هو الباقي

ÚT AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA

-A halál / a sír / az Ítélet / és ami utána következik-

Osman Nuri TOPBAŞ

ERKAM PUBLICATIONS

Isztambul - 1441/2020

© Erkam Publications - Isztambul 1441/2020

ÚT AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA

-A halál / a sír / az Ítélet / és ami utána következik-

Osman Nuri TOPBAŞ

A könyv eredeti címe:	Ebediyet Yolculuğu -Ölüm/Kabir/Kıyâmet ve ötesi-
Szerző:	Osman Nuri Topbaş
Fordító:	Kiss Zsuzsanna
Szerkesztő:	Ahmet Barışçıl
Grafika:	İlhan Baştaş
ISBN:	978-605-302-941-0
Címe	Ikitelli Organize Sanayi Bölgesi Atatürk Bulvarı, Haseyad 1. Kısım No: 60/3-C Başakşehir, Isztambul, Törökország
Tel:	(+90-212) 671-0700 pbx
Fax:	(+90-212) 671-0748
E-mail:	info@islamicpublishing.org
Web site:	www.islamicpublishing.org
Nyomda:	Erkam Printhouse
Language:	Hungarian

ERKAM PUBLICATIONS

ÚT AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA

-A halál / a sír / az Ítélet / és ami utána következik-

Osman Nuri TOPBAŞ

ERKAM PUBLICATIONS

ELŐSZÓ

Végtelen hála és dicséret Allahnak, Aki a semmiből megteremtett minket, tehetetlen szolgáit, és a teremtésben a legszebb formában létrehozott, legnemesebb ranggal megajándékozott emberré tett minket, és elküldött Könyvei és prófétái által megmutatta nekünk a helyes vezetés útját!

Végtelen áldás és köszöntés a teremtés büszkeségére, a próféták imámjára, a Világok Kegyelmére, a létezésben legnagyobb útmutatónkra, az Ítélet Napján közbenjárónkra, Mohammed Musztafára (s.a.w.), tiszta háza népére, és kiválasztott Társaira!

Az ember, teremtésénél fogva, mindig az igazságra és igazságosságra hajlik. Ezért nem akar megelégedni azzal, ha nem ismerhet meg valamit. Mindig az igazságot keresi, a megismerhetetlent kutatja. Vagyis az ismeretlen és megismerhetetlen dolgok nyugtalanítják lelkét.

A történelem során az emberi gondolkodást, intelligenciát leginkább foglalkoztató kérdések egyike a halál és a Túlvilág birodalma. Az ember bármilyen körülmények között él is, a halál kérdése mindig foglalkoztatja. Bármilyen utakon jár is életében, szívébe mindig beszivárog a tudat, hogy egyszer el fog tűnni a halál horizontján.

A halál olyan bizonyosság, amely elkerülhetetlenül örvényébe fog ragadni minden élőt. Ezért a legfontosabb célok egyike az, hogy bizonyosak legyünk az elkerülhetetlenben, ami a halállal és az utána következő eseményekkel kapcsolatban be fog következni.

Hiszen a magasabb rendű igazság az, hogy az életünk nem csak annyi, amennyi a bölcső és a koporsó között eltelt időbe belefér. Ahhoz, hogy megfejtsük a pusztán emberi ésszel fel nem fogható rejtélyt, amit a halál és az utána következő események jelentenek, hallgatnunk kell a Kinyilatkoztatás szavára is. Ha ezt a valódi értelmében megvalósítjuk, csak akkor részesedhetünk a pró-

féták, és örököseik, Allah barátai szívének áramlataiból és elragadtatottságuk állapotaiból.

Azonban az emberi elmét kígyóméregként átitató és az embert nyugtalanító kérdéssel, a halállal és az utána következő eseményekkel kapcsolatos igazságokat a kinyilatkoztatásoktól és a próféták üzenetétől távol lévők minden korban hamis nézetekkel próbálták elnyomni, elhallgattatni és az emberek tudatalattijába visszaszorítani.

Kétségtelen, hogy ez az állapot a „menekülés pszichológiájának" eredménye, mely által az ember alsóbb énje tudatlansága és nemtörődömsége miatt igyekszik megszabadulni attól a súlyos és nem tetsző tudattól, hogy el kell majd számolnia cselekedeteivel. Azonban semmiféle igazságot nem lehet eltörölni azzal, hogy elmenekülünk előle, vagy nem veszünk róla tudomást.

Az embert a halálra és az utána következőkre nem készítheti fel sem a tudatlanság sötétjében bolyongó emberi tudás, sem a Sátán sugalmazásaival vegyes hibás filozófiák, sem a mit sem érő hamis vélemények. Ilyen „rövid távú" fényekkel nem lehet bevilágítani a halál sötétségét.

Ha a Kinyilatkoztatásból nem merítő elme hiányos és téves tudásával, egocentrikus nézeteivel felszerelkezve a halál és Túlvilág völgyében próbál járni, azzal súlyos veszélybe sodorja örökkévaló túlvilági életét. Hiszen a túlvilági utazással kapcsolatban az isteni tudás nélküli, emberi tudás és téves elképzelések csak haszontalan tőkét jelentenek a korporsóba és a sír sötétségébe térőknek.

Az isteni és prófétai tudást nem ismerő emberek az emberi vélemények hamis vigaszával játszanak, és boldogságnak képzelik saját nyomorúságukat, ám csak megtévesztik saját magukat. Egy napon felkészületlenül éri őket a halál, és nem menekülhetnek meg attól, hogy Azráel[1] felkészületlenül ragadja el őket, és hiába is tagadják, nem menekülhetnek meg attól, hogy az örökkévaló élet kijózanító döbbenete lesújtson rájuk. A Túlvilággal nem foglalkozó, nemtörődöm életet élőknek a halál olyan megvilágosodás, mint az éjszaka után a nappal.

Imám Rabbáni azt mondja:

1. Azráel: halál angyala

„A halál nem katasztrófa. A katasztrófa az, ha valaki nem tud arról, ami a halál után történni fog vele."

A Kegyes Korán pedig azt mondja:

„Vajon egyenlők-e azok, akik tudnak, azokkal, akik nem tudnak?" ***(Korán, A csapatok, 39:9)***

Akik tudnak, azok aggódnak a Túlvilág miatt.

Akik tudnak, azok emiatt az aggodalom miatt engedelmeskednek Uruk parancsainak.

Akik tudnak, azok emiatt az aggodalom miatt meghajolnak és leborulnak a hajnal előtti órákban.

Akik tudnak, azok szorosan ragaszkodnak az istenszolgálathoz és engedelmességhez, Uruk kegyelmét remélve.

Akik tudnak, azok józan ésszel cselekedve levonják a megfelelő tanulságot Uruk Túlvilággal kapcsolatos híreiből.

A halálba és az azon túlra vezető utazás során utunkat kizárólag a Kinyilatkoztatásra alapozott elmélkedés és tudatosság világíthatja meg. Mivel az élők számára nincs fontosabb és súlyosabb esemény a halálnál, ehhez méltóan kell felmérnünk az erre vonatkozó isteni tájékoztatás fontosságát. Hiszen a Kegyes Korán a minden isteni vallás által leírt Túlvilágról a „nebe-i azím", vagyis hatalmas hír néven emlékezik meg, és számos intellektuális, érzelmi és erkölcsi bizonyítékkal magyarázza.

Azok a szívek, amelyek a Kinyilatkoztatás hangjára figyelve komolyságához mérten hallgatnak a Túlvilág hírére, megmenekülnek attól, hogy megtévesszék őket a mulandó és ideiglenes élvezetek. Felébrednek abból a nemtörődöm álomból, amely a hazug képzeteket és álmokat valóságnak mutatja, és erőfeszítéseket tesznek valódi jövőjük, a túlvilági élet megalapozása érdekében.

A Mindenható Allah, miután szolgáit megteremtette, éppen ezzel a céllal adta nekik a mulandó evilági élet kegyeit. Hiszen a Mindenható Allah azt akarja, hogy szolgái a Korán és a szunna igazságait a szív fejlődése és erkölcsi nyugalom közepette megéljék, és ezáltal kiérdemeljék az örökkévaló boldogságot.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy az élet olyan ideiglenes ajándék, amely csak egyetlen egyszer adatik meg nekünk annak érdekében, hogy az örökké-

való boldogságot elnyerhessük. Az evilági élet vizsgáin csak egyszer vehetünk részt. Nincs sem ismétlés, sem halasztás… Ha egy evilági vizsgán megbukunk, próbálkozhatunk pótvizsgával. De életünk vizsgáján csak egyszer próbálkozhatunk. Egyszer élünk ebben a világban, és egyszer fogunk meghalni benne. Ezért az evilági élet kegyeit minden gondolkodó embernek úgy kell felhasználnia, hogy szem előtt tartja a halál és a Túlvilág igazságát.

Milyen szépen mondja Dzselaleddin Rumi:

„Aki tudja, hogy ez a világ a Túlvilág szántóföldje, az itt sokat vet, hogy ott sokat arathasson!"

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„A valódi élet a túlvilági élet. (A valódi boldogság a túlvilági boldogság)."
(Bukhari, Cihad 33, Salat 48, Rikak 1)

Mindezen igazságok ellenére a mai kapitalista, materialista és liberális felfogás a „Túlvilág nélküli világ" eszméjét igyekszik a szívekben meghonosítani. Az üres televíziós műsorokkal, hamis internetes propagandával arra vezetik az embereket, hogy akár a Tudatlanság Korában, pusztán fizikai szükségleteiket és saját érdekeiket hajszolják az életben.

Az az igazság, hogy minden olyan kor, amely elfeledkezik a Túlvilágról, a Tudatlanság Korává válik. Még ha változnak is az idők és a körülmények, ez az igazság akkor sem változik.

Ha megvizsgáljuk a tudatlan társadalmak tulajdonságait, amelyekhez próféták küldettek, rögtön láthatjuk, hogy mindegyik tagadta a Túlvilág létezését. Ilyen volt az Iszlám előtti Tudatlanság Kora is. A bálványimádókat legjobban nyugtalanító hír az volt, hogy haláluk után fel fognak támadni, s el kell majd számolniuk cselekedeteikkel.

A mai tudatlan, Túlvilág nélküli világot álmai a bűnökbe vezetik, egyik vétekből a másikba zuhannak. Az erősek, akik nem gondolnak az isteni számonkérésre, kegyetlenül elnyomják a gyengéket. Mert ha az ember eltávolodik az isteni igazságoktól, egyben búcsút int lelkiismeretének, tisztességének, megértésének és valódi emberségének is.

Napjainkban számtalan olyan ember él, aki az ateizmusra támaszkodik, elveszett a hamis filozófiákban és a hit gyengeségétől szenved. Ha a szívben

meggyengül a Túlvilágba vetett hit, hajlamossá válik a tévelygésre. Az igazsággal foglalkozó szívek azonban elkerülik a tévelygést.

Ezért alaposan el kell gondolkodnunk azon, hogy milyen is a valódi állapotunk, szívünket mennyire hatotta át a Túlvilágba vetett hit, és sürgősen ki kell javítanunk hiányosságainkat.

Allahnak hála, muszlimok vagyunk. Szívünkben hisszük, nyelvünkkel megerősítjük a hit tételeit. De amikor az evilági javakkal tétetünk próbára, mennyire vagyunk képesek a Túlvilágot választani? Elegendő elkötelezettség van-e a szívünkben ahhoz, hogy a vírusként terjedő elvilágiasodásnak képesek legyünk ellenállni? Mennyire vagyunk képesek létezésünk alapjává tenni a valódi, túlvilági életet? Vagyis, életünk mennyire erősíti meg a Túlvilágba vetett hitünket?

Ebben a korban, amikor a végidőket éljük, minden eddiginél fontosabb, hogy emlékezzünk a halálra, sírra, Feltámadásra és Túlvilágra vonatkozó isteni és prófétai igazságokra, és gyakorta elgondolkodjunk a valódi, túlvilági életről. Szívünkben elevenen és szilárdan kell őriznünk a Túlvilágba vetett hitet, ez a legerősebb páncél, amely megvédhet minket a hazug világ csapdáitól, és a túlvilági fájdalmas büntetéstől.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy az az élet, amelyet nem világít be a halálról való elmélkedés, valójában nem különbözik a sötét nyomorúság éjszakájától. Az örök boldogság napja azok horizontján kel fel, akik az isteni megnyilvánulások fényében leélt életet követően könnyű lelkiismerettel térhetnek meg a Túlvilágra. Akik tudatlanok az Igazsággal kapcsolatban, amikor kijelölt órájuk szele elragadja őket, azokat nem siratja meg a mögöttük hagyott világ, és nem mosolyog rájuk az előttük álló Túlvilág sem.

A felettünk feszülő égbolt ugyanaz az ég, amelyből az emberiség történelme során csapások küldettek az Allahot tagadókra. A felettünk ragyogó Nap ragyogott egykor Fáraóra, Hámánra, Kóréra, Nimródra és a többi zsarnokra is, bevilágította palotáikat, majd ugyanúgy felkelt birodalmuk romjai felett is.

Nem létezik nagyobb tévelygés és veszteség annál, mint ha valódi jövőnket, a Túlvilágot önző ambíciók és evilági érdekek miatt elpocsékoljuk. Aki szívét a világ rabszolgájává teszi, amelyet pedig a Mindenható Allah annyira sem értékel, mint egy szúnyog szárnyát, és elfeledkezik a Túlvilágról, az értéktelen a Mindenható Allah előtt. Akik ma az evilági csábításokban elveszve megfe-

ledkeznek Allahról, azok holnap, a Túlvilágon azok közé tartoznak majd, akik meg lesznek fosztva az isteni kegyelemtől.

Ezért hát soha nem szabad elfelejtenünk: azért jöttünk erre a világra, hogy a Túlvilágot kiérdemeljük benne.

Tisztelt olvasóink!

A jövőben nagyon nehéz próbatételek várnak ránk. Az utolsó lélegzetünk, a sír, a Feltámadás, az elszámolás, az ítélet, a Mérleg és a Szirat[2] hídja…

A Kegyes Korán és a szunna számtalan figyelmeztetést és tanítást tartalmaz ezekkel kapcsolatban. Szerény munkánkkal szeretnénk hozzájárulni ahhoz, hogy ezeket a hatalmas igazságokat hozzájuk méltó módon tükrözhessük elménkben, szívünkben és mindennapjainkban.

Ezért szeretnék köszönetet mondani Dr. Murat Kayának, Ibrahim Hakki Uzunnak és Mehmet Akif Günaynak a könyv elkészüléséhez nyújtott hozzájárulásukért, és fohászkodom Urunkhoz, hogy erőfeszítéseiket folyamatos adományként fogadja el.

A Mindenható Allah segítsen mindannyiunkat erőfeszítéseinkben, hogy jóravaló szolgái közé tartozzunk, a halál és a Túlvilág rejtélyét képesek legyünk belső világunkban az isteni kinyilatkoztatás fényében megoldani, istenfélelemmel élve szépítsük meg halálunkat, és a Túlvilágon az örökkévaló boldogságra támadhassunk fel.

Annak tudata, hogy az örökkévalóságba tartó utazók vagyunk, őrizze meg szívünket attól a nemtörődömségtől és tudatlanságtól, hogy ezt a világot tekintse végleges otthonának!

Soha ne múljon el szívünkből a mély bölcsesség és tudás, mellyel felfogjuk, hogy ma még a földön járunk, de egy napon annak a földnek a része leszünk, amelyet ma taposunk!

Ámin.

Osman Nuri Topbaş
Üsküdar
2017

2. Szirat: az Ítélet Napján a Pokol tüze felett átvezető, nagyon keskeny és nagyon hosszú híd

1. FEJEZET

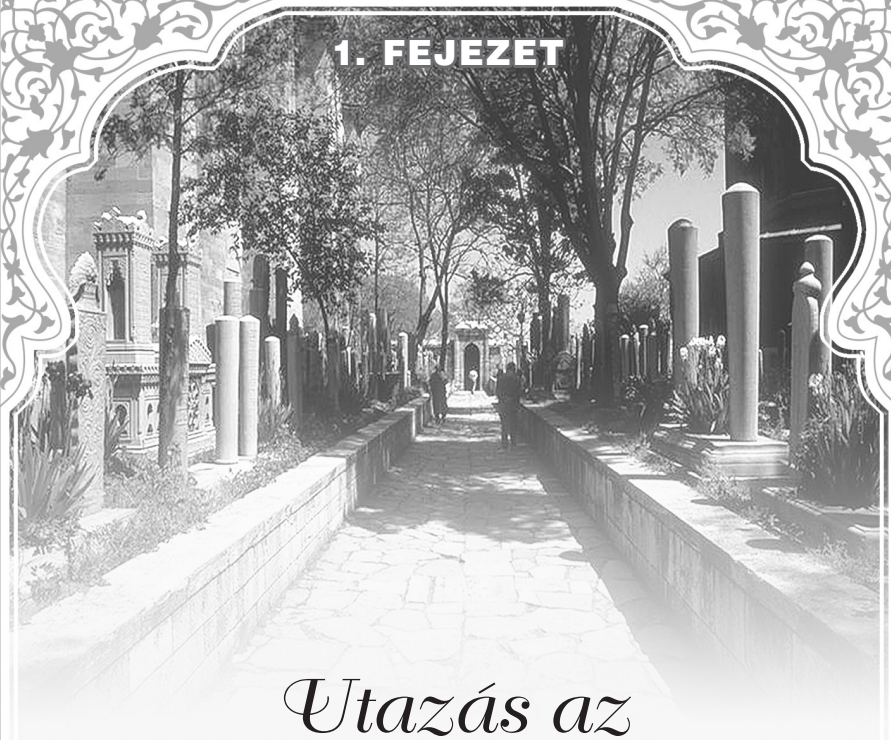

Utazás az Örökkévalóságba

A halál minden halandó számára elkerülhetetlen valóság a jövőben. Nem szabad elfelejtenünk, hogy nincs a világban olyan hely, ahova a haláltól elmenekülhetnénk, nincs lehetőség arra, hogy a sírból visszatérjünk, és nincs olyan menedék, amely megvédene a Feltámadás nehézségeitől.

Milyen boldogok azok a szerencsés szolgák, akik az örökkévaló boldogság birodalmába távozhatnak!

UTAZÁS AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA

A Mindenható Allah minden egyes teremtménye számára elkerülhetetlen isteni rendelés az, hogy minden élő dolog a neki rendelt élethosszig él, és ha ez az idő letelik, elkerülhetetlenül meghal. Semmiféle élőlény nem esik kívül ennek az isteni rendelésnek a hatáskörén. Minden élet ebben az ideiglenességben múlik el.

Ezt az igazságot a Kegyes Korán ájája így fejezi ki:

„Mindenki, aki a földön van, el fog múlni, de megmarad Urad, a hatalom és bőkezűség Birtokosának Arca." ***(A Kegyelmes, 55:26-27)***

Ez a világ az isteni próbatételek helyeként lett megteremtve. A benne történő minden eseményben a bölcsesség számtalan példája nyilvánul meg, és minden kegyben vagy csapásban rengeteg tanulság rejlik. Azonban ennek a világnak a feladata beteljesedik, amikor a benne élő utolsó ember is meghal, és utána meg lesz semmisítve. Ezt követően a Mindenható Allah akaratából egy új rendszer jön létre, és a Feltámadással egy teljesen más létezés kezdődik meg.

Ez a teremtés, amely a magasabb rendű célok és végtelen bölcsességek megnyilvánulásának tükre, olyan isteni tanterem, amely azért adatott, hogy a szolgaság tudatosságát és megértését elsajátítsuk benne. Vagyis az ember azért küldetett erre a világra, hogy megtanuljon a Mindenható Allah szolgájának lenni, és a Belé vetett hitét és bizalmát megnyilvánítani.

Az ember tartózkodása ebben a világban soha nem céltalan kaland. A tudatosság és megértés elsajátítása érdekében pedig az embernek intelligencia, megértés és felfogóképesség adatott. A Mindenható Allah az elküldött próféták és isteni írások segítségével mindig megmutatta neki a helyes vezetés útját. A legkisebbtől a legnagyobbig, a mikroszkopikustól az óriásig minden létező dolog céllal és bölcsességgel lett megteremtve.

A Kegyes Korán ájái így szólnak erről:

„És nem játékból teremtettük az eget és a földet, és mindent, ami köztük van.” ***(A füst, 44:38)***

„Vajon azt gondolja az ember, hogy magára lesz hagyva?” ***(A Feltámadás, 75:36)***

„És vajon azt gondoltátok, hogy játékból teremtettünk benneteket, és hogy nem fogtok visszavitetni Hozzánk?” ***(A hívők, 23:115)***

Minden élő megízleli a halált

Hatalmas Urunk, Aki azt mondja: ***„És nem másért teremtettem a dzsinneket és az embereket, mint hogy Engem szolgáljanak.”*** ***(A szeleket támasztók, 51:56),*** nem vár el tőlünk mást, mint a szolgaságot és az istenszolgálatot. Ennek következtében azt is elvárja tőlünk, hogy spirituálisan szintről szintre fejlődve részesedjünk a marifetullah állapotából, vagyis szívből ismerjük meg Urunkat.

Milyen szomorú tévedés hát, ha valaki nem ismeri azt a bölcsességet, ami ebben az ideiglenes, evilági vendégházban töltött utazása mögött rejlik, úgy gondolja, hogy evilági élete végén nem történik vele más, mint hogy majd a halál örvényébe vettetik, s ezért óvatlanul cselekszik! Nem gondol arra, hogy tetteivel el kell majd számolnia a Túlvilágon, evilági rossz tettei a szégyen forrása lesznek számára, s keserű megbánás nyomasztja majd. Ettől a megbánástól csak úgy menekülhetünk meg, ha tudjuk: örökkévaló utazásunk, melynek során lélegzetvételeink száma pontosan meg van szabva, a boldogság elérésének eszköze számunkra.

Kétségtelen, hogy a halál, amely az élet minden utazóját el fogja érni, olyan rejtvény, melyet minden épelméjű embernek meg kell majd oldania. Hiszen a Mindenható Allah azt mondja a Próféták szúra 35. ájájában:

„Minden lélek megízleli a halált. És próbára teszünk benneteket jóval és rosszal, próbatételként. És Hozzánk tértek vissza.”

Az Uralom szúra 2. ájájában pedig:

„Ő az, aki megteremtette a halált és az életet, azért, hogy próbára tegyen benneteket: melyiktek a legjobb a cselekedeteiben.”

Vagyis a halál minden élőlény számára elkerülhetetlen valóság. Ne feledjük: nincs a világon olyan hely, amely menedéket nyújtana a halál elől, nincs

visszatérés a sírból, s nincs menedék az Ítélet Napja nehézségeitől sem. A Kegyes Korán így szól azokhoz, akik el akarnak menekülni a halál realitása elől:

„Mondd: „Bizony, a halál, ami elől menekültök, biztosan el fog érni benneteket. Akkor visszaküldettek a láthatatlan és a megnyilvánult Tudójához, és Ő tájékoztatni fog benneteket arról, amit cselekedtetek." ***(A péntek, 62:8)***

„Akárhol is vagytok, a halál elér benneteket, még ha magas és erős tornyokban lennétek is." ***(A nők, 4:78)***

Mivel pedig a halál elől nincs menekvés, ezért a feladatunk:

Megszépíteni a halált

De hogyan is szépíthetnénk meg a halált? Ki az, aki számára a halál a száműzetésből való hazatérés megnyugvását és örömét jelenti?

Ahogy a kedvező és jó eredményhez elengedhetetlenek a jó és helyénvaló cselekedetek és út, úgy a boldog túlvilági élethez is alapvető követelmény a hittel és jótettekkel ékesített, állhatatosan az igazság követésében leélt evilági élet. Az örök boldogságra nyíló halál egyedül a hitben és a Kegyes Korán fényében élt, erkölcsös élet végén várja az utazót.

Ezért egy muszlimnak élete semmilyen területén sem szabad elfeledkeznie az Iszlámról. A nap huszonnégy óráját meg kell próbálnia kihasználni, a legnagyobb vezetőként, a küldöttek hercegeként küldetett Mohammed próféta (s.a.w.) példája szerint. Emellett saját helyzetét, állapotát időről időre komolyan fel kell mérnie és felül kell vizsgálnia.

Hz. Omár azt mondta:

„Hívjátok magatokat elszámolásra, mielőtt elszámolásra hívnának benneteket! A legjobb remények érdekében (amikor majd a Mindenható Allah elé álltok) ékesítsétek fel magatokat (jótettekkel)! Bizony, aki már elszámolásra hívja magát ebben a világban, annak a túlvilági elszámolás is könnyű lesz." *(Tirmidhi, Kiyamet 25/2459)*

Például ennek megfelelően a muszlim ember minden este elszámolhat azzal a napjával, s felteheti magának a következő kérdéseket:

✓ Hogyan nyitottam ki ma reggel cselekedeteim feljegyzésének könyvét? Hálát adtam-e Uramnak, Aki egy újabb napot ajándékozott nekem?

✓ A hajnal előtti órákban, a szeher idején, amikor a Mindenható Allah találkozóra hív minden hívőt, vajon siettem-e, hogy találkozzam Vele? Menynyire használtam ki az isteni kegyelmet és megbocsátást, ami ebben az időben megnyilvánul? Vagy feláldoztam ezt a kivételes alkalmat az alvásért cserébe?

✓ Képes voltam átvinni a hajnal előtti órák spiritualitását az egész napra? A mai napom mennyire telt az Allahról való megemlékezés jegyében? Olyan lelkiállapotban voltam, hogy meg tudtam emlékezni Uramról?

✓ Megemlékeztem-e ma a halálról, az alsóbb én élvezeteinek megszüntetőjéről?

✓ Mennyire fordultam ma Uramhoz, elmerülve az evilági élet szükségtelen törekvéseiben? Az isteni hatalom és nagyság megnyilvánulásai mennyire késztették szívemet elmélkedésre?

✓ A minaretekből felhangzó isteni hívásra hallgatva, hány imát imádkoztam közösségben? Úgy imádkoztam-e, ahogy azzal a Mindenható Allah elégedett, vagyis áhítattal, testi és lelki harmóniában?

✓ Ügyeltem-e arra, hogy a mai keresetem, ételem, italom, a viselt ruhám helál, kétséges vagy haram volt-e? Ott volt-e minden cselekedetemben az elővigyázatosság, hogy a haramtól tartózkodjak?

✓ Figyeltem-e ma mások jogaira? Mondhatom-e azt, hogy nem sértettem ma meg senki jogait?

✓ Képes voltam ma a Teremtőét tükröző szeretetteljességgel, irgalommal és kedvességgel tekinteni a teremtésre?

✓ Ügyeltem-e az ajtóm előtti kutyák, macskák jogaira? Az az ember, aki nem adott enni a macskájának, s így éhen veszejtette, isteni büntetésben fog részesülni, míg a szomjazó kutyát megitató megbocsátásban és kegyelemben. Ezt észben tartva, szeretetteljesen bántam-e a többi teremtménnyel?

✓ Gondoltam-e ma a szüleim, rokonaim helyzetére, állapotára? Ha még élnek, fohászkodtam-e értük és vezetésükért? Ha muszlimként haltak meg, recitáltam-e egy Fatiha szúrát a lelkükért?

✓ A családi otthonomat képes voltam-e a szív szemeivel nézni, s tudván, hogy ez számomra a Paradicsom kertje ebben a világban, képes voltam-e megőrizni az utcák, a piacok, boltok, reklámok, divatirányzatok, televízió vagy internet kedvezőtlen hatásaitól? Mennyire engedelmeskedtem életemben az isteni parancsnak: ***„Ti, akik hisztek! Védjétek magatokat és a családotokat egy Tűztől, amelynek a tüzelője az emberek és a kövek!"*** ***(A tiltás, 66:6)***

✓ Ha a háziasszony vagyok, fohászkodtam-e férjemért, hogy helál ellátásra tegyen szert, és kedvesen, szeretettel vártam-e haza? Este mosollyal és kedves szavakkal próbáltam-e elűzni fáradtságát, tettem-e azért, hogy boldog és példaértékű család legyünk?

✓ Ha én vagyok a férfi a családban, mennyire voltam kedves és szeretetteljes feleségemhez és gyermekeimhez? Gondolkodtam-e azon, hogy a legfontosabb örökség, amit rájuk hagyhatok, a túlvilági örökség, ezért mennyire munkálkodtam vallási, erkölcsi, spirituális fejlődésükön?

✓ Mit tanítottam ma a gyermekeimnek, akiket a Mindenható Allah bízott rám? Képes voltam szívükben elültetni a Mindenható Allah, Küldötte (s.a.w.) és Allah Barátainak szeretetét?

✓ Mit tettem ma, hogy segítsek gyerekeimnek, akik holnap engem fognak képviselni, s halálom után egy belőlem tovább élő rész lesznek, hogy valódi muszlim személyiségre tegyenek szert?

✓ Milyen erények magvait ültettem ma el gyermekeim szívében, hogy az Ítélet Napján a büszkeség és fény forrásai legyenek számomra?

✓ Átadtam gyermekeimnek azt a tudatosságot, hogy a vallásuk, a hitük, a hazájuk s minden hasonló áldott dolog rájuk bízott érték, mellyel el kell majd számolniuk? Emlékeztettem-e őket nagy elődeinkre, akik hazánkat ajándékozták nekünk, és a mártírokra, akik örömmel áldozták életüket hitükért? Ráébresztettem-e őket, hogy a legnagyobb kegyelemként elküldetett Kegyes Korán, az imára hívás felhangzó hangjai és a szabadon lengő zászló is a legnagyobb megtiszteltetés és büszkeség forrása?

✓ Éveken át, időt és költséget nem kímélve fáradozom gyermekeim evilági élete érdekében, de mit teszek a jövőjükért? Elégnek látom-e a túlvilági életük érdekében, hogy nyaranta 1-2 hónapos tanfolyamra küldjem őket?

✓ Ma kedves szóval, tisztelettel, szeretetteljességgel közeledtem-e azokhoz, akiknek vezetésre van szükségük? A jót tanácsoltam és a rosszat tiltottam-e nekik, fohászkodtam-e vezetésükért? Képes voltam-e a muszlim személyiség példáját mutatni nekik?

✓ Ma, amikor egész generációk vesznek el, akár az árvíz sodorta faágak, milyen óvintézkedéseket tettem, hogy mindazok, akikért felelős vagyok, elsősorban a családtagjaim, megmeneküljenek a kor megpróbáltatásaitól és roszszától?

✓ Képes voltam-e kézen fogni egy gyermeket vagy egy fiatalt, és a mecset vagy a muszlimok közössége felé vezetni őt? Néhány fiatalt magam köré gyűjtve, próbáltam-e arra használni anyagi és spirituális lehetőségeimet, hogy az igazságot megszerettessem velük? Adtam-e ajándékot valakinek, akit szeretek Allah megelégedéséért?

✓ Ma kivel és milyen mértékben osztottam meg az Allahtól kapott kegyeket? Sikerült ma az adakozók közé tartozni?

✓ Átéltem ma annak az örömét, hogy felvidítottam egy hívőt?

✓ Megsimogattam ma egy árva fejét? Meglátogattam ma egy beteget? Csatlakoztam egy temetési menethez?

✓ Foglalkoztam ma a szomszédaimmal, és a rászorulókkal a környezetemben? Az éhesen lefekvő szomszédok, a hidegben reszkető idegenek nehézségein enyhítettem-e?

✓ Megosztottam lehetőségeimet az otthonaikat elhagyni kényszerült menekültekkel, ahogy az anszárok is megosztották a muhadzsirekkel?

✓ Törődtem-e ma Mohammed próféta (s.a.w.) közösségének nehézségeivel, még ha a világ túlsó felén legyenek is? Összeszorult-e a szívem a fájdalom miatt, amit az elnyomottaknak át kell élniük?

✓ Tettem ma bármi erőfeszítést, hogy jóllaktassam az éhezőket, segítsek gyógyulást találni a betegeknek, könnyítsek az adósok helyzetén? Fohászkodtam-e értük a szívemben, a szavaimmal, és ami a legfontosabb, a cselekedeteim által?

✓ Köszöntem-e szalammal ma minden muszlimnak, akivel találkoztam, Allah megelégedéséért? Tudván, hogy a mosoly is adomány, mosolygó arccal köszöntöttem-e őket?

✓ Ma Allah megelégedéséért jóval viszonoztam-e azt, ha mások udvariatlanul viselkedtek vagy rosszat tettek velem, és képes voltam-e megbocsátani?

✓ Tudtam ma új barátot szerezni? Hány barátommal erősítettem meg a barátságunkat?

✓ Tettem ma erőfeszítéseket arra, hogy jóravaló emberekkel és Allah barátaival legyek? Szereztem-e olyan igaz és megbízható barátot, aki Allah megelégedéséért mindig megmondja nekem az igazat, még ha az alsóbb énemnek nem is esik jól? Próbáltam ügyelni arra, hogy ne a bűnösökkel és elővigyázatlanokkal legyek együtt?

✓ Eltávolítottam ma valamit az útról, ami zavarta volna az embereket?

✓ Tettem ma bármilyen szolgálatot vagy cselekedetet, ami a hasznos tudásomat, ismereteimet növelte?

✓ Részesedtem-e a szív gyógyulását, a lélek gyógyszerét jelentő, muszlimok közötti előadásokban, találkozókban?

✓ Hány oldalt olvastam ma az Ítélet Napjáig fennmaradó hatalmas csodából, a Kegyes Koránból? Elgondolkodtam-e tanácsain, és azok szerint cselekedtem-e? A legjobbak közé tartoztam-e, akik tanítják a Koránt, a szolgálatában fáradoznak, segítik ügyét?

✓ Tettem-e ma erőfeszítést, hogy ellenálljak az életembe beszivárogni próbáló rossz szokásoknak?

✓ Képes voltam ma megőrizni nyelvemet a felesleges és meggondolatlan beszédtől, a hazugságtól, rágalmazástól és pletykától?

✓ Hogyan zártam ma be cselekedeteim könyvét? Mi minden íródott mai oldalaira? Az elszámolás napján képes leszek elszámolni a ma felírtakkal?

✓ S végül, mai cselekedeteim során gondoltam-e arra, hogy mindegyik feljegyzésre kerül, s egy isteni kamera felvétele alatt zajlik? Elszámolásra hívtam-e magam az elmúlt huszonnégy órával kapcsolatban?

Azok a hívők, akik ilyen elszámolással megfelelőképpen felkészülnek a halálra, halálfélelem helyett az örök boldogságba vezető átmenetként tekintenek rá. És ebben az esetben a két birodalom közötti átjárót jelentő halál is kezd megszépülni.

Úgy is mondhatnánk, hogy a halál fagyos félelmétől egyetlen tanács menthet meg minket: az elmélyült elmélkedés által élni és érteni meg azt: „*Halj meg a halálod előtt!*", s jóravalóként élni az életünket. Hiszen:

Mindenki halála a saját természetének megfelelő lesz

A halál, amely elkerülhetetlenül elér minden élőt, olyan, mint egy személyes Ítélet Napja, melyet mindenki saját maga él meg. Ahogy az Ítélet Napja sem lesz félelmetes és szomorú azoknak, akik hittek, és jóravaló életet éltek, úgy a halál, az ember személyes Ítélet Napja is ugyanilyen lesz. Vagyis a halál az ember spirituális szintjének megfelelően fog megnyilvánulni.

Mevlana Rúmi így fejezi ki ezt az igazságot:

„Fiam! Mindenki halála olyan színű, mint ő maga. Akik nem gondolnak arra, hogy Allahhoz térnek vissza, gyűlölik a halált, és ellenségüknek tartják, azoknak a halál olyannak tűnik, mint egy rémisztő ellenség. Akik barátai a halálnak, azokhoz a halál is barátként közelít.

Te haláltól félő, előle menekülő élet! Ha a lényeget, az igazat akarod, nem félsz a haláltól, hanem inkább a bűneidtől és óvatlanságodtól!

Mert akik a halál tükrébe nézve elborzadnak és félnek, azok nem a halál tükörképét látják, hanem saját rút arcukat. Lelked olyan, mint egy fa, a halál pedig a fa levelei – s minden levél a fa fajtájának megfelelő…

Az Ítélet Napja a foltos ökrök, a rossz gondolatokkal teli hitetlenek és bűnösök számára az áldozat ünnepe lesz. Az a Nap az ökrök számára a halált, a hívőknek az ünnepet jelenti…"

Ahogy az Áldozat Ünnepén a hívők ünnepelnek, az állatok pedig kés alá kerülnek, úgy az Ítélet Napján az emberek állapota az evilági döntéseik, cselekedeteik és állhatatosságuk szerint e két állapot egyikére fog hasonlítani. Vagy ünnepet ülnek, vagy a büntetést érdemlik ki…

Ezért, ha a szolga alsóbb énje szolgájaként éli az életét, mintha ezen a világon kívül nem hinne semmiben, a sír sötét lesz számára, s olyan, mint egy lidércnyomásokkal teli börtön. A halál pedig semmihez nem hasonlítható szenvedést okoz neki.

Ám ha a szolga az Iszlám alapelveit tiszteletben tartva túllép alsóbb énje vágyain, s az egyenes úton kitartva a lelkében rejlő isteni szinteken át fejlődik, a halált elkerülhetetlen feltételnek látja majd, hogy Urával találkozhasson. Így a legtöbb embernek rettegést okozó halál szívében a „Legnagyobb Baráttal" való találkozás izgalmává válik.

Ezért Mevlana Rúmi saját halálának éjszakáját „Seb-i Arúsz", a menyegző éjszakája néven nevezte, mivel az evilági nehézségektől való megmenekülés és a hazatérés eszközének tekintette:

„Halálom napján, ha koporsómat viszik, ne gondold, hogy sajnálom elhagyni ezt a világot! Ne gondold, hogy elszomorít az elválás! Ne sirasd halálomat! Akkor lenne a gyász napja ez a nap, ha életemben az alsóbb énnek engedelmeskedve a Sátán csapdájába zuhannék.

Amikor eltemetnek, ne mondd, hogy ez a búcsúzás! Tudd meg, számomra ez nem az elválás ideje, hanem a találkozásé (Urammal), a hazatérésé!

A sír függöny, melynek túloldalán a Kert rejlik. Nem láttad lehullását? Nézd hát felemelkedését is! Éri-e ártalom a Napot s a Holdat, mikor eltűnnek a messzeségben?

Ez az állapot számodra lenyugvásnak, eltűnésnek tetszhet, de valójában felkelés, új életre születés!

Mondhatjuk-e, hogy meghal a mag, mikor a földbe vetik?

Tudd meg, hogy a halál a lélek megszületése egy másik birodalomban. E múlandó világban a neve halál, de az örökkévaló birodalomban a neve születés.

És nem Allah-e az, aki az életet elveszi? Tudd meg, hogy a halál az igaz szolgák számára édes, mint a méz. Még ha a halál olyan is, mint a tűz, Allah barátai számára rózsa, rózsakert, az örök élet vize…"

Vagyis a halál nem megsemmisülés, hanem örök életre születés. Ahogy egy csecsemő számára születés, amikor erre a világra jön, úgy a testet elhagyó lélek számára is a köztes birodalomba való távozás valójában születés egy

másik birodalomban, ahonnan pedig az örökkévaló otthonba születik majd meg.

Muszlimként halni meg

Annak érdekében, hogy életünk ne szomorúan végződjön, a Mindenható Allah számtalanszor figyelmeztet minket, hogy milyen állapotra és viselkedésre törekedjünk. Ezek közül talán a legfontosabb:

„Ti hívők! Féljétek Allahot igaz istenfélelemmel! És ne haljatok meg addig, amíg muszlimok nem lettetek." ***(Imrán családja, 3:102)***

Úgy jöttünk világra a semmiből, hogy nem kellett semmit tennünk vagy fizetnünk érte. A teremtmények közül az ember, az emberek közül a muszlim rangjára lettünk kiválasztva. A Mindenható Allah olyan érzékeket és érzéseket adományozott nekünk, melyek által képesek vagyunk megismerni és szeretni Őt. A legjobb formára teremtett minket. Hatalmas kegyet gyakorolt irántunk, mikor elküldte Könyvét és Prófétáját. A teremtés könyve által pedig, amely az Ő létezését, egyedülvalóságát, végtelen hatalmát és nagyságát tanúsítja, az isteni titkok és bölcsesség megnyilvánulásait tárta a látó szemek elé. Mindezek olyan hatalmas kegyek, amelyekért hálával tartozunk…

Emellett a Mindenható Allah az örökkévaló boldogságot, a Paradicsom kertjét készítette elő számunkra. A Kertnek pedig ára van. Vagyis úgy jöttünk a világra, hogy nem kellett fizetnünk érte, viszont ahhoz meg kell fizetnünk az árat, hogy a Túlvilágra távozhassunk. Vagyis nincs garanciánk arra, hogy muszlimként távozhatunk majd a Túlvilágra.

A Mindenható Allah azt mondja:

„Vajon azt gondolják az emberek, hogy hagyni fogják őket, mert azt mondják: „Hiszünk!", és nem lesznek próbára téve?" ***(A pók, 29:2)***

Vagyis egész életünk során próbatételeken megyünk át, melyek célja az, hogy hitünkből mit sem engedve, képesek legyünk életünket úgy visszaadni majd annak, Aki ránk bízta, hogy Ő elégedett legyen.

A Mindenható Allah azt mondja, hogy ne haljunk meg másképp, csak muszlimként. Ezzel azt parancsolja: Vigyázzatok, meg ne haljatok anélkül, hogy a hiteteket megmentettétek volna! Arra hívja fel a figyelmünket, hogy a

világon ez a legnagyobb veszély a szolga számára. Tudtunkra adja, hogy a halál elkerülhetetlen, de az a lehetőség, hogy valakinek az utolsó lélegzete hit nélkül múljon el, helyrehozhatatlan, örökkévaló veszteség.

Urunk a Kegyes Koránban hírt ad nekünk a hit olyan hőseiről is, akik az életüket, vagyonukat, mindent feláldoztak, hogy hitüket megmentsék, mint például fáraó mágusai vagy az Árok Népe. Ugyanakkor hírt ad azok végzetéről is, akik jóravaló életet éltek, de az utolsó pillanatban mégis megbotlottak, s így az örökkévaló megbánás lett az osztályrészük, mint Beľam ibn Baura vagy Kárun.

Tehát a valódi hit egyik jele, ha valaki aggódik amiatt, hogy utolsó lélegzete a hit nyugalmában távozzék. Mert a prófétákon és a tőlük jó hírt kapottakon kívül senkinek nincs garanciája arra, hogy a Túlvilágon azok közé fog tartozni, akik megmenekülnek. Sőt, még azok a Társak[3] is, akik már ezen a világon megkapták a Kert jó hírét, folyamatosan az utolsó lélegzetük és a Túlvilági miatti aggodalomban éltek, attól félve, hogy nem lesznek képesek megőrizni állapotukat.

A következő történet nagyon szépen fejezi ki ezt az igazságot:

Az áldott Társak egyikéhez, Szelman Fáriszihoz (r.a.) elment két ember, köszöntötték őt, s megkérdezték:

– Te Allah Küldötte (s.a.w.) Társai közé tartozol?

– Nem tudom! – felelte Szelman.

– Vajon a megfelelő emberhez jöttünk? – tanakodott egymás között a két látogató.

Ez az áldott Társ pedig, akiről Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta: „Szelman hozzánk tartozik, a házam népének tagja!", s aki hatalmas erényei dacára soha nem tartotta elegendőnek saját vallási törekvéseit, s szíve mindig a félelem és remény között reszketett, azt mondta:

– Igen, láttam személyesen Allah Küldöttét (s.a.w.), a társaságában voltam. De Allah Küldötte (s.a.w.) valódi Társai azok, akik vele együtt léphetnek a Kertbe! (Heysemi, VIII, 40-41; Zehebi, Siyer, I, 549)

3. Társak: Mohammed próféta (s.a.w.) társai, a muszlimok első generációja

Ilyen kifinomult volt az Ítélet Napjáig az egész muszlim közösség számára példaként szolgáló generáció, az áldott Társak szívének világa…

Tehát soha nem szabad elfelejtenünk, hogy egészen utolsó lélegzetünkig bizonytalan talajon járunk. Ahogy az aknamezőn átkelő is minden lépésénél ügyel arra, hogy nehogy aknára lépjen, úgy kell óvakodnia ebben a múlandó evilági életben a hívőnek is a Mindenható Allah által megtiltott állapotoktól és cselekedetektől, s őriznie kitartását az egyenes úton.

Urunk megmutatja nekünk a legjobb utat ahhoz, hogy a lábunk ne csússzon meg, és szilárdan, eltökélten kitarthassunk az egyenes úton:

„Ti, akik hisztek! Ha segítitek Allahot, akkor Ő is meg fog segíteni benneteket, és szilárddá teszi a lábatokat." ***(Mohammed, 47:7)***

Vagyis az Iszlámot életünk egyetlen területén sem szabad a második sorba sorolni. Otthonunkban, munkahelyünkön, az utcán, vásárláskor, az iskolában – soha nem szabad Urunkról megfeledkeznünk. Minden helyzetben, minden körülmények között tiszteletben kell tartanunk parancsait. Az életben a legfontosabb célunk az legyen, hogy muszlimként halhassunk meg.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Ha valaki meg akar menekülni a Tűztől, és a Kertbe akar jutni, az úgy haljon meg, hogy hisz Allahban és az Utolsó Napban!" *(Muslim, Imare, 46; Nesai, Beyat, 25; Ibn Majah, Fiten, 9)*

Ez pedig nem lehetséges másként, mint ha ebben a múlandó életben az isteni és prófétai igazságoknak megfelelően élünk.

Mindenki fél és aggódik…

Az Üzenet című szúra úgy kezdődik:

„Miről kérdezik egymást? A hatalmas hírről, amivel kapcsolatban összekülönböznek." ***(Az üzenet, 78:1-3)***

Ezzel adja tudtunkra, hogy a tagadók hogyan vitáznak az Ítélet Napjáról, arról, hogy valóban igaz-e a Túlvilág létezése, valóság-e a Pokol és a Paradicsom.

A Tudatlanság Korában, akárcsak a mai szekuláris világrendben, az emberek nem aggódtak a Túlvilág miatt, s elszámolás és felelősség nélkül élték evilági életüket. A legkevésbé sem aggódtak amiatt, hogy egy napon majd el kell számolniuk mindazzal, amit ebben a világban cselekedtek. Ez pedig ahhoz vezetett, hogy az erősek elnyomták és kihasználták a gyengéket, embertelen és kíméletlen viselkedéssel. Ezért, amikor a Kegyes Korán a Túlvilágról hírt adott, a hitetlenek által saját maguknak kialakított téves világrend megrendült, élvezeteik elhalványultak, és kényelmetlen érzések kerítették őket hatalmukba.

Ezért a hitetlenek elmentek Allah Küldöttéhez (s.a.w.), s azt ajánlották neki: ha nem beszél többet a Túlvilágról, nem nyilvánít haramnak[4] semmit és békén hagyja a bálványaikat, elfogadják vezetőjüknek és követni fogják.

Azoknak a helyzete, akiket zavarnak a Túlvilágról szóló hírek, akik nem akarnak a halálra gondolni, istenszolgálat, felelősség és mérték nélkül élnek, a Tudatlanság Kora hitetlenjeinek helyzetéhez hasonló.

Például, ha egy olyan városban vagy városrészben, ahol nem vallásos emberek élnek, építenek egy imaházat vagy mecsetet, a környékbeli ingatlanok értéke visszaeshet, mert senki nem akar már ott házat venni. Különösen a mecset esetében az előtte található emelvény, ahova a koporsót teszik, amíg a temetési imát imádkozzák az elhunytért, a halálra emlékezteti azokat, akik a túlvilági elszámolás gondolata nélkül élnek.

Amikor az isztambuli Zincirlikuyu temetőjének kapuja fölé a Kegyes Korán egyik ájáját írták ki: ***„Minden lélek megízleli a halált”*** ***(Imrán családja, 3:185)***, sokan panaszkodni kezdtek: a felirat miatt szomorúnak, levertnek érzik magukat, és eltávolítását követelték.

Vagyis alapjában véve a halál utáni élet hívőkben és hitetlenekben egyaránt félelmet és aggodalmat ébreszt… A hívők is éreznek aggodalmat a halál, az Ítélet Napja és az örökkévaló élet kapcsán, és a hitetlenek is. De ennek mibenléte különböző.

A tagadók azért félnek a Túlvilágra vonatkozó hírektől, mert haboznak: mi van akkor, ha a halál mégsem a végső megsemmisülést jelenti. Aggódnak, hogy mégis el kell számolniuk a cselekedeteikkel. Vagyis a viselkedésük olyan

4. Haram: vallási értelemben tiltott

lelki válság, ami abból származik, hogy nem a valódi emberi természetük szerint éltek, amelyben megvan a hajlam és az igény az istenszolgálatra.

A hívők pedig amiatt aggódnak: ha ma, az evilági életben nem vagyok képes Uramat az Őt megillető módon szolgálni, vajon milyen helyzetben leszek a valódi, túlvilági életemben?

Vagyis a hívő szíve:

✓ Tele van aggodalommal amiatt, hogy vajon az utolsó lélegzete is hívőként fog-e elszállni.

✓ Amiatt aggódik, hogy amikor a lelke elhagyja testét, és Azráellel találkozik, a szolgaság olyan állapotában lesz-e, hogy örömmel üdvözölheti Ura követét.

✓ Aggódik amiatt, hogy a sírban képes lesz-e helyesen válaszolni Munkár és Nakir[5] kérdéseire.

✓ Aggódik amiatt, hogy sírja egy paradicsomi kert, vagy pedig – Allah mentsen tőle! – a Pokol ürege lesz-e számára.

✓ Aggódik amiatt, hogy milyen helyzetben lesz majd, ha az Ítélet Napján a legnagyobb bíróság felállíttatik, és a Feljegyző Angyalok kezébe adják a minden cselekedetét tartalmazó feljegyzést, vagyis az evilági istenszolgálata során szerzett bizonyítványát.

Vagyis a hívő azt gondolja:

Vajon melyik oldalról adják majd kezembe a cselekedeteim feljegyzését? Jobbról vagy balról, elölről vagy hátulról? És ebben a feljegyzésben, ebben az elszámolásban, amely kockáról kockára megörökíti életem filmjét, mivel fogok találkozni?

Igen, az isteni elszámolás előtt még ebben a világban saját magam is elszámolásra hívom magamat, de mennyire felel meg ez a túlvilági elszámolásnak? Az itteni elszámolásom ott is érvényes lesz-e majd?

A következő történet jól kifejezi, hogy a bölcsek, az árifok[6] szívében milyen aggodalom él ezzel kapcsolatban.

5. Munkár és Nakir: a kikérdező angyalok, akik a sírban minden embert kikérdeznek a hitéről és cselekedeteiről
6. Árif: a Mindenható Allahot bensőségesen ismerő ember

Egy igaz ember egyszer a piacra ment, és vásárolt néhány szükséges dolgot. Otthon már végiggondolta, mit akar venni, és a pénzt is kiszámolta, úgy gondolta hát, hogy a nála lévő összeg elegendő lesz. De amikor a piacon bevásárolt, mégsem lett elég a pénze. Ezt látva a bölcs olyan fájdalmasan kezdett zokogni, hogy abba se tudta hagyni.

A körülötte lévők igencsak elcsodálkoztak. Túlzottnak érezték ezt a sírást azért, mert nem lett elég a pénze, és próbálták megnyugtatni. Egy idő után a bölcs elszorult torokkal szólt a csodálkozva figyelőkhöz:

– Ne gondoljátok, hogy e miatt a világ miatt sírtam! Gondoljátok csak el, az otthoni elszámolásom még a piacra sem elegendő! Hogy lenne hát elegendő holnap, a Túlvilágon az az elszámolás, amelyre ma, az evilágon hívjuk magunkat?

Valóban, az isteni mérlegen még olyan porszemnyi tetteink is le lesznek mérve, amelyekre ma talán nem is gondolunk, vagy akár tudatában sem vagyunk.

A Mindenható Allah így int ezzel kapcsolatban:

„És aki egy porszemnyi jót tesz, meg fogja látni azt, és aki egy porszemnyi rosszat tesz, meg fogja látni azt." ***(A földrengés, 99:7-8)***

Mikor egy sivatagi arab ezt az áját hallotta a Prófétánktól (s.a.w.), áhítatos félelemmel kérdezte:

– Allah Küldötte, ha csak egy porszemnyit, akkor is?

Allah Küldötte (s.a.w.) igennel válaszolt, s mikor a sivatagi arab ezt meghallotta, az arca elfehéredett:

– Jaj nekem a bűneim miatt! – nyögött fel erre kétségbeesetten a sivatagi arab.

Többször elismételte ezeket a szavakat, majd az előbb hallott áját ismételgetve felkelt és távozott.

– *A hit most lépett be ennek a sivatagi arabnak a szívébe!* – mondta ekkor a Próféta (s.a.w.). (Suyuti, Ad-Durru'l-Mansur, VIII, 595)

Vagyis a valódi hit egyik bizonyítéka, ha valaki elgondolkodik azon, hogy a ma jelentéktelennek tartott vétkei is megméretnek a mérlegen az Ítélet Napján, és átérzi ennek jelentőségét.

Tehát a hívő szív egyik legfontosabb tevékenysége, hogy elgondolkodik: azon az érzékeny mérlegen cselekedetei milyen súlyosnak, jelentőségteljesnek fognak bizonyulni.

Egy másik ájában a Mindenható Allah azt mondja:

„Azon a Napon meg lesztek kérdezve az örömökről” ***(A kölcsönös versengés, 102:8)***

Amikor ez az ája leküldetett, felállt egy sivatagi arab, akinek még csak egy varrott sátra sem volt, és megkérdezte:

– Allah Küldötte! Nekem van-e bármim, amivel majd el kell számolnom?

– *A fa árnyéka (amelyben megpihensz), a (lábadon hordott) két sarud és a hűvös víz (amit megiszol)!* – felelte a Próféta (s.a.w.). (lásd: Suyuti, VIII, 619)

Vagyis még az az ember, akiről azt hinnénk, hogy teljesen nincstelen, is kapott olyan kegyeket, amelyekkel majd a Túlvilágon el kell számolnia.

Gondoljuk csak át: a zakát[7] mértéke egyértelmű, egynegyvened rész. Ezt megadva megmenekülhetünk legalább a vagyonnal járó felelősségtől. Azonban az Ítélet Napján a Mindenható Allah nemcsak a vagyonukkal kapcsolatban fogja elszámoltatni az embereket, hanem a nekik adatott képességekről, lehetőségekről, erőről, szabad időről, egészségről, és minden más elképzelhető kegyről is meg fogja kérdezni őket. Azt azonban nem adta tudtunkra, hogy mekkora pontosan az a mérték, amivel ezekért a kegyekért tartozunk…

Másrészt, az ájját tekintve: ***„És ha meg akarnátok számolni Allah kegyeit, nem tudnátok megszámolni őket”*** ***(A méh, 16:18)***, ki tudja, hogy hány, ismert vagy ismeretlen kegyet kapunk Urunktól? Mivel ezeknek a kegyeknek a mértékét sem tudjuk teljesen felfogni, ezért bármennyi áldozatot hoznánk is, nem lennénk képesek teljesíteni ránk eső kötelességünket a hála terén…

A nemes Társak mélyen átérezték ennek az igazságnak a hatalmas felelősségét, s egész életüket, az utolsó lélegzetükig igyekeztek a Mindenható Allah

7. Zakát: a gazdag muszlimok által a szegényeknek adandó, kötelező adomány.

megelégedéséért végzett szolgálat útján tölteni. Minden lehetőségüket kihasználva Kínáig, Szamarkandig, Afrikáig fáradhatatlanul és lelkesen terjesztették a hitet és az Iszlám tanításait.

A Mindenható Allah azt mondja egy ájában:

„Aztán kérdőre vonjuk azokat, akikhez elküldettek (a küldöttek), és bizony, kérdőre vonjuk a Küldötteket is." ***(A magaslatok, 7:6)***

Maguk a próféták is, akik pedig egészen biztosan a Paradicsomba kerülnek, féltek attól, hogy majd megkérdezik őket, hogy a tanítás rájuk rótt feladatát megfelelően teljesítették-e, s áldozatos szolgálatban töltötték-e életüket.

Prófétánk (s.a.w.) is rengeteg nehézséget viselt el azért, hogy az emberek meghallhassák a vezetésre hívást, és súlyos sértések érték e feladata teljesítése közben. Bármilyen nehezek vagy veszélyesek voltak is azonban a körülmények, soha nem habozott a tanítás kötelességét teljesíteni, sokszor elképzelhetetlen nehézségek közepette. Végül a Mindenható Allah ezt az áját küldte le isteni figyelmeztetésként:

„(Prófétám!) ***Talán elpusztítod magad, mert nem lesznek hívők."*** ***(A költők, 26:3)***

Mohammed próféta (s.a.w.) utolsó beszéde során háromszor kérdezte meg a nemes Társak őt hallgató százezres tömegétől:

– *Társaim! Ha holnap megkérdeznek titeket róla, mit fogtok mondani? Átadtam-e az üzenetet?*

– Igen, Allah Küldötte, átadtad! – felelték egy emberként a Társai.

– *Legyél tanú, Uram!* – vett menedéket Allahnál a Próféta (s.a.w.).[8]

Prófétánk mély felelősségérzete rendkívül fontos tanítás a muszlimok egész közössége számára.

Mindezen igazságok miatt szívében minden muszlimnak olyan aggodalmat kell hordoznia az Ítélet Napja miatt, ami elevenen tartja benne az isztikámet[9] és a hit lelkesedését. Arra kell törekednie, hogy a halálról gyakorta elmélkedő szívvel, éberen és tudatosan élje meg az Allah iránti szolgaságot.

8. Lásd: Muslim, Haj, 147; Abu Davud, Menasik, 56; Ibn Majah, Menasik, 76, 84; Ahmad, V, 30; Ibn Hisam, IV, 275-276; Hamidullah, Al-Vesaik, p. 360.
9. Isztikámet: a vallás helyes útján való kitartás és eltökélt haladás

Hatalmas Urunk Prófétáján (s.a.w.) keresztül így figyelmeztet minket arra, hogy az Ítélet Napját és a Túlvilágot folyamatosan észben tartva kell fegyelmeznünk magunkat és rendbe hoznunk állapotunkat:

„Eljutott-e hozzád az Elborító híre?" ***(Az Elborító, 88:1)***

Ez a „hatalmas hír" kétségtelenül eljutott hozzánk. Azonban a Mindenható Allah bizonyos értelemben így int minket:

– Hogy lehetséges, hogy olyan nyugodtan viselkedtek, mintha ez a hatalmas hír nem jutott volna el hozzátok?

– Hogy lehetséges, hogy ebben a világban felesleges és alantas dolgokkal foglalkoztok?

– Hogy lehetséges, hogy nemtörődöm módon pocsékoljátok el a legértékesebb tőkét, az életeteket?

A következő ájában pedig az ebben világban nap nap után gafletben[10] élők állapotát írja le a Túlvilágon:

„Egyes arcok azon a Napon megalázottak lesznek" ***(Az Elborító, 88:2)***

Ezzel ellentétben azoknak a jóravaló hívőknek az arcát, akiket nem tévesztett meg ez a hazug világ, és örökkévaló életük, a Túlvilág érdekében fáradoztak, így írja le:

„Egyes arcok azon a Napon boldogságtól sugárzók lesznek" ***(Az Elborító, 88:8)***

De vajon…

Milyen állapotban leszünk azon a napon?

Amíg ebben a világban élünk, gondosan ügyelünk a testünk, a ruháink tisztaságára és rendezettségére. De vajon azon a napon milyen lesz az állapotunk, a formánk, a külsőnk? Erre nem kellene gondot fordítanunk?

10. Gaflet: óvatlanság, nemtörődömség és tudatlanság, amikor valaki az életét valódi tudatosság és a megismerés vágya nélkül éli le. Az ilyen ember a gáfil.

Milyen lesz az arcunk azon a napon? Por és sár borítja majd, véres és izzadt, megalázott, visszataszító, elkeseredett és sötét? Vagy pedig boldog, fényes, a leborulás nyomaitól fénylő, tiszta és sugárzó arcunk lesz?

Urunk így hívja fel figyelmünket arra az igazságra, hogy evilági jellemünk, erkölcsünk tükröződik majd arcunkon a Túlvilágon:

„Egyes arcok azon a Napon fényesek lesznek, nevetnek, örülnek. És arcok, amelyeken azon a Napon por lesz, sötétség borítja el őket. Ők a hitetlenek, az alávalók." ***(Összevonta a szemöldökét, 80:38-42)***

Milyen állapotban lesz testünk azon a napon? Olyan test lesz, amelynek a testrészei saját magukkal kapcsolatban tanúskodnak majd, az ezen a világon nyíltan vagy titokban velük elkövetett bűnök csúf jelei nyilvánulnak meg rajtuk, vagy nehéz terhek alatt roskadoznak, az elkövetett igazságtalanságok és jogsértések bélyege ott lesz a homlokokon? Vagy pedig olyan test, amelyen a rituális mosdás során megmosott testrészek ragyognak, szemeiből a hit fénye sugárzik, a világban végzett jótettek jutalma tükröződik rajta, tiszta, szép, tökéletes és nyugodt?

Ezért soha nem szabad elfelejtenünk, hogy az arcunk és megjelenésünk a Túlvilágon szívünk evilági spirituális szintjét tükrözi majd. Azok a szívek, amelyeket ebben a világban folyton a bűnök szennyeznek be, a következő világban csúf, sorvadt, visszataszító állapotot eredményeznek majd. Az ebben a világban a spirituális szennytől megtisztított és jótettekkel ékesített szívek pedig a Mindenható Allah kegyelme által a következő világban csodálatos, fénylő és boldog kinézetben nyilvánulnak meg.

A fájdalmas, nehézségekkel teli átmenetet a Túlvilágra egyedül azok kerülhetik el, akik képesek ebben a világban Allah barátaivá válni, hiszen az ája azt mondja:

„Hát nem bizonyos-e, hogy Allah barátai nem fognak félni, és nem lesznek szomorúak?" ***(Jónás, 10:62)***

Ezért a valódi tudással rendelkező hívőknek az egyetlen evilági céljuk az, hogy a Mindenható Allah barátaivá váljanak. A tökéletes cselekedet és a szépség együtt járnak, vagyis az igazi hívő a Mindenható Allah szépségéhez méltó kifinomultságot, eleganciát és tökéletességet próbál szerezni.

A Mindenható Allah adjon mindannyiunknak az Ő megelégedésének megfelelő életet, melyből nyugodt szívvel távozhatunk majd. Óvjon meg minket a sír próbatételeitől, s tegye sírunkat paradicsomi kertté. Fogadjon minket barátai közé, akik védve vannak az Ítélet Napja és a Túlvilág félelmetes szörnyűségeitől. Tegyen minket boldog és szerencsés szolgái közé, akik Allah Küldötte (s.a.w.) szomszédai lesznek a legmagasabb Firdauszban[11].

Ámin.

11. Firdausz: a Paradicsom kertjeinek legmagasabb helye.

2. FEJEZET

A hit a Túlvilágban

Ma az emberiség rengeteget kutat annak érdekében, hogy egy kicsit hosszabb ideig élhessen, sőt, hogy a halált elkerülhesse, s ennek érdekében hatalmas összeget költ gyógyszerekre és kozmetikumokra is. Pedig a valódi, túlvilági életben senki nem fog szomorkodni amiatt, hogy hosszú vagy rövid ideig élt ebben a világban. Ott mindenki azzal fog foglalkozni, hogy evilági életét – amely visszatekintve a Túlvilágról annyinak fog csak tűnni majd, mint egy este vagy egy délelőtt – képes volt-e az örökkévaló boldogság tőkéjévé tenni, vagy pedig elpocsékolta…

A HIT A TÚLVILÁGBAN

Az Iszlám egyik alapvető hittétele a Túlvilágba vetett hit, s alapvető volta miatt a Kegyes Korán számos ájája az Allahba vetett hithez kapcsolva említi.

Néhány ája ezek közül:

„…akik hittek Allahban és az Utolsó Napban, és jótetteket cselekedtek, nekik meglesz a jutalmuk Uruk előtt, és nem kell félniük, és nem fognak szomorkodni." ***(A tehén, 2:62)***

„…ha valamiben összekülönböztök, forduljatok azzal Allahhoz, és a Küldötthöz, ha hisztek Allahban és az Utolsó Napban." ***(A nők, 4:59)***

„Nem találsz egyetlen népet sem, amely, ha hinne Allahban és az Utolsó Napban, akkor szeretné azokat, akik ellenszegülnek Allahnak és a Küldöttének, még ha az apáik lennének is, vagy a fiaik, vagy a testvéreik, vagy a rokonaik."[12] ***(A vitatkozó nő, 58:22)***

A Mindenható Allah dicsérettel említi azokat a hívőket, akik „hisznek Allahban és az Utolsó Napban" (A bűnbánat, 9:44).

Mivel a Láthatatlan birodalmához tartoznak, az emberi felfogóképességet meghaladó „halál és Túlvilág" jelentését pusztán az eszünkkel nem lehet megfejteni. Ebben a témában az embernek igencsak szüksége van az isteni kinyilatkoztatásra. A Mindenható Allah pedig nem hagyja segítség nélkül szol-

12. A hit teljességének egyik jele az, hogy az ember éppannyira nem szereti azokat, akik saját maguk sem szeretik Allahot, mint amennyire szereti Allahot és az Őt szeretőket. Mert a hit szükségessé teszi, hogy szeressük azokat, akik méltók rá, és ne szeressük azokat, akik nem méltók rá. Például a Tabbat (111) szúra a legjobban fejezi ki az azt megérdemlők iránti ellenérzéseket. Hiszen Abu Lahab, bármilyen közeli rokona, a nagybátyja is volt Prófétánknak (s.a.w.), az Iszlám ellensége volt, így ebben a szúrában kiérdemelte Allah átkát. A Mindenható Allah azt parancsolja nekünk, hogy úgy fohászkodjunk Hozzá: vezessen minket azok útjára, akiket kegyekben részesített (Fatiha, 1:7). Azokat pedig, akiket Ő kegyekben részesít, egy másik ájában így jellemzi: ***„És az, aki engedelmeskedik Allahnak és a Küldöttnek, ők azok, akik azokkal lesznek, akikre Allah kiárasztotta a kegyelmét: a prófétákkal, az igazakkal, a mártírokkal és a jóravalókkal. És milyen kitűnő társak ezek!"*** (A nők, 4:69)

gáit ebben a témában sem. A Kegyes Korán számos szúrája néha egyértelmű bizonyítékokkal, néha példákkal és az örökkévaló életre vonatkozó kijelentések gyakori ismétlésével kívánja mélyen a szívekbe vésni a Túlvilágba vetett hitet.

Ebből a bölcsességből fakad az a tény is, hogy a prófétai küldetés első éveiben Mohammed prófétának (s.a.w.) az istenszolgálatról szóló ájákon kívül olyanok küldettek le, amelyek a hit alapvető tételeit magyarázták, s ezek a témák a Hidzsra[13] után leküldetett, istenszolgálatról és jogi eljárásokról szóló ájákközött is gyakorta előkerülnek. Hiszen a Tudatlanság Korának egyik legsúlyosabb tévelygése éppen a Túlvilág tagadása volt.

Valójában teljesen logikátlan és téves a Túlvilág létezésének tagadása. Gondoljuk csak el: nem láttunk még olyat, hogy egy színdarab szereplőinek első színre lépése után leengedjék a függönyt, s a történetet félbehagyva, magyarázat és rendszer nélkül megszakítsák a játékot. Ha ilyesmi történne, mit gondolnának vajon a nézők, akik addigra gondolkodni kezdtek a darabról, idegeik megfeszültek, és vágynak arra, hogy a darab és a szerző mondanivalóját megismerjék? Még egy gyermek sem tartaná helyénvalónak a játék ilyen befejezését. Hogyan gondolhatják hát, hogy a mindent tökéletesen megteremtő és mindenről tudó Allah ennek a hatalmas teremtésnek a történetét úgy fejezné be, ahogy még egy gyermek sem tenné?

A józan ésszel sem fér össze, hogy az ember, aki azt hangoztatja, hogy az okok és következmények világában él, ne higgyen a Túlvilágban, ahol meg fogja látni ezeket az okokat és következményeket.

Alapvető igazság, hogy mindenki ugyanúgy, az édesanyja méhéből jött erre a világra, majd testi és lelki vágyakkal, cselekedetekkel teli, múlandó és ideiglenes életet él le az evilági élet meglehetősen korlátozott versenypályáján. Miután áthalad ezen a bölcső és koporsó között húzódó, rövid átjárón, az örökkévalóság kapuján át a túlvilági birodalom első állomására, a sírba érkezik. A sír nem más, mint az Ítélet Napján felelősségre vonó isteni bíróság várószobája.

Az ájákígy szólnak erről:

„És azok, akik hitetlenek, azt mondják: „Nem fog eljönni ránk az Óra!” Mondd: „De igen! Uramra, bizonyosan el fog jönni rátok! Ő a Láthatatlan

13. Hidzsra: a muszlimok elvándorlása Mekkából Medinába, a hitetlen arabok üldözése elől menekülve.

Tudója. Nem kerülheti el az Ő figyelmét egy atomnyi dolog sem az egekben és a földön, és annál kisebb sem, és annál nagyobb sem, hanem benne van egy nyilvánvaló Könyvben. *(Szaba, 34:3)*

„Allah! Nincs más istenség, csak Ő. Bizony, össze fog gyűjteni benneteket a Feltámadás Napján, amellyel kapcsolatban nincs kétség. És kinek a beszéde lehetne igazabb, mint Allahé?" *(A nők, 4:87)*

„Azt kérdi: „Mikor van hát a Feltámadás Napja?" De amikor a tekintet majd káprázik, és elsötétül a Hold, és egyesül a Nap és a Hold, azon a Napon az ember azt mondja majd: „Hol a menekülés?" De nem! Nincs menekülés. Uradnál van azon a Napon az egyetlen pihenőhely. Azon a Napon az embernek elmondják, hogy mi az, amit előreküldött, és mi az, amit visszatartott." *(A Feltámadás, 75:6-13)*

„Mondd: „Allah ad nektek életet, aztán a halálba küld benneteket, aztán össze fog gyűjteni benneteket a Feltámadás Napján, amellyel kapcsolatban nincs kétség!" De a legtöbb ember nem tudja. Allahé az egek és a föld birodalma, és a Napon, amikor beáll az Óra, azon a Napon vesztesek lesznek a hamisságot állítók!" *(A térdelő, 45:26-27)*

„Mondd: „Legyetek kövek, vagy vas, vagy bármi más teremtett dolog, ami még nagyobb dolog szerintetek." És azt mondják: „Ki fog visszahozni minket?" Mondd: „Ő, Aki először megteremtett benneteket". Akkor a fejüket rázzák feléd, és azt mondják: „Mikor lesz az?" Mondd: „Talán már közel van." *(Az Éjszakai Utazás, 17:50-51)*

Vagyis, a világ egy két kapuval bíró vendégház, amelyet Ádám prófétától (a.s.) napjainkig számtalan ember megtöltött és kiürített. De vajon hol vannak most ezek az emberek? Vagy tudja-e valaki, hogy mi magunk hol leszünk egy idő után? Nem tudjuk! De az biztos, hogy az elnyomókhoz és az elnyomottakhoz, a jóravalókhoz és a bűnösökhöz is el fog jönni a halál, és mindenki várhatja utána az örökkévaló élet kezdetét, a Feltámadást…

Gondolkodjunk el azon, hogy a föld, amelyen ma járunk, a mostanáig élt sok milliárd ember porrá lett holttestét tartalmazza. Mintha csak egymásra eső árnyékok lennének… Holnap pedig minket is, cselekedeteinkkel együtt a föld mélyébe temetnek, mi is ezek közé az árnyak közé süllyedünk. Utána pedig megkezdődik az örökkévaló élet és utazásunk a végtelenbe. Mivel pedig ettől nincs menekvés semmiképpen, gondolkodjunk el egy kicsit:

Ez a világ a Túlvilághoz viszonyítva…

Mi jelentősége van annak, hogy ebben a múlandó világban az élet hosszú-e vagy rövid? Hiszen az örökkévaló túlvilági élethez viszonyítva annyi sincs, mint egy szappanbuborék. Bármilyen sokáig él is az ember ebben a múlandó világban, az élete a túlvilágihoz viszonyítva nagyon is rövid ideig tart.

Ezt az igazságot az ájják így fejezik ki:

„Azt mondja (Allah a hitetleneknek): „Meddig maradtatok a földön, az évek számát tekintve?" Azt mondják: „Egy napig maradtunk, vagy a nap egy részéig, de kérdezd azokat, akik számon tartják!" Azt mondja: „Csak kevés ideig voltatok ott, bárcsak tudnátok!" ***(A hívők, 23: 112-114)***

Egy másik ájában pedig a Mindenható Allah azt mondja:

„A Napon, amikor meglátják azt, olyan lesz, mintha nem maradtak volna, csak egy délutánt vagy egy délelőttöt." ***(A kiszakítók, 79:46)***

A Prófétánk (s.a.w.) a megértést megkönnyítendő, ilyen hasonlattal jellemezte a Túlvilág időtartamát, értékét és nagyságát az evilági élethez viszonyítva:

„Allahra, a Túlvilághoz, viszonyítva ez a világ olyan mintha egyikőtök a mutatóujját a tengerbe mártaná! Nézze meg, mennyi víz marad rajta!" *(Muslim, Cennet, 55)*

Milyen érzékletes tömörséggel fejezi ki a költő Yunus Emre, hogy múlandó, evilági létezésünk milyen rövid vendégeskedést jelent!

Anyánk méhéből a piacra mentünk,
Csak egy leplet vettünk, s a sírba tértünk!

Egy másik versében azt mondja:

Alig hogy csak kezdődött,
Véget ért az életem,
Mintha a szél vitte volna,
Míg én lehunytam szemem.

Ebből következőleg a legfontosabb feladatunk az, hogy a túlvilágihoz képest oly rövid életünket Allah szolgálatának, az istenszolgálatnak és engedelmességnek tudjuk szentelni.

Ugyanakkor ennek a rövidke evilági életnek a napjai a Túlvilághoz viszonyítva nagyon is értékesek. Hiszen a Túlvilág a fizetség helye, ez a világ pedig az a hely, ahol ezt a fizetséget megkereshetjük.

Egy elbeszélés szerint Iljasz próféta (a.s.) a Halál Angyalát látva rettenetesen megrémült. Azráel (a.s.) nagyon elcsodálkozott ezen, és megkérdezte:

– Allah prófétája! Csak nem a haláltól félsz?

A próféta azt felelte:

– Nem a halálfélelem miatt kerültem ilyen állapotba, hanem azért, mert búcsút kell vennem az evilági élettől! Ebben az életben azon voltam, hogy Uramat szolgáljam, a jót tanácsoljam és a rosszat tiltsam az embereknek, időmet istenszolgálattal és jótettekkel töltsem. Ez a nyugalom forrása volt számomra, örömmel töltötte el szívemet. Most, hogy meghalok, azért vagyok szomorú, hogy többé nem érezhetem ennek az örömnek az ízét, s a Feltámadás Napjáig a sír rabja maradok!

A tábiun[14] generációjának tagja, Amir ibn Abdikajsz sírni kezdett, amikor közeledett a halála.

A körülötte lévők megkérdezték, miért sír, ő pedig azt felelte:

– Nem azért sírok, mert félek a haláltól, és nem is azért, mert erre a világra vágyom. Azért sírok, mert többé nem böjtölhetek a forró napokon, és nem kelhetek fel éjjel (tahadzsud[15]) imára! (Zehebi, Siyer, IV, 19)

Dzsunaid Al-Bagdadi azt mondta annak kapcsán, hogy a túlvilági boldogságot ebben a világban kell kiérdemelnünk:

„Ennek a világnak egyetlen napja értékesebb, mint a Túlvilág egy éve. Hiszen csak ebben a világban kereshetünk és szerezhetünk jutalmat. A túlvilágon már nem tehetünk semmit, ami megmenthetne minket."

Gondoljunk bele: ha Allah ezeréves életet adott, például 1000-ben jöttünk volna a világra, és 2000-ig a legnagyobb bőségben, királyként éltünk volna, a

14. Tábiun: a muszlimok második generációja, akik Mohammed prófétával (s.a.w.) már nem találkoztak személyesen, de egyes Társaival igen.
15. Tahadzsud: önkéntes éjszakai ima, amelyet az éjszaka fele után, hajnalhasadásig lehet végezni, nem kötelező, de nagyon nagy jutalmat hordoz magában.

halálunk akkor is eljött volna. Vagyis éljünk bármilyen hosszú evilági életet, a valódi, túlvilági élethez viszonyítva evilági életünk csak egy rövid pillanat.

Akkor pedig:

Ki nyerhetne abból, ha az egyetlen pillanatig tartót választja az örökkévaló helyett?

Aki ezt a világot választja a Túlvilággal szemben, az nem bölcsebb, mint a tudatlan gyermek, aki megéhezik, de mivel nem ismeri még az ételek sokaságát, azt hiszi, hogy a kezében lévő szagos hagyma a legfinomabb mind közül. A múlandó evilágot a végtelen Túlvilág helyett választani olyan ostobaság, mintha a madár a végtelen, magas egeket elhagyva önként vonulna be a szűk kalitkába, hogy ott énekeljen.

Necip Fazıl így ír erről a tudatlanságról:

Harminc évig az órám járt, s én álltam,
Az égről mit sem tudva csak sárkányokat reptettem…

Egy bölcs ember pedig azt mondta:

„Ha ez a világ aranyból készült volna, de múlandó, a Túlvilág pedig sárból, de örökkévaló, a bölcs ember akkor is az örökkévalót választaná az ideiglenes helyett. Pedig a helyzet pont ennek az ellenkezője: ez a világ sárból van és múlandó, a Túlvilág pedig aranyból és örökkévaló! Nem egyértelmű hát, hogy hogyan kell választanunk?”

Kétségtelen, hogy a józan ész és gondolkodás azt kívánja, hogy az apró, alantas és múlandó előnyöket olyan hatalmas fizetségre cseréljük, ami örökké hasznos lesz. Ezért minden értelmes ember feladata az, hogy ne engedjen az evilági csábításoknak, és az örökkévaló Túlvilág elnyerésén munkálkodjon.

Egy nemes hadísz[16] így jellemzi a valódi bölcsességgel bírókat:

„Az a bölcs, aki uralja alsóbb énjét, és elszámolásra hívja, és azért dolgozik, ami a halál után várja. Az ostoba pedig az, aki az alsóbb énje vágyait követi, és még is Allahtól remél (jót a Túlvilágon).”

16. Hadísz: Mohammed próféta (s.a.w.) mondása vagy tanítása.

A józan ésszel rendelkező ember képes mérlegelni ezen igazságok fényében. Az a bölcs, aki odaadja a múlandót az örökkévalóért cserébe. Aki elfeledkezik a Túlvilágról, és beletemetkezik az evilági életbe, az gáfil[17]. Hz. Omár (r.a.) szavaival: tudatlan és ostoba az, aki az evilági életért cserébe eladja a Túlvilágot! Hiszen aki beleveti magát az evilági életbe, ami Allah szemében annyit sem ér, mint egy szúnyog szárnya, az saját maga sem értékes Allah előtt.

Ezért adta a bölcs Lukman ezt a tanácsot:

„Áldozd fel ezt a világot a Túlvilág érdekében, és akkor elnyered mindkettőt! Ha feláldozod a Túlvilágot ezért a világért cserébe, akkor elveszíted mindkettőt."

A tökéletességet el nem ért, nyers alsóbb én számára ez a világ olyan, mint a délibáb, amely víznek látszik, vagy mint egy romlott alma, amelyre egy gyermek vágyik: hiába szép és csillogó a külseje, belül romlott és keserű.

A Kegyes Korán ájái azt mondják erről:

„Tudjátok meg, hogy az evilági élet játék és szórakozás, és ékesség, és kölcsönös büszkélkedés, és versengés a vagyon és a gyermekek tekintetében. Olyan, mint az eső példája: a növekedése megörvendezteti a szántóvetőt, aztán kiszárad, és látod, hogy megsárgul, aztán száraz törmelék lesz. És a Túlvilágon szigorú büntetés van, és megbocsátás Allahtól, és az Ő megelégedése. De az evilági élet nem más, csak csalóka élvezet." ***(A vas, 57:20)***

„Allah növeli az ellátását annak, akinek akarja, és csökkenti. Örvendeznek az evilági életüknek, pedig az evilági életük a Túlvilághoz hasonlítva nem más, mint múló élvezet." ***(A mennydörgés, 13:26)***

„És ez az evilági élet nem más, mint szórakozás és játék. És bizony, a Túlvilági Otthon – az az élet, bárcsak tudnák!" ***(A pók, 29:64)***

„És az evilági élet nem más, csak játék és szórakozás. De a Túlvilág hajléka jobb azoknak, akik istenfélők. Hát nem gondolkodtok el?" ***(A jószágok, 6:32)***

17. Gáfil: olyan ember, aki nem gondolkodik, nem törődik a valósággal, igazsággal, és elveszve tévelyeg az evilági életben.

„Akik jobban szeretik az evilági életet a Túlvilágnál, és távol tartanak Allah útjától, és ferdeséget keresnek benne – ők messzire tévelyegnek." *(Ábrahám, 14:3)*

„Azért van ez, mert jobban szerették az evilági életet a Túlvilágnál, és mert Allah nem vezeti a hitetlenek népét." *(A méh, 16:107)*

„Ők azok, akik megvásárolták ezt a világot a Túlvilág árán, ezért nem könnyíttetik meg számukra a büntetés, és nem lesznek megsegítve." *(A tehén, 2:86)*

„Mondd: „Az evilág élvezete kevés, és a Túlvilág jobb azoknak, akik félik Allahot." *(A nők, 4:77)*

„Aki a tovatűnőt kívánja, Mi megadjuk neki – azt, amit akarunk, annak, akinek akarjuk. Aztán pedig, elkészítettük neki a Poklot, abban fog égni, megalázva és kitaszítva. Ám aki a Túlvilágot kívánja, és erőfeszítéseket tesz érte, és hívő, hát ők azok, akiknek az erőfeszítései értékelve lesznek." *(Az Éjszakai Utazás, 17:18-19)*

„De nem! Ti az azonnalit szeretitek, és elhanyagoljátok a Túlvilágot." *(A Feltámadás, 75:20-21)*

„Népem! Ez az evilági élet csak élvezet, és bizony, a Túlvilág az otthon, ami örökké megmarad." *(A hívő, 40:39)*

Ezt az igazságot Mohammed próféta (s.a.w.) így fogalmazta meg:

„Ó, Allah! Az igazi élet a túlvilági élet. (Az igazi boldogság a túlvilági boldogság)" *(Bukhari, Jihad 33, Salat 48)*

És milyen hatalmas tanács rejlik számunkra az Abdullah ibn Maszud által elbeszélt hadíszban!

Allah Küldötte (s.a.w.) egy szalmagyékényen aludt, s mire felkelt, a gyékény mintája belenyomódott áldott testébe. Megkérdeztük tőle:

– Allah Küldötte! Ne készítsünk neked egy matracot?

A Próféta (s.a.w.) azt felelte:

– Mi dolgom nekem ezzel a világgal? Olyan vagyok ebben a világban, mint az utazó, aki megpihen egy fa árnyékában, aztán felszáll a lovára, és megy tovább.

Egy napon Hz. Omár (r.a.) meglátogatta Allah Küldöttét (s.a.w.) az otthonában. Körülnézett a szobájában, és látta, hogy teljesen üres. Nem volt más a szobában, csak egy datolyalevelekből szőtt durva szőttes, ezen aludt a Próféta (s.a.w.), és a száraz levelek nyomot hagytak áldott testén. Az egyik sarokban pedig volt egy mérő árpaliszt, mellette pedig egy régi vizeskorsó. Ennyi berendezés volt az egész házban. Ennyiből állt a Teremtés Büszkeségének evilági vagyona.

Ezt látva Hz. Omár szíve összeszorult, nem tudta visszatartani a könnyeit, és sírni kezdett.

– *Miért sírsz, Omár?* – kérdezte tőle Allah Küldötte (s.a.w.).

– Hát hogyne sírnék, Allah Küldötte! Bizánc császára és Perzsia urai tobzódnak az evilági javakban, Allah Küldötte (s.a.w.) pedig a száraz datolyalevélen alszik!

Allah Küldötte (s.a.w.) így vigasztalta meg Omárt:

– *Ne sírj, Omár! Hát nem akarod, hogy ezek az örömök és élvezetek az övék legyenek ebben a világban, de a mieink legyenek a Túlvilágon?*

A Mindenható Allah így figyelmezteti a hívőket, hogy a hitetlenek népének evilági gazdagságát, jólétét és uralmát látva ne irigyeljék őket:

„És ha nem lett volna, hogy az emberiség egyetlen közösség lesz, akkor azoknak, akik nem hisznek a Kegyelmesben, a házuk tetejét ezüstté tettük volna, és lépcsőket is, amelyeken felmennek. És a házuknak ajtókat, és fekhelyeket, amelyen hevernek, és arany ékszereket. De mindez nem más, csak az evilági élet élvezete. És a Túlvilág Uradnál az istenfélőké." ***(Az ékszerek, 43:33-35)***

„Ne tévesszen meg az, hogy a hitetlenek mozoghatnak a földön. Egy kevés élvezet, és aztán a Pokol lesz a hajlékuk – nyomorúságos nyughely ez." ***(Imrán családja, 3:196-197)***

„Bizony, akik nem hisznek a Túlvilágban, azoknak szépnek tüntettük fel a cselekedeteiket, és vakon bolyonganak. Ők azok, akiknek a legrosszabb büntetés jár, és a Túlvilágon ők lesznek a legnagyobb vesztesek." ***(A hangyák, 27:4-5)***

Mevlana Dzselaleddin Rumi milyen szépen mondja:

„Aki ezt a múlandó világot keresi, az lehetetlen, rossz dolgot keres. Aki a Túlvilágot keresi, az jót, szépet és helyeset keres!"

Egy ember elment Szufian Thaurihoz, és tanácsot kért tőle. Ő ezt a tanácsot adta:

– Annyit munkálkodj ezért a világért, amennyit maradni fogsz benne, s annyit munkálkodj a Túlvilágért is, amennyit maradni fogsz benne!

Így hát gyakran el kell gondolkodnunk azon: mennyi erőfeszítést teszünk a pár napig tartó evilági élet, s mennyit az örökkévaló túlvilági élet érdekében?

Ma az emberiség rengeteget kutat annak érdekében, hogy egy kicsit hosszabb ideig élhessen, sőt, hogy a halált elkerülhesse, s ennek érdekében hatalmas összeget költ gyógyszerekre és kozmetikumokra is. Pedig a valódi, túlvilági életben senki nem fog szomorkodni amiatt, hogy hosszú vagy rövid ideig élt ebben a világban. Ott mindenki azzal fog foglalkozni, hogy evilági életét – amely visszatekintve a Túlvilágról annyinak fog csak tűnni majd, mint egy este vagy egy délelőtt – képes volt-e az örökkévaló boldogság tőkéjévé tenni, vagy pedig elpocsékolta…

Azonban hiába van az ember tisztában ezzel az igazsággal, nem képes megszabadulni attól, hogy az alsóbb énjének engedelmeskedve a gaflet áldozata legyen. Ahogy a Kegyes Korán is mondja, a Túlvilág tengeréhez képest egy cseppnyit sem kitevő jelen világot választja:

„De nem! Ti jobban szeretitek az evilági életet, pedig a Túlvilág jobb, és örökké tartó." ***(A Legmagasztosabb, 87:16-17)***

Ezzel kapcsolatban szeretnék megemlíteni egy eseményt, aminek tanúja voltam, s ami mélyen elgondolkodtatott.

Egy reggel a reggeli imára indulva kintről két macska vérfagyasztó nyávogását hallottam. Kíváncsi lettem, kimentem a kertbe és megnéztem őket. Láttam, hogy a két macska egymással szemben áll, s egy-egy támadásra kész, kicsi tigrisként morogva, mozdulatlanul, szikrázó szemmel meredtek egymásra. Szőrük az égnek meredt, s úgy tűnt, eltökélték, hogy a legkisebb mozdulatra széttépik a másikat.

Azon tűnődve, hogy vajon mi lehet az oka ennek a vad ellenségeskedésnek, megláttam, hogy egy egér hever közöttük, egy kicsi, halott egér. Úgy tűnt, a macskák az egér teteméért harcoltak ilyen eltökélten. A köztük heverő kis

egértetem volt az oka annak, hogy készek voltak felkoncolni a másikat, vagy felkoncoltatni általa!

Ez a közönségesnek tűnő látvány valójában nagy tanulságot hordozott magában. Azt tükrözte, hogy milyen rossz következményei vannak annak, ha valaki így rá van utalva arra, hogy ne veszítsen el egy tetemet. Bizonyos szempontból eszembe juttatta az evilág előtt fejet hajtók hiú vágyait. Azok a múlandó vágyak, kívánságok és élvezetek, amelyeket a tévelygők hajszolnak, s amelyekhez olyannyira ragaszkodnak, azok a múlandó rangok és címek, hatalom, olyanok, mint egy tetem, s ezek miatt egy valódi, túlvilági birodalmat veszíthetnek el.

Az alábbi elbeszélés tökéletesen bemutatja, hogy milyen fájdalmas végre juthat az, aki nem elégszik meg a helál[18] és törvényes kegyekkel, amelyekkel Allah elégedett, és enged alsóbb énje csábításainak:

A Mirádzs[19] során Gábriel (a.s.) és Allah Küldötte (s.a.w.) látott egy csoport embert, akiknek súlyos kínzásokat kellett kiállniuk. Ízletesen elkészített, finom ételek és nyers, bűzlő dögtetemek voltak előttük. Ők azonban az ízletes ételeket otthagyva a tetemeket ették. Amikor Allah Küldötte (s.a.w.) megkérdezte, hogy kik ezek az emberek, Gábriel (a.s.) így válaszolt:

– Azok a férfiak az ummádból[20], akik elhagyták a számukra megengedett és törvényes asszonyokat, és a törvénytelenekhez mentek, és azok a nők, akik elhagyták a férjüket, és a nekik tiltott férfiakhoz mentek! (Heysemi, I, 67, 68)

Ehhez hasonlóan, ha valaki nem veszi komolyan a túlvilági elszámolást, s úgy veti magát az evilági élvezetekbe, hogy nem törődik vele, hogy helál vagy haram-e, az szánalmas ostobaság, ami a szolgát súlyos veszteségre, megaláztatásra és kínokra ítéli.

Ezért ha valaki hisz az örökkévaló otthonban, a Túlvilágban, s mégis csak az evilág érdekében munkálkodik, az mekkora veszteséget fog szenvedni! Nincs nagyobb ostobaság annál, mint ha valaki múlandó evilági életének tőkéjét úgy pazarolja s emészti fel, mintha sosem fogyna el, s nem sikerül azt a Túlvilág tőkéjévé tennie!

18. Helál: vallási értelemben megengedett, törvényes.
19. Mirádzs: Mohammed próféta (s.a.w.) utazása a hét égen keresztül
20. Umma: Mohammed próféta (s.a.w.) közössége, az összes muszlim.

Mert ez a világ nem a szórakozás és játék birodalma, hanem az egyetlen olyan hely, ahol túlvilági tőkénket megszerezhetjük. Ezért mondja azt az ája:

„Hanem keresd az által, amit Allah adott neked, a túlvilági hajlékot, és ne feledkezz el az evilági részedről! És cselekedj jót, ahogy Allah is jó volt hozzád!" ***(A történet, 28:77)***

Ez az isteni parancs arra hívja fel a figyelmünket, hogy az embernek az örök boldogság érdekében nem a világtól elzárkózva, visszavonultan kell élnie, hanem mindazokat a kegyeket, amelyeket Allahtól kapott, úgy kell megosztania másokkal, hogy azzal Allah is elégedett legyen, s így kell azokat túlvilági tőkévé tennie.

Az Igazság barátai közül Dzsunaid Al-Bagdadi egy jégárussal találkozott. Amikor meghallotta, hogy az árus így kiabálva hirdeti portékáját: „Segítsetek az embernek, akinek a tőkéje elolvad!", reszketni kezdett, majd a földre zuhant és elájult.

Ahogy a Délután (103.) szúra is kifejezi, az ember az örökkévalóságba tartó utazó, aki napról napra, percről percre felemészti tőkéjét. Ha nem sikerül evilági tőkéjét a hit segítségével túlvilági tőkévé tennie, akkor evilági erőfeszítéseiben a sátánok osztoznak. Ennek a következménye pedig a mély megbánás és a súlyos büntetés.

Ahogy Hz. Oszmán (r.a.) mondta:

„Kétségtelen, hogy ez a világ múlandó, a Túlvilág pedig örökkévaló. Ne tartson vissza benneteket az örökkévalótól az, hogy az ideiglenes csábít és kényeztet! Válasszátok az örökkévalót a múlandó ellenében. Mert ez a világ véges, és Allahhoz van a visszatérés. Féljétek Allahot!" (Ibn-i Ebi'd-Dünya, Mevsu'a, I, 77)

Útravaló a Túlvilágra

Mindannyian utazók vagyunk, akik szüntelenül a Mindenható Allahhoz tartó úton haladunk. De semmilyen útra nem indulhatunk el felkészülés és útravaló nélkül.

Allah Küldötte (s.a.w.) egyszer azt mondta Abu Zarrnak (r.a.):

– *Ha útra akarsz kelni, nem készülsz-e fel az utazásra?*

– De igen, Allah Küldötte! – válaszolta Abu Zarr.

– Akkor milyen lesz az utazásod a Túlvilágra? Ne mondjak neked valamit, ami hasznodra lesz azon a napon? – kérdezte a Próféta (s.a.w.).

– De igen, Allah Küldötte, apám és anyám legyen az áldozat érted! – mondta nagy izgalommal Abu Zarr.

A Világok Vezetője (s.a.w.) pedig azt felelte neki:

– A Feltámadás Napja nagyon forró nap lesz. Készülj fel rá azzal, hogy mostantól rendszeresen böjtölsz!

A sír magányára készülve éjszakánként imádkozz két rakát (tahadzsud imát)!

Az Ítélet nagy eseményeire készülve végezd el a Zarándoklatot egyszer, és adj adományt a rászorulónak!

Vagy helyénvaló szót szólj, vagy tartsd vissza a nyelved a helytelen szavaktól! (Ibn-i Ebi'd-Dünya, Kitabu't-Teheccüd; Ghazali, Ihya, I, 354)

A Mindenható Allah azt mondja egy ájában:

„Ti, akik hisztek! Féljétek Allahot, és minden lélek azt nézze, hogy mit küldött előre holnapra, és féljétek Allahot! Bizony, Allah ismeri, amit tesztek." ***(Az összegyűjtés, 59:18)***

Ebben az ájában a Mindenható Allah a Túlvilágot „holnapnak" nevezi. Hiszen az Ítélet Napja és a Túlvilág, amely a hitetlenek szerint soha, a gáfilok szerint pedig úgyis csak nagyon sokára jön el, az idő és tér felett álló Urunk figyelmeztetése szerint olyan közel van hozzánk, mintha csak holnap lenne.

Arról is tájékoztat minket, hogy a mi időfelfogásunk, az időről alkotott fogalmunk mennyire relatív:

„És bizony, egyetlen nap a te Uradnál olyan, mint ezer év abból, amit ti számoltok." ***(A Zarándoklat, 22:47)***

Vagyis ahhoz, hogy az örökkévaló túlvilági életben, ami olyan közel van hozzánk, mintha csak holnap kezdődne, a boldogság termését arathassuk le, ma nem szabad hanyagnak lennünk és késlekednünk azzal, hogy az evilági élet szántóföldjébe a jótettek magvait vessük el. Úgy kell kihasználnunk az időt, hogy ha azt mondanák nekünk, hogy holnap meghalunk, akkor se érezzük szükségét annak, hogy napirendünkbe bármilyen változást kelljen tenni.

Milyen bölcs is Sejk Szádi Sirázi intése:

„Vásárold meg az útravalódat a Túlvilágra még az evilági életedben! Mert ha meghaltál, rokonaidon eluralkodik a mohóság, és nem tesznek semmi jót a lelkedért.

Addig oszd szét az aranyad, amíg még a te kezedben van! Ha meghaltál, kikerül a kezedből, nem te leszel a birtokosa. Ha nem akarsz szenvedni, ne feledkezz meg a szenvedőkről! Ma, mikor kincsed még a kezedben van, oszd szét a szükséget látóknak, ne halaszd holnapra! Mert holnapra a kulcs kikerül a kezedből. Szerezd be ma saját magad az útravalódat. Halálod után házastársadtól, gyermekeidtől ne várj együttérzést!

Bármi vagyonod is van, vedd kézbe, és add oda, ahol szükség van rá! Ha nem adod, holnap súlyosan meg fogod bánni."

Hatalmas Urunk így tájékoztat arról, hogy mi a legjobb útravaló a túlvilági utazásra:

„És bármi jót tesztek, Allah tud róla. És vigyetek útravalót, de a legjobb útravaló az istenfélelem. Féljetek Engem, ti, akik gondolkodtok!" ***(A tehén, 2:197)***

A Mindenható Allah szolgái bizalmas barátja akar lenni. Az Ő barátságához vezető utak térképét pedig az isteni parancsok által rajzolja fel.

A barátság mindig valami közös dologból származik. Aki a Mindenható Allah barátja akar lenni, annak azt kell szeretnie, amit Ő szeret, és el kell hagynia azt, amit Ő nem szeret. A legjobb túlvilági útravaló, a takva[21] pedig azt jelenti, hogy ügyelünk arra, hogy az Allah által szeretett, jó tulajdonságokkal ékesítsük fel magunkat, és távol maradjunk azoktól a rossz tulajdonságoktól, amiket Ő nem szeret. Ahhoz, hogy a Mindenható Allah barátságát kiérdemeljük, a takva tulajdonságával felékesített, ép szívet kell vinnünk Hozzá.

Ebből az igazságból kiindulva mondja azt Mevlana Dzsalaladdin Rúmi a Meszneviben:

„Ha Allah barátja akarsz lenni, tudnod kell, hogy nem mehetünk üres kézzel egy baráthoz! Aki üres kézzel megy a barátjához, olyan, mintha búza nélkül menne a malomba.

21. Takva: istenfélelem, istentudatosság, annak tudatában élni az életet, hogy Allah mindig lát minket, és feljegyzi minden cselekedetünket.

A Mindenható Allah az Ítélet Napján azt kérdezi szolgáitól:

– Milyen ajándékot hoztál?

Majd azt mondja:

– Üres kézzel, útravaló nélkül, egyedül, tehetetlenül és kiszolgáltatottan jöttél, mint az első napon, amikor megteremtettelek! Mondd csak, milyen ajándékot hoztál az Ítélet Napjára? Vagy nem remélted, hogy a világból a Túlvilágra lépsz, és Allahhal találkozol? Nem tartottad valóságosnak a Korán Túlvilágról szóló híreit?

Ó, ahszen-i takvim, a legszebb formára teremtett ember! Ha nem tagadod az Ítélet Napját, hogy jöhetsz üres kézzel Barátod kapujához? Ebben a múlandó világban kevesebbet aludj és egyél-igyál, s készíts valami ajándékot addigra, amikor Uraddal találkozol!"

Márpedig a legszebb ajándék, amivel a Mindenható Allah elé járulhatunk, az ép szív tükre, amely a legszebben tükrözi az Ő szépséges neveinek megnyilvánulásait, fényes, tiszta és makulátlan.

A Túlvilágba vetett hit előnyei

Az a hívő, aki azzal a tudattal él, hogy az evilág múlandó, a Túlvilág pedig örök, az nem fogja szívét teljesen átadni ennek a világnak, tudja, hogy az Allahtól kapott kegyek egyben próbatételek is számára, s Allah megelégedését keresve használja fel ezeket. Vagyis a Túlvilág kapcsán érzett aggodalom és a halálra való felkészülés segít a szolgának eltökélten kitartani a helyes úton.

Azok a hívők, akik azt mondják: ***„Bizony, félünk Urunktól egy Nap miatt, amely kemény és félelmes!"*** ***(Az ember, 76:10)***, eltávolodnak a bűnöktől, és még több erőfeszítést tesznek, hogy jót cselekedjenek.

A gáfil ember nem aggódik a Túlvilág miatt, hanem kedve szerint élvezi az életet. Alsóbb énje vágyainak rabja, még ha nincs is tudatában. Nyomorúságát boldogságnak hiszi. Úgy pocsékolja el az életét, mintha a sírban és a Túlvilágon rá váró félelmetes dolgok nem is léteznének.

Pedig semmilyen eseményt nem lehet semmivé tenni azzal, ha nem veszünk róla tudomást. Soha nem hallottunk olyan hírt, hogy a haláltól, a Túl-

világtól és Allahtól menekülők megmenekültek volna. Olyat sem láttunk még, hogy a hasztalan halálfélelem segített volna, amikor eljött valakinek az ideje.

A halál és a Túlvilág valósága egy napon azokra is rá fog virradni, akik tagadják. A gáfilok evilági hamis boldogsága és szórakozása azon a napon égető megbánássá fog változni.

Minden gondolkodó ember számára a Túlvilágba vetett hit azt jelenti, hogy egy napon meg fog szakadni minden kapcsolata ezzel a világgal, magára marad mindazzal, amit a jó vagy a rossz nevében tett, és hiánytalanul szembesül jó és rossz cselekedetei minden következményével. Ezért, ha elgondolkodik a halálról és a Túlvilágról, tájékozódik, nem engedi a szívébe ezt a világot, és visszafogja viselkedését, azáltal képes lesz sokkal jobban megtartóztatni magát a bűnöktől.

Ha egy vagyonos, gazdagságban élő ember a halálra gondol, az megvédheti őt a gazdagság okozta csapásoktól. Ha szegénységben és nélkülözésben gondolkodik el valaki a helyzetéről, az segíthet hite megerősítésében, elégedettséggel és hálával tölti meg szívét.

Az ember számára a legnagyobb próbatétel és legnagyobb nehézség a halál. De még ennél is rosszabb, ha valaki a halállal és az utána következő dolgokkal kapcsolatos tudatlanságban él, kirekeszti gondolataiból, és úgy emészti fel élete tőkéjét, hogy nem végez a Mindenható Allah megelégedésének megfelelő cselekedeteket. Az értelmes emberhez az illik, hogy felkészüljön a halálra még bekövetkezte előtt, s ennek érdekében folyamatosan visszatartsa alsóbb énjét a rossz tulajdonságoktól és tettektől.

Valójában, ha az alsóbb ént nem az isteni mértéknek megfelelően nevelik, soha nem hajlandó elfogadni a mulandóságot és a halált. Ezért mondja azt Iszmail Hakki Burszevi az alsóbb énről:

„Hogy is lehetne muszlim az alsóbb én? Ő a hitetlenség ősanyja! A Sátán is alsóbb énje miatt vált hitetlenné."

Vagyis, ha valaki nem zabolázza meg alsóbb énjét, nem fékezi vágyait és szenvedélyeit, az megakadályozza, hogy elgondolkodjon a halálon és azon, ami utána következik, emiatt utolsó lélegzete pillanatában legyőzheti alsóbb énje, és – Allah mentsen meg tőle! – hitetlenként halhat meg.

E hatalmas veszély elkerülése végett mindenképp szükség van az alsóbb én megtisztítására és nevelésére, a lelket pedig istenszolgálattal és a Mindenható Allahról való megemlékezéssel kell megerősíteni.

Sejk Szádi így emeli ki, mennyire fontos az alsóbb én nevelése még a halál előtt:

„Testvérem, végül porrá leszel! Mielőtt földdé lennél, próbálj meg olyan alázatossá válni, mint a föld."

A Prófétánk (s.a.w.) azt mondta:

„Aki hisz Allahban és az Utolsó Napban, az ne zavarja a szomszédait! Aki hisz Allahban és az Utolsó Napban, lássa szívesen a vendéget! Aki hisz Allahban és az Utolsó Napban, az vagy hasznos szót mondjon, vagy hallgasson!" (Bukhari, Nikah 80, Adab 31, 85, Rikak 23; Muslim, Iman 74, 75)

Az a hívő, aki hallgat erre a prófétaira parancsra, emberi kapcsolatait mindig az irgalmasság, udvariasság, jó modor, bőkezűség és mások jogainak tisztelete mentén alakítja.

A Túlvilágba vetett hit a felelősségtudat érzését is megerősíti, és arra készteti a hívőt, hogy feladatait és kötelességeit a lehető legjobban próbálja teljesíteni. Az az ember, aki tudja, hogy Allah folyamatosan látja őt, nyomon követi és feljegyzi cselekedeteit, s a Túlvilágon el fogja számoltatni evilági életével kapcsolatban, olyan tudatosságra és önfegyelemre tesz szert, hogy akkor is tartózkodik a rossztettekről, ha nem látja senki. Viszont a halandók szeme elől rejtve maradó, titkos jótetteket az ikhlasz[22] titkának jobban megfelelőnek tartja, s kivételes alkalomnak látja ezeket az isteni megelégedés megszerzésére. Így minden, rejtett és nyilvánvaló állapotban őszinte, tiszta szívű és megbízható emberré válik.

Másrészt a Túlvilág mindenki, elnyomó és elnyomott, bűnös és jóravaló számára is mindenképpen létező, valós hely. Hiszen mi sem természetesebb annál, mint hogy a jók mindenképpen meg fogják kapni jutalmukat, a rosszak pedig nem menekülhetnek meg a büntetéstől. Hiszen még ebben a világban is

22. Ikhlasz: a kizárólag Allah megelégedését kereső, képmutatás nélküli, tiszta, őszinte hit.

elviselhetetlenné válna az élet, ha nem lennének olyan helyek, ahol a jóravalók otthonra találhatnak, s börtönök, ahova a rosszakat elzárhatják!

Ez a bölcsesség önmagában is elegendő arra, hogy a Túlvilágba vetett hitet elengedhetetlenné tegye.

Az ember még az őt megcsípő szúnyogra is megharagszik, és meg akarja büntetni, másrészt viszont akár negyven év múlva is emlékszik arra, ha valaki meghívta egy kávéra. Értelmetlen lenne hát azt gondolni, hogy Allah ne viszonozná az Iránta egy életen át áhítatos tiszteletet és imádatot tanúsítók viselkedését. Hiszen ebben a világban az elnyomó zsarnokságot követ el, az elnyomott fájdalmat szenved, a hitetlen hitetlenséget, a hívő hitet tanúsít.

Ha mindezeknek nem lenne jutalma és büntetése, akkor az egész világot az ember rendelkezésére bocsátó isteni program jelentése elveszne, az ember teremtése értelmetlenné válna, s mindez ellentmondana a Mindenható Allah Al-Adl (Igazságos) és Al-Hakim (a legjobban Ítélő) neveivel. Hiszen a Mindenható Allah minden hibától és hiányosságtól mentes, így nem igazságtalan szolgáival sem, s felette áll bármi értelmetlen, bölcsesség nélküli cselekedetnek, akaratnak vagy parancsnak is.

Hasonlóképpen, a Mindenható Allah azt mondja:

„És nem teremtettük az egeket és a földet és mindazt, ami köztük van, hiába. Ez azoknak a feltételezése, akik hitetlenek. Jaj hát azoknak, akik hitetlenek, a Tűz miatt! Vagy vajon úgy bánjunk azokkal, akik hisznek, és jótetteket cselekszenek, mint azokkal, akik romlást terjesztenek a földön? Vagy úgy bánjunk az istenfélőkkel, mint a rosszakkal?” ***(Szad, 38:27-28)***

„Vajon azok, akik rossztetteket követnek el, azt gondolják, hogy olyanná fogjuk tenni őket, mint azokat, akik hisznek, és jótetteket cselekszenek – egyenlők életükben és halálukban? Rossz az, ahogy ítélnek! És Allah igazságban teremtette az egeket és a földet, és hogy minden lélek megkaphassa a fizetségét azért, amit megkeresett, és nem lesznek velük igazságtalanok.” ***(A térdelő, 45:21-22)***

Vagyis a Mindenható Allah a Túlvilágon isteni igazságossága által a jókat megjutalmazza, a rosszakat pedig megbünteti. A Kegyes Korán szavaival:

„És aki egy porszemnyi jót tesz, meg fogja látni azt, és aki egy porszemnyi rosszat tesz, meg fogja látni azt.” ***(A földrengés, 99:7-8)***

A Lukman szúrában pedig azt mondja:

„Fiacskám! Bizony, ha az csak egy mustármagnyi is, és legyen egy sziklában, vagy az egekben vagy a földön, Allah elő fogja hozni azt. Allah Gyengéd, mindent Ismerő." ***(Lukman, 31:16)***

Azonban a szívéből a Túlvilág gondolatát, az Allahtól való félelmet és az Iránta érzett szeretetet kitörlő ember kétségtelenül csak a saját céljait és érdekeit fogja hajszolni, s ennek a világnak a legártalmasabb teremtményévé válik. Az ilyen ember szemében a vallási, lelkiismereti vagy isteni ügyek, a haza- és emberszeretet, közösségi ügyek, a társadalom közös érdeke és más emelkedett érzések csupán a nevetség tárgyát jelentik. Az ilyen gáfilok számára a felsőbbrendűség és erény az emberek megtévesztéséből fakad. A Kegyes Korán ájája azt mondja:

„Aki reméli az Allahhal való találkozást, hát bizony, eljön az Allah által kijelölt határidő. És Ő a mindent Halló, mindent Tudó." ***(A pók, 29:5)***

Vagyis a halál az itt maradók számára bármennyire fájdalmas és szomorú elválás is, a hívő szívek számára a test kalitkájából történő megszabadulás, az ideiglenesből az örökkévalóba való átlépés, a száműzetés helyéről az otthonba való visszatérés is.

És ha nem vagyunk képesek a valódi Birtokosunkhoz, Allahhoz tiszta arccal és nyugodt lelkiismerettel visszatérni, akkor nem beszélhetünk valódi sikerről az evilági életben sem.

A Kegyes Korán azt mondja a Túlvilágban nem hívőkről:

„És ki lehetne igazságtalanabb, mint az, aki hazugságot talál ki Allah ellen? Ők Uruk elé vezettetnek majd, és a tanúk azt mondják: „Ők azok, akik hazudtak Uruk ellen!" Kétségtelen, Allah átka van a bűnösökön, akik távol tartanak Allah útjától, és azt keresik, hogy ferdévé tegyék, és nem hisznek a Túlvilágban." ***(Húd, 11:18-19)***

„Bizony, büntetést vonnak magukra azok, akik tagadták a találkozást Allahhal, amíg, amikor hirtelen eljön hozzájuk az Óra, azt mondják: „Ó, jaj nekünk amiatt, amivel nem törődtünk!" És a hátukon viszik majd a terhüket, és bizony milyen rossz az, amit visznek!" ***(A jószágok, 6:31)***

„Ti, akik hisztek! Higgyetek Allahban, és a Küldöttében, és a Könyvben, amelyet leküldött a Küldöttének, és a Könyvben, amit leküldött előtte. És

aki nem hisz Allahban, az angyalaiban, a Könyveiben, a Küldötteiben és az Utolsó Napban, az bizony messzire eltévelyedett." *(A nők, 4:136)*

Hogyan hívja a Mindenható Allah Magához szolgáit?

A Mindenható Allah szolgáit a Béke Házába, vagyis a Paradicsom Kertjébe, a béke és boldogság otthonába hívja. Természetesen minden meghívásnak van valamilyen feltétele, minden kegynek van valamilyen ára. A Kertbe csak teljesen tiszta, fénylő, ép szívvel léphetünk be. A szív tisztasága és épsége voltaképpen a Kertbe szükséges vízum.

Abu'l-Haszan Harakani azt mondja:

„A Mindenható Allah tiszta szívvel küldött el ebbe a világba, ti se lépjetek piszkosan az Ő színe elé!"

Amikor az ember világra jön, hiába érkezik szenny közepette, mégis tiszta, a szemekbe fényt, a szívekbe örömet hoz. Ez azért van, mert ártatlanul, bűnök nélkül születik erre a világra. És a Mindenható Allah azt akarja, hogy olyan tiszta életet éljünk, hogy úgy térjünk vissza hozzá, ahogy a világra küldött minket: a cselekedeteink feljegyzése legyen mentes a bűnöktől, a szívünk pedig legyen tiszta.

A szépség és kifinomultság otthonába, a Kertbe nem léphetünk a bűnök terhével. A bűnök olyanok, mint a szívet beszennyező sötét foltok. Ha ezek a foltok nagyon elszaporodnak, teljesen beborítják a szívet, így az elveszíti érzékenységét, és nem fog tartózkodni a haramtól.

Omár ibn Abdulaziz (r.a.) azt mondta:

„A haram olyan, mint a tűz. Csak azok nyúlnak utána, akiknek a szíve halott. Ha élne a szívük azoknak, akik a haram felé nyújtják a kezüket, bizonynyal éreznék annak a tűznek a fájdalmát!"

Vagyis a bűnök által elsötétített, spirituális értelemben halott szívek el vannak vágva az igazság fényétől. Ezért mondják a Kegyes Korán ájái:

„Hát nem utaztak a földön, és nincs szívük, amivel megérthetnék, és fülük, amellyel meghallanák? Bizony, nem a szemek vakok, hanem a szívek vakok, amik a keblekben vannak." *(A Zarándoklat, 22:46)*

„És aki vak itt, az vak lesz a Túlvilágon is, és még inkább tévelyegni fog az úttól." *(Az Éjszakai Utazás, 17:72)*

„És aki elfordul a Rólam való megemlékezéstől, annak nehézségekkel teli élete lesz, és vakon fogjuk összegyűjteni a Feltámadás Napján." *(Ta Ha, 20:124)*

„Azt mondja (Allah): „Ahogy a jeleink eljöttek hozzád, de te elfelejtetted őket, úgy leszel te is elfelejtve ma!" *(Ta Ha, 20:126)*

Vagyis az evilági próbatételek iskolájában ostoba és nemtörődöm módon sétálgatók által játszott szembekötősdi valódi vaksággá változik majd a Túlvilágon.

Azt az utat, amelyen a Mindenható Allah a Kertbe hív minket, nem találhatják meg azok, akiknek a szívbéli, spirituális látását elvakította a bűnök sötétsége. Elengedhetetlen hát, hogy tiszta szívvel álljunk a Mindenható Allah elé. Csak ez az, ami a szolgának hasznára lesz a Túlvilágon. A Prófétánk (s.a.w.) így adott hírt erről:

„Allah nem a külsőtöket nézi, és nem is a vagyonotokat, hanem a szíveteket és a cselekedeteiteket!" *(Muslim, Birr, 34)*

Ha a Kegyes Koránt nézzük, akkor láthatjuk: a Mindenható Allah arra hívja szolgáit, hogy a **kalb-i szelim**, a **kalb-i munib** és a **nefsz-i mutmainne** állapotában lépjenek színe elé. Ezeket a fogalmakat egy kis magyarázat segítségével érthetjük meg:

Kalb-i szelim: az alsóbb én vágyaitól és késztetéseitől, illetve a bűnök sötétjétől megtisztított szív. Az ája szerint:

„a Napon, amikor nem használ majd sem vagyon, sem a gyermekek, kivéve, aki ép szívvel jön Allahhoz." *(A költők, 26:88-89)*

Vagyis az örök menekvés érdekében a szolgának ebben az ideiglenes világban, a Túlvilágon termést hozó szántóföldjén azért kell munkálkodnia, hogy a Mindenható Allah által legértékesebbnek tartott dolgot, a kalb-i szelimet, ép szívet megszerezze.

A kalb-i szelim megszerzéséhez pedig elsősorban a szeretettel megélt hitet kell megalapozni a szívben. Mert csak így vagyunk képesek az istenszolgálatot a szív és a test egyensúlyában, áhítattal végezni. Az így végzett istenszolgálat pedig olyan a lélek számára, mint a vitamin.

A Mindenható Allah szolgáinak a tiszta természettel együtt kalb-i szelimet is adott, és azt várja el, hogy ebben az állapotban is őrizzék meg. Ez pedig a taszavvuf[23] két alapvető módszerével, az alsóbb én megtisztításával (tezkije-i nefsz) és a szív kiürítésével (taszfije-i kalp) érhető el.

A Mindenható Allah így tájékoztat minket a kalb-i szelimmel rendelkező, valódi hívők tulajdonságairól:

„Féljétek hát Allahot, és egyezzetek meg abban, ami köztetek van. És engedelmeskedjetek Allahnak és a Küldöttének, ha hívők vagytok!" Bizony, a hívők azok, akiknek a szíve remeg, ha Allahot említik, és ha az Ő ájáit recitálják nekik, megerősödik a hitük, és Urukra hagyatkoznak. Akik megtartják az imát, és adakoznak abból, amivel elláttuk őket. Ők azok, akik az igazi hívők. Nekik fokozataik vannak Uruknál, és megbocsátás, és kegyes gondoskodás." ***(A hadizsákmány, 8:1-4)***

A **kalb-i munib** olyan szív, amely folyamatosan Allah felé fordul, minden helyzetben és állapotban megtalálja az igazságot és a jót. Az ilyen szív egyértelműen elválasztja egymástól a helyénvalót és a helytelent, iránytű módjára folyton az Allah megelégedéséhez vezető helyes utat mutatja, és mindenkor Allah megelégedését keresi. A Kegyes Korán azt mondja:

„Ez a Kert, ami nektek ígértetett, minden bűnbánónak és megőrzőnek, aki félte a Kegyelmest láthatatlanul, és bűnbánó szívvel jött." ***(Qaf, 50:32-33)***

A nefsz-i mutmainne olyan lélek, amely megfelelően teljesítette a Mindenható Allah parancsait, tartózkodott attól, amit Allah megtiltott, ezáltal megmenekült a spirituális betegségektől, s a valódi, erős hittel elérte a nyugalmat, békességet és elégedettséget. A szív az Allahról való megemlékezés áldásával megszabadult a kétségtől és habozástól, s minden percben a hála és megemlékezés állapotában van.

Ennek köszönhetően megszabadult a rossz tulajdonságoktól, melyek helyét a jó erkölcs vette át. Az emberi viselkedés és jellem csúcsát jelentő, az egész emberiségnek példát mutató Prófétánk (s.a.w.) tanította magasabb rendű erkölcsöt valódi örömmel éli meg. A szolga szívét a türelem, az Allahra való hagyatkozás, az önátadás és elégedettség koronázza meg.

Sami Efendi Hazretleri azt mondja:

23. Taszavvuf: az Iszlám egy tudománya, melynek célja az alsóbb én nevelése és a hívő tökéletesítése.

„Annak feltétele, hogy valaki valódi értelemben átadja magát az Iszlámnak az, hogy félretegye a rosszat parancsoló alsóbb énjét (nefsz-i emmáre), és kövesse az isteni parancsokat. Ezért a nefsz-i mutmainne állapotának elérése előtti Iszlámot „Iszlám-i medzsázi"-nak is nevezik. A nefsz-i mutmainne elérése után kialakult hit az „iman-i hakiki", a valódi hit."[24]

Ezen a szinten eltűnik a látást beborító sűrű fátyol, és megjelenik az igazság fénye. Ezért érdemli ki azt a megtisztelő isteni megszólítást:

„Te megelégedett lélek! Térj vissza Uradhoz, elégedetten, és Ő is elégedett veled!" ***(A hajnal, 89:27-28)***

Olyan lélek ez, amely állandóan elégedett Urával, ezáltal elnyerte a Mindenható Allah megelégedését is.

Anasz ibn Málik (r.a.) így beszélt el egy hadísz kudszit[25]:

„Vannak olyan hívő szolgáim, akiket csak a gazdagság tesz tökéletes muszlimmá. Ha szegénnyé tenném őket, az tönkretenné őket.

Vannak olyan hívő szolgáim, akiket a szegénység tart meg tökéletesnek. Ha bőséges ellátást adnék nekik, az megrontaná őket.

Vannak olyan hívő szolgáim, akik el akarnak érni egy szintet a szolgaságban. De Én nem adom meg nekik, amire vágynak, mert önelégültté válnának, és ez tönkretenné őket.

Vannak olyan hívő szolgáim, akik csak egészségben tudják a hitüket megőrizni, ha beteggé tenném őket, az megrontaná őket.

(Az elbeszélő azt mondta: azt gondolom, hogy még ezt is mondta:)

Vannak olyan hívő szolgáim, akiket csak a betegség őriz meg, ha egészségessé tenném őket, az megrontaná őket.

Tudásommal állandóan őrzöm szolgáim ügyeit és szívét. Én vagyok az, Aki mindent tud, és mindenről tájékozott." *(Bayhaqi, Al-Esma ve's-Sifat, p. 122)*

Vizsgáljuk meg pontról pontra ennek a hadísz kudszinak az üzenetét!

24. Mahmud Sámi Ramazanoğlu, Musahabe, I, 127-129, Istanbul 2008
25. Hadísz kudszi: Allah Küldötte (s.a.w.) olyan mondása, amelyben szó szerint idézi a Mindenható Allah szavait.

1. Vannak olyan hívő szolgáim, akiket csak a gazdagság tesz tökéletes muszlimmá. Ha szegénnyé tenném őket, az tönkretenné őket.

A Mindenható Allah azt mondja:

„És ami az embert illeti, amikor Ura próbára teszi őt, és nagylelkű vele, és kegyeket ad neki, ő azt mondja: „Bizony, Uram kegyes volt hozzám!" De amikor Allah próbára teszi őt, és leszűkíti az ellátását, ő azt mondja: „Uram megalázott engem!" ***(A hajnal, 89:15-16)***

Vagyis egyes szolgák a bőségben hálát adnak, de a szükségben elveszítik a hálaadás képességét. Az elvárás pedig az, hogy a hívő tartsa fenn a szíve egyensúlyát, és gazdagságban és szegénységben is egyaránt legyen képes hálát adni.

Egy elbeszélés szerint az Ítélet Napján majd előhoznak egy gazdag embert, a Mindenható Allah azt mondja neki:

– Mi tartott vissza téged az Én szolgálatomtól?

– Uram, a nagy vagyonom nagyon lefoglalt engem! – mondja a gazdag ember.

A Mindenható Allah Salamon prófétát (a.s.) hozza fel példának:

– Talán gazdagabb voltál, mint a szolgám, Salamon? Őt miért nem foglalta le annyira a tulajdona? (lsd: Bursevi, Ruhu'l-Beyan, IV, 258; Bayhaqi, Suabu'l-Iman, V, 202-203)

A szív művészete az, hogy a vagyont és tulajdont képes legyen a Mindenható Allah megelégedésének megfelelően felhasználni.

A hálás, nagylelkű és szívét nem az evilági vagyon szolgájává tevő gazdag és az elégedett, türelmes és szemérmes szegény egyaránt az emberek legjobbjai közé tartozhat, és elnyerheti a Mindenható Allah megelégedését.

A szegénységet és gazdagságot is megélt Hz. Abu Bakr és Abdurrahman ibn Auf (r.a.) a legjobb példát mutatják mindkét állapotban.

Nem szabad azonban elfelejteni, hogy az Iszlám nem tartja jónak sem a kevély és szűkmarkú gazdagokat, sem pedig türelmetlen és lázadó szegényeket.

2. Vannak olyan hívő szolgáim, akiket a szegénység tart meg tökéletesnek. Ha bőséges ellátást adnék nekik, az megrontaná őket.

A legjobb példák erre Thalebe és Kóré. Amíg szegények voltak, jóravaló hívőként éltek, de amikor Allah hatalmas vagyonnal tette őket próbára, nem tudták elviselni annak terhét, a vagyon megrontotta őket, s ennek következményét örökké bánni fogják.

Emellett a Kegyes Korán így ír azokról, akik nehéz időkben a Mindenható Allahhoz könyörögnek, de amikor jó éri őket, a viselkedésük megváltozik:

„Ő az, Aki lehetővé teszi nektek, hogy a szárazföldön és a tengeren utazzatok, amíg aztán a hajókon vagytok, és azok jó széllel hajóznak, és örvendeznek annak, majd jön egy viharos szél, és a hullámok feléjük jönnek minden irányból, és azt gondolják, hogy körülvették őket. Allahhoz fohászkodnak, őszinte, kizárólagos hittel Neki ajánlva a vallást: „Ha megmentesz minket ebből, bizony, a hálásak között leszünk!" De amikor Ő megmenti őket, lám, jogtalanul lázadnak a földön!" ***(Jónás, 10:22-23)***

Vagyis vannak olyan emberek, akiknek a szegénység vagy nehézségek a Túlvilág ablakán át nézve valójában a kegyelem eszközét jelentik. Természetesen csak akkor, ha képesek hálásak és türelmesek maradni – ez pedig csak a takva segítségével lehetséges…

3. Vannak olyan hívő szolgáim, akik el akarnak érni egy szintet a szolgaságban. De Én nem adom meg nekik, amire vágynak, mert önelégültté válnának, és ez tönkretenné őket.

Van olyan, hogy a kegyelem eszköze az, hogy a szolga nincs tudatában saját spirituális szintjének. Hiszen aki tökéletesnek látja magát, az gondatlanná válhat, s nem egykönnyen menekül meg a kevélység és arrogáns büszkeség csapdájától.

Taha Al-Hariri Hazretleri azt mondta erről:

„A tudással és belelátással rendelkező és a tudással nem rendelkező kereső állapota olyan, mint a látó és a vak hidzsazi utazása. Mindkettő egész útja során közeledik céljához. De a vak sokkal több jutalmat kap érte.

A spirituális keresés során a tudással nem rendelkező kereső, bármennyire nem látszik is, mivel állandóan a fejlődés állapotában van, több jutalmat kap."[26]

26. Prof. Dr. Hasan Kamil Yılmaz, Altın Silsile, p. 208)

Vagyis számos kereső számára jobb az, ha nem képes minden tudást teljes mértékben látni és felfogni. Mert ha tisztán látna, talán nem tudná elviselni, és végzetes botlást követne el. Éppúgy, mint Bel'am bin Baura, akinek állapotáról a Kegyes Korán így tesz említést:

„És recitáld el nekik annak a történetét, akinek a jeleinket adtuk, de ő félredobta azokat, így a Sátán a nyomába szegődött, és a tévelygők közül való lett. És ha úgy akartuk volna, felemelhettük volna őt ezekkel, de ő ragaszkodott a földhöz, és a saját vágyait követte. Olyan hát az ő példája, mint a kutya: ha elűzöd, lógatja a nyelvét, ha békén hagyod, akkor is lógatja a nyelvét. Ez a példája annak a népnek, akik tagadják az ájáinkat. Mondd hát el nekik a történeteket, hogy elgondolkodhassanak." ***(A magaslatok, 7:175-176)***

Éppen ezért a legfontosabb tényező az isztikámet, nem pedig a kerámet[27].

Valójában nem tudunk arról, hogy a próféták után az emberek legjobbja, Hz. Abu Bakr (r.a.) kerámeteket hajtott volna végre. A legnagyobb kerámete az volt, hogy teljes önátadással, minden részletre ügyelve követte Allah Küldötte (s.a.w.) példáját. Azon volt, hogy mindig az isztikámet állapotában legyen.

A spiritualitás egén csillagként ragyogó Igazság barátai attól félve, hogy a kevélység, arrogáns büszkeség vagy szélsőségesség bűnébe esnek, mindig féltek a nyílt kerámetektől, s nem akarták felfedni magas szintjüket és állapotukat.

4. Vannak olyan hívő szolgáim, akik csak egészségben tudják a hitüket megőrizni, ha beteggé tenném őket, az megrontaná őket.

Hz. Abu Bakr (r.a.) azt mondta:

„Kérjetek egészséget Allahtól! Az erős hiten kívül senki nem kaphat jobb dolgot, mint az egészség."

Allah Küldötte (s.a.w.) meglátogatott egy végsőkig legyengült beteget, és azt kérdezte tőle:

– *Fohászkodtál-e valamiért Allahhoz, vagy kértél-e valamit Tőle?*

A beteg azt felelte:

27. Kerámet: olyan racionálisan nem magyarázható cselekedet, kis csoda, amit nem a próféták, hanem más emberek vittek véghez a Mindenható Allah engedelmével és segítségével.

– Igen. Úgy fohászkodtam: ó, Allah, mérd rám azt a büntetést most, amit a Túlvilágon mérnél rám!

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

– *Magasságos Allah! Te nem leszel elég erős ehhez. Miért nem fohászkodtál úgy:* ***„Urunk, adj nekünk jót ebben a világban, és jót a Túlvilágon, és ments meg minket a Tűz kínzásától!”*** ***(A tehén, 2:201)***

Erre az ember így fohászkodott, és meg is gyógyult. (Muszlim, Zikir, 23; Tirmidhi, Deavat, 71/3487)

Vagyis a szolgaság illeme azt is jelenti, hogy a Mindenható Allah által ránk mért megpróbáltatásokat türelemmel, hálával és megelégedéssel kell fogadni.

A Mindenható Allah a próbatétel mellé annak elviseléséhez elegendő erőt is ad jóravaló szolgáinak. Viszont ha a szolga saját maga kéri magára a megpróbáltatást, az egyfajta tiszteletlenség, és ebben az estben lehetséges, hogy nem kap hozzá elegendő erőt.

5. Vannak olyan hívő szolgáim, akiket csak a betegség őriz meg, ha egészségessé tenném őket, az megrontaná őket.

Vannak olyan szolgák, akik sokkal többször fordulnak a Mindenható Allahhoz, ha betegek. Sokkal többet fohászkodnak Hozzá.

Mivel betegségben a nefsz[28] elgyengül, nincs ereje olyan vadnak és szélsőségesnek lenni, mint egészség és jólét idején. Ezért a Túlvilág szempontjából nézve a betegség és nehézségek a türelmes szolga számára a kegyelem eszközei.

Másrészt, ha a szolga ereje és egészsége birtokában rendszeresen végzi az önkéntes istenszolgálatokat, akkor is megkapja ezek jutalmát Urunktól, ha a nehéz időkben, betegség vagy öregség miatt már nem képes elvégezni őket. A Korán-tudósok ebből az ájából vezetik le ezt az értelmet:

„Kivéve azokat, akik hisznek és jótetteket cselekszenek: nekik meg nem szűnő jutalom jár.” ***(A füge, 95:6)***

A Prófétánk (s.a.w.) pedig azt mondta:

28. Nefsz: alsóbb én, az ember énjének állatias, Allah parancsai ellen lázadó része.

„Ha a szolga útra kel vagy megbetegszik, a Mindenható Allah olyan cselekedetekhez hasonlót ír fel neki, mint amit otthon vagy egészségesen végzett." *(Bukhari, Jihad, 134; Ahmad, IV, 410, 418)*

Aki szokásává teszi az éjszakai imát, de elalszik, és nem ébred fel tahadzsudra, annak Allah felírja az ima jutalmát, és az alvása is szadaka[29] *lesz számára."* *(Muvatta, Salatu'l-Leyl, 1)*

Egy másik hadísz pedig így szól:

„Egyetlen hívő férfiról és egyetlen hívő nőről sem szűnnek meg a próbatételek saját magát, a gyermekeit és vagyonát tekintve, amíg végül bűnök nélkül találkozik Allahhal." *(Tirmidhi, Zuhd, 57)*

Tudnunk kell, hogy ezek a minket érő nehézségek egy-egy próbatételt jelentenek számunkra, és türelemmel és megelégedéssel kell fogadnunk őket. Szívünk szilárdsága nem rendülhet meg Urunkkal kapcsolatban.

6. Tudásommal állandóan őrzöm szolgáim ügyeit és szívét. Én vagyok az, Aki mindent tud, és mindenről tájékozott. **(Bayhaqi, Al-Esma ve's-Sifat, p. 122)**

Egy nemes ája azt mondja:

„És Nála vannak a Láthatatlan kulcsai, nem ismeri azokat más, csak Ő. És Ő tudja, hogy mi van a szárazföldön és a tengerben. És egy levél sem hull le úgy, hogy Ő ne tudna róla. És nincs egyetlen mag sem a föld sötétjében, és nincs semmi nedves vagy száraz, ami ne lenne feljegyezve egy nyilvánvaló Könyvben." ***(A jószágok, 6:59)***

A szolgának ahhoz, hogy a Túlvilágon azon szerencsések közé tartozhasson, akiknek nem kell majd félniük, és nem fognak szomorkodni, elégedettnek kell lennie a Mindenható Allah vele kapcsolatos rendelésével. Allah rendelését jobbnak kell tartania saját vágyainál. A szegénységet és a gazdagságot, a betegséget és az egészséget is a maga megelégedése elnyerésének eszközévé kell tennie. Vagyis a szolgának teljes mértékben át kell adnia magát Urának, a hála és elégedettség érzésével kell szolgálnia Őt, hogy Ura is elégedett legyen vele.

29. Szadaka: adomány, jótett

3. FEJEZET

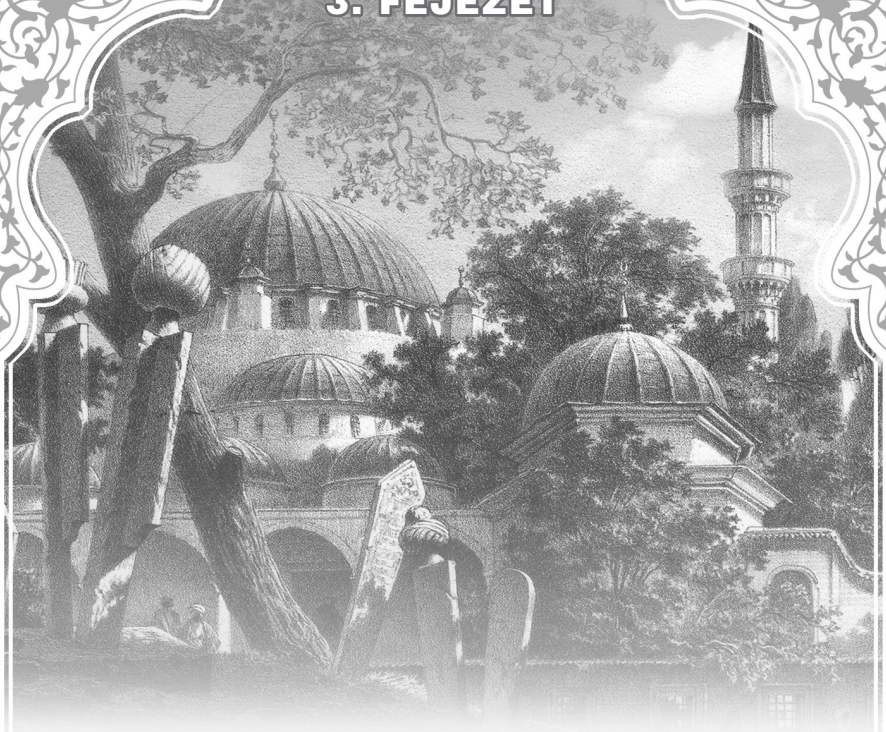

A halál

Amikor az ember, lelkét a test ruhájába öltöztetve egy kapun át erre a világra küldetik, már meg is kezdődött a halál felé tartó utazása.

Ha minden múlandó kegy egyetlen emberben egyesülne, aki olyan gazdag lenne, mint Salamon (a.s.), és olyan szép, mint József (a.s.), és királyként élne ezer évig, annak is mi haszna lenne! Hiszen végül nem kerülne-e úgyis a sötét föld alá, egy szűk gödör mélyére?

A HALÁL

Elmélkedés a halálról

Ha az ember szíve szemeivel tanújává válik a saját magában és a teremtés rendszerében áramló isteni erőnek, mindenképpen elgondolkodik azon, hogy hogyan is kellene élnie evilági életét. Az egymás után, gyorsan eliramló napok, éjszakák, hetek, hónapok, évszakok, évek, a megöregedő fiatalok, a rommá omló dicső paloták, a tükörben napról napra változó arcok, a megőszülő és kihulló haj egyfolytában arra emlékeztet minket, hogy haladunk valami felé. Ezért ha elmélkedünk, leggyakrabban a halál valóságára kell gondolnunk.

Hiszen egy napon kivétel nélkül mindannyian meghajlunk az isteni bölcsesség előtt: ***„Minden lélek megízleli a halált”*** ***(A próféták, 21:35)***, és elkerülhetetlenül átlépünk a halál kapuján.

Milyen tökéletes figyelmeztetés az érzékeny szíveknek, s ugyanakkor a tevhid[30] milyen szép kifejezése Kussz ibn Szaide beszéde, melyet az ukazi piacon mondott még a Tudatlanság Korában, a prófétai küldetés kezdetét megelőzően!

„Ti emberek!

Gyertek, hallgassatok, jegyezzétek meg, és vonjátok le a tanulságot!

Aki él, az meg fog halni, a halott megsemmisül, aminek lennie kell, az lesz. Az eső lehullik, a fű kihajt, a gyermekek megszületnek, s átveszik szüleik helyét. Aztán minden összeomlik és eltűnik. Az események láncolatát nem lehet megszakítani, követi egyik a másikat.

30. Tevhid: kizárólagos egyistenhit

Figyeljetek arra, amit mondok! Hírek vannak az égből, s a földön is vannak tanulságos dolgok! A föld letakart dívány, az ég magas tető. A csillagok keringenek, a tengerek állnak. Aki jön, az nem maradhat, aki elment, az nem tér vissza. Vajon azért maradnak a helyen, ahol vannak, mert elégedettek vele, vagy fogságba estek, és álomba zuhantak…

Ti emberek!

Óvakodjatok a gaflettől! Minden múlandó, csak a Mindenható Allah örök. Ő egyetlen, nincs társa vagy Hozzá hasonló. Egyedül Őt illeti az istenszolgálat. Ő nem született, és Tőle sem születhet senki.

Sok tanulság van számunkra az előttünk éltekben.

Ti, Ijád törzse! Hol vannak most apáitok és nagyapáitok? Hol van a fényes palotákat és kőből házakat építő Ád és Thamúd? Hol van az evilági életben oly büszke Fáraó és Nimród, akik azt mondták népüknek: „Én vagyok leghatalmasabb uratok!”?

Ez a világ megőrölte, porrá zúzta őket. Már a csontjaik is elporladtak. Házaik leomlottak, elhagyatottak. Egykori otthonaikban ma kutyák szaladgálnak.

Ne borítson el a gaflet benneteket, mint őket! Ne menjetek az ő útjukra! Minden múlandó, csak a Mindenható Allah örök!

A halál folyójába bele lehet lépni, de kilépni nem lehet belőle. Kicsik és nagyok, mind távoznak egyszer. Ami mindenkire vár, velem is meg fog történni.” (Bayhaqi, Kitabu’z-Zuhd, II, 264; Ibn Kathir, Al-Bidaya, II, 234-241; Haythami, IX, 418)

A Mindenható Allah mindennap emlékezteti szolgáit a halál valóságára azzal, hogy a mindennapi elfoglaltságokban megfáradt testüket éjjelente legyőzi az álom. Az áják azt mondják erről:

„És Ő az, Aki elragad benneteket éjjel, és Ő tudja, mit követtetek el nappal. Aztán újra visszahoz benneteket, hogy betelhessen a kijelölt idő. Aztán Hozzá fogtok visszatérni, és Ő majd tájékoztat benneteket arról, amit cselekedtetek.” ***(A jószágok, 6:60)***

„Allah veszi el a lelkeket a haláluk idején, és akik nem haltak meg, azokét akkor, amikor alszanak. Bizony, ebben jelek vannak a népnek, amely elgondolkodik.” ***(A csapatok, 39:42)***

Mohammed próféta (s.a.w.) az Iszlámra való hívás első napjaiban a Szafa hegyről szólt a Kurajs törzs tagjaihoz, s ezt az igazságot így szőtte szavaiba:

„Meg fogtok halni, ahogy most elalszotok. És ahogy az álomból felébredtek, úgy fogtok feltámadni. Kétségtelen, hogy fel fogtok kelni sírotokból, Allah elé álltok, és minden evilági cselekedetetekkel el kell számolnotok! A jótettekért és istenszolgálatért jutalmat, a rossztettekért pedig büntetést és súlyos kínokat fogtok kapni! A jutalom a Paradicsom örökké tartó Kertje, a büntetés pedig a Pokol örök tüze lesz." *(lásd: Belazuri, Ensabu'l-Esraf, I, 118; Ibnu'-Esir, el-Kamil, II, 61; Halebi, Insanu'l-Uyun, I, 459)*

Ezért ezt a múlandó életet nem az alsóbb én vágyainak rabjaként, a Túlvilágra nem is gondolva kell élnünk, ahogy a hitetlenek mondják: ***„Nincs más élet, csak az evilági élet, meghalunk, és élünk, és nem leszünk feltámasztva."*** ***(A hívők, 23:37)***, hanem ebből az ájából: ***„Aki megteremtette a halált és az életet, azért, hogy próbára tegyen benneteket: melyiktek a legjobb a cselekedeteiben"*** ***(Az uralom, 67:2)*** kiindulva úgy kell élnünk, ahogy a Mindenható Allah elvárja tőlünk, a Kegyes Korán és a szunna útján kitartva.

Meg kell hallanunk és követnünk kell a Prófétánk (s.a.w.) tanácsát, amit Tárik ibn Abdullah-nak (r.a.) adott:

„Tárik! Készülj fel a halálra, mielőtt még eljönne és találkoznál vele!"

A halál elkerülhetetlen valóság, amit senki nem tagadhat, s nekünk, Mohammed próféta (s.a.w.) közösségének nem szabad felkészületlennek maradnunk vele kapcsolatban, ezért figyelmeztet minket így a Prófétánk (s.a.w.):

„Emlékezzetek a halálra, s arra, hogy a halál után a csontjaitok el fognak porladni! Aki a túlvilági életre vágyik, az elveti az evilági élet díszeit." (Tirmidhi, Kiyamet, 24/2458)

A Mohammed prófétától (s.a.w.) prófétai nevelést kapott nemes Társak szíve annyira érzékennyé vált a halálról való elmélkedésben, hogy minden, amit láttak a világ múlandóságára, a sírra, az Ítélet Napjára, az elszámolásra és a büntetésre emlékeztette őket.

A tábiun generációjának egyik nagy alakja, Abu Vail azt beszélte el:

„Abdullah ibn Maszuddal (r.a.) keltünk útra. Velünk volt Rebi ibn Haytham (r.a.) is. Egy kovács mellett haladtunk el. Abdullah megállt, és a tűzben lévő vasat kezdte nézni. Rebi is a tűzre nézett, és úgy tűnt, a földre zuhan. Aztán Abdullah továbbment. Az Eufrátesz partján egy pékséghez értünk. Amikor Abdullah látta, hogy a tűz lángol a kemencében, azt mondta:

„A Pokol tüzét már messziről látva hallani fogják a haragját és a zúgását. Amikor a nyakukhoz láncolt kézzel a (Pokol) egy szűk helyére dobják őket, azt kívánják majd, hogy bárcsak ott helyben megsemmisülhetnének.", és a Furkan szúra 12-13. ájáját recitálta.

Ezt hallva Rebi elájult. Felemeltük a földről, és a családjához vittük. Abdullah (r.a.) délig várt mellette, de nem tért magához. Estig várt, mire Rebi végre magához tért…" (Ebu Ubeyd, Fedailu'l-Kuran, p. 23)

Az Iszlám egyik tudósa, Abdulhamid Kesk azt mondja:

„Ha a Társak közül valaki hazatért, a felesége azt a két kérdést tette fel neki (ahelyett, hogy a mindennapi történésekről, bevásárlásról érdeklődött volna):

1. Ma hány ája nyilatkoztatott ki a Kegyes Koránból?
2. Allah Küldötte (s.a.w.) hány mondását jegyezted meg?

És amikor elment otthonról, a felesége azzal a tanáccsal indította útjára:

– Féljed Allahot, ne keress haram jövedelmet! Mert ebben a világban el tudjuk viselni az éhséget, de az Ítélet Napján nem fogjuk tudni elviselni a Tűz kínjait!" (Abdulhamid Kesk, Fi Rihabi't-Tefsir, I, 26)

Iszmail Hakki Bursevi Korán-tudós a Ruhu'l-Beyan című tefszírjében azt írja:

„Az Igazság népe szerint a jóravaló feleség tulajdonságai: szépsége az istenfélelem, gazdagsága a meggyőződés, ékessége a szemérmesség, vagyis a rossztól és erkölcstelentől való távolmaradás, a kötelezőn túli istenszolgálat és a férje kiszolgálása, jóakarata pedig a halálra való felkészülés."[31]

31. Bursevi, Ruhu'l-Beyan, III, p. 505, Erkam Yayinlari, Istanbul 2011.

A mai emberiség azon aggódik és igyekszik, hogy egy kicsivel tovább élhessen ebben a világban, míg a Társak generációjának legnagyobb vágya az volt, hogy tiszta szívvel, nyugodt lelkiismerettel és fényes arccal térhessenek meg a Túlvilágra.

Egy napon Abdullah ibn Maszud (r.a.) azt mondta a tábiun generációjához tartozó barátainak:

– Ti többet böjtöltök, többet imádkoztok és több jót cselekszetek, mint Allah Küldötte (s.a.w.) Társai, ők mégis jobbak nálatok!

– Hogy lehetséges ez? – kérdezték a barátai.

– Ők sokkal önmegtartóztatóbbak voltak ezzel a világgal szemben, mint ti, és sokkal jobban félték a Túlvilágot! – felelte Ibn Maszud. (Hakim, Mustadrak, 4/135)

Muhammed ibn Káb Al-Kurazi azt beszélte el:

Találkoztam egyszer Omár ibn Abdulazizzal (r.a.) Medinában. Akkoriban jó külsejű, tiszta ifjú volt, aki nagy jólétben élt. Később elmentem hozzá, mikor már kalifa volt. Csodálkoztam, mikor megláttam, és megdöbbenve néztem rá.

– Muhammed! Miért nézel ilyen döbbenten? – kérdezte.

– Hívők Vezére, az arcod színe eltűnt, a tested elsorvadt, a hajad megőszült és kihullott! Nem tudtam elrejteni a megdöbbenésem, hogy így látlak – feleltem.

Erre Omár ibn Abdulaziz azt mondta nekem:

– Muhammed! Ha három nappal az után látnál, hogy a síromba tesznek, ki tudja, mennyire csodálkoznál? Akkorra a hangyák már kikezdik a szemeimet, a szemem az arcomra folyik, a szám és az orrom vérrel és gennyel telik meg. Akkor majd meg sem ismernél, és még jobban megdöbbennél. Hanem most inkább hagyd ezt, és mondd el még egyszer azt a hadíszt, amit Ibn Abbasz beszélt el neked Allah Küldöttétől (s.a.w.)… (Hakim, IV, 300/7706)

Egy hadíszban a Prófétánk (s.a.w.) azt mondja:

„Emlékezzetek meg gyakorta a halálról, a minden örömöt késként elvágóról!" (Tirmidhi, Zuhd, 4)

Aki nem feledkezik meg a halálról, és kellőképpen képes elmélkedni róla, azt nem csábítják a múlandó ízek. Aki tudja magáról, hogy a Túlvilágra tartó utazó, azt nem tévesztik meg a játékok az evilági vendégházban, nem játszik velük az időt vesztegetve.

Amikor a gyerekek a tengerparton játszanak, homokvárat építenek, egy darabig játszanak vele, majd ha megunták, lerombolják az órákon át saját kezükkel építgetett várat. Vagy jön egy nagyobb hullám, és elmossa építményeiket.

Ilyen a halál is. Az eljövendő napokra álmokat szövő, tervezgető ember szívét a halálra gondolva szomorúság tölti meg. A kigondolt terveiket megvalósítani próbáló ember számára mindent lerombol egy pillanat alatt. A rengeteg munka és erőfeszítés úgy tűnik el, mint a gyerekek homokvára.

Mivel ez a helyzet, megérthetjük, mekkora gaflet az, ha valaki szabadon engedi alsóbb énje vágyait, s életét úgy próbálja élni, hogy szándékosan elfeledkezik a halál valóságáról!

Abu Szaid Al-Khudri (r.a.) elbeszélése szerint Allah Küldötte (s.a.w.) egy botot szúrt le a földbe, majd leszúrt mellé egy másikat, egy kicsit előrébb pedig egy harmadikat. Aztán a Társaihoz fordult, és megkérdezte:

– *Tudjátok, mit jelent ez?*

Mint mindig, a Társai azt válaszolták:

– Allah és a Küldötte jobban tudja!

Allah Küldötte (s.a.w.) pedig így magyarázta el kíváncsian figyelő Társainak:

– Az első pálcika az ember. A másik az ember (halálának) kijelölt ideje, a harmadik pedig az ember tervei és vágyai. Az ember az illúziók után fut, de aztán a kijelölt ideje elébe vág, és elragadja őt! (Ahmad Ibn Hanbal, Musnad, III, 18)

Ha a halál mindenki számára bekövetkező valóság, akkor milyen szomorú tévelygés az, hogy az ember úgy pocsékolja el evilági élete tőkéjét, mintha csak örökké ebben a világban maradna?!

Szufian Thauri ilyen bölcs szavakkal utal erre a nyilvánvaló emberi ostobaságra:

Ha egy összegyűlt tömegnek valaki kihirdetné: 'Ma este meghalok, ha valakinek van valami mondanivalója, álljon elő vele!', egyetlen ember sem állna elő. És az a megdöbbentő, hogy ha ezen igazság ellenére azt mondaná az egész népnek: 'Álljon elő az, aki felkészült a halálra!', akkor sem állna fel egyetlen ember sem!"

❁

Egy nemes hadísz azt mondja:

„Milyen szerencsétlen az álmokat építő, magát felsőbbrendűnek tartó és a hatalmas Allahot elfelejtő szolga!

Milyen szerencsétlen a zsarnokságot elkövető, mások jogait megsértő, és a hatalmas erő és hatalom Birtokosát elfelejtő szolga!

Milyen szerencsétlen a gafletbe süllyedve játszó és szórakozó, a sírt és a föld alatt elporladókat elfelejtő szolga!

Milyen szerencsétlen a szélsőségekbe és túlzásba eső, a születést, halált és a halál után következőket elfelejtő szolga!" (Tirmidhi, Sifatu'l-Kiyame, 17)

Az ember legfontosabb tudása azzal kezdődik, hogy megfejti azt a rejtélyt, hogy a föld alá fog kerülni, és egy örökkévaló birodalomban fog újjászületni. Ki lehetne szerencsétlenebb, mint az a túlvilági utazó, aki nem volt képes felismerni, hogy útja túlmutat a temető falain és az evilági élet határain?

Nem szabad elfelejtenünk, hogy azok a szívek, amelyek még ebben az életben nem elmélkedtek azon, ami az evilági életen túl van, olyanok, mint a romok, amelyeket nem ragyog be a napfény. A halálról való elmélkedés olyan fény, hogy ha beragyogja valakinek az életét, az nem maradhat többé a gaflet sötétjében.

Azok az elődeink, akik életük vezérlő elvévé tették ezt az igazságot, mindig a múlandóságról elmélkedtek, így a temetőket is a városon belül és a mecsetek

körül alakították ki, hogy evilági életüket a Túlvilág valóságának megfelelően élhessék, és minden oda érkező láthassa a rá váró jövőt, és ennek megfelelően javíthasson viselkedésén. Közelről érezze az evilági élet múlandóságát, és ne feledkezzen el a Túlvilágról, hanem az evilági kegyeket tegye a túlvilági boldogság felé vezető lépcsőfokokká. Ne tévessze meg fiatalsága, egészsége és ereje, én ne gondolja azt, hogy örökre ebben a világban marad. Forduljon el a felesleges és haszontalan dolgoktól. Minél előbb tegyen erőfeszítéseket, hogy nélkülözhetetlen túlvilági tőkéjét beszerezze…

Olyan utazás, melyre magányosan kell indulnunk, s amelyről nincs visszatérés…

Az árnyékok világából a valódi világba való elkerülhetetlen átmenet, a halál az ember legnehezebb személyes utazása. Az ája azt mondja erről:

„És bizony, ma egyedül jöttetek Hozzánk, ahogy először teremtettünk benneteket, és mindent, amit adtunk nektek, hátrahagytatok…” ***(A jószágok, 6:94)***

Erre az utazásra az embert nem kísérheti el sem a családja, sem gyermekei, sem a vagyona. Az egyetlen lehetséges útitársa a hit a szívében, s azok a jótettek, amelyeket hitétől hajtva végzett még életében.

A bölcsek ezt a jó tanácsot adják az evilági életben tobzódó, gáfil embernek:

„Te gáfil, aki elfelejted a próbatételek titkát, megtéveszt ez a világ, rabszolgájává tesz múlandó vagyonával!

Ne bízz a felépített palotákban, az erősnek tűnő épületekben! A magas, tágas és fényes palotáid itt maradnak, te pedig egyedül és tehetetlenül fekszel majd a sötét föld mélyén. Oda nem vihetsz magaddal mást, csak a jótetteidet és az itt szerzett jutalmat!”

Mivel az a vagyon, amit nem tettek a túlvilági boldogság tőkéjévé, csak a megbánás forrása lesz birtokosa számára, a bölcsek így figyelmeztetnek:

„Amikor egy szolga meghal, két csapás is éri őt vagyona kapcsán, amilyet korábban soha nem tapasztalt:

Az első, hogy megfosztják minden vagyonától.

A másik, hogy annak ellenére, hogy elveszíti teljes vagyonát, mégis pontról pontra, részletesen el kell számolnia vele."

Milyen nehéz dolog is az, hogy az embert elszámoltatják azzal a vagyonnal, ami végül is semmi hasznot nem hozott számára!

Ahogy egy nemes hadísz részletesen elmagyarázza, az embert a sírjába nem kíséri el semmi más, csak a cselekedetei. Ha a cselekedetei jók voltak, jó társai és barátai lesznek a sírjában is. Jó hírekkel vidítják fel, tágassá és fényessé teszik a sírját, megvédik őt a nehézségektől, félelemtől és kínoktól. Ha azonban – Allah mentsen meg tőle! – rossz cselekedetei voltak, azok megrémisztik őt a sírjában, sötétségbe borítják, és szűkké teszik a sírját.

Ezért soha nem szabad elfelejtenünk azt az igazságot, amit Haszan Baszri így fogalmazott meg:

„Ne tévesszen meg a körülötted lévő emberek sokasága! Úgyis egyedül fogsz meghalni, egyedül fogsz feltámadni, és egyedül kell elszámolnod!"

Hz. Oszmán (r.a.) így intett a gaflettel kapcsolatban:

„Ádám fia! Ne feledd, hogy a halál angyala nem szűnik meg követni téged attól a naptól fogva, hogy a világra jöttél. Van, hogy a te nyakadból leugorva valaki mást kap el. Így folyik ez, amíg ebben a világban maradhatsz, de el fog jönni az a nap, amikor valaki más nyakából ugorva téged fog elérni. Ez megtörténhet egy teljesen váratlan pillanatban. Ezért mindig legyél felkészülve az utolsó lélegzetedre, és azon igyekezz, hogy ne érjen felkészületlenül. Mert a halál angyala soha nem feledkezik el rólad!

Ádám fia! Tudnod kell, hogy ha nem őrizkedsz alsóbb énedtől, és nem teszel előkészületeket, senki más nem készül fel helyetted. Soha ne feledd, hogy mindenképpen Allah elé fogsz állni, készítsd fel alsóbb énedet, s ennek megfelelően gondoskodj róla. Semmiképpen ne mondd, hogy másra hagyod ezt a munkát!" (Ali el-Muttaki, no. 42790)

Ahogy élsz, úgy fogsz meghalni, és arra fogsz feltámadni

Az élet olyan, mint a poharat megtöltő vízcseppek. Az utolsó lélegzet pedig az utolsó csepp, amitől a pohár túlcsordul. A pohárban lévő víz tisztasá-

ga a cseppek tisztaságától függ. Ha tisztán akarunk a Mindenható Allah színe elé állni, akkor nem szabad ezeket a cseppeket bűnökkel és engedetlenséggel beszennyeznünk.

Az utolsó lélegzetünk alkalmával érvényes spirituális állapotunkról az tájékoztat a legjobban, hogy hogyan használjuk fel a most még rendelkezésünkre álló lélegzeteket. Tehát ahhoz, hogy ettől az ideiglenes világtól szépen búcsúzhassunk el, minden lélegzetünkkel az utolsó lélegzetre kell felkészülni. Hiszen:

„Az ember úgy hal meg, ahogy élt, és arra támad fel, amiben meghalt."
(Munavi, Feyzu'l-Kadir Serhu'l-Camii's-Sagir, V, 663)

Vagyis az evilági életünk során minden istenszolgálatunk, cselekedetünk és viselkedésünk során vett lélegzetünk milyensége spirituális iránytűként szolgál utolsó lélegzetünkre nézve. Emellett túlvilági helyzetünket is előrevetíti már ebben a világban.

Milyen szépen fejezi ki az igazságot a következő történet:

Behlül Dana Hazretleri egy jól megépített, de már leromlott, az összeomlás szélén lévő falat látva az út mellett, elmélkedni kezdett sorsáról. Egy napon a fal, amelyet addig aggódva figyelt, leomlott. Behlül Dana Hazretleri arcát az öröm kifejezése borította el. Az emberek nem tudták mivel magyarázni ezt az örömöt, és megkérdezték róla, mire ő azt felelte:

– Hát nem láttátok, hogy a fal arra az oldalra omlott, amerre korábban is megdőlt?

– És mi olyan különös ezen? – kérdezték az emberek, mire ő ezt a bölcs választ adta:

– Mivel a világon minden dolog végül arrafelé omlik össze, amerre korábban is hajlott, s én is az Igaz felé hajlok, ha meghalok, az Igazhoz fogok megérkezni. Ti emberek! Hajoljunk minél többet az Igaz felé a meghajlásban és leborulásban, és ne hajoljunk semmi más irányba!

❁

Hace Ubeydullah Ahrar Hazretleri azt mondta:

„Egy jóravaló ember álmában látta a néhai Bahauddin Naksibend Hazretlerit álmában, és azt kérdezte tőle:

– Mit tegyek az örök menekvésért?

A sejk azt válaszolta:

– Foglalkozz azzal, amivel az utolsó lélegzetedkor kell foglalkoznod! Ahogy az utolsó lélegzetednél a Mindenható Allahra kell koncentrálnod, legyél olyan éber egész életed során![32]

Való igaz, hogy amivel az Allah iránt elkötelezett szívek életükben foglalkoznak, elsősorban azzal foglalkoznak majd halálukkor is. Vagyis olyan állapotban halnak meg, amilyenben éltek. Számtalan példát ismerünk erre.

Például a híres hadísztudós, Abdulaziz Revvad Hazretleri így beszélt el egy vele történt tanulságos eseményt:

„A fényes Medinában voltam. Egy este a Próféta (s.a.w.) mecsetébe mentem. Egy asszony sietett oda hozzám:

– Uram, ha szeretne jutalmat szerezni, jöjjön, és segítsen! Van itt egy ember, haldoklik, ismételtesse el, mondassa ki vele a tanúságtételt!

Azonnal odamentem. Mennyit küzdöttem azért, hogy ezzel a haldoklóval csak egyszer a tanúságtételt kimondassam, de nem sikerült! Egyszer csak kinyitotta a szemét, és megszólalt:

– Hányszor mondod még, hogy mondjam ki? Én már rég elfordultam ettől a tanúságtételtől és az iszlám vallástól. Most sem tudok ilyet mondani! – mondta, és nem sokkal később meg is halt.

Próbáltam kideríteni, hogy ki volt ez az ember, és megtudtam, hogy iszákos volt, aki az alkohollal töltötte minden idejét. Azt gondoltam magamban: milyen igaza is volt a Prófétánknak (s.a.w.), mikor azt mondta: *„Aki szokásává teszi az alkohol ivását, az olyan, mintha bálványimádó lenne!”*[33]

Vagyis aki sötét életet él, annak a halála sem lehet fényes!

Rebi ibn Haysem (r.a.) így beszélte el azt, aminek tanúja volt ebben a témában:

32. Resahat, p. 130
33. Ibn Majah, Esribe, 3.

„Egyszer egy haldokló mellett voltam. Mikor mondtam neki, hogy mondja ki, hogy *lá iláhe ill'Allah*, mintha nem is hallotta volna, s az ujjaival olyan mozdulatokat tett, mint aki számol. (vagyis olyan állapotban szállt el az utolsó lélegzete, mint amilyenben élt)"

Tehát a hívő szívének mindig azon kell aggódnia, hogy milyen állapotban szeretne meghalni, s a halál angyalával mindenképpen bekövetkező találkozó vajon milyen körülmények között fog megtörténni.

Hiszen van olyan, aki akkor hal meg, amikor a mecsetben leborulást végez, vagy a helál ellátásért dolgozik, a jóravalók találkozóin vesz részt, vagy az Allah megelégedését keresve Allah szolgáira költ. De van olyan is, aki – Allah mentsen meg ettől! – hívőhöz nem illő helyen, vagy egy másik embert megölve, a jogosan önmagukat védőkkel szemben állást foglalva, arrogáns, önző haragtól fuldokolva, alantas vágyakat hajszolva, Allah ellenségeivel vagy bűnösökkel barátkozva, a rosszat követve, haram cselekedetek közepette hal meg!

Az is kétségtelen, hogy az ember olyan állapotban fog feltámadni, amilyenben meghalt. Abdullah ibn Amr (r.a.) egyszer megkérdezte:

– Allah Küldötte, tájékoztatnál engem a dzsihádról és a kivonulásról Allah útján?

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta erre:

– Abdullah! Ha türelmesen, jutalmadat egyedül Allahtól várva, ikhlasszal harcolsz, akkor Allah türelmes emberként támaszt majd fel, aki csak Allahtól várja jutalmát, és őszinte, kizárólagos hitű és szándékú.

Ha magamutogatásból harcolsz, hogy dicsérjék a vagyonodat és a bátorságodat, akkor Allah magamutogató, mások dicséretét váró, fennhéjázó emberként támaszt fel.

Abdullah ibn Amr! Amilyen állapotban harcolsz vagy meghalsz, a Mindenható Allah olyan állapotban fog feltámasztani! (Abu Davud, Jihad, 24/2519; Hakim, II, 95/2437)

Egy másik hadísz a témában pedig azt mondja:

„Ha a Mindenható Allah el akar pusztítani egy népet, mindenkit elpusztít közülük, majd a cselekedeteinek megfelelően támaszt fel mindenkit." (Muslim, Jannah, 84)

Mit tehetünk, hogy utolsó lélegzetünk a hit nyugalmában múljon el?

Ha az ember az evilági életben szerez egy diplomát, az a diploma érvényes marad egész életében. De a spirituális életben nem így van. Ott nincs ilyen garanciánk. Épp ellenkezőleg, hiába értünk el egy szintet vagy állapotot, minden pillanatban fennáll a veszély, hogy elveszíthetjük azt. A Kegyes Korán is hírt ad nekünk Beľam bin Baura vagy Kóré történetéről, akik utolsó pillanataikban tértek le a helyes útról.

Kóré eredetileg jóravaló ember volt, a legjobb Tóra-értelmezők közé tartozott. Később Allah gazdagsággal tette őt próbára. Vagyona és evilági ereje rabjaként ellenszegült Mózes prófétának (a.s.). Ez a kevélység és lázadás végül a pusztulásához vezetett.[34]

Beľam bin Baura[35] szintén Mózes próféta idejében élt, és magas spirituális szint adatott neki, de megrontották saját vágyai, így az ő osztályrésze is a pusztulás lett.

Egyedül a próféták és az általuk megnevezettek lehetnek biztosak abban, hogy az utolsó lélegzetük valóban a hit békességében múlik el.

Ezért egy hívőnek:

– Egész élete során mindig a félelem és remény (hauf ve redzsa) között, éber és óvatos szívvel kell élnie.

– Azon kell igyekeznie, hogy megértse az ája titkát: ***„És szolgáld Uradat, amíg eljön hozzád a bizonyosság (a halál)!"***[36]

34. Lásd: Kegyes Korán, A történet, 28:76-82
35. „És recitáld el nekik annak a történetét, akinek a jeleinket adtuk, de ő félredobta azokat, így a Sátán a nyomába szegődött, és a tévelygők közül való lett." (A magaslatok, 7:175) A Korán-magyarázók szerint az ájában említett személy a Mózes próféta népéből származó Beľam bin Baura, aki korábban hitt Mózes prófétában, de jelentéktelen evilági előnyökért cserébe visszatért a hitetlenségbe.
36. Kegyes Korán, Al-Hidzsr, 15:99

– Azon kell igyekeznie, hogy élete során minden lélegzete a Kegyes Koránt és a szunnát megélve múljon el, és teljes szívéből el kell gondolkodnia József próféta (a.s.) fohászán: ***„Add, hogy muszlimként haljak meg, és csatlakozhassak a jóravalókhoz!"***[37]

– Nem szabad elfelejtenie, hogy a próbatételeknek ebben a múlandó világában nem szerezhet értékesebb diplomát, mint a hit tanúsítását az utolsó lélegzetekor.

Az alábbi példa kitűnő magyarázat arra, hogy szívünket utolsó lélegzetünkig éberen az istenszolgálatnak kell szentelnünk.

Szufian Thauri dereka már fiatal korában hajlott volt. Ha kérdezték az okáról, így magyarázta:

„Volt egy tanítóm, akitől sok tudást kaptam. Amikor a halálán volt, próbáltam kimondatni vele a tanúságtételt, de egyszer sem volt képes rá. Megroppant a derekam, amikor ezt láttam."

Az utolsó lélegzet ideje az élet legnehezebb és legfontosabb időpontja. Abban a pillanatban az ember minden evilági gondolata, álma és terve felborul, félelem s zavarodottság borítja el. Az ája azt mondja erről:

„És eljön a halál görcse az igazsággal – ez az, amit el akartál kerülni!" ***(Qaf, 50:19)***

Hz. Aisa (r.a.) azt beszélte el:

„(Amikor haldoklott,) Allah Küldötte (s.a.w.) előtt egy vizesedény volt. A kezét a vízbe mártotta, áttörölte vele az arcát, és azt mondta:

„Lá iláhe ill'Allah! Bizony, a halál görccsel (súlyos nehézséggel, a tudat elvesztésével) jár!" (Bukhari, Rikak 42, Megazi 83)

Így hát ahhoz, hogy az utolsó lélegzetünket a hit nyugalmával tudjuk venni, fel kell készülnünk erre a nehéz pillanatra. Hiszen az olyan embernek, aki élete során nem arra törekedett, hogy a hitet megszilárdítsa a szívében, a Kegyes Koránhoz és a szunnához ragaszkodva éljen, s az Allahról való meg-

37. Kegyes Korán, József, 12:101

emlékezéshez szoktassa hozzá a nyelvét, bizony nem könnyen jut eszébe a tanúságtétel szava abban a nehéz pillanatban.

A következő történet jól kifejezi ezt az igazságot.

Egy szabó egyszer azt kérdezte egy bölcstől:

– Mit mondasz Allah Küldötte (s.a.w.) azon mondásáról, hogy „A Mindenható Allah elfogadja szolgája bűnbánatát egész addig, míg a lelke a torkát el nem éri”[38]?

– Igen, ez így van. De neked mi a foglalkozásod? – kérdezett vissza a bölcs.

– Szabó vagyok, ruhákat varrok.

– Mi a legkönnyebb a szabó munkájában?

– Fogni az ollót, és elvágni a szövetet!

– Hány éve csinálod ezt a munkát?

– Már harminc éve.

– Ha a lelked eléri a torkodat, vajon tudsz-e majd szövetet vágni?

– Nem, akkor biztos nem fogok tudni!

– Te szabó! Ha akkor nem fogod tudni megtenni azt, amit hosszú időn át tanultál és gyakoroltál, hogy lennél képes bűnbánatra, ha életed során soha nem gyakoroltad addig? Tarts bűnbánatot most, amikor még erőd birtokában vagy! Ha nem teszed, hogyan reménykedhetnél utolsó lélegzetedkor a bűnbánatban, és egy jó végben? Nem hallottad-e a mondást: „Igyekezzetek a bűnbánatra, mielőtt eljönne a halálotok!”[39]?

Súlyosan meg fogja bánni az, aki a bűnbánatot, a bocsánatkérést, hálaadást, megemlékezést, az istenszolgálatot, vagyis a Mindenható Allah szolgálatát a talán el sem jövő holnapra vagy a halál pillanatára hagyja. Hiszen ahogy azt sem tudhatjuk, hogy a számunkra kiszámolt lélegzetekből mennyink van még hátra, az is az isteni titkok közé tartozik, hogy milyen állapotban talál minket utolsó lélegzetünk.

38. Tirmidhi, Deavat, 98/3537
39. Munavi, V, 65.

Hz. Omár (r.a.) egy napon látta, hogy Hz. Talha (r.a.) szomorú. Megkérdezte tőle, hogy miért, Talha pedig azt felelte:

– Allah Küldötte (s.a.w.) egyszer azt mondta: *„Tudok egy szót, ha valaki ezt mondja halálakor, az kétségkívül fény lesz a cselekedetei feljegyzésében, és e miatt a szó miatt a halálakor a teste és a lelke is isteni megelégedésben, kegyelemben és nyugalomban részesül.*" Allah Küldötte (s.a.w.) meghalt, mielőtt megkérdeztem volna tőle, hogy mi ez a szó. Ezért vagyok szomorú!

Omár azt felelte:

– Én tudom, mi ez a szó. Az, amit Allah Küldötte (s.a.w.) a nagybátyjától (Abu Tálibtól) is akart, hogy kimondja. Ez a *lá iláhe ill'Allah* mondat. Ha Allah Küldötte (s.a.w.) tudott volna olyan szót, ami biztosabb menekvést jelentett volna a nagybátyjának, biztosan azt akarta volna kimondatni vele! (Ibn Majah, Edeb, 54. Lásd még: Ahmad, I, 6)

Hiszen a Prófétánk (s.a.w.) azt mondta: *„Akinek az utolsó szava az, hogy lá iláhe ill'Allah, bejut a Kertbe."*[40]

A tudósok szerint a *lá iláhe ill'Allah* mellett a tanúságtétel elválaszthatatlan részét, a *„Muhammadu'r-Raszulullah*" mondatot is értjük. A kettőt együtt kell kimondani. Egyes elbeszélések szerint csak a *lá iláhe ill'Allah* mondatot kell mondani, de a kettőt együtt kell érteni. Hiszen a *lá iláhe ill'Allah* jelentése az iszlám jog szerint mindkét részt magába foglalja.[41]

A tanúságtétel szava akkor gyökerezik meg szilárdan a szívben, ha neki megfelelő életet élünk. Ha a szolga lázad Allah parancsai és tiltásai ellen, hiányosan vagy egyáltalán nem teljesíti azokat, akkor mély szakadék nyílik közte és a tanúságtétel szava között. Ha nem gyakorol bűnbánatot, és nem fordul el a gaflettől, akkor ez a szakadék egyre mélyül. Végül az ilyen szolga számára a tanúságtétel pusztán szavak halmazává válik. Ez pedig nagyon súlyos veszteség.

A Mindenható Allah azt mondja:

„Vajon azt gondolják az emberek, hogy hagyni fogják őket, mert azt mondják: „Hiszünk!", és nem lesznek próbára téve? És bizony, próbára tettük

40. Abu Davud, Cenaiz, 15-16/3116; Ahmad, V, 247; Hakim, I, 503, Bukhari, Janaiz, 1.
41. Azimabadi, Avnü'l-Ma'bud, Beyrut 1415, VIII, 267-268.

azokat is, akik előttük voltak, hogy Allah megtudja, hogy kik az igazak, és megtudja, hogy kik hazugok." ***(A pók, 29:2-3)***

Vahb ibn Munebbih-től (r.a.) megkérdezték:

– Hát nem a *lá iláhe ill'Allah* a Kert kulcsa?

– De igen – felelte – de minden kulcsnak vannak fogai. Ha olyan kulccsal próbálkozol, amelynek megfelelők a fogai, a kapu kinyílik, de ha nem, akkor zárva marad. (Bukhari, Cenaiz, 1)

A tábiun generációjának egyik nagy tudósát, Imám Zuhrit megkérdezték Allah Küldötte (s.a.w.) azon hadíszáról, hogy aki azt mondja, *lá iláha ill'Allah*, az bejut a Paradicsomba, ő pedig azt felelte:

– Ez az Iszlám első napjaiban volt érvényes, amikor a parancsok, a kötelezőségek és tiltások még nem küldettek le! (Tirmidhi, Iman, 17/2638)

Vagyis miután a vallás elérte a teljességet, a Könyv és a szunna minden törvényét be kell tartani. Ezért örökkévaló boldogságunk érdekében azon kell igyekeznünk, hogy életünk minden pillanata a tanúságtétellel összhangban legyen.

Az alsóbb énnek engedelmeskedve végzett rossztettek és lázadás sokszor azt is megakadályozzák, hogy valaki az utolsó lélegzetével a tanúságtételt kimondja. Erről szól a következő történet is:

Eljött a halál egy olyan emberért, aki azon igyekezett, hogy élete során a cselekedeteinek mérlege pontosan egyensúlyban legyen, a kötelezők meglegyenek, de nem törekedett további önkéntes jótettekre. Amikor arra bíztatták, hogy mondja ki, hogy *lá iláhe ill'Allah*, nagy nehezen azt mondta:

– Fohászkodjatok értem Allahhoz, hogy könnyítse meg nekem a tanúságtétel kimondását! A mérleg nyelve lenyomja a nyelvemet, és megakadályozza, hogy kimondjam. Mert nem voltak képes a mérlegen maradt kevés port letörölni, vagy a szél ráhordta port letisztítani!

Dzsunaid Bagdadi a jemeni sivatagban járt, és meglátott egy vadászkutyát. Látta, hogy a fogai már kihullottak, egykor oroszlánokra támadó karmaiban

nem maradt erő, olyanná vált, mint egy meglassult, öreg róka. Egykor a vad bölényeket, antilopokat is elfogta, most még a juhok is felöklelték.

A bölcs a kutya nyomorúságos állapotát látta, megosztotta vele a saját ételét, és szomorúan azt mondta neki:

– Ej, te kutya! Nem tudom, a holnap melyikünk számára hoz jobbat. A nyilvánvalót nézve, ma jobb vagyok nálad, mert ember vagyok. De nem tudhatom, mit hoz számomra a sors és a rendelés! Ha a hitem nem bicsaklik meg, a Mindenható Allah megbocsátásának koronáját viselem majd fejemen. De ha elveszítem a tudás és megismerés köntösét, még nálad is alacsonyabb rendű leszek. Mert bármilyen rossz természetű is egy kutya, nem fog a Tűzbe kerülni.

Muhammed Masum Faruki Hazretleri azt mondta:

„Az utolsó lélegzettel kapcsolatos aggodalom olyan kegy, hogy az Igaz minden barátja erre vágyik."

Tehát az a hívő, aki folyamatosan szívében hordozza ezt az érzést, az olyan elővigyázatos ebben a világban, mintha szüntelenül egy aknamezőn járna. Azt akarja, hogy az evilági élet utolsó állomása, a sír egy kert legyen a Paradicsom kertjei közül, ezért teljes szívével megfogadja a temetők néma útjainak figyelmeztetését. A halálra való felkészülés számára nem azt jelenti, hogy előkészíti a saját sírját, hanem azt, hogy felkészíti saját magát a sírra.

❁

Sejk Ahmed ibn Harbnak volt egy Behram nevű, idős szomszédja, aki zoroasztriánus vallású volt. Ahmed ibn Harb arra bíztatta őt, hogy legyen muszlim. Az idős ember azt mondta erre:

– Te sejk, akinek a szavára hallgatnak a muszlimok! Három dolgot kérdezek tőled, ha meg tudsz felelni, hinni fogok a vallásodban.

Mikor Sejk Ahmed azt mondta neki, hogy kérdezzen, Behram megkérdezte:

– Miért teremtette Allah az embereket? Az ellátásukat is megadja, de miért öli meg őket? És ha megöli, miért támasztja fel?

– Azért teremtette az embereket, hogy megismerjék az Ő létezését és egyedülvalóságát, és ráébredjenek az isteni hatalom és nagyság megnyilvánulásaira.

Az ellátásukat azért adta meg, hogy tudják, hogy Allah az Ellátó, a Kegyes.

Azért veszi el az életüket, hogy tudják meg: Allah az Ellenállhatatlan, a Legyőzhetetlen.

Aztán feltámasztja őket, hogy megtudják: Allah az Örökkévaló.

Az életben bekövetkező minden esemény és történés pedig az Ő abszolút hatalmát bizonyítja.

Ezeket hallva Behram egy ideig gondolkodott, majd felvette az Iszlámot. De Imám Ahmedet akkor olyan rémület töltötte el, hogy elájult. Amikor magához tért, megkérdezték tőle, hogy mi lelte, ő pedig azt felelte:

– Abban a pillanatban egy hangot hallottam: „Behram hetven évig tűzimádó hitetlen volt, s most muszlim lett. Te hetven éve muszlim vagy, de tudod-e, hogy mi leszel az utolsó lélegzeted idején?"[42]

Vagyis arra kell törekednünk, hogy minden egyes lélegzetünk jól múljon el ebben a világban, emellett pedig soha nem szabad teljesen a jótetteinkre hagyatkoznunk, s még ha kitartunk is a helyes úton, az örök megmenekvés érdekében folyamatosan a Mindenható Allah kegyelmében és megbocsátásában kell menedéket keresnünk.

Hiszen egy nemes hadísz is azt mondja:

„Van olyan, aki hosszú időn át a Kert népének cselekedeteit végzi, aztán a cselekedetei mégis a Tűz népének cselekedetével érnek véget. És van olyan, aki hosszú időn át a Tűz népének cselekedeteit végzi, aztán a cselekedetei mégis a Kert népének cselekedetével érnek véget." (Muslim, Kader, 11)

Hz. Oszmán (r.a.) azt mondta:

„A valódi hívő hat félelemben él:

1. Fél attól, hogy a Mindenható Allah nem fogadja el a hitét.

42. Tezkiretu'l-Evliya, p. 97.

2. Fél attól, hogy az angyalok olyasmit írtak fel, ami megszégyeníti és visszataszítóvá teszi őt az Ítélet Napján.

3. Fél attól, hogy a Sátán hiábavalóvá teszi a cselekedeteit.

4. Fél attól, hogy felkészületlenül és a gaflet állapotában találkozik a halál angyalával, Azráellel.

5. Fél attól, hogy túlzottan lefoglalják a családja és a gyermekei, és nem foglalkozik eleget az Allahra való emlékezéssel.

6. Fél attól, hogy túl fennhéjázóvá válik a világgal kapcsolatban, és tudatlan marad a Túlvilággal kapcsolatban."

Ebben a témában Urunk ezt a fohászt tanította nekünk, hogy ez által hogyan keressünk menedéket Nála:

„Urunk! Ne térítsd el a szívünket, miután már vezettél minket. És adj nekünk Tőled származó kegyelmet! Bizony, Te vagy az, Aki mindent megad."
(Imrán családja, 3:8)

❁

Allah Küldötte (s.a.w.) gyakran fohászkodott így:

„Ó, Allah, a szívek (egyik állapotból a másikba) forgatója! Rögzítsd a szívemet a Te vallásodban!"

Anasz ibn Malik (r.a.) azt mondta neki:

– Allah Küldötte! Hiszünk benned és az általad hozott vallásban. Talán attól félsz, hogy megváltozik a hitünk?

Allah Küldötte (s.a.w.) azt felelte:

– Igen, a hívők szíve Allah két ujja között van, és az akarata szerint forgatja őket. (Tirmidhi, Kader, 7/2140)

❁

Szintén fontos, hogy a hívő mindig jót gondoljon a Mindenható Allahról. Dzsábir ibn Abdullah (r.a.) azt mondta:

„Hallottam, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) a halála előtt három nappal azt mondta:

Úgy haljon meg mindegyikőtök, hogy (csak) jót gondol Allahról!" (Muslim, Cennet, 82; Abu Davud, Cenaiz, 12-13/3113)

Egy hadísz kudsziban a Mindenható Allah azt mondja:

„Olyan vagyok, amilyennek a szolgám gondol Engem. Bárhol is emlékezzen meg Rólam, vele vagyok (t. i. Allah kegyelme és segítsége vele van)." (Bukhari, Tevhid, 15, 35; Muslim, Tevbe, 1)

Jót gondolni Allahról azt jelenti, hogy reméljük az Ő kegyelmét és nagylelkűségét, soha nem adjuk fel a reményt végtelen kegyelme és kegyessége kapcsán, reméljük, hogy elnézéssel és megbocsátással fordul felénk, és habozás nélkül hiszünk abban, hogy elérhetjük ezt a boldogságot.

Azonban mindezek megvalósulásához az embernek mindenképpen rendelkeznie kell hittel és jótettekkel. Számos ája egymás mellett említi a hitet és a jótetteket, ezzel is tudtunkra adva, hogy mindkettőre szükség van.

Aki reménykedik abban, hogy a Mindenható Allah jóságot, kegyelmet és irgalmat fog mutatni iránta, ennek érdekében a tőle telhető mértékben teljesíti szolgai kötelességeit, olyannak fogja találni Allahot, amilyennek várja. Aki pedig ezzel ellentétesen gondolkodik, az olyannak.

Ezt a témát Hz. Abu Bakr (r.a.) őszinte fohászával zárjuk:

„Ó, Allah! Add, hogy életem legjobb ideje a vége legyen, a cselekedeteim legjobb része a következményük, a legjobb napom pedig a Veled való találkozás napja legyen!"[43]

Ámin!

A haldokló mellett

Allah Küldötte (s.a.w.) azt tanácsolta, hogy a beteg vagy a halál küszöbén álló ember közelében jó szavakat szóljunk:

„Ha beteg vagy halott mellett vagytok, szép és jó szavakat szóljatok! Mert az angyalok ámint mondanak a szavaitokra." (Muslim, Cenaiz, 6; Abu Davud, Cenaiz, 15)

43. Suyuti, Tarihu'l-Hulefa, p. 103

„Ha egy beteghez mentek, nyugtassátok meg és adjatok reményt neki azzal, hogy jó dolgokat mondotok neki a kijelölt idejéről! Ezek a szavak nem tudják elhárítani azt, ami a betegnek rendeltetett, de jólesnek a szívének.” (Tirmidhi, Tib, 35/2087; Ibn Majah, Cenaiz, 1/1438)

Vallási kötelességünk utolsó lélegzetéhez közeledőt arra bíztatni, hogy mondja ki, hogy *lá iláhe ill'Allah*, mert a Prófétánk (s.a.w.) azt mondta:

„Bíztassátok a haldoklót arra, hogy mondja ki, hogy lá iláhe ill'Allah!” (Muslim, Cenaiz, 1-2; Abu Davud, Cenaiz, 15-16/2117)

De ezt a kötelességet teljesítve rendkívül tapintatosnak, körültekintőnek és udvariasnak kell lennünk. Nem helyes kényszeríteni a beteget, vagy túlzottan erőltetni, hogy mondja ki a tanúságtételt. Hiszen ha egy ilyen nehéz pillanatban a beteget megsértjük, felmérgesítjük, meghalhat még a tanúságtétel kimondása előtt, vagy – Allah mentsen meg tőle! – arra adhatunk okot, hogy a vallással ellentétesen viselkedjen, ami pedig az egyik legnagyobb csapás.[44]

Ha egy hívő a tanúságtételt kimondja, s ez után semmi más evilági szót nem mond, akkor – bármilyen hosszú is legyen még a betegsége – az számít az utolsó szavának. Ezért reménykedhet a Prófétánk (s.a.w.) által mondott jó hírben: *„Akinek az az utolsó szava, hogy lá iláhe ill'Allah, az bejut a Kertbe.”*[45] Ezért az ilyen beteget már nem kell arra bíztatni, hogy ismét mondja ki a tanúságtételt.

Emellett a halál szélén állók mellett a lelket megnyugtató és megkönnyebbülést adó, szép hangon a Kegyes Koránt olvasni, különösen a Jászín szúrát recitálni is szép viselkedés.

A halál pillanata

A halál mindenkinek olyan lesz, amilyen az élete is volt: egyeseknek az ünnep reggelének boldogsága, másoknak a kínok lidércnyomással teli útja…

44. „Ha a haldokló ember élete hitben telt el, és nem mutatta a hitetlenség semmilyen jelét, de utolsó perceiben nem várt módon, hitetlenként viselkedik, azt a tudata elborulásának kell tekinteni, és nem szabad úgy bánni vele, mintha nem lenne hívő.” (Necip Fazıl Kısakürek, Iman ve Islam Atlası, p. 330, Büyük Doğu Yay. Ist. 2017)
45. Abu Davud, Cenaiz 15-16/3116; Ahmad, V, 247; Hakim, I, 503; Bukhari, Cenaiz 1.

Az angyalok a halál pillanatában a jóravaló hívők életét lassan, nehézség okozása nélkül, szinte kedvesen veszik el[46], és azt a jó hírt mondják nekik:

„Béke legyen veletek! Lépjetek be a Kertbe azért, amit cselekedtetek!”[47]

Akkor a tekintetek elől felemeltetik a fátyol, megjelennek az angyalok, és jó hírt mondanak a jóravaló hívőknek. Az ája így tájékoztat erről:

„Bizony, akik azt mondják: „A mi Urunk Allah!”, és utána szilárdan kitartanak a helyes úton, az angyalok ereszkednek le hozzájuk: „Ne féljetek, és ne szomorkodjatok, és fogadjátok a Kert hírét, amely nektek ígértetett! Mi vagyunk a védelmezőitek az evilági életben és a Túlvilágon. És meglesz ott mindenetek, amit a lelketek kíván, és meglesz ott mindenetek, amit kértek. A Megbocsátó, az Irgalmas ajándékaként.” (A részletesen megmagyarázott, 41:30-32)

Azokhoz, akik életüket a Kegyelmesnek való engedelmességben töltötték, szívük nyugalommal telt meg az Allahról való megemlékezés által, és elérték az Allahhoz való közelséget és bizonyosságot, így szólnak majd a haláluk pillanatában, s később a Feltámadás mezején és végül a Paradicsom kertjében:

„Te megelégedett lélek! Térj vissza Uradhoz, elégedetten, és Ő is elégedett veled! Lépj be a szolgáim közé, és lépj be a Kertembe!” (A hajnal, 89:27-30)

Megfigyelhetjük, hogy az ájják különös hangsúlyt helyeznek arra, hogy a szolgának elégedettnek kell lennie Urával. Vagyis ahhoz, hogy a Kertbe szükséges vízumot megkapja, a szolgának minden körülmények között, az élet folyton változó helyzeteiben mindig elégedettnek kell lennie Ura rendelésével, türelemmel és hálával kell kitartania a szolgaság állapotában, hogy Ura is elégedett legyen vele.

A hit szellemiségével meg nem világított, sötét szívek számára a halál pillanata teljes katasztrófa. Az angyalok erőszakosan szakítják ki testükből a lelküket.[48] A halál félelmetes örvényeiben az angyalok szidása és ütlegei közepette, fájdalmasan válnak meg életüktől.

A Mindenható Allah így írja le ezt a jelenetet:

46. Lásd: A kiszakítók, 79:2
47. A méh, 16:32
48. Lásd: A kiszakítók, 79:1

„És ha látnád, amikor meghalnak azok, akik hitetlenek, az angyalok az arcukat és a hátukat ütlegelik: „Ízleljétek meg a lángoló Tűz büntetését!” ***(A hadizsákmány, 8:50)***

„Azok, akiket az angyalok úgy vittek el a halálba, hogy önmaguk ellen vétkeztek, akkor felajánlanák az alávetettséget: „Nem tettünk semmi rosszat!” De igen! Bizony, Allah jól tudja, hogy mit tettetek! Lépjetek hát be a Pokol kapuin, hogy ott lakozzatok örökké! Bizony, nyomorúságos a fennhéjázók lakhelye!” ***(A méh, 16:28-29)***

„És milyen lesz majd, amikor az angyalok elviszik őket, az arcukat és a hátukat ütlegelve?” ***(Mohammed, 47:27)***

Milyen félelmetes figyelmeztetés ez a hadísz azzal kapcsolatban, hogy a bűnösök lelkét hogyan fogják kiszakítani testükből!

„A lélek (kiszakítása) a testből olyan nehezen fog történni, mintha egy fűrészes és szöges nyársat húznának ki a nedves gyapjúból.” (Hakim, Mustadrak, I, 93-93/107. V. Ö. Ahmad, IV, 287, 295; Haythami, III, 50-51)

A Kegyes Korán pedig így szól a társítókhoz:

Nem! Amikor az (a lélek) eléri a kulcscsontot, és azt mondják: „Ki fogja most meggyógyítani?”, és biztos benne, hogy ez az elválás, és a láb körülfonja a lábat, azon a napon Uradhoz lesz terelve. És nem erősítette meg az igazságot, és nem is imádkozott. Hanem meghazudtolta, és elfordult, és visszament a családjához, fennhéjázva.” ***(A Feltámadás, 75:26-33)***

A Bekövetkező című szúra pedig így ad hírt a fájdalmas végzetűek állapotáról haláluk pillanatában:

„Akkor, mikor a lélek eléri a torkot, és abban a pillanatban körülnéztek, és Mi közelebb vagyunk hozzá, mint ti, de ti nem láttok – akkor miért nem – ha azt állítjátok, hogy úgysem vagytok a Mi parancsunk alatt, akkor miért nem hozzátok vissza azt a testbe, ha igazak vagytok?” ***(A Bekövetkező, 56:83-87)***

A halál pillanatában minden ember, ha akarja, ha nem, meg fog hajolni az isteni rendelés előtt, és átadja neki magát. Még ha egész életében ellenszegült is az isteni parancsoknak, és makacsul kitartott az engedetlenségben és arrogáns büszkeségben, abban a pillanatban nem lesz képes tiltakozni. Az ember megértése elől felemelkedik a gaflet ezer függönye, és abban a pillanatban megérti,

hogy egyedül Allah a világmindenség valódi Ura, és felfogja az Ő tökéletes fenségét. De akkor már mi haszna!

A további áják azt mondják:

„És ha azok között volt, akik közel vannak, akkor számára az elmúlás pihenés, és kellemes nyugvóhely, és a Boldogság Kertje. És ha a Jobb társai közül való volt, akkor: „Békesség neked, a Jobb társai közül!" De ha a tagadók, a tévelygők közül való volt, akkor számára a vendéglátás a forró víz, és az égés a Tűzben! Bizony, ez a nyilvánvaló igazság! Magasztald hát Hatalmas Urad nevét!" ***(A Bekövetkező, 56:88-96)***

A Prófétánk (s.a.w.) azt mondta:

„Aki akar találkozni Allahhal, azzal Allah is akar találkozni. Akinek pedig nem tetszik, hogy Allahhal találkozzon, hát Allahnak sem tetszik, hogy vele találkozzon!"

Hz. Aisa vagy Allah Küldötte (s.a.w.) egy másik felesége azt mondta erre:

– Allah Küldötte! (Ebbe beletartozik az is, ha valaki a halál gondolatát utálja?) Bizony, mind csúfnak látjuk a halált, és nem tetszik nekünk!

– Nem, nem erre gondoltam. De ha egy hívőhöz eljön a halál, Allah megelégedésének, nagylelkűségének és végtelen kegyeinek jó hírét adják át neki. Akkor már nem lesz számára örömtelibb dolog, mint hogy a rá váró dolgokkal találkozzon. Ezért vágyik az Allahhal való találkozásra, és Allah is szívesen találkozik vele.

De a hitetlennek a halálakor Allah büntetése és a kínok hírét adják át. Ezért nincs számára taszítóbb dolog, mint azzal találkozni, ami rá vár. Nem akar Allahhal találkozni, s Allah sem szívesen találkozik vele. (Bukhari, Rikak, 41; Muslim, Zikir, 14)

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

Dávid próféta (a.s.) a vallásban sok erőfeszítést tevő és magas erkölcsű ember volt. Amikor elment otthonról, jól bezárta a kapuját, senki nem tudott bemenni, amíg ő haza nem jött. Egy napon megint elment otthonról, és jól bezárta a kaput, de amikor hazaért, egy embert látott a háza közepén. Megkérdezte tőle:

– Hát te meg ki vagy?

– Az vagyok, aki a királyoktól sem fél, és aki előtt a falak sem jelentenek akadályt!

– Allahra, akkor te a halál angyala vagy! – mondta Dávid. – Üdvözöllek, Allah parancsával jöttél.

És nemsokára az angyal elvitte a lelkét. (Ahmad, II, 419)

Milyen szépen mondja a néhai Necip Fazıl:

„Milyen szerencsés is, aki abban a pillanatban, amikor az egyik függöny lemegy, a másik pedig fel, örömmel képes fogadni Azráelt!"

A közmondás szerint az nevet igazán, aki utoljára nevet. Ennek a valódi jelentése az, hogy nincs annál szebb mosoly, mint ami akkor önti el az ember arcát, amikor az utolsó függöny is felemeltetik, és meglátja azt a helyet, ahová kerülni fog. Ez a mosoly a hívő legszebb, legjelentőségteljesebb, legboldogabb mosolya. A Mindenható Allah adja meg mindannyiunknak!

Az egyik omajjád kalifa, Szulejmán ibn Abdulmelik azt kérdezte az önmegtartóztató és istenfélő tudóstól, Abu Hazimtól:

– Milyen lesz majd az, amikor a Mindenható Allah elé megyünk?

– Az engedelmes szolgának Allahhoz menni olyan lesz, mint amikor az otthonától és családjától elszakadt ember végre hazatérhet a családjához, akik már alig várják. De a lázadó embernek olyan lesz Allahhoz menni, mint amikor a szökött rabszolgát visszahurcolják a gazdájához – felelte Abu Hazim.

A megbánás

Allah Küldötte (s.a.w.) egy napon így figyelmeztette ummáját:

– Nincs senki, aki ne érezne megbánást, amikor meghal!

– És mi ez a megbánás, Allah Küldötte? – kérdezték a Társai.

– Ha az elhunyt jóravaló és jót cselekvő ember volt, bánni fogja, hogy nem fokozta ezt az állapotát, ha pedig rossz ember volt, bánni fogja, hogy nem fordult el a rossztól, és nem hozta helyre az állapotát. (Tirmidhi, Zuhd, 59/2403)

A Mindenható Allah pedig így inti ettől szolgáit:

„Ti, akik hisztek! A vagyonotok és a gyermekeitek ne vonjanak el benneteket az Allahra való megemlékezéstől. És aki így tesz, hát ők azok, akik vesztesek." ***(A képmutatók, 63:9)***

„És adakozzatok abból, amivel elláttunk benneteket, mielőtt a halál eljön egyiktekhez, és ő azt mondja: „Uram! Miért nem adsz nekem haladékot egy kis időre, hogy adakozhassak, és a jóravalók között lehessek?" ***(A képmutatók, 63:10)***

„Azt mondja majd: „Jaj nekem! Bárcsak előreküldtem volna az életemre!" ***(A hajnal, 89:24)***

„És Allah nem ad haladékot egy léleknek sem, amikor a kijelölt ideje eljött. És Allah ismeri, amit tesztek." ***(A képmutatók, 63:11)***

Ezért a szolgának, amíg lehetősége van rá, előre kell küldenie a Mindenható Allahtól kapott kegyeket a Túlvilágra, vagyis már ma fel kell készülnie a Feltámadás nehéz, félelmetes napjára. Nem szabad elfelejtenünk, hogy holnap, amikor majd végső lakhelyünk felé indulunk, a gazdagoknak már nem lesz lehetőségük adakozni, és az ideiglenes kegyeket senki nem teheti már az örökkévaló boldogság tőkéjévé!

Milyen szépen mondja a néhai Necip Fazıl:

„Te szűkmarkú bankár, varrj még egy erszényt magadnak! Tudsz-e olyan pénzt gyűjteni, amit magaddal vihetsz a sírodba?"

Hz. Ali (r.a.) azt mondta:

„A világ hátat fordít, és távozik. A Túlvilág feléd fordul, és közelít. Mindkettőnek vannak édesgyermekei. Te legyél a Túlvilág gyermeke, ne legyél ezé a világé!

Ma a cselekvés napja van, és nincs elszámolás. A holnap pedig az elszámolás napja lesz, amikor már nem lesz cselekvés." (Bukhari, Rikak, 4)

Ahogy a vizsgateremből kilépő diáknak is hiába jutnak később eszébe azok a válaszok, amelyeket a vizsgán nem tudott megadni, már nem térhet vissza a vizsgára, hogy hozzáírjon még, és több pontot szerezzen – úgy ha valakinek halála után már nyilvánvalók az élet kérdéseire adandó válaszok, az már nem használ semmit, csak a még mélyebb megbánás oka lesz.

Abu Zarr szavai nagyon szépen fogalmazzák meg azt a figyelmeztetést, hogy már ma fel kell készülnünk a halálra, és arra, ami utána vár, hogy később ne kelljen megbánással visszatekintenünk:

„Három társtulajdonosa van a vagyonnak. Az első maga a vagyon birtokosa, vagyis te, a másik a rendelés. Az nem kérdezi tőled, hogy jót vagy rosszat hoz, mint a csapás vagy a halál. A harmadik pedig a vagyon örököse. Ő azt várja, hogy mielőbb a földre tedd a fejedet (vagyis meghalj). Ha meghaltál, ő fogja és elviszi a vagyonodat, de neked kell elszámolnod vele! Ha az erődből telik, ne legyél a legtehetetlenebb a három társtulajdonos közül!

A Mindenható Allah azt mondja: ***„Nem érhetitek el a jóság legmagasabb fokát, amíg abból nem adakoztok, amit szerettek”***[49]. Nekem a vagyonom legkedvesebb része ez a teve, (ezért, hogy a Túlvilágon ne ellenem szóljon), ezért előre küldöm (azzal, hogy adományba adom)!” (Abu Nuaym, Hilye, I, 163)

Az igazság barátja, Rebi bin Haysem jó példát mutatott a halálra való felkészülésben:

Rebi bin Haysem a kertjében ásott egy sírt. Ha úgy érezte, hogy a szíve kezd túl keménnyé válni, befeküdt ebbe a sírba, és egy ideig benne maradt. Azon elmélkedett, hogy egy napon elkerülhetetlenül távozni fog ebből a világból, s a sírba fog kerülni, így a túlvilági számonkérésre gondolva elszámolásra hívta önmagát. Majd ezeket az ájákat olvasta:

„Amíg, mikor a halál közelít egyikükhöz, azt mondja: „Uram! Küldj vissza engem, hogy jótetteket cselekedhessem abban, amit magam mögött hagytam!” Nem! Ez csak egy szó, amit mond. És akadály van mögöttük, addig a napig, amíg feltámasztatnak.” ***(A hívők, 23:99-100)***

Amikor Hz. Rebi kijött a sírból, azt mondta magának:

„Ej, Rebi! Nézd, ma még visszatérhettél. De eljön az az idő, amikor nem fogadtatik el ez a kérésed, és nem küldenek vissza ebbe a világba! Mostantól tedd meg az óvintézkedéseket, és fokozd a jótetteidet, az erőfeszítéseidet Allah útján, és a felkészülést a Túlvilágra!”

49. Imrán családja, 3:92

Ebben a témában rendkívül tanulságos Imám Ghazali figyelmeztetése is:

„Fiam! Tegyük fel, hogy ma meghalnál. Mennyire elszomorítana életed minden pillanata, melyet gafletben töltöttél! Azt mondanád: bárcsak… ha talán… de akkor már nincs visszatérés!

Minden hívőnek így kellene emlékeztetnie magát a reggeli ima után:

Az életem a tőkém. Ha az életem letelik, elfogy a tőkém is, s már nem lesz lehetőségem újat szerezni. Ez a most kezdődő nap egy újabb nap. A Mindenható Allah ma is kegyeket adott nekem. Újabb lapot nyitott életem könyvében. Ha elvette volna az életemet, kétségkívül azt kívántam volna, hogyha csak egy napra is, de bárcsak visszaküldene a világba!

Most képzeld el, hogy meghaltál, de engedélyt kaptál arra, hogy egy napra visszatérj a világba! Ezért ma különösen óvakodj attól, hogy közelíts a bűnökhöz! A nap egyetlen pillanatát se vesztegesd el feleslegesen. Hiszen minden lélegzeted felbecsülhetetlen értékű ajándék."

Ezért hát, amíg megvan rá a lehetőségünk, igyekeznünk kell a jótettekre, hogy a Túlvilágra szükséges útravalónkat megszerezhessük. Nem szabad engedni, hogy megtévesszenek a múlandó evilági örömök és élvezetek. Nem szabad elfelejtenünk: azok az evilági kegyek, amelyeket a sajátunknak hiszünk, semmiben nem különböznek azoktól, amiket csak álmunkban birtoklunk. Mevlana Rumi szavaival élve, „azon kell igyekeznünk, hogy mielőtt a halál mindent elvenne tőlünk, mindent adjunk vissza a valódi tulajdonosának".

Yunus Emre azt mondja erről:

Ha egy beteg szegényt látva
Egy korty vizet adtál volna,
Holnap te is viszonzásul
Ihatnál az igaz nektárból!
Ha egy fázó szegényt látva
Csak egy ruhát adtál volna,
Holnap te is viszonzásként
Fényköntösbe öltözhetnél!

A Mindenható Allah pedig így figyelmeztet arra, hogy óvakodjunk a gaflettől ebben a témában:

„Ti, akik hisztek! Adakozzatok abból, amivel elláttunk benneteket, mielőtt eljön az a Nap, amikor nem lesz majd alkudozás, sem barátság, sem közbenjárás. Bizony a hitetlenek – ők a bűnösök." ***(A tehén, 2:254)***

Ne feledjük, hogy az utolsó lélegzet olyan, mint egy makulátlan, tiszta és fényes tükör. Ebben a tükörben minden ember tisztán és élesen látja egész életét, minden szépségével és csúfságával együtt. Abban a pillanatban a szemekre és a szívekre nem ereszkedhet az alsóbb én kifogásainak fátyla vagy a gaflet függönye. Akkor minden függöny felemeltetik, és minden kifogás megsemmisül az elme és a lelkiismeret mély megbánásának viharában.

Ezért a „Haljatok meg a halálotok előtt" elvét tiszteletben tartva, túlvilági életünk érdekében ma a saját akaratunkból kell lemondanunk alsóbb énünk vágyairól. Még mielőtt eljönne a halálunk órája, a bűnbánat és bocsánatkérés segítségével kell állapotunkat helyrehoznunk, hogy utolsó lélegzetünk ne a megbánás és szomorúság tükre legyen számunkra!

Hiszen, ha a kijelölt időnk letelik, semmit nem tehetünk már túlvilági életünk érdekében, s az is hasztalan, ha akkor érzünk megbánást azért, ahogy evilági életünket éltük. Az idő Allah legnagyobb kegye szolgái számára. Az időt nem lehet visszaszerezni, összegyűjteni, kölcsönadni vagy – venni. Valójában a Mindenható Allah a Délután című szúrában az időre esküszik, ezzel is figyelmeztetve, hogy aki nem használja ki az időt hittel, jótettekkel, az igazságot és türelmet tanácsolva, annak megbánásban lesz része.

Ezért ma van az a nap, amikor fel kell készülnünk az elszámolásra, hogy megmeneküljünk majd az Összegyűjtés napján! A mostani perc az a perc, amikor jótetteket kell cselekednünk! A mostani alkalom az az alkalom, amikor a ránk bízott emáneteket[50] vissza kell adnunk a valódi tulajdonosoknak!

Ezért is mondják azt: akik azt mondják, hogy majd megteszem holnap, azok elvesztek. Hiszen senkinek nincs garanciája arra, hogy meg fogja élni a holnapot.

50. Emánet: minden olyan amit az emberre ideiglenesen rábíznak, vagy letétbe helyeznek nála, de később el kell vele számolnia, és vissza kell adnia a valódi tulajdonosnak – legyen az akár egy másik ember, aki megőrzésre bízott rá valamit, akár a Mindenható Allah, Akitől mindent ideiglenes letétként kaptunk ebben az életben.

Ebből következik, hogy a jótettekre igyekezve életünk vezérlő elvévé kell tennünk Allah Küldötte (s.a.w.) tanácsát:

„Ti emberek! Forduljatok bűnbánattal Allahhoz, mielőtt még meghalnátok. Igyekezzetek a jótettekre, mielőtt még olyan nehézségek és megpróbáltatások sújtanának, amelyek elveszik minden időtöket! Emlékezzetek meg sokat Allahról, és adjatok bőséges adományt, hogy megadjátok az Ő jogait felettetek, hogy ellátást kapjatok, segítséget kapjatok és boldoguljatok!" (Ibn Majah, Ikame, 78)

A lélek utazása

A Prófétánk (s.a.w.) számos olyan tájékoztatást adott nekünk a sírról, a feltámadásról és a túlvilági birodalomról, amelyen el kell gondolkodnunk és le kell vonnunk a tanulságot, hogy fel tudjunk készülni az utolsó lélegzetünk pillanatára.

Abu Huraira (r.a.) elbeszélése szerint Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

– Amikor eljön az ideje, hogy egy hívő lelke távozzék, angyalok üdvözlik és emelik fel.

Aztán elmondta azt is, hogy a hívő lelke jó illatú, s ez az illat körülötte is érződik. Majd így folytatta szavait:

Az egek népe azt mondja:

– Milyen szép és jó lélek jön a földről! A Mindenható Allah adjon békességet neked és a testnek is, amiben voltál.

Aztán a lelket Ura színe elé viszik, és a Mindenható Allah azt mondja:

– Vigyétek őt (a sírjába, ami olyan, mint egy kert a Paradicsom kertjei közül), s maradjon ott, amíg a köztes birodalomban az élete letelik!

Majd a Prófétánk (s.a.w.) elmondta, hogy amikor a hitetlen lelke távozik a testéből, rossz szaga van, mindenki el akar távolodni a közeléből, majd azt mondta:

Az egek népe azt mondja:

– Milyen szennyes lélek jön a földről!

Majd azt mondják neki:

– Vigyétek (a sírjába, ami olyan lesz számára, mint egy üreg a Pokol üregei közül), s maradjon ott, amíg a köztes birodalomban az élete letelik!

Amikor ezeket a szavak mondta, Allah Küldötte (s.a.w.) (a hitetlen lelkének rossz szagát érzékeltetve) az orra elé húzta a rajta lévő vékony takarót. (Muslim, Cennet, 75)

Bera ibn Ázib (r.a.) azt beszélte el:

Allah Küldöttével (s.a.w.) az egyik anszár[51] temetésére mentünk. Odaértünk a sírhoz, még nem temették be. Leültünk Allah Küldötte (s.a.w.) mellett. Ő az égre, majd a földre kezdett nézni, háromszor emelte fel a tekintetét, majd nézett le a földre, aztán így fohászkodott:

– Ó, Allah, Nálad veszek menedéket a sír kínjaitól!

Majd azt mondta:

Ha eljön az idő, hogy egy muszlim távozzon ebből a világból, és a Túlvilághoz közeledjen, a halál angyala jön, és leül a fejéhez. Az égből is angyalok ereszkednek le, s az arcuk úgy fénylik, mint a nap. Náluk vannak a Kert leplei és parfümjei. Leülnek az ember elé, ahova néz. A halál angyala azt mondja:

– Te hívő lélek! Jöjj ki, hogy találkozz Urad megbocsátásával és megelégedésével!

S az ember olyan könnyen adja ki a lelkét, mint ahogy a víz kifolyik a korsóból.

A többi angyal egy szempillantásnyit sem hagyja a lelket a halál angyala kezében, hanem fogják, és felviszik az égbe. Minden angyal, aki mellett elhaladnak, megkérdezi őket:

– Kié ez a szép lélek?

A lelket felvivő angyalok pedig elmondják nekik a legszebb nevekkel és tulajdonságokkal, hogy ezé meg ezé az emberé.

Amikor az egekbe érnek, megnyílik az ég minden kapuja. Amíg a hetedik égbe érnek, minden égben, melyen áthaladnak, az Allahhoz legközelebb álló angyalok búcsúztatják a lelket. Aztán azt mondják:

51. Anszár: medinai muszlim

– A cselekedetei felejegyzését írjátok az Illíjúnba!

Aztán (Allah) azt mondja:

– Vigyétek vissza a szolgámat a földre! Mert Én földből teremtettem őket, s megígértem, hogy oda fognak visszatérni, és abból fogom feltámasztani őket.

Az ember lelkét visszaviszik a testéhez.[52] *Akkor az angyalok a halotthoz mennek, és megkérdezik:*

– Ki az Urad?

– Allah! – válaszolja.

– Mi a vallásod?

– Az Iszlám.

– Ki az, aki elküldetett közületek?

– Allah Küldötte (s.a.w.)!

– És honnan tudtad ezt?

– Allah Könyvében olvastam. Hittem benne, és követtem őt.

Erre egy kiáltó így kiált az égből:

– Jól mondta, készítsetek elő neki egy helyet a Paradicsom kertjében, öltöztessétek a Kert ruháiba, és mutassátok meg neki a helyét a Kertben!

Aztán ezt az embert a sírjába fektetik. Eléri őt a Kert szellője és kellemes illata. Aztán egy szép arcú, tiszta ruhájú és kellemes illatú ember így szól hozzá:

– Örvendj a neked tetsző dolgoknak! Ez az a nap, ami neked ígértetett.

A muszlim megkérdezi:

– Ki vagy te?

– Én vagyok a jótetteid, amiket cselekedtél! – feleli.

52. Bármilyen mélyen is gondolkodunk, bármennyit elmélkedünk is, ahogy például egy színt sem lehet a maga valójában megismerni csupán magyarázatok vagy leírás által, úgy az evilági életben sem vagyunk képesek a maga teljes valójában elképzelni a sír birodalmát, amit soha nem láttunk. Ezért hiszünk abban, hogy a sír és az utána következő események olyanok lesznek, amilyennek a Kegyes Korán és a szunna leírja. Mivel az emberi elme az evilági tapasztalatok alapján képes gondolkodni és elképzelni, Allah Küldötte (s.a.w.) is a mi felfogóképességünknek megfelelően tájékoztatott a sír birodalmáról. De annak a birodalomnak a valódi milyenségét és tulajdonságait csak Urunk ismeri.

Akkor az elhunyt így fohászkodik:

– Ó, Uram, hozd el a Feltámadást mielőbb, hogy (a Kertben nekem ajándékozott) birtokommal és családommal találkozhassam!

Ekkor Allah Küldötte (s.a.w.) ezt az áját recitálta:

„Megszilárdítja Allah azokat, akik hisznek, szilárd szóval, az evilági életben és a Túlvilágon. És Allah tévelygésbe engedi a bűnösöket…" (Ábrahám, 14:27)

Majd így folytatta:

Ami a bűnöst illeti, ha eljön az ideje, hogy távozzon ebből a világból, és a Túlvilághoz közeledjen, a halál angyala jön, és leül a fejéhez. Az égből is angyalok ereszkednek le, s az arcuk koromfekete, és háncsból és szőrből szőtt, durva ruhák vannak náluk. Leülnek az ember elé, ahova néz. A halál angyala azt mondja:

– Te szennyes lélek! Jöjj ki, hogy találkozz Urad haragjával és büntetésével!

S a lélek olyan nehezen válik meg a testtől, mintha egy szöges drótot húznának ki a nedves gyapjúból. Ezzel együtt mintha a testében lévő összes ér és ideg megszakadna (annyira ellenkezik).

Az angyalok pedig egy szempillantást sem késlekednek, hanem fogják, és felviszik az égbe. Minden angyal, aki mellett elhaladnak, megkérdezi őket:

– Kié ez a szennyes lélek?

A lelket felvivő angyalok pedig a rossz tulajdonságait említve elmondják nekik, hogy ezé meg ezé az emberé.

Amikor az égbe érnek, a kapui bezáródnak előttük, és azt mondják:

– A cselekedetei feljegyzését írjátok a Szidzsínbe!

Aztán (Allah) azt mondja:

– Vigyétek vissza a szolgámat a földre! Mert Én földből teremtettem őket, s megígértem, hogy oda fognak visszatérni, és abból fogom feltámasztani őket.

Az ember lelkét a földre dobják, s az visszaesik a testébe.

Ekkor Allah Küldötte (s.a.w.) ezt az áját recitálta:

„És aki társakat állít Allah mellé, az olyan, mintha lezuhant volna az égből, és a madarak elragadták volna, vagy a szél elfújta volna egy távoli helyre." ***(A Zarándoklat, 22:31)***

Majd így folytatta:

Akkor az angyalok a halotthoz mennek, és megkérdezik:

– Ki az Urad?

– Nem tudom! – válaszolja.

Erre egy kiáltó így kiált az égből:

– Rosszul válaszolt! Készítsetek elő neki egy helyet a Pokol tüzében, öltöztessétek a Tűz ruháiba, és mutassátok meg neki a helyét a Tűzben!

És a sírja szűkké válik számára, összeszorítja őt, annyira, hogy a csontjai egymásba nyomódnak.[53] *Eléri őt a Tűz forrósága és bűze. Majd egy csúf külsejű, rongyos ruhájú és rossz szagú ember szólítja meg:*

– Fogadd hát a nem tetsző dolgok hírét! Ez az a nap, ami neked ígértetett.

A bűnös megkérdezi:

– Ki vagy te, te csúf arcú hírnök?

– Én vagyok a rossztetteid, amiket cselekedtél! – feleli.

Akkor az elhunyt így fohászkodik:

– Ó, Uram, ne hozd el soha a Feltámadást! (Hakim, Mustadrak, I, 93-95/107. V. ö. Ahmad, IV, 287, 295; Haythami, III, 50-51)

A test utazása

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta erről:

Amikor a testet a halottvivő hordágyra teszik, s az emberek (vagy férfiak) a vállukra veszik, akkor, ha az elhunyt jóravaló volt, azt mondja:

53. Nem tudhatjuk, hogy ez a prófétai tanítás átvitt vagy konkrét értelemben értendő, mert a sírban bekövetkező állapotok valódi milyenségét evilági intelligenciánkkal nem tudjuk teljesen megérteni. A hadíszok a Köztes Birodalmat az evilágban megélt és ismert dolgokhoz hasonlítva írják le, azért, hogy – Allah tudja legjobban – a sír kínjainak súlyosságát és szörnyűségét megértessék velünk, és le tudjuk vonni belőle a kellő tanulságot.

– *Vigyetek a találkozásra (a jótetteim jutalmával) mielőbb!*

Ha pedig nem volt jóravaló, azt mondja:

– *Jaj nekem, hová viszitek ezt a hordágyat?*

A holttestnek ezt a kiáltozását az emberen kívül minden teremtmény hallja. Ha az emberek is hallanák, rögtön elájulnának. (Bukhari, Cenaiz, 50, 90, 91)

Berá (r.a.) így írta le Allah Küldötte (s.a.w.) állapotát egy temetésen:

„Egy temetésen voltunk Allah Küldöttével (s.a.w.). A Próféta (s.a.w.) a sír mellé ült, és úgy sírt, hogy a föld is nedves lett a könnyeitől. Azt mondta:

– *Testvéreim! Készüljetek fel egy ennyire fontos helyre!"* (Ibn Majah, Zuhd, 19)

4. FEJEZET

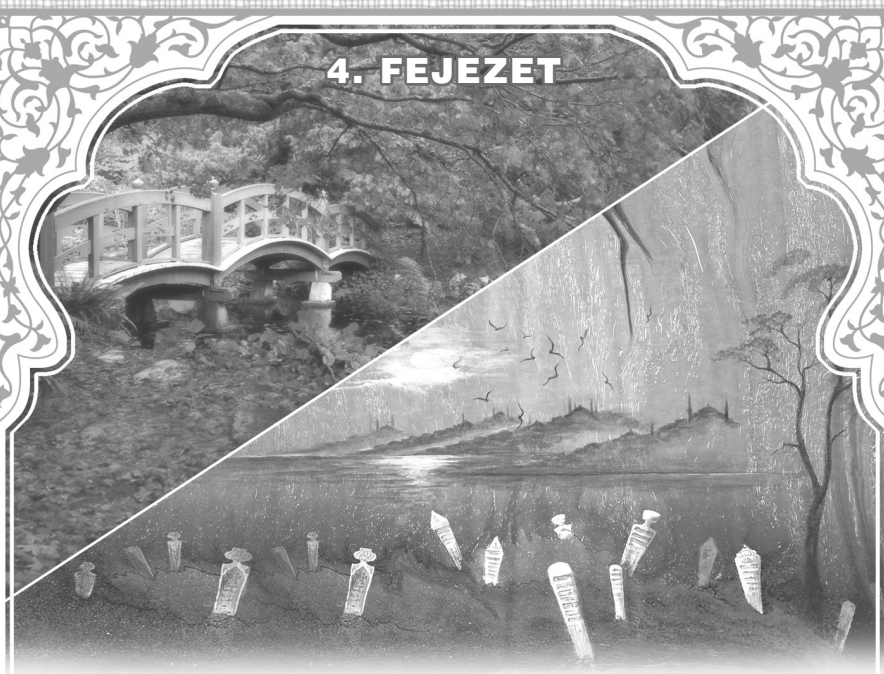

Élet a sírban

Még ha a sír, ahova minden ember tart, kívülről néma földhalomnak tűnik is, valójában a Feltámadás Mezejének mintája. A sír, az első túlvilági állomás annak megfelelően alakul, hogy lakója evilági életében teljesítette-e Allah parancsait. Ezért mondta a Prófétánk (s.a.w.): „A sír vagy egy kert a Paradicsom kertjei közül, vagy egy üreg a Tűz üregei közül…” (Timridhi, Kiyamet, 26)

A KÖZTES LÉTEZÉS ÉS A TÚLVILÁG BIRODALMA*

Miután a halállal megválunk ettől a világtól, átkerülünk a sírbéli életbe, a Barzakh birodalmába, ami a köztes létezés ideiglenes állomása. Ezután kezdődik majd az utolsó állomás, a túlvilági élet.

A Barzakh élete ugyanúgy ideiglenes, mint az evilági élet. A túlvilági élet azonban örökkévaló, örömeivel vagy kínjaival együtt.

A legfontosabb dolog, amit nem szabad elfelejtenünk a Barzakh-béli és a túlvilági élettel kapcsolatban az, hogy az ottani élet sok szempontból eltér az evilági élettől. Ebben a két világban az idő, a hely és a mértékek is mások lesznek.

Például az időt ebben a világban a Nap felkelte és lenyugvása alapján fejezzük ki. A napot órákban, a hónapot napokban, az évet hónapokban mérjük. Mikor sírunkba kerülünk, ezek teljesen értelmüket vesztik. Ott az idő mértékegysége a Barzakh mértékének megfelelő lesz.

Ugyanez érvényes a túlvilági életre is. Sőt, mivel a túlvilági élet örökkévaló, abban az életben a mértékek, a mennyiségek, a hely és az idő teljesen más lesz, mint az evilági életben. Ezért amikor az áják és hadíszok túlvilági életre vonatkozó leírásait próbáljuk megérteni, nem szabad abba a hibába esnünk, hogy evilági mértékkel mérjük azokat.

Sőt, az idő és tér általunk ismert fogalmai csak Földünkre érvényesek, ha kilépünk az űrbe, az idő lelassul, az idő és a tér megváltozik, kitágul. Ha ezen a Földön születne egy ikerpár, s az egyiket az űrbe, egy nagy bolygó vonzásterébe küldenék, s a mi Földünk mértéke szerint 10 évet maradna ott, majd visszaküldenék őt a Földre, a tudósok felfedezése szerint lassabban öregedne, mint a Földön maradt ikertestvére. 2015-ben a NASA az űrbe küldte Scott Kelly űrhajóst, s amikor egy év múlva visszatért, kiderült, hogy 5 centiméterrel magasabb lett, és egy századmásodperccel megfiatalodott.

---

*Ebubekir Sifil Bey értekezése könyvünkben a sírbéli életről és a túlvilági körülményekről

Ezek az információk is segítenek megérteni, hogy miért nem helyes, ha a végtelen túlvilági életet evilági mértékekkel próbáljuk megérteni. Felfogóképességünk úgy működik, hogy az ismeretlen dolgokat a már megismertekhez próbáljuk hasonlítani. Ha valaki megpróbál leírni egy számunkra ismeretlen embert, olyanhoz hasonlítja, akit mindketten ismerünk: olyan termetű, mint ez meg ez az ember, a haja vagy a szeme erre vagy arra hasonlít…

Da vajon hogyan írhatunk le egy olyan élőlényt, amely nem hasonlít senkihez? Ha valaki azt mondja nekünk: nemrég láttam valakit, nem volt sem nő, sem férfi, nem volt neme, akkor abból mit értünk? Valójában semmit, mert még nem láttunk olyan embert, akinek nincs neme. Ugyanakkor szilárdan hiszünk az „angyal" nevű lény létezésében, hiszen a Kegyes Korán és a szunna is hírt ad róla. Pedig az angyaloknak sincsen nemük!

Hasonlóképpen, nem tudjuk, mi az a „lélek", nem ismerjük a természetét, tulajdonságait. De szilárdan hiszünk a létezésében. A Mindenható Allah az Éjszakai utazás című szúra 85. ájájában azt mondja, hogy az embernek kevés adatott a tudásból, így adva tudtunkra, hogy nagyon is sok olyan dolog van, amit nem tudunk, és nem vagyunk képesek megmagyarázni.

Vagyis más dolog felfogni, és más dolog hinni. Még ha nem is tudunk felfogni számos olyan létezőt, melyekről a Kegyes Korán és a szunna ad hírt számunkra, akkor is hiszünk bennük. Ezt jelenti a hit a Láthatatlanban.

A Barzakh-béli életet, a hívők kikérdezését a sírban, a hívők számára a sír tágassá tételét és a hitetlenek számára a leszűkítését mindezek keretében kell értelmeznünk.

Hasonlóképpen kell hozzáállnunk az örökkévaló túlvilági birodalom jelenségeihez: a kertbéli élet végtelenségéhez, hogy ott nincs betegség vagy öregség, semmiféle nehézség vagy kényelmetlenség, illetve a Tűz kínzásához, ahol a hitetlenek teste megújul, miután hamuvá égett. Azzal együtt, hogy mindezek evilági mértékkel és tudással nem magyarázhatók, igaz és valós tények.

ÉLET A SÍRBAN

A sírbéli élet az ember halálával kezdődő és feltámadásáig tartó, Brazakh-béli életét jelenti. A Kegyes Korán így ír erről:

„Amíg, mikor a halál közelít egyikükhöz, azt mondja: „Uram! Küldj vissza engem, hogy jótetteket cselekedhessem abban, amit magam mögött hagytam!" Nem! Ez csak egy szó, amit mond. És akadály van mögöttük, addig a napig, amíg feltámasztatnak." ***(A hívők, 23:99-100)***

Bárhogy és bármeddig él is a halandó ember ebben a múlandó világban, miután letelik a neki rendelt lélegzetek száma, mindenképpen egy másik birodalomba, a sírba utazik. Erre az utazásra az evilági dolgok közül mindössze néhány méternyi fehér vásznat, a halotti leplét viheti magával.

Tehát az evilági élet piacterének utolsó viseletét, a halotti leplet mindenképpen feladják mindenkire, és a halál ítélete véget vet minden evilági üzletének, örömének és minden megtévesztő evilági hazugságnak. És végül az ember teste visszatér a földbe, amelyből teremtve lett.

Az ember teste olyan, mint a lélek szelencéje. Az Ítélet Napján, amikor újra fel lesz támasztva, ezt a lelket egy új testbe öltöztetik, melynek tulajdonságai azt tükrözik, hogy milyen spirituális szintet sikerült elérnie evilági életében.

Erre az igazságra utalva Mevlana Rumi azt mondta:

„Kevés zsíros, mézes dolgot adj testednek! Mert aki a testét túlzottan táplálja, az alsóbb én vágyainak csapdájába esik, s végül megvetetten távozik e világból.

Lelkedet tápláld spirituális táplálékkal! Az érett gondolkodás, mély megértés és spirituális élelem táplálékából bőségesen adj neki, hogy ahova megy, az örökkévaló birodalomba ereje teljében távozzon!"

Ahogy az utolsó lélegzet pillanatában már kezdenek látszódni az első jelek arra, hogy az ember örökkévaló élete boldogság vagy katasztrófa lesz-e, úgy az első túlvilági állomás, a sír élete a legfontosabb, második fázist jelenti ebben a tekintetben.

Oszmán ibn Affan (r.a.) felszabadított rabszolgája, Háni (r.a.) azt beszélte el ezzel kapcsolatban:

Hz. Oszmán egyszer egy sír mellett állt, és annyira sírt, hogy a szakálla is átnedvesedett. Megkérdezték tőle:

– Nem sírsz, mikor eszedbe jut a Kert és a Tűz, de miért sírsz, ha a sírra emlékezel?

Azt felelte:

– Mert hallottam, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta: *„A sír a Túlvilág első állomása. Ha az ember meg tud menekülni a nehézségeitől, a továbbiak már könnyebbek lesznek számára. Ha nem képes megmenekülni, akkor a továbbiak nehezebbek és súlyosabbak lesznek számára… semmi, amit láttam, nem volt olyan félelmetes és szörnyű, mint a sír!"* (Tirmidhi, Zuhd, 5/2308; Ahmad, I, 63-64)

A sírban az elhunyt olyan, mint a tengerben fuldokló, és a szörnyű rettegés közepette segítséget váró ember. Fohászokat vár anyjától, apjától, testvéreitől, őszinte és igaz barátaitól. Ha csak egyetlen fohászt is mondanak érte, az számára értékesebb és örömtelibb, mint az egész világ és minden, ami benne van.

Ezért ha egy hívő a temetőbe megy, először köszöntenie kell a sírban nyugvókat, majd fohászkodnia kell értük, s ha lehetséges, a Kegyes Koránból recitálni, és azon kell elmélkednie, hogy egy napon ő is olyan lesz, mint a temető lakói. Az Igazság barátai közül Hatem-i Eszam azt mondta:

„Aki egy temetőbe ér, és nem fohászkodik az ott nyugvókért, és nem gondolkodik el saját végzetéről, az árulást követett el saját maga és az ott nyugvók ellen is."[54]

A nagy muszlim tudós, Szufian ibn Ujajna pedig azt mondta:

„A holtaknak nagyobb szükségük van a fohászra, mint az élőknek az ételre és az italra."[55]

54. Ihya, IV, 868
55. Suyuti, Serhu's-Sudur, Lubnan 1417, p. 297.

Kétségtelen, hogy a Mindenható Allah annyi jutalmat ad az elhunytaknak az élők fohásza miatt, mint egy hegy. Az élők legjobb ajándéka az elhunytnak az, ha megbocsátásért könyörögnek számára, és adakoznak a nevükben.

Az Ahl-i Szunna[56] hite szerint az elhunyt hall, érez és tudata van. A jótettek javára válnak, és örül. A rossztettek kínokat okoznak neki, és elszomorítják. Vagyis az ember teste meghal, de a lelke nem.

A Világok Kegyelmeként elküldetett Mohammed próféta (s.a.w.) egy hadíszban azt mondta:

„Amíg életben vagyok, az jó nektek: megéltek olyan eseményeket, amelyekkel kapcsolatban isteni kinyilatkoztatás és törvények küldetnek le nektek. A halálom is jó nektek. A cselekedeteitek elérnek hozzám. Ha jótettet látok, hálát adok Allahnak, ha rosszat látok, bocsánatot kérek számotokra Allahtól." *(Haythami, IX, 24)*

Szintén a Prófétánk (s.a.w.) mondta utolsó beszédében:

„Vigyázzatok, (bűnöket elkövetve) ne sötétítsétek el az arcomat!"[57]

Vagyis minden cselekedet, amit mi, az umma végzünk elér Allah Küldöttéhez (s.a.w.). Minden áldást és köszöntést, amit rá küldünk, átadnak neki.[58]

Egy másik hadíszban pedig arról kapunk hírt, hogy végzett jótetteinket felajánlhatjuk azoknak, akik már a Túlvilágra távoztak, és hívők voltak:

„Felajánlhattok jótetteket a rokonaitok vagy törzsetek közül meghaltaknak. Ha a cselekedeteitek jók, ők is örülnek nekik. Ha nem jók, akkor úgy fohászkodnak: „Ó, Allah, ahogy nekünk vezetést adtál, vedd el az ő életüket is úgy, hogy vezetve legyenek!" (Ahmad, III, 164; Tabarani, Kebir, IV, 129/3887)

Vagyis a sír az első állomás, ahol megkezdődnek a nehézségek és csapások azok számára, akik múlandó életük során csak alsóbb énjük vágyait hajszolták. Ezzel szemben azoknak, akik a Kegyes Korán és a szunna szellemiségében élték az életüket, ez az örökkévaló boldogság első állomása.

Egy napon Allah Küldötte (s.a.w.) előtt egy temetési menet haladt el. A Próféta (s.a.w.) azt mondta a körülötte lévőknek:

56. Ahl-i Szunna: a szunna népe, vagyis azok, akik valóban a Kegyes Korán útját és Mohammed próféta (s.a.w.) példáját követik.
57. Lásd: Haythami, III, 271; Hamidullah, el-Vesaik, p. 367.
58. Lásd: Abu Davud, Menasik, 96

– *Megnyugvást talált, vagy megmenekültek tőle!*

– Allah Küldötte, mit értesz az alatt, hogy megnyugvást talált, vagy megmenekültek tőle? – kérdezték néhányan, akik nem értették a szavait.

– *A hívő szolga (a halállal) megszabadul az evilági nehézségektől és megpróbáltatásoktól, s Allah kegyelmében megnyugvást talál. Egy bűnös szolga halálával pedig az emberek, a városok, a növények és az állatok is megmenekülnek tőle* – válaszolta a Próféta (s.a.w.). (Bukhari, Rikak, 42)

A kérdések a sírban

Ennek a világnak az iskolájában minden embernek meg kell felelnie a szolgaság vizsgáján, s miután a neki kimért lélegzetek száma letelik, a sírjában mindenképpen ki lesz kérdezve. Ha valaki meghal, még ha tűzben égett is el, vízbe fulladt vagy felfalták a vadállatok, a Barzakh birodalmában át kell mennie a kikérdezésen.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Amikor a hívőt sírjába helyezik, angyalok jönnek hozzá (hogy kikérdezzék). Akkor a hívő tanúsítja, hogy nincs más istenség Allahon kívül, és hogy Mohammed Allah Küldötte. Ezt az állapotot írja le a Mindenható Allah szavaival:

„Megszilárdítja Allah azokat, akik hisznek, szilárd szóval, az evilági életben és a Túlvilágon. És Allah tévelygésbe engedi a bűnösöket. És Allah azt tesz, amit akar.” (Ábrahám, 14:27) (Bukhari, Cenaiz 87, Tefsir 14/2)

Hz. Oszmán (r.a.) elbeszélése szerint Allah Küldötte (s.a.w.) egy sír mellett állt, miután a halottat eltemették, és azt mondta:

„Kérjetek bocsánatot a testvéretek számára, és sikert Allah előtt! Mert ebben a pillanatban kérdezik ki őt.” (Abu Davud, Cenaiz, 69)

Az embert mindig aggasztja és foglalkoztatja minden ismeretlen téma. Kétségtelen, hogy ezek közül az egyik a sírbéli élet témája. Hiszen az ember nem ismeri a föld alatt történteket. Azonban Allah Küldötte (s.a.w.), aki azt mondta, hogy a sír *„egy kert a Paradicsom kertjei közül, vagy egy üreg a Tűz üregei közül*”, ezen túl is részletesen tájékoztatott minket a sír világáról.

Eszma bint Abu Bakr (r.a.) azt mondta:

„Egyszer Allah Küldötte (s.a.w.) a hutbában[59] a kérdésekről és kikérdezésről beszélt, ami az emberrel a sírban fog történni. Olyan érzékletesen beszélt a sír világáról, hogy a muszlimokból hatalmas kiáltás tört elő, és hangosan sírni kezdtek." (Bukhari, Cenaiz, 87)

Ezek a prófétai kifejezések pedig Allah Küldötte (s.a.w.) azon hadíszainak mondataiból származnak, amelyek a sír körülményeit írják le:

Hz. Anasz (r.a.) elbeszélése szerint Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Amikor a szolgát a sírjába tették, és a rokonai hátat fordítanak és hazatérnek (miközben a sírban fekvő holttest hallja a távozók léptének zaját, két angyal jön hozzá. Felültetik, és azt kérdezik tőle:

– Mit mondasz erről a Mohammed nevű emberről?

– Tanúsítom, hogy ő Allah szolgája és küldötte! – válaszolja a hívő.

Az angyalok azt mondják neki:

– Nézd, ez itt a helyed a Tűzben! De Allah a Kertre cserélte neked.

Az ember pedig (odanéz, és) látja mindkettőt.

(Katada (r.a.) elbeszélése szerint: ahogy nekünk mondta, a sírját 70 zirára[60] szélesítik ki, és rengeteg ajándékkal töltik meg. Ilyen kegyek és jó dolgok között lesz, amíg fel nem támad.)[61]

Ha az elhunyt hitetlen vagy képmutató volt, azt válaszolja (az angyalok kérdésére):

– Nem tudom. Én is azt mondtam, amit az emberek mondtak!

– Nem tudtad meg, nem értetted, nem is próbáltad kideríteni!

Aztán egy vas kalapáccsal sújtanak a fülei közé, és a csapás fájdalmától olyan kiáltás szakad ki belőle, hogy a hangját a (dzsinnekből és az emberekből álló) két világon kívül minden teremtmény hallja körülötte." (Bukhari, Cenaiz, 68, 87; Muslim, Cennet, 70; Abu Davud, Cenaiz, 78/3231; Nasai, Cenaiz, 110; Tirmidhi, Cenaiz, 70/1071)

59. Hutba: a pénteki imán mondott beszéd, prédikáció
60. Zirá: hosszmérték, a könyöktől a középső ujj végéig.
61. Muslim, Cennet, 70.

Egy másik hadísz azt is elmondja, hogy a két érkező angyal arca koromfekete, szeme égkék, a nevük pedig Munkár és Nakír.

❁

Egy másik hadísz szerint a Prófétánk (s.a.w.) azt mondta:

„A holttestet a sírba helyezik. Ha jóravaló volt, aggodalom és félelem nélkül felültetik és megkérdezik:

– Melyik valláson voltál?

– Az Iszlám valláson voltam! – feleli.

– És ki ez az ember? – kérdezik (Allah Küldöttével (s.a.w.) kapcsolatos véleményét).

– Mohammed, Allah Küldötte. Egyértelmű bizonyítékokat hozott el nekünk Allahtól, és mi hittünk benne!

– Láttad-e Allahot?

– Senki nem láthatja Allahot (ebben a világban)!

Aztán megnyílik előtte egy ablak a Tűzre. Az elhunyt odanéz, és látja, ahogy a Tűz lángjai (a hatalmas forróság és sokaságuk miatt) megtörnek és túlnyúlnak egymáson.

– Nézd a Tüzet, amitől Allah megmentett téged! – mondják neki.

Aztán megnyílik számára egy ablak a Kert felé, és látni fogja a Kert ékességeit és ajándékait.

– Ez a szép hely pedig a te lakhelyed! – mondják neki – Szilárd hited volt (ebben a világban), ezen a szilárd hiten haltál meg, és (az Ítélet Napján) insallah ezzel a hittel fogsz feltámadni![62]

A rossz embert pedig félelemben és rettegésben ültetik fel a sírjában, és megkérdezik:

62. Bár ahogy a hadísz is tudtunkra adja, a hívőt már a sírjában kikérdezik, és megmutatják végső helyét, a valódi elszámolás csak a Feltámadás beállta után következik. Akkor az ember ha csak egy porszemnyi jót vagy rosszat tett, meglátja majd a viszonzását. Hiszen a Kegyes Korán tudtunkra adja, hogy még a próféták is el lesznek számoltatva, akik pedig kétségtelenül a Paradicsom kertjébe fognak kerülni.

– Melyik valláson voltál?

– Nem tudom! – feleli.

– És ki ez az ember? – kérdezik (Allah Küldöttével (s.a.w.) kapcsolatos véleményét).

– Az emberek mondtak valamit róla, és én is azt mondtam. (vagyis: nem volt köze a vallási témákhoz, csak a tömeget követte, és átvette más emberek véleményét)

Akkor megnyílik számára egy ablak a Kert felé, és látni fogja a Kert ékességeit és ajándékait.

– Nézd a Kertet, amit Allah eltávolított tőled (mert nem hittél)! – mondják neki

Aztán megnyílik előtte egy ablak a Tűzre. Az elhunyt odanéz, és látja, ahogy a Tűz lángjai megtörnek és túlnyúlnak egymáson.

– Ez pedig a te helyed. Kétségben éltél (az Iszlámmal kapcsolatban), kétségben haltál meg, és insallah kétségben fogsz feltámadni! (Ibn Majah, Zuhd, 32. lásd még: Bukhari, Cenaiz, 68, 87; Muslim, Cennet, 70)

Egy másik hadísz arról szól, hogy az elhunytnak, ha a Kert népe közé tartozik, a Kert népének egy lakhelyét, ha a Tűz népéhez tartozik, akkor pedig a Tűz egyik üregét mutatják meg, és arról adnak hírt neki:

„*Ez a te (jövőbeli és örökkévaló) lakhelyed! Az Ítélet Napján Allah ide fog küldeni téged.*" (Bukhari, Cenaiz 90).

„*…amíg feltámad és odajut, így mutatják meg neki a lakhelyét.*" (Bukhari, Rikak 42).

Szintén a Prófétánk (s.a.w.) adott hírt arról, hogy az embert próbára teszik sírjában a hitével kapcsolatban, és kérdéseket tesznek fel neki:

„*Felfedetett nekem, hogy a sírotokban próbatételnek lesztek alávetve, mint a Dedzsál*[63] *próbatétele, vagy ahhoz hasonló nagyságú.*" (Bukhari, Vudu 37).

63. Dedzsál: a hamis messiás, aki az idők végén eljön majd, és a rossz útra hívja az embereket, olyan meggyőző erővel, hogy a legtöbben követni fogják őt.

Ezzel a hadísszal Allah Küldötte (s.a.w.) a sírban történő kikérdezés nehézségére és félelmetességére hívta fel a figyelmet.

❁

Vászile ibnu'l Eszka (r.a.) azt beszélte el:

Allah Küldötte (s.a.w.) egy muszlim temetési imáját vezette. Hallottam, hogy utána így fohászkodott:

„Ó, Allah, ez az ember, ennek meg ennek a fia Rád bízatott, és a Te oltalmad alatt áll. Védd meg őt a sír megpróbáltatásaitól és a Tűz kínzásától! Bizony, Te szavahihető és dicséretre méltó vagy.

Ó, Allah, bocsáss meg neki, és irgalmazz! Bizony, Te vagy a Megbocsátó, az Irgalmas…" (Abu Davud, Cenaiz, 56; Ibn Majah, Cenaiz, 23)

❁

Milyen hatalmas boldogság, ha valaki a Mindenható Allah kegyelmében részesül! Ezért Máruf-i Kerhit megkérdezte egy barátja:

– Máruf! Mi az, ami ilyen szintű istenszolgálatra serkent téged?

Ő azonban csak hallgatott, de a barátja nem hagyta annyiban, és megkérdezte:

– A halálra emlékezel, és azért?

– Mi a halál, amiről beszélsz…

– Akkor a sír és a Barzakh birodalma?

– Mi a sír, amiről beszélsz…

A barátja ekkor sem engedett:

– A félelem a Tűztől, vagy a Kert reménye?

Erre Máruf-i Kerhi ezt a nagyszerű választ adta:

– És mik ezek? Mindezeket, amiről beszéltél, egy olyan hatalmas Úr tartja a kezében, hogy ha valódi szeretetet és vágyakozást érzel Iránta, akkor elfelejted mindazt, amiről eddig beszéltél! Olyan megismerés és szeretet születik közted és Allah között, ami által Ő megvéd mindentől, amit eddig említettél![64]

64. Babanzade Ahmed Naim, Islam Ahlakin Esaslari, Istanbul 1963, p. 66.

A sír kínjai

A Láthatatlan egyik érzékszervekkel és ésszel fel nem fogható, de kinyilatkoztatás útján bizonyos jelensége a sír kínzása. A sír kínjai azok a kínok, amelyek az Allah parancsainak nem engedelmeskedő emberekre várnak haláluktól a Feltámadásig. Egyes hadíszok ezeket a kínokat a „sír megpróbáltatásaiként" is említik.

Szád ibn Abu Vakkasz (r.a.) elbeszélése szerint Allah Küldötte (s.a.w.) az imák után ezzel a fohásszal keresett menedéket a Mindenható Allahnál:

„Allah, Nálad keresek menedéket a gyávaságtól és a zsugoriságtól! Nálad veszek menedéket a rossz öregségtől. Nálad keresek menedéket az evilági megpróbáltatásoktól, és Nálad keresek menedéket a sír megpróbáltatásaitól!" (Bukhari, Cihad 25; Deavat 37, 41, 44)

A Mindenható Allah azt mondja a sír kínjaival kapcsolatban:

„És ha látnád a bűnösöket a halál kínjaiban, ahogy az angyalok kinyújtják a kezüket: „Adjátok ki a lelketeket! Ma megkapjátok a fizetségeteket, megalázó büntetéssel, azért, mert az igazságon kívül mást mondtatok Allahról, és fennhéjázók voltatok az Ő jeleivel szemben." ***(A jószágok, 6:93)***

„És bizony, azoknak, akik rosszat cselekednek, büntetés jár ezen (a túlvilági büntetésen) kívül is, de a legtöbbjük nem tudja." ***(A hegy, 52:47)***

„És a körülöttetek lévő sivatagi arabok közül és Medina népéből is vannak képmutatók. Te nem ismered őket, de Mi ismerjük őket. Kétszer fogjuk megbüntetni őket, aztán egy hatalmas büntetésbe vitetnek vissza." ***(A bűnbánat, 9:101)***

Az ahl-i szunna tudósai szerint azok az áják, amelyek tudtunkra adják, hogy Fáraó és támogatói reggel-este a tűznek vannak kitéve, az Ítélet Napján pedig a legsúlyosabb büntetésben részesülnek[65], illetve hogy Noé népe a megfulladás után a tűzbe vettetett[66], szintén a sír kínzásának bizonyítékai.

65. Lásd: A hívő, 40:46
66. Lásd: Noé, 71:25

A hadíszok pedig tudtunkra adják, hogy a pletyka és rágalmazás[67], a halott hangos lamentálással való siratása[68], a halálig ki nem fizetett adósság[69], a hazugság, házasságtörés, a kamat felélése és az alkohol fogyasztása[70] is olyan tiltott cselekedetek, amelyek a sír kínzását eredményezhetik.

Hz. Aisa (r.a.) azt mondta:

„Nem láttam Allah Küldöttét (s.a.w.) úgy imádkozni, hogy utána ne keresett volna menedéket Allahnál a sír kínjaitól." (Bukhari, Cenaiz, 87)

A nemes Társak közül Abu Dzsuhafa, Berá ibn Ázib és Abu Ajjúb Al-Anszári (r.a.) azt mondta:

Egyszer Allah Küldötte (s.a.w.) napnyugta után kiment Medinán kívülre. Egy hangot hallott, és azt mondta:

„*A zsidók kínoztatnak a sírjaikban.*" (Bukhari, Cenaiz, 88; Muslim, Cennet 69)

Minderről eszünkbe juthat egy kérdés:

„Hogy lehet, hogy semmilyen nyomot vagy bizonyítékot nem láttunk a halott testén a sír kínzásával kapcsolatban? Hogyan ültetik fel a sírjában, hogyan kérdezik ki, vagy egyesek hogyan kínoznak vas kalapáccsal?"

Erre azt felelhetjük:

„Ez egyáltalán nem lehetetlen. Hiszen ebben a világban is van ehhez hasonló jelenség. Például, ha valaki alszik, álmában megéli az érzelmeket, ízeket, míg ha ott van mellette valaki, semmit nem érez ezekből. Hasonlóképpen, egy ébren lévő személy is érezhet boldogságot vagy szomorúságot egy hallott szó vagy benne felmerülő gondolat miatt, de a mellette lévők mindebből mit sem érzékelnek."

Zaid ibn Thabit (r.a.) azt beszélte el:

67. Lásd: Musnad, I, 225, Bukhari, Cenaiz, 88
68. Lásd: Bukhari, Cenaiz 33; Muslim, Cenaiz, 16-28)
69. Lásd: Ibn Majah, Sadakat, 12.
70. Lásd: Bukhari, Cenaiz 92, Tabir 48

Allah Küldötte (s.a.w.) a Bani Nedzsár egyik kertjében volt. Az öszvérén ült, mi pedig mellette álltunk. Az öszvér hirtelen megugrott, a Próféta (s.a.w.) pedig leesett a hátáról. Akkor láttuk, hogy előttünk négy, öt vagy hat sír volt.

Allah Küldötte (s.a.w.) megkérdezte:

– *Tudjátok, hogy kik ezeknek a síroknak a lakói?*

– Én tudom! – mondta a kert egyik tulajdonosa.

– *Mikor haltak meg?* – kérdezte a Próféta (s.a.w.).

– Még a Tudatlanság Korában – felelte az ember, mire Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

– *Ez a közösség megpróbáltatásoknak lesz kitéve a sírjában! Ha nem félnék attól, hogy nem fogjátok eltemetni egymást, fohászkodnék Allahhoz, hogy ti is halljátok a sír kínjainak hangját, amiket én hallok!*

Aztán áldott arcát felénk fordította, és azt mondta:

– *Keressetek menedéket Allahnál a Tűz kínjaitól!*

A Társai azt mondták erre:

– Allahnál keresünk menedéket a Tűz kínjaitól!

– *Keressetek menedéket Allahnál a sír kínjaitól!* – mondta a Próféta (s.a.w.).

A Társai azt mondták:

– Allahnál keresünk menedéket a Sír kínjaitól!

– *Keressetek menedéket Allahnál a nyilvánvaló és rejtett próbatételektől!* – mondta a Próféta (s.a.w.).

A Társai azt mondták:

– Allahnál keresünk menedéket a nyilvánvaló és rejtett próbatételektől!

– *Keressetek menedéket Allahnál a Dedzsál próbatételétől!* – mondta a Próféta (s.a.w.).

A Társai azt mondták:

– Allahnál keresünk menedéket a Dedzsál próbatételétől! (Muslim, Cennet, 67)

Ibn Abbasz (r.a.) azt beszélte el:

„Amikor Allah Küldötte (s.a.w.) egy medinai kertből ment ki, két ember hangját hallotta, akik sírjukban kínzást szenvedtek el. Azt mondta:

– Ez a kettő olyan bűnért szenvedi el a kínzásokat, amit ők maguk nem is gondoltak nagy dolognak. Pedig a bűnök nagyok voltak. Az egyik nem ügyelt, hogy a vizelete be ne szennyezze, a másik pedig pletykálkodott.

Aztán egy friss datolyaágat kért, kettétörte, s az egyik darabot az egyik, a másikat a másik sír fejéhez szúrta le, és azt mondta:

– Remélem, hogy amíg ezek el nem száradnak, megkönnyíttetik nekik a kínzás." (Bukhari, Edeb 49, Vudu 55-56, Cenaiz 82)[71]

A Társak közül Abu Darda (r.a.) azt mondta:

„Te sír! Milyen néma vagy kívülről, de milyen szörnyű félelmekkel teli belülről!"

❁

Dzsábir ibn Abdullah (r.a.) azt beszélte el:

„Amikor Szád ibn Muáz (r.a.) meghalt, Allah Küldöttével (s.a.w.) együtt mentünk el hozzá. Miután Allah Küldötte (s.a.w.) a temetési imát vezette, Szádot a sírba tették, betemették és elrendezték rajta a földet. Ezután Allah Küldötte (s.a.w.) hosszú ideig Allahról emlékezett meg, s mi is vele. Aztán tekbirt[72] mondott, és mi is vele. Később megkérdeztük:

– Allah Küldötte, miért emlékeztél meg Allahról, aztán miért mondtál tekbirt?

– A sír még ezt a jóravaló szolgát is összeszorította, amíg Allah tágassá nem tette számára! – felelte a Próféta (s.a.w.)." (Ahmad, III, 360, 377)

Ibn Abbasz (r.a.) pedig azt beszélte el:

Miután Szád ibn Muázt (r.a.) eltemettük, Allah Küldötte (s.a.w.) leült a sírja mellett, és azt mondta:

71. Lásd még: Muslim, Taharet 111; Abu Davud, Taharet 11; Tirmidhi, Taharet 53; Nasai, Taharet 26; Cenaiz, 116; Ibn Majah, Taharet 26.
72. Tekbir: az „Allahu akbar", Allah mindennél nagyobb kifejezés.

„Ha lenne bárki, aki megmenekülhet a sír megpróbáltatásaitól és a kikérdezéstől, Muáz lett volna az! De a sír még őt is összeszorította, amíg Allah a kegyelmével tágassá nem tette számára." (Tabarani, Al-Mu'cemu'l-Kebir, X, 334; Haythami, III, 46)

A Szamura ibn Dzsundub (r.a.) által elbeszélt hadísz arról is hírt ad, hogy milyen bűnök miatt milyen kínzásnak lesz kitéve az ember a sírban:

Allah Küldötte (s.a.w.) szokása volt megkérdezni a Társait, hogy láttak-e valamilyen álmot az éjjel, s aztán megmagyarázta álmaikat. Egy reggel azt mondta nekünk:

Ma éjjel álmomban ketten (Gábriel és Mikáil) jöttek el hozzám, felkeltettek, és azt mondták: menjünk. Elindultam velük. Odaértünk egy oldalán fekvő emberhez. Egy másik ember egy hatalmas sziklával ütötte a fejét. Amikor a kő betörte az ember fejét, elgurult az egyik oldalra, az ember pedig utánament, felvette és visszahozta. Mire visszatért, a földön fekvő feje begyógyult, ő pedig ismét lesújtott rá és összezúzta.

– Magasztos Allah! Mi történik ezekkel az emberekkel? – kérdeztem az angyalokat.

– Menj, menj tovább! – mondták az angyalok.

Továbbmentünk, és egy háton fekvő emberhez értünk. Egy másik ember egy vaskalapáccsal állt a fejénél, a fekvő ember egyik oldaláról ráütött a kalapáccsal, hogy az orra és a szeme egészen a tarkójáig kettéhasadt, majd átment a másik oldalára, és ugyanúgy ráütött. Amíg a feje egyik oldalára ütött, a másik fele begyógyult, és visszatért az eredeti állapotába, így folyamatosan ütötte a fekvő ember fejét.

– Magasztos Allah! Mi történik ezekkel az emberekkel? – kérdeztem az angyalokat.

– Ne kérdezz semmit, menj tovább! – mondták az angyalok.

Továbbmentünk, és egy kemencéhez hasonló építményhez értünk, ahol leírhatatlan kiáltások, sikolyok keveredtek egymással. Láttuk, hogy a belsejében meztelen férfiak és nők serege van alulról lángok nyaldosták őket, ők pedig sikoltoztak és üvöltöttek.

– Mi történik velük? – kérdeztem.

– Menj, menj tovább! – mondták az angyalok.

Továbbmentünk, és egy vérből való folyóhoz értünk. A folyóban egy ember úszott, egy másik a partról pedig számtalan követ dobált rá. Ha a folyóban lévő ki akart jönni, követ dobott a szájába, így fordította vissza.

– Mi történik ezekkel az emberekkel? – kérdeztem az angyalokat.

– Ne kérdezz semmit, menj tovább! – mondták az angyalok.

Továbbmentünk, és odaértünk egy rút emberhez, aki mintha minden emberek legcsúfabbika lett volna. Az ember folyton tüzet gyújtott és körülötte téblábolt.

– Ki ez az ember? – kérdeztem.

– Menj, menj tovább! – mondták az angyalok.

Továbbmentünk, s elértünk egy tágas, smaragdzöld kerthez, amely tele volt a tavasz minden virágával. A kert közepén egy igen magas termetű ember volt, olyan magas, hogy az égbe nyúló fejét nem is láttam. Körülötte pedig annyi gyermek volt, amennyit még életemben nem láttam.

– Ki ez az ember s ezek a gyermekek? – kérdeztem.

– Menj, menj tovább! – mondták az angyalok.

Továbbmentünk, és egy nagy erdőhöz értünk, amilyen szépet és nagyot még sosem láttam. A kísérőim azt mondták: menj oda! Együtt beléptünk, s egy várost találtunk, amelynek a téglái aranyból és ezüstből voltak. A város kapujához érve kértük, hogy nyissák ki. A kapu kinyílt, és beléptünk. Ott olyan emberekkel találkoztunk, akiknek a teste egyik fele olyan gyönyörű volt, amilyet még soha nem láttam, a másik fele pedig olyan csúf, amilyet még soha nem láttam. A két kísérőm azt mondta nekik:

– Menjetek bele ebbe a folyóba!

És mit láttam! Egy hófehér vizű szélesen hömpölygő folyót. Az emberek bementek a folyóba, aztán odajöttek hozzánk, és láttam, hogy a rútságuk teljesen eltűnt, és mind gyönyörűek voltak.

A két kísérőm azt mondta:

– Ez itt az Adn Kertje, ez pedig a te lakhelyed!

Felnéztem, és láttam egy palotát, amely a fehér felhőkhöz volt hasonló.

– Allah adjon nektek minden jót! Engedjetek belépni oda! – mondtam.

– Nem, most még nem! Később fogsz oda belépni – válaszolták.

Én azt mondtam nekik:

– Félelmetes dolgokat láttam ma. Mi a látottak jelentése?

– Elmondjuk neked – felelték. – Az elsőként látott ember, akinek a fejét kővel zúzták szét, megtanulta a Koránt, de aztán elhagyta, és aludt, hagyva, hogy a kötelező imák ideje elmúljon.

Akinek az orrát és szemét kalapáccsal hasították szét, a házból kimenve hazugságokat terjesztett az emberek között.

(Más elbeszélés szerint: Egy hazug volt, aki folyton hazudott ebben a világban. A hazugságai átfogták az egész horizontot. Ezt a hazugot a Feltámadásig így fogják kínozni.)

A meztelen férfiak és nők, akik a kemencében voltak, házasságtörést követtek el.

Aki a vérfolyóban úszott, és köveket kellett nyelnie, kamatot szedett.

Aki a tűz körül járkált, Málik volt, a Pokol őre.

A kertben a magas termetű ember Ábrahám próféta (a.s.) volt, a gyermekek körülötte pedig azok a kicsik, akik gyermekként, az Iszlám tiszta természetével haltak meg.

Az egyik jelen lévő muszlim azt mondta:

– Allah Küldötte! Közéjük tartoznak a társítók gyermekei is?

– *A társítók gyermekei is közéjük tartoznak* – mondta a Próféta (s.a.w.), és így folytatta:

– *Azok az emberek, akiknek a teste egyik fele szép, a másik csúf volt, olyanok voltak, akik a jótetteik mellett rossztetteket is cselekedtek, Allah azonban megbocsátott nekik.*" (Bukhari, Ta'bir 48, Cenaiz 93, Teheccud 12, Buyu 2, Juhad 4, Beď u'l-Halk 6, Enbiya 8, Tefsir 9/15, Edeb 69; Tirmidhi, Ru'ya, 10/2295)

Vagyis a Mindenható Allah az Ő akarata szerint megbocsát bűnös szolgáinak, és nem bünteti meg őket, vagy egy idő után véget vethet kínjaiknak.

Azonban egy muszlim soha nem lehet biztos abban, hogy megbocsátást fog nyerni. Hiszen a Mindenható Allah a prófétákon kívül senkinek nem adott erre garanciát. Ezért a szolgának folyamatosan a bűnbánat és bocsánatkérés állapotában kell lennie, s a bűnöktől tartózkodva jótettekre kell törekednie.

Mejmun ibn Mihran azt beszélte el:

Omár ibn Abdulazizzal (r.a.) egy temetőbe mentünk. A sírokat meglátva szomorúság öntötte el, majd hozzám fordult, és azt mondta:

– Ej, Mejmun! Ezek az ősapáim sírjai. Olyanok, mintha sosem éltek volna ebben a világban. Nézd csak, a föld alá kerültek, már a sírjaik is régiek, a föld már felfalta a testüket.

Aztán könnyes szemmel az egyik sírra nézett, és azt mondta:

– Allahra, el sem tudok képzelni nagyobb kegyet, mint ha valaki úgy térhetne a sírjába, hogy biztonságban van a sír kínjaitól! (Ihya, IV, 868)

Hogyan menekülhetünk meg a sír kínjaitól?

A Prófétánk (s.a.w.) így fohászkodott:

„Uram, Nálad keresek menedéket a sír kínzásától, és a Tűz kínzásától, és az élet és a halál megpróbáltatásaitól, és a Dedzsál próbatételétől!"[73]

Ezzel a fohásszal keresett menedéket a Mindenható Allahnál négy dologtól, s nekünk, az ummájának is azt tanácsolta, hogy ezektől Allahnál vegyünk menedéket.

A sírjában senki nem talál majd mást, csak a cselekedeteit, amelyeket ebben a világban végzett. Ezért a rossztettek megaláztatást jelentenek majd neki, a jótettek viszont jó barátai és védelmezői lesznek.

Allah Küldötte (s.a.w.) egy hadíszban azt mondta:

„Amikor az ember a sírjába került, ha hívő volt, körbeveszik a jócselekedetei, mint az ima és a böjt. Ha az angyal az ima oldaláról akar közelíteni hozzá, az ima visszafordítja, ha a böjt oldaláról akar közelíteni, a böjt fordítja vissza.

73. Bukhari, Cenaiz, 88; Muslim, Mesacid, 128-134.

Az angyal távolról szól hozzá, hogy keljen fel. Ő pedig felül azon a helyen, ahova fektették.

Ha a sírba került hitetlen vagy bűnös volt, nincs semmi (istenszolgálat vagy jótett) közte és a (kínzás) angyala között, ami megállítsa…" (Ahmad, VI, 352. V. ö. Haythami, III, 51-52)

„Amikor az elhunytat a sírjába fektetik, eljön (a kínzás) angyala. Ha a feje felől próbál közelíteni (az elhunythoz), a Korán-recitálásai nem engedik, ha a keze felől próbál közelíteni, a zakátja és az adományai nem engedik. Ha a lába felől akar közelíteni, a mecset felé tett lépései megakadályozzák. A türelem is hatalmas pajzsot jelent számára. Az angyal azt mondja: „Ha valami hiányosságot találtam volna, a halott mellé jutottam volna!" (Haythami, III, 52)

Az Uralom (67.) című szúra gyakori olvasása is segít megmenekülni a sír kínzásától, hiszen Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta róla, hogy ez *mania*, vagyis a sír kínzását megakadályozó, az embert a sír kínjaitól megmentő dolog.[74]

Tudjuk azt is, hogy a Prófétánk (s.a.w.) nem feküdt le aludni anélkül, hogy a Leborulás (32.) és az Uralom című szúrákat olvasta volna. (Tirmidhi, Fedailu'l-Kuran, 9/2892)

A tábiun generációjához tartozó Tavusz ibn Kejszan (r.a.) azt mondta:

„Ez a két szúra a Korán összes többi szúrájánál hetven jótettel többet ér." (Tirmidhi, Fedailu'l-Kuran, 9/2892)

Emellett azt is elbeszélték, hogy ha valakinek halálos betegsége van, melynek során sokat recitálja az Ikhlasz (112.) szúrát, az megmenti a sír kínjaitól.[75]

A sír ajándékai

Azok a jóravaló hívők, akik múlandó evilági életüket az örökkévalóság tőkéjévé teszik azáltal, hogy szilárdan kitartanak a Mindenható Allah parancsainak követésében, a sírjukban kegyeket és ajándékokat kapnak Uruktól, olyan módon, ahogy Allah akarja, és amit csak Ő ismer.

Ata Al-Khoraszani azt mondta:

74. Lásd: Tirmidhi, Fedailu'l-Kuran, 9/2890; Hakim, II, 540/3839; Haythami, VII, 128.
75. Imám Sáráni, Ölüm, Kiyamet, Ahiret, Bedir Yay. P. 102, 130.

„Allah akkor gyakorolja a legnagyobb kegyet szolgája iránt, amikor a sírjába tették, és a hozzátartozói elválnak tőle." (Kurtubi, Tezkire, p. 345)

A következőket említhetjük az ajándékok és kegyek kapcsán, amiket a hívő a sírjában kap:

A hívő sírja tágassá lesz téve, megtelik ajándékokkal és egy kertté válik a Paradicsom kertjei közül. A hívőnek megmutatják a kertbéli lakhelyét. A próféták és a mártírok azonnal meg is kapják a Kert ellátását.

Allah Küldötte (s.a.w.) tájékoztatott minket arról, hogy a próféták élnek a sírjukban, és imádkoznak ott.[76] Az Iszra[77] és a Mirádzs[78] során látta Mózes prófétát (a.s.), Jézus prófétát (a.s.) és Ábrahám prófétát (a.s.) imádkozni, s amikor eljött az imaidő, Mohammed próféta (s.a.w.) vezette az imát a többi prófétának. (Lásd: Muslim, Iman, 278)

A hadíszokban az áll:

„*A próféták élnek a sírjukban, és ott imádkoznak.*" (Haythami, VIII, 211)

„*Az Iszra éjszakáján egy vörös homokdomb mellett találkoztam Mózessel (a.s.). Felkelt a sírjából, és imádkozott.*" (Muslim, Fedail, 164)

Vannak a hívők között is olyanok, akiknek megadatott ez a kegy, Sejban ibn Dzsiszr azt beszélte el az apjától:

„Allahra esküszöm, Akin kívül nincsen más istenség, hogy én helyeztem a sírjába Szábit Al-Bunánit (aki 40 éven át Hz. Anasz tanítványa volt). Ott volt velem Humaid At-Tavil vagy valaki más is. A sírt téglákkal zártuk le, egy tégla leesett, és mit láttam: Szábit imádkozott a sírjában!

– Nézzétek! – mondtam a körülöttem állóknak. Ő pedig azt mondta:

– Hallgass!

Amikor a sírt elrendeztük, és végeztünk, elmentünk Szábit lányához, és megkérdeztük:

– Míg apád életben volt, milyen cselekedetet végzett legtöbbet?

76. Lásd: Muslim, Iman, 278. V. ö. Abu Nuaym, Hilye, II, 319; Ibnu'l-Cezi, Sifatu's-Safve, II, 263.
77. Iszra: Allah Küldötte (s.a.w.) éjszakai utazása Mekkából Jeruzsálembe
78. Mirádzs: Mohammed próféta (s.a.w.) felemelkedése Allah színe elé

– Mit láttatok? – kérdezte. Mikor elmondtuk a látottakat, Szábit lánya azt mondta:

– Apám ötven éven át minden éjjel felkelt a tahadzsud imára. Amikor eljött a szeher[79] ideje, így fohászkodott: „Uram, ha megadtad valakinek a szolgáid közül, hogy a sírjában imádkozhasson, add meg nekem is!" (Abu Nuaym, Hilye, II, 319; Ibnu'l-Cevzi, Sifatu's-Safve, III, 263)

Az elhunyt embernek már nem marad semmilyen kötelessége, így az ilyen ima, amit a próféták és néhány igaz szolga imádkozik, valóban az istenszolgálat szeretetéből és a spirituális örömből végzett ima.

Más hadíszok szerint Allah Küldötte (s.a.w.) látta, hogy egyes próféták zarándoklatra jöttek és körbejárták a Kábát.[80]

A sírban kapott másik kegy annak következményeként nyilvánul meg, ha valaki életében sokat foglalkozott a Kegyes Koránnal. Abu Szaid Al-Khudri (r.a.) azt mondta:

„Aki a Koránt recitálja, (és, bár valódi őszinteséggel és erőfeszítéssel törekszik) de nem tudta kívülről megtanulni, annak a sírjába egy angyal jön, és megtanítja őt, és a szolga úgy áll Allah elé, hogy megtanulta a Koránt."[81]

Haszan Baszri azt mondta:

„A hozzám eljutott hír szerint egy hívő úgy hal meg, hogy (bár nagyon akarta és próbálta, de) nem sikerült kívülről megtanulnia a Koránt, a megőrző angyaloknak megparancsoltatik, hogy tanítsák meg neki a Koránt a sírjában. Így a Feltámadás Napján a Mindenható Allah a Korán népével együtt támasztja fel őt."[82]

Az elbeszélések szerint akik Szábit Al-Bunani sírjához mentek szeher idején, hallották onnan a Korán-recitálás hangját.[83]

79. Szeher: a hajnal előtti órák, az éjszaka utolsó harmada.
80. Bukhari, Libas, 68; Muslim, Iman, 268; Ahmed, I, 232; Hakim, II, 638/4123
81. Suyuti, Busra'l-Keib bi-Likai'l-Habib, Damaszkusz, 1425, p. 48.
82. Suyuti, Busra'l-Keib bi-Likai'l-Habib, p. 48; Bursevi, Ruhu'l-Beyan, [Nisa, 100].
83. Abu Nuaym, Hilye, II, 319; Ibnu'l-Cezi, Sifatu's-Safve, II, 263.

Itt meg kell jegyeznünk, hogy számos vita folyt arról, hogy az ember fizikailag vagy spirituálisan érzi a sírban töltött élet során bekövetkező kínzásokat vagy örömöket.

A szalafi tudósok szerint a sírbéli élet tulajdonságait és milyenségét nem lehet pontosan meghatározni, s vannak köztük olyanok, akik szerint a sírbéli életet kizárólag fizikailag tapasztaljuk meg, míg mások szerint kizárólag spirituálisan.

Ibn Hazm és Ibn Kayyim Al-Jawziya szerint a sírbéli élet során a kínzásokat vagy örömöket csak spirituálisan lehet megtapasztalni.

Az ahl-i szunna tudósok többsége szerint a sírban a kikérdezés, a szenvedés vagy öröm a testre és a lélekre is irányul. Hiszen egyes hadíszok elmondják, hogy a kikérdezés során a lélek visszatér a testbe. (Lásd: Abu Davud, Sunnet, 23)

Az Asari és Maturidi[84] tudósok többsége szerint a halott testében annyi élet lesz teremtve, hogy képes legyen érzékelni a kínzások fájdalmát vagy az ajándékok örömét, de azt nem mondják, hogy a lélek teljes mértékben visszatér a testbe, és kijelentik: a sírbéli élet kapcsán nem tudhatunk konkrétumokat. A holttesten nem látszanak a kínzások vagy az ajándékok nyomai, mivel a fizikai érzékszervek nem képesek a sír világát érzékelni.

Vagyis a sír életének milyenségét teljes és átfogó jelentésében csak a megélésekor képes az ember felfogni. A Kegyes Korán és a szunna ezzel kapcsolatos kijelentései evilági fogalmakkal, az emberi elme számára érthető módon magyarázzák, de a valódi milyenségének megértése túl van az emberi elme felfogóképességének határán. Tehát a hívő feladata az, hogy ne a sírbéli élet pontos mibenlétét kutassa, hanem amíg teheti, készüljön fel rá. Ahogy Allah Küldötte (s.a.w.) mondta, mikor egy Társa megkérdezte tőle, hogy mikor lesz az Ítélet Napja:

– *Te mivel készültél fel rá?*[85]

Vagyis a hívő feladata az, hogy ne azzal foglalkozzon, ami a sírbéli és túlvilági élet kapcsán nem az ő felelőssége, hanem az ő kötelességét jelentő felkészülés érdekében tegyen erőfeszítéseket.

84. Asari és Maturidi: az ahl-i szunna tudósok két fő gondolati irányzata.
85. Lásd: Muslim, Birr, 163.

Ahogy az ember erre a világra érkeztéig is különböző birodalmakat jár be, halálával is egy teljesen más birodalomba fog születni. Talán a Túlvilág is egy teljesen más birodalom a sírhoz képest. Urunk pedig minden birodalomban másféle tulajdonságokat, más érzékeket és felfogóképességet ad nekünk.

Tehát minden ilyen, az emberi tudást és felfogóképességet meghaladó témában a leghelyesebb az, ha azt mondjuk: „a Láthatatlant nem ismeri más, csak Allah", és „Allah tudja az igazat", és a szavakat a csend végtelenségére cseréljük.

Akik teste nem porlad el a sírban

A Mindenható Allah porból teremtette az embert[86], s élete során a földből származó élelemmel táplálja. Halála után az ember pedig ismét porrá válik. Ahogy a Mindenható Allah mondja:

„Abból (a porból) teremtettünk benneteket, és abba fogunk visszatéríteni, és abból fogunk előhozni benneteket még egyszer." ***(Ta Ha, 20:55)***

Ez az igazság azt jelenti, hogy az ember teste ebben a világban múlandónak lett teremtve. Mivel anyagi felépítése alapvetően a földé, sírjában ismét földdé lesz, vagyis lényegében visszatér a földbe.

Azonban a Mindenható Allah különleges kegyeként egyes szolgái teste a Barzakh birodalmában nem romlik meg, és nem porlad el, hanem teljes valójában megőriztetik. Ez elsősorban a próféták kiváltsága.

Ausz ibn Ausz (r.a.) elbeszélése szerint Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

– A napjaitok közül a legjobb a péntek. Ezért ezen a napon küldjetek rám sok áldást és köszöntést! Mert az áldásaitokat és köszöntéseiteket átadják nekem.

– Allah Küldötte, ha már meghaltál, és a testedből nem maradt semmi, hogyan adják át neked az áldásokat és köszöntéseket?

Erre Allah Küldötte (s.a.w.) így tájékoztatott a Mindenható Allah prófétái iránti kegyéről:

– A Mindenható Allah megtiltotta a földnek, hogy feleméssze a próféták testét! (Abu Davud, Salat, 201/1047, Vitr 26; Lásd még: Nasai, Jumah, 5)

86. ***„És az Ő jelei között van, hogy megteremtett benneteket porból" (A rómaiak, 30:20)***

Egy másik elbeszélés szerint azt mondta:

– Igen, a halálom után is elérnek hozzám az áldásaitok és köszöntéseitek! A Mindenható Allah megtiltotta a földnek, hogy feleméssze a próféták testét. Allah prófétái élnek, és folyamatosan ellátásban részesülnek. (Ibn Majah, Cenaiz, 65)

Több élő tanúja is volt annak, hogy a próféták teste nem porlad el. A közelmúltban, amikor a Dıyarbakıri-síkság nagy részét öntöző Tigris-víztározót építették a Tigris folyón, át kellett helyezni Eljesza (a.s.) és utódja és unokatestvére, Zulkifl (a.s.) sírját. Az áthelyezés során megnyitották ennek a két prófétának az elbeszélések szerint 3200 éves sírját, és a testüket egy közeli hegyen új sírba helyezték át. Az áthelyezést végzők szilárd tanúságtétele szerint mindkét próféta teste olyan volt, mintha élnének.[87]

Egy másik csoport, akiknek a testét nem emészti fel a föld azoké, akik mártírhalált haltak Allah útján. Napjainkban is több helyen találnak olyan mártírokat a sírjukban, akiknek a teste teljes épségben maradt.

A Kegyes Korán azt mondja:

„És ne gondold azokról, akiket megöltek Allah útján, hogy halottak. Nem! Ők élnek, és Uruknál van ellátásuk. Örvendenek annak, amit Allah adott nekik a kegyéből, és jó híreket kapnak azokról, akik még nem csatlakoztak hozzájuk, hanem hátrahagyattak: hogy nem kell majd félniük, és nem fognak szomorkodni." ***(Imrán családja, 3:169-170)***

Kétségtelen, hogy a próféták elevensége a mártírokénál sokkal magasabb szintű.

A prófétákon és mártírokon kívül vannak olyan jóravaló igazak, akik szíve az Allah és a Küldötte (s.a.w.) iránti szeretettel volt teli, egész életükben tartózkodtak a tiltott és kétséges dolgoktól, mindig helál étellel táplálkoztak, s az istenfélelemre alapozva a lehető legjobban szolgálták Allahot, s közülük is vannak olyanok, akiknek a teste nem porladt el a földben, amiről a továbbadott és személyes tanúsítások alapján is meggyőződhetünk.

87. Az esemény részletei kapcsán lásd: Altınoluk folyóirat, 2014, 341. szám 48. oldal

Hz. Aisa (r.a.) szobájának fala Valid ibn Abdulmalik idejében Allah Küldötte (s.a.w.) és a Társai sírjára omlott. Elkezdték újjáépíteni a falat, de eközben egy lábat pillantottak meg. Mindenki elszörnyedt és megrémült, mert azt hitték, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) áldott lába az. Azonban odajött Urva ibn Zubair (r.a.), és azt mondta:

„Nem, ez nem Allah Küldötte (s.a.w.) áldott lába. Ez Hz. Omár (r.a.) lába." (Bukhari, Cenaiz, 96)

❁

Dzsábir ibn Abdullah (r.a.) azt beszélte el:

„Az uhudi csata előtti estén apám magához hívott, és azt mondta:

– Azt hiszem, én leszek az első mártír a Próféta (s.a.w.) Társai közül. Allah Küldöttén (s.a.w.) kívül te vagy számomra a legértékesebb dolog, amit hátrahagyok! Vannak adósságaim, fizesd ki őket! Bánj mindig jól a testvéreiddel!

Reggel apám lett az első ember, aki hősi halált halt a csatában. Egy másik mártírral közös sírba temettük el. De később nem bírtam elviselni a gondolatot, hogy mással nyugszik egy közös sírban. Hat hónappal később kihantoltam őt a sírjából. És mit láttam: a füle egy kis részén kívül az egész teste ugyanolyan ép volt, mint azon a napon, amikor a sírjába tettem. Utána ismét eltemettem őt, egy saját sírba." (Bukhari, Cenaiz, 78)

Ilyen rendkívüli a jóravaló, igaz hívők állapota!

❁

Szintén az uhudi mártírok közül Amr ibn Dzsamuh-t és Abdullah ibn Amrt (r.a.) közös sírba temették el. Azonban később a helyet, ahol a sírjuk volt, rendszeresen elöntötte az árvíz. Ezért a sírokat át kellett helyezni. Felnyitották a sírt, és látták, hogy a testük nem változott semmit, mintha csak előző nap haltak volna meg.

Sőt, egyikük a mártírhalál előtt megsebesült, a kezét a sebére tették, és úgy temették el. Az újratemetésnél a kezét elvették a sebről, és az oldala mellett akarták kinyújtani, de a kéz visszament a sebre. Az uhudi csata és a sírok felnyitása között pontosan 46 esztendő telt el. (Muwatta, Jihad 49)

A mártírok teste nem volt merev, mikor felemelték őket, ugyanúgy hajlott, mint az élőké, mintha a vérkeringésük nem szűnt volna meg. Amikor az egyik mártír lábát véletlenül megkarcolták egy ásóval, rögtön vérezni kezdett. (Abdu'r-Razzak, Musannef, III, 547)

A közelmúlt történelméből vett példa az olyan igaz, életét a Mindenható Allah megelégedése szerint leélő szolgára, akinek teste nem porladt el a sírban, egy adanai, háfiz[88] müezzin[89]. Allah barátai közül Mahmud Sami Ramazanoğlu elbeszélte, hogy személyesen is tanúja volt annak, hogy amikor az Anadában meghalt háfiz sírját a temetés után 30 évvel egy útépítés miatt fel kellett nyitni, a teste nem indult oszlásnak, és még a halotti leple is olyan makulátlan hófehér volt, mint azon a napon, amikor eltemették.

Ez az esemény azt is tükrözi, hogy azok a valódi háfizok, akik életükben is megélik a Kegyes Korán állapotát, ebben a világban és a Túlvilágon is számos isteni kegyben és ajándékban részesülnek.

Emir Saraç tanító úr így beszél el a medinai nemesek közé tartozó Abdulkadir Beklitől egy tanulságokkal teli történetet, amely szerepel az ottani vallási bíróság feljegyzéseiben is:

A Zarándoklat ideje volt. Medinában egy rendkívül szép kalligráfiával írott Korán került aukcióra. A különböző országokból érkezett zarándokok csodálattal nézték a kifinomult kalligráfiát, és ajánlatokat tettek. Ekkor a Koránhoz csodálattal közeledő egyik török zarándok a kézírást meglátva megdöbbenten kiáltott fel:

– Ezt a Koránt az apám írta le! De ahogy a végrendeletében leírta, vele együtt a sírjába helyeztük…

Aztán próbálták megfejteni ezt a rejtélyt, és az üggyel foglalkozók vizsgálata a következőkre derített fényt:

Mivel a medinai Dzsennetu'l-Baki temetőben már nem volt hely, egyes sírokat egy idő után kiürítettek, hogy másokat temessenek oda. Amikor az

88. Háfiz: olyan muszlim, aki kívülről megtanulta az egész Kegyes Koránt.
89. Müezzin: az imára hívást recitáló, és ezzel a közös ima kezdetét hirdető muszlim.

egyik régi sírt felnyitották, egy teljesen friss holttestet és rajta ezt a Koránt találták. Mindenki meg volt döbbenve. Az ott dolgozók a csodálatos kalligráfiával írott Korán-példányt kivették a sírból, és közös tanácskozás után úgy döntöttek, hogy árverésre bocsátják, s a bevételt a muszlimok javára létrehozott alapba helyezik el.

Amikor a török zarándok mindezt megtudta, folytak a könnyei, és így beszélte el a történet hátterét:

– Apán oszmán kalligráfus volt. Minden évben megírt egy Korán-példányt, így kereste a betevőjét. De ezek mellett volt egy Korán-példány, amit külön, a legnagyobb gondossággal és legszebb kalligráfiával írt meg. Annyira szép volt, hogy nem tudott betelni a nézésével. Apám minden sietség nélkül, egész művészetét, tehetségét ebbe a példányba téve, leírhatatlan örömmel és lelkesedéssel készítette el. Hosszú ideig tartó, türelmes munka után csodálatos mestermű került ki a keze alól. A célt elérve apám a mély hála és boldogság érzésével összehívott minket, és azt mondta: „Gyermekeim! Azért írtam meg ezt a Kegyes Korán-példányt, hogy a közbenjáróm legyen majd a Túlvilágon. Az a végakaratom tőletek, hogy ha meghalok, szépen becsomagolva helyezzétek a keblemre!"

És amikor meghalt, teljesítettük a végakaratát.

Ami éppannyira megörvendeztet, mint megdöbbent, az az a rejtély, hogy apámat évekkel ezlőtt ezzel a Korán-példánnyal együtt Isztambulban temettük el, s annyi évvel később ezen az áldott földön, ebben az áldott temetőben találták meg!

A halál után végzendő teendők

Ahogy a Kegyes Korán is mondja, a hívők testvérek.[90] Ez a testvériség feladatokat is ró a hívőkre, melyek egyike az elhunyt halála után a testvérünk iránti végső kötelességek teljesítése. Vagyis a Mindenható Allah által a legjobb formára teremtett, a teremtés legnemesebb lényévé tett embert ezen rangjához méltó módon, illendően és gondosan meg kell mosdatni, halotti lepellel kell borítani és el kell temetni.

Allah Küldötte (s.a.w.) hadíszaiban így hívta fel a figyelmet a hívők egymás feletti jogaira:

90. Lásd: A szobák, 49:10

„Öt joga van egy muszlimnak a többi muszlim felett: hogy viszonozzák a köszönését, meglátogassák, ha beteg, kövessék a temetési menetét (imádkozzák a temetési imát és eltemessék), elfogadják a meghívását és ha tüsszent, azt mondják: Allah könyörüljön rajtad!" (Bukhari, Cenaiz, 2; Muslim, Selam, 4)

„Hat joga van egy muszlimnak a többi muszlim felett: ha találkoztok, szelámmal köszöntsd, ha meghív, fogadd el a meghívását, ha tanácsot kér, adj neki tanácsot, ha tüsszent, és hálát ad Allahnak, mondd azt: Allah könyörüljön rajtad, ha beteg, látogasd meg, ha meghal, kövesd a temetési menetét!" (Muslim, Selam, 5)

1. Tedzshiz, tekfin és tejsi[91]

Az elhunyt testvérünk temetési imáját imádkozni és a sírjába temetni őt fard al-kifáje[92], a többi, halott körüli szolgálat szunna[93] vagy musztahab[94]. Ha ezeket az előbbi kötelességeket nem teszik meg, az egész közösség bűnt követ el vele.

Allah Küldötte (s.a.w.) mindig nagy gondot fordított a tedzshizre, a temetés körüli teendőkre, s akik ezt a feladatot végezték, azoktól mindig elvárta, hogy az elhunytat szépen mossák meg, testét illatosítsák és borítsák halotti lepelbe. Így fejezte ki ezeknek a feladatoknak a fontosságát:

„Ha valaki megmos egy halottat, és titokban tartja, ha valami nemtetszőt látott, annak Allah negyvenszer megbocsát. Aki a halottat halotti lepelbe takarja, azt a Kert selyemruháiba öltözteti. Aki megássa a sírt és eltemeti a halottat, annak akkora jutalmat ad, mintha egy házat adott volna egy szegénynek, amiben az Ítélet Napjáig marad." (Hakim, I, 506/1307)

---

91. Tedzshiz: az elhunyt érdekében általánosságban végzett előkészletek.
Tekfin: az elhunyt halotti lepellel borítása, illetve előtte a megmosása.
Tesji: az elhunyt szállításra arra a helyre, ahol a temetési imát imádkozzák, illetve utána a temetőbe.
92. Fard al-kifáje: közösségi kötelesség. Ha a muszlimok közösségéből csak egy ember is megteszi, az jutalmat kap, és mindenki mentesül a felelősség alól. Ha nem teszi meg senki, akkor az egész közösség büntetést kap.
93. Szunna: (itt) javasolt, követendő cselekedet, amit Mohammed próféta (s.a.w.) egy bizonyos módon végzett, ezért a muszlimoknak is arra kell törekedniük, hogy így végezzék.
94. Musztahab: dicséretre méltó, olyan cselekedet, amely a vallási előírások szerint elvégezve elfogadott, ha valaki megteszi, jutalmat kap érte, de ha nem tesz meg nem követ el bűnt.

Aki a tekfint végzi, az ügyeljen arra, hogy ne tegyen az elhunyt testével olyasmit, ami életében kényelmetlenséget okozott volna neki, például ne mossa meg túl forró vagy túl hideg vízzel.

Emellett a tedzshiz és tekfin végzésekor tartózkodni kell a pazarlástól és a szűkmarkúságtól is, vagyis a középutat kell választani.

Dzsábir (r.a.) azt beszélte el:

„Egy napon Allah Küldötte (s.a.w.) hutbát tartott nekünk. A hutbában beszélt egy emberről a Társak közül, aki meghalt, és nem elegendő halotti lepelbe borítva éjszaka temették el. Aztán, hogy a temetési imát elvégezhessék, megtiltotta, hogy éjszaka temessenek el valakit, hacsak nem elkerülhetetlen. Aztán azt mondta:

– *Amikor valaki közületek eltemeti egy testvérét, a halotti leplet gondosan készítse el!"* (Muslim, Cenaiz 49; Abu Davud, Cenaiz, 29-30/3148; Nasai, Cenaiz 37)

Emellett a Prófétánk (s.a.w.) azt is mondta:

„Hordjatok fehér ruhát, mert a fehér ruha tisztább és szebb. A halottaitokat is borítsátok fehér halotti lepelbe!" (Tirmidhi, Edeb, 46/2810)

Allah Küldötte (s.a.w.) azt is tanácsolta, hogy az elhunytakat késlekedés nélkül, a lehető leghamarabb temessék el:

„Gyorsan vigyétek a holttestet! Ha jó ember volt, akkor ez jó neki, mert mielőbb találkozhat a jóval és jutalommal a sírjában. Ha nem volt jó, akkor nem jó számotokra sem, és hamarabb letehetitek a vállatokról." (Bukhari, Cenaiz, 51; Muslim, Cenaiz 50, 51)

Allah Küldötte (s.a.w.) ezen tanácsa ellenére egyes helyeken azt láthatjuk, hogy késleltetik a temetést, hogy mások is odaérhessenek rá. Azonban alapvetően az elhunytat várakozás nélkül, a leghamarabb el kell temetni. Hiszen, mint korábban mondtuk, a temetési ima közösségi kötelesség, a jelenlévők imádkozzák, akik pedig később érkeznek, imádkozhatják újra, ha akarják.[95] Emellett az is megengedett, hogy azok, akik nem tudnak elmenni a temetésre, a tartózkodási helyükön távollétükben (gijábi) végezzék el a temetési imát.

95. A temetési imát másodszor elvégezni a hanafi és a máliki vallásjogi iskola szerint mekruh, vagyis nem ajánlott. A sáfi és hanbali vallásjogi iskola szerint azoknak, akik nem értek oda a temetésre, megengedett újra imádkozni a temetési imát, még akkor is, ha a halottat már eltemették, sőt, a sáfi iskola szerint szunna is.

Azonban ha a temetéssel boncolás vagy más okok miatt muszáj várni, a holttestet megengedett a hullaházban elhelyezni. Azonban ha valós indok nélkül helyezik hullaházba vagy hűtőbe, az olyan, mintha kínoznák az elhunytat.

Megengedett sírkövet állítani, hogy a sír helyét megjelöljék. Muttalib ibn Abi Vedáa azt beszélte el:

„Amikor Oszmán ibn Mazun (r.a.) meghalt, a holttestét kivitték Medinából, és ott temették el. Oszmán volt az első, aki meghalt a muhádzsirok[96] közül. Allah Küldötte (s.a.w.) megparancsolta egy embernek, hogy hozzon egy követ (a sírját megjelölni) Oszmánnak. Az ember (fogta a követ, de) nem volt elég erős ahhoz, hogy odavigye. Allah Küldötte (s.a.w.) maga ment oda, és feltűrte az ingujját (és személyesen vitte oda a követ).

Az elbeszélő hozzátette:

– Mintha most is látnám Allah Küldötte (s.a.w.) áldott karjainak fehérségét, ahogy az ingujját feltűrte!

Aztán a követ odavitte, és Oszmán feje felől helyezte el, és azt mondta:

– *Ez által felismerem és megtalálom a testvérem sírját! Az elhunyt családtagjaimat is mellé fogom temetni.* (Abu Davud, Cenaiz, 57-59/3206; lásd még: Nasai, Cenaiz 42)

Amikor Allah Küldötte (s.a.w.) a Hudajbijából az umra[97] elvégzésére Mekkába induló Evbát búcsúztatta, azt mondta:

– *Kétségtelen, hogy a Mindenható Allah engedélyt adott Mohammednek, hogy az anyja sírját meglátogassa!*

Aztán szépen elrendezte a közelében lévő sírt, és sírt mellette. Látva, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) sír, a muszlimok is sírtak. Később megkérdezték, hogy miért sírt, és ő azt felelte:

96. Muhádzsir: olyan muszlim, aki a mekkai elnyomás elől Medinába menekülve elvégezte a Hidzsrát.
97. Umra: a zarándoklati hónapon kívül elvégzett, kevesebb rítusból álló, kisebb zarándoklat.

– *Eszembe jutott anyám kedvessége és szeretetteljessége irántam, és ezért sírtam.* (Ibn-i Sa'd, I, 116-117. Lásd még: Muslim, Cenaiz, 105-108)

A sírt szépen kell megcsinálni, mert az Iszlám alapelve az, hogy minden munkát gondosan és figyelmesen kell elvégezni.

Amikor a fia, Ibrahim sírját behantolták, Allah Küldötte (s.a.w.) látta, hogy a sír mellett egy kis helyen a föld nem volt egyenes. Áldott kezeivel elegyengette a földet, és azt mondta:

– *Ha valaki közületek elvégez egy munkát, a legjobban végezze el! Mert ha így tesz, az olyan dolog, ami az elbúcsúztatott ember szívét is megnyugtatja.* (Ibn-i Sa'd, Tabakat, I, 141, 142)

Egy másik elbeszélés szerint Allah Küldötte (s.a.w.) a fia, Ibrahim sírja mellett állt, s egy nyílást látott a sírkamra oldalán. A sírt ásó embernek egy kis agyagot adott, és azt mondta:

– *Ez nem árt és nem is használ a halottnak, de (a sír rendezett külseje) az élők szemének kellemesebb, boldogabbak és elégedettebbek lesznek.* (Ibn-i Sa'd, Tabakat, I, 142, 143; Belazuri, Ensabu'l-Esraf, I, 451)

Nincs baj azzal sem, ha vizet öntenek a sírra, hogy egyenletessé tegyék a felszínét. Amikor a fiát, Ibrahimot eltemették, Allah Küldötte (s.a.w.) megkérdezte:

– *Van-e valaki, aki egy tömlő vizet hozna?*

Az anszárok közül egy ember azonnal hozott egy tömlő vizet. Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta neki:

– *Öntsd Ibrahim sírjára!* (Ibn-i Sa'd, Tabakat, I, 141)

Allah Küldötte (s.a.w.) megparancsolta, hogy hozzanak egy követ, és Ibrahim sírjának fej felőli oldalára tette.[98] Ő kétszer öntött vizet Ibrahim sírjára.[99]

98. Ibn-i Sa'd, Tabakat, I, 144; Belazuri, Ensab, I, 451.
99. Ibn-i Abdilberr, Istiab, I, 59; Ibn-i Esir, Üsdü'l-Gabe, I, 51; Kastalani, Mevahibu'l-Ledunniyye, I, 259

Az is szép, ha a sír megfelelő helyére fát ültetnek, és a környezetét zölddé teszik. Egy hadíszból tudjuk, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) két sír mellett haladt el, és elmondta, hogy a bennük fekvők a sír kínzásait szenvedik el. Aztán kért egy friss datolyaágat, kettétörte, és leszúrta a két sír fejéhez, és azt mondta:

– *Remélem, hogy amíg ezek el nem száradnak, megkönnyíttetik nekik a kínzás.*" (Bukhari, Edeb 49, Vudu 55-56, Cenaiz 82)[100]

Imám Kurtubi, Korán-magyarázó, hadísz- és jogtudós e hadísz nyomán mondta azt:

„Az 'amíg el nem száradnak' kifejezés a hadíszban arra utal, hogy amíg a datolyahajtások elevenek, Allahról emlékeznek meg. Ezért mondják azt tudósaink:

„Ha a sírokra fát ültetnek, vagy a sírokhoz kimennek és a Kegyes Koránt recitálják, az hasznára van az ott fekvő elhunytaknak. Ha egy fa ültetése is könnyít valamit az elhunyt kínjain, ki tudja, mekkora könnyebbség az számára, ha egy hívő a Kegyes Koránt recitálja? S az elhunytnak felajánlott jutalom elér hozzá." (Kurtubi, X, 267)

A sírokra rálépni vagy ráülni mekruh. Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta erről:

„Ha valaki közületek parázsra ülne, és a ruhája meggyulladna, s onnan a tűz elérné a testét, az is jobb lenne neki, mintha egy sírra ülne!" (Muslim, Cenaiz, 96; Abu Davud, Cenaiz, 77; Nasai, Cenaiz 105)

Ezzel kapcsolatban Hz. Dzsábir (r.a.) elmondta, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) megtiltotta, hogy a sírokra meszet öntsenek, rájuk üljenek vagy épületeket építsenek rájuk.[101]

Azzal kapcsolatban, hogy kell-e beszédet tartani, miután az elhunytat eltemették sírjába, megoszlanak a vélemények, vannak, akik szerint ez hasznos és jó. Azonban a hadísz szerint: *„Olvassátok a halottaitoknak a Já Szín szúrát!"*[102] a halál előtt és a halál után is javasolt sokat recitálni a Já Szín szúrát.

100. A hadísz teljes szövege megtalálható e könyv „A sír kínjai" című korábbi fejezetében
101. Lásd: Muslim, Cenaiz, 94; Abu Davud, Cenaiz, 76; Tirmidhi, Cenaiz 58
102. Abu Davud, Cenaiz, 19-20; Ahmad ibn Hanbal, Musnad V, 26, 27; Ibn Hibban, Sahih, V, 3.

2. Az adósságok kifizetése

A muszlim olyan ember, aki állandóan istentudatosan él, vagyis tudja, hogy folyamatos isteni megfigyelés alatt áll, és fél attól, hogy adóssággal álljon a Mindenható Allah színe elé.

Ha valaki mégis úgy hal meg, hogy adósságai vannak, akkor a rokonainak a végakarata teljesítése és az örökség felosztása előtt először az adósságait kell kifizetniük. Hiszen a hadíszokból tudjuk, hogy adóssággal még a mártírok sem léphetnek a Kertbe.[103]

Szintén egy hadísz szerint Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„*A hívő lelke az adósságához van kötve, amíg ki nem fizetik.*" (Tirmidhi, Cenaiz 74. Lásd: Ibn Majah, Sadakat, 12)

Vagyis olyan, mintha fogoly lenne, nem mehet a kijelölt helyére. Hogy megmenekül-e az ilyen ember, vagy el fog veszni, arról nem kap döntést, így aggodalmak közepette folytatódik a várakozása.

Abu Huraira (r.a.) azt beszélte el:

Ha egy olyan elhunytat hoztak Allah Küldötte (s.a.w.) elé, akinek adóssága volt, megkérdezte:

– *Hagyott-e vagyont, amiből az adósságát kifizethetik?*

Ha azt mondták, hogy volt elég vagyona az adósság kifizetéséhez, vagy a muszlimok közül valaki erős ígéretet tett, hogy kifizeti helyette[104], Allah Küldötte (s.a.w.) vezette a temetési imát. Ellenkező esetben azt mondta a muszlimoknak:

– *Imádkozzátok a társatok imáját!*

Azonban idővel a Mindenható Allah kibővítette Allah Küldötte (s.a.w.) anyagi lehetőségeit, ezért az adóssággal meghalt, de vagyonnal nem rendelkező muszlimok (adósságát kifizette, és) temetési imáját is imádkozta.[105] Ezután már azt mondta:

103. Lásd: Muslim, Imare, 119, 120; Nasai, Buyu, 98; Ahmad, V, 289
104. Tirmidhi, Cenaiz 69/1069; Nasai, Cenaiz, 67.
105. Bukhari, Nefekat, 15; Muslim, Feraiz, 14.

– Ezen a világon és a túlvilágon kétségtelenül én vagyok minden hívőhöz a legközelebb. Ha akarjátok, olvassátok ezt az áját:

„A Próféta közelebb van a hívőkhöz, mint ők saját maguk, és a feleségei az anyáik."[106]

Ha egy hívő meghal, és vagyont hagy maga után, az örökösei vegyék azt. Ha adósságot vagy gondoskodásra szorulókat hagy maga után, az jöjjön hozzám, és én vagyok az oltalmazója és segítője." (Bukhari, Tefsir 33/1, Kefalet 5, Feraiz 4, 15, 25; Muslim, Feraiz, 14)

❁

Szád ibn Atval (r.a.) azt beszélte el:

„Amikor a testvérem meghalt, háromszáz dirhamot és gondoskodásra szoruló gyermekeket hagyott maga után. A pénzt a családjára akartam költeni. Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

– A testvéred az adóssága miatt bebörtönöztetett, fizesd ki az adósságát!

– Allah Küldötte! Kifizettem az adósságait, csak két dínár maradt, amit egy asszony állít, de bizonyítékot nem hozott róla – válaszoltam.

– Add oda annak az asszonynak azt a két dínárt, amit állít, mert az igazat mondja – mondta a Próféta (s.a.w.). (Ibn Majah, Sadakat, 20)

❁

Allah Küldötte (s.a.w.) egy hadíszban így figyelmezteti a hívőket arra, hogy ne menjenek adósságaikkal a Feltámadás Napjára:

„Aki megsértette egy muszlim testvére méltóságát, becsületét vagy a vagyonával kapcsolatos jogait, az szerezze meg a bocsánatát még mielőtt eljönne a Feltámadás Napja, amikor nem talál majd sem ezüstöt, sem aranyat! Ha nem teszi, akkor, ha vannak jótettei, akkor az általa elkövetett jogsértésnek megfelelő mennyiségűt elvesznek tőle (és a sértettnek adják). Ha nem voltak jótettei, akkor a megsértett testvére bűneiből vesznek el, és átadják neki." (Bukhari, Mezalim 10, Rikak 48)

106. A szövetségesek, 33:6

3. A végakarat teljesítése

A tedzshiz, tekfin és az adósságok kifizetése után a megmaradt vagyon egyharmadának mértékéig teljesíteni kell az elhunyt végakaratát, a többit pedig az örökösök között kell szétosztani.

A már életében a Kert jó hírét megkapott Társak egyike, Szád ibn Abu Vakkasz (r.a.) azt beszélte el:

„A Búcsúzarándoklat évében (Mekkában) súlyosan megbetegedtem, és Allah Küldötte (s.a.w.) eljött meglátogatni. Megkérdeztem tőle:

– Allah Küldötte! Mint látod, nagyon beteg vagyok. Gazdag ember vagyok, s egy lányomon kívül nincs más örökösöm. Szétosszam-e adományba a vagyonom kétharmadát?

– *Ne! – mondta a Próféta (s.a.w.).*

– Akkor szétosszam a felét?

– *Ne! – mondta a Próféta (s.a.w.).*

– És mind mondasz a harmadára, Allah Küldötte?

– *Oszd szét a harmadát, és még az is sok. Jobb, ha az örökösöket gazdagnak hagyod, mint ha rászorulóknak, hogy az emberektől kelljen kéregetniük. Megkapod a jutalmát mindennek, amit Allah megelégedésére gondolva költöttél el, még a falatért is, amit evés közben a feleséged szájába adtál – mondta a Próféta (s.a.w.).*

Szád ibn Abu Vakkasz így folytatta:

– Allah Küldötte! A társaim elmennek, én pedig itt maradok (meghalok Mekkában)? – kérdeztem.

– *Nem, nem fogsz itt maradni. Jótetteket fogsz végezni Allah megelégedéséért, és magasabbra fogsz emelkedni. Remélem Allahtól, hogy egyes embereknek (a hívőknek) haszna, másoknak (a hitetleneknek) ártalma származik tőled.*

Ó, Allah! Tökéletesítsd be a Társaim Hidzsráját (Mekkából Medinába)! Ne hagyd félbe a Hidzsrájukat, visszafordítva őket! Szád ibn Havla az, aki fájdalmas helyzetben van!

Ezekkel a szavaival Allah Küldötte (s.a.w.) szomorúságát fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy Szád ibn Havla meghalt Mekkában. (Bukhari, Cenaiz 36, Vesaya 2, Nefekat1, Merda 16, Deavat 43, Feraiz 6; Muslim, Vasiyyet, 5)

4. Fohászkodás és bocsánatkérés

Az elhunyt muszlimért az első fohász a temetési imája elvégzése. Allah Küldötte (s.a.w.) azt a jó hírt mondta:

„Ha egy muszlimért negyven ember, aki nem követett el társítást, imádkozza a temetési imát, Allah mindenképp elfogadja közbenjárásukat az elhunytért." (Muslim, Cenaiz, 59)

Itt a „negyven" kifejezés azt jelenti, hogy nagyszámú ember. Egy másik hadísz ezt a számot száznak említi[107], egy hadísz szerint pedig három sorban álló gyülekezet is elégséges[108]. Az utóbbi hadíszt elbeszélő Malik ibn Hubajra (r.a.) kevésnek tartotta egy temetési imán a jelen lévők számát, ezért az általa hallott hadísznak megfelelően három sorba állította őket.

Emellett az elhunyt számára az is megtiszteltetés, ha a muszlimok pozitív tanúságot tudnak tenni mellette. Anasz (r.a.) azt mondta:

„Allah Küldötte (s.a.w.) a Társaival volt, amikor egy holttestet vittek el mellettük. A Társak közül néhányan jól emlékeztek meg az elhunytról. Erre Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

– *Vedzsebet! (Vádzsib lett, bizonyossá lett).*

Később egy másik holttestet vittek arra, s a jelenlévők rosszat mondtak róla. Allah Küldötte (s.a.w.) ismét azt mondta:

– *Vedzsebet! (Vádzsib lett, bizonyossá lett).*

– Allah Küldötte, mi lett bizonyossá? – kérdezte meg Omár ibn Al-Khattab (r.a.).

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta erre:

107. Lásd: Muslim, Cenaiz, 58
108. Lásd: Abu Davud, Cenaiz, 39/3166; Tirmidhi, Cenaiz 40

– Jót mondtatok az elhunytról, akit erre vittek, ezért megbizonyosodott, hogy a Kertbe fog lépni. A következőnek a rossz voltát említettétek, ezért megbizonyosodott, hogy a Tűzbe fog lépni. Mert ti (muszlimok) vagytok Allah tanúi a földön! (Bukhari, Cenaiz, 86; Muslim, Cenaiz, 60)

A hívő nagy jutalmat szerez azzal, ha részt vesz hívő testvére temetésén, imádkozza a temetési imát, és a sírjáig kíséri őt.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Aki jutalmát egyedül Allahtól várva kíséri egy muszlim holttestét, imádkozza a temetési imát, és a sírjánál marad, míg eltemetik, két kirat[109] jutalommal tér haza, melyek mindegyike akkora, mint Uhud hegye. Aki imádkozza a temetési imát, de távozik, mielőtt eltemetnék, egy kirat jutalommal tér vissza." (Bukhari, Iman, 35)

Egy napon Abdullah ibn Omár Szád ibn Abu Vakkasz társaságában ült, amikor arra ment Habbab ibn Eret, és azt mondta:

– Abdullah! Hallgasd, mit mond Abu Huraira! – és elmondta ezt a hadíszt.

Erre Abdullah ibn Omár elküldte Habbabot Hz. Aisához, hogy kérdezze meg erről a hadíszról.

Amikor Habbab távozott, Abdullah felvett a földről egy maroknyi kavicsot, és idegesen kezdte őket forgatni a kezében. Egy idő múlva Habbab visszatért, és azt mondta:

– Aisa azt mondta: Abu Huraira helyesen mondta! Én is hallottam, mikor Allah Küldötte (s.a.w.) ezt mondta.

Abdullah, aki nagyon sajnálta, hogy kihagyta a korábban nem értékelt alkalmat a jutalom megszerzésére, a földre dobta a kezében lévő kavicsokat, és szomorúan felkiáltott:

– Nézd, mennyi kiratot elmulasztottunk! (Muslim, Cenaiz, 56)

A jutalom itt említett mértéke – és Allah tudja legjobban – a jutalom pontos mértékének megállapításán túl azért szerepel, hogy érzékeltesse, milyen

109. Kirat: a drágakövek méréséhez használ mértékegység volt, a dirhem egy tizenhatoda.

nagy erény a temetési menet kísérése. Hiszen a Mindenható Allah a tetteket a szívbéli szándék és őszinteség mértéke szerint jutalmazza.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta: *„Amikor a temetési imát végzitek, őszinte hittel fohászkodjatok az elhunytért!"*, és ebben ő maga mutatta a legszebb példát közösségének. Említünk néhány példát a temetéseken mondott fohászára.

Abu Abdurrahman Auf ibn Malik (r.a.) azt beszélte el:

„Allah Küldötte (s.a.w.) egy temetési imát végzett. Hallottam és megjegyeztem, hogy így fohászkodott az elhunytért:

Ó, Allah, bocsáss meg neki, könyörülj rajta, őrizd meg a kínoktól és nehézségektől, bocsátsd meg a vétkeit! Add meg neki a részét a Kertből! Tedd tágassá a helyet, ahova megy (a sírját)!

Tisztítsd meg őt vízzel, hóval és jéggel! Tisztítsd meg a bűneitől, ahogy a fehér ruhát megtisztítják a szennytől!

Helyezd őt a Kertbe, és óvd meg a sír és a Tűz kínjaitól!" (Muslim, Cenaiz, 85)

Abu Huraira (r.a.) elbeszélése szerint Allah Küldötte (s.a.w.) így fohászkodott a temetési imában:

„Ó, Allah, bocsáss meg az élőknek és a holtaknak közülünk, a fiataloknak és időseknek, a férfiaknak és a nőknek, az itt lévőknek és a távol maradtaknak!

Ó, Allah, amíg életben hagysz minket, add, hogy az Iszlámban éljünk. Ha elveszed az életünket, vedd el az Iszlámon!

Ne fossz meg minket annak jutalmától, hogy jelen vagyunk ezen a temetésen, és utána ne támassz köztünk fitnát[110]*!* (Tirmidhi, Cenaiz, 38)

Ó, Allah! Te vagy ennek a halottnak az Ura, Te teremtetted őt, Te vezetted az Iszlámra. Te vetted el most a lelkét is. Te ismered legjobban a nyílt és a rejtett

110. Fitna: valamilyen nehézség, próbatétel, különösképpen az ellentét, széthúzás a muszlimok között.

dolgait. Az ő közbenjárójaként jöttünk a Te jelenlétedbe, bocsáss meg neki!" (Abu Davud, Cenaiz, 56)

❁

Ibn Abbasz (r.a.) azt beszélte el:

„Allah Küldötte (s.a.w.) egy éjjel egy sírba ment le. Egy gyertyát gyújtottak neki. A fekvő holttestet a kibla[111] felőli végén fogta meg (hogy a sírba helyezzék), és azt mondta neki:

– Bizony, te olyan ember voltál, aki sokat fohászkodott, és sokat recitálta a Koránt. Allah legyen kegyelmes hozzád!

És négy tekbirt mondott. (Tirmidhi, Cenaiz, 62/1057)

❁

A Mindenható Allah azt parancsolja a hívőknek, hogy így fohászkodjanak az elhunytakért:

„Urunk, bocsáss meg nekünk és a testvéreinknek, akik megelőztek minket a hitben, és ne helyezz a szívünkbe keserű érzéseket azok iránt, akik hisznek! Urunk, bizony, Te kedvességgel teli, Irgalmas vagy." ***(Az összegyűjtés, 59:10)***

Az itt maradottaktól elvárt egyik legfontosabb dolog, hogy bocsánatot kérjenek Allahtól az elhunyt számára. Allah Küldötte (s.a.w.) azt tanácsolta, hogy ha egy halottat eltemetnek, az élők kérjenek bocsánatot számára, hogy a sírbéli elszámolása könnyebb legyen.

Allah Küldötte (s.a.w.) gyakorta meglátogatta a Báki temetőben nyugvó Társai és az uhudi mártírok sírját. Hz. Aisa szavaival: amikor Allah Küldötte (s.a.w.) nála töltötte az éjszakát, minden éjszaka utolsó részében kiment a Báki temetőbe, köszöntötte az ott nyugvókat, és fohászkodott értük.[112]

Sőt, egy éjszaka Gábriel (a.s.) eljött a Prófétánkhoz (s.a.w.), és azt mondta:

– Urad azt parancsolja, hogy menj a Báki népéhez, és kérj bocsánatot számukra!

111. Kibla: a muszlimok imairánya, a Mekkában található Kába iránya.
112. A hadísz teljes szövege a könyv „Kikérdezés a sírban" című fejezetében található.

A Próféta (s.a.w.) pedig azonnal engedelmeskedett a parancsnak, és meglátogatta a Báki temetőt. (Muslim, Cenaiz, 103)

❁

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Amikor egy ember meghal, elvágatik minden cselekedete, kivéve ez a három: a folyamatos adomány[113], a hasznos tudás és a jóravaló gyermekek, akik fohászkodnak érte." (Muslim, Vasiyyet, 14)

Egy másik hadíszban Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondja:

„Egy szolga meghal, és a rangja magasabbra emelkedik. Megkérdezi:

– Uram! Honnan jött ez a jutalom?

A Mindenható Allah azt feleli:

– Jóravaló és hívő gyermeked (aki ebben a világban maradt) fohászkodott érted és bocsánatot kért számodra!" (Ibn Majah, Edeb, 1; Ahmad, II, 509)

Ebben a világban a felnövő gyermekek rá vannak szorulva a szüleikre. Életük végén viszont a szülők vannak a gyermekeikre szorulva. S haláluk után is szükségük van jóravaló gyermekeik fohászaira és jótetteire, hogy olyanok legyenek számukra, mint a folyamatos adomány.

Ahogy a hadísz is kifejezi, a jóravaló gyermekek a szüleik számára olyanok, mint egy folyamatos adomány, és a kegyelem eszköze. Viszont azok a gyermekek, akiknek vallási nevelését szüleik elhanyagolták, épp ellenkezőleg: olyanok – Allah mentsen meg tőle! – mint egy folyamatosan fennálló rossztett. Az ilyen szülők – bármilyen nagy szükségük is lenne rá – sírjukban látogató nélkül, magányosak maradnak.

És ami a legfontosabb, az ilyen gyermekek, akikről szüleik azt mondták: „de hát mit tegyek, ilyen szegénykém, majd idővel megjavul…", és hagyták őket tévelyegni, nem a Kegyes Korán és a szunna szerint nevelték őket, a Feltámadás Napján majd szüleik vádlói lesznek, és így fognak panaszt tenni ellenük: „Apám és anyám elhanyagolt engem, és nem jó muszlimnak neveltek…"

113. Folyamatos adomány (szadakat'ul-dzsárije): olyan adomány, ami nem egyszeri, hanem abból az embereknek később hosszabb időn át hasznuk származik, pl. iskola vagy mecset alapítása, alapítvány létrehozása stb.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a gyermekek a Paradicsom kertjéhez méltó tisztasággal jönnek erre a világra. De ha a szülők elhanyagolják a rájuk bízott gyermekek spirituális nevelését, akkor a Kert madárkái – Allah mentsen meg tőle! – rossz helyre is repülhetnek. Ezért azok a szülők, akik saját maguk nem ízlelték meg a Kegyes Korán és a szunna spirituális forrását, és így gyermekükkel sem kóstoltatják meg, súlyos vádakkal néznek majd szembe a Túlvilágon.

Ebben a világban a szülők és gyermekek, a házastársak, a barátok, rokonok egymáshoz közel élnek. De az Ítélet Napját a „*jaumu'l-faszl*", vagyis a szétválasztás napja néven is ismerjük. A Mindenható Allah a Kegyes Koránban ad hírt erről a nagy szétválasztásról. A Kert népének azt mondják majd: ***„Békesség!" a szó egy Irgalmas Úrtól!"*** ***(Já Szín, 36:58)***. A Mindenható Allah közli, hogy azokat a szolgáit, akikkel elégedett, hatalmas kegyként és ajándékként Kertjébe hívja. De a bűnösöknek, még ha ugyanabból a családból, ugyanabból a közösségből származnak is, Allah azt mondja: ***„És különüljetek el ma, ti bűnösök!"*** ***(Já Szín, 36:59)***. Ott majd véget ér az evilági együttlét. A bűnösöknek megmutatják helyüket a Tűzben.

Ott talán a házastársak is elszakadnak egymástól. Talán a gyermekek és a szülők más úton utaznak tovább. Az ebben a világban együtt élő, de szívükben más kibla felé forduló rokonok, barátok, szomszédok egy része az egyik irányba megy majd, a többieket egy másik irányba terelik. Az elválás félelmetes napja virradt fel!

Hogy azon a napon ne kelljen szomorkodnunk, ma ügyelnünk kell arra, hogy mi magunk is szilárdan kitartsunk a helyes úton, s tudván, hogy gyermekeink a Mindenható Allah által ránk bízott emánetet jelentik, kicsikoruktól kezdve megfelelő spirituális és erkölcsi nevelésben kell őket részesítenünk.

A legszeretetteljesebb szülők azok, akik gyermekeiket a Kegyes Korán és a szunna alapján történő neveléssel készítik fel valódi lakhelyükre, a Paradicsom kertjére. Az ember nem hagyhat értékesebb örökséget a gyermekeire, mint az Iszlám szerinti személyiség és jellem.

A gyermekek és fiatalok iránti szeretet és gondoskodás nem annyiból áll, hogy, mintha az élet csak erre a világra korlátozódna, jó ételekkel etetjük, szép ruhákba öltöztetjük, szórakoztatjuk őket és gondoskodunk testi kényelmükről. Ellenkezőleg, a valódi szeretet és gondoskodás azt jelenti, hogy a lelki

szükségleteiket elégítjük ki. Így megmenthetjük őket attól, hogy örökkévaló lakhelyükön büntetés és kínok várják őket, olyan erkölcsi értékekre taníthatjuk gyermekeinket, amelyek a végtelen tavasz boldogságát jelentik majd számukra.

Ezért a szeretetteljes szülők, akik hisznek Allahban és a Túlvilágban, ha választaniuk kell gyermekük evilági és túlvilági boldogsága között, azonnal és habozás nélkül a Túlvilágot választják. Nem esnek az ostobaság hibájába, hogy a cseppet választják a tenger helyett.

Nem mondják azt: „A gyermekem hadd egyen bármit s lakjon jól kedve szerint ebben a világban, s ha akar, a Túlvilágon majd egyen a tüskefa tüskés terméséből!"

Nem mondják azt: „Inkább legyen csillogó az evilági lakhelye, s legyen majd az arca fekete a Túlvilágon!"

Napjainkban sok szülő akar jó jövőt biztosítani gyermeke számára, s ezért túlzott fontosságot tulajdonít az evilági oktatásnak, időt, pénzt és fáradságot nem kímélve, közben pedig elhanyagolja gyermeke vallási nevelését, ami pedig örökkévaló boldogságát biztosítaná. Az evilági diplomák mellett nem ügyel a túlvilági diplomákra. Elegendőnek tartja, ha gyermekeit a nyári szünetben egy-két hónapra a zsúfolt mecsetbe küldi. Pedig ha valaki a vallási nevelést ilyen egyszerűnek tartja, az a szívében lévő hit gyengeségének bizonyítéka.

Napjainkban a vallásos, elkötelezett szülőknek mindenekelőtt azon kell elgondolkodniuk:

✓ Ki az, aki a jövőt adja? A valódi jövő ezen a világon van, vagy a Túlvilágon?

✓ Vajon ha jó oktatást biztosítok a gyermekemnek, remélhetjük, hogy ezáltal olyan jó helyet érdemel ki a Túlvilágon, mint az evilági életben?

✓ Vajon gyermekeink valóban a mi gyermekeinkként nőnek fel? Milyen körök alakítják személyiségüket és jellemüket? Szívükben, gondolataikban, céljaikban milyen szerepmodellek, személyiségek vannak jelen? A gyerekeink használják a televíziót, internetet, számítógépet vagy mobiltelefont, vagy ezek az eszközök alakítják és vezérlik gyermekeinket?

✓ Mi a fontosabb, hogy gyermekeink külső megjelenésének megszépítésére tegyünk erőfeszítéseket, vagy hogy belső világukat igyekezzünk a Kegyes Korán és a szunna szerint kialakítani?

Hiszen a Mindenható Allah egy ájában egyértelműen tudtunkra adja, hogy mi az a tulajdonság, ami alapján Ő a szolgáit értékeli:

„Bizony, a legnemesebb Allah előtt közületek az, aki a legistenfélőbb." ***(A szobák, 49:13)***

Egy hadísz szerint pedig:

„*Bizony, Allah nem a testeteket és a külsőtöket nézi, hanem a szíveteket.*" (Muslim, Birr, 33)

Vagyis számunkra és gyermekeink számára is túlvilági utazásunkon nem a testi erő vagy a külső szépség, hanem a hit, az istenfélelem és a jótettek lesznek leginkább hasznosak…

Vagyis ahhoz, hogy holnap, amikor szomorú és magányos sírunkba kerülünk, megkaphassuk gyermekeink fohászait és bocsánatkérését Allahtól, ma, amíg még lehetőségünk van rá, arra kell törekednünk, hogy a Kegyes Korán és a szunna spirituális energiáival és szellemiségével neveljük őket. Szoros kapcsolatban kell állnunk gyermekeink nevelésével, tiszta szívükbe a Mindenható Allah és a Próféta (s.a.w.) szeretetét, a Korán és a szunna kultúráját kell elültetnünk. Tudnunk kell, hogy a tehetség és tudás a kedvesség és szeretetteljesség légkörében bontakozik ki, és hogy gyermekeink pozitív erkölcsi vonásai kibontakozzanak és megerősödjenek, kedvességgel, ajándékokkal kell támogatnunk őket.

Imám Málik azt mondja:

„Ahányszor egy hadíszt megtanultam, apámtól kaptam valami ajándékot. Aztán eljött az idő, amikor, ha nem is kaptam ajándékot apámtól, megszerettem a hadíszok tanulását."

Nem szabad elfelejtenünk, hogy amilyen magokat ültetünk gyermekeink szívébe, olyan termést fogunk aratni. Vagyis amit adunk, azt fogjuk visszakapni…

5. Adomány és költés

A fohász és a bocsánatkérés után az elhunytnak a legtöbb haszna abból származik, ha adakozunk és költünk a nevében.

Abdurrahman ibn Abu Amra elbeszélése szerint az anyja fel akart szabadítani egy rabszolgát, de reggelre halasztotta, és még a reggel beállta előtt meghalt. Abdurrahman megkérdezte Kászim ibn Mohammedet:

– Ha felszabadítok egy rabszolgát anyám helyett, az lehetséges (hogy a jutalma eljusson hozzá)?

Kászim ibn Mohammed azt felelte:

„Szád ibn Ubada (r.a.) eljött Allah Küldöttéhez (s.a.w.), és megkérdezte:

– Anyám meghalt, ha a nevében felszabadítok egy rabszolgát, neki haszna származik abból?

Allah Küldötte (s.a.w.) pedig igennel válaszolt neki." (Muvatta, Itk, 13; lásd még: Bukhari, Vesaya, 15)

Hz. Abu Bakr (r.a.) fia, Abdurrahman váratlanul, álmában halt meg. Hz. Aisa számos rabszolgát felszabadított ennek a testvérének a nevében és javára. (Muvatta, Itk, 14)

Mindezek a hadíszok tudtunkra adják, hogy az elhunyt hívőknek hasznuk származik abból, ha rokonaik vagy hívő testvéreik fohászkodnak értük vagy adakoznak a nevükben, s arra serkentenek, hogy cselekedjünk is így.

❁

Ibn Abbasz (r.a.) azt beszélte el:

„Valaki eljött Allah Küldöttéhez (s.a.w.):

– Allah Küldötte! Anyám meghalt, és egy hónapnyi böjttel tartozott még, kifizessem a nevében ennek a megváltását?

– *Ha anyádnak adóssága lenne, nem fizetnéd-e ki a nevében?*

– De igen, kifizetném! – felelte az ember.

– *Az Allah felé fennálló adósság pedig még inkább méltó a kifizetésre!* – mondta a Próféta (s.a.w.). (Muslim, Siyam, 155)

Ha a napról-napra gyengébb betegek vagy idősek nem képesek már böjtölni, meg kell fizetniük ennek a megváltását, vagy végrendelkezniük kell, hogy örököseik fizessék meg. Ha ilyen végrendeletet tettek, de az örökség egyharmada elegendő a kifizetésére, akkor az örökösöknek vallási kötelességük kifizetni azt. Ha nincs végrendelkezés róla, vagy az örökség harmada nem elegendő a kifizetésére, az örökösöknek akkor is javasolt adományként kifizetni azt.

Az utazás, betegség, terhesség, szoptatás, szélsőségesen erős éhség vagy nehézség felmentést jelent a böjt alól, de az alól nem jelent felmentést, hogy

a böjtöt tartani nem tudó ember a böjt megváltását megfizesse. Ha elmúlik a böjtöt megakadályozó tényező, be kell pótolnia böjtjét. Ha úgy hal meg, hogy nem volt alkalma bepótolni, akkor az Iszlám tudósai szerint megengedett, sőt, javasolt az örököseinek a fentiek szerint kifizetniük a böjt megváltását.

Vannak, akik azt mondják, hogy ha valaki egészséges volt, és jogos kifogás nélkül hagyta el a böjtöt, és be sem pótolta haláláig, akkor is hasznára válhat, ha az örökösei kifizetik a böjt megváltását. Ebben azonban a muszlim tudósok nem értenek egyet.

Az a vita, hogy az el nem végzett istenszolgálat megváltásának kifizetése megengedett-e, és hasznára van-e az elhunytnak, csak az ima és böjt kérdésére koncentrálódik, mivel ezek a test által végzett istenszolgálatok. Az elhunyt által el nem végzett anyagi istenszolgálatok, mint az áldozati állat vágása, a fogadalmi áldozat vagy a zakát a végrendeletnek megfelelően, vagy az örökösök saját döntése alapján is megfizethető. Részben a tartozás és megfizetése módjának hasonlósága miatt – lévén szó anyagi istenszolgálatról –, részben pedig azért, mert ezekből az istenszolgálatok harmadik személy jogait is érintik. Valamint az anyagi istenszolgálatot lehet megbízott vagy képviselő útján is teljesíteni.

Ezen vélemények alapját azonban nem jogi bizonyítékok, hanem inkább a remény, elővigyázatosság és optimizmus képezik.

6. Korán-recitálás

Az elhunyt javára végzett jócselekedet az is, ha a Kegyes Koránt olvassuk, és annak jutalmát felajánljuk neki.

Közismert és gyakran alkalmazott gyakorlat, hogy a Kegyes Korán, különösen a Já Szín szúra recitálásából az elhunytak is részesedhetnek. Egy nemes hadísz is azt mondja:

„A Já Szín a Korán szíve. Ha valaki Allah megelégedését keresve és a túlvilági otthonát kérve recitálja, a bűnei megbocsáttatnak. Olvassátok a Já Szín szúrát a halottaitoknak is!" (Ahmad, Musnad, V, 26)

Allah Küldötte (s.a.w.) azt is mondta:

„Ha valaki meghal közületek, ne várakoztassátok sokáig! Az előírásoknak megfelelően vigyétek a sírjához. A sírja fejénél a Fátiha szúrát, a lábánál a Baka-

ra szúra végét (Ámener-raszúlu) recitáljátok!" (Tabarani, Mu'cemu'l-Kebir, XII, 340; Haythami, Mecmau'z-Zevaid, III, 44; Deylemi, Musnad, I, 284)

Ala ibn Al-Ladzsladzs elbeszélte, hogy apja, Ladzsladzs, aki a nemes Társak közé tartozott, ezt a végakaratot hagyta meg neki:

„Amikor a síromba tesztek, mondjátok azt: 'Biszmilláhi ve alá szunnatir-Raszululláhi' (Allah nevében és Allah Küldötte (s.a.w.) szunnája szerint), és szórjátok rám a földet! A fejemnél recitáljátok a Bakara szúra elejét és végét. Kétségtelen, hogy tanúja voltam annak, hogy Abdullah ibn Omár is ezeket tartotta helyénvalónak." (Bayhaki, As-Sunanu'l-Kubra, IV, 56)

Ala ibn Al-Ladzsladzs fia, Abdurrahman pedig azt mondta:

„Apám azt mondta nekem:

– Fiacskám! Ha meghalok, egy oldalsó sírkamrával ásd meg a síromat. Amikor a síromba tettél, mondd azt: 'Biszmilláhi ve alá milletir-Raszululláhi' (Allah nevében és Allah Küldötte (s.a.w.) vallása szerint). Aztán lapátonként szórd rám a földet. A fejemnél recitáld a Bakara szúra elejét és végét. Hallottam, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) így parancsolta." (Haythami, III, 44)

A nemes Társak közül Amr ibn Al-Ász (r.a.) halálakor ekképpen hagyta meg végrendeletét a körülötte lévőknek:

„Amikor a síromba temettek, várjatok annyi időt a síromnál, amíg egy tevét levágnak és a húsát feldarabolják, hogy a ti jelenlétetekben szokhassam hozzá új életemhez, és készüljek fel az Uram követeinek adandó válaszokra." (Muslim, Iman, 192)

Ezt az elbeszélést Imám Nevevi is megemlíti könyvében, és Imám Sáfi ezen szavait is idézi:

„Dicséretes dolog és javasolt a sír mellett a Kegyes Korán szúráit és ájáit olvasni. A Kegyes Korán egészét (hatim) olvasni pedig még jobb."[114]

114. Nevevi, Riyazu's-Salihin, Beyrut, p. 293.

Egy hadíszban olvashatjuk, hogy Szád ibn Muáz (r.a.) halála után Allah Küldötte (s.a.w.) vezette a temetési imáját, majd mikor a sírjába tették és eltemették, a Társaival együtt sokáig a sírnál maradt, Allahról emlékeztek meg és tekbirt mondtak.[115]

A tábiun generációjának nagy hadísztudósa, Imám Sabi azt mondta:

„Ha egy rokonuk meghalt, az anszárok gyakran meglátogatták a sírját, és a Kegyes Koránt recitálták mellette."[116]

Imám Sabi emellett azt is mondta:

„Az anszárok a halott mellett a Bakara szúrát olvasták." (Ibn-i Ebi Seybe, Musannef, II, 445/10848)

A tábiun generációjából Dzsábir ibn Zaid a halott mellett a Mennydörgés (13.) című szúrát recitálta. (Ibn-i Ebi Seybe, Musannef, II, 445/10852)

Mindezen elbeszélésekből megérthetjük, hogy a sírokat meglátogatni, az ott nyugvókat köszönteni, fohászkodni értük és megbocsátást kérni nekik, jótetteket cselekedni vagy adakozni a nevükben és a Kegyes Koránt recitálni az élők és az elhunytak számára is a kegyelem eszköze.

Allah Küldötte (s.a.w.) és a nemes Társak sírok látogatásával kapcsolatos szavai és gyakorlata egyértelműen utat mutatnak számunkra abban, hogy hogyan kell viselkednünk ebben a témában ahhoz, hogy ne essünk túlzásokba és szélsőségességbe, és megmaradjunk a középúton.

7. A részvétnyilvánítás

Az együttérzésünket kifejezni annak, akinek meghalt egy hozzátartozója, vagy bármi más csapás érte, vagyis vigasztalni és a türelmet tanácsolni neki közösségi szolgálatnak számít.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

115. A hadísz teljes szövege e könyv „A sír kínjai" című fejezetében található.
116. Ebu Bekir bin Hallal, el-Kidre inde'l-Kubur, Beyrut 1424, p. 89, no. 7.

„Azt a hívőt, aki egy csapás miatt együttérzését fejezi ki egy testvérének, a Mindenható Allah a megtiszteltetés ruhájába öltözteti a Feltámadás Napján."
(Ibn Majah, Cenaiz, 56)

A gyengének teremtett ember támogatásra és vigasztalásra szorul. Ezért a temetési menet kísérése és a részvétnyilvánítás nagyon hangsúlyos, egyéni kötelességek az Iszlámban és emberileg is. Ezeket elhanyagolni nagy bűn és hiányosság egy hívőtől.

Azt sem szabad elfelejtenünk, hogy holnap nekünk is szükségünk lehet arra a rövid látogatásra és vigaszra, amit most túl nehéznek gondolunk megtenni egy testvérünk kedvéért. Ezért ha azt szeretnénk, hogy ha szükségünk van rá, segítő kezek nyúljanak felénk a közösségből, azon kell igyekeznünk, hogy ma mi is osztozzunk testvéreink nehézségeiben és fájdalmában. Hiszen a valódi vallási testvériség azt jelenti, hogy nemcsak a jóban és örömökben, hanem a nehézségekben is önként osztozunk egymással.

Mit ne tegyünk a halálesettel kapcsolatban?

Ebben a múlandó világban a hívők egymás iránti kötelességei közül az utolsó az, hogy sírjához kísérjék a holttestet, a temetési imáját imádkozzák, és eltemessék. Ez nemcsak az elhunyt iránti kötelesség, hanem tiszteletadás itt hagyott hozzátartozói felé is.

Egy muszlimhoz az illik, hogy miként az örömteli pillanatokban, úgy szomorúságban is testvérei mellett álljon. És minden szomorú pillanatok közül a temetés a legfájdalmasabb és legtanulságosabb. A temetés szertartása közben a szív mélyen elgondolkodik, az elválás fájdalma és szomorúsága nagy hatást gyakorol rá. Akik levonják a tanulságot testvérük halálából, azok képesek lehetnek arra, hogy életük hátralevő részében jobban kövessék a Mindenható Allah parancsait, és elszámolásra hívják alsóbb énüket.

Azonban napjainkban találkozhatunk olyan szokásokkal és viselkedéssel, amelyek nem felelnek meg sem a temetés emelkedett légkörének és jelentésének, sem az Iszlám szerinti szép viselkedésnek. Ezek fakadhatnak tudatlanságból, nemtörődömségből vagy érdekből, illetve hamis vallások vagy kultúrák vak utánzásából. Ezeket a hibás újításokat vagy tévelygéseket az alábbiak szerint számlálhatjuk elő:

• Koszorút küldeni a temetésre.

• Ravatalra helyezni a halottat, és felállni előtte, tiszteletadásként.

• Elvinni a holttestet oda, ahol életében hivatalt látott el, és beszédet mondani felette.

• Zenekarral vagy zenésszel, zenével kísérni a holttestet utolsó útjára.

• A holttestet hullaházban, hűtőházban várakoztatni, ha nem muszáj.

Az Iszlám szerint a holttestet várakozás nélkül, mielőbb el kell temetni. Allah Küldötte (s.a.w.) sokszor figyelmeztetett ezzel kapcsolatban. Amikor Talha ibn Berá megbetegedett, Allah Küldötte (s.a.w.) meglátogatta, majd amikor távozott tőle, azt mondta a jelenlévőknek:

„Úgy látom, Talha halála már közel van. Ha meghal, adjatok róla hírt nekem! Igyekezzetek a megmosásával és a halotti lepelbe borítással. Mert nem helyénvaló egy muszlim holttestét a családja körében várakoztatni.” (Abu Davud, Cenaiz, 34)

Hz. Alinak (r.a.) a Prófétánk (s.a.w.) azt mondta:

„Ne késlekedj három dologgal: az imával, ha eljött az ideje, az előkészített holttest eltemetésével, és a házassággal, ha egy egyedülálló nőnek párt találtál.” (Tirmidhi, Salat, 13/171)

• Nem helyénvaló, hogy forró vagy hideg vízzel mossanak meg egy holttestet. Az élő iránt mutatott kedvességet és érzékenységet kell az elhunyt iránt is mutatnunk, ezért kézmeleg vízzel mosdassuk meg.

Umm Kaisz bint Mihszan (r.a.) azt beszélte el:

„Meghalt a fiam, nagyon szomorú voltam. Nagy fájdalommal mondtam annak, aki megmosdatta: 'Ne hideg vízzel mosdasd a fiam, hiszen megölöd!'

Ukasa (r.a.) azonnal Allah Küldöttéhez (s.a.w.) ment, és elmondta neki, amit mondtam. A Próféta (s.a.w.) elmosolyodott, és azt mondta:

– *Tényleg ezt mondta? Ha így van, meghosszabbította a (saját) életét.*

A hadísz elbeszélője hozzátette: nem ismertünk senkit, aki olyan hosszú életű lett volna, mint ez az asszony.” (Nasai, Cenaiz, 29)

• Napjainkban gyakran elkövetik azt a hibát, hogy az elhunytat más helyre szállítják onnan, ahol meghalt, hogy ott temessék el. Pedig a halottat csak akkor lehet máshol eltemetni, ha azon a településen, ahol meghalt, nincs muszlim temető. Ez nagyon fontos, hiszen ahogy a hívő életében ügyelt arra, hogy jóravalókkal legyen együtt, úgy a halála után is a jóravalók közé kell eltemetni.

• A temetési szertartás élőkkel kapcsolatos célja az, hogy a halálra emlékeztesse őket, elgondolkodjanak a Túlvilágon és levonják a tanulságot. Ezért egyes tudósok nem tartják helyénvalónak, hogy a halotti menet kísérése közben hangosan recitáljanak a Koránból, hangosan tekbirt vagy fohászokat mondjanak. A temetési szertartáson az alázatnak, az elmúlás érzésének, egyszerűségnek és őszinteségnek kell uralkodnia, nem pedig a magamutogatásnak, túlzásnak vagy szélsőségességnek.

Uszaid ibn Hudair (r.a.) erényes ember volt a Társak közül. Gyakran mondogatta:

„Ha sikerült volna megmaradnom e három állapot közül valamelyikben, kétségtelenül a Kert népe közé kerülnék!

1. Ha meg tudtam volna őrizni a Kegyes Korán recitálása vagy hallgatása közbeni lelkiállapotomat,

2. ha sikerült volna fenntartanom azt a lelkiállapotot, ami Allah Küldötte (s.a.w.) előadásait hallgatva alakult ki bennem,

3. ha sikerült volna fenntartanom azokat az érzéseket, amiket egy temetési menet kísérése közben éreztem. Igen, ahányszor temetési menettel találkozom, azt mondom magamnak: „Vajon mi fog történni ezzel a halottal, milyen helyzetben lesz, és végül hová küldetik?" (lásd: Ahmad, IV, 351; Hakim, III, 326/5260)

• Nem helyes, hogy a temetési imában a nők a férfiak közé keveredjenek, és ha nem szükséges, a sírhoz menjenek.

A férfiak számára nagy jótettnek számít és javasolt a temetési ima elvégzése és a halott eltemetése, a nőknek azonban nem, és mekruh tenzihinek[117] számít. Hiszen a nők természetüknél fogva érzékenyebbek és szeretettelje-

117. Mekruh: vallásilag nem tiltott, szükség esetén megengedett, de tartózkodni kell tőle. Mekruh tenzihi: a megengedetthez közelebb álló mekruh. A mekruh tahrimi a tiltotthoz közelebb álló.

sebbek, így valószínűbb, hogy a temetés fájdalma és szomorúsága miatt nem helyénvalóan viselkednek.

A női Társak közé tartozó Ummu Atijje (r.a.) azt mondta:

„Nekünk nőknek megtiltották, hogy részt vegyünk a temetésen, de nem lett egyértelműen haramnak nyilvánítva." (Bukhari, Cenaiz 29, Itisam 27; Muslim, Cenaiz 34-35)

A nők számára mekruh, hogy a férfiak közé keveredve elmenjenek a temetési imára, és ott sort formáljanak. A közösségi imára is bizonyos feltételek betartásával mehetnek el. A legfontosabb alapelv, hogy tartózkodjanak a férfiak és nők keveredésétől. Ezért mondta azt Allah Küldötte (s.a.w.) a Meszdzsid Al-Nabavi egyik kapujáról: *„Ezt a kaput a nők számára tartjuk fenn!"*, és onnantól kezdve a férfi Társak nem használták azt a kaput. (Abu Davud, Salat, 53/571)

Azért, hogy a közös ima után a férfiak és nők ne keveredjenek, Allah Küldötte (s.a.w.) az ima után egy darabig várt, s csak akkor kelt fel, amikor a nők már hazamentek, és a férfiak követték őt. Az volt a szokás, hogy a reggeli imát akkor végezték, amikor még nem világosodott ki, s a nők, alig lett vége az imának, felkeltek, s a ruhájukba burkolódzva hazamentek, hogy senki ne ismerje fel őket – néha még ők sem ismerték fel egymást.[118]

Amikor Allah Küldötte (s.a.w.) egy nap kijött a mecsetből, s látta, hogy a nők a férfiakkal keveredve özönlenek ki, így szólt hozzájuk:

– *Húzódjatok vissza! Az út szélén menjetek, ne a közepén.*

Ekkor a nők az út szélén kezdtek menni, annyira, hogy a ruhájuk hozzáért a falhoz. (Abu Davud, Edeb, 167-168/5272)

Amikor Hz. Aisa (r.a.) látta, hogy az omajjádok korában a férfiak és nők hogy keverednek egymással, azt mondta:

„Ha Allah Küldötte (s.a.w.) látta volna, hogyan viselkednek a nők, eltiltotta volna őket a mecsetektől, ahogy Izrael népének asszonyait is eltiltották!" (Bukhari, Ezan, 163)

118. Lásd: Bukhari, Ezan, 162-166.

Az Iszlám kiemelten fontosnak tartja az ima közösségben végzését, azonban, hogy a férfiak és nők keveredését megelőzze, a nőknek felmentést adott ez alól, és tudtunkra adja, hogy számukra az otthon végzett ima nagyobb jutalommal jár, mint a mecsetben végzett. Ezért mondta Allah Küldötte (s.a.w.):

„*Egy nő számára a legjobb mecset az otthona egy sarka.*" (Ahmad, VI, 297)

Ezért a nehézségek idején, vagy ha fitnát okozna, jobb, ha a nők az otthonukban végzik az imáikat. De ha nincs szó fitnáról, és a nők jobban szeretnének a mecsetben imádkozni, elmehetnek, amennyiben nem ékesítik fel és illatosítják magukat.

A Haramejn Serif (a mekkai Sérthetetlen Mecset és a Próféta (s.a.w.) Mecsete Medinában) esetén a két hely kiemelt fontossága és az istenszolgálat miatt az oda érkező zarándokok minden imát, a temetési imát is közösségben imádkozhatják. De minden imában tiszteletben kell tartani azt az alapelvet, hogy kerülni kell bármiféle fitnát, a túlzott szépítkezést, parfümözést, a férfiak és nők keveredését.

• Nem helyes a halottat túlzott siránkozással, kiabálással, színpadiasan siratni.

Anasz ibn Malik (r.a.) elbeszélése szerint Allah Küldötte (s.a.w.) egy nő mellett haladt el, aki egy sírnál hangosan zokogva, kiáltozva sírt. Azt mondta neki:

– *Féljed Allahot, és legyél türelmes!*

A nő azt felelte:

– Hagyj engem, mert nem téged ért az a csapás, ami engem ért!

Az asszony nem ismerte fel a Prófétát (s.a.w.), de elmondták neki, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) volt az. Alighogy ezt megtudta, a Próféta (s.a.w.) kapujához szaladt, s mivel nem volt ott senki, aki megállítsa, egyenesen bement hozzá, és bocsánatot kért tőle:

– Allah Küldötte! Nem ismertelek meg.

Allah Küldötte (s.a.w.) nagy szeretetteljességgel adott tanácsot az asszonynak:

– *Az a valódi türelem, amit a csapás első pillanatában mutat az ember!* (Bukhari, Cenaiz, 32)

Szintén Allah Küldötte (s.a.w.) mondta:

„*A halottat nem szabad hangos siratással vagy tűzzel követni!*" (Muvatta, Cenaiz, 13; Abu Davud, Cenaiz, 46/3171)

• Muszlimhoz nem illő viselkedés túlzásba vinni a gyászt, heteken, hónapokon át gyászolni és elfordulni az élettől.

• Az sem helyes, ha rosszat mondanak az elhunytról, vagy hűtlenné válnak a múlthoz és elfelejtik az elhunytat.

• Nem szabad a sír felé fordulva imádkozni vagy a sírra mecsetet építeni.

• Az Iszlám erkölcsével és a szolgaság illemével ellentétes, ha hivalkodó sírköveket készítenek, vagy a sírkövekre túlzásokba eső feliratokat írnak. Bármilyen erényes ember volt is az elhunyt, tartózkodnunk kell az olyan feliratoktól, amelyek arról szólnak, hogy a Kertbe kerül. Az alábbi tanulságos esemény jól kifejezi ezt:

Az erényes és önmegtartóztató életéről híres Oszmán ibn Mazun (r.a.) Medinában, anszár testvére házában halt meg. A háziasszony, Ummu'l-Ala (r.a.) azt mondta:

– Ej, Oszmán, tanúsítom, hogy a Mindenható Allah kegyelmében részesített téged!

Allah Küldötte (s.a.w.) megkérdezte:

– *Honnan tudod, hogy a Mindenható Allah a kegyelmében részesítette?*

– Allahra, nem tudom! – felelte az asszony, mire Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

– *Nézzétek, Oszmán meghalt. Én személy szerint jót remélek számára Allahtól. De még ha próféta vagyok is, nem tudhatom, hogy mi ér engem, és mi ér benneteket!*

Ummu'l-Ala hozzátette:

– Allahra, miután ez történt, sosem mondtam senkiről semmit (csak jót reméltem számára Allahtól). (Bukhari, Tabir, 27)

A jóravaló hívők egyik legnagyobb félelme, amibe a szívük beleremeg az, hogy mások túlzottan dicsérik őket, és ezzel majd el kell számolniuk Allah előtt. Emiatt a félelem miatt végrendelkezett úgy a „napok napjának" is nevezett Khalid Baghdadi, hogy sírkövére ne írjanak semmiféle megemlékező vagy dicsérő feliratot.

• Újításnak[119] számít a temetés alatt vagy után pénzért Koránt recitáltani, hatimot olvastatni az elhunytért, vagy azért fizetni, hogy bizonyos napokon vagy évfordulókon a halottért Koránt vagy fohászokat recitáljanak. Reméljük, hogy a haláleset után a Kegyes Korán recitálása jutalmat jelent a recitálónak, és hasznára lesz az elhunytnak. Azonban ha ezt fizetségért teszik, és nem Allah megelégedése, hanem a kapott pénz vagy más ajándék a célja, azzal a cselekvő elveszíti minden jutalmát.

• A temetés utáni „devir" - vagyis amikor az elhunyt által el nem végzett istenszolgálatot, főként imát pénzbeli adománnyal próbálják pótolni - is a szokást vallási elemként beállítani próbáló újítás. Az elhunytat az istenszolgálatban fennálló tartozásai alól mentesíteni próbáló „iszkat" nem válhat a csalás és ügyeskedés eszközévé.

Imám Mohammed[120] azon a véleményen van, hogy hasonlóan ahhoz, ahogy a törvényesen elfogadható okok miatt elmulasztott böjtért, amelynek bepótlására sem volt az elhunytnak lehetősége, az örökösök megfizethetik annak megváltását, úgy az el nem végzett imákért a megbocsátás reményében „iszkát-i szalát" (az ima megváltása) ajánlható fel. Ennek megfelelően minden el nem végzett imáért egy szegény egynapi ellátására elegendő élelmiszert vagy pénzösszeget kell adományba adni.

Imám Mohammed ezen vallásjogi ítélete három nagy előnyt is magába foglal:

1. Adakozásra serkent, ami jutalmat jelent az adakozónak.
2. A rászorulók örülnek az adománynak, és fohászkodnak az elhunytért.

119. Újítás (bidá): olyan, a vallásba később bevezetett dolog, ami nem képezi az Iszlám részét, és nem felel meg alapelveinek.
120. Imám Mohammed: Muhammad Al-Saibani, Abu Hanifa egyik tanítványa, a hanafi vallásjogi iskola egyik nagy jogtudósa.

3. Remélhető, hogy a Mindenható Allah megbocsátásában és kegyelmében részesíti az elhunytat.

Az elhunyt érdekében végzett iszkát szokását sajnos napjainkban egyesek eltérítették eredeti céljától, és a devir[121] szokásává téve az Iszlám szellemiségével teljesen ellentétes tartalommal töltötték meg.

Ez a devir nevű szokás egyfajta csalássá változott. Ezzel a téves felfogással az el nem végzett istenszolgálatot valójában oda nem adott adománnyal próbálják jóvátenni.

Valójában ahhoz, hogy a Túlvilágra távozott személyt próbálják megmenteni esetleges tartozásaitól az imában[122], a tényleges pénzösszeget valóban tiszta szándékkal a rászorulóknak kellene adniuk, de ehelyett ők sokszor néhány ember között kézről-kézre adnak egy bizonyos összeget, akik mindegyike kijelenti, hogy „megkaptam", vagy „elfogadtam", majd továbbadja, addig, amíg ezzel a látszólagos adakozással ha ténylegesen nem is, de jogi értelemben a kiszabott összeg odaadása teljesül.

Az, hogy azt hiszik, hogy ha egy kis összeget már eredetileg azzal a szándékkal, hogy vissza fogják kérni, odaadnak valakinek, majd visszaveszik tőle, és másoknak is odaadják, azzal az adomány összegét és jótetteiket növelik, nemcsak káros újítás, hanem önmaguk megtévesztése is.

Mindenekelőtt az a megdöbbentő, hogy vagyonos emberek azt gondolják, hogy ezzel a módszerrel eredményt fognak elérni. Akik az Iszlámnak megfelelő álláspontból és kritikus szemmel nézik ezt a gyakorlatot, azonnal felismer-

121. Devir: az a szokás, hogy ahelyett, hogy a szükséges összeget valóban odaadnák, egy bizonyos menynyiségű pénzt vászonba csomagolnak, majd egy szegény kezébe adják, aztán visszakérik tőle, és annyiszor adják oda, hogy kijöjjön az adósság teljes összege. Ilyen szokás Allah Küldötte (s.a.w.), a tábiun és a tábiu-tábiun, az azt követő generáció idején nem volt. Valójában az „iszkát" a hidzsra 2. évszázadában, a „devir" az 5. évszázadban terjedt el. A napjainkban egyes muszlim országokban megszokottá vált devir, amiről feltételezik, hogy az Iszlám forrásain alapul, olyan káros vallási újítás, bidá, amely az adakozásban a szűkmarkúságot, az istenszolgálatban a lustaságot mozdítja elő. Ezért ezt a szokást el kell hagyni, s helyette az elhunyt nevében adakozni kell, jótetteket cselekedni, és Allahhoz fohászkodni, hogy bocsássa meg bűneit. Ezzel a szunnának megfelelően is cselekszünk, és az anyagi istenszolgálat eszköze, az adomány is eléri jogos tulajdonosait, a rászorulókat. (Hayrettin Karaman, Ebediyet Yolcusunu Ugurlarken, p. 81-85)

122. Itt az el nem végzett ima csak olyan imát jelenthet, amelyet az elhunyt nem volt képes elvégezni, vagy ugyan elvégezte, de az olyan belső feltételek, mint az őszinteség és áhítat, esetleg nem teljesültek. Vagyis nem olyan imák, amelyeket az illető azért nem végzett el, mert lusta volt, és bízott az imák anyagi megváltásában, a tényleges imádkozás helyett.

hetik értelmetlenségét, és látják, hogy csak Allahot próbálják megtéveszteni, s hogy nem más, mint ostobaság.

• A legnagyobb tévelygés, ha a vagyonszerzés reményétől és önző vágyaktól hajtva az örökség miatt a rokonok egymás ellen fordulnak. A hívőknek az örökséget a Mindenható Allah akarata szerint kell elosztaniuk, és nem szabad úgy viselkedniük, hogy a rokoni kapcsolatok szálait meggyengítsék.

Sajnos manapság azok, akiknek meggyengült a kapcsolatuk a hittel és az Iszlámmal, nem elégedettek Allah rendelésével és az Általa parancsolt elosztással, ami haragot és sértődöttséget szít a rokonok között.

Pedig nagyon súlyos fenyegetések irányulnak azokra, akik nem teljesítik Allah parancsait ebben a témában. A Kegyes Korán számos témát a fő vonalak mentén magyaráz el, de az örökség felosztását részletesen, e legegyértelműbb kifejezésekkel adja tudtunkra[123], majd azt mondja:

„Ezek az Allah által kijelölt határok. És aki engedelmeskedik Allahnak és a Küldöttének, azt Ő kertekbe bocsátja be, amelyek alatt folyók folynak, és abban fog lakozni örökké. És ez a hatalmas győzelem. Ám aki nem engedelmeskedik Allahnak és a Küldöttének, és túllépi Allah határait, azt Ő a Tűzbe bocsátja be, és abban fog lakozni örökké. Megalázó büntetés jár neki." ***(A nők, 4:13-14)***

• A Kegyes Koránban vagy a szunnában arra sincsen utalás vagy tanács, hogy a halál időpontja után a hetedik, negyvenedik, ötvenkettedik vagy bármely más számú napon vagy éjszakán az elhunytért közös fohászkodást tartsanak vagy hatimot olvassanak.

Az elhunyt hívő számára mindig megengedett Allah bocsánatát kérni, adakozni vagy Koránt recitálni a nevében. Azonban ha erre csak bizonyos napokat jelölnek ki, az azt okozhatja, hogy a többi napon elfeledkeznek róla, s így végül kevesebbet emlékeznek rá. Másrészt a kevés vallási tudással rendelkezők azt hihetik, hogy az efféle, bizonyos napokon végzett ceremóniák az Iszlám parancsainak részét képezik.

Azt gondolhatjuk, hogy azt a szokást, hogy a halál időpontja után a hetedik, negyvenedik, ötvenkettedik vagy bármely más számú napon vagy éjszakán az elhunytért közös fohászkodást tartsanak vagy hatimot olvassanak, azért

123. Lásd: A nők, 4:11-12.

alakították ki, hogy az elhunytat ne felejtsék el teljesen. Azonban az, hogy ha nem lenne ez a ceremónia, a halottat elfelejtenék, annak a fájdalmas bizonyítéka, hogy az illető nem hagyott elég értékes emlékeket senki szívében.

Hz. Ali (r.a.) így figyelmeztet, hogy ne essünk ebbe az állapotba:

„A jóravalók és igazak társaságában legyél! Köss velük barátságot (hogy személyiségük és jellemük számodra is példa legyen). Élj olyan tökéletes életet, hogy amíg élsz, hiányozz az embereknek, és ha meghaltál, vágyjanak a társaságod után!"

A költő is szépen foglalja össze ennek jelentését:

Amikor a világra születtél, sírtál,
De mindenki más mosolygott.
Élj úgy, hogy mikor majd meghalsz,
Mosolyogj, de mindenki más sírjon.

Aki az Allah útján tett szolgálatban élte le életét, jóravaló utódokat, szép emlékeket, hasznos cselekedeteket és jó fohászokat hagyott maga után, annak még ha a teste a föld alá kerül is, a neve századokon át él tovább a szívekben. Mevlana Rumi azt mondja erről:

Halálunk után ne keressétek sírunkat a földön!
A mi sírunk a tudással rendelkezők szívében van.

Milyen boldogok és szerencsések azok a szolgák, akik a szeretet kitörölhetetlen aláírását hagyják a szívekben!

A halállal és temetéssel kapcsolatos alaptalan, hamis babonák

Egyes vidékeken a halottal, temetéssel, halállal kapcsolatban olyan hamis babonák léteznek, amelyeknek semmiféle alapjuk nincs az Iszlámban. Ezek közül említünk néhányat, amelyeknek soha nem szabad hitelt adnunk:

• Ha éjjel egy házban a kutya vonyítani kezd, vagy a bagoly huhog, abban a házban vagy a közelében valaki meg fog halni.

• Ha éjszaka egy házból egy másik házba valamilyen edényt adnak kölcsön, abban a házban valaki meg fog halni.

• Ha az olló szárait nem zárják össze, mikor elteszik, hamarosan halotti leplet vágnak vele.

• Ha halotti leplet varrnak, el kell törni a tűt, különben halál és szerencsétlenség következik.

• Ha a halott megmosdatása után a vizesedényt nem fordítják fel, hamarosan meghal még valaki.

• Ha egy házból halottat visznek ki, a vizesedényeket ki kell üríteni, különben a házban meghal még valaki, mert Azráel (a.s.) megérintette a vizet.

• Ha valaki a házbeli holmikból valamit magára ejt vagy eltör, az halált jelez.

• Ha valaki leveszi a cipőjét, és az felfordul, a házban valaki meghal.

• A halott házában 40 napig nem oltják el a lámpát, hogy ha a halott lelke eljön, világosban találja a szobáját.

• Ha tükör eltörik, vagy megreped, hamarosan meghal valaki a házban.

• Ha a halott szeme kinyílik, valaki utána fog halni a házból.

Ezt a listát még tovább bővíthetnénk. Annak érdekében, hogy magunkat és családunkat is megvédjük ezektől a babonáktól, nagy fontosságot kell tulajdonítanunk a vallási oktatásnak, hiteles vallási tudást kell szereznünk, és másoknak is ezt kell tanítanunk.

A sírok, türbék látogatásakor elkövetett hibák

• A sír vagy a türbe közelében valamire szalagot, rongyot kötni, követ állítani, pénzt dobni, sót szórni, mellette vagy a kertjében áldozati állatot vágni, gyertyát gyújtani, a sírban nyugvótól bármit kérni mind a sírok látogatásával kapcsolatos tévelygések közé tartozik.

• Az a babona, hogy a sírokra szalagot, rongyot kötnek, a sámánizmus hiedelme közül származik. A sámánhitűek szerint a nagy fáknak vagy szikláknak van egy „Izi" nevű gazdája. Ezek az „Izik" áldozatot várnak az emberektől, és ha nem kapnak, árthatnak az embernek. Azonban nagyon kevéssel is beérik, egy rongydarab, egy maréknyi lószőr, vagy akár az áldozat szándékával dobott kődarab is elegendő nekik. Az, hogy szalagot, rongyot kötnek a sírra, követ

tesznek rá, ebből a hamis babonából származik. Sajnos ennek a tévelygésnek a nyomait még ma is láthatjuk a tudatlanok között.

Ha a szolga nem ügyel arra, hogy a nem helyes hitre alapozott babonáktól tartózkodjon, az súlyos nehézségeket okozhat számára a Túlvilágon, hiszen a tevhid[124] hite a társítás[125] legkisebb nyomát sem tolerálja.

Szelmán Fáriszi (r.a.) beszélte el azt a tanulságos történetet, amely érzékelteti ennek a témának a komolyságát:

„Volt egy ember, aki egy légy miatt került a Kertbe, és volt egy ember, akit egy légy miatt hajítottak a Tűzbe. A korábbi népekből két ember találkozott egy bálványimádó néppel, akik, ha valaki érkezett hozzájuk, feltétlenül valami áldozatot vártak tőle a bálványaiknak. A két érkező közül az egyiknek azt mondták:

– Áldozz valamit!

– Nincs nálam semmi – felelte ő.

– Ha csak egy legyet is, de valamit áldozz! – mondták, mire az illető feláldozott egy legyet, és bár továbbengedték, de a Tűz lett az osztályrésze.

A másik embernek is azt mondták:

– Áldozz valamit!

– Én ugyan Allahon kívül nem áldozok senkinek semmit! – felelte ő, mire a bálványimádók megölték, és Allah a mártírok közé, a Kertbe helyezte őt." (Abu Nuajm, Hilye, I, 203)

• Gyertyát gyújtani a sírokon a tűzimádóktól fennmaradt szokás.

• A jóravalók sírját körbejárni, mint a Kábát,

• a türbék ajtajára autót, gyermekeket, házat, vagy bármi más evilági dolgot festeni, amire az elhunyt életében vágyott,

• a sírokról, türbékből földet vinni, gyógyhatást tulajdonítani neki, pénzérmét dobni vagy tapasztani rájuk,

124. Tevhid: kizárólagos egyistenhit.
125. Társítás (sirk): az a hit, hogy a Mindenható Allah hatalmában vagy isteni tulajdonságaiban bárki vagy bármi osztozhat. A tevhid ellentéte.

• a sírokat, türbéket megcsókolni, simogatni, meghajolni és azt gondolni, hogy ettől bármiféle nehézség megoldódik vagy kívánság teljesül, szintén a hit hiányosságára utaló viselkedésformák.

❁

Nem szabad elfelejtenünk, hogy az ember gyenge. Mindenkinek és mindennek szüksége van Allahra. Ezért semmi rossz nincs abban, ha azt gondoljuk, hogy a sírban nyugvó ember jóravaló muszlim és Allah szeretett szolgája volt, ezért az ő kedvéért kérünk valamit a Mindenható Allahtól. Vagyis azt a jóravaló embert a fohászunk eszközévé téve (tevesszul) kérhetünk valamit a Mindenható Allahtól, de soha nem kérhetünk semmit magától az elhunyttól.

Amikor Hz. Omár (r.a.) kalifátusa idején szárazság támadt, maga mellé vette Allah Küldötte (s.a.w.) nagybátyját, Hz. Abbaszt (r.a.), és esőért fohászkodott, őt téve a Mindenható Allahhoz intézett fohásza alapjának:

„Ó, Allah, amikor a Prófétánk (s.a.w.) által fordultunk Hozzád, esőt adtál nekünk! Most a Prófétánk (s.a.w.) nagybátyja által fordulunk Hozzád. Adj nekünk esőt!"

Erre esni kezdett az eső, és az emberek vízhez jutottak. (Bukhari, Istiska, 3)

Valójában egyedül a Mindenható Allah az, Aki a fohászokat hallja és a kívánságokat teljesíti. Mivel minden létező valódi tulajdonosa Allah, nem kifogásolható, ha az Ő szeretteinek egyikét tesszük meg fohászunk eszközévé, és így próbáljuk a fohászt elfogadottá tenni.

Azonban vannak olyanok, akik a jóravalók távollétében vagy azok sírjánál ezekhez az emberekhez fohászkodva, közvetlenül tőlük kérve gyógyulást vagy valamilyen nehézség eloszlatását, valójában – Allah mentsen meg tőle! – társítást követnek el, ami a legnagyobb tévelygés.

Kétségtelen, hogy még ha ezeket a szavaikat próbálják is kimagyarázni és hamis indokokat felhozni rájuk, mindenképpen tartózkodnunk kell az ilyen, a tevhid lényegét beszennyező, tudatlan viselkedéstől. Soha nem szabad olyan kifejezéseket használnunk, melyek azt sugallják, hogy a nehézségek eloszlatásában, a teremtés irányításában bárkinek is hatalma lenne a Mindenható Allahon kívül.

Emellett minden hívő kötelessége, hogy figyelmeztesse azokat, akik a tudatlanság vagy nemtörődömség miatt ilyen, valójában sirket jelentő viselkedést tanúsítanak. Ugyanakkor azok, akik az egyesek által elkövetett hibák miatt a sírok látogatását is teljes egészében sirknek minősítik, ők maguk is hasonló hibát követnek el, még ha az ellenkező végletben is.

Az Iszlám, mint mindenben, a sírok látogatásában is a középutat veszi alapul. Allah Küldötte (s.a.w.) és a Társai szavai és viselkedései ebben a témában is a legszebb példát mutatják arra, hogy hogyan kell cselekednünk, a szélsőségeket elkerülve. Hiszen a Próféta (s.a.w.) Társai kétségtelenül sokkal jobban tudták nálunk, hogy mi a sirk, és mi a tevhid.

A következő elbeszélés tökéletes és jelentőségteljes válasz azoknak, akik szerint a sírok látogatása sirk:

Egy napon az omajjád kalifa, Marvan ibn Hakem meglátott egy embert, aki az arcát Allah Küldötte (s.a.w.) sírjához szorította. Megragadta a nyakát, és azt kérdezte:

– Tudod, hogy mit tettél?

Amikor az ember megfordult, és ránézett, látta, hogy Abu Ajjúb Al-Anszári az. A Prófétát (s.a.w.) teljes szívéből szerető Társa azt mondta a kalifának:

– Én tudom, hogy mit csináltam. Én Allah Küldöttéhez (s.a.w.) jöttem, nem a kőhöz! Hallottam, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Ne aggódj a vallás miatt, ha azok foglalkoznak vele, akik értenek hozzá, de ha azok kezdik vezetni a vallást, akiknek nincs róla tudásuk, van okod sírni és aggódni." (Ahmad ibn Hanbal, V, 422; Hakim, IV, 560/8571; Haythami, V, 245)

Nem helyénvaló sirknek nevezni azt, ha valaki a sírok meglátogatásának illemét tiszteletben tartva, a tevesszul által, vagyis valakit a fohásza eszközeként, a közeledés módjának megtéve fohászkodik Allahhoz. A sirk az, ha valaki úgy gondolja, hogy ez a személy Allahhoz hasonlóan képes ártani vagy használni neki. Vagyis a fohászkodónak tudnia kell, hogy az az ember, akinek a neve által Allahot kéri, nem adhat neki semmit, és ha Allah nem akarja, a jó vagy rossz eszköze sem lehet számára.

Összefoglalva, a sírok és türbék meglátogatásakor tiszteletben kell tartanunk az Iszlám előírásait. Tartózkodnunk kell attól, hogy olyan elképzelések terjesztésében vegyünk részt, amelyek a hitet beszennyezhetik. Hívőként

családunknak és környezetünknek mindig az Iszlám helyes megértését kell tanítanunk, és arra kell törekednünk, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) szunnájának megfelelő életet éljünk.

5. FEJEZET

Az Ítélet

Ha földrengés támad, vagy bomba robban, azt mondjuk: ítéletnapi események történtek. A valódi Ítélet Napja azonban, amikor a csillagok lezuhannak, az ég fel lesz göngyölítve, mint egy papírtekercs, a hegyek porrá omlanak, emberi ésszel fel sem fogható mértékű. Olyan nap, amikor az apró gyermekek megőszülnek a félelemtől, a terhes nők elvetélik magzataikat, a szemek kiugranak a helyüktől, és az emberek a rettegéstől megrészegülve fognak tántorogni. Azonban a Mindenható Allah így mond jó hírt azoknak a szerencsés szolgáinak, akik még ezen a súlyos és pusztító napon is isteni védelem alatt lesznek:

„Hát nem bizonyos-e, hogy Allah barátai nem fognak félni, és nem lesznek szomorúak? Akik hisznek, és istenfélők…” ***(Jónás, 10:62-63)***

AZ ÍTÉLET

A Mindenható Allah múlandónak teremtette minden teremtményét, s ahogy az embernek is kijelölte az edzsel[126] időpontját, úgy az egész világnak is kijelölte az Ítélet Napját. És ahogy minden ember halálának időpontját, úgy az egész világra kiterjedő Ítélet idejét is a Láthatatlan hírei között tartja, amit senki nem ismer, csak Ő. A Kegyes Korán ájái azt mondják erről:

„Kérdeznek téged az Óráról: mikor lesz annak a kijelölt ideje? Mondd: „Annak tudása egyedül Uramnál van. Rajta kívül senki nem fedheti fel annak az idejét. Súlyosan nehezedik az az egeken és a földön. Nem másként fog eljönni hozzátok, mint váratlanul!" Úgy kérdeznek téged, mintha tudásod lenne róla. Mondd: „Ennek tudása egyedül Allahnál van, de a legtöbb ember nem tudja." (A magaslatok, 7:187)

„Kérdeznek téged az emberek az Óráról. Mondd: „Bizony, annak tudása Allahnál van." És mi fogja tudatni veled? Talán az Óra már közel van." (A szövetségesek, 33:63)

„És áldott legyen Ő, Akié az egek és a föld birodalma, és mindené, ami a kettő között van, és Nála van az Óra tudása, és Hozzá fogtok visszavitetni." (Az ékszerek, 43:85)

AZ UTOLSÓ NAP JELEI

Amikor az Utolsó Napról kérdezték, Allah Küldötte (s.a.w.) azt felelte: *„a kérdezett sem tud többet, mint a kérdező"*, s azt is egyértelműen megmondta: nem tudja, mikor fog bekövetkezni. Azonban, hogy ummája levonhassa belőle a tanulságot, tájékoztatott az Utolsó Nap egyes jeleiről.

Az ája azt mondja:

126. Edzsel: a kijelölt időpont, amikor valakinek vagy valaminek az evilági létezése véget ér

„Hát mi másra várnak, mint hogy az Óra eljöjjön hozzájuk hirtelen? Bizony, a jelei már eljöttek. És ha már eljön hozzájuk, hogyan használhatna nekik a megemlékezésük?” ***(Mohammed, 47:18)***

Az Utolsó Nap jelei között vannak fizikai jelek, mint a Dedzsál eljövetele vagy az, hogy a Nap nyugaton kel fel, és a vallásosság meggyengülésére utaló spirituális jelek is.

Egyes tudósok 3 csoportra osztják az Utolsó Nap közeledtének jeleit:

1. A már bekövetkezett jelek, amelyek ideje már elmúlt, ezeket „távoli jeleknek” vagy „kis jeleknek” is nevezik. Mohammed próféta (s.a.w.) elküldetése prófétaként, a Teve csatája és a sziffini csata, az omajjádok hatalomra kerülése is ezek közé a jelek közé tartozik.

2. A részben már megkezdődött, de még el nem múlt jelek, amelyek jelenleg is a végük felé haladnak. Ezeket „közepes jeleknek” is nevezik.

3. A „közeli jelek” vagy „nagy jelek”, amelyek után rögtön elkezdődik az Ítélet Napja. Ezek úgy fognak következni egymás után, mint ahogy egy teszbi[127] szemei, ha a zsinór elszakad, és lehullanak róla.

A következőkben a kis és közepes jeleket, valamint a nagy jeleket is egy-egy fejezetben tárgyaljuk.

A) A kis és közepes jelek

Számos olyan jel van, amely már jó idővel az Ítélet Napja elközeledte előtt jelzi azt. Ezek a jelek folyamatosan figyelmeztetik és a Túlvilágra emlékeztetik a hívőket. Ezek közül néhány:

1. Allah Küldötte (s.a.w.) elküldetése

Mohammed próféta (s.a.w.) a próféták láncolatának utolsó láncszeme, a prófétaság könyvének utolsó lapja. Küldetése kezdetétől az Ítélet Napjáig az egész emberiséghez küldetett el, s utána már nem jön több próféta. Ő az Utolsó Próféta, a Próféták Pecsétje. Ezért az ő elküldetése az Ítélet Napja egy jele is.

Dzsábir (r.a.) azt mondta:

127. Teszbi: zsinórra fűzött gyöngyökből álló imalánc, melyen az elmondott fohászok vagy Allah neveinek számát lehet számolni.

„Amikor Allah Küldötte (s.a.w.) hutbát tartott, a szeme kivörösödött, a hangját felemelte. Olyan izgatott lett, mint egy parancsnok, aki arra figyelmezteti a seregét: „Reggel vagy este az ellenség támadni fog, védjétek magatokat!", és a mutató és középső ujját felemelve azt mondta:

– *Úgy küldettem el prófétaként, hogy az Ítélet Napja olyan közel van, mint ez a két ujjam egymáshoz!"* (Muslim, Juma, 43. Lásd még: Ibn Majah, MUkaddime, 7)

2. Egyre nagyobb tudatlanság vallási kérdésekben

Egy hadísz azt mondja:

„Tanuljátok meg a Koránt, és tanítsátok az embereknek! Tanuljátok meg a kötelező tudást, és tanítsátok az embereknek. Hamarosan olyan idő jön el az emberekre, hogy ha két ember a fardok[128] *kérdésében vitatkozik, akkor sem találnak egy tudóst, aki döntene köztük és megoldaná az ügyet."* (Haythami, IV, 223)

A muszlimok számára kötelező, hogy a vallási tudást megtanulják és életükben alkalmazzák. Az utolsó idők egyik jele az is, hogy az emberek vallásossága meggyengül, ezért nem foglalkoznak eleget az Iszlám tudományokkal, s ennek következtében nem tudják a vallást a maga tökéletességében megélni.

Egy másik nemes hadísz azt mondja:

„Ahogy a ruha festése elhalványodik és eltűnik, úgy fog az Iszlám is elhalványodni és eltűnni. Azt sem fogják már tudni, hogy mi az a böjt, mi az az ima, mi az a zarándoklat vagy mi az a szadaka[129]*. A Mindenható Allah a Könyvet (a Kegyes Koránt) is elveszi, úgy, hogy a földön egyetlen ája sem marad belőle. Néhány nagyon öreg férfi és asszony marad, akik azt mondják:*

– Azt tesszük, amit az ősapáink is tettek, ők azt szokták mondani, hogy 'Lá ilahe ill'Allah', mi is azt mondjuk hát!"[130]

Amikor Huzaifa (r.a.) ezt a hadíszt elbeszélte, a jelenlévő Szila (r.a.) megkérdezte:

128. Fard: kötelező, azok a legalapvetőbb, legfontosabb vallási cselekedetek, amelyek minden hívő számára kötelezők.
129. Szadaka: adomány
130. Ehhez nagyon hasonló helyzet alakult ki a kommunizmus idején súlyos elnyomás alatt élő Közép-Ázsiában, Kínában vagy Oroszországban is.

– Ha ezek az öregek nem tudják, hogy mi az ima, mi a böjt, mi a zarándoklat és mi a szadaka, akkor, használ-e nekik bármit is a 'lá iláhe ill'Allah'?

Huzaifa nem válaszolt, de Szila háromszor is megismételte ugyanezt a kérdést. Huzaifa minden alkalommal elfordította tőle az arcát. Amikor Szila újra feltette a kérdést, Huzaifa azt mondta:

– Ej, Szila, a tevhid szava (ha mástól nem is, de legalább az örök) Tűztől megmenti őket! – és ezt háromszor megismételte. (Ibn Majah, Fiten, 26)

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„*A tudás elveszte, a tudatlanság elterjedése, a részegítők fogyasztása és a paráznaság gyakorivá válása az utolsó idők jelei között van.*" (Bukhari, Ilim, 21)

A vallástudományokkal kapcsolatos általános tudatlanság manapság is jól megfigyelhető jelenség. Egyértelmű tény az alkohol és erkölcstelenség terjedése is. Ebben a korban maradiságnak számít, ha valaki a paráznaságot bűnnek tartja, s azoknak a helyzete, akik alsóbb énjük vágyainak semmiféle határt nem szabva, s Allah Küldötte (s.a.w.) szavaival élve „Akár a szamarak, mindenki szeme előtt akarnak paráználkodni", nem különbözik a legrosszabb, legnyomorultabb emberekétől, akikre az Ítélet Napja el fog következni.

Az itt említett bűnöket azért említjük, hogy kiemeljük: a vallás legfontosabb alapjainak megromlását okozzák. A tudás elveszte a vallás romlását, az alkohol fogyasztása az intelligencia romlását, a paráznaság a következő generációk romlását, a fitnák sokasodása az élet és a tulajdon romlását idézi elő. Pedig a muszlimok legfontosabb feladata, hogy ezt az öt dolgot megőrizzék. Az „öt elengedhetetlen dolog" néven is említett, öt legfontosabb alap megrendülése a legnagyobb hírnöke a világ pusztulásának. Hiszen isteni ígéret az, hogy az ember nincs magára hagyatva a világban. Az, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) után nem küldetik el más próféta, szintén azt mutatja, hogy az ezeket az emáneteket elpazarló emberiség el lesz pusztítva.

3. A fitnák és az emberölés sokasodása

A muszlimok földjén a fitnák Hz. Oszmán (r.a.) kalifátusa alatt kezdődtek. Azonban ezek a megnyilvánulások minden korban új formát öltöttek. Vagyis nem szükségszerű, hogy ezek a fitnák mind egy időben következzenek be. Ezek az Utolsó Napig mind más időben, más formában fognak megjelenni.

Egy nap Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

– El fog jönni egy olyan idő, amikor megsokasodnak az olvasni akaró recitálók, de kevesebb lesz a vallást értő és megélő tudós, s ilyen módon a tudás eltűnik az emberek közül, és a felfordulás megsokasodik.

– Mi az a felfordulás? – kérdezték a Társak, mire Allah Küldötte (s.a.w.) azt felelte:

– Az, hogy megölitek egymást. Aztán pedig olyan idők jönnek, amikor az emberek recitálják a Koránt, de az olvasásuk nem jut túl a torkukon (vagyis nem jut el a szívükig, és nem ültetik a gyakorlatba).

Aztán pedig olyan idő jön, amikor a képmutatók, hitetlenek és társítók olyan szavakkal vitatkoznak a hívőkkel Allahról, amilyeneket a hívők mondanak! (Hakim, Mustadrak, IV, 50468412 v.ö. Bukhari, Ilim 24)

Manapság a takvától távol álló, a Kegyes Koránt és a szunnát a saját elképzeléseik szerint magyarázó, vallási reformokat bevezető tudósnak nevezett modernisták, és a történelemben egyes vallástudósok, vagy azok a hitetlenséggel gyanúsítható emberek, akik látszólag az Iszlám nevében a muszlimok ellen harcolnak, és a vallás egyenes útját gyengítő tudatlan aszkéták megsokasodása is ennek a prófétai kijelentésnek a megerősítése.

A költő szavaira emlékezve: „ha már a vallásunkba avatkozik, legalább legyen muszlim", mindig ébernek kell lennünk, s nem szabad teret engednünk a vallással kereskedőknek és az Iszlámot megrontóknak.

Mindannyiunk számára a helyes úton való kitartásra szóló figyelmeztetést tartalmaznak Allah Küldötte (s.a.w.) Abdullah ibn Omárnak (r.a.) mondott szavai:

„Ej, Ibn Omár! Kapszkodj erősen a vallásba, kapaszkodj erősen a vallásba! Mert az a húsod és a véred. Jól vigyázz arra, hogy kitől tanulod a vallásod! A vallási tudást és döntéseket a helyes úton kitartóktól szerezd, ne azoktól, akik jobbra-balra letérnek róla!"[131]

Ha egy közösségben meggyengül a vallással kapcsolatos tudás, azt a nyugtalanság és a fitnák szaporodása követi. Az emberek idővel önzővé, ego-

131. Hatib Al-Baghdadi, el-Kifaye fi Ilmi'r-Rivaye. El-Medinatu'l-Munavvara, el-Mektebetul-Ilmiyye, p. 121.

centrikussá és opportunistává válnak, a jó érzések elvesznek, és a rosszra való hajlandóság gyakoribbá válik. Mindez pedig a fitna fészkévé teszi a társadalmat, nem hagyva nyugalmat és biztonságot senkinek.

Egy napon Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

– *Allahra esküszöm, Aki az életemet a kezében tartja, hogy jön majd olyan idő az emberekre, amikor a gyilkos nem fogja tudni, hogy miért ölt, s az áldozat nem fogja tudni, hogy miért ölték meg!* (Muslim, Fiten, 55)

– Hogy lehet az, Allah Küldötte? – kérdezték a Társai.

– *Ez lesz a hardzs (fitna, felfordulás és anarchia)! A meggyilkolt és a gyilkos is a Tűzben lesz* – felelte a Próféta (s.a.w.). (Muslim, Fiten, 56)

Ma a világon minden helyen - elsősorban Szíriában -, ahol a terror és az anarchia uralkodik, eszünkbe juthat ez az igazság. A sokszor rejtőzködő erők által, a függöny mögül irányított terrorszervezetek úgy ontanak vért, hogy azt sem tudják, kit szolgálnak, a gyilkos nem tudja, miért öl, s a meggyilkolt nem tudja, miért ölik meg.

Szintén Allah Küldötte (s.a.w.) mondta:

„*Allahra esküszöm, Aki az életemet a kezében tartja, hogy nem lesz vége a világnak, amíg az ember, aki egy sír mellett megy el, azt nem kívánja, hogy bár helyet cserélhetne azzal, aki a sírban fekszik. De nem a vallásossága miatt fogja kívánni, hanem mindazon csapások miatt, amelyek sújtották.*" (Bukhari, Fiten, 22; Muslim, Fiten, 54)

Ezt úgy érthetjük, hogy az Ítélet Napja beállta előtt az élet büntetés lesz az embereknek, elegük lesz belőle, és bánni fogják, hogy élnek. Azokban a napokban az élet annyira elértéktelenedik, hogy a gyilkos nem fogja tudni, miért ölt, s az áldozat nem fogja tudni, miért ölik meg. Még azok is utálni fogják ezt a világot, és távozni akarnak belőle, akiknek semmi közük a valláshoz vagy hithez.

Egy ilyen korban nagyon nehéz a jóra törekedni és jótetteket cselekedni. Ezért mielőtt eljönnének ezek a nehéz idők, fel kell ismernünk a nyugodt, kényelmes idők értékét,, és amíg tehetjük, arra kell törekednünk, hogy pillanataikat az örökkévaló boldogság tőkéjévé tegyük.

Allah Küldötte (s.a.w.) így figyelmeztette a hívőket:

„Igyekezzetek jótetteket cselekedni, mielőtt elborítanának bennetek a fitnák, amelyek olyanok mint a sötét éjszaka! Amikor eljönnek azok az idők, az, aki reggel hívőként ébredt, estére hitetlenné válik, s aki este még hívő volt, reggel hitetlenként ébred. A vallását eladja apró evilági előnyökért." (Muslim, Iman, 186)[132]

„Aki ezekben az időkben is ragaszkodik a vallásához, az olyan lesz, mint aki parazsat (vagy tövist) tart a kezében." (Ahmad, III, 390)[133]

Ezekben az időkben a gyenge jellemű emberek nem tisztelik a Kegyes Koránt és a szunnát, és saját, gyenge eszük szerint cselekszenek, az ájják és hadíszok magyarázásakor is saját evilági érdekeiket tartva szem előtt.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Allah igaz szolgái egymás után a Túlvilágra távoznak, s csak az értéktelenek maradnak, akik olyanok, mint az árpa vagy a datolya törmeléke. A Mindenható Allah semmilyen jelentőséget nem tulajdonít nekik." (Bukhari, Rikak 9)[134]

4. Hozzá nem értő, érdemtelen emberekre bízzák a fontos ügyeket

Abu Huraira (r.a.) azt beszélte el:

Allah Küldötte (s.a.w.) a Társaival beszélt, amikor egyszer csak odajött egy sivatagi arab, s megkérdezte:

– Mikor jön el az Utolsó Nap?

Allah Küldötte (s.a.w.) szünet nélkül tovább beszélt. Erre az egyik Társa azt mondta:

– Hallotta a sivatagi arab kérdését, de nem tetszett neki a kérdés.

– Nem, nem is hallotta a kérdést! – mondta egy másik.

Amikor Allah Küldötte (s.a.w.) befejezte a beszédét, megkérdezte:

– *Hol van az, aki az Utolsó Napról kérdezett?*

– Itt vagyok, Allah Küldötte! – mondta a sivatagi arab.

– *Akkor várd az Ítélet Napját, amikor elvész az emánet!*

– Hogyan fog elveszni az emánet? – kérdezte a sivatagi arab.

132. Lásd még: Tirmidhi, Fiten 30, Zuhd 3; Ibn Majah, Ikame, 78; Ahmad, II, 303, 372, 523.
133. Lásd még: Muslim, Iman, 186; Tirmidhi, Fiten, 30/2196
134. Lásd még: Darimi, Rikak, 11.

– *Amikor az emánetet olyanra bízzák, aki nem érdemes rá, akkor várd az Ítélet Napját!* – mondta a Próféta (s.a.w.).

Az, hogy az emánetet olyanra bízzák, aki nem érdemes rá, azt jelenti, hogy a tudással, tapasztalattal és érdemességgel nem törődve bízzák az ügyeket az emberekre. Ezek pedig nem tudják megfelelően teljesíteni a felvállalt feladatokat, a saját érdekeiket hajszolják, jogsértéseket követnek el, ezért az általános rend hamarosan felborul.

5. Felgyorsul az idő

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„*Nem áll be addig a Feltámadás, amíg az idő nem válik közelebbivé! Ez a közeledés úgy történik, hogy egy év olyan lesz, mint egy hónap, egy hónap olyan lesz, mint egy nap, egy hét olyan, mint egy nap, egy nap olyan, mint egy óra, egy óra pedig olyan (rövid), mint a szalmaláng, vagy mint mikor a gyufát meggyújtják, s rögtön kilobban.*" (Tirmidhi, Zuhd, 24/2332)

A világ vége felé a vagyon megsokasodik, s az emberek többet foglalkoznak vele, így vagy a szórakozásba vetik magukat, vagy a szaporodó fitnák miatt aggódnak, s nem is fogják észrevenni, hogy múlnak el a napok és éjszakák, nem is fogják számontartani őket. Azt mondják, hogy a hadísz arra is utal, hogy az életek megrövidülnek, s az idő áldás nélkül múlik el.

Hattábi hadísztudós szerint az idő lerövidülése a Mehdi (s.a.w.) eljövetele vagy Jézus (a.s.) elküldetése után következik be. A híres tudós, Ali Al-Kári szerint mindkettőjük idejében így lesz. Vagyis az idő lerövidülése akkoriban történik, amikor a Dedzsál megjelenik, ő pedig a kettőjük között fog megjelenni.

6. Megszaporodik az evilági vagyon

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„*Örvendjetek, és reméljetek olyan dolgokat, amik megörvendeztetnek benneteket! Allahra esküszöm, nem a szegénységtől féltelek benneteket, hanem attól féltelek, hogy kiteríttetik elétek a világ, ahogy az előttetek voltak elé is kiteríttetett, s ti versengeni fogtok érte, ahogy ők is versengtek. Félek, hogy a világ el fog pusztítani benneteket, ahogy őket is elpusztította!*" (Bukhari, Rikak 7, Muslim, Zuhd 6)

„Félek, hogy utánam megnyílnak előttetek az evilági ajándékok és szépségek, és rabul ejtik a szíveteket!” (Bukhari, Zekat 47, Hihad 37; Muslim, Zekat, 121-123)[135]

„A világ édes és csábító. Bizony, Allah nektek fogja adni a világ vezetését, és figyelni fogja, hogyan viselkedtek és miket cselekszetek. Tartózkodjatok hát ettől a világtól, és őrizkedjetek a (szabados) nőktől!” (Muslim, Zikr, 99)

A folyamatosan növekvő vagyon az Utolsó Naphoz közeledve olyan rendkívüli mértékben megszaporodik, hogy még a telhetetlenek is soknak fogják látni, Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„A világ utolsó napjaiban az egyik kalifátok a vagyont számolatlanul, marokszámra fogja osztogatni!” (Muslim, Fiten, 68, 69)[136]

Allah Küldötte (s.a.w.) hírt adott nekünk arról, hogy mindezek be fognak következni. Lehet, hogy idővel még fokozódni fog, de kétségtelen, hogy jelenleg is léteznek hasonlók.

7. Kevesebben fognak szelámmal köszönni

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Az Ítélet Napja előtt válogatni fognak a szelámban: az ember csak az ismerőseinek köszön szelámmal, vagy ha egy társasághoz ér, csak egyes embereket köszönt közülük. A kereskedelem elterjed, még a nők is segíteni fognak a férjüknek a kereskedésben. A rokoni kapcsolatokat megszakítják, megjelenik a hamis tanúskodás, az igazság mellett nem tanúskodnak és eltitkolják, elterjednek a világi tudományok, s az emberek tudósok lesznek az evilági dolgokban, de tudatlanok lesznek a vallásban.” (Ahmad, I, 407, 419; Hakim, IV, 110/7043)

„Az Utolsó Nap egyik jele az lesz, hogy az ember csak az ismerőseinek köszön szelámmal.” (Ahmad, I, 405. V. ö. Abdurrazzak, Musannef, III, 154)

8. Egyéb jelek, amelyekről Allah Küldötte (s.a.w.) hírt adott

„Nem jön el addig az Utolsó Nap, amíg két nagy sereg nem harcol egymással. Mindkét sereg ugyanazt az ügyet tartja fontosnak, mégis nagy háború tör ki közöttük.

135. Lásd még: Nasai, Zekat, 81; Ibn Majah, Fiten, 18.
136. Lásd még: Ahmad, III, 317.

Nem jön ez az Ítélet Napja, amíg közel harminc, hamis és átkozott Dedzsál meg nem jelenik. Mindegyikük azt állítja majd magáról, hogy Allah Küldötte…

Nem jön el az Ítélet Napja, amíg a földrengések meg nem szaporodnak...

És nem áll be addig az Utolsó Nap, amíg a vagyon meg nem szaporodik közöttetek, és úgy ömlik, mint az áradás. A vagyon annyira megszaporodik, hogy a birtokosa azon fog aggódni, hogy ki fogadja el a zakátját. Valakinek oda akarja adni a zakátját, de az azt mondja: nincs rá szükségem…" (Bukhari, Fiten, 25)

Omár ibn Abdulaziz idejében megtörtént, hogy nem találtak senkit, akinek a zakátot adhatták volna, s a jövőben újra meg fog történni. Ma a gazdagodás miatt lehetnek olyan helyek, ahol nem könnyű valódi értelemben vett rászorulót találni, akinek a zakátot adhatnák. Azonban arra ügyelnünk kell, hogy ha a rászorulók iránti érzéketlenség miatt az ember csak a saját környezetét nézi, s feltételezi, hogy nem maradtak már szegények, az nagy tudatlanság. A vallási értelemben gazdagnak számító embereknek nagy gondot kell fordítaniuk arra, hogy a szegényeket megkeressék, s a zakát kötelességét a lehető legjobban teljesítsék.

❁

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Allahra esküszöm, Aki az életemet a kezében tartja, hogy nem jön el az Ítélet Napja, amíg az imámjaitokat (vezetőiteket, államfőiteket)meg nem ölitek, és kardot rántva nem harcoltok egymás ellen, és világotokat a gonoszok nem öröklik." (Tirmidhi, Fiten, 9/2170)

„Nem jön el addig az Ítélet Napja, amíg az Eufrátesz vize vissza nem húzódik, és fel nem fed egy aranyhegyet, s az emberek harcolni fognak érte, azt gondolva, hogy ők fognak győzni és megszerezni azt, de százból kilencvenkilenc meghal közülük." (Bukhari, Fiten, 24; Muslim, Fiten, 29)[137]

„Hamarosan az Eufrátesz vize visszahúzódik, és felfed egy aranykincset. Aki megéli azt a napot, mindenképpen vegyen valamit abból a kincsből!" (Bukhari, Fiten, 24; Muslim, Fiten, 29-32)[138]

137. Lásd még: Ibn Majah, Fiten, 25
138. Lásd még: Abu Davud, Melahim, 13; Tirmidhi, Sifatu'l-Jannah, 26.

A Próféta (s.a.w.) arról ad hírt, hogy az Eufrátesz folyó ki fog száradni, s így egy aranyhegyet vagy egy nagy aranylelőhelyet fed fel. Itt a „hegy" szó az arany nagy mennyiségére utalhat. Az is lehetséges, hogy ez az Ítélet Napjához nagyon közel fog bekövetkezni, vagy átvitt értelemben kell érteni.

Egy másik hadíszban Allah Küldötte (s.a.w.) így szólt az Ítélet Napja előtt bekövetkező eseményekről: *„A föld minden értéke arany és ezüst oszlopok formájába lesz hordva."*[139] Akkor az evilági szerzés vágyával eltelt emberek majd egymásra támadnak, és százból kilencvenkilenc, másik elbeszélés szerint tízből kilenc meghal majd.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„A nők megszaporodnak, a férfiak kevesebben lesznek, annyira, hogy ötven nőről egyetlen férfi fog gondoskodni." (Bukhari, Ilim 21.)

A hadíszban szereplő kifejezés – Allah tudja legjobban – célja a nagy szám kifejezése. Úgy érthetjük, hogy az Utolsó Nap közeledtével egy férfi sok nőről lesz kénytelen gondoskodni.

Emellett, mivel az Utolsó Nap közeledtével a fitnák is megszaporodnak, több lesz az emberölés és a háború is, ezért a harcok miatt is csökken a férfiak száma.

A „Gábiel hadísza" néven is emlegetett, híres hadíszban, amikor az Ítélet Napja jeleiről kérdezik, Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondja:

„A szolgálólány majd saját úrnőjét szüli (az anyák olyan gyermekeket szülnek, akik szolgálóként bánnak velük); a mezítlábas, fedetlen fejű, ruhátlan birkapásztorok versengenek egymással a magas és csodás épületek építésében." (Muslim, Iman, 1, 5)[140]

„A szolgálólány majd saját úrnőjét szüli" kifejezést a következőképpen magyarázhatjuk:

139. Muslim, Zekat, 62.
140. Lásd még: Bukhari, Iman, 37; Tirmidhi, Iman 4; Abu Davud, Sunnet, 16; Nasai, Mevakit, 6; Ibn Majah, Mukaddima, 9.

1. Az anyák olyan lázadó gyermekeket szülnek, akik szolgaként bánnak velük, a gyermekek kihasználják szüleiket.

2. Megszaporodnak a rabszolgák és szolgálók, a szolga által szült gyermek az apja rangját kapja, vagyis az anyja a tulajdona lesz.

3. A gyermeket szült szolgákat adják-veszik, kézről-kézre adják, míg végül – Allah mentsen tőle! – a saját gyermekük tudtán kívül megvásárolja őket. Vagyis az emberiség állapota ennyire megromlik.

Az, hogy *„a mezítlábas, fedetlen fejű, ruhátlan birkapásztorok versengenek egymással a magas és csodás épületek építésében"* pedig utalhat arra, hogy annyira megnövekszik a gazdagság és pazarlás, hogy azok is, akik egykor szegények voltak, olyan gazdagok lesznek, hogy magas, csodás palotákat építenek.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta: *„Nem jön el addig az Ítélet Napja, amíg az emberek nem versengenek egymással a magas épületek építésében"*… (Bukhari, Fiten, 25)

A Prófétánk (s.a.w.) az Ítélet Napja közeledtét jelző jelek között gyakran említi a paráznaság és az épületek megsokasodását. Napjainkban sajnos általános az erkölcstelenség terjedése, és a magas épületekből is egyre többet látunk.

A paráznaság és erkölcstelenség megmérgezi a társadalom nyugalmát és spiritualitását. A magas épületek pedig a spiritualitást szintén megsemmisítő nagyvárosok sírköveire emlékeztetnek.

9. Olyan idő jön, amikor…

Allah Küldötte (s.a.w.) azért hívta fel ummája figyelmét az utolsó idők egyes jeleire, hogy körültekintően viselkedjenek ezekben a témákban. Az Ítélet Napja hírnökeiként szolgáló jelekről szóló hadíszok közül néhány:

„Olyan idő jön el az emberekre, amikor nem marad senki, aki ne élne fel kamatot! Még ha helyesen cselekszik is, akkor is rászáll a pora[141]*."* (Abu Davud, Buyu, 3/3331)

„Olyan idő jön, amikor az ember cseppet sem törődik vele, hogy a vagyona helálból vagy haramból származik-e." (Bukhari, Buyu, 7, 23)

141. Abu Davud egy elbeszélésében: füstje

„Olyan idő jön, amikor aki igazat mond, azt hazugnak nevezik, s aki hazudik, azt igaznak mondják. A megbízható embert árulónak tartják, s az árulókban bíznak. Az ember tanúskodik, amikor nem kérik fel tanúskodni, és esküszik, mikor nem akart esküdni.

Az emberek közül az részesedik legjobban ebből a világból, aki nem hisz Allahban és a Küldöttében, és aljas ember aljas fia!" (Tabarani, el-Mu'cemu'l-Kebir, XXIII, 314; Haythami, VII, 283)

„Olyan idő jön, amikor az emberek nem tanácsolják a helyénvalót, és nem tiltják a helytelent." (Haythami, Mecmau'z-Zevaid, VII, 280)

Hz. Thauban (r.a.) azt beszélte el:

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

– Közel van az az idő, amikor az idegen törzsek úgy hívják meg egymást arra, hogy rátok támadjanak, ahogy enni hívják meg egymást az asztalukhoz!

Egy jelenlévő megkérdezte:

– Azon a napon azért történik ez velünk, mert a számunk megfogyatkozik?

– Nem, azon a napon nagyon is sokan lesztek. Azonban semmi súllyal nem bíró nép lesztek, mint a törmelék és a szemét, amit elragad az ár. Allah kiveszi az ellenségeitek szívéből az irántatok érzett félelmet, a ti szívetekbe pedig gyengeséget helyez! – felelte a Próféta (s.a.w.).

– Mi az a gyengeség, Allah Küldötte?

– Az evilági dolgok szeretete, és az, hogy féltek a haláltól – mondta Allah Küldötte (s.a.w.). (Abu Davud, Melahim, 5/4297; Ahmad, V, 278)

A hadíszból megtudhatjuk, hogy az Iszlám ellenségei majd arra hívják egymást, hogy szövetkezzenek annak érdekében, hogy a muszlimok erejét megtörjék, megosszák, és így elpusztítsák őket. Ezt pedig olyan nyugodtan és kényelmesen teszik, mint mikor valaki enni hív meg másokat. Vagyis olyan könnyű lesz a hitetleneknek Iszlám-ellenes szövetséget kialakítani, a muszlimok életét elvenni, földjeiket megszállni és vagyonukat elvenni, mintha csak az asztalhoz ülnének le enni.

És nem az fogja ennyire felbátorítani őket, hogy a muszlimok kevesen lesznek, hanem az, hogy a hitük és istenfélelmük gyenge lesz, és túlzottan rabul ejtik őket az evilági dolgok. Mert aki fél a haláltól, és túlzottan ragaszkodik ehhez a világhoz, az elhanyagolja a vagyonával és életével Allah útján folytatott küzdelmet. És ha így van, a muszlimok nem tudnak olyan félelmet kelteni ellenségeik szívében, mint rég, ezért az Iszlám ellenségei nem félnek és nem tartózkodnak tőlük többé.

❁

Zubair ibn Adi (r.a.) azt beszélte el:

Anasz ibn Malikhoz (r.a.) mentünk, és panaszkodtunk neki amiatt, amit Hadzsádzs tett velünk.

– Legyetek türelmesek! – mondta, majd hozzátette:

– Olyan napokkal fogtok majd találkozni, hogy minden egyes újabb nap rosszabb lesz, mint az előző volt. Ez addig folytatódik, amíg Uratokkal nem találkoztok. És ezt én Allah Küldöttétől (s.a.w.) hallottam. (Bukhari, Fiten, 6; Tirmidhi, Fiten, 35/2206)

❁

Abdullah ibn Omár (r.a.) azt mondta:

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta nekünk:

„Ó, ti muhadzsirok! Van öt dolog, ami miatt Allahnál keresek menedéket, nehogy elérjen benneteket:

1. Ha egy nép között megjelenik a paráznaság és erkölcstelenség, s végül már nyilvánosan követik el, járványok jelennek meg köztük, és olyan betegségek, amikről az előttük élt népek nem is hallottak.

2. Ha egy nép csal a mérlegen és a mérésnél, éhség, szegénység és a vezetőik zsarnoksága sújtja őket.

3. Ha egy nép nem akarja megadni a zakátot a vagyona után, megfosztatnak az esőtől, s ha nem lennének az állatok, nem is esne rájuk egyáltalán.

4. Ha egy nép elhanyagolja Allah parancsait és a Küldötte parancsait, Allah olyan ellenséget támaszt ellenük, mint korábban soha, akik elveszik egy részét annak, ami a kezükben van.

5. Ha a vezetők nem Allah Könyve szerint kormányoznak, és a kinyilatkoztatott parancsokból az érdekeik szerint válogatnak, Allah saját maguk között vonja felelősségre őket (fitna, romlás és anarchia sújtja őket)." (Ibn Majah, Fiten, 22; Hakim, IV, 583/8623; Bayhaqi, Suab, III, 197)

❁

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„*Nem érhet el sikert egy olyan nép, amely nőkre bízza (a vezetés és irányítás) ügyeit!*" (Bukhari, Megazi, 82)

„*Ha vezetőitek a jóravalók közül vannak, a gazdagjaitok bőkezűek, az ügyeiteket tanácskozással oldjátok meg magatok között, akkor a föld felett jobb, mint a föld alatt.*

De ha a vezetőitek a rosszak közül vannak, a gazdagjaitok szűkmarkúak, az ügyeitek pedig a nők kezében vannak, akkor a föld alatt jobb, mint a föld felett." (Tirmidhi, Fiten, 78/2266)

Vagyis az ilyen társadalomban már nincs lehetőség arra, hogy a vallás parancsait kövessék…

❁

Hz. Ali azt beszélte el:

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta egy napon:

– *Ha az én ummám elkezd tizenöt dolgot csinálni, mindenképpen nagy csapás sújtja őket!*

– Allah Küldötte! Mik ezek a dolgok?

A Próféta (s.a.w.) pedig így számlálta elő:

1. Amikor a hadizsákmány (vagyis a nemzeti vagyon, a szegényeket és rászorulókat el nem érve a gazdagok és hatalmasok között) körbeadott vagyonná válik,

2. Az emánetet olyannak tartják, mint a hadizsákmányt, és visszaélnek vele.

3. A zakátot nem istenszolgálatnak tartják, hanem nagy tehernek és veszteségnek.

4. A férfi (törvényellenes dolgokban) a feleségének engedelmeskedik.

5. Az ember engedetlen lesz az anyjával szemben.

6-7. Az ember jót cselekszik a barátaival, de durván viselkedik az apjával.

8. Az emberek felemelik hangjukat a mecsetekben (elvész az áhítat).

9. Egy nép vezetői a legaljasabbak lesznek közülük (ez olyasmi, amit időről időre megfigyelhetünk a világ különböző nemzeteinél).

10. Azért tisztelnek valakit, mert félnek a rossztól, amit tehet.

11. Szabadon isszák a különböző néven nevezett részegítő italokat.

12. A férfiak selyemruhába öltöznek.

13-14. Egyre többen lesznek kapcsolatban énekesnőkkel és a hangszerekkel. (Napjainkban művészet, balett, koncert stb. neveken, bárokban, kaszinókban, szalonokban, a rádióban és a televízióban, mindenféle csatornákon nagyon elterjedt állapot).

15. Ennek az ummának a későbbi generációi a korábbi generációkat átkozzák (ahogy például napjainkban egyes tudatlanok az oszmán birodalmat),

akkor várjátok (a hívők lelkét elvivő) vörös szelet, vagy hogy a földbe süllyedjenek, vagy hogy disznókká és majmokká lesznek változtatva[142]*, és a földrengést, és a kőesőt az égből!*

Aztán számos jel fog következni egymás után, s úgy követik egymást, mint ahogy az elszakadt gyöngysor szemei hullanak le."[143]

A Láthatatlant nem ismeri más, csak Allah. Ezek olyan jelek, amelyek az Utolsó Nap közeledtével és a rossz sokasodásának következményeként fognak felbukkanni.

142. Lásd: Tirmidhi, Fiten, 38/2210.
143. Tirmidhi, Fiten, 38/2211.

Egy hadísz azt mondja:

„Hamarosan olyan fitna fog beköszönteni, amitől csak a Mindenható Allah tudja megmenteni az embert, és az a fohász, ami olyan, mint a tengerben fuldokló fohásza…" (Bayhaqi, Suab, II, 367/1077)

Huzaifa (r.a.) azt mondta:

„Olyan idő fog eljönni az emberekre, amikor csak az menekülhet meg, aki úgy fohászkodik, ahogy a tengerben fuldokló ember fohászkodik." (Ibn-i Ebi Seybe, Musannef, VI, 22/29173; Hakim, IV, 471/8308)

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„El fog jönni egy olyan nap, amikor az emberek a legjobb és legszebb állapotában elhagyják Medinát, s csak a vadak és madarak maradnak ott.

Azok az emberek, akik legutoljára halnak meg a világon, két pásztor lesznek, Muzajna törzséből. A juhaiknak kiáltanak, hogy bemenjenek Medinába, de üresen, kihaltnak találják, csak a vadak lesznek ott. Amikor a Búcsú Dombjára érnek, az arcukra esnek, és meghalnak." *(Bukhari, Fedailu'l-Medine, 5; Muslim, Haj, 498, 499; Muwatta, Jami, 8)*

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„A Mehdi az én leszármazottaim közül, Fatima leszármazottai közül lesz!" (Abu Davud, Mehdi, 1/4284; Ibn Majah, Fiten, 34)

„A Mehdi az én leszármazottaim közül lesz, a homloka széles, az orra keskeny. Amikor a világ zsarnoksággal és igazságtalansággal lesz tele, ő igazságossággal tölti meg, és hét éven át fog uralkodni." (Abu Davud, Mehdi, 1/4286)[144]

Minazok az események, amelyeket a fenti hadíszok beszélnek el, már bekövetkeztek, vagy bekövetkezett hozzájuk hasonló. De mivel az Ítélet Napja idejét nem ismerjük pontosan, lehetséges, hogy a későbbiekben hasonló, de még súlyosabb események fognak bekövetkezni. Ezért nekünk, hívőknek min-

144. Lásd még: M. Yasar Kandemir, Sifa-i Serif Serhi, II, 159.

dig elővigyázatosnak és felkészültnek kell lennünk, s törekednünk kell arra, hogy a Túlvilágra minél jobban felkészüljünk.

B) A nagy jelek

Egy napon a nemes Társak valamiről beszélgettek egymás közt. Allah Küldötte (s.a.w.) megkérdezte tőlük, hogy miről beszélnek. Azt felelték, hogy az Ítélet Napja témájáról. Erre a Próféta (s.a.w.) azt mondta nekik:

„Nem fog eljönni az Ítélet Napja anélkül, hogy megjelenne tíz jel: a füst, a Dedzsál, a Dabbetu'l-Arz, az, hogy a Nap nyugaton kel fel, Jézus, Mária fia eljövetele, Jádzsúdzs és Mádzsúdzs[145]*, az, hogy keleten, nyugaton és az Arab-félszigeten egy-egy hely a föld alá süllyed, és hogy Jemenben tűz tör ki, ami az embereket az összegyűjtésük helyére tereli."* (Muslim, Fiten, 39-40; Abu Davud, Melahim, 11; Ibn Majah, Fiten, 28)

Az Iszlám tudósok ezeket az eseményeket tartják az Ítélet Napja nagy jeleinek. Ez a hadísz együtt említi az Ítélet Napja tíz nagy jelét, ugyanakkor minden egyes jelről külön-külön hadíszok is megemlékeznek.

Az Ítélet Napjával kapcsolatos tudás a „Láthatatlan" birodalmába tartozik. A Láthatatlan eseményeiről pedig mi csak akkor tudhatunk, ha a Mindenható Allah vagy általa Allah Küldötte (s.a.w.) hírt adott nekünk róluk. A Kegyes Korán a Láthatatlant fontossága miatt 60 helyen említi. Ezek az ájják elmondják, hogy a Láthatatlant csak Allah ismeri. Ez alól egyetlen kivétel van, amit az ája így ad tudtunkra:

„Ő a Láthatatlan Tudója, és nem fedi fel az ő Láthatatlan dolgait senkinek: kivéve egy Küldöttnek, akivel elégedett." ***(A dzsinn, 72:26-27)***

Tehát a Feltámadásra, a Túlvilágra, a Kertre, a Tűzre és hasonlókra vonatkozó információkat a Mindenható Allah hozta a Prófétánk (s.a.w.) tudomására, ő pedig azt, amit kellett, megosztotta ummájával. Kétségtelen, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) azt a tudást osztotta csak meg velünk, amit a Mindenható Allah akart. Hiszen a Mindenható Allah olyan dolgokat is a Prófétánk (s.a.w.) tudtára adott, amelyek túllépik az átlagos emberi felfogóképesség határait, s csak a Prófétaság fényében érthetők meg. Azonban Allah Küldötte (s.a.w.) nem osztotta meg ummájával azt az információt, aminek a megtanítására a

145. Mindezeket a jeleket a fejezet későbbi részeiben részletesen magyarázzuk.

Mindenható Allah nem nevezte őt ki, hanem személyesen csak vele osztotta meg. Egy hadíszban azt mondja erről:

„*Látom, amit ti nem láttok, és hallom, amit ti nem hallotok. Hallom, hogy az ég nyög, és van is oka a nyögésre, mert nincs ott négyujjnyi hely sem, ahol ne lenne egy angyal, aki a homlokára borul Allah előtt. Allahra, ha tudnátok, amit én tudok, keveset nevetnétek, és sokat sírnátok! Nem töltenétek az időt a házastársatokkal, hanem kiözönlenétek az utakra, és hangosan könyörögnétek Allah segítségéért…*" (Tirmidhi, Zuhd, 9/2312; Ibn Majah, Zuhd, 19)

Eljött az ideje, hogy azt is elmondjuk: az embernek azért nem adatott a felfogóképesség határain túli bizonyos tudás a halálról, sírról, Feltámadásról és Túlvilágról, hogy az emberi élet normális rendje ne boruljon fel, tehát ez is a Mindenható Allah kegyelmének egy megnyilvánulása. Hiszen ha az embernek a felfogóképességét meghaladó tudás adatott volna, nem lenne képes elviselni, és megháborodna, és az élete élhetetlenné válna. Márpedig az embernek nem azért adatott az isteni vagy prófétai tudás a halálról és az utána következőkről, hogy az élete rendjét felborítsa, hanem éppen ezért, hogy az életét rendbe tegye.

Ennek ellenére az „igazságtalan és tudatlan" ember sokszor ahelyett, hogy a számára valóban hasznos tudást próbálná megszerezni, olyasmire kíváncsi, ami valójában a kárára válna. Pedig az, hogy bizonyos dolgokról nincs tudomása, valóban az isteni kegyelem és irgalmasság megnyilvánulása.

Például ha egy ember megtudná, hogy egy év múlva meg fog halni, a szellemi és lelki egyensúlya felborulna, életéből elveszne az öröm, és végül egy halál helyett ezer és ezer halált élne át. Viszont az az ember, aki három nap múlva meg fog halni, de nem tud róla, nyugodtan és boldogan éli életét.

Ha az ember egyáltalán nem ismerné a rá váró halál, sír, feltámadás, elszámolás, a Szirat hídja vagy a túlvilági utazás és végzet hasonló rémisztő részleteit, aggodalmat és izgatottságot keltene benne. Állandóan, teljes szívével átadná magát az elmélkedésnek, nem tudna enni-inni, a folyamatos sírástól és fohászkodástól nem tudná élni a mindennapi életét.

Azonban a Mindenható Allah kegyelméből egy kevés feledékenység és oda nem figyelés segítségével életünket a normális medrében tudjuk élni. Azt is mondhatnánk, hogy a gaflet egy bizonyos mértéke az emberi élet normális menetéhez szükséges kegy. Az a probléma, ha a gaflet ezt a határt túllépi. Vagy-

is, ha valaki a halálról tudomást sem véve, az elszámolással, ítélettel és Túlvilággal nem foglalkozva éli evilági életét, annak következménye az örökkévaló nyomorúság és megbánás lesz.

Ezért vallásunk szerint szívünket mindig „a félelem és remény között", vagyis a Mindenható Allah büntetését félve, de az Ő kegyelmében reménykedve kell kiegyensúlyoznunk, s szolgai kötelességeinket ennek jegyében kell teljesítenünk.

1. A füst

Az Utolsó Nap tíz nagy jele közül az egyik a füst. A Kegyes Korán egyik (44.) szúrája is ezt a címet viseli (Dukhan). A tudósok nem értenek egyet abban, hogy az ebben a szúrában említett füst, és az Allah Küldötte (s.a.w.) által az Utolsó Nap egyik jeleként említett füst ugyanaz-e, vagy sem. A szúrában a Mindenható Allah azt mondja:

„Hát figyeljék azt a Napot, amikor az ég látható füstöt hoz elő, ami beborítja az embereket. Fájdalmas büntetés ez! „Urunk! Távolítsd el tőlünk a büntetést, bizony, hívők vagyunk!" Mit sem ér számukra az emlékeztető, mikor bizony, eljött már hozzájuk egy nyilvánvaló Küldött!" ***(A füst, 44: 10-13)***

Az ája kapcsán több vélemény is létezik:

Az első vélemény:

Abdullah ibn Maszud (r.a.) és a többség véleménye szerint, amikor a mekkai bálványimádók egyre jobban kínozták a muszlimokat, Allah Küldötte (s.a.w.) azért fohászkodott a Mindenható Allahhoz, hogy büntesse meg őket éhínséggel, Allah pedig elfogadta ezt a fohászát. Így Mekka népét súlyos éhínség sújtotta. Az éhínség olyan súlyos volt, hogy a mekkaiak arra kényszerültek, hogy dögöket és csontot egyenek, s a szemükből eltűnt a fény, csak ködösen láttak, mintha füstön keresztül néznének. Ezért Allah Küldöttéhez (s.a.w.) folyamodtak, hogy fohászkodjék Allahhoz, hogy múljon el róluk ez a csapás, és szavukat adták, hogy ha az éhínségnek vége lesz, hívők lesznek.

Azonban hazudtak, s mikor Allah Küldötte (s.a.w.) fohászára a nehézségeik elmúltak, ismét a muszlimok ellen fordultak. Abdullah Ibn Maszud szerint a szúrában említett füst az a füst vagy homály, amit akkoriban a bálványimádók az éhezéstől láttak.

Ibn Maszud azt mondta:

A Kurajs törzs rosszul bánt azokkal, akik az Iszlámot felvették. Ezért Allah Küldötte (s.a.w.) fohászkodott ellenük, és éhínség sújtotta őket. Olyannyira, hogy abban az évben csaknem elvesztek, dögöket ettek és csontokat rágtak. Abu Szufian a Próféta (s.a.w.) elé ment, s azt mondta neki:

– Ej, Mohammed! Akik hozzád csatlakoztak, azok között is van rokoni kapcsolatunk! Talán a saját törzsed is ki fog veszni. Fohászkodj most már Allahhoz!

Allah Küldötte (s.a.w.) vagy Ibn Maszud ekkor ezt az ájját recitálta:

„Hát figyeljék azt a Napot, amikor az ég látható füstöt hoz elő, ami beborítja az embereket!"[146]

Aztán később a Kurajs törzs visszatért a hitetlenség cselekedeteihez, s ennek büntetését a Mindenható Allah így nyilatkoztatta ki:

„A Napon, amikor megragadjuk őket a legnagyobb megragadással, bizony, bosszút fogunk állni!" ***(A füst, 44:16)***

Ez a bosszú pedig Badr napja volt.

A hadísz egyik továbbadója, Manszúr, hozzátette:

„Allah Küldötte (s.a.w.) fohászkodott, és eső hullott rájuk. Hét napon és hét éjszakán keresztül esett a bőséges eső. Akkor meg az emberek azért panaszkodtak, hogy túl sok eső esik. Erre Allah Küldötte (s.a.w.) így fohászkodott: *„Ó, Allah, körülöttünk essen, és ne ránk!"* A fejük felett lévő felhők nyomban visszahúzódtak, és a környéken élőkre esett az eső."[147]

Ezt az esetet nézve nem szabad elfeledkeznünk arról, hogy a Prófétánk (s.a.w.) nem azért fohászkodott a bálványimádók ellen, mert őt gyötörték, hanem azért, mert hazugságnak nevezték az Iszlámot, és lázadtak Allah ellen. Végül pedig azért fohászkodott, hogy a hit ajándékát kaphassák meg, és a megpróbáltatások elmúljanak róluk. Vagyis Allah Küldötte (s.a.w.) legnagyobb vágya minden ember örökkévaló menekvése volt.

146. A füst, 44:10
147. Bukhari, Istiska, 13, Tefsir, 30, 44/2. V. ö: Muslim, Munafikin, 39, 40; Ahmad, I, 431, 441.

A második vélemény:

Abdullah ibn Abbasz, Abdullah ibn Omár (r.a.) és egyes más Társak véleménye az volt, hogy a szúrában említett füst az Ítélet előtt a világot beborító füstre vonatkozik. Ibn Kathir és már Korán-értelmezők is ezt a véleményt osztják.

Eszerint amikor az Ítélet Napja közeledik, a földről füst fog felszállni az ég felé, elborítja az egész földet, és 40 napon át megmarad. A föld felszíne nagyon fel fog forrósodni. Ez a füst a hívőket csak kevéssé fogja befolyásolni, mintha csak kissé meg lennének fázva, a hitetlenekre és képmutatókra azonban súlyos hatása lesz, mintha csak meg lennének részegedve.[148]

2. A Dedzsál

A Dedzsál szó azt jelenti: hazug, megtévesztő, az igazságot hazugsággal, a jót rosszal keverő. A Kegyes Koránban nem szerepel információ a Dedzsálról. A hadíszokból tudhatjuk meg, hogy a Dedzsál olyan hazug és megtévesztő, aki az utolsó időkben fog eljönni, s a Mindenható Allah által neki adott bizonyos lehetőségekkel, képességekkel csodálatos történéseket fog megnyilvánítani, ezáltal egyes embereket megtéveszt.

Nevvasz ibn Szemán (r.a.) azt mondta:

Egy reggel Allah Küldötte (s.a.w.) hosszasan beszélt nekünk a Dedzsálról. Végül elfáradva halkabban kezdett beszélni, majd ismét felemelte a hangját. Az elbeszélését hallgatva végül már úgy éreztük, hogy a Dedzsál már ott bujkál a Medina környéki datolyakertekben. Amikor ismét odamentünk hozzá, látta a szomorúságunkat, és megkérdezte:

– *Mi történt, mi a baj veletek?*

Azt feleltük:

– Allah Küldötte, reggel a Dedzsálról beszéltél nekünk. Hol halkan, hol hangosabban beszéltél, s így úgy éreztük, hogy már ott bujkál a Medina környéki datolyakertekben!

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta erre:

– *Más dolgoktól sokkal jobban féltelek benneteket, mint a Dedzsáltól! De ha a Dedzsál akkor jön el, amikor még köztetek vagyok, akkor meghiúsítom a*

148. Lásd: Metin Yurdagür, „Duhan", Diyanet Islam Ansiklopedisi, IX, 547.

cselszövését, megcáfolom a bizonyítékait. Ha az után jön el, hogy én távoztam közületek, akkor mindenkinek saját magának kell harcolni ellene, és védenie magát. De Allah meg fogja védeni a hívőket az ártalmától.

A Dedzsál göndör hajú, fénylő szemű, (a Tudatlanság Korában[149] meghalt) Abduluzza ibn Katanhoz hasonlító ifjú. Aki közületek meglátja, az recitáljon tíz-tíz áját a Barlang szúra elejéről (és végéről).

Egy Damaszkusz és Irak közötti helyen fog felbukkanni, s jobbra-balra, minden irányba rosszat terjeszt majd. Ó, Allah szolgái, őrizzétek meg a hiteteket, és álljatok ellen neki!

Megkérdeztük:

– Allah Küldötte, mennyi ideig fog a Dedzsál a földön maradni?

Azt felelte:

– Negyven napig. Ebből egy nap annyi lesz, mint egy év, egy nap annyi, mint egy hónap, egy nap annyi, mint egy hét, a többi pedig annyi, mint a ti napjaitok.

– Allah Küldötte, egy olyan napra, ami annyi, mint egy év, elegendő lesz-e egynapi ima?

– Nem, hanem számítsátok ki az imaidőket, és aszerint imádkozzatok! felelte a Próféta (s.a.w.).

– Allah Küldötte, milyen gyorsan jár majd a földön? – kérdeztük.

– Úgy jön el az emberekhez, mint a szél hajtotta felhő. Istennek nevezi magát, s arra hívja az embereket, hogy higgyenek benne, azok pedig hinni fognak. Megparancsolja majd az égnek, hogy hullasson esőt, és eső fog hullani. Megparancsolja majd a földnek, hogy hajtson növényeket, és a fű kihajt, rétek sarjadnak. Az emberek kihajtják legelni az állataikat, s azok kövéren, fényes horpasszal és tejjel telve térnek haza.

Aztán elmegy egy másik néphez, és őket is arra hívja, hogy higgyenek benne. De azok nem engedelmeskednek neki, és nem hisznek benne. A Dedzsál elmegy tőlük, de reggelre a vizeik kiapadnak, a fű és a legelő kiszárad, az állataik elvesznek.

149. Tudatlanság Kora (Dzsáhilíja): az Iszlám és Allah Küldötte (s.a.w.) elküldetése előtti időszak

A Dedzsál a romokhoz megy, és azt parancsolja nekik: adjátok ki a kincseiteket! S a romokban lévő kincsek úgy jönnek elő, mint a méhkirálynőt követő méhraj, és követik a Dedzsált.

Aztán a Dedzsál magához hív egy bátor ifjút, és kettévágja a kardjával, hogy a teste két része két oldalra esik. Aztán szólítja az ifjút, aki mosolygó arccal jön hozzá.

Amikor Dedzsál ezeket a dolgokat cselekedte, a Mindenható Allah elküldi Jézust, Mária fiát (a.s.).

A Messiás két sárgára festett ruhadarabot viselve, a kezeit két angyal szárnyán nyugtatva száll alá a Damaszkusz keleti részén lévő fehér minaret közelében. Ha fénylő arcát a föld felé hajtja le, a hajáról izzadságcseppek peregnek, ha a fejét felemeli, gyöngyhöz hasonló fényes cseppek hullnak. Ha egy hitetlen a lélegzetét megérzi, nyomban meghal, s a lélegzete azonnal elér oda, ahova néz.

A Messiás a Dedzsál nyomába ered, s (a Jeruzsálem közelében lévő) Ludd kapujánál elfogja és megöli. Aztán Jézus (a.s.) ahhoz a néhány emberhez megy, akiket Allah megőrzött a Dedzsál rosszától, megsimogatja az arcukat, elmondja nekik, hogy vége a Dedzsál okozta fitnának, és hírt ad nekik a magas helyükről a Kertben…" (Muslim, Fiten, 110)[150]

Kétségtelen, hogy a Dedzsál okozta fitna a legnagyobb fitna, amivel az ember ezen a földön szembesülhet. Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Ádám teremtésétől fogva az Ítélet Napjáig nincs nagyobb fitna, mint a Dedzsál." (Muslim, Fiten, 126)[151]

Ezért minden próféta beszélt a népének erről a fitnáról, és figyelmeztette őket. Allah Küldötte (s.a.w.) is a Mindenható Allahnál keresett menedéket a Dedzsál jelentette próbatételtől, és azt tanácsolta, hogy mi is ezt tegyük.

Allah Küldötte (s.a.w.) arról is hírt adott, hogy a nagy Dedzsál eljövetele előtt az ummájából „akár harminc hamis Dedzsál" is ki fog kerülni, akik prófétának fogják nevezni magukat.[152] És valóban, a történelem során időről

150. Lásd még: Tirmidhi, Fiten, 59; Ibn Majah, Fiten 33.
151. Lásd még: Ahmad ibn Hanbal, Musnad, IV, 19-21.
152. Tirmidhi, Zuhd, 3; Ibn Majah, Fiten, 33.

időre felbukkantak ilyen hazugok, de a Mindenható Allah mindannyiuk terveit meghiúsította. Kétségtelen, hogy a nagy Dedzsál is erre a sorsra fog jutni, elbukik és megaláztatik.

❁

Ribí ibn Hirász azt beszélte el:

Abu Maszud Al-Anszarival (r.a.) elmentem Huzaifa ibn Jemánhoz. Abu Maszud azt mondta neki:

– Elmondanád nekünk, hogy mit hallottál Allah Küldöttétől a Dedzsálról?

Huzaifa azt mondta:

„A Dedzsál úgy fog eljönni, hogy vizet és tüzet is hoz magával. De amit néhányan a nála lévő víznek látnak, az valójában nem víz, hanem perzselő tűz. S amit néhányan a nála lévő tűznek látnak, az valójában nem tűz, hanem hűvös és édes víz. Aki közületek megéli a Dedzsál eljövetelét, azon az oldalon legyen, ami tűznek látszik, mert az valójában édes, iható víz!" (Bukhari, Enbiya 50, Fiten 26; Muslim, Fiten 105, 108)

A Szahíh Muszlim hadíszgyűjteményben szereplő elbeszélés szerint Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Én jól tudom, mi van a Dedzsálnál. Két folyó van mellette, az egyik fehér víznek látszik, a másik égő tűznek. Aki közületek megéli a Dedzsál eljövetelét, hunyja be a szemét, és lépjen abba a folyóba, ami tűznek látszik! Aztán hajtsa le a fejét, és igyon belőle, mert az valójában hűvös víz."

Egy másik elbeszélés szerint Allah Küldötte (s.a.w.) arról is hírt adott, hogy *„a Dedzsálnál lesz két dolog, amelyek a Kertre és a Tűzre hasonlítanak. Amire ő azt mondja, hogy a Paradicsom kertje, az valójában a Pokol tüze"*. (Lásd: Muslim, Fiten 109)

A Mindenható Allah, Aki Nimród hegy nagyságú tüzét rózsakertté változtatta Ábrahám próféta (a.s.) számára, a Dedzsálban nem hívő, a hazugságai által meg nem tévesztett hívők számára is édes és hűvös vízzé változtatja a Dedzsál hamis, megtévesztő tüzét, és nem engedi, hogy ártson a hívőknek.

Feltételezhetőleg a Dedzsál egy olyan, hatalmas fitnát okozó személy, akinek azért adatnak ezek a rendkívüli lehetőségek, hogy az emberek próbára legyenek általa téve, s kiderüljön, hogy kik a valódi hívők. A hívőknek meg kell hazudtolniuk a Dedzsált, s nem szabad félniük attól, amit ő a Tűznek tüntet fel, hiszen az valójában nem tűz, hanem kegyelem, nem a Pokol, hanem a Paradicsom.[153]

❁

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Mekkán és Medinán kívül nem marad hely, ahova a Dedzsál ne tette volna be a lábát. A Mekkába és Medinába vezető utakon sorban álló angyalok megvédik a két várost. A Dedzsál egy sivatagos pusztaságra száll alá. Utána Medina háromszor megrázkódik; a Mindenható Allah kiűzi onnan az összes hitetlent és képmutatót." (Muslim, Fiten 123)[154]

Ez a hadísz egyértelműen tudatja, hogy a Dedzsál Mekkán és Medinán kívül mindenhova eljut a világon, s így az emberek súlyos próbatételnek lesznek alávetve. A Mindenható Allah a két haram területet, vagyis Mekkát és Medinát, s így az azokat el nem hagyó őszinte hívőket megőrzi a Dedzsáltól.

❁

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„A Dedzsál mögött hetvenezer, köntöst viselő iszfaháni zsidó megy majd." (Muslim, Fiten 124)

A Dedzsálban hívők és őt nagyra tartók között lesznek majd zsidók is. Ahogy a Dedzsál mindenhova eljut a világon, úgy elmegy majd Iszfahánba, és az iszfaháni zsidók közül hetvenezer ember követi majd őt.

❁

153. Itt meg kell jegyeznünk, hogy ahogy az Ítélet Napja az egész világ számára rendkívüli esemény lesz, úgy természetesen az arról hírt adó jelek is rendkívüliek lesznek. Ezért nem kell csodálkoznunk azon, hogy az utolsó időkben olyan események fognak bekövetkezni, amelyek ma talán csak a képzeletben léteznek. Egyértelmű, hogy olyan dolgok, amelyeket 40-50 éve még csak elképzelni sem tudtak, mára a tudomány és technika fejlődésével már megvalósultak. Az Ítélet Napja eseményei, amelyekről az ájják és hadíszok hírt adnak, kétségkívül be fognak következni, hiszen a Mindenható Allah számára semmi sem nehéz.

154. Lásd még: Bukhari, Fedailu'l-Medine 9, 26, 27; Tevhid 31; Ibn Majah, Fiten, 33.

Egy napon Allah Küldötte (s.a.w.) a Dedzsált említette egy társaságban, ahol ott volt Umm Serik is. Azt mondta:

– *Az emberek a hegyekbe menekülnek majd a Dedzsál elől.*

Umm Serik elszomorodott és kíváncsi is lett, hogy a hős muszlim harcosok nem állnak ki a Dedzsál ellen, és megkérdezte:

– Allah Küldötte, hol lesznek azon a napon az arabok?

– *Azon a napon az arabok nagyon kevesen lesznek* – felelte a Próféta (s.a.w.), ezzel fejezve ki, hogy nem lesznek majd képesek kiállni a Dedzsál ellen, s az általa terjesztett rossztól és fitnától inkább menekülni próbálnak. (Muslim, Fiten 125)

❁

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Igyekezzetek jótetteket cselekedni, mielőtt elérne benneteket hét dolog egyike! Vagy valóban arra vártok, hogy elérjen benneteket

1. (az istenszolgálatban, a helál és haram határaiban) feledékenységet okozó szegénység,

2. a megrontó gazdagság,

3. a mindent megrontó szegénység,

4. a tudatot és gondolkodást meggyengítő, zavaros dolgokat mondató öregség,

5. a váratlan halál,

6. az eljövendő dolgok közül a legrosszabb, a Dedzsál,

7. vagy maga az Ítélet Napja?

És az Ítélet Napja nehézségei lesznek a legnagyobbak és legfájdalmasabbak!" (Tirmidhi, Zuhd, 3/2306)

❁

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Amikor a Dedzsál eljön, egy hívő arrafelé indul majd, ahol található. A Dedzsál fegyveresei eléállnak, és megkérdezik:

– Hová akarsz menni?

– Ehhez a most megjelent emberhez! – feleli.

A Dedzsál emberei megkérdezik:

– Te hiszel-e az Urunkban?

– Semmi nincs rejtve a mi Urunkkal kapcsolatban, hogy Őt elhagyva másban higgyünk! – mondja.

A Dedzsál egyes emberei azt mondják:

– Öljétek meg!

– Hát nem megtiltotta-e az istenetek, hogy bárkit megöljetek, akiről neki nincs tudomása? – kérdezik mások, és a hívőt a Dedzsál elé viszik.

Amikor a hívő a Dedzsált meglátja, azt mondja:

– Ti hívők! Ez az ember nem más, mint a Dedzsál, akiről Allah Küldötte (s.a.w.) is beszélt!

Akkor a Dedzsál azt mondja az embereinek, hogy alaposan verjék meg. Megragadják, hogy megverjék, a Dedzsál pedig azt mondja:

– Ragadjátok meg, és zúzzátok szét a fejét!

A hasát és a hátát ütik, aztán a Dedzsál megkérdezi:

– Most már hiszel bennem?

– Te vagy a hamis Messiás[155]! – feleli a hívő.

---

155. Ahogy Jézus prófétára a Messiás szót is mondják, úgy a Dedzsálra is (Meszihu'd-Dedzsál). A Messiás szó, arabul Meszih a „törölni" jelentésű meszh arab szóból származik. A Dedzsálra azért használják ezt a szót, mert minden jót el fog törölni, vagy azért, mert az egyik szeme hiányozni fog, mintha le lenne törölve az arcáról. Vagyis a Dedzsál arcának egyik fele teljesen sima lesz, egyik szeme mintha sosem létezett volna, félvak lesz (lásd: Bukhari, Tabir, 11, 33). Mások szerint azért nevezik így, mert nagyon sokat fog utazni a világban, mintha eltörölte volna a távolságokat.
Jézus prófétára (a.s.) azért használják ezt a nevet, mert ha áldott kezével végigtörölt egy beteget, az meggyógyult. S milyen jelentőségteljes, hogy a Mindenható Allah az egyik Messiással pusztítja el a másikat!
„Az igazságot a hamisság ellen hajítjuk, és elpusztítja azt, és íme, eltűnik." (A próféták, 21:18) ája szerint minden hazugot és csalót, a Dedzsált is beleértve, el fog érni a végzete.

A Dedzsál parancsára egy fűrésszel a fejétől a talpáig kettéfűrészelik. A Dedzsál átsétál a teste két fele között, aztán parancsot ad neki, hogy álljon fel, a hívő pedig felkel. A Dedzsál ismét megkérdezi:

– Most már hiszel bennem?

– Most már még bizonyosabb a véleményem rólad! – mondja a hívő, majd az emberekhez fordulva így szól:

– Ti emberek! Utánam már senkit nem fog tudni megölni és feltámasztani!

A Dedzsál ismét lefogatja, hogy kettévágja, de a Mindenható Allah a homlokától a kulcscsontjáig rézzé változtatja, és a Dedzsál nem lesz képes ártani neki, ezért a kezénél és a lábánál fogja elhajíttatja. Az emberek azt hiszik, hogy a Pokolba lett hajítva, pedig valójában a Paradicsomba."

És Allah Küldötte (s.a.w.) hozzátette:

„*Ez a hívő a Mindenható Allah előtt a legnagyobb mártír az emberek közül.*" (Muslim, Fiten 113)[156]

Vannak, akik azt mondják, hogy a Dedzsál természetét, csalásait és megtévesztését ilyen jól ismerő hívő nem más, mint Khidr (a.s.).

A Dedzsálhoz fegyveresei jelenlétében kihívást intéző tudatos hívő azt mondja: „Semmi nincs rejtve a mi Urunkkal kapcsolatban, hogy Őt elhagyva másban higgyünk", amivel azt fejezi ki: a hívők ismerik Allah tulajdonságait, soha nem kételkednek létezésében, egyedülvalóságában és hatalmában, s hisznek abban, hogy Ő tökéletes és minden hiányosságtól mentes.

Ez a történet felfedi, hogy mennyire fontos a fitnák és spirituális veszélyek ellen a *marifetullah*, vagyis Allah megismerése fényével felvértezni a szíveket. A hitével és Allah ismeretével a Dedzsállal szemben kiálló hívő helyzete arra is rávilágít, hogy az utolsó idők próbatételei és az Ítélet Napja jelei kapcsán milyen hasznos és szükséges egy hívő számára a Kegyes Korán és a szunna ismerete. Ez a hadísz azt adja tudtunkra, hogy a Dedzsál jelentette csapás a megjelenése után egy idővel teljesen el fog tűnni. Tehát a fitnák megpróbáltatásai közepette a hívők feladata az, hogy szorosan ragaszkodjanak hitükhöz, soha ne engedjenek, és a félelemnek utat nem engedve, a hit bátorságával szálljanak szembe a Dedzsállal.

156. Lásd még: Bukhari, Fiten 27.

A Dedzsál tulajdonságai

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Minden próféta figyelmeztette a népét a hazug és vak Dedzsál veszélyére. Tudjátok meg, hogy az egyik szeme vak, de hatalmas és dicsőséges Uratok nem félszemű!

A Dedzsál két szeme közé oda van írva, hogy káfir[157] *(k-f-r).*" (Bukhari, Fiten 26, Tevhid 17; Muslim, Fiten 101, 102)[158]

„… ez a szeme olyan, mint a szőlőfürtből kiálló szőlőszem." (Bukhari, Fiten 26, Tevhid 17; Muslim, Iman 274)[159]

Ezekből és a hasonló hadíszokból így foglalhatjuk össze a Dedzsál tulajdonságait:

✓ A Dedzsál mindkét szeme hibás lesz. A jobb szeme olyan fényes lesz, mint a szőlőfürtből kiálló szőlőszem. A bal szeme teljesen hiányozni fog, vak lesz. A Mindenható Allah különleges kegye, hogy a Dedzsált olyan tulajdonságokkal teremtette, amelyeket a hívők könnyen megjegyezhetnek és felismerhetnek. De az, hogy a legnehezebb próbatételek között is részesedhessenek ebből az isteni kegyből, csak a rendíthetetlen hitű, őszinte hívők osztályrésze.

✓ A Dedzsál két szeme közé, a hazug voltát mutatva, oda lesz írva, hogy káfir, vagy a k-f-r arab betűk. Minden hívő, még ha nem is tud arabul olvasni, a szívében születő isteni sugalmazás által érzékelni és érteni fogja ezt a feliratot. Akiknek nincs részük az isteni kegyelemben, még ha tudnak is olvasni, nem fogják a betűket látni.

✓ A Dedzsálnál a próbára tett embereknek jutalmul vagy büntetésül adott, a Pokolra és a Paradicsomra hasonlító két dolog lesz. De amit ez a hazug Paradicsomnak nevez, az valójában a Pokol. Vagyis akik a Dedzsál által Paradicsomnak nevezett helyre léphetnek, akiket megtévesztett és akik hittek benne, csak látszólag mennek a Kertbe, valójában a Pokolra jutnak. Akik szembeszállnak a Dedzsállal, s akiket ő ezért látszólag a Tűzbe hajít, valójában kiérdemlik, hogy a Kertbe léphessenek.

157. Káfir: hitetlen
158. Lásd még: Abu Davud, Melahim 14, Sunnet 25-26; Tirmidhi, Fiten 56, 62; Ibn Majah, Fiten 33)
159. Lásd még: Tirmidhi, Fiten 60.

✓ A Dedzsál haja göndör, ő maga meglehetősen fiatal.

✓ Széles termetű, de alacsony ember.

✓ A Dedzsál keletről, talán Khoraszánból vagy Iszfahánból, vagy a Damaszkusz és Irak közé eső területről fog feltűnni.

✓ A Mindenható Allah az angyalokkal őrizteti Mekkát és Medinát, ezért a Dedzsál ebbe a két áldott városba nem lesz képes belépni.

✓ A Dedzsál az előtte feltűnő akár 30 hamis messiáshoz hasonlóan kezdetben azt állítja magáról, hogy Allah küldötte[160], később pedig istennek nevezi magát.

✓ A Dedzsál a hit nagy próbatétele lesz az ő idejében élők számára, és komoly képességek adatnak neki: képes lesz esőt hozni, vagy a növényeket kiszárítani, a föld alól a kincseket előhozni. A Dedzsálnak adatott különleges erők a gyenge hitű emberek számára nagy veszélyt jelentenek.

✓ A Dedzsál zsidó származású[161], ezért leginkább a zsidók érdeklődnek iránta és támogatják.

✓ A Dedzsál csak egy embert fog fűrésszel kettévágni, majd feltámasztani, de az a hívő az arcába kiáltja, hogy ő a Dedzsál. Ezt követően a Dedzsál nem lesz képes senkit megölni úgy, hogy utána feltámassza.

✓ A Dedzsált Jézus próféta (a.s.) fogja megölni, s ezzel véget vetni a nagy fitnának.

Védekezés a Dedzsállal szemben

Allah Küldötte (s.a.w.) azt a fontos tanácsot adta ummájának, hogy a Mindenható Allahnál keressenek menedéket a Dedzsál jelentette próbatételtől. Azt mondta:

„A tanúságtétel elmondás után (az imában) keressetek menedéket Allahnál négy dologtól:

160. Lásd: Bukhari, Fiten 25; Muslim, Fiten 84.
161. Lásd: Muslim, Fiten 90.

– Ó, Allah, Nálad veszek menedéket a Tűz kínzásától, és a sír kínzásától, az élet és a halál megpróbáltatásaitól, és a Dedzsál fitnájának ártalmától!" (Muslim, Mesajid, 128)

Allah Küldötte (s.a.w.) azt is mondta:

„*Aki megtanul tíz ájját a Barlang szúra elejétől, az védve lesz a Dedzsáltól.*" (Muslim, Musafirin, 257; Abu Davud, Melahim, 14)

Egy másik forrás a Barlang szúra utolsó 10 ájáját említi. A szúra első tíz ájája a Mindenható Allah neveit és tulajdonságait említi, s azt, hogy Ő a Barlang Társait hogyan mentette meg a zsarnok uralkodó rosszától. Talán emiatt a kapcsolat miatt tanácsos ezeket az ájákat recitálni azoknak, akik meglátják a Dedzsált.[162]

Az, hogy egy hadíszban Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondja: „*Más dolgoktól sokkal jobban féltelek benneteket, mint a Dedzsáltól!*"[163] azt mutatja, hogy a szilárd hittel rendelkezők számára a Dedzsál nem jelent komoly veszélyt.

Ezért ahhoz, hogy a Dedzsál fitnájától megmeneküljünk, istenfélő muszlimnak kell lenünk, a tudásuk alapján cselekvő tudósokat kell kinevelnünk, és a Kegyes Koránon és szunnán alapuló életet kell élnünk. Csak az ilyenek lesznek képesek a Mindenható Allah kegyelme és jóakarata által a Dedzsál nevű csalóval szemben kiállni, hogy ne győzhesse le őket, és kiérdemeljék a Kertet.

Kétségtelen, hogy a Dedzsál felismerésének legszilárdabb alapja a Könyv és a szunna. Ha bárki vallással kapcsolatos állításokkal áll elő, mindig ehhez a két mércéhez kell mérnünk azokat.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt is mondta: „*Ha a Dedzsál az után jön el, hogy én távoztam közületek, akkor mindenkinek saját magának kell harcolni ellene, és védenie magát.*"[164], ami azt mutatja, hogy minden muszlimnak jól meg kell

162. Lásd: Yasar Kandemir, Ismail Lütfi Cakan, Rasit Kücük, Riyazu's-Salihin Tercüme ve Serhi, Istanbul, Kampanya Kitaplari, 1434/2013, VII, 536-578
163. A hadísz teljes szövegét lásd a fejezet elején.
164. A hadísz teljes szövegét lásd a fejezet elején.

tanulnia a vallását. Ha az Iszlámot jól ismerve élnek, a Dedzsál nem lesz képes a muszlimokat megtéveszteni.

3. Dabbetu'l-Arz

A „dabba" arabul olyan élőlényeket jelent, amelyeknek evésre és ivásra van szükségük. A „Dabbetu'l-Arz" azt jelentő: „földből kijövő élőlény". Az Utolsó Nap egyik nagy jeléről, a Dabbetu'l-Arzról a Kegyes Korán azt mondja:

„És amikor a szó beteljesedik ellenük, előhozunk majd egy teremtményt a földből, amely beszélni fog hozzájuk. Bizony, az emberek nem hittek teljes bizonyossággal a Mi ájáinkban." ***(A hangyák, 27:82)***

❁

Allah Küldötte (s.a.w.) egy hadíszban azt mondta:

„Van három dolog, ha ezek bekövetkeznek, akkor ***egyetlen léleknek sem fog haszna származni a hitéből, ha nem hitt már korábban***[165]*. Ezek: ha a Nap nyugaton kel fel, a Dedzsál és a Dabbetu'l-Arz."* (Muslim, Iman, 249; Ahmad, II, 445)

„A Dabbetu'l-Arz úgy jön majd elő, hogy vele lesz Salamon (a.s.) pecsétje és Mózes (a.s.) botja. A hívők arcát fénylővé teszi a bottal, a hitetlenek orrát megbélyegzi a pecséttel. Annyira, hogy ha egy asztal népe összegyűlik, egyeseknek azt mondják (az arca fényessége miatt): „Te hívő!", másoknak meg (az orrukon lévő bélyeg miatt): „Te hitetlen!" (Vagyis a hívőket és a hitetleneket az arcukról is fel lehet majd ismerni.) (Tirmidhi, Tefsir, 27/3187; Ibn Majah, Fiten, 31)

„A megjelenésüket tekintve az Ítélet (nagy) jelei közül az első, hogy a Nap nyugaton kel fel, és hogy délelőtt megjelenik az embereknek a Dabbetu'l-Arz. Ha ezek közül az egyik bekövetkezik, a másik rögtön utána fog következni." (Muslim, Fiten, 118; Abu Davud, Melahim, 12)

❁

A Dabbetu'l-Arz egy, a földből kijövő élőlény, de hogy pontosan milyen élőlény, azt a szahíh[166] hadíszok nem említik. Azt megérthetjük, hogy beszélni fog az emberekhez, figyelmezteti őket. Olyan időben fog felbukkanni, amikor

165. A jószágok, 6:158
166. Szahíh: (egy hadísz kapcsán) hiteles, megbízható, bizonyítottan Mohammed prófétára (s.a.w.) visszavezethető.

az emberek elhanyagolják, hogy a jóra intsék és a rossztól távol tartsák egymást, és azt fogja hirdetni, hogy az Iszlámon kívül minden más vallás hamis.

Emellett ez az esemény a tagadóknak arra is példát szolgáltat, hogy a Mindenható Allah hogyan fogja feltámasztani a holtakat.

A Dabbe arról ad hírt a tagadóknak, hogy elközeledett az Ítélet Napja. Azzal, hogy beszédre készteti ezt a teremtményt, a Mindenható Allah feltárja a hitetlenek titkos bűneit. Mert ők a legválasztékosabb nyelven beszélő, legnemesebb ember, a Prófétánk (s.a.w.) által elhozott legtökéletesebb szót, a Kegyes Koránt nem fogadták el, és elfordultak tőle. A Mindenható Allah pedig egy tőlük különböző élőlény nyelve által, nekik is érthető módon mondatja ki az igazságokat. Azonban hiába hisznek ezt követően a hitetlenek, már nem használ nekik.

4. A Nap nyugaton kel fel

Az Utolsó Nap egyik legnagyobb jele az lesz, hogy a Nap nyugaton kel fel. Az égitestek a világmindenség megteremtése óta rendkívül alaposan kidolgozott rendben követik pályájukat. A Mindenható Allah azt mondja:

„A Nap és a Hold kimért pályán futnak" ***(A Kegyelmes, 55:5)***

S valóban, a Nap és a Hold az isteni hatalom és nagyság megnyilvánulásaként olyanok, mint két, az égen mozgó pontos naptár. Az egész emberiség e naptárak szerint tartja számon az időt. Olyan érzékeny naptár ez, amely egy másodpercet sem téved, nem siet és nem késik.

Még ha Napunk a legkorszerűbb technológiával készült gép lenne is, egy idő múlva akkor is elavulna, elromlana, s végül használhatatlanná válna. Micsoda isteni hatalom megnyilvánulása a Nap és a Hold, melyek teremtésüktől fogva egy pillanatra sem hibáztak, egy hajszálnyira sem tértek le kijelölt pályájukról!

S ráadásul ez a kifinomult rendszer nem csupán a Napot és a Holdat foglalja magába. A Mindenható Allah azt kérdezi egy ájában:

„Aki hét eget teremtett egymás fölé. Nem látsz semmilyen hibát a Kegyelmes teremtésében. Nézd hát meg újra: látsz-e bármilyen hiányosságot? Aztán nézd meg újra és újra. A tekintet megalázva és fáradtan fog visszatérni hozzád." ***(Az Uralom, 67:3-4)***

Amikor a Mindenható Allah, a világmindenség Teremtője és Birtokosa véget kíván vetni az emberiség világának, akkor ezt az Általa teremtett és beállított kifinomult egyensúlyt a Saját akarata és elszámolása szerint felborítja. Akkor a Nap majd nyugaton kel fel, s amikor ezt az emberek meglátják, azonnal megértik, hogy vége lesz a világnak. De akkor a bűnbánat kapuja már bezárult, s ennek a ráébredésnek már nem lesz semmi haszna számukra, vége van, már nincs lehetőségük semmire.

Allah Küldötte (s.a.w.) egy hadíszban azt mondta:

„Nem jön el addig az Ítélet Napja, amíg Nap nyugaton nem kel fel. Amikor a Nap nyugaton kel fel, az emberek látni fogják, és mind hinni fognak. Azonban ez lesz az az idő, amiről az ája szól:

„Azon a Napon, amikor eljön néhány Urad jeleiből, egyetlen léleknek sem fog haszna származni a hitéből, ha nem hitt már korábban, vagy nem keresett meg magának valami jót a hite által." ***(A jószágok, 6:158)*** (Bukhari, Rikak, 40; Ahmad, II, 369)[167]

„Aki megbánja a bűneit, mielőtt a Nap nyugaton kelne fel, annak Allah elfogadja a bűnbánatát." (Muslim, Zikr, 43)

„A hatalmas és dicsőséges Allah éjjel nyitva tartja a kegyelem kapuját, hogy akik napközben bűnt követtek el, annak bűnbánatát elfogadja, s napközben nyitva tartja a kegyelem kapuját, hogy akik éjszaka bűnt követtek el, annak bűnbánatát elfogadja. És ez így lesz, amíg a Nap nyugaton nem kel fel." (Muslim, Tevbe, 31)

Ez azt jelenti, hogy minden dolog értéke attól függ, hogy idejében végezzük el. Az Ítélet Napja biztosan be fog következni, s mindenkinek el kell számolni a Túlvilágon a cselekedeteivel, egyértelmű tehát, hogy mit kell tennünk: amíg az életünk tart, távol kell maradnunk a bűnöktől, s őszinte bűnbánattal kell Allahhoz fordulnunk, erősen kell ragaszkodnunk a hitünkhöz, s jótettekkel kell megerősítenünk, míg végül lerombolhatatlan, erős várrá építjük.

167. Lásd még: Muslim, Fiten 140, Iman 248

5. Jézus próféta (a.s.) elküldetése

Jézus (a.s.) prófétaként küldetett el Izrael népéhez. A Mindenható Allah hatalma megnyilvánulásaként apa nélkül jött a világra, s számos csodát hajtott végre. Izrael népe először hazugsággal vádolta, aztán meg akarták feszíteni, azonban a Mindenható Allah megmentette őt, és felemelte saját Magához.

A Mindenható Allah így szól erről az ájákban:

„És mert azt mondták: „Bizony, megöltük a Messiást, Jézust, Mária fiát, Allah Küldöttét!" És nem ölték meg őt, és nem is feszítették meg, hanem csak úgy tűntetett fel nekik. Akik vitáznak vele kapcsolatban, azok kétségben vannak. Nincs biztos tudásuk, hanem csak feltételezéseket követnek. És bizonyos, hogy nem ölték meg őt. Nem! Allah felemelte őt Magához. És Allah Hatalmas, Bölcs." *(A nők, 4:157-158)*

„Mikor Allah azt mondta: „Jézus! Bizony, Magamhoz veszlek téged, és felemellek téged Magamhoz, és megtisztítlak azoktól, akik hitetlenek, és azokat, akik téged követnek, magasabb rendűvé teszem a hitetleneknél a Feltámadás Napjáig. Aztán hozzám fogtok visszatérni, és Én igazságot teszek köztetek abban, amiben különböztetek." *(Imrán családja, 3:55)*

Ezen ájákfényében a muszlim tudósok egyetértenek abban, hogy Jézus próféta (a.s.) felemeltetett az égbe. Azonban hogy ez a felemelkedés csak lélekben, vagy testben és lélekben egyaránt történt, megoszlanak a vélemények.

A Kegyes Koránban arra utaló ájákis vannak, hogy Jézus próféta (a.s.) vissza lesz küldve a földre. A fentebb említett ájákmellett ezek az ájákis ezt mondják:

„És nincs senki a Könyv Népe közül, akinek ne kellene hinnie benne még a halála előtt. És a Feltámadás Napján ő tanú lesz ellenük." *(A nők, 4:159)*

„És bizony, ő lesz az Óra ismertetőjele. Ne legyetek hát kétségben azzal kapcsolatban, és kövessetek engem! Ez az egyenes út." *(Az ékszerek, 43:61)*

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Allahra esküszöm, Aki a lelkemet a kezében tartja, hogy közel van Jézus, Mária fia eljövetele az igazság birtokosaként. Aláereszkedik majd, eltöri a keresz-

tet (kinyilvánítja, hogy a kereszténység érvényét vesztette), megöli a disznót[168]*, eltörli a dzsizját*[169] *(csak az Iszlám marad elfogadott vallás). Abban az időben úgy megsokasodik majd a vagyon, hogy akinek (zakátot vagy szadakát) akarnak adni, nem fogadja el."* (Bukhari, Buyu 102, Mezalim 31, Enbiya 49; Muslim, Iman 242, 243, 247, Haj 216, Fiten 34, 39, 110)[170]

„Az én ummámból egy csoport az Ítélet Napjáig folytatja a küzdelmet az igazságért. Akkor fog leereszkedni Jézus, Mária fia is. A muszlimok vezetője azt mondja majd neki:

– Gyere, és vezess minket az imában!

De Jézus azt feleli:

– Nem! Allah ajándéka ennek az ummának, hogy ti egymás imámjai vagytok!" (Muslim, Iman 247)

❁

Számos más hadíszt találhatunk abban a témában, hogy Jézus próféta (a.s.) vissza fog térni a földre, és az Iszlám törvényeit alkalmazza.[171]

Aközött, hogy Mohammed próféta (s.a.w.) az utolsó próféta, s utána már nem küldetik el más próféta, és hogy Jézus próféta (a.s.) vissza fog térni a földre, nincs ellentmondás. Hiszen Jézus (a.s.) nem a Mindenható Allah újabb parancsait átadni küldetett próféta lesz, hanem a Mohammed próféta (s.a.w.) által elhozott vallást megélő és érvényesítő „igazságos bíró".

❁

168. Jézus próféta (a.s.) olyan hangsúlyosan megtiltotta a sertéshús fogyasztását, hogy e parancs fontosságát kihangsúlyozandó, megparancsolja majd a disznók leölését. Ezzel a paranccsal azokat a kereszténeket is inti, akik azt állítják, hogy Jézust követik, s mégis megengedettnek tartják és különösen szeretik a sertéshúst. Ezzel a paranccsal Jézus próféta egyben a kereszténység által tisztelt szimbólumokat is eltörli, ami az eredeti jelentését már elvesztett kereszténység érvénytelenné válására is utal.
169. Dzsizja: a muszlim birodalomban élő nem muszlimok által fizetendő adó.
170. Lásd még: Abu Davud, Melahim, 12, 14 (4324); Tirmidhi, Fiten 21, 54, 59, 62.
171. Muhammad Enversah Al-Kasmiri (d. 1352/1933) At-Tasrih bimá Tevatere fí Nuzuli'l-Masih (Aleppó, 1358/1965) című munkájában 101 elbeszélést, köztük 75 hiteles hadíszt gyűjtött össze erről a témáról.

A források azt is megemlítik, hogy az Utolsó Naphoz közel eső időkben a zsidók harcolni fognak a muszlimok ellen. Erre Jézus próféta (a.s.) elküldetése után kerül sor.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Mindenképpen harcolni fogtok a zsidókkal, és le fogjátok győzni őket, míg még egy szikla is azt mondja:

– Ó, te muszlim, egy zsidó rejtőzik mögöttem, gyere, és öld meg!" (Muslim, Fiten, 79-82)

Vagyis azon a napon a Mindenható Allah parancsot ad a beszédre mindennek, ami mögé a zsidók elrejtőztek.

Más elbeszélésekben azt olvashatjuk:

„Harcolni fogtok a zsidókkal, és le fogjátok győzni őket…" (Muslim, Fiten 81)

„Nem jön el az Ítélet Napja, amíg a muszlimok nem harcolnak a zsidókkal, és meg nem ölik őket. Míg még ha egy zsidó egy kő vagy fa mögött rejtőzik is, a kő vagy fa azt mondja:

– Ej, te muszlim, te Allah szolgája! Egy zsidó rejtőzik mögöttem, gyere, és öld meg!"

Ez alól csak a tüskefa lesz kivétel, mert az a zsidók fája." (Muslim, Fiten, 82. Lásd még: Bukhari, Jihad 94, Menakib 25)

Jézus próféta (a.s.) valódi célpontja a Dedzsál és követői lesznek. Mivel a Dedzsál zsidó származású lesz, a zsidók közül követik a legtöbben, és Jézus próféta (a.s.) haragja sújtja őket, és eltűnnek a föld felszínéről. Ez is azt mutatja, hogy a muszlimok és zsidók közötti küzdelem egészen addig az időig fog tartani.

6. Jádzsúdzs és Mádzsúdzs

A Dedzsál után talán a legnagyobb fitnát Jádzsúdzs és Mádzsúdzs (Góg és Magóg) jelenti. A Kegyes Korán két helyen említi Jádzsúdzs és Mádzsúdzs népét.

Az egyik, amikor Jádzsúdzs és Mádzsúdzs romlást terjesztő népére panaszkodnak Zulkarnainnak (a.s.), ő pedig egy gátat épít vastömbökből, hogy bebörtönözze őket oda, ahol vannak, hogy ne tudjanak onnan kijönni.[172]

A másik pedig az az ája, amely tudtunkra adja, hogy Jádzsúdzs és Mádzsúdzs népe megnyitja az útjukat elzáró gátat, és leözönlenek minden lejtőn:

„Amikor megnyittatik Góg és Magóg, és leereszkednek majd minden lejtőn. És közel jár az igaz ígéret, és amikor elhomályosul azok tekintete, akik nem hittek, és azt mondják: „Jaj nekünk! Bizony, nem törődtünk ezzel! Bűnösök voltunk!” ***(A próféták, 21:96-97)***

Ez a két törzs szétterjed majd a földön, és egy ideig romlást terjesztenek rajta.

A Hívők Anyja[173], Zainab bint Dzsahs (r.a.) elbeszélése szerint egy napon a Próféta (s.a.w.) a félelemtől remegve ment hozzá, és azt mondta:

– *Nincs más istenség, csak Allah! Jaj az araboknak egy rossz miatt, ami közelít hozzájuk! Ma Jádzsúdzs és Mádzsúdzs gátjában ekkora sír nyílott!* – és felemelte a mutató- és hüvelykujját.

Hz. Zainab erre megkérdezte:

– Allah Küldötte, el leszünk pusztítva akkor is, ha vannak köztünk jók?

– *Ha a rossz és a bűnök megsokasodnak, igen!* – felelte a Próféta (s.a.w.). (Bukhari, Fiten 4, 28; Muslim, Fiten 1)[174]

A hadísz kommentárjaiból megtudhatjuk, hogy az a törvény, hogy a rossz és a bűnök elszaporodása pusztulást hoz maga után, nemcsak Jádzsúdzs és Mádzsúdzs idejére érvényes, hanem általános törvény, vagyis mindig érvényes, ha a rossz elszaporodik.

172. Lásd: A Barlang, 18:94-98
173. Hívők Anyja: Mohammed próféta (s.a.w.) feleségeinek címe
174. Lásd még: Bukhari, Enbiya 7, Menakib 25; Abu Davud, Fiten 1; Tirmidhi, Fiten 23; Ibn Majah, Fiten 9

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Miután Jézus (a.s.) megöli a Dedzsált, a Mindenható Allah kinyilatkoztatja neki: „Olyan szolgákat teremtettem, akiket senki nem képes megölni, gyűjtsd hát össze a többi szolgámat, s vidd őket a Túr hegyéhez!"

A Mindenható Allah a földre küldi Jádzsúdzsot és Mádzsúdzsot. Folyamatosan özönlenek le a hegyekről. Amikor az elsők közülük a Galileai-tengerhez érnek, kiisszák belőle az összes vizét. Amikor a mögöttük lévők odaérnek, azt mondják: „Itt egykor sok víz volt!"

Jézus (a.s.) és a vele lévő hívők ostrom alá kerülnek a Túr hegyen. Egy ökörfej értékesebb lesz számukra, mint ma nektek száz arany. Jézus (a.s.) és a vele lévő hívők a Mindenható Allahhoz fohászkodnak, hogy mentse meg őket ettől a csapástól. A Mindenható Allah pedig férgeket küld Jádzsúdzs és Mádzsúzs népének a tarkójára, és mind egy pillanat alatt meghalnak.

Aztán Jézus (a.s.) és a vele lévő hívők leereszkednek a Túr hegyről, s nem találnak egy arasznyi helyet sem, amelyet ne borítanának Jádzsúdzs és Mádzsúzs népének a bűzlő holttestei. Jézus (a.s.) és a vele lévő hívők a Mindenható Allahhoz fohászkodnak, hogy mentse meg őket ettől a csapástól.

A Mindenható Allah pedig hatalmas madarakat küld, amelyek akkorák, mint a tevék. A madarak elviszik a bűzlő holttesteket oda, ahova Allah akarja.

Aztán a Mindenható Allah bőséges esőt küld, amelynek nem lesz akadály semmilyen ház vagy sátor. Ez az eső olyan tisztára mossa a föld felszínét, mint a tükör.

Aztán a földnek megparancsoltatik: teremj gyümölcsöket, hozd elő áldásaidat! Azon a napon egy gránátalmával egy egész csoport ember jóllakhat, és a héja alatt hűsölhetnek. Kimennek az állataik a legelőre, és a tejük bőséges lesz. Egy teve tejéből egy nagy csapat, egy tehén tejéből egy egész törzs, egy juh tejéből egy társaság jóllakhat.

Miközben így élnek, a Mindenható Allah küld egy jó illatú szellőt. A szellő a fekvőhelyeik alól borítja el őket, és elviszi minden hívő és minden muszlim lelkét. Csak az emberek legrosszabbjai maradnak a földön. Ők mindenki szeme láttá-

ra paráználkodnak egymással, mint a szamarak, és rájuk fog eljönni az Ítélet Napja." (Muslim, Fiten, 110)[175]

7. Keleten,
8. Nyugaton, és
9. Az Arab-félszigeten egy hely a föld alá süllyed

Allah Küldötte (s.a.w.) azokban a hadíszaiban, amelyekben azt említi, hogy nem jön el az Ítélet Napja, amíg tíz nagy jel be nem következik, három jelként említi azt, hogy keleten, nyugaton és az Arab-félszigeten egy-egy hely a föld alá fog süllyedni.

Ahogy az Utolsó Nap nagy jelei előtt az ezekről hírt adó kisebb jelek bekövetkeznek, úgy máig is kétségkívül számos hely süllyedt már a föld alá. De az az elsüllyedés, amit Allah Küldötte (s.a.w.) az Ítélet Napja nagy jeleként említ, ezeknél sokkal nagyobb és félelmetesebb lesz.

10. Tűz támad Jemenből vagy a Hidzsázból

Az Ítélet Napjához közeli időkben Jemen irányából vagy a Hidzsázból[176] nagy tűz támad, amely bevilágít minden irányt.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„*Nem áll be az Ítélet Napja, amíg a Hidzsáz területéről nagy tűz nem üt ki. Ez a tűz akkora lángokkal fog világítani, mint a boszrai*[177] *tevék.*" (Bukhari, Fiten, 24; Muslim, Fiten, 42)

És Allah Küldötte (s.a.w.) azt is mondta:

– *Az Ítélet Napja előtt Hadramaut*[178] *(vagy a hadramauti tenger) felől tűz fog kiütni, és egy helyre gyűjti az emberket.*

– Allah Küldötte! Mit parancsolsz, mit tegyünk (ha megéljük azt a napot)? – kérdezték a jelenlévők.

175. Kétségtelen, hogy a Világok Ura végtelen hatalmának és nagyságának újabb megnyilvánulása, hogy ilyen módon megállítja a barbárokat, a tarkójukra küldött férgekkel egy pillanat alatt megöli őket, majd újjáéleszti a földet és még gyümölcsözőbbé teszi.
176. Hidzsáz: a mai Szaúd-Arábia nyugati részén, a Vörös-tenger keleti partján fekvő terület.
177. Boszra: ősi város a mai Szíria területén.
178. A mai Jemen területén fekvő kormányzóság.

– Samot[179] *tanácsolom nektek (vagyis, hogy menjetek Szíria területére)!* (Bukhari, Fiten, 42)

A Hidzsáz területén kiütő nagy tüzet látni fogják Szíriából, ez az Ítélet Napja egyik nagy jele lesz.

AZ ÍTÉLET NAPJA BEKÖVETKEZTE

Amikor az Ítélet Napja kis és nagy jelei bekövetkeztek, s letelt a Mindenható Allah által ennek a múlandó világnak kiszabott idő, ez a hatalmas isteni ígéret már egy pillanat alatt meg fog valósulni.

Egy hadíszban Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Kétségtelen, hogy az Ítélet Napja be fog állni. Úgy, hogy az eladó és a vevő már kiterítettek maguk között egy vég szövetet, de nem lesz idejük sem a megvételére, sem arra, hogy a vásznat ismét felgöngyöljék.

Egy ember megfeji a fejőstevéjét, de a tejet már nem lesz ideje meginni, mert hirtelen beáll az Ítélet Napja.

Egy ember kitapasztja és rendbe hozza a kútját, de a vizét már nem lesz ideje felhasználni, mert hirtelen beáll az Ítélet Napja.

Egy ember a szájához emeli a falatot, de megenni már nem tudja, mert hirtelen beáll az Ítélet Napja.” (Bukhari, Rikak, 40; Ahmad, II, 369. Lásd még: Muslim, Fiten 140, Iman 248)

A Harsona megfújása

Az Ítélet Napja a Harsona megfúvásával fog kezdődni. A Szúr, vagyis harsona egy szarv alakú kürt, amely az Ítélet Napja rémisztő kirobbanását adja hírül, s egy idő után Iszráfil (a.s.) fogja megfújni, mire az összes ember feltámad, és a Mahser[180] helyén gyűlnek össze.

Erről a kürtről, melynek számos tulajdonsága rejtve van előttünk, egy hadísz így szól:

179. Sam: a Földközi-tenger keleti régiója, Levante, a mai Szíria, Libanon, Izrael, Palesztina, Jordánia területe

180. Mahser: az emberek összegyűjtése a Feltámadáskor, illetve az a hatalmas üres terület, ahol a Feltámadáskor az emberek össze lesznek gyűjtve.

„A Szúr egy szarv (alakú kürt), amit (a Feltámadás Napján) megfújnak." (Abu Davud, Sunnet, 24)

A Kegyes Korán arról is hírt ad, hogy a Szúr kétszer lesz megfújva. Az első fújáskor beáll az Ítélet Napja, a másodikkor pedig megtörténik a Feltámadás.

Az első fújáskor a világban bekövetkező eseményekről az áják így tájékoztatnak:

„Aztán mikor a harsona megfúvatik egyetlen fúvással, és a föld és a hegyek felemeltetnek és szétzúzatnak egyetlen csapással, azon a napon bekövetkezik az Esemény, és meghasad az ég, mert azon a napon törékeny lesz…" ***(A Megvalósuló, 69:13-16)***

„Azon a Napon, amikor a föld és a hegyek megremegnek, és a hegyek olyanok lesznek, mint a leomló homokdűnék." ***(A beburkolódzó, 73:14)***

„És amikor a csillagok kioltatnak, és amikor az ég meghasad, és a hegyek szétzúzatnak, és amikor a küldöttek össze lesznek gyűjtve a kijelölt időre." ***(Az elküldöttek, 77: 8-11)***

„Azon a Napon, amikor a föld majd egy másik földdé lesz változtatva, és az egek is, és Allah, az Egyetlen, a Legyőzhetetlen elé állíttatnak majd." ***(Ábrahám, 14:48)***

„A Nap, amikor felgöngyölítjük az egeket, ahogy egy könyv lapjait göngyölítik fel. Ahogy elkezdtük az első teremtést, meg fogjuk ismételni azt. Ígéret ez tőlünk. Bizony, meg fogjuk tenni!" ***(A próféták, 21:104)***

„És kérdeznek téged a hegyekről. Mondd: „Uram teljesen porrá fogja omlasztani őket! És a helyükön kopár és kietlen síkságot hagy. Nem látsz benne semmi ferdeséget vagy domborulatot." ***(Ta Ha, 20:105-107)***

Arról, hogy a Szúr mindkét megfúvásakor milyen állapotban lesznek az emberek, az áják így szólnak:

„És megfúvatik a harsona, és holtan esik össze mindenki, aki az egekben és a földön van, kivéve azt, akit Allah akar. Aztán megfúvatik másodszor is, és íme! Felállva figyelnek." ***(A csapatok, 39:68)***

„Azon a Napon, mikor megremeg a megremegő, és követi majd a következő. A szívek azon a Napon erősen fognak verni, a szemük alázatosan lesütve." ***(A kiszakítók, 79:6-9)***

Kétségtelen, hogy a nap, amikor a Szúr megfúvatik, a világ legfélelmetesebb napja lesz. Olyannyira, hogy Urunk arról tájékoztat: azon a napon az apró gyermekek is megőszülnek a félelemtől, mintha öregemberek lennének:

„Hát hogyan fogjátok megvédeni magatokat, ha nem hisztek, egy olyan Nap ellen, amely ősszé teszi majd a gyermekeket? Amitől az ég meghasad. Az Ő ígérete be fog teljesedni." ***(A beburkolódzó, 73:17-18)***

Ezen a rettentő és félelmetes napon lesznek olyanok is, akiket nem borít el a félelem, és biztonságban lesznek a szomorúságtól és nehézségektől, mert a Mindenható Allah védelmében lesznek. Róluk a Kegyes Korán azt mondja:

„És azon a Napon megfúvatik a harsona, és mindenki, aki az egekben van és aki a földön van meg fog rémülni, kivéve az, akit Allah akar. És valamennyien alázatosan fognak Hozzá jönni." ***(A hangyák, 27:87)***

Allah Küldötte (s.a.w.) egy napon azt mondta:

– Hogyan is örülhetnék, és hogyan élvezhetném a kegyeket, amikor a Harsona Angyala már kezébe vette a Szúrt, s csak a parancsra vár, hogy azonnal belefújjon!

A Társai szíve elnehezült, mikor ezt hallották, mire Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta nekik:

– Mondjátok azt: elegendő nekünk Allah, Ő milyen jó Rendezője az ügyeknek! Allahra hagyatkozunk. (Tirmidhi, Kiyamet, 8/2431; Ahmad, I, 326)

6. FEJEZET

A Túlvilág eseményei

A múlandó evilági életük során elszámolás, felelősség és Túlvilág nélküli életről álmodó hitetlenek, bűnösök és gáfilok a Feltámadás félelmetes látványával találkozva mindent odaadnának, amit az evilági életben birtokoltak, sőt, annak sokszorosát is, hogy megmeneküljenek annak a súlyos és rettenetes napnak a kínjaitól. Azonban akkor már késő, elmulasztották a lehetőséget.

A TÚLVILÁG ESEMÉNYEI

Ba's (feltámadás)

Az Ítélet Napján a ba's, vagyis feltámadás akkor következik be, amikor Iszráfil (a.s.) másodszor is megfújja a Harsonát. Erre a második harsonaszóra minden egyes élőlény, amely korábban bármikor ezen a világon élt, feltámad. Ezt nevezik „a halál utáni feltámadásnak".

Abu Huraira (r.a.) megkérdezte a Prófétánkat (s.a.w.), hogy mennyi idő telik el a Harsona két megfújása között, Allah Küldötte (s.a.w.) pedig azt felelte: negyven.

Abu Huraira egymás után megkérdezte, hogy negyven évet, negyven hónapot vagy negyven napot értett-e alatta, de Allah Küldötte (s.a.w.) minden kérdésére határozottan azt felelte: „nem mondhatok semmit". Aztán pedig azt mondta:

„Allah majd vizet küld le az égből, s az emberek úgy fogynak el, ahogy a zöldséget betakarítják. Egyetlen csontjukat kivéve teljesen elporladnak. Ami nem porlad el, az a farkcsontjuk „Adzsbu'z-Zeneb" nevű vége[181]*. Az Ítélet Napján ebből lesznek újra megteremtve."* *(Bukhari, Tefsir, 39/3; Muslim, Fiten, 141; Miwatta, Cenaiz, 48; Abu Davud, Sunnet, 24; Nasai, Cenaiz, 117)*

Egyes elbeszélések szerint a Szúr két megfúvása között negyven év fog eltelni[182], és ez az általánosan elfogadott nézet[183].

---

181. A szahíh hadíszokból tudjuk, hogy a föld felemészti az ember egész testét, de az Allah Küldötte (s.a.w.) által egy mustármaghoz hasonlított méretű (Ahmad, III, 28) Adzsbu'z-Zeneb, a farokcsont vége, ami olyan, mint az emberi test magja, nem porlad el. Ebből lesz az ember új életre teremtve a Feltámadás Napján. (Lásd: Muslim, Fiten, 141-143)
182. Ibn-i Mende, Abu Abdullah Muhammed b. Ishak b. Muhammed b. Yahya Al-Abdi (v. 395), el-Iman (I-II), thk. Ali b. Muhammed b. Nasir el-Fakihi, Beyrut: Muessesetu'r-Risale, 1406, II, 794; Bayhaqi, Suabu'l-Iman, I, 541.
183. Ghazali, Abu Hamid Muhammed b. Muhammed (v. 505) ed-Durretu'l-Fahire fi Kesfi Ulumi'l-Ahire (in: Mecmuatu Resaili'l-Imam el-Ghazali), Beyrut, Daru'l-Kutubi'l-Ilmiyye, 1409, p. 118; Begavi, VII, 132; Kurtubi, et-Tezkire, I, 287; Suyuti, el-Burduru's-Safire, p. 86-88; Bebek, „Sur", md., DIA, XXXVII, 534.

Ferra Korán-értelmező és nyelvtudós azt mondta:

„Az emberek és az egész teremtés meghal a Harsona első megfúvásakor. Ez és a következő megfúvás között negyven év telik el. Ekkor Allah egy esőt küld, ami úgy fog esni, mint a férfiak magja. Az emberek úgy fejlődnek majd ki a sírjukban, mint az anyjuk méhében fejlődtek. Ezt fejezi ki az ája:

„Így támasztjuk fel a halottakat” ***(A magaslatok, 7:57)***

Vagyis ahogy a Mindenható Allah a halott földből a növényeket eső által hozza elő, úgy fogja előhozni a halottakat is a sírjukból.”[184]

Azokhoz, akik kételkednek abban, hogy hogyan fog végbemenni a feltámadás, a Mindenható Allah így szól az ájákban:

„Ti emberek! Ha kétségben vagytok a Feltámadással kapcsolatban, hát porból teremtettünk benneteket, aztán apró cseppből, aztán egy megtapadt dologból, aztán egy húscsomóból, ami megformált és formátlan volt, hogy nyilvánvalóvá tehessük nektek. És az anyaméhekben tartjuk egy kijelölt ideig azt, amit akarunk, aztán gyermekként hozunk elő benneteket, hogy utána elérhessétek a teljes érettséget. És van közületek olyan, aki meghal, és van közületek olyan, aki visszavitetik a legnyomorultabb korba, hogy miután már tudott, ne tudjon semmit. És látod a földet terméketlenül, aztán vizet küldünk le rá, és felbolydul, és megduzzad, és mindenféle gyönyörű növényt sarjaszt. Ez azért van, mert Allah – Ő az Igazság. És Ő az, Aki életet ad a halottaknak, és Ő mindenek felett Hatalmas. És bizony, az Óra el fog jönni, nincs kétség vele kapcsolatban, és Allah fel fogja támasztani azokat, akik a sírokban vannak.” ***(A Zarándoklat, 22:5-7)***

A Hívők című szúrában az anyaméhben történő tanulságos fejlődést, az evilági életet, a halált és az utána következő feltámadást így ismerhetjük meg:

184. Ferra, I, 382. Tabari is ezt az elbeszélést említi, isznád nélkül. (Tabari, XII, 493-494). v. ö. Ibn Abi Hatim, VIII, 2784; Bayhaqi, Suab, I, 541; Abu Hayyam, V, 79.
Szahíh elbeszélésekből tudjuk, hogy a Mindenható Allah vizet küld le az égből, s ezáltal teremti újra a halottakat, mint ahogy a növényeket is növeszti. (Bukhari, Tefsir, 78/1) Azonban ennek a víznek a tulajdonságaira és mennyiségére vonatkozó elbeszélések gyengék.

„És bizony, megteremtettük az embert tiszta agyagból. Aztán egy cseppként biztonságos helyre helyeztük. Aztán a cseppet megtapadt dologgá teremtettük, aztán a megtapadt dolgot húscsomóvá teremtettük, aztán a húscsomót csontokká teremtettük, aztán a csontokat hússal borítottuk be, aztán új teremtményként hoztuk életre. Áldott legyen hát Allah, a legjobb Teremtő! Azután bizony meg fogtok halni. Azután bizony fel lesztek támasztva a Feltámadás Napján." ***(A hívők, 23: 12-16)***

Az Allah Küldötte (s.a.w.) és Abu Rezin (r.a.) közötti beszélgetés így tárja fel a Mindenható Allah által kinyilatkoztatott feltámadás igazságát:

Abu Rezin Al-Ukajli (r.a.) azt beszélte el:

Egy nap megkérdeztem:

– Allah Küldötte, hogyan fogja a Mindenható Allah újrateremteni a teremtést? Mi ennek az evilági példája?

Allah Küldötte (s.a.w.) azt felelte:

– Nem mentél még keresztül a száraz évszakban azon a völgyön, amelyben a törzsed él? És aztán nem mentél át rajta tavasszal, amikor egyszeriben minden kizöldül?

– De igen, Allah Küldötte – feleltem.

– Hát ez a bizonyítéka az új teremtésnek! Így fogja Allah feltámasztani a halottakat is. (Ahmad, IV, 11)

Arról, hogy milyen megdöbbenést és megbánást fognak érezni azok, akik tagadják a Túlvilágot, az ájják így szólnak:

„Lesütött szemmel, úgy jönnek elő a sírjukból, mintha szétszóródó sáskák lennének. Előresietnek a hívóhoz. A hitetlenek azt fogják mondani: „Nehéz nap ez!" ***(A hold, 54:7-8)***

„És csak egyetlen Kiáltás lesz, és íme! Látni fognak. És azt mondják majd: „Jaj nekünk! Ez a Megfizetés Napja!” Ez a Döntés Napja, amit tagadtatok!” ***(A felsorakozottak, 37:19-21)***

Hiszen az ilyen emberek hazugságnak tartják a túlvilági életet, és azt hiszik, hogy evilági életükön túl nincs semmi. Ezt az igazságot a Kegyes Korán így fejezi ki:

„És azt mondják: „Nincs semmi, csak az evilági életünk. Meghalunk és élünk, és nem pusztít el minket más, csak az idő.” És nincs nekik tudásuk ezzel kapcsolatban – csak találgatnak. És amikor a nyilvánvaló ájáinkat olvassák nekik, az érvük csak az, hogy azt mondják: „Hozzátok vissza az ősapáinkat, ha igazmondók vagytok!” Mondd: „Allah ad nektek életet, aztán a halálba küld benneteket, aztán össze fog gyűjteni benneteket a Feltámadás Napján, amellyel kapcsolatban nincs kétség!” De a legtöbb ember nem tudja.” ***(A térdelő, 45:24-26)***

Az Iszlám egyik legvadabb ellensége, Ubaj ibn Halef tagadta a halál utáni feltámadást, ezért egyszer felvett egy régi csontot a földről, szétmorzsolta markában, és gúnyosan megkérdezte Allah Küldöttétől (s.a.w.):

– Abban hiszel, hogy Allah fel fogja támasztani ezeket az elporladt csontokat?

– *Igen, Allah téged is fel fog támasztani, és a Tűzbe helyez majd!* – válaszolta a Próféta (s.a.w.). (Kurtubi, el-Jami, XV, 58; Vahidi, p. 379)

Ezután küldettek le ezek az ájá̀k:

„Hát nem látja az ember, hogy egy csepp folyadékból teremtettük, és íme! Nyílt ellenszegülő. Példákat állít nekünk, és elfeledkezik a saját teremtéséről. Azt mondja: „Ki fog életet adni a csontoknak, ha már elporladtak?” Mondd: „Az fog életet adni nekik, Aki először is létrehozta őket! És Ő minden teremtés Ismerője.” ***(Já Szín, 36:77-79)***

A Mindenható Allah a Feltámadás című szúra elején így tudatja velünk, hogy számára egyáltalán nem okoz nehézséget az emberek feltámasztása:

„Nem! Esküszöm a Feltámadás Napjára! Nem! Esküszöm a vádoló lélekre. Vajon az ember azt gondolja, hogy nem fogjuk összegyűjteni a csontjait?

Nem! Mi képesek vagyunk visszaállítani még az ujjbegyeit is[185]. *(A Feltámadás, 75:1-4)*

❁

A Lukman szúrában a Mindenható Allah azt mondja:

„A ti megteremtésetek és feltámasztásotok csak annyi, mint egyetlen léleké. Bizony, Allah a mindent Halló, mindent Látó." *(Lukman, 31:28)*

Kétségtelen, hogy az első teremtés, a második teremtésre is bizonyítékul szolgál. Hiszen nehezebb a semmiből teremteni, mint egy már létező dolgot megsemmisíteni és utána újrateremteni. Az pedig, hogy valaki hisz a könnyebb dolog megtörténtében, de elutasítja a nehezebb lehetőségét, egyáltalán nem logikus gondolkodás. Pedig a végtelen tudás és hatalom birtokosa, a Mindenható Allah számára az első teremtés nem okozott semmiféle nehézséget, minden egyes teremtményt hibátlanul, korábban soha nem létezett formára teremtette meg.

Ezért kérdezi azt a Mindenható Allah:

„Vajon elfáradtunk volna az első teremtésben? De nem! Ők kétségben vannak az új teremtéssel kapcsolatban." *(Kaf, 50:15)*

❁

Az ájják így írják le az ember állapotát, amikor fel lesz támasztva, és felkel sírjából:

„És a Harsona megfúvatik, és íme! A sírjaikból Urukhoz sietnek. Azt mondják majd: „Jaj nekünk! Ki keltett fel minket az alvóhelyünkről[186]? Ez az, amit a Kegyelmes ígért, és a Küldöttek igazat szóltak!" *(Já Szín, 36:51-52)*

---

185. Napjainkban létezik egy ujjlenyomatokat vizsgáló, daktiloszkópia néven ismert tudomány. Felfedezései szerint az ujjlenyomatok mit sem változnak az emberi élet során, s egyetlen ember ujjlenyomata sem egyezik egyetlen más emberével sem.
Ezért az igazságügyben a nyomozások vagy tárgyalások során az ujjlenyomat az egyik legerősebb bizonyíték. Ezt a tényt a XIX. század vége felé fedezték fel. Külön csoda az, hogy a Kegyes Korán 14 évszázaddal korábban így hívja fel a figyelmet az ujjlenyomatok fontosságára. Ez csak egy a számtalan példából, amelyek bizonyítják, hogy a Kegyes Korán az élen jár, s a tudomány alátámasztja és megerősíti igazságait.

186. A tefszirtudósok véleménye ebben a témában a következő:
Az ája a halált az alváshoz hasonlítja, hiszen mindkettőből hiányzik a mozgás. Annak a napnak a borzalmaitól az emberek gondolatai összezavarodnak, s azt fogják hinni, hogy csak aludtak addig.

„A Nap, amikor előjönnek a sírokból, olyan gyorsan, mintha egy célhoz sietnének, a tekintetük alázatos, és megaláztatás borítja el őket. Ez az a Nap, amely nekik ígértetett!” ***(A felfelé vezető utak, 70:43-44)***

„A Napon, amikor a föld meghasad körülöttük, sietve. Ez egy olyan összegyűjtés, ami könnyű Nekünk.” ***(Kaf, 50:44)***

„De nem tudja-e, hogy amikor kiszóratik az, ami a sírokban van, és nyilvánvalóvá tétetik az, ami a keblekben van, bizony, azon a Napon Uruk ismerni fogja őket.” ***(A vágtatók, 100:9-11)***

Annak a napnak a súlyosságát és félelmetességét az ájják így fejezik ki:

„És amikor megfúvatik a harsona, nem lesz közöttük rokonság, és nem fognak egymásról kérdezni.” ***(A hívők, 23:101)***

„De amikor eljön a Kiáltás, azon a Napon az ember menekülni fog a testvérétől, és az anyjától és az apjától, és a feleségétől és a gyermekeitől, azon a Napon elég gondja lesz, ami lefoglalja.” ***(Összevonta a szemöldökét, 80:33-37)***

Hz. Aisa azt beszélte el:

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

– *A Feltámadás Napján mezítláb, meztelenül és körülmetéletlenül lesztek összegyűjtve Allah színe előtt.*

Erre én (csodálkozva) azt mondtam:

– Allah Küldötte, a férfiak és a nők nem fogják egymást nézni?

– *Akkor olyan félelmetes és szörnyű helyzetben lesznek, hogy nem fognak ilyesmire gondolni!* – mondta a Próféta (s.a.w.). (Bukhari, Rikak, 45; Muslim, Jannah, 56)

Egy másik hadíszból tudjuk, hogy a holtak feltámasztása után az első, aki ruhát fog kapni, Ábrahám próféta (a.s.) lesz.[187] Aztán Mohammed próféta (s.a.w.) fog ruhát kapni. Azután Allah Küldötte (s.a.w.) a Trón jobb oldalára fog

Lehetséges, hogy itt valóban alvóhelyet jelent.
Amikor ráébrednek a sír utáni állapotokra és a Tűz kínjaira, a sír állapota csak olyannak tűnik majd nekik, mint az alvás, és ezért mondják ezt. (lásd: Alusi, Ruhu'l-Meani, XII, 31)

187. Lásd: Bukhari, Enbiya, 8.

állni, ahol nem lesz senki más, csak ő. Emiatt az előtte és utána éltek is irigyelni fogják a Prófétát (s.a.w.).

❁

A Mindenható Allah összegyűjti a testrészeket, és a lelküket is visszaadja, így hozza elő a holtakat a sírjukból. Az újrateremtett emberek számára ekkor már megkezdődik a végtelen túlvilági élet.

A Feltámadás Napján Mohammed próféta (s.a.w.) lesz elsőként előhozva a sírjából.[188]

Allah Küldötte (s.a.w.) egy napon bement a mecsetbe. Az egyik oldalán Hz. Abu Bakr (r.a.) ment, a másik oldalán Hz. Omár (r.a.). Allah Küldötte (s.a.w.) megfogta a kezüket, és azt mondta:

„*Az Ítélet Napján így leszünk feltámasztva.*" (Tirmidhi, Menakib, 1/3669)

A Feltámadás említése a Kegyes Koránban

Még ha vitáznak is róla, hogy a Feltámadás testi vagy lelki értelemben fog megvalósulni, a Kegyes Korán számos ájájában kijelenti, hogy fizikai értelemben, testben fogunk feltámadni. A Mindenható Allah minden ember testét feltámasztja, és a lelket is visszaküldi bele.

Azért, hogy tudassa velünk a halál utáni feltámadás valós voltát, és hogy ez Allah számára nem nehéz egyáltalán, a Mindenható Allah még ebben a világban feltámasztott egyes teremtményeket, akik meghaltak, amiről a Kegyes Korán ájái így szólnak:

a) A feldarabolt madarak életre keltése

„És, mikor Ábrahám azt mondta: „Uram, mutasd meg nekem, hogyan adsz életet a holtaknak!" Azt mondta Allah: „Talán nem hiszel?" Azt felelte: „De igen, csak hogy megnyugodjék a szívem". Azt mondta: „Akkor fogj négy madarat, és fordítsd magad felé őket! Aztán helyezz egy részt belőlük minden hegyre. Aztán hívd őket, és sietve jönnek majd hozzád. És tudd, hogy Allah Mindenható, Bölcs!" ***(A tehén, 2:260)***

188. Lásd: Darimi, Mukaddime, 8. Lásd még: Tirmidhi, Menakib, 1/3616

Az elbeszélés szerint a Mindenható Allah megparancsolta Ábrahám prófétának (a.s.), hogy fogjon meg négy madarat, vágja le őket, a tollaikat tépje ki, a húsukat válassza le a csontról, és darabolja fel. Aztán fogja a fejüket, és minden hegy csúcsára tegyen egyet-egyet.

Az elbeszélés szerint Ábrahám fogott egy pávát, egy kakast, egy varjút és egy sast, mindegyiket négybe vágta, a darabokat összekeverte, s minden hegy tetejére tett belőlük. Aztán így hívta őket: „Allah engedelmével, gyertek hozzám!" Minden egyes rész a madár többi részéhez repült, egy-egy testté álltak össze, a saját fejükhöz repültek, s azzal egyesülve újra a korábbi madárrá váltak.[189]

Az, hogy Hz. Ábrahám a madarakat a hegyek csúcsára tette, arra is utal, hogy nagy tömeg gyűlt össze körülötte. Vagyis talán azért parancsoltatott neki, hogy magasra tegye a madarak testét, hogy az emberek jól láthassák, mi történik. Ezek szerint Ábrahám (a.s.) azért kérte ezt a csodát a Mindenható Allahtól, hogy a Feltámadást tagadóknak a Feltámadás valóságát bizonyíthassa.

❁

Tudjuk, hogy Ábrahám (a.s.) nagy próféta volt. Ezért nem hihetjük azt, hogy kételkedett volna abban, hogy Allah fel fogja támasztani a holtakat.

Az is kétségtelen, hogy a Mindenható Allah is tudtunkra adja, hogy Ábrahám (a.s.) a hívők közé tartozott. Azonban amikor a próféta így fordul hozzá: ***„Uram, mutasd meg nekem, hogyan adsz életet a holtaknak!"***, Allah megkérdezi: ***„Talán nem hiszel?"***, hogy mindenki tudja, mit jelentenek ezek a szavak. Ahogy az ája tudtunkra adja, Ábrahám azért kéri ezt Allahtól, hogy a szíve teljesen megnyugodjon és elégedett legyen, s elérhesse a teljes bizonyosságú hit, a „hakka'l-jakín" szintjét. Hiszen, ha az ember a saját szemével is lát valamit, amiben egyébként hisz, a hite még inkább megerősödik, és rendíthetetlenné válik.

Másrészt, Ábrahám próféta azért is kért ilyet, hogy a szíve teljesen megbizonyosodjon és megnyugodjon abban, hogy ő Allah barátja.

Emellett ez az ája azt az igazságot is felfedni, hogy bármilyen spirituális szintet érjen is el az ember, akkor is tovább tudja tökéletesíteni a hitét és szívé-

189. Lásd: Taberi, Cami'u'l-Beyan, III, 81-82

nek bizonyosságát. Ábrahám, aki az „ulu'l-azm", a legnagyobb próféták egyike, aki kiérdemelte a „Khalilullah", vagyis Allah barátja nevet, s az áják tanúsága szerint számos isteni kitüntetésben részesült, Allahhoz fohászkodott a bizonyossága megerősítéséért és az Ő segítségét kérte.

Kétségtelen, hogy ha a szolga közelebb kerül Urához, hatalmas távlatok nyílnak spirituális világában. Ennek következtében még inkább rádöbben saját gyengeségére, rászorultságára, tehetetlenségére és nincstelenségére a Mindenható Allahhoz viszonyítva. Ezt a tehetetlenséget és alázatot érezte át Ábrahám próféta (a.s.), amikor így könyörgött:

„És ne szégyeníts meg engem azon a Napon, amikor fel lesznek támasztva, a Napon, amikor nem használ majd sem vagyon, sem a gyermekek, kivéve, aki ép szívvel jön Allahhoz." ***(A költők, 26:87-89)***

Azon áják magyarázata, amelyek szerint Ábrahám próféta (a.s.) látni akarta a holtak feltámasztását, azt mondja:

„Hz. Ábrahám (a.s.) ezzel a kérésével azt kérte Allahtól, hogy adjon új életet a szívének. A Mindenható Allah tudtára adta, hogy szívének kapcsolatát meg kell szakítani minden mással, Urán kívül. A négy madár, amelyet Ábrahám feldarabolt, az alsóbb én négy rossz tulajdonságának jelképe. A páva az önteltség, a varjú a kielégíthetetlen vágyak (tul-i emeli), a kakas a kevélység, a sas a kapzsiság szimbóluma. Ezért akinek az erőfeszítések, a belső küzdelem és az önmegtartóztatás segítségével nem sikerül ezeket a rossz tulajdonságokat megfékeznie, annak szíve nem képes a megtapasztalás által új életre támadni."
(Kuseyri, Letaifu'l-Isarat, I, 121)

b. Feltámadás a villámcsapás után

A Kegyes Korán azt mondja:

„És amikor azt mondtátok: „Mózes! Soha nem fogunk hinni neked, amíg nem látjuk Allahot nyilvánvalóan, a saját szemünkkel!", ezért a villámcsapás megragadott benneteket a szemetek láttára. Aztán életre keltettünk benneteket, hogy hálásak lehessetek." ***(A tehén, 2:55-56)***

Ahogy az ájából megérthetjük, Mózes (a.s.) népéből egyesek azt mondták, hogy nem fognak hinni Allahban, ha nem láthatják Őt, ezért Allah egy villámcsapást küldött rájuk. A villám által agyonsújtott embereket Allah egy idő után feltámasztotta, s így személyesen élhették át Allah hatalmának megnyilvánulását.

A Kegyes Korán azért beszéli el ezeket az eseményeket, hogy a halál utáni feltámadást tagadóknak megmutassa: a Mindenható Allah számára semmi nem nehéz. Jézus próféta (a.s.) is azért kapta a holtak feltámasztásának csodáját, hogy az azt tagadóknak megmutassa Allah hatalmát, és ezért aludtak több mint három évszázadot a Barlang szúrában említett ifjak is.

c. Feltámadás százévnyi halál után

A bálványimádók leggyakrabban a holtak feltámadását tagadták az Allah Küldötte (s.a.w.) által elhozott igazságok közül. Részint egoizmusuk miatt nem voltak hajlandók elfogadni ezt az igazságot, részint pedig nem értették, hogy hogyan térhetnének vissza az életbe a régen elporladt testek. A Mindenható Allah nagyon sok áját nyilatkoztatott ki a Prófétánknak (s.a.w.), hogy a hitetlenek kérdéseit megválaszolja – a halál utáni feltámadásra számos példát találhatunk a Kegyes Koránban. Ezek egyike az Uzair (a.s.) próféta idején meghalt, és 100 év múlva feltámasztott ember története, amiről az ája azt mondja:

„Vagy mint az, aki elment egy város mellett, amely a tetőire volt fordítva. Azt mondta: „Hogyan fogja ezt Allah visszahozni az életbe, miután már elpusztult?" Ezért Allah a halálba küldte őt száz évre, és utána feltámasztotta. Megkérdezte tőle: „Meddig maradtál?" Azt mondta: „Egy napig, vagy a nap egy részéig". Azt mondta: „Nem, hanem száz évig maradtál. Nézd meg az ételed és az italod, nem romlottak meg. És nézz a szamaradra! Hogy jellé tegyünk téged az emberek számára. És nézd a csontokat, hogyan támasztjuk fel őket, és aztán hússal borítjuk be!" Aztán mikor mindez nyilvánvaló lett számára, azt mondta: „Tudom, hogy Allah mindenek felett Hatalmas!" ***(A tehén, 2:259)***

Egyes tefszirekben ezt az embert Uzair (Ezra) prófétának (a.s.) tartják, aki egy romokban heverő városhoz ért, melynek lakói már meghaltak vagy

elvándoroltak, s elgondolkodott azon, hogy Allah hogyan fogja a halottakat feltámasztani, majd letáborozott, és elaludt.

Allah elvette az életét, és 100 év múlva adta vissza. Amikor feltámadt, azt hitte, hogy csak egy rövid ideig aludt, mert az úti elemózsiája még nem romlott meg. De amikor a szamarára nézett, megértette, hogy az már nagyon régen elpusztult, mert már csak a porladó csontok maradtak belőle. A Mindenható Allah a szeme láttára feltámasztotta a szamarat is. Így ez az ember személyesen lehetett a tanúja annak, hogy a Mindenható Allah hogyan veszi el szolgái életét, és hogyan támasztja fel őket.

Havz

A sírból szomjasan kilépő emberek nagyon vágynak majd a vízre, s ezért az összegyűjtés helyén lévő víztározóhoz, a Havzhoz[190] futnak. De nem mindenkinek sikerül odaérnie.

Allah Küldötte (s.a.w.) egy napon a temetőbe ment, és így köszöntötte a sírokban lévőket:

– Béke legyen veletek, hívők földjének lakói! Ha Allah úgy akarja, egy napon mi is hozzátok jövünk.

Aztán azt mondta:

- De szeretném látni a testvéreimet!

A nemes Társak csodálkozva mondták:

– Hát nem mi vagyunk a testvéreid, Allah Küldötte?

– Ti a Társaim vagytok, a testvéreim azok, akik még nem jöttek erre a világra!

– Hogy fogod felismerni az ummádból azokat az embereket, akik még nem jöttek el, Allah Küldötte? – kérdezték a Társai.

– Ha van egy ember, akinek van egy fehér homlokú és lábú lova, nem ismeri-e fel azt egy csupa fekete lóból álló ménesben?

190. Havz: az a víztározó, tó, amelyet a Mindenható Allah a Paradicsom kertjében ajándékoz a Prófétának (s.a.w.).

– De, felismeri, Allah Küldötte! – felelték a Társai.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt felelte:

– Így fogom felismerni én is a testvéreimet, akik a rituális mosakodás miatt fénylő arccal, kézzel és lábbal jönnek majd elő! Én előttük járok majd, és a Havznál várom őket, hogy vendégül lássam.

De vigyázzatok! Lesznek olyanok, akiket úgy hajtanak el a Havztól, ahogy az idegen tevéket hajtják el a csordától. Én majd kiáltok nekik: „Gyertek ide!"

De azt mondják majd nekem: „Ezek megváltoztatták az állapotukat utánad (elhagyták a Próféta (s.a.w.) szunnáját)!"[191]

Én azt mondom erre: „Legyenek távol, legyenek távol!" (Muslim, Taharet 39, Fedail 26)[192]

A Havz vizéből csak azok ihatnak, akik képesek odajutni. És akik nem ihatnak belőle, azok nem fognak tudni átkelni a Szirat hídján sem.

❁

Allah Küldötte (s.a.w.) egy hadíszban így írta le a Havzot:

„Az én víztározóm egy hónapnyi járóföld hosszú. A vize fehérebb, mint a tej, az illata kellemesebb, mint a mósusz. Több pohár víz van benne, mint az égen a csillag. Aki abból iszik, soha többé nem lesz szomjas." (Bukhari, Rikak, 53; Muslim, Fedail, 27)

Aki pedig nem ihat a Havzból, az örökké vágyni fog a víz után, örök szomjúságra van ítélve.

---

191. Úgy tartják, hogy ez az a kevés számú sivatagi arab, akik hűséget esküdtek a Prófétánknak (s.a.w.), de aztán kitértek a vallásból. Egy másik hadíszban Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondja: „Azt mondják nekem: 'miután távoztál közülük, ők sarkon fordultak, s attól a naptól fogva kitartottak a hitehagyottságban!'" (Muslim, Jannah, 58)
Többféle vélemény létezik azok kapcsán, akik nem lesznek képesek elérni a Havzot. Ezek a következők:
A képmutatók és hitehagyottak.
Akik Allah Küldötte (s.a.w.) idején éltek, de az ő halála után elhagyták az Iszlámot.
A nagy bűnöket elkövetők.
A nem hiteles mezhebeket és újításokat követők. (Suyuti, ed-Dibaj ala Sahihi Muslim ibn-i Haccac, Daru Ibn-i Affan, 1416, II, 34)
A bűnösök. Vagyis akik nem tértek ki az Iszlámból, de a helyes útról letértek, elhagyták a jótetteket, és rossztetteket cselekedtek (Nevevi, Serhu Sahihi Muslim, XV, 64)

192. Lásd még: Nasai, Taharet, 110/150; Ibn Majah, Zuhd, 36; Muvatta, Taharet, 28; Ahmad, II, 300, 408

Az elbeszélés szerint Allah Küldötte (s.a.w.) lesz az, aki elsőként odaér a Havzhoz. Mindenki előtt odaérve felkészül, hogy fogadja az ummáját.[193] Az elsők, akik odaérnek, a szegények lesznek a muhádzsirek közül.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„(A Feltámadás Napján) minden prófétának lesz egy víztározója, s majd büszkélkednek azzal, és örülni fognak, hogy kiéhez jön több ember. Remélem, én leszek az a próféta, akinek a víztározójához a legtöbb ember jön majd!" (Tirmidhi, Kiyamet, 14/2443)

Hogy ne hiúsítsuk meg a Prófétánk (s.a.w.) reményét, a lehető legnagyobb gondot kell fordítanunk arra, hogy kövessük az ő szunnáját. Emellett a hozzánk legközelebb állókon kezdve a körülöttünk lévőket is erre kell buzdítanunk.

A Hasr és a Mahser

A Mahser az összegyűjtés helye, ahova a Mindenható Allah minden egyes holtából feltámasztott élőlényt össze fog gyűjteni a cselekedeteik lemérésére és elszámolásra. Ezt az igazságot az áják így adják tudtunkra:

„Urunk! Bizony, Te fogod összegyűjteni az embereket azon a Napon, amelyhez nem férhet kétség. Bizony, Allah nem szegi meg az ígéretét." ***(Imrán családja, 3:9, lásd még: A barlang, 18:99)***

„Azon a Napon, amikor megfúvatik a harsona, összegyűjtjük a bűnösöket azon a napon, vakon." ***(Ta Ha, 20:102)***

„És Uradra! Össze fogjuk gyűjteni őket és a sátánokat, és odahozzuk őket a Pokol köré, a térdükön állva." ***(Mária, 19:68)***

„Azon a Napon az emberek elkülönült csoportokban jönnek majd elő, hogy megmutassák nekik a cselekedeteiket." ***(A földrengés, 99:6)***

Egy hadíszban Allah Küldötte (s.a.w.) így írja le a Mahsert, ahol az emberek össze lesznek gyűjtve:

193. Muslim, Fedail, 25-45; Tirmidhi, Kiyamet, 15/1444; Ibn Majah, Zuhd, 36; Ahmad, V, 275; Haythami, X, 360-367

„Az Ítélet Napján az emberek egy fehér, sima, korpától megtisztított lisztből készült lepényhez hasonló mezőn lesznek összegyűjtve."

A hadísz egyik elbeszélője azt mondta:

„Azon a mezőn nem lesznek senki számára útjelzések, semmi, ami az utat mutatná!" (Bukhari, Rikak, 44)

A Kegyes Korán pedig arról tájékoztat, hogy amikor a Szúr megfúvatik, a hegyek porrá válnak, a föld felszíne teljesen kiürül, és egyenes lesz, emelkedő vagy lejtős helyek nélkül.[194]

A Mahser terén összegyűlő emberek az evilági spirituális állapotuknak megfelelően különböző módokon jutnak el oda. Erről a Prófétánk (s.a.w.) azt mondta:

„Az Ítélet Napján gyalog, hátasállaton ülve vagy az arcotokon csúszva fogtok a Mahser mezején összegyűlni."[195]

Akik az arcukon mászva mennek a Mahser mezejére, azok az evilági életben távol tartották magukat a vezetés fényétől.

Az ájják azt mondják erről:

„És akit Allah vezet, az vezetett. És akit tévelygésbe enged, nem találsz nekik védelmezőt Rajta kívül. És össze fogjuk gyűjteni őket a Feltámadás Napján arccal lefele – vakon, némán és süketen. A lakhelyük a Pokol. Minden alkalommal, amikor csillapodik, Mi felizzítjuk számukra a perzselő Tüzet." ***(Az Éjszakai Utazás, 17:97)***

„Azok, akik az arcukon lesznek összegyűjtve a Pokolba, ők azok, akik a legrosszabb helyzetben vannak, és a leginkább tévelyegnek az úttól." ***(A Megkülönböztető, 25:34)***

Anasz ibn Malik (r.a.) azt beszélte el:

Egy ember eljött Allah Küldöttéhez (s.a.w.), és megkérdezte:

194. Lásd: Ta Ha, 20:105-107
195. Tirmidhi, Kiyamet, 3/2424. V. ö. Muslim, Jannah, 57.

– Allah Küldötte, hogyan lehetnek a hitetlenek az arcukon összegyűjtve az Ítélet Napján?

– *Vajon Allah, aki ebben a világban azt parancsolta nekik, hogy a két lábukon járjanak, nem képes arra, hogy az Ítélet Napján azt parancsolja nekik, hogy járjanak az arcukon?* – kérdezte a Próféta (s.a.w.).

A hadíszt elbeszélő Katada (r.a.) hozzátette:

– Igen, Urunk Fenségére esküszöm, hogy Ő képes rá! (Bukhari, Rikak, 45; Muslim, Munafikin, 54)

A Mahser mezején bekövetkező események egyike az, hogy a Nap közelebb fog kerülni az emberekhez. Allah Küldötte (s.a.w.) hadíszaiban így beszélt erről az eseményről:

„*Az Ítélet Napján a Nap egy mérföldnyi távolságra megközelíti az embereket*[196]*. Az embereket az elkövetett rossztettek mértékének megfelelő mértékben borítja el az izzadság. Lesz, aki a bokájáig, lesz, aki a térdéig, és lesz, aki a füléig áll az izzadságban, s lesz olyan, akinek még a szájába is zablát vet az izzadság.*" (Muslim, Jannah, 62; Tirmidhi, Kiyamet, 2/2421)

„*Az Ítélet Napján az emberek a Mahser helyén (a zsúfoltság, a nehézségek és a Nap közeledése miatt) izzadni fognak. Annyira, hogy az izzadságuk hetven arasz mélységben átitatja a földet, majd emelkedni kezd, míg a szájukban is izzadságból lesz zabla, majd az izzadság a fülükig fog érni.*" (Bukhari, Rikak, 47)

„***A Napon, amikor az emberek a Világok Ura előtt állnak***"[197]*, lesz olyan, aki úgy fog állni, hogy a füle közepéig ellepi az izzadság.*" (Bukhari, Rikak, 47; Muslim, Jannah, 60)

Itt eljött a helye annak, hogy elmondjuk: a Barzakh és a túlvilági élet feltételei nagyon különböznek az evilági életétől. Például ha az evilági életben a Föld közelebb kerülne a Naphoz, minden hamuvá égne. Vagy ha egy hatalmas árvíz miatt az egész felszín víz alá kerülne, az egész emberiség elpusztulna.

196. A hadísz elbeszélője hozzátette: „Allahra esküszöm, nem tudom, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) a mérföldet az evilági távolságra értette, vagy a pálcikára, amivel a szemet kihúzzák!" (a két szó hasonló arabul)

197. A hamisan mérők, 83:6

Azonban a Túlvilágon az ehhez hasonló dolgok mindenki esetében a saját állapotának megfelelően nyilvánulnak meg, az Ítélet Napján, amikor a Nap majd közelebb lesz a Földhöz, a bűnösök súlyos kínokat fognak átélni, de meghalni nem fognak soha. Mert ott már nincs halál.

Ehhez hasonlóan, a Mahser népe izzadni is fog, és mindenkit elborít a saját izzadsága, de a mellette állókat ez nem fogja befolyásolni. Ez ahhoz hasonló, mint hogy a Feltámadás Napján mindenki a saját fényében fog járni.

Erről a Kegyes Korán azt mondja:

„A Napon látni fogjátok a hívő férfiakat és a hívő nőket, a fényük megelőzi őket, előttük és a jobb oldalukon: „Jó hír van ma számotokra – kertek, amelyek alatt folyók folynak, abban lakoztok örökké. Ez a hatalmas siker." Azon a Napon a képmutató férfiak és a képmutató nők azt mondják majd azoknak, akik hittek: „Várjatok meg minket, hogy szerezhessünk a fényetekből!" Az mondatik: „Menjetek vissza magatok mögé, és ott keressetek fényt!" És felemeltetik közöttük egy fal, egy kapuval, és azon belül lesz a kegyelem, és rajta kívül a büntetés." ***(A vas, 57:12-13)***

Azon a félelmetes napon minden ember fénye csak saját magának lesz elegendő, másoknak nem származik haszna belőle. Ez az állapot is az Ítélet Napja különleges és csodálatos állapotainak egyike.

Az evilági példákkal élve, a következőhöz hasonlíthatnánk:

A hívő hitének fényében jár, a mellette lévő hitetlen pedig hitetlenségének sötétjében marad, és nem részesül a hit fényéből: mintha csak egyikük vak lenne, aki szintén nem képes egy másik ember szemével látni.

Imám Sarani azt mondja az embereket a Mahser napján elborító izzadságról:

„Kétségtelen, hogy azok az emberek, akik azon a napon izzadni fognak, ebben a világban egy csepp izzadságot sem ontottak azért, hogy küzdjenek a Hatalmas és Mindenható Allah megelégedését keresve, zarándoklatra menjenek, böjtöljenek, imádkozzanak, a muszlimok ügyeivel foglalkozzanak, kutat ássanak, hogy az emberek ihassanak belőle, és hasonló jótetteket cselekedjenek. Ezért a Mahser helyén izzadságba fognak merülni. Emellett izzadni fognak a szégyen, félelem és aggodalom miatt is, amit a Mahseren várakozva éreznek majd." (Imam Sarani, Ölüm Kiyamet Ahiret, p. 159)

Végül pedig, a Mahser napján olyan rettenetes félelem fog eltölteni mindenkit, hogy még azok az emberek is, akik a sírjukban a Kert jó hírét kapták meg, olyan állapotba kerülnek, hogy elfelejtik ezt az isteni kegyelmet és megbocsátást.[198] A Mindenható Allahnál keresünk menedéket ezektől a félelmektől…

A Prófétánk (s.a.w.) közbenjárása

Abu Huraira (r.a.) azt beszélte el:

Allah Küldöttével (s.a.w.) együtt meghívtak minket egy étkezésre. A húsból a lábszárral kínálták, mert Allah Küldötte (s.a.w.) azt szerette. Miután egy falatot elvett belőle, azt mondta:

„Én leszek az emberek vezetője az Ítélet Napján. És tudjátok, miért? A Mindenható Allah minden embert, aki valaha élt vagy élni fog, össze fog gyűjteni egy sima, egyenes helyen. Olyan hely lesz az, ahol, ha valaki az emberekre néz, mindenkit lát, és ha valaki szól hozzájuk, mindenki hallani fogja a hangját. A Nap közelebb jön hozzájuk, s az emberek a nehézségek és a félelem miatt már elviselhetetlen helyzetbe kerülnek (egy másik elbeszélés szerint ez a várakozás hetven évig fog tartani)[199], és azt mondják egymásnak:

– Nem látjátok, milyen nehézségben vagytok, milyen helyzetbe kerültetek? Nem akartok keresni valakit, aki Uratokhoz fordulva közbenjárna értetek?

Néhányan azt mondják:

– Menjetek az apátokhoz, Ádámhoz!

Az emberek elmennek Ádámhoz (a.s.), és azt mondják neki:

– Ádám! Te vagy az emberek atyja. Téged Allah a hatalma kezével teremtett, a saját lelkéből lehelt beléd. Megparancsolta az angyaloknak, hogy boruljanak le előtted, és ők leborultak. A Kertbe helyezett téged. Menj Uradhoz, és járj közben értünk! Nem látod, milyen helyzetbe kerültünk, milyen nehézség sújtott minket?

Ádám azt feleli:

198. Lásd: Ibnu'l-Cevzi, Bustanu'l-Vaizin ve Riyadu's-Samiin, Beyrut 1419, p. 36
199. Ishak bin Rahuye, Musned, I, 84/10; Bayhaqi, el-Ba's ve'n-Nusur, I, 336/609

– Nagyon haragos ma Uram. Nem volt még soha ilyen haragos korábban, és nem is lesz ilyen haragos soha többé! Uram megtiltotta, hogy ahhoz a fához közeledjem, de én nem hallgattam rá. Nekem magamnak is közbenjárásra van szükségem, jaj nekem, jaj nekem! Menjetek valaki máshoz. Menjetek Noéhoz!

Az emberek elmennek Noéhoz (a.s.), és azt mondják:

- Noé! Te vagy az első küldött, aki a föld népéhez küldetett! A Mindenható Allah nagyon hálás szolgának nevezett téged[200]. Nem látod, milyen nyomorúságos állapotba kerültünk? Nem látod, mi sújtott minket? Nem járnál közben értünk Urad előtt?

Noé azt mondja majd:

– Ma Uram olyan haragos, amilyennek még nem láttuk. Nem volt még soha ilyen haragos korábban, és nem is lesz ilyen haragos soha többé! Volt egy fohászom, de elhasználtam a népem ellen. Nekem magamnak is közbenjárásra van szükségem, jaj nekem, jaj nekem! Menjetek valaki máshoz. Menjetek Ábrahámhoz!

Az emberek elmennek Ábrahámhoz, és azt mondják:

– Te Allah prófétája vagy, s az Ő közeli barátja a föld minden lakója közül. Járj közben értünk Uradnál! Nem látod, milyen nyomorúságos állapotba kerültünk?

Ábrahám azt feleli nekik:

– Ma Uram olyan haragos, amilyennek még nem láttuk. Nem volt még soha ilyen haragos korábban, és nem is lesz ilyen haragos soha többé! Annak idején én háromszor is valótlan szavakat mondtam. Nekem magamnak is közbenjárásra van szükségem, jaj nekem, jaj nekem! Menjetek valaki máshoz. Menjetek Mózeshez!

Ők pedig elmennek Mózeshez, és azt mondják neki:

– Mózes! Te Allah küldötte vagy, Allah a többi ember fölé emelt téged a prófétaság által és azzal, ahogy az emberekhez beszéltél. Járj közben értünk Uradnál! Nem látod, milyen nyomorúságos állapotba kerültünk?

Mózes azt feleli:

200. Lásd: Az Éjszakai Utazás, 17:3)

– Ma Uram olyan haragos, amilyennek még nem láttuk. Nem volt még soha ilyen haragos korábban, és nem is lesz ilyen haragos soha többé! Véletlenül megöltem egy embert, akinek a megölésére nem adott parancsot. Nekem magamnak is közbenjárásra van szükségem, jaj nekem, jaj nekem! Menjetek valaki máshoz. Menjetek Jézushoz!

Az emberek elmennek Jézushoz, és azt mondják:

– Jézus! Te Allah küldötte vagy, az Ő szava, akit Máriának adott, és az Általa teremtett lélek. Már a bölcsőben beszéltél az emberekhez. Járj közben értünk Uradnál! Nem látod, milyen nyomorúságos állapotba kerültünk?

Jézus azt feleli:

– Ma Uram olyan haragos, amilyennek még nem láttuk. Nem volt még soha ilyen haragos korábban, és nem is lesz ilyen haragos soha többé! – de semmilyen bűnt nem fog említeni, majd azt mondja: - Nekem magamnak is közbenjárásra van szükségem, jaj nekem, jaj nekem! Menjetek valaki máshoz. Menjetek Mohammedhez!

A hadísz többi részét egy másik elbeszélésben a Prófétánk (s.a.w.) így mondta el:

Ők eljönnek hozzám, és azt mondják:

– Mohammed! Te Allah Küldötte vagy, és az Utolsó Próféta. A Mindenható Allah megbocsátotta minden múltbéli és jövőbéli vétkedet.[201] *Járj közben értünk Uradnál! Nem látod, milyen nyomorúságos állapotba kerültünk?*

201. Ez a Győzelem (48.) szúra 2. ájájára utal: „hogy Allah megbocsáthassa a korábbi és ezután következő bűneidet", és egy megerősítésként használt kifejezés. Vagyis ezzel a kifejezéssel a Mindenható Allah azt hangsúlyozza, hogy a Prófétánk (s.a.w.) bűntelen volt, Allah megőrizte őt minden bűntől. Ebben a kontextusban a „bűn" szót a következő módokon magyarázhatjuk:
Egy döntés hozásánál Allah Küldötte (s.a.w.) nem a lehető legjobb, hanem egy kevésbé jó megoldást választott. Bár ez a döntés nem bűnnek számít, mégis a „bűn" szót használja rá Allah Küldötte (s.a.w.) magas rangja és helyzete miatt. Egy mondás szerint „a jóravalók jótettei rosszteltek az igazán közel lévők számára". Vagyis a jóraváló, istenfélő emberektől jótettnek számító és elfogadott egyes cselekedetek hiányosságnak számíthatnak az Allahhoz közel lévők esetében, mert azon a szinten, ahol ők állnak, már jóval nagyobb erényeket és jótetteket kell tanúsítaniuk.
Egyes tudósok azt is mondják, hogy itt nem a bűnök elkövetésére vagy kritikára vonatkozik a kifejezés. A „jövőbeli bűnök" pedig az umma Allah Küldötte (s.a.w.) közbenjárására megbocsátást nyerő bűneire utalnak.
Itt az apró vétkekről, hibákról (zelle) van szó. A zelle olyan hiba, amit valaki akarata ellenére követ el. Akár tévedésből, akár véletlenül követték el ezeket, a próféták esetében is előfordul ilyen zelle, ami megóvja őket attól, hogy öntelté váljanak. Valójában a próféták ember voltuk miatt követhet-

Én a Trón alá megyek, és leborulok Uram előtt. (Ez a leborulás egy hétig fog tartani.)[202]

Aztán a Mindenható Allah sugalmazza nekem a legszebb magasztalásokat és dicsőítéseket, amelyeket korábban nem tanított meg senkinek. (Miután ezekkel hosszú időn át magasztaltam és dicsőítettem Allahot,) a Mindenható Allah azt mondja nekem:

– Mohammed! Emeld fel a fejed! Kérj, és amit kérsz, az megadatik, járj közben, és közbenjárásod elfogadtatik.

Én pedig felemelem a fejem a leborulásból, és azt mondom:

– Uram, add nekem az ummámat! Uram, mentsd meg az ummámat! Uram, bocsáss meg az ummámnak!

---

nek el hibákat, ami bizonyos értelemben azért is van, hogy a népük ne tartsa őket tévedhetetlennek és ne emelje őket túlzottan magas szintre.

Ennek a kifejezésnek az a célja, hogy Mohammed próféta (s.a.w.) ummáját bocsánatkérésre és bűnbánatra serkentse.

Az ája leküldetésének az idejét és helyét figyelembe véve megérthetjük, hogy az azt megelőző 19 évben az Iszlám terjesztéséért folytatott erőfeszítések és küzdelem során a muszlimok által elkövetett hibákról van szó. Ezeket senki nem ismeri pontosan, sőt, ha az emberi elme szándékosan akarna hibákat keresni ebben a nemes küzdelemben, akkor is nehezen találna. Azonban a Mindenható Allah szemében, Aki a leghatalmasabb és legtökéletesebb, ezekben az erőfeszítésekben vannak olyan hibák, amelyek miatt a muszlimok a hitetlenek ellen folytatott küzdelemben nem arattak egyértelmű győzelmet. Ezért Allah szavai azt jelentik: „Ha továbbra is megmaradtak volna ezek a hibák az erőfeszítéseitekben és küzdelmetekben, tovább tartott volna, hogy a bálványimádó arabokat legyőzzétek. De Mi mindezeket a hibákat és hiányosságokat megbocsátottuk, s kizárólag a kegyelmünk és jóakaratunk által Hudajbijánál megnyitottuk előttetek a győzelem kapuját. Ez nem azt jelenti, hogy a hibák és hiányosságok a vezetőtök hibái és hiányosságai voltak, hanem az egész közösség követte el őket, valójában e közösség cselekedeteinek következményei. De mivel a felelősség a vezetőé, ezért a vádak rá irányulnak."

Meg kell említenünk még valamit: a Segítség című szúra Allah Küldötte (s.a.w.) éltének utolsó napjaiban küldetett le. Ebben a Mindenható Allah a Prófétánk (s.a.w.) személyén keresztül arra szólítja fel a muszlimok egész közösségét, hogy ha győzelmet szereznek, magasztalják és dicsőítsék Allahot, és kérjenek bocsánatot az elkövetett hibákért, melynek nincsenek is tudatában, mert ezt kívánja meg a szolgaság.

Ezért Allah Küldötte (s.a.w.) életének utolsó idejében gyakran mondta: „Szubbhán Allahi ve bihamdih, esztagfirulláhi ve atúbu ilejh" (Allah a Hozzá illő módon Magasztos, dicséret és hála Neki, az Ő bocsánatát kérem, és Hozzá fordulok bűnbánattal.)

Amikor Hz. Aisa (r.a.) megkérdezte, hogy miért mondja oly gyakran ezeket a szavakat, Allah Küldötte (s.a.w.) azt felelte: „Uram tudtomra adta, hogy látni fogok egy jelet az ummámban. Én ezt a jelet a Mekka elfoglalására utaló Segítség szúrában láttam: Mikor eljön Allah segítsége, és a győzelem, és látod, hogy az emberek tömegesen csatlakoznak Allah vallásához, akkor magasztald Urad dicséretét, és kérd a bocsánatát! Bizony, Ő a bűnbánat Elfogadója. (A segítség, 110:1-3) (Muslim, Salat, 220)

202. Lásd: Ahmad ibn Hanbal, Musnad, I, 4; Ibn Hibban, Sahih, XIV, 394; Haythami, X, 374.

Akkor azt mondja nekem:

– Mohammed! Az ummádból azokat, akik elszámolás nélkül léphetnek a Kertbe, vidd a kert jobb oldali kapujához, a Bábu'l-Ejmenhez! A többiek a Kert többi kapuján át fognak belépni.

Allahra esküszöm, Aki az életemet a kezében tartja, hogy a Kert kapuinak a két szárnya között a távolság akkora, mint Mekka és (a bahreini) Hedzser, vagy Mekka és (a szíriai) Buszra között.[203]

Allah Küldötte (s.a.w.) egy másik elbeszélés szerint azt mondta:

„Engedélyt kérek Uramtól a közbenjárásra, és engedélyt kapok. Uram jelenlétében dicsőítem Őt olyan módokon, amiket most még nem ismerek. Ezeket a dicsőítéseket akkor fogja a Mindenható Allah sugalmazni nekem. Aztán leborulok előtte. Ő azt mondja:

– Mohammed! Emeld fel a fejed és szólj, s a szavad meghallgatást nyer. Kérj, és a kérésed teljesíttetik, járj közben, és közbenjárásod elfogadtatik.

– Uram, az ummám, az ummám! – mondom majd.

– Menj, és akinek az szívében az ummádból csak egy búzaszem vagy árpaszem nagyságú hit is volt, vedd ki őket a Tűzből!

Én pedig megyek, és teszem, ami parancsoltatott.

Aztán visszatérek Uramhoz, és ezekkel a dicsőítésekkel dicsérem Őt…"

Allah Küldötte (s.a.w.) második kérésére azt mondják neki, hogy azokat, akiknek a szívében „egy mustármagnyi", harmadik kérésére azokat, „akiknek egy mustármagnál is kevesebb" hit volt, vegye ki a Tűzből. (Lásd: Muszlim, Iman, 326, 322)

Mint a hadíszokból is láthatjuk, az Ítélet Napján az egész emberiség egy segítőt, egy megmentőt keres majd, aki megszabadíthatja őket annak a napnak a rettegésétől, fájdalmától és megpróbáltatásaitól. De megdöbbenve és rémülten látják: bármilyen ágat próbálnak is megragadni, mind letörik és a kezükben marad… És amikor reményeik már kezdenek elveszni, azon a félelmetes helyszínen megértik, hogy az egyetlen ember, akire számíthatnak, a két világ

203. Lásd: Bukhari, Enbiya 3, 9, Tefsir 17/5; Muslim, Iman, 327, 328; Tirmidhi, Kiyamet, 10

Vezetője, a Prófétánk (s.a.w.), és hozzá fordulnak. Allah Küldötte (s.a.w.) pedig közbenjár értük, és megmenti őket a félelemtől.

Allah Küldötte (s.a.w.) olyan vezető, olyan uralkodó, aki akkor is az ummájára fog gondolni, amikor még a többi prófétát is eltölti a félelem, és az egyetlen ember lesz, akinek a szava számít, és akinek a fohásza elfogadtatik azon a Napon. Ezért szólítja meg így Süleyman Çelebi:

Üdv néked, szeretetteljesség menedéke, ahová a bűnös umma menekülhet!

Üdv néked, tehetetlenek legnagyobb közbenjárója!

Allah Küldöttének (s.a.w.) különlegesebb közbenjárása is lesz ummája érdekében. Erről azt mondta egyszer:

„A közbenjárásom (elsősorban) azokért lesz az ummámból, akik nagy bűnöket követtek el." (Abu Davud, Sunnet, 20-21/4739; Tirmidhi, Kiyamet, 11/2435-6; Ibn Majah, Zuhd, 37; Ahmad, III, 213)

Az, hogy ebben a hadíszban a Próféta (s.a.w.) kiemeli a közbenjárást azokért, akik nagy bűnöket követtek el, nem azt jelenti, hogy másokért nem fog közbenjárni. Kétségtelen, hogy azoknak van a legnagyobb szükségük a közbenjárásra, akik nagy bűnöket követtek el. Azonban a közbenjárásnak nagyon sok fajtája van. Ezért mindenki, akit Allah akar, neki megfelelően részesedik a közbenjárásból.

Másrészt ennek a hadísznak a célja az is, hogy soha ne borítson el minket a csüggedés, és ne hanyagoljuk el szolgai feladatainkat. Hiszen az, amit mi jelentéktelen dolognak gondolunk, biztosak vagyunk benne, hogy úgyis meg lesz bocsátva, Allah szemében nagy bűnnek számíthat.

A Kegyes Korán azt mondja:

„Amikor a nyelvetekre vettétek, és olyasmit mondtatok a szátokkal, amivel kapcsolatban nem volt tudásotok. És ti jelentéktelen dolognak gondoltátok ezt, de Allah előtt hatalmas." ***(A fény, 24:15)***

Egy hadíszból megtudhatjuk, hogy egy asszony, aki halálra éheztetett egy macskát, a Pokolba fog kerülni emiatt.[204]

Ugyanakkor ennek az ellenkezője is lehetséges. Vagyis egy jelentéktelennek tartott jótett talán a Mindenható Allah megelégedését és kegyelmét hozhatja el számunkra. Hiszen Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Egyszer egy ember utazás közben nagyon megszomjazott. Talált egy kutat, lemászott bele, ivott, aztán kimászott a kútból. És akkor mit látott: egy kutyát, aminek a nyelve szinte földig lógott a szomjúságtól, és a nedves földet próbálta nyalogatni. Az ember azt gondolta magában:

– Ez a kutya épp olyan szomjas lehet, mint én voltam!

Ezzel ismét lemászott a kútba, a cipőjét megtöltötte vízzel, a foga közé szorítva kimászott a kútból, és megitatta a kutyát. A Mindenható Allah elégedett volt ezzel a cselekedetével, és megbocsátott neki."

A jelen lévő Társak közül valaki megkérdezte:

– Allah Küldötte! Jutalmat kapunk az állatok iránt végzett jótettekért is?

– *Jutalom jár minden élőlény iránt végzett jótettért!* – felelte a Próféta (s.a.w.). (Bukhari, Surb, 9; Muslim, Selam, 153)

Allah Küldötte (s.a.w.) azt is mondta:

„Egy ember látott egy faágat az úton, és azt gondolta: 'Allahra, felveszem ezt az ágat, hogy ne zavarja a muszlimokat!' (és eltávolította az ágat az útról), és ezért a Kertbe került." (Muslim, Birr, 128)

Mindezekből kiindulva azon kell igyekeznünk, hogy mindenféle bűntől távol maradjunk, és igyekezzünk minél több jót cselekedni, akár kicsinek, akár nagynak tűnik az a jótett.

A Mindenható Allah azt mondja:

„talán Urad dicséretre méltó helyre emel majd" (Az Éjszakai Utazás, 17:79)

204. Lásd: Bukhari, Enbiya, 54.

Ez a dicséretre méltó hely, a „Makam-i Mahmud", erős felhatalmazást jelent a közbenjárásra.

A korábbi hadíszban említett hely egyedül a Prófétánkat (s.a.w.) illeti meg. Akkor a Prófétánk (s.a.w.) kezében ott lesz a Livau'l-Hamd, a Dicsőítés Zászlaja, s Hz. Ádámtól kezdve minden próféta ez alatt a zászló alatt gyűlik össze.

Azt is meg kell említenünk, hogy azok a próféták, akikhez Mohammed próféta (s.a.w.) előtt az emberek majd közbenjárásért mennek, a kifogástalan illem és alázat megnyilvánulásaként beszélnek személyes hibáikról, és mondják azt, hogy nem méltók arra, hogy közbenjárjanak. Emellett azt is mutatja, hogy a közbenjárásnak vannak szintjei, fokozatai, s a legmagasabb közbenjárás Allah Küldöttét (s.a.w.) illeti majd meg. Később, amikor a Mindenható Allah engedélyt ad rá, a többi próféta is közben fog járni.

Allah Küldötte (s.a.w.) egy hadíszban elmondja, hogy a Mindenható Allah három elfogadott fohászt adott neki, majd így folytatja:

„Erre én így fohászkodtam: Uram, bocsáss meg az ummámnak! Uram, bocsáss meg az ummámnak! A harmadik fohászomat pedig megtartottam akkorra, amikor az egész teremtésnek, még Ábrahámnak (a.s.) is szüksége lesz a közbenjárásomra!" (Muslim, Musafirin, 273)

Mindezen igazságok ellenére mégis vannak olyanok, akik azt állítják, hogy Allahon kívül senki nem járhat majd közben, s még a leghitelesebb hadíszokat is figyelmen kívül hagyva nem hajlandók elfogadni az igazságot. Pedig a Kegyes Korán számos ájája egyértelműen kijelenti, hogy akiknek a Mindenható Allah engedélyt ad, azok közbenjárhatnak másokért:

„Ki az, aki közbenjárhatna Nála, az Ő engedélye nélkül?" ***(A tehén, 2:255)***

„Nincs közbenjáró, csak az Ő engedélyével." ***(Jónás, 10:3)***

„Senkinek nem lesz ereje a közbenjárásra, kivéve annak, aki ígéretet kapott a Kegyelmestől." ***(Mária, 19:87)***

„És nem fog használni a közbenjárás Nála, csak annak, akinek Ő engedélyt ad." ***(Szaba, 34:23)***

És különösen a következő ája kétségbevonhatatlan bizonyíték arra, hogy az Allah engedélyével történő közbenjárás igaz:

„Azon a Napon nem használ majd semmilyen közbenjárás, kivéve azé, akinek a Kegyelmes engedélyt adott, és elfogadta a szavát." ***(Ta Ha, 20:109)***

Az egek népe leereszkedik a földre

Allah Küldötte (s.a.w.) közbenjárásával a Mahser mezején véget ér a félelemmel és nehézségekkel teli várakozás, és megkezdődik az elszámolás. Ezért az ég népe, egy elbeszélés szerint a szolgák cselekedeteinek feljegyzésével együtt[205], leereszkedik a földre, és körbeveszik őket. Az ája ezt mondják erről:

„És azon a Napon az ég meghasad a felhőkkel, és az angyalok leküldetnek, leereszkedve. Az igazi uralom azon a Napon a Kegyelmesé. És nehéz nap lesz az a hitetleneknek!" ***(A Megkülönböztető, 25:25-26)***

Ibn Abbasz (r.a.) ezt az ája recitálta, majd így adott hírt arról, hogy miként fog bekövetkezni ez a hatalmas esemény:

„Az alsó ég kettéhasad, és mindenhonnan angyalok ereszkednek a földre. Többen lesznek, mint az emberek és a dzsinnek a földön.

A világ népe azt kérdezi tőlük:

– Köztetek van Urunk?

– Nem! – válaszolják.

Aztán aláereszkedik a második ég népe is, és többen lesznek, mint az első ég és a föld népe összesen.

A világ népe azt kérdezi tőlük:

– Köztetek van Urunk?

– Nem! – válaszolják.

Így ereszkedik alá egymás után mind a hét ég népe, míg végül minden angyal a földre jön, és sorokban felsorakoznak.[206] Minden égből több angyal

205. Lásd: Ruhu'l-Beyan, 13. k. p. 531
206. Lásd: Az üzenet, 78:38; A hajnal, 89:22; v. ö. A csapatok, 39:75

ereszkedik le, mint az addig leereszkedettek és a föld népe összesen." (Hakim, IV, 613/8699)

A Mindenható Allah megnyilvánulása

Miután az egek népe leküldetik a földre, a Mindenható Allah is megnyilvánul. Ekkorra már minden közösség és az angyalok is felsorakoztak. Az ájak így tájékoztatnak erről:

„Arra várnak, hogy Allah eljöjjön hozzájuk a felhők árnyai alatt, és az angyalok is, és a dolog el legyen döntve? És Allahhoz tér vissza minden dolog." ***(A tehén, 2:210)***

„És a föld ragyogni fog Ura fényével, és a Könyv a helyére helyeztetik, és a próféták és a tanúk előhozatnak. És igazsággal lesz majd ítélve közöttük, és nem lesznek velük igazságtalanok." ***(A csapatok, 39:69)***

Egy másik ája pedig így ír le egy jelenetet azon a nehéz és félelemmel teli napon:

„Amikor a föld ledöngöltetik, döngölésre döngöléssel, és eljön Urad, és az angyalok, sor sor után." ***(A hajnal, 89:21-22)***

Egy hadísz arról tájékoztat, hogy amikor a Mindenható Allah megnyilvánul, a szolgák nem lesznek képesek elviselni az Ő nagyságát, hatalmát és fenségét, és ájultan zuhannak a földre. Elsőként Mohammed próféta (s.a.w.) fog magához térni.[207]

Abdullah ibn Omár (r.a.) azt beszélte el:

„Egy napon láttam, ahogy Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta a minbáron[208]:

Allah felgöngyölíti majd az egeket és a földet, a két kezében tartja és azt mondja:

207. Az ája által „eljön Urad" kifejezéssel említett megnyilvánulás azt jelenti, hogy a Mahser helyén a Mindenható Allah számunkra felfogható, a mi képességeinkhez illő és az Általa kívánt módon megnyilvánul, és megkezdi szolgái elszámoltatását. Vannak olyan Korán-magyarázók, akik ezt a kifejezést úgy értelmezik: „a Mindenható Allah parancsa és súlyos büntetése jön el".

208. Minbár: az az emelvény, vagy szószék, ahonnan az imám a hutbát tartja.

– Én vagyok Allah. Én vagyok a Király. Hol vannak a földi királyok? Hol vannak, a kevélyek, hol vannak a büszkék?

Amikor Allah Küldötte (s.a.w.) ezt mondta, ökölbe szorította, majd szétnyitotta a kezét. Akkor a minbárra néztem, és láttam, hogy alapjaiban megremeg, de annyira, hogy magamban azon aggódtam: ha a minbár ennyire rázkódik, nem fog leesni róla Allah Küldötte (s.a.w.)?" (lásd: Muslim, Munafikin, 23-26)

Egy ája így írja le, ahogy azon a napon az emberek felsorakoznak az isteni jelenlétben:

„És fel lesznek vonultatva Uruk előtt sorokban: „Bizony, úgy jöttetek Hozzánk, ahogy először megteremtettünk benneteket. De nem! Ti azt állítottátok, hogy nem lesz számotokra kijelölt találkozó!" ***(A barlang, 18:48)***

A Mindenható Allah ebben az ájában utal arra a hatalmas gafletre is, amit szolgái az evilági életben tanúsítottak, nem törődve azzal, hogy egy napon majd Urukhoz térnek vissza. Azonban mivel akkor már vége mindennek, ott késő lesz már minden megbánás!

Akik elszámolás nélkül léphetnek a Kertbe

Egy hadíszban Allah Küldötte (s.a.w.) így ad hírt arról, hogy lesznek olyanok, akik kikérdezés és elszámolás nélkül léphetnek a Kert örökkévaló birodalmába:

„Uram megígérte nekem, hogy az ummámból hetvenezer embert elszámolás és büntetés nélkül a Kertbe helyez. Ezen kívül azt ígérte, hogy minden ezer emberrel hetvenezer és Uram markával mérve három maréknyi[209] *be fog lépni a Kertbe."* (Tirmidhi, Kiyamet, 12/2437; Ibn Majah, Zuhd, 34; Ahmad, V, 250)

Egy másik hadíszban a Prófétánk (s.a.w.) így mondja el, hogy milyen hatalmas jutalom rejlik abban, ha valaki a hazáját védi, és milyen jutalmat kap az, aki e szolgálat teljesítése közben hal meg:

„Egy nap és egy éjszaka a határt őrizni jobb, mint egy hónapon át napközben böjtölni és éjjelente imádkozni. Ha az ember ebben a szolgálatban meghal, a cselekedete jutalma folytatódik az Ítélet Napjáig, és mártírként az ellátása is

209. Ez a kifejezés – Allah tudja legjobban – a sokaságot, nagy számot fejezi ki.

folytatódik (a Kertben kap ellátást), biztonságban lesz a kikérdező angyaloktól a sírjában, és nem szenved nehézséget az elszámolás során." (Muslim, Imare 163)[210]

A nemes Társak egyike megkérdezte a Prófétát (s.a.w.):

– Allah Küldötte! Miért van az, hogy az angyalok minden hívőt kikérdeznek a sírjában, de a mártírok mentesülnek ez alól?

– *A fejük felett szikrázó kardok elegendő próbatétel nekik!* – felelte Allah Küldötte (s.a.w.). (Nasai, Cenaiz, 112/2051)

Vagyis a kardokkal szembeni állhatatosság s az, hogy valaki nem habozik Allah útján áldozni életét, elegendő bizonyíték a hitére, nincs szükség további kikérdezésre és próbatételre. A mártírhalált nem halt hívőknek viszont át kell esniük a hit próbáján.

Azonban Allah előtt a mártír státuszának legfontosabb feltétele az ikhlasz. A mártír csak akkor léphet elszámolás nélkül a Kertbe, ha valóban minden más céltól vagy szándéktól mentesen, kizárólag a Mindenható Allah megelégedéséért áldozta életét. Egy hadísz a tudtunkra adja, hogy csak azok lehetnek mártírok, akik valóban azért a hatalmas célért halnak meg, hogy a Mindenható Allah vallását szabadon lehessen gyakorolni a haza földjén, amelyet nem tapos lába alá az ellenség, az imára hívás hangja szabadon emelkedhessen az égre, az imahelyeket ne szentségteleníthessék meg ellenséges kezek. Ha valaki anyagi érdekből, bátorsága fitogtatásaként, puszta hősiességből vagy egyéb evilági célból cselekszik, az nem számít mártírnak, még ha meg is hal a harcban.[211]

Vagyis azok a mártírok, akik elszámolás nélkül léphetnek a Kertbe, nem azok, akik a múlandó evilági dolgokból bármi előnyt remélnek, hanem azok az őszinte hívők, akik egyedül Allahtól várják jutalmukat.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt is mondta:

„Amikor a szolgák majd az elszámoltatásra várva állnak, egy csoport jön és gyűlik össze a Kert kapuja előtt, akik kardjaikat a nyakuknak szegezték, és sebeikből vér csepeg.

210. Lásd még: Tirmidhi, Fedailu'l-Jihad, 2; Nasai, Jihad, 39; Ibn Majah, Jihad, 7
211. Lásd: Muslim, Imare 152. A hadísz szövege e könyv „Képmutatás" című fejezetében szerepel.

– Kik ezek? – kérdezik a várakozók.

– Ezek a mártírok! Valójában nem haltak meg, életben voltak, és Allah gondoskodott róluk. – válaszolják nekik.

Aztán egy kikiáltó azt kiáltja:

– Keljenek fel azok, akiknek a jutalmuk Allahtól jár, és lépjenek a Kertbe!

A kikiáltó másodszor is azt kiáltja:

– Keljenek fel azok, akiknek a jutalmuk Allahtól jár, és lépjenek a Kertbe!

– Kik azok, akiknek a jutalmuk Allahtól jár? – kérdezik az emberek.

– Akik megbocsátottak az embereknek! – felelik nekik.

Aztán a kikiáltó harmadszor is azt kiáltja:

– Keljenek fel azok, akiknek a jutalmuk Allahtól jár, és lépjenek a Kertbe!

És akkor valahány ezer ember felkel, és elszámolás nélkül léphetnek a Kertbe. (Tabarani, Evsat, II, 285; Haythami, X, 411)

Ezekről az emberekről a Mindenható Allah azt mondja:

„És a rossztett fizetsége ahhoz hasonló rossztett. De ha valaki megbocsát, és jóváteszi, annak a jutalma Allahnál van. Bizony, Ő nem szereti a bűnösöket." ***(A tanácskozás, 42:40)***

Allah Küldötte (s.a.w.) azt is mondta:

„Előhoztak és megmutattak nekem minden közösséget. Elment előttem egy próféta, és vele volt egy umma. Aztán elment egy próféta, és vele egy közösség. Aztán még egy próféta, és tíz ember volt vele. Elment egy próféta, és öt ember volt vele. Elment egy próféta, és teljesen egyedül volt. Aztán láttam egy nagy tömeget…

– Gábriel! Ezek az én ummám? – kérdeztem.

– Nem, hanem nézz arrafelé! – mondta Gábriel.

Odanéztem, és láttam egy hatalmas tömeget.

– Ez a te ummád. Akik az élükön jönnek, azt a hetvenezer embert nem éri sem elszámolás, sem kínok! – mondta Gábriel.

– Miért van ez? – kérdeztem.

– Mert ők

- *nem próbálták kauterizálással gyógyíttatni magukat,*
- *nem kérték egymástól, hogy ráolvasással gyógyítsák őket,*[212]
- *nem hittek a szerencsétlenségben,*
- *hanem egyedül Urukra hagyatkoztak!*

Amikor Allah Küldötte (s.a.w.) ezt mondta, Ukasa ibn Mihszan felállt, és azt mondta:

– Allah Küldötte! Fohászkodj Allahhoz, hogy tegyen engem is eggyé közülük!

Allah Küldötte (s.a.w.) így fohászkodott:

– Ó, Allah, add, hogy köztük lehessen!

Akkor felállt valaki más is, és azt mondta:

– Fohászkodj értem is, hogy tegyen közülük valóvá!

– Ukasa megelőzött téged ebben! – felelte a Próféta (s.a.w.). (Bukhari, Rikak, 50; Muslim, Iman, 367-374)

Egy másik elbeszélésben még az is szerepel: *„nem gyakoroltak mágiát, és nem bíztak meg másokat sem ezzel"*.[213]

Allah Küldötte (s.a.w.) így tájékoztatott azokról a hívőkről, akik elszámolás nélkül léphetnek a Kertbe:

212. Az Iszlámban megengedett a rukja, vagyis az, hogy a Kegyes Korán ájáiban vagy hadíszokban szereplő kifejezéseket mondva gyógyulásért fohászkodjanak egy beteg számára. Az elbeszélések szerint Allah Küldötte (s.a.w.) is tett így. Az a ráolvasás, amiről ez a hadísz szól, arra vonatkozik, aki nem a Teremtőtől, hanem bárki mástól várja a gyógyulást és a jót. Mint amikor valaki abban hisz, hogy a gyógyulás nem Allahtól van, hanem egyedül az orvosokon és gyógyszereken múlik. Egy hívő, ha beteg, kezelteti magát a Mindenható Allah által adott módszerekkel, de soha nem a múlandó teremtményektől várja a gyógyulást, hanem Allahtól. Az ája szerint Ábrahám próféta (a.s.) azt mondta: „És amikor megbetegszem, Ő gyógyít meg" (A költők, 26:80). Vagyis a hívőt nem tévesztik meg a látszólagos okok, s teljes szívével hisz abban, hogy a gyógyulás mindenképpen Allahtól jön. Egyedül Benne bízik, elégedett az Ő rendelésével, és türelemmel viseli a megpróbáltatásokat.

213. Lásd: Muslim, Iman, 374.

„A Feltámadás Napján az emberek egy sima területen lesznek összegyűjtve. Ott mindenkit lehet látni, és mindenkinek a hangját lehet hallani. Azon a napon, miután egy kikiáltó háromszor így kiált: „Ma mindenki megtudja, kik voltak a valóban értékes emberek!", megkérdezik:

– Hol vannak azok, akiknek ***„oldaluk elhagyta az ágyukat, és Urukhoz fohászkodtak félve és remélve, és adakoztak abból, amivel Mi elláttuk őket"****?*[214]

Hol vannak azok, akiket ***„sem a kereskedés, sem az adásvétel nem von el az Allahról való megemlékezéstől, és az ima megtartásától, és a zakát megadásától"****?*[215]

Aztán egy kikiáltó újra így kiált: „Ma mindenki megtudja, kik voltak a valóban értékes emberek!", majd azt kiáltja: „És hol vannak a Hammadún, azok, akik nagyon sokat adtak hálát Uruknak?" (Hakim, Mustadrak, II, 433/3508; Bayhaqi, Suab, IV, 539)

Vagyis a fenti ájják és hadíszok alapján azt mondhatjuk, hogy azok a szerencsések, akik elszámolás nélkül léphetnek a Kertbe, a következők hívők:

- ✓ Akik teljes mértékben a Mindenható Allahra hagyatkoznak.
- ✓ Akik nem hisznek a szerencsétlenségben.
- ✓ Akik nem foglalkoznak mágiával, és másokat sem bíznak meg ezzel.
- ✓ Akik nem végeznek kauterizálást, vagy (tűzzel való) bélyegzést.
- ✓ A mártírok.
- ✓ Akik szeretik a megbocsátást.
- ✓ Akik felkelnek tahadzsudra.[216]

214. Lásd: A leborulás, 32:16
215. Lásd: A Fény, 24:37
216. A Mindenható Allah arról tájékoztatja a Prófétánkat (s.a.w.), hogy a tahadzsud által „dicséretre méltó helyre" fogja emelni őt (Az Éjszakai Utazás, 17:79). Ez azt jelenti, hogy ha a hívők kitartanak a tahadzsudban, spirituálisan magasabb szintre emelkedhetnek. Urunk azt akarja, hogy a hívők minél jobban használják ki ezt a kegyet, ezért számos ája tanácsolja az önkéntes éjszakai imát:
„akik hajnal előtt Allah bocsánatáért könyörögnek" (Imrán családja, 3:17)
„csak keveset aludtak az éjszakából, és a hajnal előtti órákban bocsánatért könyörögtek" (A szeleket támasztók, 51:17-18)
„Vajon az, aki elkötelezetten engedelmes, az éjszaka óráiban leborulva és állva, félve a Túlvilágot, és remélve Ura kegyelmét (egyenlő lenne a tagadókkal)?" (A csapatok, 39:9)
„És akik Uruk előtt töltik az éjszakát, leborulva és állva." (A Megkülönböztető, 25:64)
„oldaluk elhagyja az ágyukat, és Urukhoz fohászkodtak félve és remélve, és adakoznak abból, amivel Mi elláttuk őket" (A leborulás, 32:16)

✓ Akik a Mindenható Allah útján, ikhlasszal adakoznak.

✓ Akik nagyon sokat megemlékeznek a Mindenható Allahról, folyamatosan hálát adnak Neki, s ezért a jutalmuk Allahtól jár.

Akik elszámolás nélkül lépnek a Tűzbe

Amellett, hogy lesznek olyanok, akik a Mindenható Allah isteni kegyelmének és megbocsátásának megnyilvánulásaként elszámolás nélkül léphetnek a Kertbe, olyanok is lesznek, akiket a Tűzbe hajítanak elszámolás nélkül, vagyis anélkül, hogy meghallgatnák őket.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta egy hadíszban:

„Az Ítélet Napján a Tűzből kinyúlik egy nyak (formájú lángnyelv), amelynek két látó szeme, két halló füle és egy beszélő nyelve van, és azt mondja:

- Három (fajta) ember felügyelőjének lettem kinevezve (hogy a Tűzbe vigyem őket): minden makacs zsarnok és igazságtalan ember, akik Allah mellett mást szolgáltak, és akik kézzel rajzolt képeket és szobrokat készítettek!"[217] (Tirmidhi, Cehennem, 1/2574; Ahmad, II, 336; Ibn Abi Sejbe, Musannef, VII, 51/34141)

Miután a Tűzből kinyúló, nyak formájú lángnyelv ezt mondta, úgy veszi ki ezeket az embereket a sorokban állók közül, ahogy a madár a szezámmagokat felcsipegeti, és a Tűzbe hajítja őket. (Ibnu'l-Mubarak, ez-Zuhd, II, 101)

Az ája szerint a félelmetes Feltámadás Napján azt mondják majd: ***„És különüljetek el ma, ti bűnösök!" (Já Szín, 36:59)***

217. A muszlim jogtudósok és Korán-magyarázók szerint az Iszlámban csak élettelen dolgokat, mint tájképeket, hegyeket, illetve növényeket szabad ábrázolni, mert Allah Küldötte (s.a.w.) számos hadíszban megtiltotta az élő teremtmények ábrázolását, mert a képek és szobrok bálványimádásba vihetik az embert.
A tiltott ábrázolás vonatkozik az élőlények szobor vagy dombormű formájában, kézzel való megformálására, mert ez olyan, mintha a készítő – Allah mentsen tőle! – Allah teremtő művészetét próbálná utánozni. A fényképezés viszont úgy tükrözi a teremtményeket, ahogy azok valójában meg vannak teremtve, ezért a fényképezés vagy fénykép használata a mindennapi élet során megengedett.
Szintén tilos az élőlények képével díszített vásznak falra akasztása vagy ruhaként való viselése. A hanafi mezheb szerint a földre terített, szőnyegnek, takarónak használt vásznon a képeket nem tartja mekruhnak. A lényeges pont az, hogy tisztelik-e az ábrázolt képet. Ezért tartják mekruhnak a falra függesztett vagy magas helyre tett képeket és szobrokat.

Itt a „bűnösök" kifejezés négy csoportra vonatkozik: a fennhéjázók, az Allahot tagadók, a képmutatók és a bálványimádók. Ez a négy csoport alkotja azokat az embereket, akik soha nem fognak kikerülni a Tűzből.

Ismail Hakki Bursevi így magyarázza ezt az áját:

„A Mindenható Allah a Mahser helyén és a Feltámadás során mindenképpen elválasztja a hívőket a hitetlenektől azzal, hogy a hívők arca fehér, a hitetleneké fekete lesz, a hívők cselekedeteinek feljegyzését jobbról, a hitetlenekét balról adják a kezükbe, a hívők mérlege nehéz, a hitetleneké könnyű lesz, a hívők fényben lesznek, a hitetlenek sötétségben, a hívők lába szilárd lesz a Szirat hídján, a hitetleneké megcsúszik, és még több más tekintetben is." (Ruhu'l-Beyan, 16, p.383)

Ezt az igazságot egy másik ája így fejezi ki:

„És azon a Napon elérkezik az Óra, azon a Napon szétválasztatnak." (A rómaiak, 30:14)

Haszan Baszri azt mondta:

„Akik ebben a világban együtt voltak, a Feltámadás Napján mindenképpen szét lesznek választva (hívőkre és hitetlenekre). A hívők lesznek az a'la-yi illiyin (a magasak közül a legmagasabbak), a hitetlenek az aszfal-i száfilín (az alantasak közül a legalantasabbak). Az előbbiek (az Urukkal való) találkozás rangját, az utóbbiak az elválás megaláztatását kapják. A találkozás rangját kapók a szeretetteljesség trónján, az elválást szenvedők a megbánás és nehézségek börtönében lesznek. Az előbbieknek sokszoros jutalom, az utóbbiaknak számtalan büntetés jár. Az egyik társaság boldogságban, kegyek és ajándékok között lesz, a másik társaságot az elválás tüze borítja el." (Ruhu'l-Beyan, 15, p.35)

A Tűzbe hajítottak számáról Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„A Feltámadás Napján Ádám (a.s.) lesz az első ember, akit előszólítanak. Amikor előáll, azt mondják a leszármazottainak:

– Ez az apátok, Ádám!

Amikor előhívják, Ádám (a.s.) azt mondja:

– Parancsolj, készen állok a parancsodra, szívesen engedelmeskedem, Uram!

A Mindenható Allah azt mondja neki:

– Vedd ki a leszármazottaid közül azokat, akik a Tűzbe mennek!

– Mennyit vegyek ki, Uram? – kérdezi Ádám.

– Minden százból kilencvenkilencet! – feleli Allah.”

A jelen lévő Társak nagy félelemmel kérdezték meg:

– Allah Küldötte (s.a.w.)! Ha százból kilencvenkilencet kivesznek, mennyi marad nekünk!

– Az én ummám annyi a többi umma között, mint egy fekete ökrön a fehér szőrszálak! (Bukhari, Rikak, 45)

Egy hasonló hadíszban Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondja a Társainak:

„A Mindenható Allah azt mondja majd:

– Ádám!

Ádám (a.s.) így felel:

– Parancsolj, készen állok a parancsodra, szívesen engedelmeskedem, minden jó a Te kezedben van, Uram!

– Vedd ki az emberek közül azokat, akik a Tűzbe mennek! – mondja Allah.

– Uram, mennyien vannak azok, akik a Tűzbe küldetnek? – kérdezi Ádám.

– Minden ezerből kilencszázkilencvenkilenc! – feleli Allah.”

Hát hogyan fogjátok megvédeni magatokat, ha nem hisztek, egy olyan Nap ellen, amely ősszé teszi majd a gyermekeket?[218] ***Azon a Napon, amikor meglátjátok, minden szoptató anya el fogja felejteni azt, akit szoptatott, és minden terhes anya megszüli a terhét, és látni fogod az embereket megrészegülten, pedig nem lesznek részegek, hanem Allah büntetése lesz szigorú.***[219]

Ez a hír nagyon lesújtotta a Társakat:

– Allah Küldötte! Ki ez az ember közöttünk (az egy az ezerből)? – kérdezték.

– Jó hír nektek! Jádzsúdzs és Mádzsúdzs népéből ezer ember egy ember közületek!

218. A beburkolódzó, 73:17
219. A Zarándoklat, 22:2

Majd hozzátette:

– Allahra esküszöm, Aki az életemet a kezében tartja, hogy erősen remélem, hogy ti fogjátok adni a Kert népének egyharmadát!

Erre a Társak Allahot magasztalták, és hálát adtak Neki. Aztán Allah Küldötte (s.a.w.) így folytatta:

– Allahra esküszöm, Aki az életemet a kezében tartja, hogy erősen remélem, hogy ti fogjátok adni a Kert népének felét! Mert a ti példátok olyan a többi közösség között, mint a fehér szőrszálak egy fekete ökör bőrén, vagy a fehér jegy egy szamár lábán. (Bukhari, Rikak, 46)

A cselekedetek feljegyzéseinek megnyitása

Az Ítélet Napján megnyitják azokat a feljegyzéseket, amelyekbe az emberek evilági élete során végzett jó- és rossztetteit jegyezték fel az angyalok, és akkor és ott mindenki egyértelműen szembesülhet cselekedeteivel. A Kegyes Korán ájái azt mondják erről:

„Azon a Napon minden emberi lényt szólítani fogunk a cselekedeteik feljegyzéseivel, és akinek a könyve a jobb kezébe adatik, azok olvasni fogják a feljegyzésüket, és nem szenvednek el annyi igazságtalanságot sem, mint a datolyamagon a rost." ***(Az Éjszakai Utazás, 17:71)***

„És látni fogsz minden közösséget, térdre borulva. Minden közösség a Könyvéhez hívatik majd. „Ma megkapjátok a fizetségeteket azért, amit cselekedtetek!" ***(A térdelő, 45:28)***

„És minden embernek a nyakába erősítettük a sorsát, és előhozunk neki a Feltámadás Napján egy könyvet, amelyet nyitva fog találni." ***(Az Éjszakai Utazás, 17:13)***

„És a föld ragyogni fog Ura fényével, és a Könyv a helyére helyeztetik, és a próféták és a tanúk előhozatnak. És igazsággal lesz majd ítélve közöttük, és nem lesznek velük igazságtalanok." ***(A csapatok, 39:69)***

„Olvasd a könyvedet! Elegendő elszámoltató vagy ma önmagad ellen!" ***(Az Éjszakai Utazás, 17:14)***

Azt, hogy a cselekedeteket feljegyző könyvek milyenek, csak Allah tudja. A mi tudomásunkra annyit hozott, hogy olyan könyv, amelyből nem hiányzik az ember legkisebb cselekedete sem, feljegyez minden kicsi vagy nagy tettet, amit az ember végzett. Az ája így szól erről az igazságról:

„És a könyv a kezükbe helyeztetik majd, és látni fogod, hogy a bűnösök félnek majd attól, ami benne van. Azt mondják majd: „Jaj nekünk! Miféle könyv ez, ami nem hagy semmi nagy vagy kicsi tettet feljegyzetlenül?" És meg fognak találni ott mindent, amit tettek, eléjük adva. És Urad nem lesz igazságtalan senkivel." ***(A barlang, 18:49)***[220]

Megfigyelhetjük, hogy ebben az ájában az emberek nem arra panaszkodnak, hogy igazságtalanság érte őket, hanem arra, hogy még azok a bűneik is fel lettek jegyezve, amelyeket ők apróságnak tartottak.

Ezzel kapcsolatban Allah Küldötte (s.a.w.) így figyelmeztette Hz. Aisán (r.a.) keresztül egész ummáját:

„Aisa! Óvakodj az apróságnak tartott tettektől (a jelentéktelennek vélt bűnöktől)! Mert van Allahnál egy (angyal), aki figyelemmel kíséri és feljegyzi ezeket." (Ibn Majah, Zuhd, 29; Darimi, Rikak, 17; Ahmad, VI, 70, 151)

Egy másik hadíszban pedig azt mondta:

„Óvakodjatok a jelentéktelennek gondolt bűnöktől! Mert ezek összegyűlnek az emberen, és végül a vesztét okozzák.", és a következő hasonlattal világította meg a kis bűnök természetét:

Egy társaság letáborozik a sivatagban. Amikor eljön az étkezés ideje, az egyikük is hoz egy kis fadarabot, a másikuk is hoz egyet, s így végül összegyűjtenek egy kis halom tűzifát, amin a vacsorájukat megfőzhetik.[221]

Vagyis az apróságnak és jelentéktelennek tartott bűnök felhalmozódhatnak, s végül súlyos büntetés okává válthatnak. Ezért a legjobb, amit a szolga tehet az, hogy gondosan tartózkodik minden bűntől, kicsiktől és nagyoktól egyaránt. Nem azt kell néznie, hogy a bűn kicsi vagy nagy, hanem azt, hogy ki ellen követi el. Ha pedig mindezek ellenére mégis bűnt követ el, haladéktala-

220. Egyes ájákban más és más kifejezéseket használhatnak az Ítélet Napja eseményeire. Ez az adott esemény különböző időpontokban jellemző állapotára, különböző oldalaira vagy tulajdonságaira utal. Ezért nem szabad azt gondolnunk, hogy a különböző kifejezések ellentmondást jelentenének.

221. Lásd: Ahmad, I, 402-403; V, 331

nul a Mindenható Allahhoz kell fordulni valódi, szívbéli bűnbánattal, és az Ő bocsánatát kell kérnie.

Az Ítélet Napján azok, akiknek a könyvüket a jobb kezükbe adják, örökkévaló boldogságban részesülnek, és túláradó boldogság tölti el őket, míg azok, akik a könyvüket a bal kezükbe vagy a hátuk mögül kapják meg, a csontjuk velejéig átérzik az örökkévaló megbánás fájdalmát. Az ájják így írják le ezt:

„Akinek a Könyve a jobb kezébe adatik, azt mondja: „Íme, olvassátok a Könyvemet! Bizony, én biztos voltam abban, hogy találkozni fogok az elszámolásommal."

Ezért ő egy kellemes életben lesz, egy emelkedett kertben, aminek érett gyümölcsei közel csüngenek.

„Egyetek és igyatok kedvetek szerint, azért, amit előre küldtetek az elmúlt napokban!"

De az, akinek a Könyvét a bal kezébe adják majd, azt mondja: „Ó, bárcsak ne adatott volna nekem a Könyvem, és bárcsak ne tudtam volna, mi van az elszámolásomban!" ***(A Megvalósuló, 69:19-26)***

„És az, akinek a könyve a jobb kezébe adatik, az könnyű elszámolással számoltatik el. És boldogságban fog visszatérni a népéhez.

De akinek a könyve a háta mögé adatik, az pusztulásért fog könyörögni, és a perzselő Tűzben fog égni,

Bizony, boldogságban volt a népe között, bizony, azt gondolta, hogy nem fog visszatérni." ***(A kettéhasadás, 84:7-14)***

Vagyis azok, akiket ebben a múlandó evilági életben megtévesztett alsóbb énjük és a Sátán csábítása, és nyomorúságukat boldogságnak vélve, múlandó és értéktelen élvezetekkel szórakoztak, a Túlvilágon szörnyű félelemmel és szűnni nem akaró szomorúsággal fognak találkozni.

Ezzel ellentétben azok a hívők, akik ebben a világban istenfélő életet éltek, s a Mindenható Allah fenségéhez illően próbálták szolgálni Őt, a valódi, túlvilági életben valódi boldogsággal, örömmel és nyugalommal fognak találkozni.

A Feltámadás Napja olyan nap lesz, amelynek nehézségei közepette senki nem fog másokra gondolni.

Hz. Aisa (r.a.) azt beszélte el:

Egyszer, amikor a Tűzre gondoltam, sírtam. Amikor Allah Küldötte (s.a.w.) látta, milyen állapotban vagyok, megkérdezte:

– *Aisa! Mi lelt téged?*

– Eszembe jutott a Tűz, ezért sírtam! Vajon nektek, prófétáknak az Ítélet Napján eszetekbe jut majd a családotok?

Allah Küldötte (s.a.w.) azt felelte:

– *Három hely van, ahol senki nem gondol senki másra:*

1. A Mérleg előtt, mikor a cselekedetei leméretnek, amíg meg nem tudja, hogy nehéz lesz-e a mérlege, vagy könnyű.

2. Amikor a cselekedetei feljegyzését a kezébe adják, amíg azt nem mondja: ***„Íme, olvassátok a Könyvemet!”***[222]*, és meg nem tudja, hogy a könyvét jobbról, balról vagy a háta mögül adják a kezébe.*

3. Amikor a Szirat hídja felállíttatik a Pokol felett. A híd két oldalán rengeteg horog és tüske van, s a Mindenható Allah ezekkel ragadja meg és hajítja a Tűzbe azokat, akiket akar a teremtmények közül. Az ember nem gondol senki másra, amíg nem tudja, hogy megmenekül-e ezekről a horgoktól! (Hakim, IV, 622/8722. V.ö. Ahmad, VI, 101, 110)

Az elszámolás

Az állatok elszámoltatása

Egy hadíszban Allah Küldötte (s.a.w.) arról tájékoztat, hogy még az állatok is el lesznek számoltatva:

„A Feltámadás Napján mindenki mindenképpen meg fogja kapni a neki járt jogokat (amiket ebben a világban meg kellett volna kapnia). Még a szarvatlan juh is kárpótlást fog kapni a szarvas juhtól.” (Muslim, Birr, 60; Timridhi, Kiyamet, 2/2420)

222. Lásd: A Megvalósuló, 69:19

Egy napon Allah Küldötte (s.a.w.) közelében két juh legelt, amikor az egyik felöklelte a másikat, amitől az elvetélte a bárányát. Amikor Allah Küldötte (s.a.w.) ezt látta, elmosolyodott. Megkérdezték tőle:

– Allah Küldötte, miért mosolyogtál ezen?

– *Elcsodálkoztam ennek a juhnak a helyzetén! Rá esküszöm, Aki az életemet a kezében tartja, hogy a Feltámadás Napján kárpótlást fog kapni a másiktól, és meg fogja kapni a jogát!"* (Ahmad, V, 172)

Allah Küldötte (s.a.w.) ezen szavai nemcsak arra utalnak, hogy ez az esemény rejtett jelentésével igazságként fog megnyilvánulni, hanem számunkra is tanácsot jelent. Hiszen ha még az állatok közötti igazságtalanságok is jóvá lesznek téve, és egyikük sem sértheti meg a másik jogait, akkor el kell gondolkodnunk azon, hogy ránk milyen súlyos elszámolás vár majd.

Tehát ezekből az elbeszélésekből le kell vonnunk a tanulságot, s minden erőnkkel tartózkodnunk kell attól, hogy akár az állatok, akár más szolgák jogait megsértsük. Arra kell törekednünk, hogy ne vegyük el senki más jogait, hanem inkább a Teremtő iránt érzett szeretet tükrében nézzük a teremtést, s minden teremtményhez kedvességgel, irgalommal és törődéssel közeledjünk.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy az egész teremtés az ember szolgálatára és a neki szóló tanulságként lett teremtve, és emánetként bízatott az emberiségre. Ezért az ember lelkiismereti kötelessége, hogy szeretetteljesen bánjon velük és őrizze jogaikat. Az állatok elleni igazságtalanság az Ítélet Napján súlyos vád lesz ellenünk.

Egyszer Hz. Aisa (r.a.) egy rossz természetű tevére szállt fel. A teve nem akart nyugton állni, ezért Hz. Aisa erősen rángatni kezdte. Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta neki:

„*Kedvesen bánj azzal az állattal! Mert bármiben is van kedvesség, megszépíti azt. És minden olyan cselekedet csúf, amiben nincs kedvesség.*" (Muslim, Birr, 78, 79)

Az oszmánok is számtalan olyan erényt tanúsítottak, amelyekből példát vehetünk arra, hogy hogyan bánjunk a teremtményekkel kedvesen és jogaikat tiszteletben tartva.

Törvényben tiltották meg, hogy egy bizonyos nehézségű tehernél többel terheljék meg az állatokat. Sőt, a rendfenntartók követték azokat, akik ezt a törvényt megszegték, s hogy az állatokat pihentessék, a tulajdonosokat pedig megbüntessék, a megengedettnél súlyosabb terhet levették az állatokról, s azt a gazdáiknak kellett tovább vinni.

Amikor Kanuni Suleyman szultán a Suleymaniye mecsetet és épületkomplexumot építtette, több rendeletet is hozott a teherszállító állatokkal kapcsolatban. A rendeletek megszabták a szállításhoz használt lovak, szamarak és öszvérek pihenőidejét, legeltetését, s különös gondot fordítottak arra, hogy egyetlen teremtmény ellen se követhessenek el erőszakot. A Suleymaniye mecset spiritualitásának egyik alapja talán éppen az, hogy építése során mekkora gondot fordítottak az állatok és a szolgák jogainak tiszteletben tartására.

Szintén Kanuni Suleyman szultán volt az, aki egyszer a tanítójától, Seyhulislam Ebu's-Suud Efenditől az alábbi párverssel kért engedélyt arra, hogy a kertjében a körtefáit tönkretevő hangyákat kiirthassa:

Ha tönkreteszi a körtefát,

Kiirthatom-e a hangyát?

Ebu's-Suud Efendi ugyanúgy egy párverssel válaszolt a szultán kérdésére:

Holnap majd, Allah elé jutva,

Kárpótlást kap Szulejmántól a hangya!

❁

Ibn Abbasz (r.a.) azt mondta ezzel az ájával kapcsolatban: ***„és amikor a vadállatok összegyűjtetnek"*** ***(A felgöngyölítés, 81:5):***

„Minden össze lesz gyűjtve, és a Mahser helyére állnak elszámoltatásra, még a legyek is!"[223]

Miután minden teremtmény össze lesz gyűjtve a Mahser helyén, megkezdődik az elszámolás. Az állatok közötti elszámolásra előbb kerül sor, mint az emberek közöttire. Az elszámolás végeztével az összes állat porrá lesz.

Az ája azt mondja:

223. Ibn Kathir, Tefsir, At-Takvir, 5

„És nincs egyetlen állat sem a földön, vagy a szárnyaival repülő madár, amelyek ne ugyanolyan közösségek lennének, mint ti. Semmit nem hanyagoltunk el a Könyvben. Aztán Urukhoz gyűjtetnek össze." ***(A jószágok, 6:38)***

Abu Huraira (r.a.) azt mondta erről az ájáról:

„A Feltámadás Napján minden teremtmény össze lesz gyűjtve a Mahser helyén. Az állatok, a rovarok, a madarak és minden… teljes egészében megnyilvánul Allah igazságossága, annyira, hogy még a szarvatlan juh is megkapja a jogát a szarvas juhtól, amelyik bántotta őt. Aztán a Mindenható Allah azt mondja az állatoknak: „Legyetek porrá!" Akkor a hitetlen (látva, hogy mi történt) azt fogja mondani (az elszámolástól való félelmében): ***„Ó, bárcsak por lennék!"***[224] (Hakim, Mustadrak, II, 345/3231. V. ö. Hakim, IV, 619/8716)

Kétségtelen, hogy ez is azt bizonyítja, hogy mekkora szintet ér majd el azon a napon a megbánás, szégyen és félelem!

Milyen mély elmélkedésre szólítja fel az emberiséget az a tény, hogy még az állatok is a legkisebb részletekig kárpótolva lesznek jogaikért!

Kadizade oszmán sejk azt mondta:

„Ha az ember nem teszi helállá azok jogait, akik ellen ebben a világban jogsértést követett el, a Túlvilágon számon fogja kérni rajta azt a jogot az, akit ebben a világban megilletett volna. Ha pedig a jog birtokosa hitetlen vagy egy állat volt, akkor az ügy még nehezebb. Hiszen a hitetlenek és az állatok nem kaphatnak a hívők jótetteiből. A hitetlenek bűneit sem lehet a hívőre terhelni. Ezért az ilyen jogsértésektől mindenek felett tartózkodni kell."[225]

Az emberek elszámoltatása

A Mahseren az ember számára legfélelmetesebb pillanat az lesz, amikor elszámolásra szólítják. Hiszen abban a pillanatban számot kell adnia mindarról, amit ennek a múlandó világnak az iskolájában tett, s így kijelölik számára azt a helyet, ahol örökkévaló életét töltenie kell majd. Ezért az ember az elszámoláskor a feszültség, aggodalom és félelem legmagasabb fokát éli át.

224. Lásd: Az üzenet, 78:40
225. Lásd: Birgivi Vasiyetnamesi Kadizade Serhi, p. 128

Valaki elment Hz. Alihoz (r.a.), és megkérdezte tőle:

– Hogyan lehetséges az, hogy akik a Mahser helyén lesznek, azoknak mind egy időben kell majd elszámolniuk?

– Ahogy a Mindenható Allah mindegyiküknek megadja az ellátását ugyanabban a pillanatban, úgy az Ítélet Napján képes azonos pillanatban elszámoltatni őket! – válaszolta bölcsen Hz. Ali.[226]

Az elbeszélések szerint a közös elszámoltatás az egyéni elszámolások előtt lesz. Vagyis a Mahser helyén így szólnak majd az emberekhez: „Ti, akik ezt és ezt a bűnt elkövettétek!", és akkor előlépnek azok, akik azt a bűnt elkövették, s így bűnük kitudódik majd a Mahser népe előtt.

A Tábiun generációjának híres tudósa, Abu Hazim Al-Aradzs emiatt gyakran hívta magát elszámolásra ezekkel a szavakkal:

„Ej, Abu Hazim! Az Ítélet Napján azt mondják majd: „Ti, akik ezt és ezt a bűnt elkövettétek!", s akkor neked is fel kell állnod azokkal, akik azt a bűnt elkövették. Aztán szólítanak egy másik bűn miatt, s neked akkor is fel kell állnod! Úgy látom, te Aradzs, hogy minden bűn elkövetőivel újra és újra fel akarsz állni!" (Abu Nuaym, Hilye, III, 230; Imam Sarani, Ölüm Kiyamet Akhiret, p. 152-153)

A csoportos elszámoltatás után pedig az embereket egyenként szólítják elszámolásra.

Ibn Abu Mulajka (r.a.) azt beszélte el:

Ha Allah Küldötte (s.a.w.) felesége, Hz. Aisa (r.a.) olyasmit hallott, amiről nem tudott, azonnal utánanézett, s a forrásait felderítve alaposan utánajárt, hogy igaz-e. Egy napon Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

– *Akit elszámoltatnak, annak büntetés lesz az osztályrésze!*

Hz. Aisa megkérdezte:

226. Birgivi Vasiyetnamesi Kadizade Sehri, p. 126

- De Allah Küldötte, nem azt mondja-e a Mindenható Allah: ***„És az, akinek a könyve a jobb kezébe adatik, az könnyű elszámolással számoltatik el”***?[227]

Allah Küldötte (s.a.w.) azt felelte:

– Amiről ez az ája szól, az az „’ard’ (a cselekedetek bemutatása). De akit pontról pontra elszámoltatnak, az el fog veszni! (Bukhari, Ilim 36, Rikak 49; Muslim, Jannah, 79, 80; Abu Davud, Janaiz, 1/3093)

Az ’ard kifejezés a hadíszban azt jelenti, hogy az emberek a cselekedeteiket a Mérleg előtt bemutatják lemérésre, vagy hogy az embernek a cselekedeteit bemutatják. Az Elszámolás Napja az „aszháb el-jemín” (a Jobb Népe, akik a jobb kezükbe kapják a könyvüket), s a jóravaló hívők számára a Kegyes Korán szerint nagyon könnyű lesz.[228] Az Elszámolás Napján a Jobb Népe a megbocsátás jó hírét kapja, s mikor bemutatják nekik cselekedeteiket, a hibáikkal együtt meg fogják látni azokat a hatalmas kegyeket is, amiben majd részesülnek. Ezért az elszámolás során nem lesz sok nehézségben részük. Viszont akik nem kapják meg a megbocsátás jó hírét, azok elszámolása nagyon nehéz lesz. Az elszámolás során kiderül, hogy mennyi cselekedetük nem fogadtatott el, amelyeket pedig ők jótettnek hittek, s a cselekedeteik ezen részletes megvitatása végül büntetésbe torkollik, vagy maga a részletes tárgyalásuk is kínzás lesz számukra.[229]

Vannak olyan cselekedetek, amelyeket a cselekvő jótettnek hitt, s mégsem fogadtatnak el tőle, mert például haram pénzből tette, vagy azért, hogy az emberek tetszését kivívja. Az ilyen, nem megfelelő szándék vagy állapot által beszennyezett cselekedetek nem elfogadhatók Allah előtt. Ezért az ilyen cselekedetek az elszámoláskor a megbánás és sajnálkozás okai lesznek a cselekvő számára, aki azt remélte, hogy jutalmat fog kapni értük.

A Mindenható Allah azt mondja a Kegyes Koránban:

„Egyes arcok azon a Napon megalázottak lesznek, igyekezve, kifáradva, az izzó Tűzben fognak égni.” (Az Elborító, 88:2-4)

227. A kettéhasadás, 84:7-8
228. Lásd: A bekövetkező, 56:27-40, A betakaródzó, 74:39-40
229. Ahmed Naim Efendi, Tecrid-i Sarih Tercemesi, I, 100-101

„Mondd: „Tájékoztassalak benneteket azokról, akik a legnagyobb vesztesek a cselekedeteiket tekintve?

Azok, akiknek tévútra mennek az erőfeszítései az evilági életben, pedig azt hitték, hogy jót szereznek a cselekedeteikkel." ***(A barlang, 18:103-104)***

Ezért például ha valaki még életében építtet egy mecsetet, Korán-iskolát, és annak vagy más jótékony intézménynek – a saját emléke fenntartása végett – a saját nevét adja, az a büszkeség, kevélység és az emberek tetszése keresésének kapuját nyithatja meg előtte, ezért nem helyes viselkedés. Mert a Próféta (s.a.w.) kifejezésével élve az emberek tetszésének keresése, a *rija* a „kis sirk"[230], ezért soha nem férhet meg a tevhid hitével. Azonban az nem kifogásolható, ha egy már elhunyt személyről neveznek el egy ilyen intézményt, azzal a céllal, hogy több fohászban emlékezzenek meg róla, mivel az elhunyt esetében már nem áll fenn az a veszély, hogy ez károsan befolyásolná őt.

Hiteles tanúk

Amikor a szolgát a Túlvilágon elszámoltatják, tanúkat is fognak szólítani mellé. Ugyanis a hitetlenek és a bűnösök, ahogy ebben a világban, úgy a Túlvilágon, a Mindenható Allah előtt is folytatják a tagadást és vitatkozást, ahogy ebben a világban is tették. Akkor a Mindenható Allah lepecsételi a szájukat, és megparancsolja a többi testrészüknek, hogy beszéljenek. Az ájak így számolnak be erről:

„azon a Napon, amikor a nyelvük és a kezük és a lábuk fog tanúskodni ellenük arról, amit tettek" ***(A fény, 24:24)***

„Ezen a Napon Mi lepecsételjük a szájukat, és a kezük fog beszélni Hozzánk, és a lábuk fog tanúskodni arról, amit megkerestek." ***(Já Szín, 36:65)***

„Amikor elérik azt (a Tüzet), a hallásuk, a látásuk és a bőrük fog tanúskodni ellenük azzal kapcsolatban, amit cselekedtek. És azt mondják majd a bőrüknek: „Miért tanúskodtok ellenünk?" Azt mondják: „Allah szólaltatott meg minket, Aki mindent megszólaltatott, és Ő teremtett meg benneteket először, és Hozzá fogtok visszatérni." ***(A részletesen megmagyarázott, 41:20-21)***

230. Lásd: Ahmad, V, 428, 429

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta ezzel kapcsolatban:

„… az Ítélet Napján Allah azt mondja a szolgájának:

– Soha nem is jutott eszedbe, hogy találkozni fogsz Velem?

– Uram! Én hittem Benned, a könyveidben és a prófétáidban! Imádkoztam, böjtöltem, adakoztam! – feleli a szolga, s amennyire tőle telik Allahot dicséri és magasztalja.

A Mindenható Allah azt mondja:

– Elég legyen! Most tanúk küldetnek ellened!

A szolga azt gondolja magában: ugyan ki lenne, aki tanúskodna ellenem? Azonban a szája lepecsételtetik, és a testét, a húsát és a csontjait szólítják fel, hogy beszéljenek!

A teste, a húsa és a csontjai pedig megszólalnak, és elmondják a cselekedeteit. Ez azért van, hogy ne tudjon kifogásokkal előállni. S ez az ember a képmutató, akit Allah haragja sújt." (Muslim, Zuhd 16)

Egy másik elbeszélés szerint:

„A szolga azt mondja:

– Uram! Nem ígérted-e, hogy nem fog igazságtalanság érni engem?

– De, azt ígértem! – mondja a Mindenható Allah.

– De én nem akarom, hogy ma saját magamon kívül bárki más tanúskodjon velem kapcsolatban!

A Mindenható Allah azt feleli:

– Ma egyetlen tanúként elegendő vagy saját magad ellen, a többi tanúnak pedig elegendők a Kiramen Kátibín[231]!

És a szája lepecsételtetik, a többi testrészének pedig megparancsolják, hogy beszéljenek. Azok pedig hírt adnak az ember cselekedeteiről. Aztán ismét engedélyt kap a beszédre, s akkor azt mondja a testrészeinek:

231. Kiramen Kátibín: Nemes Feljegyzők. Azok az angyalok, akik az ember cselekedeteit feljegyzik.

– *Jaj nektek! Hogy vesznétek el! Hiszen én értetek harcoltam!*" (Muslim, Zuhd, 17)

A Mindenható Allah egy ájában azt is tudtunkra adja, hogy nemcsak a testrészeink, de a föld, amelyen éltünk is tanúskodni fog velünk kapcsolatban:

„Azon a Napon elmondja majd a híreit, mert Urad sugallatot ad neki." ***(A földrengés, 99:4-5)***

Allah Küldötte (s.a.w.) egyszer ezt az áját recitálta, majd megkérdezte a Társait:

– *Tudjátok, hogy mik lesznek azok a hírek, amelyeket a föld majd elmond?*

– Allah és a Küldötte jobban tudják! – válaszolták a Társai.

– *Azok lesznek a hírei, hogy tanúskodik arról, hogy Allah minden szolgája, legyen férfi vagy nő, milyen cselekedeteket követett el a földön, és azt mondja majd: „Ezen a napon, ebben az időben ezt és ezt a cselekedetet végezted!" Hát ezek lesznek a föld hírei.*" – felelte a Próféta (s.a.w.). (Tirmidhi, Kiyamet 7/2429; Tefsir 99/3353; Ahmad, II, 374; Hakim, II, 281/3012)

Egy másik hadíszban pedig azt mondta:

„Viselkedjetek elővigyázatosan a földdel kapcsolatban! Mert ő az anyátok, rajta éltek, és belé fogtok visszatérni, és hírt fog adni arról, hogy jó vagy rossz cselekedeteket végeztetek rajta!" (Haythami, I, 241)

Azon a napon az ember megdöbbenve fogja mondani: „Mi lelte a földet? Hogy képes elmondani mindezeket a híreket?", és még nagyobb félelem fogja eltölteni.

Azon a napon az angyalok is tanúskodni fognak az emberek kapcsán. De kétségtelen, hogy a legnagyobb Tanú hatalmas Urunk lesz.

Az ája azt mondja:

„És minden lélek megkapja a fizetségét azért, amit cselekedett. És Ő a Tudója annak, amit cselekszenek." ***(A csapatok, 39:70)***

Ha a teljes valójában képesek lennénk felfogni ennek a jelentését, s az Allahot megillető áhítatos félelemmel távol tudnánk maradni minden rossztól, nem lenne szükség a Mindenható Allahon kívül más tanúra szolgái kapcsán.

Ebben a témában rendkívül tanulságos Sejkh Shibli története:

Egy szónok a szószékről a Túlvilág ügyeiről beszélt. A hallgatóságban ott volt Sejk Shibli is. A szónok a Mindenható Allah Túlvilágon feltett kérdéseiről beszélt:

– Meg fogják kérdezni, hogyan használtad fel a tudásodat, honnan szerezted és mire költötted a vagyonodat, hogyan töltötted az életedet! Meg fogják kérdezni, mi a helyzet az istenszolgálataiddal, hogy ügyeltél-e a helál-haram kérdésére!

És még számos, rendkívül fontos témát sorolt fel, amellyel kapcsolatban a szolgát meg fogják kérdezni. Azonban mindeme részletes magyarázat ellenére Sejk Shibli a leglényegesebb dologra akarta felhívni a figyelmet, s ezért kedvesen így szólt a szónokhoz:

– Szónok úr, elfelejtetted a legfontosabb kérdést. A Mindenható Allah meg fogja kérdezni: **„Szolgám! Én veled voltam, közelebb hozzád, mint a nyaki ütőered. És te kivel voltál?"**

A Kegyes Korán ájáiban a Mindenható Allah azt mondja:

„Ő veletek van, bárhol is vagytok." ***(A vas, 57:4)***

„Mi közelebb vagyunk hozzá, mint a nyaki ütőere." ***(Kaf, 50:16)***

„És tudjátok, hogy Allah az ember és a szíve közé áll!' ***(A hadizsákmány, 8:24)***

„És ha a szolgáim kérdeznek téged Rólam, hát bizony, közel vagyok hozzájuk." ***(A tehén, 2:186)***

Vagyis az idő és a tér felett álló Allah minden pillanatban velünk, szolgáival van, minden állapotunkra és minden cselekedetünkre tanú… Ezért hívő emberként ennek az igazságnak a tudatában gondosan kerülnünk kell a szolgaság illemének nem megfelelő állapotokat és viselkedést.

A nagy elszámolás napján előhívják a Prófétánkat (s.a.w.), a két világ hercegét, hogy tanú legyen ummájával kapcsolatban. A Kegyes Korán azt mondja erről:

„Hát milyen lesz majd az, amikor előhozunk minden népből egy tanút, és előhozunk téged, tanúként felettük?" ***(A nők, 4:41)***

Még ebben az evilági életben is nehezére esik az embernek, hogy a szerettei előtt bevallja, ha bűnt követett el, gondoljunk hát bele, hogy milyen lesz a helyzete annak, akit azon a napon a próféták, vezetők és más tanúk jelenlétében számoltatnak el? Hiszen azok a bűnök, amelyeket ebben a világban sikerült eltitkolni, nyilvánvalóak lesznek majd a Túlvilágon.

Ezért a Világok Kegyelmeként elküldetett, az ummája iránt rendkívül szeretetteljes Prófétánk (s.a.w.) az utolsó hutbájában így szólt hozzánk:

„Tudjátok meg: én előttetek megyek majd, és a Havznál várlak majd benneteket! Örülni fogok annak, hogy milyen sokan lesztek a többi közösséghez képest. Óvakodjatok attól, hogy (bűnök elkövetésével) elsötétítsétek az arcomat!"[232]

Egy ájában Urunk azt mondja:

„Azon a napon azok, akik nem hittek, és nem engedelmeskedtek a Küldöttnek, azt fogják kívánni, hogy a föld borítaná el őket. De nem rejthetnek el akár egy szót sem Allah elől." ***(A nők, 4:42)***

Aki ma olyan életet él, amely távol van Allahtól és a Küldöttétől (s.a.w.), azt az elszámolás Napján mindent elborító szégyen fogja eltölteni, hogy azt kívánja majd, bár a föld alá süllyedhetne.

Az elszámolás nehézsége

A múlandó evilági életük során elszámolás, felelősség és Túlvilág nélküli életről álmodó hitetlenek, bűnösök és gáfilok a Feltámadás félelmetes látványával találkozva mindent odaadnának, amit az evilági életben birtokoltak, sőt, annak sokszorosát is, hogy megmeneküljenek annak a súlyos és rettenetes napnak a kínjaitól. Azonban akkor már késő, elmulasztották a lehetőséget.

A Kegyes Korán így írja le ezt az állapotot:

232. Lásd: Haythami, III, 271; Hamidullah, el-Vesaik, p. 367.

„Látják egymást, a bűnös azt kívánja majd, hogy bárcsak megválthatná magát annak a Napnak a büntetésétől a gyermekeivel, és a házastársával, és a testvérével, és a rokonaival, akik védelmezték őt, és minden mással, ami a földön van, hogy megmeneküljön." ***(A felfelé vezető utak, 70:11-14)***

A Prófétánk (s.a.w.) így tájékoztatott az elszámolás súlyosságáról:

„A Feltámadás Napján előhoznak majd egy hitetlent, és megkérdezik tőle:

– Mit mondasz, ha most annyi aranyad volna, mint az egész világ, odaadnád-e váltságdíjként[233] *(hogy megmenekülj ettől a kínzástól)?*

– Igen! – feleli a hitetlen.

Azt mondják neki erre:

– A világban ennél kevesebbet és könnyebbet (a tevhidet) kértek tőled (és azt sem teljesítetted)!" (Bukhari, Rikak, 49; Muslim, Munafikin, 52-53)

Egy másik elbeszélés ezt az embert úgy említi: „aki a legenyhébb büntetést kapta a Pokolban".[234]

❁

Adí ibn Hatim (r.a.) azt beszélte el:

Allah Küldötte (s.a.w.) egy napon azt mondta: *„Védjétek magatokat a Pokol tüzétől!"*, és áldott arcát elfordítva hátrahőkölt. Háromszor elismételte a figyelmeztetést. Akkor megértettük, hogy a Próféta (s.a.w.) a Poklot nézve beszélt. Aztán azt mondta:

– Védjétek magatokat a Pokol tüzétől, még ha csak egy fél datolyával is! Aki pedig még azt sem talál, az egy jó szóval védje magát a Tűztől! (Bukhari, Rikak, 49)

Egy hasonló hadíszban Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Minegyikőtök mindenképpen Allah elé fog állni! Köztetek és Allah között nem lesz függöny, és nem lesz tolmács, aki Allah szavait közvetíti. Allah azt mondja majd a szolgának:

– Nem adtam-e neked vagyont?

233. Lásd: Az asztal, 5:36; Jónás, 10:54, A mennydörgés, 13:18, A csapatok, 39:47
234. Lásd: Bukhari, Rikak, 51; Muslim, Munafikin, 51

– De igen, adtál, Uram! – feleli a szolga.

– Nem küldtem-e hozzád egy Küldöttet? – kérdezi Allah.

– Igen, küldtél, Uram! – feleli a szolga.

És a szolga jobbra néz, és nem lát ott mást, csak a Poklot, aztán balra néz, és ott sem lát mást, csak a Poklot.

Ezért hát védjétek magatokat a Pokol tüzétől, még ha csak egy fél datolyával is! Aki pedig még azt sem talál, az egy jó szóval védje magát a Tűztől!" (Bukhari, Zekat 9)

Az Iszlám szerint minden tulajdon Allahé. A Mindenható Allah vallási értelemben véve gazdagnak számító szolgáitól azt várja el, hogy a nekik adott– az alapszükségleteken felüli – vagyonból egy negyvened részt minden évben adjanak a rászorulóknak: ez a zakát. Mindenkinek kötelessége, hogy ezt az összeget eljuttassa azokhoz, akik jogosutak rá, hogy kaphassanak belőle.

Emellett a Mindenható Allah azt is kívánja szolgáitól, hogy adakozzanak és költsenek a jó ügyekre. Egy ája azt mondja erről:

„Nem érhetitek el a jóság legmagasabb fokát, amíg nem adakoztok abból, amit szerettek. És bármit is adakoztok, bizony, Allah tud róla." ***(Imrán családja, 3:92)***

Ez az ája arra is bizonyíték, hogy az adakozás és a jó ügyre költés az egyik legjobb módja annak, hogy a Mindenható Allahhoz közel kerülhessünk.

A hadíszban említett „fél datolya" azokra vonatkozik, akiknek nincs semmijük, amit adományba adhatnának. Akinek bőséges anyagi lehetőségek állnak rendelkezésére, az nagy hibát követ el, ha azt gondolja, hogy egy aprócska datolyát megfelezve mentesül az adakozás kötelessége alól. Ez a kifejezés azt érzékelteti, hogy az adakozás nagyon erős pajzs a Pokol tüze ellen, ugyanakkor mindenki számára előírt istenszolgálat. Ha még egy olyan embernek is megparancsoltatik, akinek csak egyetlen datolyája van, hogy a felét adja valaki másnak, akkor egyértelmű, hogy milyen bőkezűnek kell lenniük azoknak, akik komolyabb anyagi lehetőségekkel rendelkeznek.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta az egyik szegény Társának, Abu Zarrnak (r.a.):

„Abu Zarr! Önts több vizet a levesedhez, és kínáld meg a szomszédodat is!" (Muslim, Birr, 142)

Amikor az adakozásra felszólító ájak leküldettek, a szegény Társak kimentek a hegyekbe, tűzifát gyűjtöttek, eladták a piacon, s annak az árából adakoztak Allah megelégedéséért.

A Mindenható Allah azt mondja az adakozás mértékéről:

„akik adakoznak nehézségben és könnyebbségben" ***(Imrán családja, 3:134)***

„És megkérdeznek arról, hogy mit adakozzanak. Mondd: „Ami a feleslegetek." ***(A tehén, 2:219)***

A túlvilági elszámolás nehézségéről Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Az Elszámolás Napján Ádám fiát úgy hozzák elő, mint egy bárányt, és a Mindenható Allah elé állítják. Allah azt mondta neki:

– Te szolgám! Adtam neked (életet, egészséget, képességeket és még rengeteg ajándékot), bőséges kegyeket (gyermekeket, szolgálókat, vagyont, rangot) juttattam neked, sok jót cselekedtem veled (Könyvet és prófétákat küldtem, és hasonlók). Te mit tettél mindezért cserébe?

A szolga azt feleli:

– Ó, Uram, felhalmoztam a vagyont, amit nekem adtál, megsokasítottam, és még többet hagytam a gyermekeimre! Küldj vissza engem a világba, hogy mindet eljuttassam Hozzád (azáltal, hogy a Te utadon adományba adom)!

– Mutasd meg hát Nekem a jótetteidet, amit a Túlvilágra előreküldtél! – parancsolja a Mindenható Allah.

A szolga megint csak azt mondja:

– Ó, Uram, felhalmoztam a vagyont, amit nekem adtál, megsokasítottam, és még többet hagytam a gyermekeimre! Küldj vissza engem a világba, hogy mindet eljuttassam Hozzád!

Olyan szolga ő, aki semmilyen jótettet nem cselekedett a Túlvilágért, s azonnal a Pokolba hurcolják." (Tirmidhi, KIyamet, 6/2427. V. ö. Muslim, Zuhd, 16)

A Kegyes Korán ájái így fejezik ki, hogy milyen nehéz helyzetben lesznek a gáfil emberek, amikor felelősségre vonják őket:

„És így kiáltanak fel benne: „Urunk! Vegyél ki minket, jótetteket fogunk cselekedni – mást, mint amit korábban cselekedtünk." Hát nem adtunk nektek elég hosszú életet, hogy megemlékezhessen abban az, aki megemlékezik? És nem jött-e hozzátok figyelmeztető? Ízleljétek hát meg, mert a bűnösöknek nincs segítőjük." ***(Az angyalok, 35:37)***

Olyan, rendkívül tanulságos ája ez, amelyen mindenképpen mélyen el kell gondolkodnunk. Annak ellenére, hogy ez a múlandó evilági élet a Túlvilághoz viszonyítva csupán egy rövid pillanat, mégis elegendő időt biztosít a gondolkodásra azoknak, akik el akarnak gondolkodni, és le akarják vonni a tanulságot. Hiszen ebben a világban mindannyian elég időt kaptunk a gondolkodásra, és mindannyiunkhoz küldetett próféta. Napjainkig számtalan könyvet írtak erről a Prófétáról (s.a.w.), és a Könyvről, melyet elhozott az embereknek. Ezért bezárult a kapu minden kifogás előtt, amit a Mindenható Allahnak felhozhatnánk.

Ezért ne késlekedjünk azzal, hogy elforduljunk a nem helyénvaló cselekedetektől és állapotoktól, és jót cselekedjünk még ma! Komolyan számoljunk el saját magunkkal, mielőtt még az isteni mérlegen cselekedetinket lemérve számoltatnának el minket, hogy az a valódi elszámolásunk majd könnyű legyen…

Az irgalom megnyilvánulása a hívők iránt

A Mindenható Allah – Akinek egyik neve, tulajdonsága a „Szettáru'l-Ujúb", vagyis a szégyenletes dolgokat elrejtő, eltakaró – azon szolgáinak egy részét, akiknek meg akar bocsátani, titokban számoltatja majd el, hogy a bűneik ne kerüljenek napvilágra, s ne szégyenüljenek meg.

Szafvan ibn Muhriz Al-Mazini (r.a.) azt beszélte el:

„Egyszer Abdullah ibn Omár (r.a.) kezét fogva mentem valahova, amikor szembejött velünk valaki, és megkérdezte Abdullah ibn Omárt:

– Mit hallottál Allah Küldöttétől (s.a.w.) a nedzsvá[235] témájában?

Ibn Omár azt felelte:

235. Nedzsvá: két ember között folytatott titkos beszélgetés. Itt azt jelenti, hogy a Mindenható Allah hívő szolgáját csak kettőjük között, titokban számoltatja el, úgy, hogy senki más ne hallja azt.

– Hallottam, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Bizony, a Mindenható Allah közel jön a hívőhöz az Ítélet Napján, függönyt ereszt rá és eltakarja (és egyedül számoltatja el, hogy senki más ne lássa):

– Emlékszel erre a bűnre? És emlékszel erre a bűnre?

A szolga (nagy szégyenkezve) azt feleli:

– Igen, emlékszem, Uram! Igen, felismerem, Uram!

Ilyen módon egymás után bevallja a bűneit, és mikor már azt hiszi, hogy (a bűnei sokasága miatt) mindenképpen el fog veszni, a Mindenható Allah azt mondja:

– Én eltitkoltam ezeket az előző világban (nem engedtem, hogy kiderüljenek, és mások is lássák), ma pedig mindet megbocsátom neked!

És a hívőnek a jótettek könyvét adják át.

A hitetleneknek és a képmutatóknak pedig azt mondják:

„Ők azok, akik hazudtak Uruk ellen! Kétségtelen, Allah átka van a bűnösökön." (Bukhari, Mezalim 2, Tefsir 11/4; Ahmad, II, 74)

Az, hogy a hívő az elszámolás során kettesben maradhat Urával, nagyon különleges kegy. Ezért a Mindenható Allahot szeretők máshogy néznek az elszámolásra. Bajazid Besztami azt mondta:

– Minden ember menekül az elszámolástól, de én azt kérem a Mindenható Allahtól, hogy számoltasson el engem!

Amikor a körülötte lévők megkérdezték, hogy miért, ő ezt a csodálatos választ adta:

– Talán a Mindenható Allah az elszámolás során majd úgy szól hozzám: „Te, szolgám!", én pedig azt mondhatom: „Parancsolj, Uram!" Ha a Mindenható Allah azt mondaná nekem: szolgám, az többet érne számomra, mint az egész világ, és minden, ami benne van! Aztán tegyen velem, amit akar.[236]

236. Ibn-i Mulakkin, Tabakatu'l-Evliya, Kairó 1415, p. 399-400; Hani, Hadaik, p. 320.

Miket kérdeznek?

Allah Küldötte (s.a.w.) arról tájékoztatott minket, hogy az istenszolgálatok közül az első, amit a szolgán számonkérnek, a vallás szíve, az ima:

„Az Ítélet Napján, amikor a szolgát elszámoltatják, az első dolog, amiről megkérdezik, az ima lesz. Ha az imát az Allah által megkívánt módon, időben elvégezte, sikerre jut és eléri célját. Ha az imát nem időben végezte el, vagy nemtörődömségből el sem végezte, akkor el fog veszni, és nem éri el, amit remélt.

De ha a kötelező imáiból valami hiányzik, hatalmas és fenséges Urunk megkérdezi:

– Nézzétek meg, vannak-e önkéntes imái ennek a szolgámnak?

És a hiányos kötelező imákat kiegészítik az önkéntes imákkal.

Aztán a szolgát a többi cselekedetével is hasonlóképpen számoltatják el." (Tirmidhi, Salat, 188/413; Nasai, Salat, 9/462)

A szolgák jogaival kapcsolatban elsőként az igazságtalan vérontást fogják számonkérni. A Prófétánk (s.a.w.) azt mondta:

„Az első ügy, amit a Feltámadás Napján az emberek között számonkérnek, a vérontás lesz." (Bukhari, Diyat, 1; Muslim, Kasame, 28)

Az, hogy a vérontással kapcsolatos bűnöket veszik előre az elszámolásnál, azt bizonyítja, hogy a Mindenható Allah mennyire haragszik azokra, akik igazságtalanul megölik vagy megsebzik az embereket.

Evilági indokok miatt megölni valakit hatalmas bűn. De az még nagyobb bűn, ha valaki úgy öl meg egy embert, hogy tudja róla, hogy hívő. A Mindenható Allah egy ájában így hozza tudomásunkra az ilyen ember büntetését:

„És aki szándékosan megöl egy hívőt, akkor az ő fizetsége a Pokol, abban fog lakozni örökké. Allah haraggal sújtja, és megátkozta őt, és hatalmas büntetést készített elő neki." ***(A nők, 4:93)***

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta a többi kérdésről, melyekkel kapcsolatban az Ítélet Napján majd el kell számolnunk:

„A Feltámadás Napján a szolgát az elsők között ezekről a kegyekről kérdezik meg:

Azt mondják neki: Nem adtunk-e egészséget a testednek? Nem itattunk-e meg (a forró napokon) hűvös vízzel?" (Tirmidhi, Tefsir, 102/3358)

„Egyetlen szolga sem tehet egyetlen lépést sem az Ítélet Napján, amíg meg nem kérdezik öt dologról:

– Mire használta fel az életét,

– Mire használta a tudását, és milyen cselekedeteket végzett általa,

– Honnan szerezte a vagyonát,

– Hogyan költötte a vagyonát,

– Miben fárasztotta a testét (a fiatalságát hogyan használta)?" (Tirmidhi, Kiyamet, 1/2417)

A „tudomány évszázadának" is hívott korban élünk, amikor mindenféle információ nagyon könnyen hozzáférhető. Olyannyira, hogy a tudatlanság szinte már nem jelenthet semmiféle kifogást. Ha egy muszlim a vallásáról akar tanulni, számtalan lehetősége van a kutatásra, olvasásra vagy kérdezésre. Nemcsak azt kell tudnunk, hogy mekkora hálával tartozunk ezért a lehetőségért, hanem azt is, hogy egy napon számot kell adnunk arról: milyen tudással töltöttük meg elménk tarisznyáját, és szívünkben mire törekedtünk. Nem szabad elfelejtenünk: a legfontosabb tanulmány az, hogy a vallásunkat helyesen megtanuljuk, és életünket képesek legyünk istenfélőkként leélni.

Olyan fiatalokat látunk, akik elvégezték az egyetemet, diplomát szereztek, tudással, kultúrával rendelkeznek. Milyen kár, hogy a Kegyes Koránról és a szunnáról oly keveset tudnak! S közben azt gondolják, hogy az általuk megszerzett tudás fontosabb és értékesebb, mint a Korán és a szunna. Azonban az olyan tudás, ami az ember intelligenciáját és szívét nem Allahhoz vezeti, s nem ébreszti rá az Ő hatalmára és nagyságára, talán rangot és címet jelent ebben a világban, de az örök veszteségtől nem menti meg őket.

Ahogy Yunus Emre mondja:

A tudás abban rejlik, hogy tudd, mi a tudás.
A tudás azt jelenti, hogy ismered magadat.
És ha saját magadat nem ismered,
Mi értelme van a tanulásnak?

A legnagyobb tudás az, ha valaki ismeri a Mindenható Allahot, és az Ő jó szolgája tud lenni. Önmagunkat gyakorta elszámolásra hívva alaposan felül kell vizsgálnunk, hogy a Kegyes Koránra és a szunnára vonatkozó tudás mekkora helyet kap az életünkben, mert holnap ezzel kapcsolatban is el kell számolnunk.

A Mindenható Allah azt mondja egy ájában:

„Aztán bizony a Feltámadás Napján Uratok előtt fogtok vitatkozni." (A csapatok, 39:31)

Amikor ez az ája ki lett nyilatkoztatva, a Társak közül Zubair (r.a.) megkérdezte:

– Allah Küldötte! Az evilági vitatkozás után a köztünk lévő ellenségeskedés a Túlvilágon is megismétlődik?

– *Igen (egészen addig, amíg minden jog birtokosa megkapja a jogát)* – felelte a Próféta (s.a.w.).

– Akkor ez nagyon súlyos és kemény dolog lesz! – mondta Zubair. (Tirmidhi, Tefsir, 39/3236)

Hiszen azon a napon egyetlen jog sem lesz, amit a sértettek ne kapnának meg a jogsértőktől.

A nemes Társak gondosan ügyeltek arra, hogy ne tegyenek semmi olyasmit, amit az Utolsó Napon számonkérnének rajtuk, s másokat is figyelmeztettek erre.

Egy napon Abu Huraira (r.a.) egy olyan emberrel találkozott, aki vizet kevert a tejhez, és úgy árulta a piacon. Így figyelmeztette arra, hogy nem ezért

a múlandó evilági életért, hanem az örökkévaló túlvilági életért kell cselekednie:

– Milyen lesz majd, ha a Túlvilágon azt mondják neked: „Nézzük csak a vizet a tejtől elválasztva!”? (Bayhaqi, Suab, VII, 231/4927)

Egy napon Allah Küldötte (s.a.w.) a tevéjén, a Társai pedig előtte mentek. Muáz ibn Dzsabal (r.a.) azt mondta:

– Allah Küldötte (s.a.w.), ha nem zavarlak, megengeded, hogy melletted menjek?

Allah Küldötte (s.a.w.) engedélyt adott, és egymás mellett mentek tovább. Muáz azt mondta:

– Allah Küldötte, az életem legyen az áldozat érted! Azt kértem a Mindenható Allahtól, hogy az emánetemet (az életemet) előtted vegye el. De ha Allah ne adja, mégis te halnál meg előbb, milyen istenszolgálatokat végezzek utánad?

Allah Küldötte (s.a.w.) nem válaszolt. Muáz megkérdezte:

– Harcoljak Allah útján?

– *A harc Allah útján jó, de van ennél jobb is az ember számára* – felelte Allah Küldötte (s.a.w.).

– Akkor böjtöljek, adakozzak? – kérdezte Muáz.

– *Van ennél jobb is az ember számára* – felelte Allah Küldötte (s.a.w.).

– Apám és anyám legyen az áldozat érted, Allah Küldötte (s.a.w.), mi az, ami ennél jobb az ember számára? – kérdezte Muáz, mire a Próféta (s.a.w.) a szájára mutatott, és azt mondta:

– *Ha nem jót mondasz, akkor hallgass!*

– Hát el leszünk számoltatva amiatt is, amit beszélünk?

Erre Allah Küldötte (s.a.w.) gyengéden Muáz vállára csapott, és azt mondta:

– Allah adjon neked jót, Muáz! Hát mi más miatt hajítják az embereket arccal előre a Pokolba, mint amit a nyelvük mondott?

Aki hisz Allahban és az Utolsó Napban, az vagy jó szót szóljon, vagy hallgasson! Ha jó szót mondtok, csak nyertek vele, s ha nem mondtok ártalmas szót, nyugalmat és békességet találtok!" (Hakim, IV, 319/7774)

Vagyis a Feltámadás Napján az ebben a világban mondott minden egyes szavunkkal is el leszünk számoltatva. Ez alól a kivételeket Allah Küldötte (s.a.w.) így fogalmazta meg:

„Ádám fia ellen szól minden szava, nem pedig mellette, kivéve azok, amikor a jót tanácsolja és a rosszat tiltja, és amikor Allahról emlékezik meg." (Tirmidhi, Zuhd, 63/2412)

Nemcsak minden kimondott ártalmas vagy haszontalan szóval kell majd elszámolni, hanem azokkal a szavakkal is, amelyeket ki kellett volna mondanunk, de nem tettük.

Abu Huraira (r.a.) azt beszélte el:

„Azt hallottuk (emlegetni a Társak között):

A Feltámadás Napján egy emberhez odamegy egy ismeretlen, és a nyakába kapaszkodik. Az ember csodálkozva mondja:

– Mit akarsz tőlem? Nem ismerlek téged!

A nyakába kapaszkodó azt feleli:

– Az előző világban láttad, hogy hibát és nem helyénvaló dolgot követek el, de nem figyelmeztettél, nem próbáltál a helytelentől visszatartani! – és vádló lesz ellene." (Munziri, et-Tergib ve't-Terhib, III, 164/3506; Rudani, Cem'u'l-Fevaid, V, 384)

Ezért ha lehetőségünk nyílik a tanításra és intésre, nem szabad elhanyagolnunk azt, nehogy valaki az Utolsó Napon a nyakunkba kapaszkodjon, s azt mondja: „Te meg lettél tisztelve az Iszlámmal az előtted éltek őszinte erőfeszítéseinek köszönhetően. Tudtad, hogy mi a hit, mi az Iszlám. Miért nem mondtad el nekem is? Miért nem segítettél, hogy megmeneküljek a Tűztől?"

Abu Ali Ad-Dakkak így fejezte ki azt, hogy a gyenge hit jele, ha valaki nem áll ki az igazságtalanság ellen, és nem tanítja az igazságot:

„Aki nem mondja ki az igazságot, hanem csak hallgat, az olyan, mint egy nyelv nélküli sátán." (Kuseyri, Risale, I, 245; Nevevi, Ezkar, p. 335/1030)

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Aki közületek lát valami rosszat, javítsa ki a kezével! Ha ehhez nem elég az ereje, javítsa ki a nyelvével, s ha ehhez sem elég az ereje, a szívében ítélje el, és ez a hit leggyengébb foka." (Muslim, Iman, 78)

Röviden, az embernek nem szabad elfelejtenie, hogy bármi jót vagy rosszat tesz, még ha csak egy porszemnyit is, nem fog feledésbe merülni, hanem előkerül majd az elszámoláskor.

Hogyan könnyíthetjük meg az elszámolást?

Ahhoz, hogy a Feltámadás Napján békességgel érhessünk az elszámolás végére, elengedhetetlen, hogy ha más szolgák jogát megsértettük, azt még ebben a világban helyreállítsuk. Allah Küldötte (s.a.w.) nagyon sokat figyelmeztette ennek fontosságára ummáját. Egy hadíszban azt mondta:

„Aki egy vallási testvére becsületével, jó hírével vagy vagyonával kapcsolatos jogait megsértette, tegye azt vele helállá, még mielőtt eljönne az Ítélet Napja, amikor nem talál majd sem aranyat, sem ezüstöt!

Ha nem teszi, akkor ha vannak jótettei, az általa elkövetett jogsértés mértékében elvesznek majd belőlük (és a sértettnek adják). Ha nincsenek jótettei, elvesznek annak a rossztetteiből, aki ellen vétkezett, és neki adják át." (Bukhari, Mezalim 10, Rikak 48)

Egy másik hadísz szerint:

„Ti emberek! Akit egy (másik szolga) joga terhel, az azonnal fizesse vissza, ne gondolkodjon úgy, hogy megszégyenül ezáltal ebben a világban! Tudjátok meg, hogy az evilági megszégyenülés semmiség a túlvilágihoz képest!" (Tabarani, Kebir, XVIII, 280; Ibn Esir, el-Kamil, II, 319; Haythami, IX, 26)

S amellett, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) elmondta, hogy a jogsértések evilági rendezése elengedhetetlen a túlvilági elszámolás megkönnyítése végett, így fohászkodott:

„Allah legyen kegyelmes azzal a szolgával, aki így tesz (még ebben a világban rendezi az általa elkövetett jogsértéseket)." (Tirmidhi, Kiyamet, 2/2419)

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a *hakk-i ibád*, vagyis a szolga joga nagyon súlyos, és a túlvilágra tartozó ügy. Akit a Túlvilágon más szolgák joga terhel, az a hadísz megfogalmazása szerint csődbe jut.

Allah Küldötte (s.a.w.) egy nap megkérdezte a Társaitól:

– *Tudjátok-e, hogy ki az, aki csődbe jutott?*

– Szerintünk az jutott csődbe, akinek nem marad sem pénze, sem vagyona! – válaszolták.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta erre:

– *Bizony, az én ummámban a csődbe jutott ember az, aki úgy jön elő az Ítélet Napján, hogy jutalmat szerzett az imából, böjtből, zakátból és a többi istenszolgálatból. De az egyik embernek rossz szavakat mondott, a másikat erkölcstelenséggel vádolta, egynek a vagyonát élte fel, másnak a vérét ontotta vagy megütötte, így a jótettei jutalmát ezeknek az embereknek adják! Ha pedig a jutalma elfogy, mielőtt a szolgák jogait kiegyenlítette volna, elvesznek a sértettek bűneiből, és neki adják át, s ennek eredményeképpen végül a Tűzbe hajítják.*"
(Muslim, Birr, 59; Tirmidhi, Kiyamet, 2/2418; Ahmad, II, 303, 324, 372)

Hát ez a valódi csőd – a szolga (Allah mentsen meg tőle!) ahelyett, hogy a Kertbe léphetne, a Tűzbe kerül.

Szufian Thauri azt mondta:

„Könnyebb úgy állni a Mindenható Allah elé, hogy hetven bűnt követtél el Ellene, mint egyetlen olyan bűnnel, amit a szolgák ellen követtél el!"

Ezzel a mondásával kapcsolatban a Korán-magyarázó, hadísz- és jogtudós Imám Kurtubi azt mondta:

„Ezek a szavak igazak. Hiszen a Mindenható Allah Gazdag és Nagylelkű, Ádám fia pedig szegény és szükséget látó. Az embernek a Feltámadás Napján a legkisebb jótettre is szüksége lesz, ami a Tűztől eltávolíthatja őt, hogy a mérlege nehéz legyen, a jutalma pedig bőséges."

Mohammed ibn Dzsahs (r.a.) azt mondta:

„Allah Küldötte (s.a.w.) mellett ültünk. A fejét az ég felé emelte, majd a kezét a homlokára tette, és azt mondta:

– *Magasztos Allah! Milyen nehéz teher küldetett le!*

Nagyon megijedtünk, és hallgattunk. De másnap megkérdeztük:

– Allah Küldötte! Mi az a nehéz teher, ami leküldetett?

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

– *Allahra esküszöm, Aki az életemet a kezében tartja, még ha valaki Allah útján halna is meg, s aztán feltámadna, és újra meghalna Allah útján, s aztán feltámadna, és újra meghalna Allah útján, de lenne adóssága, addig nem léphetne a Kertbe, amíg azt az adósságot meg nem fizeti!"* (Nasai, Buyu, 98/4681)

Egy másik hadísz szerint:

„*A Mindenható Allah megbocsátja a mártír minden bűnét, kivéve a szolgák jogait.*" (Muslim, Imare, 119)

A szolgák jogai kapcsán gondolkodjunk el azon, hogy mi történik majd az egyszerű emberekkel, ha a próféták után a második legmagasabb rang birtokosai, a mártírok is ilyen helyzetben lesznek a Feltámadás Napján!

Az egyik legnagyobb jog a szülők joga, amit semmilyen jótettel sem lehet kellőképpen visszafizetni. Az Iszlám szerint az Allahnak és Allah Küldöttének (s.a.w.) való engedelmesség után a szülők iránti engedelmesség következik. A Mindenható Allah azt mondja:

„Urad elrendelte, hogy ne szolgáljatok mást, csak Őt, és legyetek jók a szülőkhöz. Ha egyikük vagy mindkettő eléri az öregkort veletek élve, ne mondjátok nekik azt, hogy „fúj!", és ne becsméreljétek őket, hanem beszéljetek velük nemes szavakkal." ***(Az Éjszakai Utazás, 17:23)***

A szüleink által jövünk világra, s ők az Allah által kijelölt gondviselőink. A Mindenható Allah a saját megelégedését a szülők megelégedésétől tette függővé. Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta erről:

„*A Mindenható Allah megelégedését a szülők megelégedése által lehet megszerezni. Allah haragját pedig azzal lehet felkelteni, ha valaki megharagítja a szüleit.*" (Tirmidhi, Birr, 3/1899)

A szüleinknek megszámlálhatatlanul sok joguk van felettünk. Visszafizethetjük-e egyáltalán a szüleink jogait, akik életük során mindent megtesznek védelmünkre és segítségünkre? Egy hadísz így mutat rá erre az igazságra:

„Egyetlen gyermek sem fizetheti vissza az apja jogait! Csak azzal fizethetné vissza, ha rabszolgaként találna az apjára, megvásárolná és felszabadítaná!" (Muslim, Itk, 25; Abu Davud, Edeb, 119-120; Tirmidhi, Birr, 8/1906)

Még ha a szülők nem is muszlimok, a Mindenható Allah megparancsolja, hogy jó kapcsolatot kell velük ápolni, s az olyan kívánságaikat, amelyek nem ütköznek az Iszlám törvényeibe, teljesíteni kell. Természetesen az, ami az Allahhal szembeni engedetlenséget jelentené, nem tartozik ezek közé. Hiszen az Allah elleni engedetlenségben semmilyen teremtménynek nem szabad engedelmeskedni.[237]

A Kertbe vezető út a szülők megelégedésén keresztül vezet. A Mindenható Allah a Paradicsom kertjét a jóravaló anyák lába alá helyezte, az apát pedig a Kert középső kapujává tette.[238] Így hát aki úgy akarja, keresse a szülei megelégedését, aki úgy akarja, az sértse meg őket…

Azzal együtt, hogy a szülők jogai ilyen súlyosak, ha a szülők elhanyagolják gyermekük spirituális nevelését, vagy nem Allah megelégedése szerint nevelik őket, s a gyermekek ezért bűnös szolgák lesznek, szüleiket fogják vádolni a Feltámadás Napján. Úgy panaszkodnak majd Allahnak: „Uram, ők nem tanították meg nekem az igazságot, nem voltak jó példák, nem teljesítették megfelelően a szülői kötelességeiket!" Az ilyen szülők azok között lesznek, akik menekülni fognak a saját gyermekeik elől.

A Mérleg

A *Mízan* annak a mérlegnek a neve, amelyet a Túlvilágon állítanak fel, hogy a szolgák jó- és rossztetteit lemérjék rajta. Az Elszámolás Napján felállítják ezt a Mérleget, melynek milyenségét csak Urunk ismeri, s egy porszemnyi igazságtalanság nélkül mérik majd le rajta a szolgák cselekedeteit.

Egy ája azt mondja erről:

237. Lásd: Lukman, 31:15
238. Lásd: Tirmidhi, Birr, 3. Lásd még: Ibn Majah, Talak, 36.

„És felállítjuk az igazság mérlegeit a Feltámadás Napján, és egyetlen lelket sem fog igazságtalanság érni. És ha csak annyi súlya van is, mint egy mustármag, előhozzuk azt. És elegendők vagyunk Mi elszámolóként." ***(A próféták, 21:47)***

A Mindenható Allah arról is hírt ad, hogy akinek a jótettei nehezebbek, az megmenekül, de akinek a rossztettei lesznek nehezebbek, azt büntetés fogja sújtani:

„És a mérték azon a Napon az igazság lesz. Azok, akiknek a mérlegük nehéz lesz, ők lesznek a sikeresek. És azok, akinek a mérlegük könnyű lesz, ők azok, akik elveszejtik saját magukat, mert igazságtalanul viselkedtek a Mi ájáinkkal szemben." ***(A magaslatok, 7:8-9)***

Ezek az áják a jóravaló hívőket hasonlítják össze az ájákat hazugságnak tartó képmutatókkal. Mivel a hitetlenek nem hittek, ezért még ha végeztek is jótetteket ebben a világban, annak nem lesz semmi értéke azon a napon, mert a Mindenható Allah előtt a cselekedetek csak az igaz hit által nyerik el értéküket.

Egy ája így szól a jóravaló hívők és a hitetlenek között maradt, bűnös hívőkről:

„És vannak mások, akik beismerték a bűneiket. Ők jócselekedetet kevertek más rosszal. Talán Allah bűnbocsánattal fordul hozzájuk. Bizony, Allah Megbocsátó, Irgalmas." ***(A bűnbánat, 9:102)***

Ha a Mindenható Allah meg akarja büntetni azokat, akik nem bánták meg a bűneiket, vagy bűnbánatuk nem fogadtatott el, akkor nem lesz velük irgalmas, ezért a jótetteik könnyűek lesznek a Mérlegen, és a Pokolba vetik őket.

Egy másik ájában a Mindenható Allah azt mondja a cselekedetek leméréséről:

„És az, akinek a mérlege nehéz lesz, ő elégedett életben lesz. De az, akinek a mérlege könnyű lesz, annak az anyja a Hávija lesz! És mi fogja veled tudatni, hogy mi az? A tomboló Tűz!" ***(A lesújtó katasztrófa, 101:6-11)***

Anasz ibn Malik (r.a.) azt beszélte el:

Azt kértem Allah Küldöttétől (s.a.w.), hogy járjon közbe értem a Feltámadás Napján.

– *Közbenjárok!* – mondta.

– És hol keresselek majd, Allah Küldötte? – kérdeztem tőle.

– *Először keress a Szirat hídján!*

– És ha nem talállak a Szirat hídján?

– *Akkor keress a Mérleg mellett!*

– És ha nem talállak a Mérleg mellett sem?

– *Akkor keress a Havz mellett! E három hely egyikén mindenképpen ott leszek!* – mondta a Próféta (s.a.w.). (Tirmidhi, Kiyamet, 9/2433; Ahmad, III, 178)

Ami azt jelenti, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) a Szirat hídján és a Mérlegnél is közben fog járni ummájáért, a Havz mellett pedig majd fogadja őket.

Ahogy a közbenjárásról szóló fejezetben is említettük, a közbenjárás igaz, és a Mindenható Allah engedélyével fog megvalósulni. Vagyis teljes mértékben a Mindenható Allah dönti el, hogy kinek ad engedélyt a közbenjárásra. Annak ad engedélyt a közbenjárásra, akinek akar, és olyan mértékben, ahogy Ő akarja.

A Mindenható Allah egyes szolgái esetében nem fog engedélyt adni arra, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) közbenjárjon értük, vagy csak egy bizonyos idő után fog engedélyt adni. Vagyis a közbenjárást nem szabad tévesen értelmeznünk, és soha nem szabad elfelejtenünk, hogy minden a Mindenható Allah kezében van.

A Mindenható Allah így ír le egy jelenetet, mely a Mérlegnél fog lejátszódni:

„Az Ítélet Napján a Mindenható Allah az ummámból elválaszt majd egy embert a többiektől, és kilencvenkilenc könyvet nyitnak meg ellene. Mindegyik könyv akkora, mint ameddig a szem ellát. Aztán megkérdezik tőle:

– Tagadsz ebből bármit is: igazságtalanok voltak veled a feljegyző angyalok?

Az ember (nagy szégyenkezve) azt mondja:

– Nem, Uram!

– Van-e valami kifogásod? – kérdezi a Mindenható Allah.

– Nincs, Uram! – feleli az ember.

A Mindenható Allah azt mondja arra:

– De igen, van egy jótetted Előttünk! És ma nem lesznek veled igazságtalanok!

És előhoznak egy papírdarabot, amire az van írva: 'Eshedu an lá iláhe ill'Allahu ve eshedu enne Muhammeden abdúhu ve raszúluh' (Tanúsítom, hogy nincs más istenség, csak Allah, és tanúsítom, hogy Mohammed az Ő szolgája és küldötte.)[239]

– Nézd, hogy mérik le a cselekedeteidet! – mondja Allah.

– Ó, Uram, mit használ egy ilyen kis papírdarab ennyi hatalmas könyv ellenében? – kérdezi döbbenten az ember.

– Ma nem ér téged semmi igazságtalanság! – mondja Allah.

A könyveket a mérleg egyik serpenyőjébe teszik, s a papírdarabot a másikba, és az nehezebb lesz, mint az összes könyv együtt, mert a Mindenható Allah fenséges Nevéhez viszonyítva semmi nem lehet nehezebb." (Tirmidhi, Iman, 17/2639; Ibn Majah, Zuhd, 35; Ahmad, II, 213; Hakim, I, 46/9)

Ez a hadísz azt mutatja meg, hogy a Mindenható Allah előtt milyen értékes, ha valaki valódi értelemben véve hisz, és az utolsó lélegzettel kimondott tanúságtétel fontosságát is hangsúlyozza. Ezért mondja azt a Mindenható Allah a hívőknek:

„Ti hívők! Féljétek Allahot igaz istenfélelemmel! És ne haljatok meg addig, amíg muszlimok nem lettetek." (Imrán családja, 3:102)

Az egyik olyan evilági tulajdonság, ami az ember arcát felderíti majd a Mérleg mellett, a valódi hit viselkedésben és magatartásban való megnyilvánulása, a jó erkölcs.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

239. A tanúságtétel szavai, melyeket kimondva az ember felveszi az Iszlámot.

„Az Ítélet Napján a legnehezebb dolog a Mérlegen a jó erkölcs lesz." (Ahmad, VI, 442, 451; Ibn Hibban, Sahih, II, 230)[240]

A hívők, a cselekedetek és a Korán közbenjárása

A Próféta (s.a.w.) közbenjárása (sefaat-i uzma) mellett egyes hívők is közbenjárhatnak egymásért. Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

– Az én ummámból egy ember közbenjárására többen lépnek be a Kertbe, mint Temim fiainak törzse!

A Társai csodálkozva kérdezték:

– Allah Küldötte! Rajtad kívül egy másik ember közbenjárására?

– Igen, nem az én, hanem valaki más közbenjárására! – felelte a Próféta (s.a.w.). (Tirmidhi, Kiyamet, 12/2438; Ibn Majah, Zuhd, 37; Darimi, Rikak, 86; Ahmad, III, 469)

❁

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Az Ítélet Napján az emberek (a Kert népe) sorokban állnak. Amikor a Tűz népének egyike odaér a Kert népének egyikéhez, azt mondja (a közbenjárását kérve):

– Emlékszel, hogy vizet kértél tőlem, én pedig adtam neked egy ital vizet?

Az pedig közbenjár érte. Egy másik is jön, és azt mondja (a közbenjárását kérve):

– Emlékszel a napra, amikor a rituális mosdáshoz vizet adtam neked?

Az pedig közbenjár érte. Egy másik is jön, és azt mondja (a közbenjárását kérve):

– Emlékszel, mikor erre meg erre a munkára küldtél engem? Én pedig a te kedvedért mentem.

Az pedig közbenjár érte." (Ibn Majah, Edeb, 8)

240. V. ö. Abu Davud, Edeb, 7/4799; Tirmidhi, Birr, 62/2002

Ebből a hadíszból azt a tanulságot kell megértenünk, hogy mennyire fontos bármilyen szolgálatot tenni Allah szolgáinak, legyen az kicsi vagy nagy. Ha valaki elnyeri a hívők fohászait, az fontos túlvilági tőkére tesz szert.

Allah Küldötte (s.a.w.) így adott hírt arról, hogy a Feltámadás Napján a Kegyes Korán is közbenjáró lesz:

„Olvassátok a Koránt! Mert a Feltámadás Napján közbenjáróként fog előjönni a népéért." (Muslim, Musafirin, 252)

És Allah Küldötte (s.a.w.) azt is mondta:

„Van egy szúra a Koránban, harminc ájából áll… az a szúra addig fog közbenjárni az emberért, amíg megbocsátást nem nyer. Ez a szúra pedig az „Áldott Az, akinek a kezében az Uralom van". (Tirmidhi, Fedailu'l-Kur'an (Sevabu'l-Kur'an), 9/2891)

A Kegyes Korán olyan csodálatos könyv, amely által az evilági és a túlvilági életet is a nyugalom és boldogság tavaszaként élhetjük meg. Minden hívő alapvető kötelessége, hogy a Kegyes Koránhoz szilárdan ragaszkodva élje életét. Ellenkező esetben hiába reméljük, hogy a Túlvilágon a Prófétánk (s.a.w.) közbenjárásában és a Kegyes Korán mellettünk való tanúskodásában lesz részünk, hanem – Allah mentsen meg tőle – panaszkodni fognak ránk, és katasztrófa sújt majd minket. Az ája így adja tudtunkra, hogy a Prófétánk (s.a.w.) a Feltámadás Napján panaszkodik majd a Mindenható Allahnak azokra, akik a Kegyes Korán ellenében élték az életüket:

„Uram, bizony, a népem elhanyagolta ezt a Koránt!" ***(A Megkülönböztető, 25:30)***

Egy elbeszélés szerint a Feltámadás Napján a Kegyes Korán így fog majd panaszt tenni:

„Aki a Koránt megtanulja, de nem foglalkozik vele, nem veszi figyelembe (nem ahhoz ragaszkodva éli életét), annak a Feltámadás Napján a Korán majd a nyakába kapaszkodik, és azt mondja:

– Uram! Ez a szolgád bebörtönzött engem. Elhagyott, és távol maradt tőlem. Nem cselekedett általam. Ítélj hát közte és köztem!"[241]

Ahhoz, hogy ne legyen ránk ilyen panasz a Túlvilágon, a Kegyes Korán kiejtésére, olvasásának szabályaira ügyelve gyakran kell recitálnunk, meg kell ismernünk jelentését, és arra kell törekednünk, hogy életünkben is alkalmazzuk.

A Kegyes Korán az Ítélet Napjáig megmaradó csoda, s nekünk, hívőknek hatalmas megtiszteltetés és szerencse, hogy a megszólítottjai lehetünk. Mindannyiunk számára a boldogság receptje, ha szeretettel átadjuk szívünket ennek a Mindenható Allahtól érkezett levélnek. De azt is tudnunk kell, hogy nem elegendő azt mondani: „Én szeretem a Koránt!" Ha szeretjük a Koránt, mennyire tükrözi ezt állapotunk? Mennyire hat át minket a Korán erkölcse? Mennyire vagyunk képesek a Korán törvényei szerint cselekedni? Ha el is küldtük gyermekeinket a Korán-tanfolyamra, képesek vagyunk-e a Korán kultúrája és erkölcse szerint nevelni is őket?

Ezeket a kérdéseket gyakran fel kell tennünk magunknak, s meg kell próbálnunk kijavítani hiányosságainkat ebben a témában.

Hz. Omár (r.a.) azt mondta:

„Tudjátok meg, hogy a Korán a jutalom és megtiszteltetés kincsestára számotokra! Kövessétek, és ne próbáljátok saját magatokhoz igazítani! Aki a Koránt a saját szája íze szerint próbálja igazítani, azt a Korán a hegy tetejére hajítja, vagy akár a Tűzbe is vetheti! Aki viszont a Koránt követi, azt a Korán a Firdausz kertjébe juttatja. Amennyire az erőtökből telik, azért tegyetek erőfeszítéseket, hogy a Korán a közbenjárótok, ne pedig az ellenségetek legyen! Mert akiért Korán közbenjár, az a Kertbe jut, de akinek vádlója lesz, az a Tűzbe. Tudnotok kell, hogy a Korán a vezetés forrása és a legfényesebb tudás. A Kegyelmestől származó Utolsó Könyv, amellyel megnyitja a vak szemeket, süket füleket és lezárt szíveket…"[242]

Soha nem szabad tehát elfelejtenünk: a Kegyes Korán az Ítélet Napján vagy közbenjárónk, vagy – Allah mentsen tőle! – vádlónk lesz majd.

241. Alusi, Ruhu'l-Meani, Beyrut, XIX, 14.
242. Kenzu'l-Ummal, II, 285-286/4019.

A Szirat

A Szirat a Feltámadás Napján a Pokol tüze felett átvezető híd neve. Minden embernek át kell mennie ezen a hídon. Az áthaladásuk az evilági életben tanúsított hitük és jótetteik szerint fog alakulni. Ezért lesznek olyanok, akiknek a lába alatt ez a híd annyira összezsugorodik, hogy a hajszálnál is keskenyebb, a kardnál is élesebb lesz. Mások lépte alatt kiszélesedik, kényelmesen kelhetnek át rajta, és a Kertbe vezeti őket, ahol a Mindenható Allah által előkészített ajándékok várnak rájuk.[243]

A Tűz népének a lába megcsúszik majd, amikor a Szirat hídján próbálnak átkelni, és a Pokolba zuhannak.

Abu Huraira (r.a.) elbeszélése szerint egyszer néhányan megkérdezték:

– Allah Küldötte! A Feltámadás Napján látni fogjuk Urunkat?

Allah Küldötte (s.a.w.) ezzel a kérdéssel válaszolt a kérdésükre:

– *Ha nincsenek előtte felhők, nehezetekre esik látni a napot?*

– Nem, Allah Küldötte!

– *Ha nincsenek előtte felhők, a hónap tizennegyedik éjszakáján nehezetekre esik-e látni a teliholdat?* - kérdezte ismét Allah Küldötte (s.a.w.).

– Nem, Allah Küldötte! – mondták a Társai, mire ő így folytatta:

– *Bizony, a Feltámadás Napján ugyanilyen jól láthatjátok majd Uratokat! A Mindenható Allah összegyűjti majd az egész emberiséget, és azt mondja nekik: „Ki mit imádott ebben a világban, azt kövesse!"*

Erre akik az evilági életben a Napot imádták, azt fogják követni, a Holdat imádók a Holdat, a bálványimádók a bálványaikat követik (a Pokolba). Csak ez az umma marad a helyén, köztük a képmutatók is. A Mindenható Allah az eddig ismerttől eltérő módon nyilvánul meg nekik, és azt mondja: „Én vagyok az Uratok!" Ők (mivel nem ismerik fel Urukat erről a megnyilvánulásról) azt mondják: „Allahnál keresünk menedéket tőled! A mi helyünk itt van, amíg el nem jön Urunk! Ha eljön hozzánk, fel fogjuk ismerni Őt!"

243. Lásd: Bayhaqi, Suab, I, 565/361.

Ekkor a Mindenható Allah úgy nyilvánul meg előttük, hogy felismerik, és azt mondja: „Én vagyok az Uratok!" És ők azt mondják: „Te vagy a mi Urunk!", és követik.[244]

Ekkor felállíttatik a híd a Pokol felett. Az ummámból én leszek az, aki elsőként átkel rajta. Azon a napon a Küldöttek fohásza az lesz: „Allahumme szellim, szellim!: Allah, adj békességet!"

A Szirat hídján számtalan tüskés horog lesz, olyanok, mint a bogáncs tüskéi. Láttátok-e már a bogáncs tüskéit?

– Igen, láttuk! – felelték a Társai.

– Ezek a horgok a bogáncs tüskéihez hasonlók, de hogy milyen nagyok lesznek, azt Allahon kívül nem tudja senki. Ezek a horgok a (rossz) cselekedeteik miatt megragadják az embereket. Lesznek, akik elvesznek a rossztetteik miatt, és lesznek, akik a földre zuhannak, de a sebesülés után megmenekülnek…" (Bukhari, Rikak, 52)

A Szirat hídja az egyetlen átkelőhely az egész emberiség számára. Ezért minden ember, akár hívő, akár hitetlen, ott lesz a Sziratnál. Az ája szerint csak a tökéletes hívők nem fognak félni azon a napon[245], és békében kelhetnek át. A bűnös hívőknek a bűneik mértékében kell nehézségeket szenvedniük.

Allah Küldötte (s.a.w.) egy napon a feleségénél, Hz. Hafszánál volt, és azt mondta:

– Insallah a Fa népe közül, akik hűséget esküdtek a fa alatt[246]*, senki nem fog a Tűzbe lépni!*

Ezt hallva Hz. Hafszában felmerült egy kérdés:

– De Allah Küldötte (s.a.w.), a Mindenható Allah azt mondja: ***„És nincs senki közületek, aki át ne menne felette."***[247] Akkor hogy fog ez történni?

Allah Küldötte (s.a.w.) azt felelte:

244. Kádi Iyaz tefszirje szerint Allah parancsára az erre kijelölt angyalokat követik
245. Lásd: Jónás, 10:62-64
246. Hudajbijánál, a Hudajbija Egyezmény megkötése előtt
247. Marjam, 19:71

– *A Mindenható Allah azt is mondja:* ***„Aztán megmentjük azokat, akik istenfélők voltak, és a bűnösöket benne hagyjuk, a térdükön állva."***[248] (Muslim, Fedailu's-Sahabe, 163)

Vagyis a Kert Népe is el fog érkezni a Pokolhoz, és a Szirat hídján át fog kelni felette, azonban nem kell majd belépniük a Tűzbe.

Rumi ezzel a hasonlattal megvilágítva beszéli el a Meszneviben, hogy milyen lesz a helyzetük a Szirat hídján azoknak, akik ebben a világban istentudatos életet éltek, s tökéletes hittel haltak meg:

„A hívők azt mondják a Mahseren:

– Ti angyalok! A Pokol nem volt minden ember közös útja?[249] Azon az úton, amelyen a hívőknek és a hitetleneknek is át kell kelniük, mi nem láttunk sem tüzet, sem füstöt! Ez itt pedig a Paradicsom kertje: a biztonság hona, a boldogság földje. Hol maradt hát az a félelmetes átkelés, az a szörnyű megérkezés?

Az angyalok azt felelik nekik:

– Amikor átkeltetek, láttatok egy helyet: egy smaragdzöld kertet. Ott volt a Pokol, ott volt a súlyos büntetés hona! De nektek kertnek tűnt, smaragdzöld fáknak.

A cselekedeteitek, a jótettek és az istenszolgálat, amire Allah megelégedéséért igyekeztetek, kioltották számotokra a tüzet! A pusztító, vad lángok az istenfélelem zöldjévé, a vezetés fényévé változtak.

A harag tüze a türelem és kitartás által, a jótetteitek által megszelídült. A tudatlanság sötétje az istenfélelem útján tett erőfeszítéseitek által tudássá változott.

A mohóság és szűkmarkúság tüze bőkezűséggé lett, az irigység tövisei rózsakertté. Ti Allah megelégedését keresve még az előző világban egyenként oltottátok ki ezeket a tüzeket. Az alsóbb én tüzét rózsakertté változtattátok, a hűség és állhatatosság magvait vetettétek el a világban.

248. Marjam, 19:72
249. Lásd: Marjam, 10:71-72

Hallgattatok az Igazságra hívó Próféta (s.a.w.) hívására, vizet öntöttetek az alsóbb én tüzére, s kioltottátok azt! Ezért a Pokol számotokra smaragdzöld, ajándékokkal teli kertté változott!"

❁

A Kert népe a Szirat hídján az evilági cselekedeteiktől függő sebességgel kelhet majd át. Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta: „*Az emberek a Pokolhoz mennek majd, aztán a cselekedeteik szerint mennek át felette: az első csoport olyan gyorsan, mint a villám, a második csoport olyan gyorsan, mint a szél, aztán, mint egy lovas, a következő, mint egy futó, az aztán következő pedig olyan sebességgel, mint egy gyalogos.*" (Tirmidhi, Tefsir, 19/3159)

Amennyi időt az ember a Szirat hídján lesz, addig kell elviselnie a Pokol tüzének forróságát, rémisztő zaját, látványát és bűzét. És ami még rosszabb, minden egyes pillanatban attól kell majd rettegnie, hogy a Tűzbe zuhan. Ezért minél gyorsabban át tud haladni a Tűz felett, annál békésebb lesz az útja.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Akik először haladnak át a Szirat hídján, olyan gyorsan érnek át, mint a villám. A következők olyan gyorsan, mint a szél, majd ahogy a madár repül, majd ahogy az ember fut. A cselekedeteik szerint fognak áthaladni. Közben a Prófétátok is ott fog állni a Szirat végénél, és folyamatosan így fohászkodik: „Uram, adj békességet, adj nyugalmat!" És ez így folytatódik, míg minden ember a cselekedeteinek megfelelően át nem ér a Sziraton. Végül jön egy ember, akinek már lépni sincs ereje, és a hasán csúszva próbálja vonszolni magát. A Szirat két oldalán tüskés horgok vannak, amelyek megragadják azokat, akiknek a megragadására parancsot kaptak. Lesznek olyanok, akik megmenekülnek, de összetépik őket ezek a horgok, és lesznek olyanok, akiket a Tűzbe hajítanak." (Muslim, Iman, 329)

Mondhatjuk, hogy minden egyes bűn, amit ebben a világban elkövet valaki, egy tüskés horog lesz a Szirat hídján. Allah Küldötte (s.a.w.) arról is hírt adott, hogy az emánet és a rokoni kötelékek is a Szirat mellett fognak állni, és harcolni fognak azokkal, akik ebben a világban nem tartották tiszteletben a jogaikat.[250] Azért említi külön az emánetet és a rokoni kötelékeket, hogy ezzel

250. Lásd: Muslim, Iman, 329

is felhívja figyelmünket ezek fontosságára és arra, hogy milyen sokan elhanyagolják ezeket.

Ahogy Allah Küldötte (s.a.w.), úgy az összes hívő fohásza is ugyanaz lesz a Szirat hídján. Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„A Szirat hídján a hívők fohásza az lesz: „Allahumme szellim, szellim! Allah, adj békességet!" (Tirmidhi, Kiyamet, 9/2432)

A Prófétánk (s.a.w.) azért áll majd a Szirat hídjának végénél, hogy közbenjárjon. Egy másik hadíszban azt mondja:

„…Aztán felállíttatik a Szirat hídja, és engedély adatik a közbenjárásra…" (Muslim, Iman, 302)

Várakozás a Szirat után

A Szirat hídjának tüskés horgaitól és kampóitól megmenekült hívők között megtörténik néhány kisebb jog elszámolása, de ezek olyan hívők lesznek, akik jótetteit a kárpótlás nem emészti fel teljesen, és nem fogják elveszíteni miatta a Kertet.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„A Feltámadás Napján, miután a hívők (átkeltek a Szirat hídján, és) megmenekültek a Tűztől, megállítják őket egy hídon a Pokol és a Paradicsom között.[251] *Viszonzást kell adniuk az ebben a világban elkövetett (kisebb) jogtalanságokért. Amikor megtisztultak a jogsértésektől, engedélyt adnak nekik, hogy a Kertbe beléphessenek. Allahra esküszöm, Aki Mohammed lelkét a kezében tartja, hogy mindegyikük könnyebben találja meg a kertbéli lakhelyét, mint ahogy az evilági lakhelyét megtalálta!"* (Bukhari, Rikak, 48)

Erre a várakozásra egy másik hadísz is utal:

„(A Mirádzs során) megálltam a Kert kapujánál, és benéztem. Láttam, hogy akik oda belépnek, azoknak a nagy része szegény. A gazdagokat pedig (az elszámolás miatt) váratták. Akik közülük a Pokolba kerültek, azokat a Tűzbe hajították. Megálltam a Pokol kapujánál is, benéztem, és láttam, hogy az oda belépők többsége nő." (Bukhari, Rikak, 51; Muslim, Zuhd, 93)

251. Ezt a hidat általában a Szirat Kertbe vezető szárnyának tartják, de az is lehetséges, hogy egy különálló hídról van szó. Az is lehet, hogy boltívhez hasonló építmény mellett állnak meg.

A Feltámadás Napja végtelenül nehéz és nagyon hosszú nap, de a Mindenható Allah megkönnyíti hívő szolgáinak. A nemes Társak egy napon így szóltak félelmeikről és aggodalmaikról Allah Küldöttének (s.a.w.):

– Egy ötvenezer év hosszúságú nap! Milyen hosszú nap lesz az!

Allah Küldötte (s.a.w.) azt felelte:

– Allahra esküszöm, Aki az életemet a kezében tartja, hogy az a nap meg lesz könnyítve a hívők számára! Annyira, hogy könnyebbnek fogják érezni, mint egy kötelező imát ebben a világban." (Ahmad, III, 75; Bayhaqi, Suab, I, 556/355; Haythami, X, 337)

Akik nem fognak félni és szomorkodni

A Feltámadás Napján, amikor a barátok és a testvérek nem kérdeznek egymásról, a szülők menekülnek gyermekeiktől, a gyermekek pedig megőszülnek a félelemtől, lesznek olyanok, akik biztonságban és nyugalomban élvezik az isteni kegyeket. Nekik nem kell majd félniük, és nem fognak szomorkodni.

A Mindenható Allah azt mondja erről:

„Aki az arcát aláveti Allahnak, és jókat cselekvő, annak megvan a jutalma Uránál. Azoknak nem kell majd félniük, és nem fognak szomorkodni." ***(A tehén, 2:112)***

„Hát nem bizonyos-e, hogy Allah barátai nem fognak félni, és nem lesznek szomorúak? Akik hisznek, és istenfélők." ***(Jónás, 10:62-63)***

„Bizony, akik azt mondják: „A mi Urunk Allah!", és utána szilárdan kitartanak a helyes úton, az angyalok ereszkednek le hozzájuk: „Ne féljetek, és ne szomorkodjatok, és fogadjátok a Kert hírét, amely nektek ígértetett!" ***(A részletesen megmagyarázott, 41:30)***[252]

Más ájákból megtudhatjuk, hogy kik azok a szolgák, akik a Mindenható Allah jutalmát fogják kapni, és nem kell majd félniük, sem szomorkodniuk:

252. Lásd még: A homokdűnék, 46:13

✓ Akik követték a vezetést, amit a Mindenható Allah leküldött, s amint hallották, hogy a próféták Allah ájáit recitálják, istenfélelem töltötte el őket, és kiigazították a viselkedésüket. (Lásd: A tehén, 2:38; A magaslatok, 7:35; A dzsinn, 72:13)

✓ Akik hittek Allahban, az Ítélet Napjában és a hit többi elemében, helyrehozták a viselkedésüket, jótetteket cselekedtek, megtartották az imát és megadták a zakátot. (Lásd: A tehén, 2:62, 277; Az asztal, 5:69; A jószágok, 6:48; Ta Ha, 20:112; A Fény, 24:55)

✓ Akik Allah útján költöttek a vagyonukból, aztán nem hánytorgatták fel azt, amit adtak. (Lásd: A tehén, 2:262)

✓ Akik vagyonukból éjjel és nappal, nyíltan és titokban adakoztak. (Lásd: A tehén, 2:274)

✓ A mártírok, akiket Allah útján öltek meg. (Lásd: Imrán családja, 3:169-170)

✓ Azok a hívők, akikről a hitetlenek azt mondták: „Allah soha nem fog ezeknek kegyeket adni!", de valójában ők azok, akik a Mindenható Allah kegyelmében és irgalmában részesülnek. (Lásd: A magaslatok, 7:49)

A hívőket megvető, lenéző hitetlen emberek soha nem változó jellemzője, hogy azt gondolják: a hívők soha nem fognak sikert vagy jólétet elérni, mindig is szerencsétlenek és kitaszítottak lesznek. Nem tudják, az emberek valódi értékét a hitük határozza meg. Végül, mikor Allah kegyeként a hívők beléphetnek a Paradicsom kertjébe, a hitetleneket emlékeztetik majd erre a vélekedésükre. Megmutatják nekik, hogy a hívők, akiket ők gyengének tartottak, örökre biztonságban vannak a félelemtől és szomorúságtól, a hitetlenek pedig örök megbánásban és megaláztatásban lesznek. Hiszen a sikeres vég az istenfélőké, a hit népe az, akik végül győztesek lesznek.

✓ Az Allah Könyve mellett kiállók, a Könyv örökösei, akik Allah engedélyével versengenek a jótettekben. (Lásd: Az angyalok, 35:32-34)

✓ Az istenfélő szolgák. (Lásd: A csapatok, 39: 61)

✓ Akik hittek Allah ájáiban, muszlimok lettek és elérték a szolgaság azon fokát, hogy a Mindenható Allah elégedett velük. (Lásd: Az ékszerek, 43:68-69)

Ahogy a hadíszokból tudjuk, a Mahser helyén a Nap sokkal közelebb lesz az emberekhez, akik nagyon hosszú időn át, súlyos nehézségek közepette várakoznak, a saját izzadságuk lepi el őket. Ugyanakkor lesznek olyan szolgák is, akik Allah Trónjának árnyékában, kegyek és ajándékok között időznek.

Allah Küldötte (s.a.w.) így tájékoztat ezekről a szerencsés szolgákról:

„Hét (féle) ember lesz, akinek Allah majd árnyékot ad a Trón árnyékában a Feltámadás Napján, amikor nem lesz majd semmi más árnyék:

- *Az igazságos uralkodó,*
- *Az ifjú, aki Ura szolgálatában, tiszta életben nőtt fel,*
- *A muszlim, akinek a szíve ragaszkodik a mecsetekhez,*
- *Az a két ember, akik egymást Allahért szeretik, Allahért találkoznak és Allahért válnak el,*
- *Akit egy szép és magas rangú nő megkísért, de ő nem enged neki, mondván: félem Allahot,*
- *Aki olyan titokban adakozik, hogy a bal keze sem tudja, mit adott a jobb,*
- *Aki egymagában emlékezik meg Allahról, és hullanak a könnyei.* (Bukhari, Ezan 36, Zekát 16, Rikak 24, Hudud 19; Muslim, Zekat 91)

Azok között, akik a Feltámadás Napján megmenekülnek a nehézségektől, és békességben lesznek, ott vannak azok a hívők, akik Allahért szeretik egymást.

Allah Küldötte (s.a.w.) így adott hírt erről az igazságról:

„A Feltámadás Napján a Mindenható Allah azt mondja:

Hol vannak azok, akik az Én fenségemért és a Nekem való engedelmességből szerették egymást? Árnyékot adok nekik az Én Trónom árnyékában ma, amikor nincsen más árnyék, és a védelmembe veszem őket!" (Muslim, Birr, 37)

Egy napon Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

– Vannak a Mindenható Allah szolgái között olyanok, akik nem próféták, és nem is mártírok, de a Feltámadás Napján a próféták és a mártírok is irigylik majd őket az Allah előtti rangjuk miatt!

A Társai megkérdezték:

– Allah Küldötte, elmondanád nekünk, hogy kik ezek?

– Olyan emberek ők, akiket nem kötött egymáshoz a kereskedés vagy a rokoni kapcsolat, hanem egyedül Allah megelégedéséért szerették egymást! Allahra, az arcuk fényes lesz, és fényből készült emelvényeken lesznek majd! Nem fognak félni, amikor mindenki félni fog. Amikor a többiek szomorúak lesznek, nekik nem kell majd szomorkodniuk – mondta a Próféta (s.a.w.), és utána a Jónás szúra (10.) 62-64. ájáját recitálta. (Abu Davud, Buyu, 76/3527; Hakim, IV, 188/7318)

A történet, amelyet a Prófétánk (s.a.w.) beszélt el, tökéletesen kifejezi, hogy mennyire értékes Allah előtt, ha a vallási testvérek az Ő megelégedéséért szeretik egymást:

„Egy ember elindult, hogy meglátogassa egy másik faluban élő (vallási) testvérét. A Mindenható Allah egy angyalt küldött az útjába, aki azt kérdezte tőle:

– Hová mégy?

– Van egy hívő testvérem ebben a faluban, megyek, hogy meglátogassam – felelte az ember.

– Talán tartozik neked valamivel, és azt akarod megkapni tőle? – kérdezte az angyal.

– Nem, csak szeretem őt Allah megelégedéséért, és ezért látogatom meg! – mondta az ember, mire az angyal így szólt hozzá:

– Ahogy te őt szereted, úgy szeret téged Allah! Én a Mindenható Allah követe vagyok, akit ezzel a jó hírrel küldött hozzád!" (Muslim, Birr 38; Ahmad, II, 292)

Más hadíszokban Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta azokról, akik kölcsön adnak nehéz helyzetben lévő testvéreiknek, és megkönnyítik számára a kölcsön visszafizetését:

„Aki a nehéz helyzetben lévő adósnak haladékot ad, vagy csökkenti az adósságát, annak a Mindenható Allah árnyékot ad az Ő árnyékában!" (Muslim, Zuhd 74)

„Ha valaki a nehéz helyzetben lévő adósnak haladékot ad, vagy elengedi a tartozásának egy részét vagy egészét, annak a Mindenható Allah árnyékot ad a Trón árnyékában a Feltámadás Napján, amikor nem lesz más árnyék, csak az Ő árnyéka." (Tirmidhi, Buyu, 67/1306; Ibn Majah, Sadakat, 14)

Mielőtt a túlvilági utazás végállomásairól, a Paradicsomról és Pokolról kezdenénk beszélni, mindenképpen meg kell értenünk egy fontos témát.

Az ember sok szempontból tehetetlennek teremtett lény. Például a távolság, ameddig a szeme ellát és a frekvencia, amit a füle hallani képes, korlátozott, ahogy az intelligenciája által felfogni képes igazságok is. Testét, melyben egyfajta uralkodó ezen a földön, el fogja hagyni, és muszáj lesz a földnek adnia.

A Mindenható Allah úgy teremtette az emberi elmét, hogy az igazságokat könnyeben megérti hasonlatok segítségével, és ezt a múlandó világot a tanulságok helyévé tette számára. Azoknak, akik az isteni parancsoknak megfelelően élik le életüket, a Paradicsom kertjét ígérte, azoknak pedig, akik nem törődnek az egyetlen igaz vallással, az Iszlámmal, a Poklot.

Mindenekelőtt azt kell leszögeznünk: az ájákban és hadíszokban számunkra leírt Paradicsom és Pokol valódi jelentését és milyenségét nem vagyunk képesek felfogni, evilági fogalmak alapján nem vagyunk képesek elképzelni. Hiszen a korlátolt nem foghatja át a korlátlant, a véges sem a végtelent. Ezzel együtt azok az isteni és prófétai igazságok, amelyek a tudomásunkra jutnak az örökkévaló birodalomról, megfelelnek felfogóképességünk szintjének, és elegendők számunkra, hogy megtegyük a kellő előkészületeket, ne maradjunk tudatlanok.

A Mindenható Allah végtelen hatalma és tudása megnyilvánulásaként számtalan világot teremtett, melyek más és más tulajdonságokkal bírnak, s az embert is ezen világok utazójává tette.

Például az emberi test korábban a természet része volt, a föld alkotórészei között. Amikor eljött az ideje, a földből kihajtó növényekbe, majd onnan más

teremtményekbe került át. Mondhatnánk, hogy a megevett élelemmel egy cseppként az apja ágyékába, onnan pedig az anyja méhébe helyeztetett.

Az ember az anyja méhében egy teljesen más életet kapott. Hétszeres sötétségben, egy folyadékkal teli tömlőben él ott, és az anyja vére táplálja. Egy idő után kénytelen elhagyni ezt az életet, és egy másik birodalomba, ebbe a múlandó evilági életbe születik meg. Kétségtelen, hogy ez az új élete nagyon különbözik az előzőtől. Nem tud már a vízben élni, és nem táplálhatja valaki más vére, mint az előző világában. Az elfogyasztott táplálék és a belélegzett levegő tartja fenn életét.

Ezt az igazságot Mevlana Rumi így fejezi ki:

„Ha valaki azt mondaná az anyja méhében lévő gyermeknek:

– Odakinn egy rendezett, szép világ van! Egy széles és tágas, áldott föld!

Milyen kegyek, számtalan étel van ott. Hegyek és tengerek, sivatagok, kertek, gyümölcsösök, rétek és mezők.

Magas és fénnyel telt égbolt, a Nap és a Hold, a Sarkcsillag és más csillagok.

Délről, északról, keletről és nyugatról fúj a szél.

A kertek és gyümölcsösök felékesítve, mint a menyasszonyok, mintha esküvőre készülnének. A világ szépségei szavakkal le sem írhatók.

Te az anyaméhben, azon a sötét helyen szűken és korlátok között élsz! Te gyermek, azon a szűk helyen beszorítottan, vérrel táplálnak. Börtönben vagy, tisztátalanságban és szenvedések közepette.

De a gyermek e szavak ellenére csak saját állapotát nézi, nem panaszkodik helyzetére. Sőt, tagadja a hallottakat, nem hisz a valóságban, amit tudtára adtak:

– Lehetetlen dolog, amiről beszélsz! Bolondítani akarod a gyermeket, meg akarsz téveszteni engem?

Hát ilyen az emberek többsége a világon! Tagadják az Igazság barátainak szavait, a másik világról szóló igaz híreit. Az Igazság barátai azt mondják nekik:

– Ez a világ csupa sötétség, olyan, mint egy szűk, mély kút. És ezen a világon túl egy másik, illatokkal és színekkel teli világ van!

De ezek a szavak el sem jutnak a fülükig."

Ehhez hasonlóan az emberek haláluk után is egy másik birodalomba kerülnek. Az ottani körülmények nagyon mások lesznek, mint azok a körülmények, amelyek között ebben a világban élünk.

Mint tudjuk, az ottani élet végtelen, nincs halál, a kegyek és szépségek is örökkévalók és minden képzeletet felülmúlók. A kínok, amelyeket a bűnösöknek el kell viselniük, szintén soha nem látott mértékben súlyosak és fájdalmasak. Vagyis sem a jó, sem a rossz dolgok nem hasonlíthatók az evilágiakhoz. Ott más lesz az idő, a tér, a dimenziók és a távolságok. Ezért az ember a végtelen túlvilági birodalom tulajdonságait, milyenségét csak korlátozott képességeinek megfelelően és az ájákban és hadíszokban tudtára adott mértékben, valamint az evilági tapasztalataihoz hasonlítva képes felfogni.

A Mindenható Allah prófétái által hírt adott az embereknek arról, hogy milyen lesz az örökkévaló élet, hogyan kell felkészülniük rá, és egyértelműen tudtukra adta, hogy a Túlvilágon a jutalom és a büntetés helyét is előkészítette számukra. Kinyilatkoztatta, hogy akik a józan eszüket használva a vezetést követik, azoknak végtelen kegyeket ajándékoz, a lázadóknak pedig súlyos büntetést kell elviselniük. Ezek mind igaz tények, és úgy fognak megvalósulni, ahogy a Mindenható Allah hírt adott róluk. Hiszen Allah számára nem nehéz semmi.

7. FEJEZET

A Pokol

Elkerülhetetlen, hogy az isteni szeretettől és túlvilági felkészüléstől távol maradó, ehelyett ebben a világban szórakozással és hiábavalóságokkal idejüket töltő, az alsóbb énjüknek alárendelt életet élő emberek számára a sötét evilági éjszaka ne virradjon fényes hajnalra sem.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy az evilági élet rózsaszínű álmai a végzet sápadtságává, a gáfilok nevetése a Pokol zajaivá fog változni.

A POKOL

Az örökkévaló boldogság otthona, a Paradicsom kertje, és a Mindenható Allah elleni lázadás miatt isteni büntetéssel sújtottak végső lakhelye, a Pokol már meg lett teremtve, jelenleg is létezik. Miután az Ítélet Napja megkezdődik, a Poklot a mostani helyéről a Mahser mezejére viszik. Általa lesznek megbüntetve azok a bűnösök, akik menekültek az isteni vezetés fényétől, és a hitetlenség sötétségét választották helyette. Egy ája azt mondja erről:

„És előhozatik a Pokol azon a Napon. Azon a Napon az ember meg fog emlékezni, de hogy használ akkor már neki az emlékezés?" (A hajnal, 89:23)

Allah Küldötte (s.a.w.) erre az igazságra emlékeztetve és a Pokol nagyságát és szörnyűségét érzékeltetve azt mondta:

„Az elszámolás napján előhozatik a Pokol. A Pokolnak hetvenezer gyeplője lesz, és mindegyiket hetvenezer angyal tartja majd." (Muslim, Jannah, 29)[253]

A bűnös hívők a Pokolban kapják meg büntetésüket, utána pedig kijöhetnek onnan. Ám amikor azok, akik nem hittek, belépnek a Pokolba, örökkévaló büntetés kezdődik meg számukra.

Ezt az igazságot Allah Küldötte (s.a.w.) így fogalmazta meg egy hadíszban:

„Amikor a Paradicsom népe belép a Paradicsomba, és a Pokol népe belép a Pokolba, egy kikiáltó feláll köztük, és így kiált:

– Tűz Népe, már nincs halál! Kert Népe, már nincs halál! Mostantól fogva csak az örökkévalóság van!" (Bukhari, Rikak, 50)

253. Lásd még: Tirmidhi, Cehennem, 1/2573

A Pokol szörnyűsége

Abu Huraira azt beszélte el a Pokol szörnyűsége, nagysága és mélysége kapcsán:

Egyszer Allah Küldötte (s.a.w.) társaságában voltunk. Hirtelen úgy hallottuk, mintha lezuhant volna valami. Allah Küldötte (s.a.w.) megkérdezte:

– *Tudjátok, hogy mi volt ez?*

– Allah és a Küldötte jobban tudják! – válaszoltuk.

– *Egy kő volt, amit hetven évvel ezelőtt dobtak a Pokolba, és most érte el az alját* (vagyis a Pokol aljára esett, és ti annak a hangját hallottátok) – mondta a Próféta (s.a.w.). (Muslim, Cennet, 31; Ahmad, II, 371)

A Mindenható Allah csodálatos módon lehetővé tette, hogy a tanulság miatt Allah Küldötte (s.a.w.) és a jelenlévők hallják azt a hangot, amit normális esetben nem hallottak volna.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a távolságok tekintetében mi evilági léptékekben gondolkodunk. A Túlvilágon az idő és a tér azonban a Túlvilág jellemzőinek megfelelő. Az evilági élet és körülmények teljesen mások, mint a Túlvilág vagy a Köztes Birodalom élete és körülményei. Az ember a halállal egy teljesen más birodalomba kerül. Ezért ha a Túlvilágra vagy a Köztes Birodalomra vonatkozó híreket olvassuk, mindig szem előtt kell tartanunk, hogy ezekben a világokban más körülmények uralkodnak, és nem szabad az evilági feltételek alapján véleményt alkotnunk.

A Mindenható Allah azt mondja egy ájában:

„Azon a Napon azt mondjuk a Pokolnak: „Megteltél már?" És azt fogja mondani: „Van még több?" ***(Kaf, 50:30)***

A Próféta (s.a.w.) pedig azt mondta az ájában szereplő eseményről:

„Amikor a bűnösöket a Pokolba hajítják, az megkérdezi: „Van még több?" Míg végül dicsőséges Urunk ráteszi a lábát[254]*, és az összehúzódik (a benne lévő*

254. Az ehhez hasonló szimbolikus kifejezések azt a célt szolgálják, hogy a megértést megkönnyítsék, mert a Mindenható Allah felette áll annak, hogy a teremtett lényekhez bármiben is hasonlítson.

üres részek bezárulnak, eltűnnek), és (a Pokol) azt mondja: 'A fenség és dicsőség joga betelt, megteltem!' A Paradicsom üres helyei azonban megmaradnak. A Mindenható Allah újabb szolgákat teremt oda, és a Kert tágas helyein telepíti le őket." (Muslim, Cennet, 38)

Az, hogy a hadísz szerint a Mindenható Allah a Kert üresen maradt helyeire szolgákat teremt, akik iránt kegyes, a Pokol üresen maradt részeit pedig eltünteti, azt fejezi ki, hogy a Mindenható Allah nem lesz igazságtalan senkivel[255], és hogy kegyelme felülmúlja a haragját.

Allah Küldötte (s.a.w.) így hívta fel a Társai figyelmét a Pokol tüzének erősségére és szörnyűségére:

– *A ti (evilági) tüzetek a Pokol tüzének csak egyhetvened része!*

A Társai azt felelték:

– Allah Küldötte, bizony, ha a Pokol tüze csak olyan lenne, mint az evilági tűz, az is elegendő kínzás lenne!

A Próféta (s.a.w.) még érthetőbbé akarta tenni ezt a témát, és azt mondta:

– *A Pokol tüze hatvankilenc fokozattal erősebbnek lett teremtve, mint az evilági tűz! És ezen fokozatok mindegyike olyan forróságot jelent, mint az összes evilági tűz együttes forrósága.* (Bukhari, Bedu'l-Halk, 10; Muslim, Cennet, 30)

Imám Kurtubi így magyarázta ezt a kifejezést:

„Ha az ember által valaha gyújtott összes tüzet összegyűjtenék, annyi sem lenne, mint a Pokol tüzének hetvened része. Vagyis, ha a világ minden tűzifáját és éghető anyagát összegyűjtenék és meggyújtanák, a Pokol tüzének hetvened része erősebb lenne annál." (Kurtubi, Tezkire, p. 861)

Ez a hadísz szintén azt érzékelteti, hogy milyen forró lesz a Pokol tüze:

„*A Pokol majd panaszkodik Urának:*

– *Uram, az egyik részem égeti a másik részemet!*

255. Lásd: Muslim, Cennet, 35-39

Erre Allah engedélyt ad a Pokolnak, hogy kétszer lélegzetet vegyen. Az egyik lélegzetet télen, a másikat nyáron veszi. Emiatt van a legforróbb hőhullám nyáron, és a gyilkos fagy télen." (Bukhari, Bedu'l-Halk, 10)

Ibn Abbasz (r.a.) azt mondta a téli gyilkos fagyról:

„A Pokol népe segítséget kér, hogy megmenekülhessen a forróságtól. Egy hideg szél küldetik, hogy segítsen rajtuk. De olyan gyilkos fagy lesz az, hogy a hidegtől a Pokol népének a csontjai kezdenek törni. Ezért ismét vissza akarnak majd térni inkább a Pokol tüzébe."[256]

Evilági körülmények között a tűz felemészti azt az anyagot, amit éget. Azonban mivel a Túlvilágon nem lesz halál, és minden örökkévaló lesz, a hitetlenek sem tudnak meghalni, így a kínjaik nem szűnnek meg, hanem állandóan megmaradnak. Sőt, ahogy a hadíszokból megtudhatjuk, a testük nagyobb és ellenállóbb lesz, hogy súlyosabb kínokat ismerhessenek meg.

A Mindenható Allah, a végtelen kegyelem és irgalom Birtokosa számtalanszor figyelmeztet minket a Kegyes Koránban, hogy óvakodjunk attól, hogy ezt a súlyos büntetést kelljen megtapasztalnunk.

Soha nem szabad elfelednünk, hogy a Túlvilág hírei, melyek a Kegyes Korán és a hadíszok útján jutnak el hozzánk, nem mesék vagy legendák, hanem olyan igazságok, amelyekkel, ahogy a halállal is, az ember elkerülhetetlenül találkozni fog. Ezért komolyan kell vennünk ezeket a híreket, ennek megfelelően kell cselekednünk, és amíg még lehetőségünk van rá, megfelelően fel kell készülnünk az örökkévaló életre.

A következő történet jól leírja azt az ostoba, nevetséges és egyben szánalmas helyzetet, amibe a hitetlenek kerülnek, akik az isteni és prófétai hírekkel nem törődve, evilági tapasztalataik és korlátozott intellektusuk alapján próbálják felmérni a Poklot.

Ibn Dzsarír (r.a.) azt beszélte el Ibn Abbasztól (r.a.):

256. Ibn-i Receb, Letaifu'l-Mearif, Daru Ibn-i Hazm, 1424, s. 333.

„Amikor leküldetett az ája: ***„Tizenkilencen (őrző angyalok) vannak felette (a Pokol tüze felett)”*** (A betakaródzó, 74:30), Abu Dzsahl azt mondta a Kurajs törzs tagjainak:

– Sirathat benneteket az anyátok! – majd a Prófétára (s.a.w.) utalva így folytatta: - Abu Kabsza azt mondja nektek, hogy tizenkilencen őrzik a Poklot. Ti pedig milyen sokan vagytok, és milyen erősek! Hát tízen közületek nem tudják megragadni a Pokol egyik őrét?

Ekkor a Mindenható Allah azt sugalmazta a Prófétájának (s.a.w.), hogy menjen el Abu Dzsahlhoz, és mondja azt neki: „Szégyelld magad, szégyelld magad! És még egyszer szégyelld magad, szégyelld magad!” (Suyuti, Lubabu'n-Nukul, II, 189)

Ezek az ájak közvetlenül Abu Dzsahlt, rajta keresztül pedig minden kevély, felfuvalkodott gáfilt szólítanak meg:

„Jaj neked, és jaj! Aztán jaj neked, és jaj!” (A Feltámadás, 75:34-35)

A Pokol kínjai

Azok, akikről bebizonyosodik, hogy a Pokolba kerülnek, nem ugyanazt a büntetést fogják kapni – mindegyikük a saját cselekedetei, állapota szerinti kínzással lesz büntetve. Ezek egy részét az ájak így írják le:

„Bizony, azokat, akik nem hisznek az ájáinkban, a Tűzben fogjuk égetni. Minden alkalommal, ha a bőrük már megsült, másik bőrrel fogjuk helyettesíteni, hogy megízlelhessék a büntetést. Bizony, Allah Mindenható, Bölcs.” (A nők, 4:56)

„A Pokol lesz az ágyuk, és takarók lesznek rajtuk (tűzből). És így fizetünk meg a bűnösöknek.” (A magaslatok, 7:41)

„Tűzből való árnyékok lesznek felettük és alattuk. Ezzel kelt félelmet Allah a szolgáiban! Féljetek hát Engem, szolgáim!” (A csapatok, 39:16)[257]

„A Napon, amikor az arcuk a Tűzben forgattatik majd meg, azt fogják mondani: „Jaj nekünk, bárcsak engedelmeskedtünk volna Allahnak, és engedelmeskedtünk volna a Küldöttnek!” És azt mondják: „Urunk! Bizony, mi csak az urainknak és előkelőinknek engedelmeskedtünk, és ők félrevezettek

257. V.ö. A pók, 29:55

minket az útról! Urunk! Adj nekik kétszeres büntetést, és átkozd meg őket súlyos átokkal!" ***(A szövetségesek, 33:66-68)***

Milyen félelmetes képek ezek! Amikor az arcukat a Tűzben forgatják, hogy egyszer az egyik, másszor a másik fele kerüljön a Tűz legégetőbb részébe, s egyetlen porszemnyi része se menekülhessen meg tőle! És a hitetlenek fáradtan és mély megbánással, megalázottan könyörögve fogják beismerni bűneiket. Reménytelen hangon, haraggal és gyűlölettel fogják átkozni vezetőiket, akik erre a rettenetes végre vezették őket…

A Pokol kínjaival kapcsolatos ájákban a Mindenható Allah azt is mondja:

„…De azoknak, akik hitetlenek, tűzből lesz ruha szabva. Forró vizet öntenek majd a fejükre, ami elolvasztja majd azt, ami a hasukban van, és a bőrüket. És horgas vasrudak vannak számukra. Valahányszor, amikor ki akarnak jönni belőle a szenvedésük miatt, visszavitetnek oda, és: „Ízleljétek meg az égető Tűz büntetését!" ***(A Zarándoklat, 22:19-22)***

„A hitetleneknek láncokat és bilincseket és a perzselő Tüzet készítettük elő." ***(Az ember, 76:4)***

Ibn Abbasz (r.a.) pedig azt beszélte el, hogy amikor Allah Küldötte (s.a.w.) hallotta, hogy valaki ezt az áját olvasta: ***„Bizony, Nálunk bilincsek vannak, és tomboló Tűz, és étel, ami fuldoklásra késztet, és fájdalmas büntetés."*** ***(A beburkolódzó, 73:12-13)***, elájult és a földre zuhant. (Bayhaqi, Suab, I, 522/917; Ali el-Muttaki, VII, 206/18644)

A Pokol kínjai kapcsán egy hadíszban Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„A Pokol tüze meggyújtja a benne lévőket, és elkezdi felemészteni a testüket. Amikor a szívükhöz ér, megáll, és a Pokol népének teste visszatér a korábbi állapotába. A tűz ismét elkezdi felemészteni őket, és a szívükig ér. Ez a kínzás így folytatódik az örökkévalóságig. Erről ad hírt a Mindenható Allah az ájában: ***„Allah meggyújtott Tüze, ami elér a szívekig."***[258] [259]

258. A rágalmazó, 104:6-7
259. Ibnu'l-Mubarek, ez-Zuhd ve'r-Rekaik, II, 87; Ibn-i Ebi'd-Dunya, Sifatu'n-Nar, p. 94/139; Ibn Kathir, en-Nihaye, II, 147.

A hitetlenek és bűnösök eledele a Pokolban a zakkum fa lesz. Az ájak szerint ez az eledel a Pokol alján növő zakkum fák termése, amely a sátánok fejére hasonlít, nem csillapítja az éhséget, hanem olyan lesz a gyomorban, mint az olvasztott fém vagy a forrásban lévő víz.

Aztán a Tűz lakói forrásban lévő vízből kevert italt kapnak inni. Mivel a belsejük lángol, úgy isszák majd ezt az italt, mint a szomjas tevék, ám az ivástól csak még szomjasabbak lesznek. Aztán a lángoló tűzbe hajítják őket, és forró vizet öntenek rájuk.[260]

Ibn Abbasz (r.a.) azt mondta:

„Ha a pokolbéli zakkumból csak egyetlen csepp is ebbe a világba jutna, az emberiség minden étele és itala megromlana tőle."[261]

A Pokol másik, szenvedést és kínokat okozó ételét a Kegyes Korán így írja le:

„Egyes arcok azon a Napon megalázottak lesznek, igyekezve, kifáradva, az izzó Tűzben fognak égni. Fortyogó forrásból kapnak inni. Nem lesz más ételük, csak egy keserű, tüskés növényből, ami nem táplál, és nem használ az éhség ellen." ***(Az Elborító, 88:2-7)***

Ebből azt is megérthetjük, hogy a mardosó éhség is a Pokol kínjai közé tartozik.

Dzsábir (r.a.) azt beszélte el:

„(A jemeni) Dzsejsánból egy ember jött el Allah Küldöttéhez (s.a.w.), és megkérdezte egy mizr nevű italról, amit kukoricából készítettek a szülőföldjén.

– *Ez az ital részegséget okoz?* kérdezte a Próféta (s.a.w.).

– Igen! – felelte az ember.

– *Minden részegséget okozó dolog haram! Allah azt is ígérte, hogy aki részegítő dolgot iszik, az a „tijnetu'l-habált" fogja inni! -mondta a Próféta (s.a.w.).*

260. Lásd: A felsorakozottak, 37:62-68; A füst, 44:43-48; A Bekövetkező, 56:52-55)
261. Ibn-i Ebi Seybe, Musannef, VII, 52/34144

– Allah Küldötte, mi az a tijnetu'l-habál? – kérdezték a jelenlévők, mire Allah Küldötte (s.a.w.) azt felelte:

– *A Pokol népének izzadsága, vagy a Pokol népe sebeinek váladéka (vér és genny).*" (Muslim, Esribe, 72; Abu Davud, Esribe, 5)[262]

És Allah Küldötte (s.a.w.) azt is mondta:

„*A kevély emberek a Feltámadás Napján emberi formában fognak feltámadni, de akkorák lesznek, mint a kicsi, vörös hangyák. A Pokolban lévő, Bulesz nevű börtönbe terelik őket. A tüzek tüze fogja őket körbevenni, és a tijnetu'l-habál nevű, vérből, gennyből és mocsokból álló italt fogják inni.*" (Tirmidhi, Kiyamet, 47/2492; Ahmad, II, 179; Bukhari, el-Edebu'l-Mufred, no.557)

❁

Haszan Baszri (r.a.) azt mondta:

„Ha a Pokol népéből ömlő vérből és gennyből egy vödörnyit a világra öntenének, senki nem maradna életben a földön, mindenki meghalna." (Ibn-i Ebi Seybe, Musannef, VII, 52/34145)

Abdurrahman ibn Yazid azt beszélte el:

„Ata el-Horasanival (r.a.) együtt mentünk egy hadjáratra. Az éjszakákat imában virrasztotta át. Amikor az éjszaka egyharmada vagy fele eltelt, így szólt hozzánk a sátrából:

– Ej, Abdurrahman, ej, te meg te! Keljetek fel, végezzetek vudut, imádkozzatok! A mai éjszakán imádkozni és a mai napon böjtölni könnyebb, mint vért és gennyet inni és vasból készült ruhát viselni a Pokolban! Siessetek, siessetek! Mentsétek meg magatokat, mentsétek meg magatokat! – aztán folytatta az imát." (Lásd: Bayhaqi, Suab, IV, 528, V, 417; Abu Nuaym, Hilye, V, 193; Ahmad, Zuhd, p. 309)

❁

Allah Küldötte (s.a.w.) egy hadíszban így ad hírt arról, hogy az Allahot tagadóknak a tagadásuk természete szerint egyes testrészei hogyan fognak megnőni:

262. Lásd: Ábrahám, 14:16; A barlang, 18:29; Szad, 38:57; A Megvalósuló, 69:35-37; Az üzenet, 78:25

„A hitetlenek szemfoga akkora lesz (a Pokolban), mint Uhud hegye, a bőrük vastagsága pedig háromnapi járóföld." (Muslim, Cennet, 44)

„A Pokolban a hitetlen két válla közötti távolság annyi lesz, amennyit egy gyors lovas három nap alatt tesz meg." (Muslim, Cennet, 45)

Egy hitetlen akkora helyet foglal el a Pokolban, mint amennyi Mekka és Medina között van.[263]

Kétségtelen, hogy a hitetlenek teste azért lesz ekkora a Pokolban, hogy még jobban érezhessék a kínjait.

Gondolkodjunk el azon, hogy a Mindenható Allah teremtette a hangyát és az elefántot is. Ha akarta volna, elefánt méretben teremti meg a hangyát, vagy az elefántot olyan aprónak, mint egy hangya. Ő teremtette meg a bálnát és a guppit is. A Mindenható Allah számára nem létezik nehézség.

Ezért a Mindenható Allah kétségtelenül képes arra, hogy a Feltámadás Napján az ember dimenzióit felnagyítsa, vagy nagyobb távolságokat teremtsen. Vagyis az ilyen elbeszélések nem túlzók, hanem az igazságot fogalmazzák meg. A hiteles elbeszélői láncolattal hozzánk elért beszámolókat mind elfogadjuk. Mint korábban már beszéltünk róla, nem szabad az evilági fogalmaink és körülményeink alapján próbálni megérteni a Túlvilág tulajdonságait és körülményeit. Soha nem szabad elfeledkeznünk arról, hogy az egy másik, teljesen különböző világ lesz.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta hadíszaiban:

„A Pokol tüze a Pokol népe egy részének a bokájáig, másoknak a térdéig, a derekáig vagy a kulcscsontjáig fog érni." (Muslim, Cennet, 32-33)

„A Feltámadás Napján a Pokol népe közül az kapja a legenyhébb kínzást, akinek a két talpa alá egy-egy izzó parazsat tesznek, és az agya úgy fog tőle forrni, mint egy üst."[264] *„De ő azt fogja gondolni, hogy senki más nem szenved el olyan súlyos kínokat, mint ő, pedig a Pokol népe közül ő kapja a legenyhébb büntetést…"* (Muslim, Iman 364)

263. Tirmidhi, Cehennem, 3/2578
264. Bukhari, Rikak, 51; Muslim, Iman, 362-363; Tirmidhi, Cehennem, 12

Katada (r.a.) azt mondta:

„Ha valaki csak annyi időre lép be a Pokolba, mint ameddig a vödröt a vízbe merítik, majd kiveszik, az is hatalmas kínzás." (Ibn-i Ebi'd-Dunya, Sifatu'n-Nar, p. 108. no. 164)

A Pokol népe számára a legnagyobb kínzás pedig az lesz, hogy meg lesznek fosztva Allah szépségének megnyilvánulásától, Allah kegyelmétől és kegyeitől.

Ezért mondja azt az ája:

„De nem! Bizony, el lesznek takarva Uruktól azon a Napon." (A hamisan mérők, 83:15)

Hasonlóképpen, a Mindenható Allah nem fog a Pokol lakóira nézni, akik meg lesznek fosztva a kegyelmétől is. Ebu Imran el-Jevni azt mondja:

„Ha a Mindenható Allah ránéz valakire, mindenképpen kegyelmében részesíti. Ha a Pokol népére nézne, mindenképpen megkegyelmezne nekik is. Ám a Mindenható Allah úgy döntött, hogy nem fog rájuk tekinteni." (Abu Nuaym, Hilye, II, 314)

Allah Küldötte (s.a.w.) így írta le a Pokolban büntetésüket elszenvedő bűnösök helyzetét:

„A Mirádzs éjszakáján egy csoporthoz értem, akiknek a hasa olyan hatalmas volt, mint egy ház. A hasuk kígyókkal volt tele, és ez kívülről is látszott. Megkérdeztem:

– Gábriel! Kik ezek?

– Akik kamatot éltek fel! – válaszolta Gábriel." (Ibn Majah, Ticarat, 58)

Allah Küldötte (s.a.w.) azt is mondta:

„Amikor a Mirádzsra mentem, találkoztam egy csoporttal, akiknek rézkörmeik voltak, és ezekkel hasogatták fel az arcukat és a mellkasukat. Megkérdeztem:

– Gábriel! Kik ezek?

– Akik az emberek húsát ették (rágalmaztak másokat), és a becsületüket rágalmazták! – válaszolta Gábriel." (Abu Davud, Edeb, 35/4878; Ahmad, III, 224)

Azoknak a szolgáknak, akik Uruktól eltávolodva olyan bűnöket követtek el, amelyek miatt az isteni büntetést érdemelnék ki, mielőbb őszintén meg kell bánniuk bűneiket, és a Mindenható Allah kegyelméről soha le nem mondva, az Ő bocsánatát kell kérniük. Hiszen a Mindenható Allah azt mondja:

Mondd: „Szolgáim, akik igazságtalanok voltatok saját magatokkal szemben! Ne mondjatok le Allah kegyelméről. Bizony, Allah megbocsát minden bűnt. Bizony, Ő Megbocsátó, Irgalmas." ***(A csapatok, 39:53)***

A mecsetekben a temetési imák előtti kötelező ima után a müezzinek általában ezt az áját recitálják, mikor kezeiket fohászra emelik fel. Igen, soha nem szabad lemondanunk a Mindenható Allah kegyelméről, mert Ő megbocsát minden bűnt. Azonban ennek van egy feltétele, amelyet a közvetlenül az előző után következő ája így ír le:

„És forduljatok Uratokhoz, és vessétek alá magatokat Neki, mielőtt eljön hozzátok a büntetés! Akkor már nem lesztek megsegítve." ***(A csapatok, 39:54)***

Vagyis késlekedés nélkül a Mindenható Allahhoz kell fordulnunk, és azon kell igyekeznünk, hogy a halál ne a bűneink közepette érjen el minket.

A Mindenható Allah „tevbe-i naszúh", vagyis valódi, őszinte bűnbánatot vár el szolgáitól. A szolga kötelessége az, hogy utálja bűneit, és eltökélve, hogy többé nem követi el őket, valódi megbánással forduljon a bűnbánathoz, és mindig a Mindenható Allahhoz fohászkodjon, hogy fogadja el a bűnbánatát. Ha Urunk úgy akarja, elfogadja szolgája bűnbánatát. Vagyis ahogy a fohászok és az imák, úgy a bűnbánat elfogadása is a Mindenható Allah akaratának függvénye.

Másrészt mindenképpen óvakodnunk kell attól a hozzáállástól, hogy azt gondolva: „nem baj, majd megbánom, és meg lesz bocsátva" bűnöket követünk el – ez egy olyan csapda, amibe a Sátán próbálja belecsalogatni az embert. A Mindenható Allah így figyelmezteti szolgáit, hogy ne essenek bele ebbe a csapdába:

„Ti emberek! Bizony, Allah ígérete igaz! Ne engedjétek hát, hogy az evilági élet megtévesszen benneteket, és ne engedjétek, hogy a Megtévesztő megtévesszen benneteket Allahhal kapcsolatban.” ***(Az angyalok, 35:5)***

„Ti emberek! Féljétek Uratokat, és féljetek egy Napot, amikor egyetlen apa sem használhat semmit a fiának, és a fiú sem használhat semmit az apjának. Bizony, Allah ígérete igaz. Ne tévesszen meg hát benneteket az evilági élet, és ne tévesszen meg benneteket a Megtévesztő, Allahhal kapcsolatban.” ***(Lukman, 31:33)***

Soha nem szabad elfelejtenünk, hogy amilyen végtelen a Mindenható Allah kegyelme és megbocsátása, éppolyan szigorú az Ő büntetése is. Hiszen a Mindenható Allah Rahman (Kegyelmes), de ugyanakkor Kahhar (Aki ellenállhatatlan hatalommal bír szolgái felett) is. Az ája így jellemzi Őt:

„A bűnök Megbocsátója, és a bűnbánat Elfogadója, a szigorúan Büntető, a bőség Birtokosa.” ***(A hívő, 40:3)***

Vagyis arra kell gondolnunk, hogy a Mindenható Allah szeretetteljességéhez hasonlóan a haragja, szépségéhez hasonlóan a fensége is bármikor megnyilvánulhat, ezért mindig arra kell törekednünk, hogy istentudatosan próbáljuk megélni szolgaságunkat.

Ahogy számos ája tudtunkra adja[265], csak a hitetlenek mondanak le Allah kegyelméről. Ahogy Feriduddin Attar mondja Pendname című művében: „Akik úgy élnek, hogy nem félnek Allah haragjától, semmiképpen sem hívők, kétségkívül hitetlenek!”

Akik meg akarnak majd halni

A Pokol fájdalmas kínjait megízlelő hitetlenek azt fogják majd kívánni, hogy bárcsak meghalhatnának, megsemmisülhetnének. Ez azonban nem lesz lehetséges. Így nem igazán élve, de meghalni is képtelenül, megsemmisítő kínoknak kitéve fognak vergődni, nem lesznek képesek meghalni, hogy megmeneküljenek, de az élet ízét sem fogják érezni. Az ájják azt mondják erről:

265. Lásd: József, 12:87; A pók, 29:23; Hidzsr, 15:56

„Az, aki a legnagyobb Tűzben fog égni, aztán nem fog meghalni abban, és nem fog élni sem." ***(A Legmagasztosabb, 87:12-23)***[266]

„Bizony, a bűnösök a Pokol büntetésében lesznek, abban lakozva örökké. Nem lesz megkönnyítve nekik, és nyomorúságban lesznek. És nem mi voltunk igazságtalanok velük, hanem ők maguk voltak igazságtalanok. És felkiáltanak majd: „Malik! Döntsön rólunk Urad!" Azt mondja majd: „Bizony, maradni fogtok!" ***(Az ékszerek, 43:74-77)***[267]

Ezeket a segítségért kiáltó lelkeket a végsőkig megviselték a kínok, a testeket megtörték és kifárasztották a soha nem szűnő fájdalmak. A kéréseikre érkező válasz azonban azt mutatja: egy porszemnyi értéket sem tulajdonítanak nekik, épp ellenkezőleg, a végsőkig megaláztatnak.

❁

Más ájják így írják le a Pokol népének hasztalan siránkozását:

„Amikor meglátja őket (a Pokol tüze) egy távoli helyről, hallani fogják a fújtatását és a bömbölését. És amikor belevettetnek egy szűk helyre abban, láncokkal összeláncolva, a pusztulásért fognak fohászkodni ott. „Ne egy pusztulásért fohászkodjatok a mai napon, hanem sok pusztulásért!" ***(A Megkülönböztető, 25:12-14)***

Vagyis amikor a Pokol büntetése lesújt rájuk, a hitetlenek teljes szívükből azt fogják kívánni, hogy meghalhassanak és így megsemmisülhessenek, azonban akkor erre már nem lesz lehetőség, hiszen, ahogy az ájja mondja:

„Mögötte van a Pokol, és gennyes folyadékot kap inni. Kortyolja, de alig lesz képes lenyelni. És a halál jön felé minden oldalról, de nem fog meghalni. És szörnyű büntetés van mögötte." ***(Ábrahám, 14:16-17)***

❁

A Kegyes Koránban a büntetések leírása részletesebben és érzékletesebben szerepel, mint a jutalomé. Azért szerepelnek részletesebben a büntetések leírásai, hogy jobban átérezhetőek és az alsóbb én számára még inkább elriasztó hatásúak legyenek.[268]

266. Lásd még: Ta Ha, 20:74
267. Lást még: Az angyalok, 35:36
268. Sayyid Kutub, Mesahidu'l-Kiyame fi'l-Kuran, p. 65

A nemes Társak egyike, Seddád ibn Ausz (r.a.) éjszaka lefeküdt az ágyába, de csak jobbra-balra forgolódott, és nem jött a szemére az álom. Végül így kiáltott fel:

– Ó, Allah, a Pokoltól való félelem elűzte az álmomat! – és felkelt, és reggelig imádkozott. (Abu Nuaym, Hilye, I, 264)

A tábiun generációjából Szila ibn Asjam az éjszaka leszálltakor egy sűrű erdőbe ment, és ott imádkozott. Egyszer valaki észrevette, és titokban megfigyelte az istenszolgálatát. Látta, hogy Szila reggelig imádkozott, s amikor eljött a szeher ideje, így fohászkodott:

„Ó, Allah, bizony, Szilának nincs bátorsága, hogy a Kertet kérje tőled! De védj meg engem a Pokoltól a Te kegyelmed által!" (Abu Nuaym, Hilye, II, 240)

A Pokolra nyíló kapuk: nyilvánvaló és rejtett haram

A próbatételeknek ebben a világában minden ellentétpárokban létezik. Hit és hitetlenség, igaz és hamis, jó és rossz, szép és csúf, helál és haram…

Az ember szabad akarata által választhat ezek közül.

Ezáltal az ember, legyen hívő vagy hitetlen, jóravaló vagy bűnös, igazságos vagy igazságtalan, irgalmas vagy kegyetlen, bőkezű vagy szűkmarkú, a két ellentét egyike mellett foglal állást.

S ez a kétféle tömeg a halál átjáróján és a Feltámadás folyóján átkelve, a Mahser terére özönölve két különböző irányba fog szétválni.

Mert bár ebben a világban, melyet a Mindenható Allah ideiglenes lakhelyként és ellátásként adott a teremtményeknek, a hívők és hitetlenek, az istenfélők és bűnösök látszólag keverednek egymással, a Feltámadás Napján a jó és a rossz népe egyértelműen el lesz választva egymástól. Az ája szerint a Mahser helyén majd így szólnak hozzájuk:

„És különüljetek el ma, ti bűnösök!" (Já Szín, 36:59)

Utána pedig a hívőket és istenfélőket a Paradicsom kertjébe irányítják, a hitetleneket és bűnösöket pedig a Pokol felé terelik.

A Mindenható Allah az ájákban így írja le azt a tanulságos jelenetet, amikor az evilági életben az Allah helyett a saját alsóbb énjüknek engedelmeskedő bűnös szerencsétleneket a Pokolba terelik:

„A Kertben lévők majd megkérdezik a bűnösöktől: „Mi vitt benneteket a Szakarba?" Azt mondják: „Nem voltunk azok között, akik imádkoztak, és nem tápláltuk a szegényeket, és hiábavaló beszédbe bonyolódtunk a hiábavalóan beszélőkkel, és tagadtuk az Ítélet Napját, amíg eljött hozzánk a Bizonyosság." Ezért nem használ nekik a közbenjárók közbenjárása." ***(A betakaródzó, 74:40-48)***

Omár ibn Abdulaziz (r.a.) azt mondta:

„Ahová a Túlvilágon kerülni akarsz, annak megfelelően készülj fel!"

Vagyis aszerint, hogy az ember a Túlvilágon a Paradicsom vagy a Pokol felé áramló tömegbe akar tartozni, arra kell törekednie, hogy olyan cselekedeteket és állapotot érjen el, amelyek támogatják választásában.

Ahhoz, hogy utolsó lélegzetünk az Igazsággal való örömteli találkozást jelentsen, életünket erre a találkozóra való felkészülésben kell töltenünk. Ha azt akarjuk, hogy utunk vége a Kert és az isteni szépség legyen, ennek megfelelően kell cselekednünk és viselkednünk. Hiszen túlvilági életünket a Kertben vagy a Tűzben evilági cselekedeteinkkel és állapotunkkal készítjük elő.

Az ája szerint: ***„És Allah nem volt igazságtalan velük – ők voltak igazságtalanok saját magukkal szemben."*** Az ember a rá váró boldogságot vagy katasztrófát is saját kezével készíti elő.

A Pokol kínjai sem Allah igazságtalansága a szolgával szemben, hanem azon emberek saját maguk elleni igazságtalansága, akiket figyelmeztettek, de ők nem hallgattak az intésre, így kiérdemelték a büntetést.

Milyen szépen fejezi ki ezt az igazságot a következő történet:

Behlül Dana bölcs tanácsaival kortársait, még magát Harun Al-Rasid kalifát is inteni és tanítani próbálta. A kalifa kedvelte őt őszinteségéért, és engedélyt adott neki, hogy kedve szerint bármikor beléphessen a palotájába. De Behlül Dana egy időre eltűnt, hosszú ideig nem jött a palotába. Mikor végül találkoztak, Harun Al-Rasid kíváncsian kérdezte meg tőle:

– Behlül, rég nem láttalak, hol voltál?

– Megmutatták nekem a Poklot, megnéztem az ottani állapotokat! – felelte Behlül.

– És hogy léptél be oda? Nem égetett meg a tűz? – kérdezte döbbenten a kalifa.

Behlül Dana tanulságos válasza még a kalifát is megrémítette:

– Nem, nem láttam ott semmilyen tüzet. Hiszen mindenki a saját tüzét viszi majd oda erről a világról!

Vagyis a Pokol tüzét az ember saját rossz tulajdonságai és cselekedetei gyújtják majd meg, s a Kert virágai is az ember saját jótettei és jó tulajdonságai lesznek…

Az időről időre bekövetkező súlyos katasztrófák félelembe borítanak minket. Ha földrengés támad, megijedünk, az árvizek is félelemmel töltenek el. Félünk attól, hogy elszegényedünk, elveszítjük anyagi javainkat. Emberek vagyunk, természetes hát, hogy félünk az ilyesmitől. Amitől azonban mindenekelőtt félnünk kell, az a Mindenható Allahtól eltávolító és szívünket megmérgező bűnök.

Jahja ibn Muáz (r.a.) azt mondta:

„Csodálkozom azon az emberen, aki a betegségektől félve lemond az ételekről, de a Pokoltól nem fél annyira, hogy lemondjon a bűnökről!"

Tehát félnünk kell a bűnöktől:

Félnünk kell a nyelvünkről elhangzó hazug szavaktól.

Félnünk kell attól, hogy nem vagyunk elég szeretetteljesek és irgalmasak.

Félnünk kell attól, hogy híján vagyunk a muszlim személyiségnek és jellemnek.

Félnünk kell attól, hogy híján vagyunk az Iszlám szerinti kedvességnek.

Félnünk kell attól, hogy milyen félelmetes látvány fogadhat minket a Túlvilágon hiányosságaink és hibáink miatt.

Minden bűntől félnünk kell, hogy az utolsó lélegzetünk elmúltával azon szerencsés szolgák közé tartozhassunk, akiknek az angyalok jó hírt mondanak majd, s akik biztonságban lesznek a félelemtől és szomorúságtól.

A Mindenható Allah azt mondja egy ájában:

„És Allah nem szereti a hálátlan bűnöst." ***(A tehén, 2:276)***

Tehát a bűnök a szolgát a Pokol utazójává teszik. Azonban a bűnök között van nyilvánvaló és rejtett, vagyis látható és nem látható, nyíltan és titokban elkövetett. És egy másik ájában a Mindenható Allah azt parancsolja, hogy a nyilvánvaló bűnök mellett hagyjunk fel a rejtett bűnökkel is:

„Hagyjátok el a bűnöket, a nyíltakat és titkosakat. Bizony, azok, akik bűnt keresnek maguknak, azért fognak fizetséget kapni, amit elkövettek." ***(A jószágok, 6:120)***

Ez azt jelenti, hogy a nyilvánvaló bűnökön túl, mint az alkohol, a szerencsejáték, a paráznaság, lopás vagy zsarnokság, tartózkodnunk kell a szívbe mérget csepegtető rejtett haramtól is.

Alapjában véve a nyilvánvaló bűnök a rejtett bűnök következményei. Mivel a rejtett bűnök nagyrészt nem észrevehetők, ezért sokkal többször elkövetik őket. Emellett ezeket a bűnöket az emberek általában könnyen veszik, és nem mutatnak kellő elővigyázatosságot, hogy megmeneküljenek és őrizkedjenek tőlük. Pedig a szív betegségének számító kevélységet, irigységet, zsugorságot és a többi spirituális betegséget kivetni szívünkből legalább annyira fontos, mint a nyilvánvaló bűnöktől tartózkodni.

Ezért mondta azt Abu'l-Hasan Harakani:

„Ahogy az ima és a böjt fard, elvégzésük kötelező, ugyanúgy (az istenszolgálat elfogadásának érdekében) kötelező kivetni a szívből a kevélységet, irigységet és alantas vágyakat."[269]

269. Attar, Tezkire, p. 629

„Ha a tűzhelyből egy szikra pattan a ruhádra, rögtön próbálod eloltani! Akkor hogy vagy képes elviselni, hogy a vallásodat felégető tüzet – a kevélységet, irigységet és képmutatást – ne vesd ki rögtön a szívedből?”[270]

A Mindenható Allah megelégedését elnyerni kívánó szolgának többek között a következő rejtett haramoktól kell óvakodnia:

• Kevélység – Arrogáns büszkeség

A kevélység, arrogáns büszkeség vagy fennhéjázás azt jelenti, hogy valaki saját magát a többi ember felett állónak tartja, másokat pedig lenéz és alacsonyabb rendűnek tart. Ez a két, egymástól elválaszthatatlan rossz tulajdonság ebben a világban a nyugtalanság, a Túlvilágon a kínok okozója.

A vallási testvéreiket lenézők mélyen meg fogják bánni a Túlvilágon. Hiszen a Prófétánk (s.a.w.) azt mondta:

„Elegendő bűn az embernek, ha lenézi egy muszlim testvérét.” (Muslim, Birr, 32)

Az áják a Paradicsomba lépést megakadályozó kevélységről, arrogáns büszkeségről és hasonló, a Pokol népére jellemző tulajdonságokról:

„Azt a túlvilági otthont azoknak jelöljük ki, akik nem akarják felmagasztalni magukat a földön, és nem akarnak romlást okozni. És a jó vég az istenfélőké lesz.” (A történet, 28:83)

„És ne fordítsd el az arcodat az emberektől, és ne járj fennhéjázva a földön! Bizony, Allah nem szereti a beképzelt büszkélkedőket.” (Lukman, 31:18)

„Az mondatik nekik: „Lépjetek be a Pokol kapuján, hogy benne lakozzatok örökké! És nyomorúságos a fennhéjázók hajléka!” (A csapatok, 39:72)

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Akinek csak egy mustármagnyi hit is van a szívében, nem léphet a Pokolba. Akinek csak egy mustármagnyi arrogáns büszkeség is van a szívében, az nem léphet a Paradicsomba.” (Muslim, Iman, 148-149)

270. Harakani, Nuru'l-Ulum, p. 239

Erre a prófétai kijelentésre, amely azt hangsúlyozza, hogy amilyen nagy érték a túlvilági élet szempontjából a hit, éppolyan veszély és katasztrófa a szívet megmérgező arrogáns büszkeség, a nemes Társak azt mondták:

– De Allah Küldötte, nem akarja-e az ember, hogy a ruhája és a cipője szép legyen?

A Próféta (s.a.w.) azt felelte:

– *Bizony, Allah Szép, és szereti a szépséget! Az arrogáns büszkeség (ha valaki saját magának tulajdonítja a kegyeket, figyelmen kívül hagyva azok valódi Birtokosát) az, ha valaki tagadja az igazságot, és lenézi az embereket!* (Muslim, Iman, 147; Tirmidhi, Birr, 61)

És a Prófétánk (s.a.w.) azt is elmondta, hogy a keménykezű, udvariatlan, szűkmarkú emberek mellett azok is a Pokol lakói lesznek, akik magamutogatóan és büszkén járnak az emberek között[271]:

„Allah nem tekint kegyelemmel azokra, akik a ruhájukat büszkeségből maguk után húzzák a földön!" (Muslim, Libas, 42)

A kevélység és arrogáns büszkeség története Iblisszel kezdődött, s a Nimródok, Fáraók, Kórék és Abu Dzsahlek során keresztül a teremtményeknek tanulságul szolgáló személyeken át folytatódott. A Kegyes Korán az arrogáns büszkeség első képviselőjeként Ibliszt említi, aki a ***„Boruljatok le Ádám előtt!"***[272] isteni paranccsal szemben túl nagynak tartotta saját magát, s végül ez az arrogáns büszkeség a hitetlenségbe vezette őt. A Mindenható Allah azt mondja Iblisz viselkedéséről:

„Iblísz! Mi akadályozott meg abban, hogy leborulj az előtt, akit a saját kezemmel teremtettem? Fennhéjázó vagy, vagy a kevélyek közül való?" (Szad, 38:75)

Vagyis így adja tudtunkra: annak, hogy az isteni paranccsal szemben megtagadta, hogy leboruljon, semmi köze nem volt a valódi nagysághoz, csak a nagyság illúziójából származott.

271. Bukhari, Tefsir 68/1, Eyman 9, Edeb 61; Muslim, Vennet 46, 47
272. A tehén, 2:34

Amikor Ábrahám próféta (a.s.) a tevhidre hívta őt, Nimród is a fennhéjázó büszkeséggel állt ellen a hívásnak, sőt, odáig merészkedett, hogy azt mondta: „Én hadat üzenek annak az Úrnak az égben, akiről Ábrahám beszél!" Ilyen módon nagyságot színlelve és a körülötte lévők előtt büszkélkedve nem hatalmát és nagyságát, csak ostobaságát és tehetetlenségét nyilvánította ki.

Fáraó pedig annyira ostoba volt, hogy azt mondta a miniszterének, Hámánnak:

„Égess téglákat, és építs nekem egy magas tornyot, hogy megnézhessem Mózes istenét!"

Bár Abu Dzsahl és a társai a szívük mélyén elfogadták Allah Küldötte (s.a.w.) prófétaságát, fenhéjázásuk miatt nyíltan tagadták, mert arrogáns büszkeségük nem engedte, hogy ha muszlimok lesznek, akkor más, szegény és rabszolgasorból származó hívőkkel tartsák őket egyenlőknek. Ezért ostoba makacsságukban inkább azt mondták:

„Miért nem küldetett le ez a Korán egy nagy embernek a két városból?"
(Az ékszerek, 43:31)

Ezek a bálványimádók ahelyett, hogy köszönettel és hálával fogadták volna a Próféta (s.a.w.) hívását az örök boldogságra, kevélységük és arrogáns büszkeségük miatt a legkeményebb makacssággal, arcpirító durvasággal, gúnynyal és sértésekkel viszonozták.

Egy hadíszban Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„*Az ember addig tart ki az arrogáns büszkeségben, míg végül a zsarnokok közé írják, így ő is a zsarnokok büntetését fogja kapni.*" (Tirmidhi, Birr, 61/2000)

• Irigység

Az irigység azt jelenti, hogy valaki féltékenységet érez a másoknak adott kegyek, ajándékok miatt, vagyis szívében kifogásolja azt, ahogy a Mindenható Allah kegyeit elosztotta.

Például Kóré (Kárún) hiába kapott spirituális tudást a Mindenható Allahtól, mégis féltékeny lett Áron (a.s.) prófétára, s irigysége miatt végül elveszett.

A Mindenható Allah azt mondja:

„Vagy irigylik az emberektől azt, amit Allah adott nekik az Ő kegyéből?"
(A nők, 4:54)

Az első jel, ami azt mutatja, hogy valakinek a szíve fertőzött az irigység betegségével az, hogy azt kívánja: az irigyelt ember veszítse el az irigység tárgyát, ha pedig elveszíti, az irigy megnyugszik és örömet érez.

Allah Küldötte (s.a.w.) így figyelmeztette ummáját az irigységgel kapcsolatban:

„Tartózkodjatok az irigységtől! Mert az irigység úgy emészti fel a jótetteket, mint a tűz a száraz fát." (Abu Davud, Edeb, 44/4903)

„Megfertőzött benneteket a korábbi ummák betegsége: az irigység és a titkolt ellenségeskedés. Ezek tövestől kiirtó dolgok. És tudnotok kell, hogy amikor azt mondom, tövestől irtja ki, nem a hajra gondolok, hanem a vallásra." (Tirmidhi, Sifatu'l-Kiyame, 57)

„Ne gyűlöljétek egymást, ne irigykedjetek, ne fordítsatok hátat egymásnak, és ne szakítsátok meg a kapcsolatokat! Allah szolgái, legyetek testvérek!" (Bukhari, Edeb, 57)

Az irigykedő az irigyelt ember iránt haragot, féltékenységet, sértődöttséget, gyűlöletet, bosszúvágyat és más alantas érzéseket érez. Múlandó életét haszontalan álmok és téves illúziók közepette pocsékolja el, spirituális életét megmérgezi.

• Düh

A józanság és lelki egyensúly felbomlásának egyik fő oka a düh, ami egyben az ember gyengeségének és tehetetlenségének bizonyítéka is. A mentális egyensúly részleges felbomlását jelzi. Hiszen mikor valakit eltölt a harag, elhagyja őt a józan gondolkodás. Nem véletlen, hogy az emberölések és más bűntettek jelentős részét feldühödve követik el. A düh a katasztrófához vezető út egyik alapköve.

Valójában a düh a Sátán dolgát egyik leginkább megkönnyítő emberi gyengeség. Ha az ember feldühödik, a Sátán úgy kezdhet el játszani vele, mint

a gyermek a labdájával. Ezért mondja azt a közmondás is: „Ha eltölt a düh, elsötétül a tekintet, ha elszáll a düh, elvörösödik az arc."

A düh tengerébe merülő ember nagyon nehezen képes uralkodni magán. Ezért Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta azokról a hívőkről, akik mégis képesek ezt megtenni:

„Nem az a hős, aki birkózásban képes az ellenfelét legyőzni, a valódi hős az, aki képes a dühén uralkodni, mikor feldühödik." (Bukhari, Edeb, 76)

Abu Darda (r.a.) azt mondta Allah Küldöttének (s.a.w.):

– Taníts nekem valamit, ami segít a Kertbe jutni!

Allah Küldötte (s.a.w.) pedig azt mondta neki:

– *Ne legyél haragos!* (Bukhari, Edeb, 76, Tirmidhi, Birr 73)

A Mindenható Allah pedig azt mondja azokról a jóravaló szolgáiról, akik Allah megelégedéséért képesek a dühüket visszafogni:

„Azok, akik adakoznak nehézségben és könnyebbségben, és akik visszafogják a haragjukat, és megbocsátanak az embereknek – és Allah szereti a jótevőket." ***(Imrán családja, 3:134)***

Itt meg kell jegyeznünk azt is, hogy a harag akkor rossz tulajdonság, ha önös vagy sátáni indokból következik be. Ha valaki kizárólag Allah megelégedéséért, Allah útján haragszik, akkor erény is lehet. Amilyen fontos, hogy az ember képes legyen Allah megelégedéséért a haragját visszafogni, ugyanolyan fontos, hogy képes legyen Allah megelégedéséért haragot érezni.

• Képmutatás

A képmutatás kétarcúságot, magamutogatást, álságos viselkedést jelent, s a cselekedetek jutalmát megsemmisítő, elítélendő tulajdonság. Az Iszlám semmilyen körülmények között nem fogadja el a hívőktől a kétarcú és őszintétlen viselkedést. Hiszen az ája is azt mondja:

„És nem parancsoltatott nekik más, mint hogy szolgálják Allahot, őszinte hittel csak Neki szentelve a vallást, hanífokként[273], és tartsák meg az imát, és adják meg a zakátot. És ez a helyes vallás!" ***(A nyilvánvaló bizonyíték, 98:5)***

273. Haníf: egyistenhívő, a tevhid útját őszinte hittel követő ember.

Egy másik ájában Urunk így adja tudtunkra, hogy a magamutogatásból vagy mások megelégedését, elfogadását keresve végzett cselekedetek hiábavalók:

„Ti, akik hisztek! Ne tegyétek az adományotokat hiábavalóvá azzal, hogy felhánytorgatjátok, vagy bántással, mint az, aki azért költi a vagyonát, hogy az emberek lássák, és nem hisz Allahban és az Utolsó Napban. Mert ennek a példája olyan, mint a sima szikla, amit egy kevés por fed, aztán sűrű eső hull rá, és csupaszon hagyja. Nincs hatalmuk semmi felett, amit szereztek. És Allah nem vezeti a hitetlenek népét." ***(A tehén, 2:264)***

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a tevhid hitében nincs helye semmiféle társításnak. Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

– *Amitől a legjobban féltelek benneteket, az a kis sirk!*

– Mi az a kis sirk[274], Allah Küldötte? – kérdezték a jelenlévők.

– *A rijá, vagyis képmutatás! Amikor a Feltámadás Napján az emberek megkapják a cselekedeteik fizetségét, a Mindenható Allah azt mondja a rijá népének: „Menjetek azokhoz, akiknek a kedvéért cselekedtetek, akiknek tetszeni akartatok a cselekedeteitekkel, amikor a világban voltatok! Lássuk, hogy most kaptok-e tőlük bármi viszonzást?!"* (Ahmad, V, 428, 429)

Ezt azt jelenti, hogy a képmutatás olyan rendkívül veszélyes tulajdonság, ami akár a társításba is viheti az embert azáltal, hogy mások megelégedéséért, tetszéséért végzi azokat a cselekedeteket, amelyek a Mindenható Allahot illetik meg. Az Abu Huraira (r.a.) által elbeszélt hadísz azok fájdalmas végzetéről ad hírt, akik a képmutatás miatt elvesztették őszinteségüket az istenszolgálatban, s helyette az önzést és saját vágyaikat helyezték előtérbe:

„A Feltámadás Napján az első ember, akit Allah elé visznek, egy hősi halált halt mártír lesz. A Mindenható Allah emlékezteti őt a kegyekre, amiket neki adott, ő pedig emlékezik majd, és elismeri, hogy megkapta azokat. Allah megkérdezi tőle:

– *És te mit tettél mindezért cserébe?*

274. Sirk: társítás, vagyis az az elképzelés, hogy a Mindenható Allah hatalmában és tulajdonságaiban más is osztozhat, illetve az istenszolgálat cselekedeteit másnak is fel lehet ajánlani Allahon kívül.

– Uram, harcoltam a Te utadon, míg mártírhalált nem haltam! – feleli az ember.

– Hazudsz! Te azért harcoltál, hogy azt mondják rólad, mekkora hős vagy! És azt is mondták (vagyis a kívánt jutalmat megkapta még az előző világban, és nem maradt semmije a Túlvilágra) – mondja neki Allah, és parancsot ad, hogy arccal előre hajítsák a Tűzbe.

Aztán Elé hoznak egy embert, aki tudományt tanult, tanított, és a Koránt recitálta. A Mindenható Allah emlékezteti őt a kegyekre, amiket neki adott, ő pedig emlékezik majd, és elismeri, hogy megkapta azokat. Allah megkérdezi tőle:

– És te mit tettél mindezért cserébe?

– Uram, tudományt tanultam, tanítottam, és a Te megelégedésedért a Koránt recitáltam! – feleli az ember.

– Hazudsz! Te azért tanultál, hogy tudósnak nevezzenek! És azért recitáltad a Koránt, hogy azt mondják rólad, milyen szépen olvasol. És azt is mondták – mondja neki Allah, és parancsot ad, hogy arccal előre hajítsák a Tűzbe.

Aztán előhoznak egy embert, akinek Allah mindenféle vagyont és lehetőséget adott. A Mindenható Allah emlékezteti őt a kegyekre, amiket neki adott, ő pedig emlékezik majd, és elismeri, hogy megkapta azokat. Allah megkérdezi tőle:

– És te mit tettél mindezért cserébe?

– Uram, nem tartottam vissza a vagyonomat egyetlen helyről sem, és adakoztam, költöttem a Te utadon, a Te megelégedésedet keresve! – feleli az ember.

– Hazudsz! Te azért tetted mindezt, hogy azt mondják rólad, milyen bőkezű ember vagy. És azt is mondták – mondja neki Allah, és parancsot ad, hogy arccal előre hajítsák a Tűzbe. (Muslim, Imáre, 152)

• Szűkmarkúság

A szűkmarkúság azt jelenti, hogy valaki kizárólag saját magának akarja megtartani azokat a kegyeket, amelyekkel a Mindenható Allah megajándékozta. A Kegyes Korán azt mondja:

„Mondd: „Ha ti birtokolnátok Uram kegyelmének kincseit, akkor bizonnyal visszatartanátok, mert félnétek elkölteni!” És az ember bizony szűkmarkú.” ***(Az Éjszakai Utazás, 17:100)***

Pedig a Mindenható Allah azt várja el szolgáitól, hogy ne legyenek se pazarlók, se szűkmarkúak, amit az ája így ad tudtunkra:

„És ne engedd, hogy a kezed a nyakadhoz legyen láncolva, és ne nyújtsd ki teljesen, hogy ott maradj megvetetten, nincstelenül." ***(Az Éjszakai Utazás, 17:29)***

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Az igazi hívőben soha nem találkozik ez a két jellemvonás: a szűkmarkúság és a rossz erkölcs!" (Tirmidhi, Birr, 41/1962)

„Óvakodjatok a zsarnokságtól! Mert a zsarnokság a Feltámadás Napján sötétség lesz a zsarnok számára. És óvakodjatok a szűkmarkúságtól! Mert a szűkmarkúság az előttetek volt népeket is elpusztította, arra vezetve őket, hogy jogtalanul egymás vérét ontsák, és helálnak tartsák azt, ami haram." (Muslim, Birr, 56)

„Allah minden napján aláereszkedik két angyal. Az egyik így fohászkodik: Uram, adj annak, aki a vagyonából adakozik! A másik azt mondja: Uram, pusztítsd el annak a vagyonát, aki szűkmarkú! (Bukhari, Zekat, 27)

A Mindenható Allah így ad hírt azok végzetéről, akiknek szívét betöltötte az evilági vagyon, és szűkmarkúságból nem adakoznak az Ő útján:

„Aki vagyont gyűjt, és számlálja. Azt gondolja, hogy a vagyona halhatatlanná teszi őt. De nem! Bizony, be lesz dobva az Összeroppantóba! És mi tudatja veled, hogy mi az Összeroppantó? Allah meggyújtott Tüze, ami elér a szívekig." ***(A rágalmazó, 104:2-7)***

A szűkmarkúság azt jelenti, hogy az ember nem Allah kegyében bízik, hanem a vagyonában, és abban vesz menedéket. Azt gondolja, hogy a vagyona örökkévaló. Pedig milyen szépen mondja Allah egy Barátja:

„Ne várj örökkévalóságot ettől a világtól! Saját magának sincsen, hogy adhatna neked?"

Akik az evilági élet múlandó napjait azzal töltik, hogy vakon vagyont gyűjtenek, azok holnap, a sírjukba térve nem találnak majd mást, csak egy marék földet. Az evilági vagyon ebben a világban marad, s az embernek nehéz elszámolásban lesz része amiatt, amit ebben a világban felhalmozott.

Allah Küldötte (s.a.w.) egy hutbában azt mondta a Társainak:

„Három részből áll a kert népe:

- *Az erős, igazságos, bőkezű és sikeres ember.*
- *Az, aki minden rokonával és muszlimmal kedves és jószívű.*
- *Aki szemérmes, becsületes, másokról gondoskodó, és nem kér senkitől semmit.*

És öt részből áll a Pokol népe:

- *Az olyan gyenge akaratú ember, aki a józan eszét nem használja arra, hogy megóvja magát a tévelygéstől. Ezek azon igyekeznek, hogy közületek minél többen kövessék őket, hogy családra és vagyonra tegyenek szert.*
- *A mohóságát elrejtő áruló. Az ilyen, bárkihez is csatlakozik, mindenképp elárulja.*
- *Aki minden adandó alkalommal megtéveszt a vagyona és családja ügyeiben.*
- *A szűkmarkú és hazug.*
- *A rossz erkölcsű, csúnyán és udvariatlanul beszélő ember.*

Allah Küldötte (s.a.w.) azt is hozzátette:

A Mindenható Allah azt mondta nekem: „Legyetek olyan alázatosak, hogy senki ne büszkélkedjen senkinek, és senki ne kövessen el zsarnokságot és jogsértést senki ellen!" (Muslim, Cennet, 63-64)

Sejk Szádi így inti azokat, akik az evilági javak túlzott szeretetétől hajtva szűkmarkúak:

„Ne gondold, hogy a pénz felhalmozásával felemelkedhetsz! Az állóvíz megposhad és bűzlik. Próbálj folyamatosan adni, ahogy a folyó víz áramlik! A folyó vizet a tó segíti, eső hullik, áradás küldetik, s végül tengerré válik."

A valódi tudás tehát a bőkezűség, áldozatkészség és emberszeretet által a szívet a szeretetteljesség tengerévé téve a Mindenható Allahtól kapott ajándékokat túlvilági gazdagsággá tenni. Ebből a szempontból a legjobb vagyon az, amit még a birtokosa előtt a Túlvilágra küldenek, a legjobb élet pedig az, amit a Mindenható Allah megelégedését állhatatosan követve használnak fel.

Es'ad Erbili Hazretleri azt mondta:

„Ha a bérlők egyik házból a másikba költöznek, magukkal viszik minden holmijukat, magukkal viszik minden szeretett tárgyukat. Erre gondolva különösen rémisztő helyzet, hogy a sír házába, ahol pedig mindenre nagy szükségünk lenne, szeretett holmijainkat még részben sem vihetjük magunkkal (ha az adakozás által nem küldtük előre a Túlvilágra)." (Mektubat, p. 16, no.5)

• Pazarlás

A pazarlás, iszráf olyan erőfitogtatás, amit az alsóbbrendűség érzésének elnyomására végeznek.

A Mindenható Allah azt mondja:

„És ne pazaroljatok. Bizony, Ő nem szereti a pazarlókat." ***(A jószágok, 6:141)***

„Bizony, a pazarlók a sátánok testvérei." ***(Az Éjszakai Utazás, 17:27)***

Allah Küldötte (s.a.w.) pedig azt mondta:

„A Mindenható Allah tiltottá tette számotokra, hogy engedetlenek legyetek a szüleitekkel szemben, ne adjátok azt, amit adnotok kell, olyasmire vágyjatok, amihez nincs jogotok, és élve eltemessétek a lánygyermekeiteket. És utálatossá tette, hogy pletykálkodjatok, sokat kérdezősködjetek és pazaroljátok a vagyonotokat." (Bukhari, Istikraz 19, Edeb 6)

A vagyont pazarolni azt jeleni: olyan módon költeni, amivel a Mindenható Allah nem elégedett. A vagyon annak eszköze, hogy az ember a szükségleteit fedezni tudja, és másokra rá nem szorulva, nyugodtan élhessen. De akik a pénzüket szórják, egy idő után másokra szorulhatnak. Vagyis a vagyont Allah útján költeni, s ezáltal a Túlvilág kincsévé tenni jó és elfogadott cselekedet. A rászoruló rokonokon kezdve az ember szabadon adakozhat a vagyonából, ez a költés helál. Arra költeni viszont, amit a vallás megtilt, haram.

Van ezen kívül olyan megengedett költés is, amivel az ember megveszi azt, amit szeretne vagy megkíván. Az emberek állapotát, vagyoni helyzetét is figyelembe véve az ilyen költés, ha nem viszik túlzásba, nem számít pazarlásnak. A szokás és hagyomány egyfajta mértéknek számít ebben a tekintetben. Például ha egy nagyon gazdag ember elköl valamekkora összeget egy megengedett kívánságára vagy szórakozásra, az elfogadottnak számít, míg ha egy közepes

anyagi helyzetű ember költ rá ugyanannyit, az az ő helyzetében pazarlásnak számíthat.

Ez az ája a vagyon költésében a legegészségesebb mértéket mutatja be:

„És akik, ha költenek, nem pazarlók és nem is szűkmarkúak, hanem a kettő közt vannak." ***(A Megkülönböztető, 25:67)***

Vagyis a pazarlás és a szűkmarkúság egyaránt a Pokolban gyökerező rossz tulajdonság.

• Rosszindulatú kíváncsiság

A tedzsesszusz azt jelenti, hogy valaki mások hibáit és hiányosságait kutatja, alapvetően mindig a rosszat feltételezve.

A Mindenható Allah a „Szettar ul-Ujúb", a bűnök eltakarója, ezért haragszik azokra, akik mások olyan személyes hibáit vagy rossz tulajdonságait kutatják és feltárják, amelyek nem érintik a közösséget. Egy ája azt mondja erről:

„Allah nem szereti a nyilvánosan hirdetett rosszat, kivéve, ha valakivel igazságtalanság történt. És Allah mindent hall, mindent tud." ***(A nők, 4:148)***

Vagyis ha a titokban maradt rosszat és hibákat kutatják és közzéteszik, az úgy kezd terjedni a társadalomban, mint egy fertőző betegség. Ezért lehetséges, hogy jobb, ha ezek az állapotok inkább rejtve maradnak, mert ha nyilvánosságra hoznák őket, és terjedni kezdenének, az a társadalom erkölcse szempontjából rosszabb lenne.

A tedzsesszusz egyik jellemzője az, hogy az ilyen ember rossz szándékkal kutatja más muszlimok hibáit, hiányosságait vagy titkait. Ezt pedig a Kegyes Korán és a szunna is megtiltja. Egy ájában Urunk azt mondja:

„És ne kémkedjetek, és ne rágalmazzátok egymást!" ***(A szobák, 49:12)***

Allah Küldötte (s.a.w.) pedig azt mondta:

„Akik azon igyekeznek, hogy a muszlimok hibáit, titkos állapotait kutassák, azoknak romoljon el az erkölcse, vagy ők is essenek ugyanabba a hibába!" (Abu Davud, Edeb, 37)

„Aki próbál olyan szót megtudni, amiről azt akarták, hogy mások ne tudjanak róla (tedzsesszusztól hajtva hallgatózik, kémkedik), annak a Feltámadás Napján olvasztott ólmot öntenek a fülébe." (Bukhari, Tabir, 45)

A tedzsesszusz olyan tulajdonság, amely semmiképpen sem illik a vallási testvériséghez. Ezért, amikor Ibn Maszud (r.a.) elé vittek egy embert, és azt mondták: „ennek az embernek borcseppek vannak a szakállán!", ő azt mondta:

„Meg lett nekünk tiltva, hogy mások szégyenét és hibáit kutassuk! Ha egy bűn vagy hiba önmagától kiderül, akkor megtesszük, amit kell." (Lásd: Abu Davud, Edeb, 37/4890)

Ukba ibn Ámir (r.a.) írnoka azt mondta:

„Azt mondtam Ukbának:

– Észrevettem, hogy a szomszédjaink közül néhányan alkoholt isznak! Hívjam-e a csendőröket, hogy elfogják őket?

– Ne tedd! Előbb intsd őket, és adj nekik jó tanácsot! – mondta Ukba.

Azt tettem, amit mondott, de a szomszédok nem hagytak fel az italozással. Ekkor azt mondtam Ukbának:

– Tanácsot adtam nekik, de nem hagytak fel a rossztettekkel! Hívom a csendőröket.

Ukba azt mondta:

– Jaj neked! Ne tedd! Mert hallottam, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Aki elrejti egy hívő szégyenét és hibáját, az olyan, mintha egy elevenen eltemetett leánygyermeket kiásna a sírjából, újraélesztené és megmentené." (Ahmad, IV, 153)

• Hazugság

A hazugság az első helyek egyikén áll azon tulajdonságok között, amelyek a Pokolba juttatják az embert.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

– Ha valaki hazugan esküdve megszerzi egy muszlim jogát, attól Allah eltiltja a Kertet, és kötelezővé teszi számára a Poklot.

– Még ha egy apróságról van is szó, Allah Küldötte? – kérdezték, mire Allah Küldötte (s.a.w.) azt felelte:

– Még ha csak az arak fa[275] *ágacskájáról van is szó!* – és a szavait háromszor megismételte. (Muslim, Iman, 218; Muvatta, Akdiye, 11)

Egy másik hadíszban Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Bizony, az igazság a szavakban és a cselekedetekben jóra és jóságra vezet. A jóság pedig a Paradicsom kertjébe vezet. Ha valaki igazat mond, azt Allah a sziddíkek (teljesen igazak, igazmondók) közé írja.

A hazugság pedig tévelygésbe vezet. A tévelygés pedig a Pokolba vezet. Ha valaki a szokásává teszi a hazugságot, azt Allah a kezzábok (sokat hazudozók) közé írja fel." (Bukhari, Edeb, 69)

Mint tudjuk, a hazugság a nyelv bűne. A nyelv pedig az ember egész testét és cselekedeteit képviselő szívének szószólója. Ezért aki képes a nyelvét uralni, és visszatartani a hazugságtól, az nagy mértékben biztonságban van a hadísz említette fájdalmas végtől.

❁

A Mindenható Allah azt mondja:

„Ti, akik hisztek! Féljétek Allahot, és szóljatok helyénvaló szót. Ő a helyes cselekedetekre fog vezetni és megbocsátja a bűneiteket." ***(A szövetségesek, 33:70-71)***

A hívőnek azt sem szabad elfelejtenie, hogy az angyalok feljegyzik minden egyes kimondott szavát, így feltétlenül tartózkodnia kell a hazugságtól. A Mindenható Allah azt mondja:

„Nem mond ki egyetlen szót sem az ember úgy, hogy ne lenne ott vele egy készen álló megfigyelő." ***(Kaf, 50:18)***

❁

275. Arak: sivatagi fa, amelyből a miszvák nevű fogtisztító pálcika készül

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta a hazug szolgára a Túlvilágon váró végzetről:

„Aki azt állítja, hogy látott valamit álmában, amit nem is látott, azt a Túlvilágon teljesíthetetlen feladattal büntetik: két árpaszemet kell összekötnie egymással.

Aki képet (vagy szobrot) készít egy élőlényről, azt a Túlvilágon azzal büntetik, hogy meg kell próbálnia életre kelteni azt (amire nem lesz képes).” (Bukhari, Tabir, 45)

• Pletyka

A pletyka azt jelenti, hogy egy muszlim egy másik muszlim testvéréről annak távollétében beszél, és olyasmit mond, amitől az illető szomorú lenne vagy szégyenkezne, ha hallaná. A Mindenható Allah az ember méltóságának, becsületének és szemérmességének akkora jelentőséget tulajdonít, hogy vallási szempontból hatalmas bűnnek nyilvánítja azt, ha valaki egy testvére méltóságát, becsületét beszennyezi azzal, hogy a hibáiról beszél a távollétében mások előtt. Ez is azt mutatja, hogy Urunk kegyelme felülmúlja haragját, s még hibás, bűnös szolgái is az Ő védelme alatt állnak.

Ugyanakkor a pletyka és rágalmazás tiltása nemcsak abból fakad, hogy a Mindenható Allah védelmébe veszi még hibás és bűnös szolgáit is. Az oka az is, hogy a pletyka a társadalom életének nyugalmát és békéjét, emellett a testvéri érzéseket is megmérgezi.

Valójában a pletyka súlyos bűn, amely megmérgezi a muszlim testvériséget, felborítja a társadalom rendjét, elpusztítja az egység és összetartás érzését, gyűlöletet és ellenségeskedést szít a szívekben. Ugyanakkor vannak olyan tudatlanok, akik azzal védekeznek, hogy ők csak az igazat mondják. Pedig az is pletyka, ha olyan rossz tulajdonságról beszélnek, ami valóban létezik az érintett személyben. Ha pedig olyan rossz tulajdonságot tulajdonítanak neki, amivel valójában nem rendelkezik, az rágalmazás. Ezt szem előtt tartva megérthetjük, hogy ha a pletykálkodó ember azzal védekezik, hogy ő csak az igazat mondta, és így próbálja mentegetni bűnét, az valójában olyan gaflet megnyilvánulása, amivel csak fokozza bűnét.

Egy napon Allah Küldötte (s.a.w.) megkérdezte:

– *Tudjátok-e, hogy mi az a pletyka?*

– Allah és a Küldötte jobban tudják! – felelték a Társai.

– *A pletyka az, ha olyasmit mondasz egy vallási testvéredről, ami nem tetszene neki, ha hallaná!* – mondta a Próféta (s.a.w.).

– És mi a helyzet, ha valóban megvan benne az, amiről beszéltem? – kérdezték.

– *Ha megvan benne az, amiről beszéltél, akkor pletykáltál, ha nincs, akkor rágalmaztad őt!* – mondta Allah Küldötte (s.a.w.).

❁

A Mindenható Allah így parancsolja meg, hogy a szolgák jogának egyik legsúlyosabb megsértésétől, a pletykától és rágalmazástól teljes mértékben tartózkodjunk:

„…ne rágalmazzátok egymást! Szeretne valamelyikőtök a halott testvére húsából enni? Nem, azt gyűlölnétek! És féljétek Allahot, bizony, Allah a bűnbánat Elfogadója, Irgalmas." ***(A szobák, 49:12)***

Az ája egyértelműen kifejezi, hogy milyen súlyos ez a bűn, amikor úgy utal rá: halott testvéreink húsát enni. Az ember húsa vallási értelemben nem fogyasztható, haram. Egy halott ember bűzlő húsát fogyasztani, ráadásul úgy, hogy valaki szívesen teszi, milyen súlyos értelmi, spirituális és erkölcsi romlásra utal!

A pletyka a szolgák jogának súlyos megsértését jelenti. Ha valaki pletykált egy testvéréről, oda kell mennie hozzá, és bocsánatot kell kérnie tőle. Teljes őszinteséggel be kell vallania, hogy mit tett, mit mondott, kik voltak jelen. És ha a pletyka miatt fitna alakult ki a közösségben, azért Allah felé kell fordulnia, adományt kell adnia, és valódi bűnbánattal könyörögve Allah bocsánatát kell kérnie.

Tehát a pletyka a szolgák jogainak olyan súlyos megsértése, amit nagyon nehéz helyrehozni. Ezért a leghelyesebb, ha az ember féken tartja a nyelvét, és nem követ el ilyen bűnt.

❁

A Mindenható Allah nemcsak a pletykálkodást, hanem a pletyka meghallgatását is megtiltotta, mert ha valaki szemet huny a pletyka felett, és végighallgatja, azzal hallgatólagosan elfogadja azt.

Abdullah Dehlevi egy napon böjtölt, és azt hallotta, hogy a szultánt szidják.

– Allahra, oda a böjtünk! – kiáltott fel.

– De tanító, te nem is pletykáltál! – mondta egy tanítványa.

– Igen, nem pletykáltam, de meghallgattam. Aki pletykál, és aki meghallgatja, az ugyanolyan! – mondta Abdullah Dehlevi.[276]

A Mindenható Allah így adja tudtunkra, hogy a valódi hívők távol állnak az ilyen elfogadhatatlan tulajdonságoktól:

„És amikor hiábavaló beszédet hallanak, elfordulnak attól…" ***(A történet, 28:55)***

„És akik elfordulnak a hiábavaló beszédtől." ***(A hívők, 23:3)***

Egy hívőben van felelősségérzet. Olyan ember, aki tudja, hogy el kell majd számolnia minden, neki adatott keggyel és lehetőséggel, minden egyes cselekedetével.

A Mindenható Allah így inti ezzel kapcsolatban szolgáit:

„És ne kövesd azt, amivel kapcsolatban nincsen tudásod. Bizony, a hallás, a látás és a szív – ezek mind kérdőre lesznek vonva." ***(Az Éjszakai Utazás, 17:36)***

Allah Küldötte (s.a.w.) hadíszaiban így figyelmeztet arra, hogy a pletykától távol kell maradnunk:

„Ej, ti, akik hisztek a nyelvetekkel, de a szívetekben még nem gyökerezett meg teljesen a hit! Ne pletykáljatok a muszlimokról, és ne kutassátok a hibáikat! Aki szándékosan hibát keres egy muszlimban, abban Allah is hibát fog keresni. És akiben Allah hibát keres, azt megszégyeníti, még ha a háza mélyén marad is."
(Abu Davud, Edeb, 35; Tirmidhi, Birr, 85; Ibn Kathir, Tefsir, IV, 229)

276. Abdulgani bin Ebi Said, Huvelgani Risalesi, p. 152

„Aki hisz Allahban és az Utolsó Napban, az vagy jót mondjon, vagy hallgasson!" (Tirmidhi, Kiyamet 50; Darimi, Rikak, 5)

„Aki védelmébe vesz egy hívőt egy képmutatóval (rágalmazóval) szemben, annak Allah a Feltámadás Napján küld egy angyalt, aki a húsát megvédelmezi a Pokol tüzétől. És aki egy muszlimról rosszat mond, és rossz hírét kelti, azt Allah a Feltámadás Napján fogva tartja egy hídon a Pokol felett, amíg megszabadul attól, amit mondott (megtisztul a bűnétől)." (Abu Davud, Edeb, 36/4883)

Tehét a pletyka annak jele, hogy a pletykálót legyőzte alsóbb énje, szívében helytelen gondolatok vannak, az erkölcse gyenge. A pletyka olyan spirituális betegség, ami az evilági és a túlvilági életet is megrontja.

Ennek ellenére sajnos mennyi ember esik ebbe a bűnbe azzal, hogy bármiféle fenntartás nélkül hallgatja végig a pletykát és rágalmazást, mintha csak valami kellemes zenét hallgatna, sőt, szokásává is teszi ezt! A Mindenható Allah adja meg mindannyiunknak, hogy képesek legyünk tartózkodni az ehhez hasonló rejtett és nyilvánvaló tiltott dolgoktól!

Akik megmenekülnek a Pokolból

Azokat, akik bár részesültek a hit kegyelmében, mégis bűnökkel szennyezték be magukat, egy ideig a Pokolban tartják fogva, hogy bűneiktől megtisztuljanak. Ezek az emberek büntetésük leteltekor, illetve megbocsátás vagy közbenjárás által megmenekülnek a Pokolból, és a Kertbe kerülnek.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Azok a hívők, akik a Pokoltól megmenekültek, folyton a Mindenható Allahhoz fohászkodnak, hogy mentse meg a Pokolban maradt testvéreiket, és hangosan könyörögnek Hozzá. Allahra esküszöm, Aki az életemet a kezében tartja, hogy nincs olyan kölcsönadó, aki nagyobb kitartással kérné vissza, amit kölcsönadott, mint ahogy a hívők a Feltámadás Napján könyörögni fognak a Pokolban lévő testvéreikért. Állhatatosan könyörögnek majd:

– Ó, Urunk! Ezek (a Pokolban lévő testvéreink), velünk böjtöltek, velünk imádkoztak és velünk végezték el a Zarándoklatot!

Akkor azt mondják nekik:

– Menjetek, és vegyétek ki azokat, akiket ismertetek, mostantól az ő testük tiltott a Tűz számára!

Ők pedig sok embert kihoznak a Tűzből, akik közül egyesek bokáig, mások térdig állnak benne. Aztán azt mondják:

– Urunk! Senki nem maradt a Tűzben, akiről megparancsoltad, hogy hozzuk ki onnan!

A Mindenható Allah azt mondja nekik:

– Térjetek vissza, és akinek csak egy dinár súlyú hit volt a szívében, hozzátok ki a Tűzből!

Erre a hívők ismét sok embert kihoznak a Pokolból, majd azt mondják:

– Urunk! Nem hagytunk senkit a Tűzben, akiről megparancsoltad, hogy hozzuk ki onnan!

A Mindenható Allah azt mondja nekik:

– Térjetek vissza, és akinek csak egy porszem súlyú hit volt a szívében, hozzátok ki a Tűzből!

Erre a hívők ismét sok embert kihoznak a Pokolból, majd azt mondják:

– Urunk! Nem hagytunk egyetlen jót sem a Tűzben."

Amikor a hadíszt elbeszélő Abu Szaid Al-Khudri idáig ért az elbeszélésben, azt mondta:

– Ha nem bíztok bennem ezzel a hadísszal kapcsolatban, olvassátok Allah ájáját: ***„Bizony, Allah annyi igazságtalanságot sem okoz senkinek, mint a legkisebb homokszem. És bármilyen jócselekedet van, megsokszorozza azt, és Tőle Magától származó hatalmas jutalmat ad érte."***

Majd a hadíszt Allah Küldötte (s.a.w.) szavaival folytatta:

Amikor a hívők azt mondják, hogy nem hagytak senki jót a Tűzben, a Mindenható Allah azt mondja:

– Közbenjártak az angyalok, közbenjártak a próféták, és közbenjártak a hívők, nem maradt hát más közbenjáró, csak az Arhamur-Rahimín (a kegyelmesek közt a Legkegyelmesebb)!

És kivesz egy maréknyi embert a Tűzből, akik semmi jót nem cselekedtek (csak hittek), és már szénné égtek, és a Kertbe vezető úton lévő folyóba dobja,

aminek a neve az Élet Folyója. Úgy jönnek elő abból a folyóból, mint az áradás hozta hordalékból kihajtó füvek. Nem láttátok-e, milyenek a hordalékból kihajtó növények? A kő alatt, a fadarabok alatt is előbújnak, a napon lévő fele sárgás vagy zöld lesz, az árnyékban maradt része fehér marad."

Erre a Társak megkérdezték:

– Allah Küldötte, talán pásztorkodtál a sivatagban (hogy ilyen jól ismered ezt a jelenséget)?

A Próféta (s.a.w.) így folytatta:

Ezek úgy jönnek ki az Élet Folyójából, hogy a nyakukon gyöngyből készült láncok lesznek. A Kert népe erről felismeri őket, és azt mondják:

– Ők azok, akiket Allah úgy helyezett a Kertbe, hogy nem cselekedtek semmit jót! Ők Allah felszabadított rabszolgái!

A Mindenható Allah azt mondja:

– Lépjetek a Kertbe, minden, amit ott láttok, a tiétek!

Ők pedig hálát adnak Neki, és azt mondják:

– Urunk! Olyan kegyeket adtál nekünk, amit senkinek nem adtál a világon!

A Mindenható Allah azt feleli:

– Van egy ennél nagyobb kegyem is számotokra!

– Urunk, mi lehet ennél is nagyobb? – kérdezi a Kert népe.

A Mindenható Allah pedig azt feleli:

– Az Én megelégedésem! Mostantól kezdve soha többé nem leszek haragos irántatok." (Muslim, Iman, 302)

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a vallás egy egységes rendszer. Az élet minden területét áthatja. Ezért nem mondhatjuk azt, hogy egyszer megéljük a vallásunkat, máskor meg nem – az élet egyetlen pillanatában sem hanyagolhatjuk el. Ellenkező esetben ezek a vallási hiányosságok bűnökként íratnak fel az ember számára, és ha – Allah mentsen tőle! - nincs a Mindenható Allah megbocsátása, vagy az Ő engedélyével történő közbenjárás, az ember a Pokol-

ba kerülhet. A Pokol pedig, a Kegyes Korán szavaival élve, „a legrosszabb nyugvóhely”[277].

Allah Küldötte (s.a.w.) így számolt be arról, hogy miként fog a Pokolból legutoljára kijövő hívő a Paradicsom kertjébe lépni:

„… miután megtörtént az ítélkezés az Allah szolgái közötti ügyekben, az angyalok kérni fogják, hogy kivehessék azokat a Pokolból, akik tanúsították, hogy nincs más istenség, csak Allah (vagyis hívők), és megparancsoltatik nekik, hogy vegyék ki azokat, akiket akarnak. Az angyalok felismerik őket a leborulás nyomairól. Mert a Mindenható Allah megtiltotta a Tűznek, hogy a leborulás nyomait égesse Ádám gyermekein.

Az angyalok koromfeketén veszik ki őket a Tűzből, rájuk öntenek az Élet Vize nevű vízből, s ők olyan gyorsan elevenednek meg, mint a vadvirágok magjai az áradás után. Egyikőjük arccal a Pokol felé fordulva marad, és azt mondja:

– Uram, a szaga megmérgez, a lángjai égetnek! Legalább az arcomat fordítsd a Tűztől más irányba!

Addig fohászkodik így, míg Allah azt mondja neki:

– Ha megteszem, amit kérsz, mást is kérni fogsz!

– A Fenségedre esküszöm, nem! Nem fogok kérni mást Tőled ezen kívül! – feleli a szolga.

A Mindenható Allah elfordítja a szolga arcát a Pokoltól. A szolga egy darabig türelmes marad, de aztán nem bírja ki, és azt mondja:

– Uram, vigyél engem közelebb a Kerthez!

– Hát nem ígérted meg, hogy nem fogsz mást kérni? Jaj neked, Ádám fia, mennyire nem tudod betartani a szavadat, hű maradni az ígéretedhez! – mondja a Mindenható Allah.

A szolga tovább fohászkodik hozzá, míg végül Allah azt mondja neki:

– Ha megteszem, amit kérsz, mást is kérni fogsz!

– A Fenségedre esküszöm, nem! Nem fogok kérni mást Tőled ezen kívül! – feleli a szolga, és fogadkozik, számos ígéretet tesz.

277. Lásd: A tehén, 2:206; Imrán családja, 3:12

Ekkor a Mindenható Allah közelebb viszi őt a Kert kapujához. A szolga látja a Kert szépségeit, egy ideig, ameddig Allah akarja, türelmes marad, de aztán újra nem bírja ki, és azt mondja:

– Uram, helyezz engem a Kertbe!

– Hát nem ígérted meg, hogy nem fogsz mást kérni? Jaj neked, Ádám fia, mennyire nem tudod betartani a szavadat, hű maradni az ígéretedhez! – mondja a Mindenható Allah.

– Uram! Ne tegyél engem minden teremtmények legszerencsétlenebbikévé! – mondja a szolga, és szüntelenül fohászkodik.

Erre a Mindenható Allah nevet rá (elégedett lesz vele), és engedélyt ad neki, hogy a Kertbe léphessen.

Amikor a Kertbe lép, a szolgának azt mondják:

– Kérd még ezt és ezt is (emlékeztetve arra, amire nem emlékszik, vagy amiről nem is tud).

A szolga pedig kér, aztán újra azt mondják neki:

– Kérd még ezt is!

Hosszú ideig csak kér, végül, mikor minden vágya és kívánsága teljesül, a Mindenható Allah azt mondja neki:

– Mindez a tiéd, és még egyszer ennyi!

Abu Huraira hozzátette: „És ez lesz az utolsó ember, aki belép a Kertbe." (Bukhari, Rikak, 52)

Egy másik elbeszélés szerint a bűneik vagy hibáik miatt a Pokolba kerülő bűnösöket, miután egy ideg büntetést kaptak, a Mindenható Allah egy idő után valamilyen halállal elpusztítja, hogy ne szenvedjenek többet. Elégnek, és olyanok lesznek, mint a szén, és ebbe az állapotba lesznek bebörtönözve, ameddig Allah akarja, utána pedig a közbenjárás által megszabadulnak belőle. A Kert folyóiba dobják őket, és a Mindenható Allah újra életet ad nekik.[278]

278. Lásd: Muslim, Iman, 306; Ibn Majah, Zuhd, 37

8. FEJEZET

A paradicsom Kertje

A Kegyes Korán azt mondja:

„Bizony, Allah megvásárolta a hívőktől az életüket és a vagyonukat, azon az áron, hogy a Paradicsom az Övék lesz.” *(A bűnbánat, 9:111)*

Hz. Ali (r.a.) pedig azt mondta:

„Az életetekért (és a vagyonotokért) cserébe semmi más nem elegendő viszonzás és érték, mint a Kert. Ezért ne adjátok el az életeteket (és a vagyonotokat) másért, mint a Kertért cserébe!”

A PARADICSOM KERTJE

A Paradicsom kertje, amelyet a Mindenható Allah kegyelme, irgalma és jóakarata megnyilvánulásaként teremtett, jelenleg is létezik.[279]

Allah küldötte (s.a.w.) egy hadíszban elmondja, hogy a Feltámadás Napján megszűnik a halál, s így azok, akik a Pokolba vagy a Paradicsomba kerülnek, örökké ott fognak maradni:

„Az ítélet Napján a halált (testet öltve) egy foltos kos alakjában hozzák elő, és megállítják a Paradicsom és a Pokol között. Aztán megkérdezik:

– Kert népe, felismeritek ezt?

Azok a nyakukat kinyújtva odanéznek, és azt mondják?

– Igen, ez a Halál!

Aztán megkérdezik:

– Pokol népe, felismeritek ezt?

Ők is a nyakukat kinyújtva odanéznek, és azt mondják:

– Igen, ez a halál!

Ekkor parancsot adnak, és a halált levágják. Aztán (úgy, hogy a Paradicsom és a Pokol népe is hallja,) bejelentik:

– Paradicsom népe! Az örökké valóságban vagytok, már nincs halál! Pokol népe! Az örökkévalóságban vagytok már nincs halál!"

Majd a Próféta (s.a.w.) ezt az áját recitálta:

„És figyelmeztesd őket a Gyötrelem Napjával kapcsolatban, amikor az ügy eldöntetik. Ők mégis nemtörődömségben vannak, és nem hisznek." ***(Mária, 19:39)***

279. Lásd: Bukhari, Debu'l. Halk 8

És az áját recitálva Allah Küldötte (s.a.w.) a kezével körbemutatott (hogy érzékeltesse a világban gafletben élőket). (Muslim, Cennet, 40)

❁

Amikor hírt kapnak az örökkévaló életről, a Kert népének boldogsága és öröme, a Tűz népének pedig a keserűsége és megbánása sokszorosára nő.[280] Allah Küldötte (s.a.w.) így beszélt erről:

„A kost a földre fektetik és levágják. Ha a Mindenható Allah nem az örökké valóságot rendelte volna a Paradicsom, népének, belehalnának az örömbe és a boldogságba. Ha nem rendelte volna a tűz népének, hogy örökre abban maradjanak, őket is megölné a keserűség és a bánat." (Tirmidhi, Tefsir, 19/3156)

„Ha lenne, aki belehal az örömbe, a Kert népe belehalna. És ha lenne, aki belehal a szomorúságba a Tűz népe lenne az." (Tirmidhi, Cennet, 20/2558)

Az egyetlen oka annak, hogy ez az öröm és szomorúság is elképzelhetetlen mértékű lesz, az örökkévalóság. Lehet-e ugyanolyan helyzete annak, aki az örökkévaló boldogságról és nyugalomról, és aki az örök szomorúságról és megbánásról kap hírt? Az előbbi megmenekült mindenféle félelemtől és bánattól, örök biztonságban, nyugalomban és boldogságban van, az utóbbi elveszített minden reményt a menekvésre, s örökkévaló rabságra van ítélve! Ha csak a legkisebb reménye is lenne, nem merülne ekkora szomorúságba.

❁

A hívők a Mindenható Allah kegyeként és ajándékaként léphetnek a Paradicsom kertjébe. Allah küldötte (s.a.w.) egyszer azt mondta:

– *A saját cselekedetei és istenszolgálata által senki nem léphet ki a kertbe!*

A társai csodálkozva kérdezték:

– Még te sem, Allah küldötte?

– *Igen, még én sem, hacsak Uram ki nem árasztja rám kegyelmét! Ha az Ő nagylelkűsége, kegyelme és megbocsátása ki nem árad rám, én sem léphetek a*

280. Lásd: Bukhari, Rikak, 51; Muslim, Cennet, 40, 43; Tirmidhi, Zuhd 39, Cennet 20, Tefsir 19; Ibn Majah, Zuhd 38; Ahmad, II, 118, 121, 261; III, 9

Kertbe. A cselekedeteim engem sem mentenének meg…- felelte a Próféta (s.a.w.). (Bukhari, Rikak, 18; Muslim, Munafikun, 71-72)[281]

Vagyis a mindenható Allah megelégedéséért végzett istenszolgálat, engedelmesség szolgálat és jótettek érdekében meg kell tennünk minden tőlünk telhetőt, de soha nem szabad ezekben bíznunk, hanem a mindenható Allah kegyére és kegyelmére, irgalmára és jóakaratára hagyatkozva a lehető legjobban kell szolgálnunk Őt.

Másrészt a paradicsom kertjének is vannak különböző szintjei, s ha a Mindenható Allah úgy akarja, mindenki a saját hitének és cselekedeteinek megfelelően részesül ezekből.

Az evilági életben a saját alsóbb énjüket szolgáló, életüket kevélységben, fennhéjázásban és bűnökben töltő, semmilyen elszámolástól nem félve alantas vágyakat hajszoló emberek a Túlvilágon örök félelemben lesznek. Azonban azok, akik ebben a világban féltek Allahot és az Ő büntetését, s életüket a helyes úton eltökélten kitartva élték le, a túlvilágon megszabadulnak mindenféle félelemtől, s örök boldogságot nyernek.

Az ájják azt mondják erről:

„De aki félte az Ura előtt állást, és megtartóztatta az alsóbb énjét a vágyaktól, hát bizony, neki a Kert lesz a lakhelye." ***(A kiszakítók, 79:40-41)***

„De annak, aki fél Ura előtt megjelenéstől, két kertje lesz" ***(A kegyelmes, 55:46)***

„Azt mondák (a Kert lakói): „Bizony korábban, a családunk körében féltünk, De Allah kegyes volt irántunk, és megvédett minket a perzselő Tűz büntetésétől! Bizony, mi korábban Hozzá fohászkodtunk! Bizony, Ő a Jóságos, az Irgalmas." ***(A hegy, 52:26-28)***

És a Kegyes Koránból azt is tudjuk, hogy a Mindenható Allah kegye által a Paradicsom kertjének lakói soha többé nem fognak fáradságot vagy unalmat érezni:

281. Lásd még: Ibn Majah, Zuhd, 20; Darimi, Rikak, 24

„És azt mondják: „Dicséret és hála Allahnak, Aki eltávolította rólunk a szomorúságot! Bizony Urunk megbocsájtó, értékeli szolgái cselekedeteit. Aki az Ő kegye által az Örökkévaló hajlékban telepített le minket, ahol sem fáradtság, sem kimerültség nem ér minket." **(Az angyalok, 35:34-35)**

Allah Küldötte (s.a.w.) egy hadíszban azt mondta:

„A Kertbe belépők között lesznek olyanok, akiknek olyan a szívük, mint a madaraké (az Allahra való hagyatkozás és a Neki való alárendeltsége miatt)." (Muslim, Cennet, 27)

Vagyis a Kertbe azok a szelíd szívű hívők fognak jutni, akik félnek attól, hogy elveszítik Allah megelégedését, és a büntetést érdemlik ki, ezért nagy gonddal tartózkodnak a bűnöktől, és attól, hogy megbántsák az embereket, és Allahra hagyatkoznak.

A Kert nagysága és szépsége

A Mindenható Allah egy ájában azt mondja a Kert nagyságáról:

„És igyekezzetek a megbocsátásért Uratoktól, és egy Kertre, amely olyan széles, mint az egek és a föld-előkészíttetett az istenfélőknek." ***(Imrán családja, 3:133)***[282]

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondja erről:

„A Kertnek száz szintje van. A távolság minden szint között száz évnyi járóföld." (Tirmidhi, Cennet, 4/2528)

„A kert alsóbb szintjén lévők úgy látják majd a felsőbb szinteken lévőket, mint ahogy ti a horizonton felkelő csillagot látjátok. Abu Bakr és Omár közéjük tartozik, sőt még erényesebbek." (Tirmidhi, Menakib, 14/3658; Ibn, Majah, Mukkadibe, 11; Ahmad, III, 26, 98)[283]

Egyszer pedig Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

– Bizony, a Kert lakói a náluk magasabban lévő palotákban lakókat úgy fogják látni, ahogy ti kora reggel a keleti és nyugati horizonton a távolban lenyugvó fényes csillagokat látjátok.

282. V. ö. A vas, 57:21
283. V.ö. Bukhari, Rikak, 51; Muslim, Cennet, 10.

– Allah Küldötte, az bizonnyal a próféták szintje lesz, rajtuk kívül oda senki más nem juthat el! - mondták a Társai.

– *Épp ellenkezőleg, más is eljuthat oda!* - mondta a próféta (s.a.w.), és így írta le ezeknek az embereknek a tulajdonságait:

- *Allahra esküszöm, Aki az életemet a kezében tartja, azok a helyek azoknak az otthonai, akik hittek Allahban, és teljes szívükkel megerősítették a prófétákat!* (Bukhari, Bedu'I-Hulk8, Rikak 51; Muslim, Cennet 11)

A hadíszokban a paradicsom kertjének más jellemzőiről azt tudhatjuk meg:

A Kert épületének egy téglája arany, egy téglája ezüst, a habarcsa illatos mósusz, a tetője gyöngyház és rubin, a padlója smaragd. A Paradicsom fáinak törzse aranyból van.[284] Sőt, a Kertben van egy olyan fa, aminek a koronája alatt egy gyors lovas száz év alatt sem ér át.[285]

Vannak olyan Kertek, ahol a tálak és minden bennük lévő is ezüstből van. És vannak olyan Kertek, ahol a tálak és minden bennük lévő aranyból van.[286]

A Kert ajándékai

A Kegyes Korán számos ája írja le azokat az ajándékokat, amelyeket a kert lakói kapnak majd. Ezekből néhány:

„És mondj jó hírt azoknak, akik hisznek és jót cselekszenek, hogy kertjeik lesznek, amelyek alatt folyók folynak. Amikor gyümölcsöket kapnak belőle ellátásként, azt mondják majd: „Ez az, ami korábban is adatott nekünk!" És hasonlókat fognak kapni. És megtisztított házastársaik lesznek ott, és örökké ott fognak lakozni." ***(A tehén, 2:25)***

„Bizony, az istenfélők kertekben és forrásoknál lesznek. Lépjetek be oda békében és biztonságban!" És eltávolítjuk a keserűséget, ami a lelkükben van,

284. Lásd: Tirmidhi, Cennet, 1/2525
285. Lásd: Bukhari, Rikak, 51; Bedu'I-Hulk8, Tefsir 56/1; Muslim, Cennet, 6
286. Tirmidhi, Cennet, 1/2528

és testvérekként lesznek egymással szemben, fekhelyeken. Nem érinti őket a gond, és nem űzetnek ki onnan." ***(Hidzsr, 15:45-48)***

„Ők azok, akiknek éden kertjei járnak, amelyek alatt folyók folynak. Arany karkötőkkel lesznek ékesítve ott, és zöld ruhákat viselnek finom selyemből és nehéz, gazdag brokátból, díszes fekhelyen heverve. Milyen kitűnő jutalom, és kitűnő nyughely!" ***(Abarlang, 18:31)***

A Kertbe belépő hívők elfelejtik a félelmet és szomorúságot, soha többé nem kell találkozniuk ezekkel. A Mindenható Allah nem csak megmenti őket a félelemtől, hanem olyan kegyeket és örömöket ajándékoz nekik, amit el sem tudnak képzelni. Az ájják azt mondják erről:

„Szolgáim! Nem lesz rajtatok félelem ezen a Napon, és nem fogtok szomorkodni, azok, akik hittek a Mi ájáinkban, és Muszlimok voltak. Lépjetek be a Kertbe, ti, és a házas társaitok, boldogságban. Arany tányérok és kupák járnak körbe közöttük. És meg van ott minden, amit a lélek kíván, és ami a szem öröme, és abban fogtok lakozni örökké. És ez a Kert, ami örökül adatott nektek azért, amit cselekedtetek! Gyümölcsök vannak abban nektek, bőséggel, amiből esztek." ***(Az ékszerek, 43:68-73)***

„De Allah megvédelmezi őket annak a Napnak rosszától, és fényességet és boldogságot ad nekik, és megjutalmazza őket türelmükért, egy Kerttel, és selyemmel. Kényelmes fekvőhelyeken fognak ott heverni, nem látnak ott sem napot, sem fagyos hideget. És felettük közel az árnyékai, és a gyümölcsei egész alacsonyan lógnak, és körbe járnak köztük az ezüstedények és kristálykupák, kristályosan tiszta ezüstből, melynek ők fogják meghatározni a mértékét. És inni adnak nekik ott olyan csészéből, amely gyömbérrel kevert, és van ott egy forrás, amelynek a neve Szelszebil. És körbejárnak köztük kortalanná tett ifjak, amikor látod őket, szétszórt gyöngyöknek gondolnád. És ha szétnézel, boldogságot és hatalmas királyságot látsz, finom selyemből és gazdag brokátból készült, zöld ruhák lesznek rajtuk. Ezüst karkötőkkel lesznek felékesítve, és Uruk tiszta italt ad nekik inni." ***(Az ember, 76:11-21)***

A Kertben vannak olyan finoman megmunkált paloták, amelyeknek kívülről látszik a belseje, belülről pedig a külseje, és ahogy a hadíszokból meg-

tudhatjuk, *„ezek azok számára vannak, akik kedvesen beszélnek és jót mondanak, enni adnak másoknak, kitartóak a böjtben, és imádkoznak éjszaka, amikor mások alszanak!"* (Tirmidhi, Cennet 3/2527, Birr 53/1984)

Allah Küldötte (s.a.w.) azt is mondta:

„A kertben a hívőknek ajándékozott sátor kivájt gyöngyökből lévő, hatalmas, tágas palota. A magassága harminc (vagy hatvan) mérföld. Minden sarkában van a hívőnek egy családja, akiket mások nem látnak (nem látják egymást)." (Bukhari, Bedu'I-Hulk 8, Tefsir 55/2; Muslim, Cennet 23-25)

❁

Egy napon a Prófétánk (s.a.w.) azt mondta:

– A Kert népe enni-inni fog, de nem fognak köpni, nem lesz kis vagy nagy szükségük, és nem kell az orrukat fújniuk.

– De akkor hogy fog távozni belőlük a megevett étel? - kérdezték csodálkozva a Társai.

– Csak mósusz illatú izzadság és jóillatú büfögés formájában. Ahogy az ember önkéntelenül vesz levegőt, ők önkéntelenül fogják Allahot magasztalni és hálát adni Neki - felelte a Próféta (s.a.w.). (Muslim, Cennet, 18)[287]

❁

A Kertbe kerülők között bőséges ajándékok nyugalmat találnak, soha nem fognak nehézséget vagy szükséget látni. A testük megtisztul a borostától és a szőröktől, a szemük kohllal[288] lesz kihúzva. Szépek és jó külsejűek lesznek, az életkoruk 30 vagy 33 év lesz.[289]

A Paradicsomban nem lesz fáradtság vagy nehézségek, és a Kert olyan tiszta és kifinomult hely, hogy nincs benne por sem. Az ember teste nem piszkolódik be, még a fülében vagy orrában sem lesz semmi tisztátalanság. Senkinek sem lesz semmilyen rossz tulajdonsága. Nem fognak

Helytelen vagy csúnya szavakat használni. Mindenki szeretni fogja a többieket, és testvérekként tekintenek egymásra.

287. Lásd még: Bukhari, Bedu'I-Hulk8, Enbiya1
288. Kohl: sötét por, általában antimon, amit a szem kihúzására használnak.
289. Lásd még: Tirmidhi, Cennet, 12/2545

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Az elsőként a Paradicsomba lépő emberek arca olyan fényes lesz, minta a telihold. Az utánunk a Kertbe lépőké olyan fényes lesz, mint a legfényesebb csillag az égen. ott az embereknek nem lesz kis vagy nagy szükségük, és nem kell köpniük vagy az orrukat fújniuk. Arany fésűik lesznek, és az izzadságuk mósuszillatú. A Paradicsom jó illatú fái lesznek az illatosítóik. A feleségeik hurik[290] lesznek. A Kert minden lakója olyannak lesz teremtve, mint az ősapjuk, Ádám és a termetük hatvan arasznyi lesz." (Bukhari, Enbiya 1, Bedu'I-Halk 8; Muslim Cennet, 14-19)[291]

Ahogy egy hadíszból is tudjuk, a Kert népe Ádám prófétára (a.s.) fog hasonlítani, vagyis a magasságukat, szépségüket, tökéletességüket, a hibáktól való mentességüket tekintve olyanok lesznek, mint ő volt. A magasságuk hatva *zira*[292] lesz. Az emberek Ádám idejétől kezdve mostanáig a termetüket, életüket, szépségüket, minden tulajdonságukat tekintve fokozatosan hanyatlottak. A Kertben minden ember egyforma termetű lesz.[293]

Egy másik hadísz azt mondja:

„A Kert kupolái alatt lesznek. Mindegyiküknek adatik két olyan kristályhoz hasonló szépségű asszony, hogy még a lábszára csontja is látszik a húsán keresztül (senki nem marad magányosan, egyedül a kertben).[294] A Kert népének szívei egy szívként, azonos érzelmekkel lesznek teli, nem lesz köztük harag vagy ellenérzés. Reggel és este Allahot fogják magasztalni." (Bukhari, Bedu'I-Hulk 8, Enbiya 1; Muslim, Cennet 14, 17)

Nem szabad ezekből az elbeszélésekből azt levezetnünk, hogy a nők kevesebb ajándékot kapnának a Paradicsomban, mint a férfiak. A férfiak és a nők egyenlők abban a tekintetben, hogy mennyi jutalmat kapnak cselekedeteikért. Ugyanakkor bizonyos dolgokban a természetük különbözősége miatt lehetnek különbségek. A férfiak hurikat adnak, a nőknek a teremtésük és természetük sajátosságaihoz illően más kegyeket. A Kertbe kerülő, jóravaló nők sokkal szebb és tökéletesebb formában lesznek újrateremtve, mint ebben a világban voltak, tökéletesen tiszták lesznek, és a jóság legmagasabb fokát érik el. Vagyis

290. Huri: a Paradicsom kertjének örökké fiatal és csodálatos szépségű asszonyai
291. Lásd még: Tirmidhi, Kiyamet 60, Cennet 5; Ibn Majah, Zuhd 39
292. Zira: a csuklótól a középső ujj végéig terjedő távolság. Változatai az arasz, könyök, illetve 68, 75 vagy 90 cm hosszú mértékegységek
293. Lásd: Bukhari, Enbiya 1, Sitizan 1; Muslim, Cennet, 28
294. Lásd: Muslim, Cennet, 14.

megérthetjük, hogy a kertbe kerülő, jóravaló hívők minden tekintetben jobbak és magasabb rendűek lesznek, mint a hurik.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„A Paradicsom kertje (a jóravaló) anyák lába alatt van"[295], így adva meg a nőknek az őket megillető megtiszteltetést és rangot. Más hadíszaiban is a jóravaló nők kiemelkedő értékét említi:

„Ez a világ mulandó hasznos dolgokat tartalmaz. És a leghasznosabb, legjobb teremtmény benne a jóravaló, vallásos nő." (Muslim, Rada, 64; Nasai, Nikah, 15; Ibn Majah, Nikah 5)

„Kedvessé tétettek számomra ebből a világotokból az asszonyok, a jó illatok és a szemem fénye, az ima." (Nasai, Isratu' n-Nisa, 10; Ahmad, III, 128, 199)

Itt azt is meg kell jegyeznünk, hogy ha egy nőnek élete során több férje is volt, azzal lesz közülük a Kertben, aki a legistenfélőbb volt.

A Kert népének adott kegyek nem azért lesznek, hogy valami őket zavaró vagy kellemetlenséget okozó dolgok eloszlassanak. Az evésük és ivásuk sem azért lesz, hogy az éhséget és szomjúságot megszüntessék. Nem azért használnak jó illatú illatosítókat, hogy a rossz szagokat elűzzék. Ezek kegyek és ajándékok lesznek. A Mindenható Allah azt mondja:

„Bizony, abban nem leszel éhes és nem leszel ruhátlan. És nem leszel benne éhes, és nem lesz meleged." (Ta Ha, 20:118-119)

Allah Küldötte (s.a.w.) pedig azt mondta:

„Aki bejut a Kertbe, az örökre hegyek közepette lesz, nem éri semmilyen szomorúság vagy nehézség, a ruhái nem kopnak el, a fiatalsága nem múlik el!"

Egy kikiáltó azt kiáltja majd:

„Ti a Kertben örökké egészségesek lesztek, soha nem betegedtek meg! Örökké élni fogtok, soha nem haltok meg! Örökké fiatalok lesztek, soha nem öregedtek meg! Örökké kegyek és boldogságok közepette fogtok élni, soha nem ér benneteket nehézség vagy szomorúság."

295. Nasai, Cihad, 6; Ahmad, III, 429; Suyuti, I, 125.

Erről az állapotról szól ez az ája:

„És azt mondják nekik: „Ez a Kert, amit örököltetek azért, amit cselekedtetek!” ***(A magaslatok, 7:43)*** (Muslim Cennet, 22)

A Paradicsom folyói

A Mindenható Allah azt mondja:

„A Kert példája, amely az istenfélőknek ígértetett: folyók vannak benne, szennyezetlen vízzel, és tejfolyók, amelyeknek az íze nem változik, soha nem romlanak meg, és borfolyók, ízletesek az ivóknak, és tiszta mézfolyók, és mindenféle gyümölcsök vannak ott nekik, és megbocsájtás Uruktól. Olyan-e, mint aki a tűzben lakozik örökké, és forró vizet kap inni, ami darabokra vágja a belső részeit?” ***(Mohammed, 47:15)***

Allah Küldötte (s.a.w.) pedig azt mondta:

„A Paradicsomban van vízből való tenger, méztenger, tejtenger és bortenger. ezekből folyók erednek.” (Tirmidhi, Cennet, 27/2571)

Azonban a Kert bora nem olyan, mint az evilági bor. A Mindenható Allah azt mondja róla:

„Egy pohár jár közöttük, egy csörgedező forrásból, amely fehér, ízletes az ivóknak, nincs rossz hatása, és nem fognak megrészegülni tőle. És szemérmes tekintetű, szép szemű társaik lesznek velük, mintha jól őrzött gyöngyök lennének.” ***(A felsorakozottak, 37:45-49)***

Egy napon a Prófétánkat (s.a.w.) megkérdezték:

– Mi az a Kauthar?

– Egy folyó, amit a Mindenható Allah nekem ajándékozott a Kertben. A vize fehérebb, mint a tej, édesebb, mint a méz. A partján madarak vannak, aminek a nyaka olyan, mint a tevéké - felelte a Próféta (s.a.w.)

– Ezek bizonyos hatalmas és szép ajándékok! - mondta Hz. Omár (r.a.)

Erre Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

– Akik ezeket eszik (a Kert lakói) még ezeknél is szebbek és jobbak! (Tirmidhi, Cennet, 10/2542)

Elképzelhetetlen szépség és tökéletesség

Allah Küldötte (s.a.w.) így írta le a Paradicsom kertjének minden képzeletet felülmúló szépségét és tökéletességét:

„… a Kertben egy tenyérnyi vagy talpalatnyi hely jobb, mint az egész világ, és minden, ami benne van." (Bukhari, Rikak, 51)

„Ha a kert kegyeiből csak egy körömnyi is látható lenne ezen a világon, megszépítené az egeket és a földet! Ha a Kert népéből valaki csak rápillantana erre a földre, és ebben a világban látnák az egyik karkötőjét, az úgy oltaná ki a Nap fényét, ahogy most a Nap a csillagok fényét." (Tirmidhi, Cennet, 7/2538)

Anasz (r.a.) azt beszélte el:

„Allah Küldöttének (s.a.w.) egy vékony atlaszköntöst ajándékoztak. Allah Küldötte (s.a.w.) megtiltotta a férfiaknak a selyem viselését. Az emberek csodálták ennek a ruhadarabnak a szépségét és puhaságát, nagyon tetszett nekik. A Próféta (s.a.w.) azt mondta:

– Allahra esküszöm, Aki Mohammed lelkét a kezében tartja, hogy a Szád ibn Muáz ruhája a Kertben sokkal szebb ennél!" (Bukhari, Bedu'I Hulk 8, Menakibu'I-Ensar 12)

Valaki megkérdezte a Prófétánkat (s.a.w.):

– A Kert lakói fognak aludni?

Allah Küldötte (s.a.w.) azt felelte:

– Az alvás a halál testvére, a Kert népe pedig nem hal meg! (Bayhaqi, Suab, VI, 409/4416; Haythami, X, 415)

Tudjuk, hogy evilági körülmények között az emberek nap, mint nap változó, egyre öregedő arcot látnak, amikor a tükörbe néznek. A Paradicsomban azonban épp az ellenkező lesz a helyzet: az emberek napról napra szebbek lesznek.[296] Allah Küldötte (s.a.w.) Így adott hírt erről:

„A Kertben van egy piac, ahova a Kert lakói minden pénteken elmennek. Északi szél fúj ott, ami az arcukat és a ruháikat a kert illatával illatosítja, és

296. Ibn-i Ebi Seybe, Musannef, VII, 25/34005. V. ö. Muslim, Cennet, 13.

növeli a szépségüket. Amikor a korábbinál még szebb és még jobb külsővel térnek haza a feleségükhöz, a családjuk azt mondta nekik:

– Allahra, mióta elváltunk, a szépségetek csak fokozódott!

– Allahra, ti is szebbek és tökéletesebbek lettetek, mióta elváltunk! - felelik nekik." (Muslim, Cennet 13)

Sejk Mekinuddin Eszmer azt mondta:

„Álmomban láttam egy hurit. Azt mondta: én a tied vagyok, s te az enyém! Olyan édes és kedves volt a szava, hogy utána két vagy három hónapig hánynom kellett, ha emberi beszédet hallottam." (Ibn-i Atatullah el-Iskenderi, Tacu'I-Arus, p.40)

❁

Allah Küldötte (s.a.w.) így írta le azokat a kegyeket, amelyekben a Kertbe legutolsóként belépő részesül majd:

„Ismerem azt az embert, aki a legutolsóként jön ki a pokolból, és legutolsóként léphet a Paradicsomba. Ez az ember a földön kúszva fog kijönni a pokolból. A Mindenható Allah azt mondja neki:

– Menj és lépj be a Kertbe!

Az ember a kerthez megy, de úgy látja, hogy teljesen megtelt, így visszafordul, és azt mondja:

– Uram a Kert megtelt!

A Mindenható Allah újra azt mondja neki:

– Menj és lépj be a Kertbe!

Az ember ismét a Kerthez megy, de megint úgy látja, hogy teljesen megtelt, így visszafordul, és azt mondja:

– Uram a Kert megtelt!

Ekkor Allah azt mondja neki:

– Menj, és lépj be a Kertbe! Akkora hely lesz ott a tied, mint az egész világ, és még a tízszerese! Vagy csak azt: akkora helyed lesz ott, mint a világ tízszerese.

Az ember azt mondja:

– Uram! Te vagy az egyetlen Uralkodó, és gúnyolódsz velem? Vagy azt mondja: Kinevetsz engem?

A hadísz elbeszélője azt mondta:

„Amikor Allah Küldötte (s.a.w.) ezt a hadíszt mondta, láttam, hogy úgy mosolyog, hogy látszanak a hátsó fogai is. A társai pedig azt beszélték egymás közt: „És ez lesz az az ember, aki utolsókent lép a Kertbe!" (Bukhari, Rikak, 51)

Mintha a Kert minden egyes lakójának egy saját birodalma lenne. A Mindenható Allah ott minden szolgájának sokszorosan annyit ajándékoz, mint amennyi az evilági uralkodóknak és birodalmaknak van.[297]

Egy ájában azt mondja erről:

„És ha szétnézel, boldogságot és hatalmas királyságot látsz." ***(Az ember, 76:20)***

Ha még a legalacsonyabb szinten lévő ember is ilyen hatalmas és csodálatos kegyet kap, akkor vajon mit kaphatnak a felsőbb szinteken lévők? Mert a Paradicsom Kertjének számosszintje van. Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„A Kertnek száz szintje van, amit Allah azoknak készített elő, akik az Ő útján küzdenek. Minden szint között akkora a különbség, mint az ég és a föld között. Ha Allahtól kértek, a Firdauszt kérjétek! Mert az a Paradicsom középső és legmagasabb része."[298] (Bukhari, Cihad 4, Tevhid 22)

Mindezeken kívül lesznek olyan, még ismeretlen ajándékok is, amelyeket ott és akkor fognak először látni a kert lakói, Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta erről:

„A Mindenható Allah azt mondja: 'Jóravaló szolgámnak olyan kegyeket készítettem elő (a Paradicsom Kertjében), amelyeket szem még nem látott, fül még nem hallott, és az elme el nem képzelheti.' Ha akarjátok, recitáljátok ezt:

„És nem tudja egy lélek sem, hogy a szem milyen öröme rejtőzik számukra fizetségként azért, amit cselekedtek." ***(A leborulás, 32:17)*** (Bukhari, Bedu'I-Hulk, 8)

297. Lásd: Tirmidhi, Tefsir, 32/3198; Ibn Majah, Zuhd, 4; Kurtubi, Tezkire, p. 1022
298. Lásd még: Nasai, Cihad, 18; Ahmad, II, 335, 339

Szahl ibn Szád (r.a.) pedig azt mondta:

„Egy nap Allah Küldötte (s.a.w.) társaságában voltam, amikor a Kert tulajdonságairól beszélt, A szavait ezzel zárta:

„Ott olyan kegyek vannak, amelyeket szem még nem látott, a fül még nem hallott, és az elme el nem képzelhet!"

Majd ezeket az ájákat recitálta:

„Oldaluk elhagyja az ágyukat, és Urukhoz fohászkodnak félve és remélve, és adakoznak abból, amivel Mi el láttuk őket. És nem tudja egy lélek sem, hogy a szem milyen öröme rejtőzik számukra fizetségként azért, amit cselekedtek." ***(A leborulás, 32:16-17)*** (Muslim, Cennet, 2-5)

A Paradicsom kegyeinek koronája: az isteni megelégedés

Az életük véges számú lélegzetből álló tőkéjét az isteni igazságok tükrében, értékesen felhasználó, az örökkévaló boldogságot megkapó szerencsés szolgák a Kertben a Mindenható Allah isteni dicsőségéhez illő kegyekben és ajándékokban részesülnek. De a legértékesebb ezekből, minden kegyek koronája, a Mindenható Allah megelégedése.

Egy ája azt mondja erről:

„Mondd: „Hírt adjak nektek valamiről, ami jobb annál? Azoknak, akik istenfélők, kertjeik lesznek Uruknál, amelyek alatt folyók folynak. Örökké abban fognak lakozni. És tisztává tett társaik lesznek ott, és Allah megelégedése. És Allah mindent lát az Ő szolgáival kapcsolatban." ***(Imrán családja, 3:15)***

A bölcsek azt mondják:

Ebben az ájában a „Kertek" kifejezés a bennük lévő ajándékokkal együtt a „korporeális kertre", vagyis a Kert fizikai megnyilvánulására utal. A „megelégedés", vagyis Allah megelégedése pedig a „spirituális Kertre" utal, ami a legmagasabb szint és rang…

Az első szinten a szolga elégedett Allahhal, a végső szinten pedig a Mindenható Allah is elégedett a szolgával. A hajnal szúra is erre az igazságra utal[299]: ***„Térj vissza Uradhoz, elégedetten, és Ő is elégedett veled!”***[300]

Egy másik ája pedig azt mondja:

„Allah a hívő férfiaknak és a hívő nőknek kertet ígért, amelyek alatt folyók folynak, abban fognak lakozni örökké, és szép hajlékokat az éden kertjében. De Allah megelégedése jobb még ennél is. Ez a hatalmas siker.” ***(A bűnbánat, 9:72)***

A Mindenható Allah megelégedése jobb és értékesebb Allah előtt, mint a Paradicsom kertje és minden benne található kegy. Mert ez minden jó és boldogság, minden megtiszteltetés és nagyság alapja. Vagyis ha valaki az evilági életben szolgai kötelességeit ikhlasszal teljesíti, és Allah megelégedését tűzi ki céljául, az azt jelenti, hogy az elérhető legnagyobb kegyet és boldogságot törekszik megszerezni.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„A Mindenható Allah megszólítja majd a Kert népét:

– Ej, Kert népe!

– Parancsolj, Urunk! Boldogan engedelmeskedünk Neked! - felelik azok

– Elégedettek vagytok? - kérdezik tőlük Allah.

– Hogy ne lennénk elégedettek Urunk? Olyan kegyeket adtál nekünk, amelyeket nem adtál senki másnak a teremtményeid közül!

Allah azt mondja nekik:

– Olyasmit adok nektek, ami jobb ennél és a legjobb!

– Mi lehet jobb ennél Urunk? - kérdezi a Kert népe.

– Kiárasztom rátok az én megelégedésemet, és soha többé nem leszek elégedetlen veletek! - feleli Allah.” (Bukhari, Rikak 51, Tevhid38; Muslim, Cennet 9)[301]

299. Lásd: Razi, Mefatihu'I-Gayb, (AI-i Imran, 15)
300. A hajnal, 98:28
301. Lásd még: Tirmidhi, Cennet, 18

Ebből a hadíszból megérthetjük, hogy milyen nagy a Mindenható Allah szolgái iránti jóakarata és szeretetteljessége, s hogy azt akarja: azok a jóravaló szolgái, akiknek Ő a Kertet ajándékozta, tökéletes boldogságban és nyugalomban éljenek ott. Láthatjuk, hogy nem akarja, hogy miközben a szolgái a Kert megszámlálhatatlan kegyét élvezik, azon kelljen gondolkodniuk és aggodéiul: vajon nem követünk-e el valamilyen hibát, nem viselkedünk-e úgy, hogy azzal megsértésük Urunkat… Miután hatalmas Urunk megkérdezi a Kert népét, hogy boldogok-e, s ők igenlően válaszolnak, boldogságuk és elégedettségük betetőzéseként közli velük: Ő is örökké elégedett velük, és soha többé nem lesz haragos.

Milyen hatalmas megtiszteltetés és szerencse, ha egy tehetetlen szolga részesülhet a világmindenségegyetlen Teremtője és Uralkodója ilyen felfoghatatlan kegyében és ajándékában!

Ismail Hakki Bursevi így figyelmeztet arra, hogy a Mindenható Allah végtelen szeretetteljessége és jóakarata tükrében milyen mély gafletben tölti az ember evilági életét:

„Egy kis csontdarab által hallást adott,

A zsírból való szem gömbje által látást adott,

Egy kis darab hús által beszédet adott,

A növények szára és levele, az állatok húsa és zsírja, a föld fái és folyói, az ég csillagainak fénye által gondoskodott,

Az éjszakát az ember pihenésének rendelt,

A nappal során számtalan kegyét ajándékozta-

Milyen hatalmas Allah fensége és nagysága!

Nem szolgálod őt úgy, ahogy szolgálnod kell, s ő mégis úgy nevel és táplál téged, mintha nem lenne rajtad kívül más szolgája! S te mégis úgy szolgálod Őt, mintha lenne Rajta kívül más Urad is!”[302]

302. Lásd: Ruhu’I-Beyan, 1, p. 94-95, Erkam Yayinlari, Istambul, 2011

Ru'yetullah: Allah szépsége megnyilvánulásának ünnepe

A Mindenható Allah kegyeit kiérdemlő szolga számára az isteni ajándékok csúcsa a „Ru'yetullah", vagyis a mindenható Allahot látni, és az Ő isteni szépségének tanúja lenni.

Allah Küldötte (s.a.w.) ezt mondta erről:

„Amikor a Kert népe belépett a Paradicsomba, a Mindenható Allah ezt mondta nekik:

– Van-e még valami kegy, amit akartok tőlem, hogy fokozzam nektek?

– Urunk! Nem tetted-e fényessé az arcunkat? Nem helyeztél-e minket a Kertbe, megmentve a Tűztől? - felelik ők

És akkor a Mindenható Allah felemeli a függönyt, és nem, adott nekik nagyobb kegyet annál, hogy Urukra nézhetnek." (Muslim, Iman, 297; Tirmidhi, Tefsiru'I-Kuran, 11)

Bajazid Besztami így írta le azok állapotát, akik Allahot szeretik:

„Vannak a Mindenható Allahnak olyan különleges szolgái, akik, ha a minden szolgájáról tökéletesen gondoskodó Allah látványától egy pillanatra megfosztanák őket, úgy könyörögnének érte, mint ahogy a Tűz népe könyörög a Pokolból való megszabadulásért."[303]

Ismail Hakki Bursevi pedig azt mondta:

„Három ünnepünk van. Az első a Ramadán és az Áldozat ünnepe. Ez az ember természetének és lelkének ünnepe. A második: a halál ünnepe, amely feltéve, hogy tökéletes hitben távozik az ember, nagy ünnep. A harmadik és legnagyobb ünnep, amikor az ember tanúja lehet Allah (Szépségének) megnyilvánulásának."[304]

303. Ebu Nuaym, Hilye, X, 34; Kuseyri, Risale, p.499
304. Bursevi, Ruhu'I-Beyan, 2. p.200

Vagyis a hívőnek, aki részesülni akar a Kert és az isteni szépség megtiszteltetésében, arra kell törekednie, hogy életét a Kegyes Koránra és a szunnára alapuló szolgaságban, szeretetben és elkötelezettségben élje. Imán Sarani azt mondja:

„Ej, testvérem! Gondolj a Mindenható Allah könyvében leírt Kertekre, és sokasítsd a jótetteidet! Mert mindenért, amit a vallás megparancsol, egy fokozat jár a Kert ajándékai közül. S azt az ajándékot csak annak a parancsnak a teljesítésével szerezheted meg."[305]

A szolgának élete minden területén, őszintén kell törekedni a Kertre, amely csakis az isteni megelégedésen keresztül szerezhető meg, s ugyanilyen komolysággal kell menedéket keresnie Allahnál a tűztől, ami pedig az isteni harag megnyilvánulása.

Hz. Omár (r.a.) úgy magyarázta ezt az ájját: ***„Azok, akiknek a könyvet adtuk, akik úgy olvassák, ahogy olvasni kell"***[306]:

„Ha a Kertről szóló ájákat olvasnak, a Paradicsom kertjét kérik Allahtól, s ha a Pokolról szóló ájákat olvasnak, Allahnál keresnek menedéket a tűztől."
(Ibn-i Ebi Hatam, Tefsir, I, 218; Ali el-Muttaki, Kenz, II, 357/4230)

A Mindenható Allah szabadítson meg mindannyiunknak a Pokoltól, és helyezzen a legmagasabb Kertbe! Vegyen minket, gyenge és tehetetlen szolgáit is azon boldog és szerencsés szolgái közé,

Akiket megtisztel azzal, hogy részesülhetnek az Ő tökéletes kegyeiben, és jelen lehetnek az ő megnyilvánulásának Ünnepén!

Ámin…

A Paradicsom kertjére nyíló kapu: a rejtett és nyilvánvaló fardok[307]

A hívők feladat az, hogy a valódi, túlvilági életre való felkészüléssel foglalkozzanak, és ne hagyják, hogy megtévessze őket ez a világ. Ennek érdekében pedig arra kel törekedniük, hogy fokozzák az istenszolgálatukat és az enge-

305. Imám Sarani, Ölüm Kiyamet Ahiret, p.48
306. A tehén, 2:121
307. Fard: kötelező, kötelező cselekedet

delmességet, s mindenféle szolgálatot és jó cselekedetet Allah útján. Hiszen minden olyan cselekedet, ami segít megszerezni a Mindenható Allah megelégedését, a Kertbe szóló vízum is egyben.

Mint tudjuk az ember kétlényegű teremtmény, melynek teste és lelke is van. ezért az ember cselekedetei is lehetnek fizikaiak és spirituálisaik, nyilvánvalók vagy rejtettek, külsők vagy belsők, testiek vagy lelkiek. Ha ezek egyike hiányzik, ne valósulhat meg a másik sem.

A Mindenható Allah megelégedéséhez és a Paradicsom örökkévaló otthonába vezető nyilvánvaló, külső fardok az ima, böjt, zakát zarándoklat, a mindenható Allah útján tett mindenféle gyakorlati erőfeszítést jelentő dzsihád és hasonlók. Azonban ezek végzésénél be kell tartani bizonyos belső, s spirituális szabályokat is.

A külső fardok

A Prófétánk (s.a.w.) hadíszaiban így adott hírt a Mindenható Allah megelégedéséhez, s ezáltal a Paradicsomhoz vezető nyilvánvaló cselekedetekről:

Rabia ibn Káb (r.a.) azt beszélte el:

„Éjszakánként Allah Küldötte (s.a.w.) ajtajához mentem, vizet vittem neki a rituálés mosdáshoz, és előkészítettem, amire szüksége volt.[308]

Egy nap a Próféta (s.a.w.) azt mondta nekem:

– *Kérj tőlem, amit csak akarsz!*

– Veled akarok lenni a Paradicsomban! - feleltem.

– *Nincs valami más, amit kérnél?* - kérdezte.

– Csak ezt akarom! – mondtam, mire a Próféta (s.a.w.) azt mondta:

– *Akkor segíts magadnak és nekem azzal, hogy sokat borulsz le!*" (Muslim, Salat, 226)

Az Allah Küldöttét (s.a.w.) szerető Társak egyike, Thauban (r.a.) arra kérte őt, hogy tanácsoljon neki egy olyan cselekedet, amely a „Kertbe vezeti

308. Ibn-i Sad, IV, 313

az embert" és háromszor megismételte ez a kérést. Erre Allah Küldötte (s.a.w.) azt válaszolta neki:

„Ügyelj arra, hogy sokat borulj le! Mert minden egyes leborulásért, amit Allah megelégedését keresve végzel, a Mindenható Allah egy fokozattal magasabbra emel, és eltörli egy bűnödet." (Muslim, Salat, 225)[309]

A hadíszokban említett „leborulás" az imára utal. Vagyis aki szeretne a Kertbe jutni és ott Allah Szeretettjének (s.a.w.) szomszédja lenni, az végezzen sok imát, és fokozza a leborulásban, a Mindenható Allah közelségében töltött időt. Allah Küldötte (s.a.w.) helye a kertben a legmagasabb hely, a többi Próféta felett. Ahhoz, hogy a paradicsomban a Prófétánkkal (s.a.w.) lehessünk együtt, ma osztoznunk kell állapotában, cselekedeteiben, érzéseiben és gondolkodásában, s elengedhetetlen, hogy őszinte áhítattal sokat imádkozzunk.

Az ima a vallás szíve, a hívő mirádzsa, az egyik legerősebb eszköz arra, hogy a Mindenható Allah megelégedését, következésképpen pedig a Paradicsom kertjét elnyerhessük. Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Aki reggel-este a mecsetbe megy és visszajön, annak miden menetelért és jöveteléért a Mindenható Allah ajándékot készít elő a Kertben." (Bukhari, Ezan 37; Muslim, Mesacid, 285)

„Ha egy muszlim a kötelező imákon felül minden nap 12 rakát imádkozik a Mindenható Allah megelégedéséért, Allah egy palotát épít vagy építtet neki a Kertben." (Muslim, Musafirin, 103)[310]

„Féljetek Allahot! Tartsátok meg a napi öt imát. Tartsátok meg a ramadáni böjtöt. adjatok zakátot a vagyonotokból. Engedelmeskedjetek a vezetőiteknek" És (ha ezeket megteszitek) beléphettek Uratok Paradicsomába." (Tirmidhi, Cuma 80)

„Ti emberek! Terjesszétek a szelámot, etessétek az embereket, erősítsétek meg a rokoni kapcsolatokat, és imádkozzatok, mikor az emberek alszanak, és akkor békében léphettek a Kertbe." (Tirmidhi, Kiyamet, 42)[311]

Egy ember megkérdezte Allah Küldötté (s.a.w.):

309. Lásd még: Abu Davud, Tatavvu, 22; Tirmidhi, Salat 169; Nesai, Tatbik, 80.89
310. Lásd még: Abu Davud, Tatavvu, 1; Salat, 189; Nasai, Klyametu'I-leyl, 66, 67,
311. Lásd még: Ibn Majah, Ikamet 174; Etime 1

– Mondj nekem olyan cselekedetet, amely által a Kertbe juthatok!

Allah Küldötte (s.a.w.) azt felelte:

– *Szolgáld Allahot, és ne társíts mellé! Tartsd meg az imát, add meg a zakátot, és erősítsd meg a rokoni kapcsolatokat!* (Bukhari, Zekat 1, Edeb 10; Muslim, Iman, 12, 14)

Sok hadíszt találhatunk, amelyek tudtunkra adják, hogy az ima mellett más cselekedetek is segíthetnek abban, hogy a Kertbe juthassunk. Ezeket egyikét Allah Küldötte (s.a.w.) így fogalmazta meg:

„*Az umra jóvátételt jelent a következő umráig elkövetett bűnökért. Az elfogadott hadzs jutalma pedig nem más, mint a Paradicsom kertje.*" (Bukhari, Umre, 1; Muslim, Hac, 437)

A Külső fardok közül szintén a Kert jutalmát hordozza magában az „ilm-i nafi", vagyis a hasznos tudás. Erről Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„*Aki útra kel, hogy tudást szerezzen, annak a Mindenható Allah megkönnyíti a Kertbe vezető utat. Az angyalok kiterjesztik szárnyukat a tudás tanulója fölé. Az egekben és a földön lévő teremtmények, még a halak is a vízben Allah bocsánatáért fohászkodnak a tudósoknak. Egy tudós annyival jobb egy csak istenszolgálatot végzőnél, mint amennyivel a hónap tizennegyedik éjszakáján a telihold fényesebb a csillagoknál. A tudósok a próféták örökösei. A próféták nem hagytak örökül aranyat és ezüstöt, hanem csak tudást. Aki részesedik ebből az örökségből, az bizony nagyon nagyrészt szerzett!*" (Abu Davud, Ilim, 1; Tirmidhi, Ilim. 19)

Egy napon Allah Küldötte (s.a.w.) megkérdezte a Társaitól, akik vele voltak:

– *Ki az, aki ma böjtöl közületek?*

– Én Allah Küldötte! – felelte Abu Bakr (r.a.).

– *Ki vett részt ma közületek egy temetési imában?* - kérdezte Allah Küldötte (s.a.w.).

– Én, Allah Küldötte! - felelte Abu Bakr (r.a.).

– *Ki adott ma enni közületek egy rászorulónak?* - kérdezte Allah Küldötte (s.a.w.)

– Én, Allah Küldötte! - felelte Abu Bakr (r.a.).

– *Ki látogatott meg ma közületek egy beteget?* - kérdezte Allah Küldötte (s.a.w.)

– Én, Allah Küldötte! - felelte Abu Bakr (r.a.).

– *Akiben ezek a jótettek mind megtalálhatók, az be fog lépni a Kertbe!* – mondta Allah Küldötte (s.a.w.) (Muslim, Fedailu's-Sahabe)

Az egyik leghatékonyabb eszköz, amely a Mindenható Allah megelégedését és a Paradicsom kertjét hozhatja el a szolga számára, a küzdelem Allah útján, vagyis a dzsihád. Az ája azt mondja erről:

„Bizony, Allah megvásárolta a hívőktől az életüket és a vagyonukat, azon az áron, hogy a Paradicsom az övék lesz. Harcolnak Allah útján, ölnek és megöletnek. Igaz ígéret, ami köti Őt, a Tórában, és az Evangéliumban és a Koránban. És ki lehetne igazabb az ígéretéhez, mint Allah? Örvendjetek hát az alkunak, amit vele kötöttetek. Ez a hatalmas siker!" ***(A bűnbánat, 9:111)***

Az elbeszélések szerint ez az ája akkor küldetett le, amikor a medinai muszlimok, akik saját városukba hívták a tevhidért Mekkában nehéz körülmények között küzdő Prófétát (s.a.w.), és hűséget esküdtek neki Akabánál. Ennél a hűségeskünél a medinaiak közül felállt Abdullah ibn Ravaha (r.a.), és azt mondta:

– Allah Küldötte, Uraddal és saját magaddal kapcsolatban is olyan feltételeket szabhatsz nekünk, amilyeneket csak akarsz!

Allah Küldötte (s.a.w.) azt felelte:

– *Urammal kapcsolatban az a feltételem, hogy egyedül Őt szolgáljátok, és ne társítsatok mellé. Saját magammal kapcsolatban pedig az a feltételem, hogy úgy védelmezzetek engem, ahogy a saját életeteket és vagyonotokat védelmezitek!*

– És ha így teszünk, mit kapunk cserébe? - kérdeztek a Medinából jöttek.

– *A Paradicsom kertjét!* - felelte a Próféta (s.a.w.), mire a jelen lévők azt mondták:

– Milyen előnyös üzlet ez! Nem fogunk visszafordulni ettől, és nem is akarjuk, hogy elforduljon tőlünk! (Ibn Kathir, II. 406)

Abdullah ibn Ravaha (r.a.) a mutai csatában teljesítette be ezt az előnyös üzletet, amely előtt megkapta a mártírhalál jó hírét Allah Küldöttétől (s.a.w.), s a hit lelkesedésével vett részt a csatában, pedig tudta, hogy meg fog halni- vagyonát az államkincstárra, életét a Mindenható Allahra hagyva tért meg a Kertbe.

A többiek a Társak közül különböző helyeken, az Allah útján való tanítás és erőfeszítések közepette maradtak hűek ehhez az eskühöz.

❁

Itt mindenképpen szeretnénk emlékeztetni arra, hogy az ima, a böjt, a zakát, a zarándoklat, a tudás, a tanítás vagy a dzsihád, mindenféle jócselekedet csak a többi kötelező cselekedettel kiegészülve lehet a Kert megszerzésének eszköze! Vagyis, ha valaki elhanyagolja a minden hívő számára kötelező, alapvető istenszolgálatokat, és csak egyet, vagy egyeseket választ ki a paradicsomi jutalmat rejtő cselekedetekből, s azt gondolja, ezáltal megmenekül, az csak saját magát megtévesztő tudatlanságának bizonyítéka.

❁

A belső fardok

A külső fardok mellett léteznek belső fardok is, mint jó erkölcs, ikhlasz, áhítat, irgalmasság, bőkezűség, igazságosság, alázat, illem, szemérmesség vagy türelem.

Például amikor a Mindenható Allah az imádkozást megparancsolja, azt parancsolja szolgáinak, hogy áhítattal imádkozzanak. Amikor a zakátot, adakozást vagy jó ügyre való költést említi, azt parancsolja, hogy magamutogatás, mások megsértése nélkül, hálát vagy viszonzást nem várva tegyük. Minden istenszolgálatban egyedül a Mindenható Allah megelégedését kell szem előtt tartani, vagyis ikhlasszal kell végezni. Mindezek a parancsok a belső fardok egy-egy példáját jelentik.

Egy hívő személyisége csak a külső és belső fardok, parancsok tiszteletben tartása mellett válhat tökéletessé.

Milyen szép mondja erről Niyazi Miszri:

„Ne gondold, hogy az imával, zarándoklattal véget értek a kötelességek! A tökéletes emberhez szükség van a belső tudásra is."

A Mindenható Allah így fogalmazza meg az ember teremtésének célját: „hogy Engem szolgáljanak"[312]. A Korán-tudósok így magyarázzak ezt a kifejezést: hogy megismerjék Allahot, és belsőséges tudást szerezzenek Róla, vagyis elérjék a marifetullah állapotát.

A *marifetullah* azt jelenti, hogy valaki szívből megtudja ismerni Allahot. Ez pedig csak a szív fejlesztésével lehetséges. A szív fejlesztéséhez pedig ugyanolyan gondosan kell ügyelni a belső, mint a külső vonatkozásokra is. Mevlana Dzsalaladdin Rumi így int arra, hogy az istenszolgálatok külső kötelezettségei mellett a belső szabályokra is ügyelnünk kell:

Öreg tudós, fehér szakállú,
De saját lelkét sem ismeri.
Erőfeszítése mit sem ér,
Ha mások szívét összetöri.

Imám Rabbani pedig azt mondja:

„Miután a külsőségeket a saríának[313] megfelelően teljesítettük, a belső kötelezőségekhez kell fordulnunk, hogy cselekedeteinket ne szennyezze be a gaflet. Anélkül, hogy belső támogatásunk lenne, nagyon nehéz feladat a külső kötelezettségeket a vallásjognak megfelelően teljesíteni…

Ha fontosnak tartjuk a belsőt, fontosnak kell tartanunk a külsőt is. Aki csak a belsővel foglalkozik, és a külsőt elhanyagolja, az vesztes lesz. Bármilyen veszted állapotot ér is el, az csak fokozatosan a pusztulásba vezeti őt. A belső állapotunk megfelelő és ép voltára utaló legfontosabb jel éppen az, hogy a külső kötelezettségeket is úgy teljesítsük, ahogyan azokat kell. Ez pedig az isztikámet útja."[314]

Nem szabad elfelejtenünk, hogy ha valaki csak formailag teljesíti az istenszolgálatokat, annak a szolgasága ugyanúgy ne teljes, mint aki elhanyagolja a kötelezettségeket, és azt állítja:

312. Lásd: A szeleket támasztók, 51:56
313. Saría: az Iszlám jogrendszere
314. Imán Rabbani, Mektubat, III, 87-88, no.87

„Elég, ha szívem tiszta!", hiszen a pusztán jó erkölccsel nem teljesítheti be a Mindenható Allah által előírt szolga kötelezettségeiket.

A valódi szolgaság azt jelenti, hogy a szolga a Mindenható Allahmegelégedésének megfelelően a külsőt és a belsőt is egyesíti magában. Ha pedig egy szolga közelebb akar kerülni Urához, a következő belső kötelezettségeiket kell szem előtt tartania:

• Jó erkölcs

A belső parancsok közül a legfontosabb a jó erkölcs parancsa. Valódi hit és elfogadott istenszolgálat legnagyobb jele, ha az ember erkölcsi szempontból is tökéletesedik.

Egy hadísz azt mondja:

„Az Ítélet Napján semmi nem lesz nehezebb majd a hívő mérlegén, mint a jó erkölcs. A Mindenható Allah utálja azokat, akik rosszul cselekszenek, és rossz szavakat szólnak." (Tirmidhi, Birr, 62/2002)

A Mindenható Allah a jó erkölcs csúcsát a Prófétának (s.a.w.) személyiségében mutatta meg nekünk, akit a Világok Kegyelmeként küldött el, s az Ítélet Napjáig az egész emberiség számára a legjobb példaként dicsérté. Kiemelkedő tulajdonságait az ája is megerősíti: ***„És bizony, nagyszerű a te jellemed."*** ***(A toll, 68:4)***

Allah Küldötte (s.a.w.) egy hadíszban azt mondta:

„Nem másért küldettem el, mint hogy a jó erkölcsöt tökéletesítsem!" (Muttava, Husnu'I- Hulk, 8)

Tehát a mi feladatunk az, hogy a Prófétánk (s.a.w.) erkölcsét válasszuk példának, és ennek fényében gyakorta felülvizsgáljuk állapotunkat.

Például, istenszolgálatunkban mennyire követjük Allah Küldöttét (s.a.w.)? Hiszen a Prófétánk (s.a.w.) azt mondta: *„Úgy imádkozzatok, ahogy engem láttatok imádkozni!"* (Bukhari, Ezan18)

Ügyeinkben, közösségi kapcsolatainkban, ennyire hasonlítunk a Prófétára (s.a.w.) ?

A Mindenható Allah számunkra példaértékű generációvá tett nemes Társak úgy követték Allah Küldöttét (s.a.w.), ahogy a hóban járó ember követi az előtte ment nyomait. Hiszen legnagyobb vágyuk és céljaik az volt, hogy részesüljenek a hadísz jelentette jó hírben: *„Az ember azokkal van, akiket szeret”*[315], s ahogy ebben a világban a Prófétával (s.a.w.) voltak együtt, úgy ezt fenntarthassák a Túlvilágon is.

Ahhoz, közel lehessünk evilági vezetőnkhöz, és túlvilági közbenjárónkhoz, Mohammed Prófétához (s.a.w.), fokoznunk kell az iránta érzett szeretetünket. Ennek a szeretetnek a feltétele pedig az engedelmesség és az áldozatkészség.

Haszran Baszri azt mondja:

„Ti emberek! Ne értsétek félre azt a hadíszt, hogy „az ember azokkal van, akiket szeret”! Hiszen a zsidók és a keresztények is azt állítják, hogy szeretik a prófétáikat. Azonban (állapotukat, erkölcsüket és életformájukat tekintve) nincsenek együtt velük.” (Ihya, II, p. 402)

Fudail ibn Ijáz pedig így hívta elszámolásra alsóbb énjét:

„A Firdausz kertjében akarsz lenni a prófétákkal és igazakkal, de milyen cselekedeteket végeztél ezért? Milyen rossz tulajdonságodat győzted le? Melyik rokonadat látogattad meg, aki nem látogatott meg téged? Testvéred melyik hibáját bocsátottad meg? Allah megelégedését keresve mitől távolodtál el, amelyhez közel vagy, vagy mihez közeledtél, amitől távol vagy?” (Ihya, II, p. 402)

Ezért fel kell mérnünk saját állapotunkat:

A célom az, hogy hasonlítsak Allah Küldöttéhez (s.a.w.), kövessem őt és áldozatokat hozzak az ő útján, de milyen mértékben sikerült ez? Nem szabad elfelejtenünk, hogy a Prófétának (s.a.w.) való engedelmesség olyan tiszta tükör, ami jól mutatja a Mindenható Allah iránt érzett szeretetünket is… Hiszen a Mindenható Allah azt mondja:

Mondd: „Ha szeretitek Allahot, akkor kövessetek engem. Akkor Allah is szeretni fog benneteket, s megbocsájtja nektek a bűneiteket. Allah Megbocsájtó, Irgalmas.” (Imrán családja, 3:31)

Allah Küldötte (s.a.w.) pedig azt mondta:

315. Bukhari, Edeb, 96

– *Az én ummámból mindenki be fog lépni a Kertbe, kivéve azok, akik elutasítják!*

– Allah Küldötte, ki utasítaná el, hogy a Kertbe lépjen? – kérdezték, mire a Próféta (s.a.w.) azt felelte:

– *Aki engedelmeskedik nekem, az be fog lépni a Kertbe, aki nem engedelmeskedik nekem az elutasította!* (Bukhari, Itisam 2)

Azt, hogy milyen magas szintet ért el azok erkölcse, akik Allah Küldötte (s.a.w.) nevelése alatt nőttek fel, és az ő erkölcséből merítettek példát, jól mutatja be a következő történet:

Anasz Ibn Málik (r.a.) azt beszélte el:

Allah Küldötte (s.a.w.) társaságában ültünk, amikor azt mondta:

– *Most a Kert népének egyik tagja fog elhaladni mellettetek!*

Megnéztük, és láttuk, hogy az anszárok közül jött arra egy ember, akinek a szakálla még nedves volt a rituális mosdástól, és bal kezében vitte a cipőjét.

A következő napon Allah Küldötte (s.a.w.) ugyanezt monda, és láttuk, hogy megint ugyanez az ember ugyanarra. A harmadik napon Allah Küldötte (s.a.w.) megismételte ugyanezeket a szavakat, és újra azt az embert láttuk arra jönni, ugyanolyan állapotban.

Amikor Allah Küldötte (s.a.w.) felkelt, Abdullah Ibn Amr (r.a.) is felált, követte az embert, és azt mondta neki:

– Vitába keveredtem apámmal, és megfogadtam, hogy három napig nem megyek a közelébe. Vendégül látnál erre az időre a házadban?

– Rendben – felelte az ember.

Abdullah Ibn Amr (r.a.) azt mondta:

„Három napot töltöttem el vele, de nem láttam, hogy éjszaka felkelt volna, de minden reggel felkelt a reggeli imára, Allahról emlékezett meg, és tekbirt mondott. A három nap alatt nem hallottam, hogy bármi mást mondott volna, csak jót. A harmadik nap estéjére úgy gondoltam, hogy kevesek a jótettei, és azt mondtam neki:

– Allah Szolgája, nem volt vita köztem és apám között! De hallottam, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) háromszor is azt mondta rólad: „Most a Kert népépnek egyik tagja fog elhaladni mellettetek", és mind a háromszor te jöttél arra! Azért akartam nálad lakni, hogy lássam, milyen cselekedeteket végzel, és rólad vehessek példát. De nem láttam, hogy bármi különleges jócselekedetet végeztél volna. Mi az a cselekedet, ami által arra szintre jutottál, amiről Allah Küldötte (s.a.w.) beszélt?

– Nincs más, mint amit te is láttál- felelte az ember.

De amikor megfordultam, hogy távozzak, utánam szólt, és azt mondta:

– A cselekedeteim nem mások, mint amit te magad is láttál! De a szívemben soha nem éreztem rossz érzéseket egyetlen muszlim iránt sem, és soha nem is irigyeltem semmi jót senkitől, amit Allah adott nekik.

– Ez hát az az állapot, ami arra szintre juttatott téged! - mondtam erre én."
(Ahmad, III, 166)

• Jó modor és szemérmesség

A jó modor annyira fontos az Iszlámban, hogy akár úgyis összefoglalhatnánk: a vallás a jó modor teljessége.

Ha a gondolkodás és a bölcsesség szemével nézzük, láthatjuk, hogy a Kegyes Korán talán a szép viselkedésről és a szemérmességről szól a legtöbbet. A történelmi elbeszélések is arra figyelmeztetnek, hogy a jómodor és szemérmesség, vagyis a szép viselkedés összefüggésben áll azzal, ha valaki az istenfélelemtől hajtva tartózkodik a rossztól.

Mevlana Dzsaladdin Rumi azt mondja erről:

„Akinek nincs része a jó modorból, az nem ember. Mert az embert az állatoktól a jó modor különbözteti meg".

„Nyisd ki a szemed, s tekintsd Allah szavát, az elejétől a végéig! Ájáról ájára, a Kegyes Korán a jómodor tanításából áll."

„Mi a hit, kérdezi az elmémet. Elmém pedig szívemhez hajolt, s azt súgta a fülébe a hit a jómodorból származik…"

„ Kérjük a mindenható Allahot, hogy adjon nekünk jómodort! Mert akiknek nincs modora, az megfosztatik Allah szeretetteljességétől…"

„A hajnal a jómodor miatt öltözött fénybe, és az angyalok is azért ártatlanok és tiszták, mert szép viselkedésűek."

„Iblísz azért űzetett az isteni kegyelem kapujából, mert modortalanul viselkedett a Mindenható Allahhal szemben. Ha a Sátán fejét akarod összezúzni, nyisd ki a szemed, és láss: Ami a Sátánt legyőzi, az a jómodor."

Akik a szultán vagy egy magasrangú illető jelenlétében vannak, nem viselkednek olyan szabadon, mint odakinn, hanem a tartózkodási helyüknek, és a rangnak kijáró tiszteletet próbálják kimutatni.

A tökéletes hívők tudják, és megélik, hogy minden pillanatban Allah jelenlétében vannak, ezért nagyon ügyelnek a modorukra. Ezért a szép viselkedés áthatja életük minden területét.

Vagyis tudván, hogy ***„Ő veletek van, bárhol is vagytok"***[316], minden pillanatukat az Allahhal való együttlét tudatában élik.

Ibn Maszud (r.a.) azt beszélte el.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta nekünk:

– *Legyetek szemérmesek, Allah előtt úgy, ahogy Őt megilleti!*

– Allah Küldötte (s.a.w.), elhamdulillah (Allahnak hála) szemérmesek vagyunk Allah előtt - válaszoltunk mi, de Allah Küldötte (s.a.w.), így intett minket:

– *Én nem arra a szégyenlősségre gondolok, amit ti ismertek! Az Allahot megillető szemérmesség az, hogy őrzitek a fejeteket, és a rajta található szerveiteket, és a testeteket és a rajta található szerveiteket, és emlékeztek arra, hogy a halál és a föld fel fogja emészteni ezeket. Aki a Túlvilágot akarja, annak el kell fordulnia az evilági ékességektől, és a túlvilági életet kell választani az evilági helyett. Aki mindezeket teljesíti, az úgy szemérmes Allah előtt, ahogy az Őt megilleti.* (Tirmidhi Kyamet, 24/2458)

• Megtisztulás

A Mindenható Allah azt mondja:

„Bizony, Allah nagy kegyet mutatott a hívők iránt, amikor elküldött hozzájuk egy Küldöttet saját maguk közül, aki az Ő ájáit recitálja nekik, és

316. A vas, 57:4

megtisztítja őket, és megtanítja nekik a Könyvet, és a bölcsességet, bár előtte nyilvánvaló tévelygésben voltak." ***(Imrán családja, 3:164)***

A „tezkije" szó azt jelenti: belső világunkat megtisztítani a nem odaillő, nem kívánatos dologtól, elsősorban a hitetlenségtől, képmutatástól a nagy és kis sirktől.

A legfontosabb belső kötelesség, amit a Mindenható Allah megparancsol szolgáinak az, hogy higgyenek Benne, az Ő egyedül valóságában, és ne társítsanak mellé.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Aki úgy hal meg, hogy nem társít Allah mellé, be fog lépni a Kertbe, aki pedig úgy hal meg, hogy társít Allah mellé, a Pokolba lesz bebörtönözve." (Muslim, Iman, 151)

Az embernek előbb meg kell tisztulnia a hitetlenségtől, képmutatástól és sirktől, hogy képes legyen a hozzá eljutott isteni igazságok elfogadására. Olyan ez, mint amikor a sebet először megtisztítják a kórokozóktól, és utána kenik be a gyógyírrel. Vagyis a rossztól és ártalmastól megszabadulni sürgető kötelesség, mint a jót és a hasznosat megszerezni. A tanulságtétel is „lá iláhe", nincs (más) istenség kifejezéssel kezdődik. Vagyis a szívből ki kell vetni mindent, ami Allahtól eltávolít, és ezután szilárdulhat meg a szívben az „ill' Allah", csak Allah igazsága.

A tezkije is azt jelenti, hogy csak miután a belső világot is megtisztítottuk a szennytől, és megőriztük a rossztól, díszíthetjük majd fel a hittel, megismeréssel, bölcsességgel, jó érzésekkel, szép tulajdonságokkal, és a takva többi elemével. A taszavvuffban a tezkije azt jelenti: az alsó én vágyait a minimálisra csökkentve megtörni uralmát a test felett, és ezáltal lehetővé tenni, hogy ezt az uralmat a lélek vegye át. Ez azonban az alsó énnel szembeni akarat megerősítésével, az önmegtartóztatás (riázat) és erőfeszítés (mudzsahede) segítségével lehetséges. Vagyis meg kell fékezni az alsóbb én túlzott vágyat, s olyan szolgálatra, törekvésre és áldozatokra kell kényszeríteni, amelyek nincsenek kedvére.

Az alsóbb ént nem lehet teljes mértékben megsemmisíteni, és a vallás nem is parancsolja ezt. A tezkije azt jelenti: az alsóbb ént nevelni kell, és vágyait, hajlamait az Allah által kijelölt határok és megengedett mértékek között kell tartani.

A tezkije a minden spirituális szennyeződés forrásától, az evilági sóvárfástól való megszabadulásától is jelenti.

A tezkije egyben a fejlődést és spirituális tökéletesedést is jelenti. Ezzel a jelentéssel a tezkije valójában felemeli a spirituális nevelés minden elemét és területét. A Mindenható Allah azt mondja:

„Bizony, sikeres az, aki megtisztítja magát, és megemlékezett Ura nevéről, és imádkozott." ***(A legmagasztosabb, 87:14-15)***

„És a lélekre és arra, Aki megformálta, és sugallta neki a gonoszságát és az istenfélelét! Bizony, sikeres az, aki megtisztítja azt. És bizony, elbukik az, aki megrontja." ***(A Nap, 97:7-10)***

• Ikhlasz

A Mindenható Allah előtt a cselekedetek elfogadásának alapfeltétele az ikhlasz azt jelenti: a cselekedetet egyedül a Mindenható Allah megelégedésével végezi, úgy, hogy azokra ne vetüljön az evilági és önző célok árnyéka.

Ami a test számára a lélek, az a cselekedet számára az ikhlasz. Az ikhlasz nélküli cselekedet olyan, mint a tartalomtól megfosztott forma, vagyis nem eredményez mást, mint puszta fáradságot.

Allah Küldötte (s.a.w-) azt mondta: *„A cselekedetek a szándék szerint valók…"* (Bukhari, Iman, 41)

Egy muszlim legfontosabb feladat az, hogy az isteni megelégedésen kívül minden más célt kivessen a szívéből. A Mindenható Allah azt mondja:

„Bizony, igazsággal küldtük le neked a könyvet, szolgáld hát Allahot, őszinte hittel Neki szentelve a vallást! ***(A csapatok, 39:2)***

„Mondd: „Bizony, az parancsoltatott nekem, hogy szolgáljam Allahot, őszinte hittel Neki szentelve a vallást!" ***(A csapatok, 39:11)***

Zunnun-i Miszti híres szavai szerint:

„Az emberek mind halottak, kivéve a tudással rendelkezőket. A tudósok pedig mind alszanak, kivéve a tudásuk szerint cselekvőket. És a cselekvők is mind kevélységben tévelyegnek, kivéve Allah ikhlasszal rendelkező szolgáit. De még az ikhlasszal rendelkező szolgák is nagy veszélyben vannak." (Bayhaqi, Suab, IX, 181)

• Elmélkedés

Az embert a spirituális csúcsokra juttató legfontosabb eszközök egyike a tefekkür, a csend mélyén rejlő igazságokról való mély gondolkodás elmélkedés.

A kinyilatkoztatás fényében végzett elmélkedés a hit kulcsa. Amilyen távolságot az ember élete során bejár a mély elmélkedésben, olyan mértékben részesedik az isteni szeretetből, és fokozza boldogságát az örökkévaló birodalomban.

A Mindenható Allah ájáiban így szólítja fel a szolgáit az elmélkedésre:

„Bizony, az egek és a föld teremtésében, és az éjszaka és a nappal váltakozásában jelek vannak azoknak, akik értenek.

Akik megemlékeznek Allahról állva, ülve és az oldalukon fekve, és elgondolkodnak az egek és a föld teremtésén: „Urunk! Te nem teremtetted ezt hiába. Dicsőség Neked! Ments meg minket a Tűz büntetésétől!” ***(Imrán családja, 3:190-191)***

„Hát nem nézték meg a tevét, hogy hogyan lett teremteve? És az eget, hogy lett felemelve? És a hegyeket hogyan lett rögzítve? És a földet, hogyan lett kiterítve?” ***(Az Elborító, 88:17-20)***

A vezetés és boldogság váratlan kalauza, az első ájától az utolsóig folyamatosan a gondolkodásra, elmélkedésre szólítja fel az embert, arra hívja, hogy gondolkodjon el a teremtésben rejlő bölcsességről, a teremtés csodálatos rendjéről, és a Kegyes Korán kinyilatkoztatásának, csodáiról. A Kegyes Korán ezekkel a kifejezésekkel inti az embereket: „hát nem gondolkodtok, nem használjátok az eszeteket?” Ezért aki az emberi természethez méltó módon akar élni, spirituális mélységeket és magasságokat akar elérni, annak világába mindenképpen be kell vezetnie a Kegyes Korán által olyan állhatatosan parancsolt elmélkedést.

Három nagyon fontos tényező van, ami a hívőt segítheti ennek elérésében:

1. Spirituális értelemben kihasználni a szeher időszakát

A szeher a hajnal előtt órákat, az éjszaka utolsó harmadát jelenti. A Mindenható Allah azt tanácsolja Hozzá közeledni akaró szolgáinak, hogy használják is a szehert[317]. Hiszen a szeher idején:

317. Láds: Imrán családja, 3:17; A csapatok, 39:9, A Megkülönböztető, 25:64

✓ A legelfogadottabb a bűnbánat.

✓ A tanúságtétel kimondásával a hit megújul.

✓ A legalkalmasabb idő arra, hogy a Prófétánkra (s.a.w.) áldást és köszöntéseket küldve fokozzuk az iránta érzett szeretetünket.

✓ A hajnali órák sötétjében elgondolkodva a halálról felkészülhetünk arra, amikor majd sírunk sötétjébe kell lépnünk.

2. A jóravalókkal lenni

A Mindenható Allah azt mondja: ***„Ti, akik hisztek! Féljétek Allahot, és legyetek az igazakkal!”***[318]

Az igazak és jóravalók megerősítik a szívünket. Aki a jóravalókkal igyekszik együtt lenni, az maga is jóravalóvá válik, aki a bűnösökkel van együtt, az maga is bűnössé válik.

3. Helál ételeket enni

A helál étel jóra vezeti az embert, a haram étel pedig rosszra.

Ennek a három állapotnak az ellentéte, vagyis valaki a szeher értékes óráit a gaflet álmára cseréli, az igazak és a jóravalók helyett a tévelygőkkel és rosszakkal van együtt, és nem figyel arra, hogy az étele helál legyen, annak az élete pozitív és építő energia helyett pusztító és romboló energiával lesz tele. Ez pedig lehetetlenné teszi az elmélkedést és hanyaggá és nemtörődömmé az istenszolgálatot.

• Alázat

Az alázat azt jelenti, hogy a Mindenható Allah végtelen erejének és hatalmának fényében a szolga felismeri saját semmi voltát, tehetetlenségét és gyengeségét, más szavakkal szólva, ismeri a saját határait.

A Mindenható Allah a túlvilági boldogságát azoknak ígérte, akik ebben a világban nem magasztalják fel saját magukat, nem okoznak romlást, és szívük tele van az Allah iránti félelemmel és szeretettel. Vagyis az alázat áldádától eltá-

318. A bűnbánat, 9:119

volodó, büszke és fennhéjázó, alsóbb énjük vágyait a saját bálványaikká tévő emberek nem fognak menekülni.

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„Elmondjam nektek, hogy kik a kert lakói? Ők azok, akik gyengék, és az emberek is gyengének tartják őket, de ha megesküsznek Allahra, Allah beteljesíti az esküjüket!

És elmondjam nektek, kik a Tűz lakói? A keményszívű, durva, szűkmarkú és fennhéjázva járó emberek." (Bukhari, Eyman 9; Tefsir 68/1, Edeb 61; Muslim, Cennet, 47)

A Mindenható Allah az alázatosságot parancsolja saját magával és szolgáival szemben is, az ájják szerint:

„És ereszd le a szárnyad azokra, akik követnek téged a hívők közül." ***(A költők 26; 215)***

„És a kegyelmes szolgái azok, akik alázatosan járnak a földön, és ha a tudatlanok megszólítják őket, azt mondják: „békesség!" ***(A Megkülönböztető, 25:63)***

Juszuf Esbat azt mondta:

„Ha reggel kimész a házból, bárkivel találkozol, gondold azt, hogy jobb nálad. Az alázat azt jelenti, hogy bárki is mondja neked az igazságok, elfogadod és tudod, hogy akik alattad állnak, azok magasabb rangúak nálad. Legyen számodra egyenlő, aki dicsér, és aki rosszat mond rólad…"

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

„A Mindenható Allah azt parancsolta nekem: Legyetek olyan alázatosak, hogy senki ne büszkélkedjen senki előtt, és senki ne sértse meg senki jogait!" (Muslim, Cennet, 64)

„Aki Allah megelégedését keresve egy fokozatnyi alázatot mutat (Allah szolgái iránt), azt Allah tíz fokozattal magasabbra emeli…" (Ibn Majah, Zuhd, 16)

Hiszen a mag sem csírázhat ki, és nem hozhat áldást, ha nem vetik el a földbe. Az alázatos szívűek Allah kegyelmével naggyá lesznek, és felemelkednek.

• Igaznak és megbízhatónak lenni

Egy hívő mindig a muszlim személyiséget és jellemet képviseli, és példázza környezete számlára. megbízható ember, akinek kezétől, nyelvétől, minden cselekedetétől az emberek biztonságban vannak.

Életének egyetlen pillanatában sincs jelen a hazugság, megtévesztés vagy csalás.

Abu Musza (r.a.) azt mondta:

– Allah Küldötte! Ki a legjobb a muszlimok közül?

– *Akinek a nyelvétől és kezétől a muszlimok biztonságban vannak!* – felelte Allah Küldötte (s.a.w.). (Bukhari, Iman 4, 5, Rikakk 26; Muslim, Iman, 64, 65,)

Allah Küldötte (s.a.w.). azt is mondta:

„Bizony, az igazság a szavakban és a cselekedetekben a helyes útra, jóravalóságra és a jóság legmagasabb fokára vezet. És a jóság pedig a Kertbe vezet. Ha valaki mindig igazat mond, a Mindenható Allah a sziddíkek (igazak) közé írja fel. A hazugság pedig tévelygésbe vezet, a tévelygés pedig a Tűzbe vezet. Ha valaki szokásává teszi a hazugságot, a Mindenható Allah a hazugok közé írja fel.” (Bukhari, Edeb, 69 Muslim, Birr, 103-105)

• Türelem

A türelem azt jelenti, hogy az ember lelki egyensúlya a változó anyagi és spirituális körülmények között nem borul fel, megőrzi józanságát, elviseli a nehézségeket, állhatatos és kitartó a megpróbáltatások és csapások közepette, és bármilyen próbatétel érje is, nem enged a hitéből és a vallásából.

Ebben az értelemben a türelem a jó erkölcs alapja, a hit fele, a boldogság és jólét kulcsa.

A valódi türelem feltétele, hogy az ember az őt érő csapás első pillanatában mutassa. A nem idejében mutatott türelemnek nincs sok haszna[319].

Amilyen nehéz a türelem az evilági életben, olyan fényes lesz a jutalma a Túlvilágon. Akik képesek türelmesnek maradni a csapások közepette,

319. lásd: Bukhari, Cenaiz, 32. a hadísz szövegét lásd e könyv sírbéli életre vonatkozó fejezetében.

elnyerhetik a Mindenható Allah megelégedését, és ezáltal az örökkévaló Kert jutalmát.

Az ájják azt mondják erről:

„Ti, akik hisztek! Keressetek segítséget a türelem és az ima által! Bizony Allah a türelmesekkel van." ***(A tehén, 2:153)***

„Ti, akik hisztek! Legyetek állhatatosak és türelmesek, és kitartók, és féljétek Allahot, hogy sikeresek lehessetek" ***(Imrán családja, 3:200)***

„A türelmesek megkapják a fizetségüket, elszámolás nélkül" ***(A csapatok, 39:10)***

Az alábbi hadíszból megtudhatjuk, hogy az Allah megelégedéséért mutatott türelem jutalma nem más, mint a Paradicsom Kertje.

Abullah Ibn Abbasz (r.a.) egy napon azt mondta Ata Ibn Abi Rabah-nak:

– Mutassak neked egy asszonyt a Kert lakói közül?

– igen, mutass! –válaszolta Ata, mire Ibn Abbasz azt mondta:

Ott az a fekete nő, eljött Allah Küldöttéhez (s.a.w.), és azt mondta neki:

– Rohamok jönnek rám, és közben kitakarom a testem! Fohászkodnál értem Allahhoz, hogy gyógyuljak meg?

Allah Küldötte (s.a.w.):

– *Ha türelemmel viseled a Kert lesz a jutalmad érte, de ha úgy akarod, inkább fohászkodom Allahhoz, hogy gyógyítson meg.*

– Elviselem, csak azért fohászkodj, hogy amikor a roham elfog, a testem ki ne takarjam! – mondta az asszony, a Próféta (s.a.w.) pedig fohászkodott érte. (Bukhari, Merda 6; Muslim, Birr 54)

Ilyen értékes hát a Mindenható Allah előtt, ha valaki Allah megelégedését remélve képes türelemmel elviselni a nehézségeket…

9. FEJEZET

Intések az Örökkévalóság utazóinak

A gáfil élet abból származik, ha valaki gyerekkorában csak játszik, ifjúként csak a vágyainak él, felnőttként gafletben él, s öregkorára nem marad más, mint a megbánás és sajnálkozás amiatt, amit elveszített…

INTÉSEK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁG UTAZÓINAK

Allah Küldötte (s.a.w.) azt mondta:

Gábriel eljött hozzám, és azt mondta:

– Ó, Mohammed! Élj, ameddig akarsz, de úgyis meg fogsz halni. Szeress, akit akarsz, de úgyis el fogsz válni tőle. Cselekedj, amit akarsz, de annak viszonzását kapod meg a Túlvilágon.

Tudd meg, hogy a hívő nemessége az éjszakai istenszolgálatban rejlik, méltósága pedig abban, hogy nem szorul rá az emberekre. (Hakim, IV, 360-361/7921)

❁

Ismerd fel az értékét öt dolognak, mielőtt elérne öt másik:

- ✓ *Az ifjúságét az öregség előtt,*
- ✓ *az egészségét a betegség előtt,*
- ✓ *a gazdagságét a szegénység előtt,*
- ✓ *a szabadidőét az elfoglaltság előtt,*
- ✓ *az élet értékét a halál előtt!* (Bukhari, Rikak, 3; Tirmidhi, Zuhd, 25)

❁

Akinek a Túlvilág a legfontosabb, annak Allah a gazdagságát a szívébe helyezi, megőrzi szívét a nyugtalanságtól, a világ meghajol előtte, és aggodalom nélkül fogja megkapni, amit Allah neki rendelt. Aki pedig az evilágot hajszolja, annak Allah a szegénységet helyezi a szeme elé, és csak a világ lesz a célja, de mégsem fog többet kapni, mint amit Allah elrendelt neki." (Tirmidhi, Sifatu'l-Kiyame, 30)

❁

Ádám fia folyton azt mondja: a vagyonom, a vagyonom! Ej, Ádám fia! Van-e más vagyonod, mint az étel, amit megettél, a ruha, amit elhordtál, vagy

az adomány, amit a jutalom reményében előre küldtél? (Muslim, Zuhd, 3-4; Tirmidhi, Zuhd, 34)

❁

Ha Ádám fiának egy egész völgye lenne, tele arannyal, egy másikat akarna mellé. Nem tölti meg más a szemét, csak a sír földje…" (Bukhari, Rikak 10)

❁

Ha felállsz az imához, úgy imádkozz, mintha ez lenne az utolsó imád! Ne mondj olyasmit, amit holnap meg fogsz bánni, s hagyj fel azzal, hogy azt reméld, amit (a gáfil) emberek remélnek! (Ibn Majah, Zuhd, 15)

❁

Az Ítélet Napján előhoznak egy embert, aki a Pokolba fog kerülni, de ebben a világban a leggazdagabb, legkényelmesebb életet élte, s csak egy pillanatra a Pokol tüzébe mártják. Aztán megkérdezik tőle:

– Ádám fia! Életed során volt-e egyetlen jó napod is? Tapasztaltál-e valaha bármi kegyet is?

– Allahra, nem, Uram! Soha nem éltem meg semmi olyat.

Aztán előhoznak egy embert, aki a Kertbe fog kerülni, de ebben a világban a legszegényebb ember volt, s csak egy pillanatra a Kertbe helyezik. Aztán megkérdezik tőle:

– Ádám fia! Életed során átéltél-e bármi nehézséget? Tapasztaltál-e valaha szegénységet vagy nélkülözést?

– Allahra, nem, Uram! Soha nem éltem meg semmi szegénységet vagy nélkülözést, sosem találkoztam csapással vagy nehézséggel! (Muslim, Munafikin, 55)

❁

Van két szem, melyet nem érinthet a Pokol tüze: a szem, amely sírt Allahért, és a szem, amely hajnalig álmatlan volt az Allah útján való őrködéstől. (Tirmidhi, Fedailu'l-Cihad, 12/1639)

❁

Én előttetek fogok a Túlvilágra menni, és előkészületeket teszek az érdeketekben, tanúskodok az Allah útján végzett szolgálatotokkal kapcsolatban. A talál-

kozónk a Kauthar vizénél lesz. ***Nem attól féltelek benneteket, hogy társítani fogtok Allah mellé. Hanem attól féltelek benneteket, hogy az evilági vágyak miatt vitázni fogtok és egymás ellen fordultok.*** (Bukhari, Megazi, 17; Muslim, Fedail, 31)

Tudjátok meg, hogy előttetek fogok menni, és várni foglak benneteket! Jól figyeljetek, a találkozónk helye a Kauthar vize mellett lesz. Aki holnap találkozni akar velem, az a kezét és a nyelvét tartsa vissza a bűnöktől! (Bukhari, Salat, 80; Ibn Sad, II, 227)

Hz. Abu Bakr (r.a.) azt mondta:

Ez a világ a hívők piactere, az éjjel és a nappal a tőkéjük, a jótettek az árukészletük, a Kert a nyereségük, a Tűz pedig a veszteségük.

Hol vannak azok a szép arcú emberek, akiket mindenki csodált?

Hol vannak a fiatalságukra büszke ifjak?

Hol vannak a pompás városokat alapító, magas falakat építő uralkodók?

Hol vannak a csatamezőn vereséget nem ismerő hősök?

Az idő porrá tette őket. Mindegyikük a sír sötétjébe távozott.

Siessetek, siessetek! Ne vesztegessétek az időt, térjetek észre, és mielőbb készüljetek fel arra, ami a halál után vár!

Mentsétek meg magatokat, mentsétek meg magatokat!

Hz. Omár (r.a.) azt mondta:

Mi ez a világ a Túlvilághoz képest? Annyi csak, mint a nyúl egy ugrása.

Csökkentsd az evilági elvárásaidat, hogy szabadon élhess! Csökkentsd a bűneidet, hogy könnyebb legyen a halálod.

Hz. Oszmán (r.a.) azt mondta:

Négy dolog van, aminek a fizikai végrehajtása erény, de a spirituális része kötelező:

A jóravalók társaságában ülni erény, a példájukat követni kötelező.

A Kegyes Koránt recitálni erény, aszerint cselekedni kötelező.

A sírokat látogatni erény, felkészülni rájuk kötelező.

A betegeket látogatni erény, a helyzetükből a tanulságot levonni kötelező.

A legnagyobb veszteség az a hosszú élet, melynek során az ember nem készít elő útikészletet a túlvilági utazásra.

Az evilági gondolatok sötétséget jelentenek a szívben, a túlvilági gondolatok fényt.

Az a bölcs ember, aki elszámolásra hívja az alsóbb énjét, uralkodik rajta, azért cselekszik, ami a halál után várja, és Allah fényét használja ki a sír sötétsége ellen.

Hz. Ali (r.a.) azt mondta:

Elegendő neked az Iszlám evilági kegyként. Elegendő neked az istenszolgálat és az engedelmesség elfoglaltságként. Elegendő neked a halál tanulságként.

Semmi nem elegendő fizetség az életetekért, csak a Paradicsom kertje. Ezért ne adjátok el az életeteket másért, csak a Kertért!

Egy ember értéke annyi, amennyi a vágyai és reményei értéke.

Az éri el a kegyek teljességét, aki az Iszlámban halhat meg.

Mi dicsérni való van Ádám fiában? A kezdete egy csepp, a vége egy tetem. Sem a saját ellátását nem képes megteremteni, sem a haláltól nem tudja megmenteni magát.

Minden lélegzet egy lépés a halál pillanata felé.

Ha gazzal ülteted be a földedet, nem szedhetsz róla rózsát.

Hz. Ali (r.a.) gyakran látogatta a sírokat. Egyszer megkérdezték tőle:

– Miféle szokás ez, Ali, a sírokat választottad szomszédságnak?

– Láttam, hogy ők igaz szavú szomszédok! Nem tesznek semmi rosszat, és a Túlvilágra emlékeztetnek – felelte Hz. Ali.

Muáz ibn Dzsabal (r.a.) azt a tanácsot adta fiának:

Fiacskám, ha imádkozol, gondold azt, hogy ez lesz az utolsó imád! Ne reméld, hogy meg fogod élni a következő imaidőt.

Fiam! Egy hívőnek jó cselekedet végzése közben kell meghalnia. Ezért ha a hívő végzett egy jó cselekedettel, már álljon szándékában a következő, és ne keverjen közéjük rossztetteket.

Abu Darda (r.a.) azt mondta:

Ha nem lett volna három dolog, nem akartam volna ebben a világban maradni:

Homlokomat a földre téve éjjel-nappal leborulni Teremtőm előtt.

Szomjazni (böjt közben) a nap legforróbb idején.

Azok társaságában ülni, akik úgy válogatják a legjobb szavakat a szavak közül, ahogy a legszebb gyümölcsöket szokták kiválogatni.

Imám Sáfi azt mondja:

Ej, te világ, és te, aki azt gondolod, hogy megtiszteltetést találtál az evilági ékességek által! A halál lesújt az épületre és az építőre is… akinek méltóságát ez a világ és az evilági ékességek adják, tudja meg, hogy nagyon csekély méltóság az, múlandó és pusztulásra ítélt! Tudd meg, hogy az evilági kincs az arany és ezüst, de te olyan kincseket gyűjts, amelyek jótettekből és erényes cselekedetekből állnak!

Bölcs dolog-e, ha a karaván házat épít magának az utazás során?

Az evilág népéhez való közelség megbetegíti az egészséges embert…

Aki azt állítja, hogy sikerült egyesíteni az evilág szeretetét és Allah szeretetét, az hazudik.

Mevlana Dzsalaladdin Rumi azt mondja:

Ej, Igazság utazója! Köss barátságot az Igazság Uralkodójával, mielőtt még bekövetkezne az a Nap, beállna az Ítélet, hogy akkor majd kézen fogjon téged! Mert azon Napon az Ő engedélye nélkül nem lesz senki, aki a kezedet fogja. Azon a Napon az ember menekül majd a testvérétől, anyjától, apjától, gyer-

mekeitől. Ezért hát értsd meg jól az Igazzal való barátságot, és tudd, hogy ez a barátság a (hit békéjében bekövetkező) utolsó lélegzet kulcsa.

Ne kötődj túlzottan a vagyonhoz, hatalomhoz, hogy ha eljön az ideje, könnyen el tudj válni tőlük! Így könnyen adod vissza és hagyod el, és jutalmat is szerezhetsz. Kötődj ahhoz, Aki szorosan tart téged, Ő az Első és az Utolsó. Ha Őt akarod megtalálni, életed hajójából dobd ki az alsóbb én minden súlyát, hogy elérhesd a békesség kikötőjét!

Az evilági élet olyan, mint egy álom. Evilági vagyont birtokolni olyan, mint mikor valaki álmában kincset talál. Az evilági vagyon örökösről örökösre száll, s így mindig ebben a világban marad.

A Halál Angyala felébreszti álmukból a gáfil gazdagokat, hogy életüket elvegye. Az ember siránkozik és mély megbánást érez, hogy annyi nehézséget vállalt az evilági életben a vagyonáért, melynek nem is ő a valódi birtokosa. De akkor már vége, minden befejeztetett.

Költsd el jól a vagyonodat, használd jól a hatalmadat és az életedet! Nyerj meg egy szívet! Annak a szívnek a fohásza adjon világosságot sírod sötétjében, legyen fény számodra!

Akik a szívüket adják ennek a világnak, olyanok, mint az árnyékot kergető vadász. Hogy is lehetne zsákmányuk az árnyék? Az ilyen ostoba vadász madárnak nézi a madár árnyékát, és azt akarja elfogni. Még az ágon ülő madár is csodálkozik az ilyen bolondon.

A fohász és istenszolgálat az Allahhal való együttlétet jelenti. És aki Allahhal van, annak jó az élet, és jó a halál is.

Sejk Szádi azt mondta:

Egy bölcs embertől megkérdezték: ki a szerencsés, és ki a szerencsétlen? Ő pedig azt felelte: Szerencsés az, aki eszik (a szükséges mértékben felhasznál), és ültet. Szerencsétlen az, aki úgy hal meg, hogy ebben a világban hagy mindent, amit összegyűjtött és felhalmozott.

Amikor apám lelkét visszaadta Urának, ezt a tanácsot adta nekem: „Fiam! Minden önző vágy félelmetes tűz, amely távol tart Allahtól, tartózkodj hát tőle! Ne gyújtsd meg a Pokol tüzét saját magad számára. Ha nincs erőd elviselni, hogy abban a tűzben égj majd, oltsd ki ma a türelem vizével!"

Láttam egy sivatagi arabot, aki azt mondta a fiának: „Fiacskám, az Ítélet Napján azt fogják megkérdezni, mit szereztél, nem azt, hogy milyen vérből származol. A cselekedeteidet fogják kérdezni, nem azt, hogy ki volt az apád."

Az okos ember magával viszi a vagyonát és pénzét a másik világra (még távozása előtt elkölti Allah útján). A felhalmozók sajnálkozni fognak, mert itt kell hagyniuk majd, amikor távoznak.

Ne haragudj túlzottan és indokolatlanul azokra, akik a vezetésed alatt állnak, parancsaidat követik és kiszolgálnak! Ismerd a határaidat, és ne ess túlzásba! Hiszen az Ítélet Napján a rabszolga felszabadul, s gazdájaként te veretsz láncra, ami a legnagyobb megaláztatás számodra!

Abu Hazim azt mondta:

Hagyd el az olyan cselekedeteket, amelyek miatt a halált visszataszítónak és szomorúnak látod! Ezután bármikor is halsz meg, nem árthat neked.

Ibrahim ibn Ethemtől megkérdezték:

– Miért nem fogadtatnak el a fohászaink?

Ő azt felelte:

A következő okok miatt lehetséges, hogy a fohászaitok ne fogadtassanak el:

✓ Ismeritek Allahot, de nem engedelmeskedtek a parancsainak.
✓ Ismeritek a Prófétát (s.a.w.), de nem követitek a szunnáját.
✓ Olvassátok a Kegyes Koránt, de nem cselekedtek aszerint.
✓ A Mindenható Allah ajándékaiból esztek, de nem adtok hálát érte.
✓ Tudtok a Paradicsom kertjéről, de nem cselekedtek úgy, mintha vágynátok rá.
✓ Azt valljátok, hogy létezik a Pokol, de nem őrizkedtek tőle kellőképpen.
✓ Tudjátok, hogy van halál, de nem készültök fel rá.
✓ Saját kezetekkel teszitek sírba a halottaitokat, de nem tanultok belőle.

Ennyi rossz közepette hogy is lehetne elfogadott fohászotok?

Hatam-i Asszamot megkérdezték:

– Hogyan és mikor leszünk képesek a tanulság szemével nézni a világot?

– Ha majd látjátok, hogy a világon mindennek a vége a pusztulás, és mindenki a sírjába fog térni! Ha valakinek a házában vagy a közelében meghal egy ember, és ő nem tanul ebből, annak nem használ a tudás, a bölcsesség, az intés vagy a tanács!

Abu Hatim azt mondta:

Testvérem, ha elhalasztasz négy dolgot négy helyre, beléphetsz a Kertbe:

✓ az alvást a sírra,
✓ a kényelmet a Sziratra,
✓ a dicséretet a Mérlegre,
✓ a vágyaidat a Kertre.

UTÓSZÓ

A Mindenható Allah öt fázist jelölt ki az ember életében. Az első az álem-i erváh, a lelkek birodalma, a második az anyaméh, a harmadik az evilági élet, a negyedik a barzakh, a sír birodalma, az ötödik pedig a túlvilági élet, vagyis a Paradicsom vagy a Pokol.

A harmadik fázis, az evilági élet a próbatételek birodalma az ember számára. Ebben a világban az ember cselekedeteivel és viselkedésével kiérdemli az örökkévaló boldogságot vagy szenvedést. Vagyis az örökkévaló boldogság vagy szenvedés annak függvénye, hogy hogyan viselkedik és cselekszik az ember evilági élete során.

Az ájják azt mondják erről:

„Aki megteremtette a halált és az életet, azért, hogy próbára tegyen benneteket: melyiktek a legjobb a cselekedeteiben. És Ő a Hatalmas, a Megbocsátó." ***(Az uralom, 67:2)***

„Minden lélek megízleli a halált. És próbára teszünk benneteket jóval és rosszal, próbatételként. És Hozzánk tértek vissza." ***(A próféták, 21:35)***

Milyen furcsa, hogy az ember, aki látja, hogy minden múlandó teremtmény fiatalságát és frissességét felőrli az idő, mégis azzal hitegeti magát, hogy örökké ebben az ideiglenes vendégházban fog maradni, melynek pedig csupán néhány napig lehet a lakója! Minden nap látja a temetési meneteket, mégis úgy gondolja, hogy a halál még messze van tőle. Azt hiszi, hogy örökké birtokolni fogja mindazt, ami pedig csak ideiglenesen bízatott rá, és bármelyik pillanatban elveszítheti.

Milyen szépen mondja Dzsalaladdin Rumi:

„Te utazó, nézd most a képet a tükörben! Gondold el: a szépség megfakul az öregségben, és leomlik minden épület. Ne hagyd, hogy a tükör megtévesszen!"

Hiszen amikor az emberi lélek a test ruhájában belép ennek a világnak a kapuján, egyben megkezdődik utazása is a halál felé.

Aki tudatában van a halálnak, azt nem téveszti meg ennek a csalárd világnak a csábítása. Aki tudja, hogy az örökkévalóságba tartó utazó, annak szívét nem hódítja meg a vendégház díszítése, szépsége és berendezése, ahol csak pár napig marad. Mert ezek a holmik elválaszthatatlanul az evilági vendégházhoz tartoznak.

Még ha minden múlandó kegy és ajándék összegyűlne is egy emberben, aki ezer évig élhetne ebben az uralkodói pompában, mi haszna lenne? Végül nem a fekete földbe ásott szűk gödörbe távozna ő is?

Milyen különös, hogy az ember lázasan kutatja, hogyan élhetne hosszabb életet ebben a múlandó világban, hogyan maradhatna benne akár csak pár nappal tovább! Pedig az Ítélet Napján senki nem fogja azt kívánni, hogy bárcsak többet élt volna ebben a világban. Csak azt fogják bánni, hogy a számukra kiszabott evilági életet miért nem jótettekkel töltötték. Vagyis az a fontos, hogy a nekünk ebben a világban adatott véges számú lélegzetvételünket hogyan használjuk fel.

A sír, ahová az ember kerülni fog, bármennyire is csak egy néma gödörnek tűnik a külső szemlélő számára, valójában a túlvilági életet előre vetítő birodalom. Egy hadísz szerint az ember a sírban értesül először túlvilági helyéről[320], s a sírbéli élet aszerint alakul számára, hogy ebben a világban engedelmeskedett-e a Mindenható Allah parancsainak, vagy sem. Allah Küldötte (s.a.w.) így beszélt erről az igazságról:

„A sír vagy egy kert a Paradicsom kertjei közül, vagy egy üreg a Pokol üregei közül…" (Tirmidhi, Kiyamet, 26)

Mint korábban is elmondtuk, az evilági élet az egyetlen hely, ahol cselekedhetünk azért, hogy az örökkévaló túlvilági boldogságot megszerezzük. Teljes életünk tehát nemcsak annyi, amennyi a születés és a halál között eltelik.

320. Lásd: Tirmidhi, Zuhd, 5/2308; Ahmad, I, 63-64

De ha valakinek arra a kérdésre, hogy „Mi az élet?", nem jut eszébe más, csak a nyirkos föld és a sírkövek, annak a tudatlannak az életénél van-e fájdalmasabb? Az ilyen élet nem más, mint gyermekkorban csak játék, ifjúkorban csak kontrollálatlan vágyak, felnőttkorban gaflet, öregkorban pedig megbánás és sajnálkozás mindaz miatt, amit visszavonhatatlanul elveszített.

Viszont az életet és eseményeit a hit fényében megfigyelő, tudással rendelkező hívők tudatában vannak a halál után következő, valódi életnek is, s életüket éberségben, odafigyeléssel és meggondoltan élik le. Ahhoz, hogy képes legyen komolyan felkészülni az Örökkévalóságba tartó utazásra, az ember számára elengedhetetlen, hogy valódi hitre tegyen szert.

Minden cselekedetet, amit az ember ebben a múlandó világban végez, az Ítélet Napja képernyőjén keresztül kell néznie.

Mevlana Dzsalaladdin Rumi azt mondja:

„Térj észhez, és még ma vess számot életeddel! Lássuk, milyen szeretettekkel töltöd a mai napot!

Hol az erszényed megtöltése aggaszt, hol az evés-ivással töltöd ezt a nyomorúságos életet, míg egyre kevesebb lélegzeted marad hátra…

De mid van, mit szereztél? Milyen gyöngyöt hoztál fel a tenger mélyéről? A halálod napján majd ez megbizonyosodik…"

Kétségtelen, hogy a halál a legkeményebb valóság, ami mindenkit el fog érni egyszer. És a halál súlyos valóságát nem bírja el a puszta szavak gyenge válla! Minden halál néma, szavak nélküli lecke, ami az érzékeny szívek számára érthetőbben beszél a legkifinomultabb szavaknál, mélyebb jelentést, tanulságot és igazságot hordoz. A halál természetének nyelvén hatalmas jelentést rejt csendje mélyén – persze csak azoknak, akik hallanak, látnak és éreznek…

Milyen szépen megvilágítja ezt az igazságot a következő történet!

Haszan Baszri egy temetésen vett részt, ahol egy öregembert is látott. Miután az elhunytat eltemették, megkérdezte:

– Te idős, Allahra kérdezlek, mit mondasz, ha ez az elhunyt most visszatérhetne ebbe a világba, nem azon lenne, hogy több jót cselekedjen, és bocsánatot nyerjen a bűneiért?

– De bizony, kétségtelen, hogy azon lenne! – felelte az öregember.

– Akkor miért van az, hogy mi nem tudunk úgy gondolkodni, mint ő? – kérdezte Haszan Baszri, és indultában azt mondta: – Milyen hatalmas tanács a halál! Milyen bölcs és hatásos tanács az élő szívnek. Amelyik szív pedig halott, annak a halál sem elegendő tanács.

Az élet olyan, mint egy cérnagombolyag, amelynek nem ismerjük a hosszát, hogy hol fog megszakadni, vagy mikor fogy el. Az utolsó óránk olyan találkozó, amely nemcsak időskorban jöhet el. Minden élőlény a halál jelöltje. Minden ember meghalhat bármilyen életkorban. Hiszen ha kimegyünk a temetőbe, bármikor találhatunk olyan sírokat, amelyben nálunk fiatalabb korban elhunytak nyugszanak…

Ezért súlyos megbánás oka lesz az, ha valaki idős korára hagyja az imádkozást vagy a Zarándoklat elvégzését, és egy holnapra halasztja a bűnbánatot, jótetteket, amelyet nem is biztos, hogy meg fog élni. Mert mindannyiunkra fel fog virradni egy olyan nap, amelynek nem lesz már holnapja! Ez a nap mindannyiunkat el fog érni. A Mindenható Allah éppen azért nem adja tudtunkra, hogy mikor fog ez bekövetkezni, hogy minden pillanatban készüljünk rá.

Ezért az Iszlám vallás arra int minket, hogy soha ne feledkezzünk meg a halálról és a túlvilági utazásról, sőt, gyakran emlékezzünk meg róla, s az éles ész és intelligencia legnagyobb jelévé tette, ha valaki gyakran elmélkedik róluk, éber, tudatos, és minden pillanatban felkészül rájuk.

Egy Társa egyszer megkérdezte Allah Küldöttét (s.a.w.):

– Allah Küldötte (s.a.w.), ki a legokosabb hívő?

– *Aki sokszor gondol a halálra, és azzal foglalkozik, hogy felkészüljön rá. Ez a legokosabb ember…* - felelte Allah Küldötte (s.a.w.).

A halál csak az Allah Küldötte (s.a.w.) által is okosnak nevezett hívőket fogja az örökkévaló boldogság jó hírével érni. Az ilyen hívők mindig az örökkévalóság magvait gyűjtötték az evilági szántóföldeken, a boldogság gyümölcseit szedték az erény kertjeiben, s a hit földjét a hála, magasztalás és elégedettség magjaival vetették be.

Ahogy Allah Küldötte (s.a.w.) mondta:

„… A valódi élet a túlvilági élet. (A valódi boldogság a túlvilági boldogság.)"
(Bukhari, Cihad 33, Salat 48, Rikak 1)

Nekünk sem szabad soha elfelejtenünk, hogy a Túlvilágért jöttünk erre a világra. Gyakran gondolkodjunk el azon: „Vajon hová, merre tart egyfolytában mindez a rengeteg teremtmény? Mi célt szolgál ez a folyamat, ahogy erre a világra jönnek és a Túlvilágra mennek, megszületnek és meghalnak? Miért jöttünk erre a világra, kinek a birodalmában élünk, hová vezet az utunk? Mi lesz a végünk? Kész vagyunk-e a túlvilági elszámolásra? Ma mit készítettünk elő a Túlvilágunkra?"

A Mindenható Allah folyton arra hív minket, hogy gondolkodjunk el az Ítéleten. A Kegyes Korán szinte az egész utolsó három dzsuzban[321] a Túlvilágról szól. Milyen lesz majd a föld, az egek, milyen helyzetben lesznek az emberek? Nekünk is arra kell törekednünk hát, hogy ezeken az igazságokon mélyen elgondolkodva, minél magasabb szintre jussunk az istenfélelemben.

Azt sem szabad elfelejtenünk, hogy az evilági élet színpadának végső függönye, a halál mindenki számára olyan, mint egy tükör, melyben örökkévaló sorsa jelenik meg. Vagyis, ha az utolsó lélegzetünk tükrét nem szennyezi be a bűn, a nemtörődömség és az engedetlenség, akkor a halál nem katasztrófa, hanem örömteli találkozás lesz számunkra.

Az egyetlen lehetőség pedig arra, hogy a halálunkat megszépítsük, az:

„És szolgáld Uradat, amíg eljön hozzád a bizonyosság." (Hidzsr, 15:99)

Ezért hát gondolkodjunk el a Mindenható Allah iránti szolgaságunk jellemzőin:

– Olyan életet élünk-e, amely a Paradicsom kertjébe vezet minket?

– Cselekedeteink a lemérésükkor fényessé teszik-e majd arcunkat?

– Áldozataink átsegítenek majd a Szirat hídján?

– Próbálunk-e úgy tanítani másokat, hogy ha majd megkérdeznek minket azokról a bűnösökről, akik mindkét világukat felégetik a hitetlenség, lázadás és engedetlenség tüzében, mi azt felelhessük: „Ó, Uram, én megtettem minden tőlem telhetőt…"?

321. Dzsuz: a Kegyes Korán szövegének egy harmincad része

A Mindenható Allah adja meg nekünk az Ő kegyelme és kegyessége által, hogy a Tőle ajándékba kapott életet képesek legyünk az Ő megelégedése szerint felhasználni, a hit és a Kegyes Korán fényében és szellemiségében élni, képesek legyünk muszlimként meghalni, az Ő kegyelmében és megbocsátásában részesedve állni Allah színe elé, hogy részesedjünk a Paradicsom kertjében és Allah szépségének megnyilvánulásában!

Ámin.

Mily boldogok azok, akik képesek még a haláluk előtt visszatérni Urukhoz! Mily boldogok azok a jóravaló szolgák, akik képesek úgy távozni az örökkévalóságba, hogy kedvező nyomot hagynak maguk után az evilági egek kupolája alatt…

SZÓMAGYARÁZAT

Rövidítések

s.a.w. **:** Allah áldása és békéje legyen vele

a.s. **:** béke legyen vele

r.a. **:** Allah legyen vele elégedett

Hz. **:** A „hazreti" kifejezés rövidítése, amelyet tiszteletre méltó személyek neve előtt használunk, jelentése tisztelt, méltóságos.

A könyvben szereplő szavak, kifejezések

Ahl-i Szunna: a szunna népe, vagyis azok, akik valóban a Kegyes Korán útját és Mohammed próféta (s.a.w.) példáját követik.

Anszár: medinai muszlim

Árif: a Mindenható Allahot bensőségesen ismerő ember

Azráel: a halál angyala

Dedzsál: a hamis messiás, aki az idők végén eljön majd, és a rossz útra hívja az embereket, olyan meggyőző erővel, hogy a legtöbben követni fogják őt.

Dzsihád: az Allah megelégedéséért, Allah útján, az Iszlám érdekében tett bármilyen cselekedet, erőfeszítés

Dzsuz: a Kegyes Korán szövegének egy harmincad része

Edzsel: a kijelölt időpont, amikor valakinek vagy valaminek az evilági létezése véget ér

Emánet: minden olyan dolog, amit az emberre ideiglenesen rábíznak, vagy letétbe helyeznek nála, de később el kell vele számolnia, és vissza kell adnia a valódi tulajdonosnak – legyen az akár egy másik ember, aki megőrzésre bízott rá valamit, akár a Mindenható Allah, Akitől mindent ideiglenes letétként kaptunk ebben az életben.

Fard: kötelező, azok a legalapvetőbb, legfontosabb vallási cselekedetek, amelyek minden hívő számára kötelezők.

Firdausz: a Paradicsom kertjeinek legmagasabb helye.

Folyamatos adomány (szadakat'ul-dzsárije): olyan adomány, ami nem egyszeri, hanem abból az embereknek később hosszabb időn át hasznuk származik, pl. iskola vagy mecset alapítása, alapítvány létrehozása stb.

Gáfil: olyan ember, aki nem gondolkodik, nem törődik a valósággal, igazsággal, és elveszve tévelyeg az evilági életben.

Gaflet: óvatlanság, nemtörődömség és tudatlanság, amikor valaki az életét valódi tudatosság és a megismerés vágya nélkül éli le. Az ilyen ember a gáfil.

Hadísz kudszi: olyan hadísz amelyben Mohammed próféta (s.a.w.) szószerint a Mindenható Allah szavait idézi

Hadísz: Mohammed próféta (s.a.w.) mondása vagy tanítása.

Háfiz: olyan muszlim, aki kívülről megtanulta az egész Kegyes Koránt.

Haníf: egyistenhívő, a tevhid útját őszinte hittel követő ember.

Haram: vallási értelemben tiltott

Havz: az a víztározó, tó, amelyet a Mindenható Allah a Paradicsom kertjében ajándékoz a Prófétának (s.a.w.).

Helál: vallási értelemben megengedett, törvényes.

Hidzsra: a muszlimok elvándorlása Mekkából Medinába, a hitetlen arabok üldözése elől menekülve.

Hutba: vallási tanítás, beszéd, prédikáció

Ikhlasz: őyzinte hit és a Mindenható Allah megelégedését kereső őszinte, tiszta szándék

Iszra: Allah Küldötte (s.a.w.) éjszakai utazása Mekkából Jeruzsálembe

Iszráf: pazarlás, vagy bármilyen területen túlzásba esés

Isztikámet: a vallás helyes útján való kitartás és eltökélt haladás

Kerámet: olyan racionálisan nem magyarázható cselekedet, kis csoda, amit nem a próféták, hanem más emberek vittek véghez a Mindenható Allah engedelmével és segítségével.

Kibla: a muszlimok imairánya, a Mekkában található Kába iránya.

Kiramen Kátibín: Nemes Feljegyzők. Azok az angyalok, akik az ember cselekedeteit feljegyzik.

Mahser: az emberek összegyűjtése a Feltámadáskor, illetve az a hatalmas üres terület, ahol a Feltámadáskor az emberek össze lesznek gyűjtve

Mekruh: vallásilag nem tiltott, szükség esetén megengedett, de tartózkodni kell tőle. A mekruh tenzihi a megengedetthez közelebb álló mekruh. A mekruh tahrimi a tiltotthoz közelebb álló.

Mirádzs: Mohammed próféta (s.a.w.) felemelkedése Allah színe elé

Muhádzsir: olyan muszlim, aki a mekkai elnyomás elől Medinába menekülve elvégezte a Hidzsrát.

Munkár és Nakir: a kikérdező angyalok, akik a sírban minden embert kikérdeznek a hitéről és cselekedeteiről

Müezzin: az imára hívást recitáló, és ezzel a közös ima kezdetét hirdető muszlim.

Nefsz: alsóbb én, az ember énjének állatias, Allah parancsai ellen lázadó része.

Rija: az emberek tetszésének keresése a Mindenható Allah megelégedése helyett.

Sirk: társítás, vagyis az az elképzelés, hogy a Mindenható Allah hatalmában és tulajdonságaiban más is osztozhat, illetve az istenszolgálat cselekedeteit másnak is fel lehet ajánlani Allahon kívül.

Szadaka: adomány, jótett

Szahíh: (egy hadísz kapcsán) hiteles, megbízható, bizonyítottan Mohammed prófétára (s.a.w.) visszavezethető

Szeher: a hajnal előtti órák, az éjszaka utolsó harmada.

Szirat: a Pokol felett átvezető keskeny, hosszú híd

Szunna: Mohammed próféta (s.a.w.) tanításainak, példájának, példás vallásgyakorlatának és életének összessége. Egy cselekedetre használva azt is jelenti, hogy Allah Küldötte (s.a.w.) szokása volt azt végezni vagy olyan módon cselekedni

Szúr: a harsona, melyet Iszráfil angyal meg fog fújni a Feltámadáskor

Tábiun: a muszlimok második generációja, akik Mohammed prófétával (s.a.w.) már nem találkoztak személyesen, de egyes Társaival igen.

Tahadzsud: önkéntes éjszakai ima, amelyet az éjszaka fele után, hajnalhasadásig lehet végezni, nem kötelező, de nagyon nagy jutalmat hordoz magában.

Takva: istenfélelem, istentudatosság, a Mindenható Allah megelégedésének, parancsainak és tiltásainak figyelembe vétele minden cselekedetben

Társak: Mohammed próféta (s.a.w.) társai, a muszlimok első generációja

Tefszir: Korán-magyarázat

Tekbir: az „Allahu akbar", Allah mindennél nagyobb kifejezés.

Teszbi: zsinórra fűzött gyöngyökből álló imalánc, melyen az elmondott fohászok vagy Allah neveinek számát lehet számolni.

tevesszul: valaki által, vagyis valakit a fohásza eszközeként, a közeledés módjának megtéve fohászkodik Allahhoz

Tevhid: kizárólagos egyistenhit.

Tudatlanság Kora (Dzsáhilíja): az Iszlám és Allah Küldötte (s.a.w.) elküldetése előtti időszak

Újítás (bidá): olyan, a vallásba később bevezetett dolog, ami nem képezi az Iszlám részét, és nem felel meg alapelveinek.

Umma: Mohammed próféta (s.a.w.) közössége, az összes muszlim.

Umra: a zarándoklati hónapon kívül elvégzett, kevesebb rítusból álló, kisebb zarándoklat.

Zakát: a gazdag muszlimok által a szegényeknek adandó, kötelező adomány.

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ **5**

1. FEJEZET

UTAZÁS AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA / 11

UTAZÁS AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA **13**

Minden élő megízleli a halált 14

Megszépíteni a halált 15

Mindenki halála a saját természetének megfelelő lesz 20

Muszlimként halni meg 22

Mindenki fél és aggódik… 24

Milyen állapotban leszünk azon a napon? 30

2. FEJEZET

A HIT A TÚLVILÁGBAN / 33

A HIT A TÚLVILÁGBAN **35**

Ez a világ a Túlvilághoz viszonyítva… 38

Ki nyerhetne abból, ha az egyetlen pillanatig tartót választja az örökkévaló helyett? 40

Útravaló a Túlvilágra 46

A Túlvilágba vetett hit előnyei 49

Hogyan hívja a Mindenható Allah Magához szolgáit? 54

3. FEJEZET

A HALÁL / 63

A HALÁL 65
Elmélkedés a halálról 65
Olyan utazás, melyre magányosan kell indulnunk,
s amelyről nincs visszatérés… 72
Ahogy élsz, úgy fogsz meghalni, és arra fogsz feltámadni 73
Mit tehetünk, hogy utolsó lélegzetünk a hit nyugalmában múljon el? ..77
A haldokló mellett 85
A halál pillanata 86
A megbánás 90
A lélek utazása 95
A test utazása 99

4. FEJEZET

ÉLET A SÍRBAN / 101

A KÖZTES LÉTEZÉS ÉS A TÚLVILÁG BIRODALMA 102

ÉLET A SÍRBAN 105

A kérdések a sírban 108
A sír kínjai 113
Hogyan menekülhetünk meg a sír kínjaitól? 120
A sír ajándékai 121
Akik teste nem porlad el a sírban 125
A halál után végzendő teendők 129
1. Tedzshiz, tekfin és tejsi 130
2. Az adósságok kifizetése 135
3. A végakarat teljesítése 137
4. Fohászkodás és bocsánatkérés 138
5. Adomány és költés 145
6. Korán-recitálás 147

7. A részvétnyilvánítás.....149
Mit ne tegyünk a halálesettel kapcsolatban?.....150
A halállal és temetéssel kapcsolatos alaptalan,
hamis babonák.....159
A sírok, türbék látogatásakor elkövetett hibák.....160

5. FEJEZET

AZ ÍTÉLET / 165

AZ ÍTÉLET 167
AZ UTOLSÓ NAP JELEI 167
A) A kis és közepes jelek.....168
1. Allah Küldötte (s.a.w.) elküldetése..... 168
2. Egyre nagyobb tudatlanság vallási kérdésekben..... 169
3. A fitnák és az emberölés sokasodása..... 170
4. Hozzá nem értő, érdemtelen emberekre bízzák a fontos ügyeket.....173
5. Felgyorsul az idő..... 174
6. Megszaporodik az evilági vagyon 174
7. Kevesebben fognak szelámmal köszönni..... 175
8. Egyéb jelek, amelyekről Allah Küldötte (s.a.w.) hírt adott 175
9. Olyan idő jön, amikor… 178
B) A nagy jelek 184
1. A füst..... 186
2. A Dedzsál 188
A Dedzsál tulajdonságai..... 196
Védekezés a Dedzsállal szemben..... 197
3. Dabbetu'l-Arz..... 199
4. A Nap nyugaton kel fel..... 200
5. Jézus próféta (a.s.) elküldetése..... 202
6. Jádzsúdzs és Mádzsúdzs..... 204

7. Keleten, ... 207
8. Nyugaton, és 207
9. Az Arab-félszigeten egy hely a föld alá süllyed 207
10. Tűz támad Jemenből vagy a Hidzsázból 207

AZ ÍTÉLET NAPJA BEKÖVETKEZTE 208

A Harsona megfújása 208

6. FEJEZET

A TÚLVILÁG ESEMÉNYEI / 211

A TÚLVILÁG ESEMÉNYEI 213

Ba's (feltámadás) 213
A Feltámadás említése a Kegyes Koránban 219
a) A feldarabolt madarak életre keltése 219
b. Feltámadás a villámcsapás után 221
c. Feltámadás százévnyi halál után 222
Havz 223
A Hasr és a Mahser 225
A Prófétánk (s.a.w.) közbenjárása 229
Az egek népe leereszkedik a földre 237
A Mindenható Allah megnyilvánulása 238
Akik elszámolás nélkül léphetnek a Kertbe 239
Akik elszámolás nélkül lépnek a Tűzbe 244
A cselekedetek feljegyzéseinek megnyitása 247
Az elszámolás 250
Az állatok elszámoltatása 250
Az emberek elszámoltatása 253
Hiteles tanúk 256
Az elszámolás nehézsége 260
Az irgalom megnyilvánulása a hívők iránt 264
Miket kérdeznek? 266

Hogyan könnyíthetjük meg az elszámolást? *271*
A Mérleg 274
A hívők, a cselekedetek és a Korán közbenjárása *278*
A Szirat 281
Várakozás a Szirat után *285*
Akik nem fognak félni és szomorkodni 286

7. FEJEZET

A POKOL / 293

A POKOL 295
A Pokol szörnyűsége 296
A Pokol kínjai 299
Akik meg akarnak majd halni 306
A Pokolra nyíló kapuk: nyilvánvaló és rejtett haram 308
• Kevélység – Arrogáns büszkeség 312
• Irigység 314
• Düh 315
• Képmutatás 316
• Szűkmarkúság 318
• Pazarlás 321
• Rosszindulatú kíváncsiság 322
• Hazugság 323
• Pletyka 325
Akik megmenekülnek a Pokolból 328

8. FEJEZET

A PARADICSOM KERTJE / 333

A PARADICSOM KERTJE 335
A Kert nagysága és szépsége 338
A Kert ajándékai 339

A Paradicsom folyói 344
Elképzelhetetlen szépség és tökéletesség 345
A Paradicsom kegyeinek koronája: az isteni megelégedés 348
Ru'yetullah: Allah szépsége megnyilvánulásának ünnepe 351
A Paradicsom kertjére nyíló kapu: a rejtett és nyilvánvaló fardok 352
A külső fardok 353
A belső fardok 357
• *Jó erkölcs* *359*
• *Jó modor és szemérmesség* *362*
• *Megtisztulás* *363*
• *Ikhlasz* *365*
• *Elmélkedés* *366*
• *Alázat* *367*
• *Igaznak és megbízhatónak lenni* *369*
• *Türelem* *369*

9. FEJEZET

INTÉSEK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁG UTAZÓINAK / 371

INTÉSEK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁG UTAZÓINAK 373

UTÓSZÓ 382

SZÓMAGYARÁZAT 389